

İRAN ASİTAN-I KUDS-İ RAZAVÎ KÜTÜPHANESİ
1007 NUMARALI SATIR ALTI KUR'AN ÇEVİRİSİ:
I-X. CÜZLER
(İNCELEME-METİN-SÖZLÜK-DİZİN)

Gülser ERSOY

(Yüksek Lisans Tezi)

Eskişehir, 2017

**İRAN ASİTAN-I KUDS-İ RAZAVÎ KÜTÜPHANESİ 1007
NUMARALI SATIR ALTI KUR'AN ÇEVİRİSİ: I-X. CÜZLER
(İNCELEME-METİN-SÖZLÜK-DİZİN)**

Gülser ERSOY

T.C.

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Türk Dili ve Edebiyatı

Türk Dili Bilim Dalı

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Eskişehir, 2017

T.C.
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜTÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Gülser ERSOY tarafından hazırlanan “İran Asitan-ı Kuds-i Razavî Kütüphanesi 1007 Numaralı Satır Altı Kur’an Çevirisi: I-X. Cüzler (İnceleme-Metin-Sözlük-Dizin)” başlıklı bu çalışma 26.05.2017 tarihinde Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin ilgili maddesi uyarında yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak, jürimiz tarafından Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı/Türk Dili Bilim Dalında Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan Prof. Dr. Can ÖZGÜR

Üye Prof. Dr. Ferruh AĞCA
(Danışman)

Üye Doç. Dr. Bülent GÜL

ONAY

.../.../2017

Prof. Dr. H. Hüseyin ADALIOĞLU

Enstitü Müdürü

ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ

Bu tezin Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi hükümlerine göre hazırlandığını; bana ait, özgün bir çalışma olduğunu; çalışmanın hazırlık, veri toplama, analiz ve bilgilerin sunumu aşamalarında bilimsel etik ve kurallara uygun davrandığımı; bu çalışma kapsamında elde edilen tüm veri ve bilgiler için kaynak gösterdiğimi ve bu kaynaklara kaynakçada yer verdiğimi; bu çalışmanın Eskişehir Osmangazi Üniversitesi tarafından kullanılan bilimsel intihal tespit programıyla taranmasını kabul ettiğimi ve hiçbir şekilde intihal içermediğini beyan ederim. Yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması halinde ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçlara razı olduğumu bildiririm.

Gülser ERSOY

ÖZET

İRAN ASİTAN-I KUDS-İ RAZAVÎ KÜTÜPHANESİ 1007 NUMARALI SATIR ALTI KUR'AN ÇEVİRİSİ: I-X. CÜZLER (İNCELEME-METİN-SÖZLÜK-DİZİN)

ERSOY, Gülser

Yüksek Lisans- 2017

Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı

Danışman: Prof. Dr. Ferruh AĞCA

Türkler Müslüman olduktan sonra mensup oldukları dini tanıyabilmek ve gereklerini daha iyi anlayabilmek amacıyla bu dinin kutsal kitabı Kur'an-ı Kerim'i Türkçeye çevirmeye başlamışlardır. Tercüme çalışmalarında Arapça kelimelerin altına birebir Türkçe karşılıkları yazıldığından bu türden çalışmalar satır altı ya da satır arası Kur'an tercümesi olarak adlandırılmaktadır. Çalışmamızın konusunu teşkil eden eser Harezmi Türkçesine ait bir satır altı Kur'an tercümesidir. Eseri önemli kılan husus tıpkı diğer satır altı tercümelerde olduğu gibi gerek dil bilgisi gerekse kelime hazinesi bakımından yazıldığı döneme ışık tutmasıdır. Ayrıca henüz keşfedilmemiş bir satır altı tercümenin ortaya çıkarılması eseri önemli kılan bir diğer husustur. Āstān-i Quds-i Razavī Kütüphanesinde 1007 numara ile kayıtlı olan eser, gerek imla özellikleri gerekse ses ve yapı bilgisi bakımından Harezmi Türkçesinin özelliklerini yansıtmaktadır.

Çalışmamız neticesinde Āstān-i Quds-i Razavī Kütüphanesi'nden elde ettiğimiz satır altı Kur'an tercümesinin ilk on cüzünün şekil ve ses bilgisi açısından değerlendirilmesi gerçekleştirilmiştir. Bunun akabinde belirtilen kısmın metni verilmiştir. Daha sonra araştırmacılara kolaylık olması açısından söz konusu metinde geçen bütün kelimelerin dizini hazırlanmıştır.

Anahtar Sözcükler: Kur'an Çevirisi, Satır altı Kur'an Çevirisi, Harezmi Türkçesi.

ABSTRACT

AN INTERLINEAR QUR'AN TRANSLATION EXISTENT IN IRAN ASTAN-E QUDS-E RAZAVI LIBRARY NUMBERED 1007: I-X. PART OF QUR'AN

(ANALYSIS-TEXT-GLOSSARY, INDEX)

ERSOY, Gülser

Master Degree-2017

Turkish Language and Literature Department

Advisor: Prof. Dr. Ferruh AĞCA

After Turks converted to Islam they started translating the holy Quran so they could understand their new religion. In the translation studies, they tried to translate the Arabic words to Turkish word by word. Because of that we called this kind of translations as “interlinear translation”. The translation which forms our work is an interlinear Quran translation into Khwarizmian Turkish. The thing that makes this piece so important is that like other interlinear translations directly reflects the lingual characteristics of Khwarizmian Turkish. One of the most important aspects of our work is that it has not been known so far. This piece that is numbered 1007 in the Āstān-i Quds-i Razavī Library, reflects all of the ortographycal, lexical, phonetical and morphological structure and of the Khwarizmian Turkish.

In this research the interlinear Quran translation found in Āstān-i Quds-i Razavī Library numbered 1007 studied in terms of phonetical and morphological structure. After that we have given the first ten part of the Quran translation mentioned above. At the end we have prepared index of the text in order to be found the words of the text easily.

Keywords: Quran Translation, Interlinear Translation of the Quran, Khwarizmi Turkish.

İÇİNDEKİLER

ÖZET	viii
ABSTRACT.....	ix
İÇİNDEKİLER.....	x
KISALTMALAR	xiv
İŞARETLER.....	xv
TRANSKRİPSİYON ALFABESİ.....	xvi
ÖNSÖZ	xvii
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

TARİHSEL TÜRK DİLİ ALANLARINA AİT KUR'AN ÇEVİRİLERİ

1.1. JOHN RYLANDS KÜTÜPHANESİ ARAPÇA YAZMALAR NO: 25- 38.....	4
1.2. SÜLEYMANİYE KÜTÜPHANESİ HEKİMOĞLU ALİ PAŞA NO: 2.....	5
1.3. TÜRK VE İSLAM ESERLERİ MÜZESİ NO: 73	5
1.4. ÖZBEKİSTAN İLİMLER AKADEMİSİ EBU REYHÂN EL-BÎRÛNÎ ENSTİTÜTÜSÜ NO: 2008	5
1.5. RUSYA BİLİMLER AKADEMİSİ ŞARKİYAT ENSTİTÜSÜ NO: 2475...	6
1.6. SÜLEYMANİYE YAZMA BAĞIŞLAR NO: 3966	6
1.7. TOPKAPI SARAYI MÜZESİ III. AHMED NO: 16	6
1.8. MEŞHED ÂSİTÂN-I KUDS-İ RAZAVÎ KÜTÜPHANESİ NO: 293.....	7
1.9. MEŞHED ÂSİTÂN-I KUDS-İ RAZAVÎ KÜTÜPHANESİ NO: 2229.....	7
1.10. MEŞHED ÂSİTÂN-I KUDS-İ RAZAVÎ KÜTÜPHANESİ NO: 1007.....	7
1.11. TEBRİZ MİLLİ KÜTÜPHANESİ NÜSHASI.....	7

İKİNCİ BÖLÜM

ÂSİTÂN-I KUDS-İ RAZAVÎ KÜTÜPHANESİ 1007 NUMARALI KUR'ÂN ÇEVİRİSİ

2.1. YAZMANIN FİZİKİ ÖZELLİKLERİ.....	8
2.2. İMLA ÖZELLİKLERİ.....	9
2.2.1. Ünlülerin Yazımı.....	11
2.2.1.1. /a/ Ünlüsünün Yazılışı.....	11

2.2.1.2. /e/ Ünlüsünün Yazılışı.....	13
2.2.1.3. /ı/ Ünlüsünün Yazılışı.....	14
2.2.1.4. /i/ Ünlüsünün Yazılışı.....	15
2.2.1.5. /o/ Ünlüsünün Yazılışı.....	17
2.2.1.6. /ö/ Ünlüsünün Yazılışı.....	17
2.2.1.7. /u/ Ünlüsünün Yazılışı	18
2.2.1.8. /ü/ Ünlüsünün Yazılışı	19
2.2.2. Ünsüzlerin Yazımı	20
2.2.2.1. /p/ Ünsüzünün Yazılışı	20
2.2.2.2. /b/ Ünsüzünün Yazılışı.....	21
2.2.2.3. /t/ ve /s/ Ünsüzlerinin Yazılışı.....	21
2.2.2.4. /ç/ Ünsüzünün Yazılışı	22
2.2.2.5. /ng/ Ünsüzünün Yazılışı	23
2.2.2.6. /d/ Ünsüzünün Yazılışı	23
2.2.2.7. /w/ Ünsüzünün Yazılışı.....	24
2.2.2.8. Çift Ünsüzlerin Yazılışı	24
2.3. DİL BİLGİSİ ÖZELLİKLERİ.....	25
2.3.1. Ses Bilgisi.....	25
2.3.1.1. Ünlüler	25
2.3.1.1.1. Ünlü Uyumu	25
2.3.1.1.1.1. Kalınlık-İncelik Uyumu	26
2.3.1.1.1.2. Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu	27
2.3.1.1.2. Ünlü Düşmesi.....	31
2.3.1.1.3. Ünlü Değişmeleri.....	31
2.3.1.1.3.1. Söz Başı /e/~ /i/ Ünlüleri.....	31
2.3.1.1.3.2. /i/ > /e/ Değişmesi.....	32
2.3.1.1.3.3. /ı/~ /u/ Değişimi.....	32
2.3.1.1.3.4. /ü/~ /i/ Değişimi.....	33
2.3.1.1.4. Düzleşme	33
2.3.1.1.5. Ünlü Birleşmesi.....	33
2.3.1.2. Ünsüzler.....	33
2.3.1.2.1. Ünsüz Değişmeleri	34

2.3.1.2.1.1. /b-/ > /m-/ Değişmesi	34
2.3.1.2.1.2. /-b-/ , /-b/ > /-w-/ , /-w/ Değişmesi	35
2.3.1.2.1.3. /-d-/ , /-d/ > /-ḍ-/ , /-ḍ/ > /-y-/ , /-y/ Değişmesi.....	36
2.3.1.2.1.4. /-v-/ , /-v/ > /-w-/ , /-w/ Değişmesi	37
2.3.1.2.1.5. /-ğ-/ > /-w-/ Değişmesi	38
2.3.1.2.1.6. /-g-/ > /-w-/ Değişmesi	38
2.3.1.2.1.7. /t-/ > /d-/ Değişmesi	38
2.3.1.2.1.8. Ek Ön Sesinde /t/~ /d/ Değişimi (Ünsüz Uyumu)	38
2.3.1.2.1.9. /-z/> /-s/ Değişmesi.....	39
2.3.1.2.1.10. /-k-/> /-ḥ-/ Değişmesi	40
2.3.1.2.1.11. /-ç-/>/-ş-/ Değişmesi	40
2.3.1.2.1.12. /-ŋ-/>/-ğ-/ (Sızıcılaşma)	40
2.3.1.2.2. Ünsüz Düşmesi	41
2.3.1.2.2.1. /g/ , /ğ/ Ünsüzünün Durumu.....	41
2.3.1.2.2.2. /l/ Sesinin Düşmesi	42
2.3.1.2.2.3. /r/ Sesinin Düşmesi.....	43
2.3.1.2.2.4. /-w/ Sesinin Düşmesi.....	43
2.3.1.2.3. Ünsüz Türemesi.....	43
2.3.1.2.4. Söz Başı /y-/ Sesi	43
2.3.1.2.5. Göçüşme (Metathesis).....	44
2.3.2. Şekil Bilgisi.....	44
2.3.2.1. İsim Çekimi	45
2.3.2.1.1. Çokluk Eki	45
2.3.2.1.2. İyelik Ekleri.....	45
2.3.2.1.3. Zamir n'si.....	46
2.3.2.1.4. Hâl Ekleri	47
2.3.2.1.4.1. Yalın Hâl (Nominative).....	47
2.3.2.1.4.2. Yükleme Hâli (Accusative).....	47
2.3.2.1.4.3. Yönelme Hâli (Dativ).....	48
2.3.2.1.4.4. Bulunma Hâli (Locative).....	49
2.3.2.1.4.5. Çıkma Hâli (Ablative)	49
2.3.2.1.4.6. İlgi Hâli (Genitive)	50

2.3.2.1.4.7. Vasıta Hâli (Instrumental)	51
2.3.2.1.4.8. Eşitlik Hâli (Ekvative)	51
2.3.2.2. Fiil Çekimi	51
2.3.2.2.1. Basit Kipler	52
2.3.2.2.1.1. Haber Kipleri	52
2.3.2.2.1.1.1. Şimdiki Zaman	52
2.3.2.2.1.1.2. Geniş Zaman	52
2.3.2.2.1.1.3. Görülen Geçmiş Zaman	55
2.3.2.2.1.1.4. Öğrenilen Geçmiş Zaman	56
2.3.2.2.1.1.5. Gelecek Zaman	56
2.3.2.2.1.2. Dilek Kipleri.....	58
2.3.2.2.1.2.1. İstek-Emir Kipi.....	58
2.3.2.2.1.2.2. Şart Kipi	60
2.3.2.3. Soru Edatı	62
2.3.2.4. İşletim Ekleri İle İlgili Notlar	62
2.3.2.5. Sıfat- Fiil (Partisip) Ekleri	66
2.3.2.6. Zarf-Fiil (Gerundium) Ekleri	68
2.3.2.7. Bildirme	69
2.3.2.7.1. Şahıs Zamiri ile Yapılan Bildirmeler.....	69
2.3.2.7.2. İr- ve tur- Yardımcı Fiillerle Yapılan Bildirmeler	70
2.3.2.7.3. “Bar” ve Olumsuz Şekli “Yok” ile Yapılan Bildirmeler.....	71

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

METİN

3.1. TRANSKRİPSİYONLU METİN.....	72
SONUÇ	227
KAYNAKÇA.....	231
DİZİN.....	235
EKLER.....	530

KISALTMALAR

A.	: Āli İmran Sûresi
Arp.	: Arapça
A.+T.	: Arapça+ Türkçe.
a	: Yazma nüshadaki yaprağın ön yüzü.
AR.	: A'râf Sûresi.
B.	: Bakara Sûresi.
b.	: Yazma nüshadaki yaprağın arka yüzü.
bkz.	: Bakınız.
C.	: Cilt.
çev.	: Çeviren
E.	: En'âm Sûresi.
ENF.	: Enfâl Sûresi.
F.	: Farsça.
F.+T.	: Farsça+Türkçe.
krş.	: Karşılaştırınız.
M.	: Mâ'ide Sûresi.
N.	: Nisâ Sûresi.
No.	: Numara.
ö.	: Ölümü.
ö.a.	: Özel ad.
örn.	: Örnek.
s.	: Sayfa.
ss.	: Sayfa sayısı.
Soğ.	: Soğd.
T.	: Tevbe Sûresi.
Yun.	: Yunanca.

İŞARETLER

>	: Sözcüğün sonraki evrede mevcut halini belirtir.
<	: Bir sözcüğün tahlil edileceğini belirtir.
~	: Değişik iki şekli gösterir.
-	: Fiil türeten yapım eklerini gösterir.
+	: İsim türeten yapım eklerini gösterir.
Ø	: Sıfır biçimbirim.
{ }	: Biçimbirimleri gösterir.
[]	: Tamir edilen kısım.
(?)	: Şüphe belirtir.
...	: Metinde silik olan yerleri gösterir.

TRANSKRİPSİYON ALFABESİ

ا: a, ā, e

ء: ʿ

ب: b, p

ت: t

ث: ṯ

ج: c, ʕ

ح: ḥ

خ: ḫ

د: d.

ذ: z, ḏ

ر: r

س: s

ش: ṣ

ص: ṣ

ض: z

ط: ṭ

ظ: ḏ

ع: ʿ

غ: ġ

ف: f

ق: w

ك: k

گ: k, g

ل: l

م: m

ن: n

نگ: ng

او: o, ö, u, ü, ū

ی: i, ī, y

ÖNSÖZ

Türkler müslüman olduktan sonra bu dinin kitabını anlamak amacıyla Kur'an-ı Kerim'i tercüme faaliyetlerine başlamışlardır. Elimizde ilk Türkçe Kur'an tercümesinin ne zaman yapıldığına dair kesin bilgi bulunmamaktadır. Ancak bu çalışmaların Türklerin İslamiyeti kabulünden sonra başladığı konusunda genel bir yargı mevcuttur. (Ata, 2013: 11) Karahanlı döneminden itibaren yaygınlık kazanan tercüme faaliyetlerinin Harezmi ve Çağatay döneminde de devam edildiği bilinmektedir.

Üzerinde çalıştığımız eser, Türk dili için önemli bir yere sahip olan satır altı Kur'an tercümelerinden birini oluşturmaktadır. Harezmi Türkçesi dil yadigârlarından kabul edilecek olan eserin ilk on cüzü incelenmiştir.

Çalışmamız üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde erken devir Türkçe Kur'an tercüme hakkında genel bilgi verildi. İkinci bölümde çalışmamızın konusunu teşkil eden İran'ın Meşhed kentindeki Āstān-i Quds-i Razavī Kütüphanesinde 1007 numarada kayıtlı olan satır altı yazma tercümesi fiziki özellikleri bakımından ana hatlarıyla tanıtıldı. Ardından eserin ses ve şekil bilgisi yönüyle incelemesi yapıldı. Ayrıca burada tercüme eserin cümle yapısı kısaca değerlendirildi.

Üçüncü bölüm çeviri yazılı metinden oluşmaktadır. Ancak eser oldukça hacimli olduğundan yüksek lisans tezi olarak ilk on cüzün incelenmesi uygun görülmüştür. (Tevbe sûresi 94. âyete kadar) Bu yüzden gerek çeviri yazı gerekse ses ve şekil bilgisi çalışmaları ilk on cüz ile sınırlandırılmıştır.

Çalışmamızın sonunda dizin çalışması yer almaktadır. Dizin bölümünde yer alan kelimeler anlamlarıyla verilmiş, aldığı ekler ayrıca gösterilmiş ve kalıplaşmış ifadeler bir arada verilmiştir. Çalışmamın tamamlanması için beni yüreklendiren ve müşkül noktaların hallinde yardımlarına başvurduğum danışman hocam sayın Prof. Dr. Ferruh AĞCA'ya, ayrıca Türkoloji alanında bilinmeyen böylesi önemli bir esere ulaşılması ve şahsım vasıtasıyla Türk dünyasına duyurulması hususunda katkısı bulunan eşim Ersen ERSOY'a teşekkürü bir borç bilirim.

Gülser ERSOY

Mart, 2017- Kütahya

GİRİŞ

Araştırmanın Amacı

Türk dili tarihi açısından önemli bir yere sahip olan Harezmi Dönemi Kur'an tercümesinin ses bilimsel ve biçim bilimsel yönüyle değerlendirilerek dönemin Türkçesine ışık tutmak amaçlanmıştır. Bundan başka belirtilen döneme ait bir dil yadigârının varlığına dikkat çekmek amaçlanmıştır.

Araştırmanın Problemi

İran'ın Meşhed kentinde bulunan Āstān-i Quds-i Razavî Kütüphanesinde 1007 numarada kayıtlı olan satır altı yazma tercümesinin Türk dili tarihinin hangi dönemine ait olduğu sorusunun cevabı verilmiştir.

Araştırmanın Kapsam ve Sınırlılıkları

Türk dili, tarihi olarak çeşitli dönemlere ayrılır. Günümüze kadar ulaşan çok sayıdaki tarihi metinlerin değerlendirilmesi sonucunda Türkçe'nin tarihi olarak sınıflandırılması gerçekleştirilmiştir. Mevcudiyeti yeni fark edilen tarihi dönemlere ait dil yadigârlarının ait olduğu dönemin belirlenmesinde bir takım ölçütler geliştirilmiştir.

Araştırmamızın konusunu İran Asitan-ı Kuds-i Razavî Kütüphanesinde 1007 numarada kayıtlı olan satır altı Kur'an Çevirisi oluşturmaktadır. Çalışmada bir eserin ait olduğu dönemi belirlemede başvurulabilecek dil ölçütlerine yer verilmiş ve sonuç olarak da söz konusu eserin Harezmi Türkçesi dil yadigârlarından olduğu kanısına ulaşılmıştır. Kur'an- Kerim'in ilk on cüzünün günümüz Türkçesine çevrilmesi, yine bu bölümlerin dilbilgisi açısından (fonetik ve morfolojik) incelenmesi ve sözlük çalışmasının da bulunduğu dizin bölümünün oluşturulması çalışmamızın konusunu teşkil etmektedir.

Sonuç olarak yaptığımız çalışma Türk dili tarihinin dolayısıyla Türkoloji çalışmalarının bir parçası olarak görülmektedir.

Araştırmanın Yöntemi

Çalışmamızda Harezmi Türkçesine ait satır altı Kur'an tercümesinin ilk on cüzü ele alınmıştır. Bu bölümün günümüz Türkçesine çevirisi yapılmış, imla özellikleri değerlendirilmiş ve yine aynı bölümün Harezmi Türkçesinin belirleyici

özelliklerini yansıması amacıyla ses bilimsel ve biçimbilimsel özellikleri ortaya konmuştur.

Birinci bölümde erken devir Türkçe Kur'an tercümelemleri hakkında genel bilgi verilirken bilinen eserlerin içeriği hakkında kısaca bilgi verildi.

Çalışmamızın içeriğini oluşturan ikinci bölümde metinde yer alan tüm dilbilgisi kuralları incelenmemiş, bunun yerine ait olduğu dönemin belirgin özelliklerini yansıtan ses bilimsel ve biçimbilimsel özellikleri üzerinde durulmaya çalışılmıştır.

Çalışmamızın üçüncü bölümünü teşkil eden eserin günümüz Türkçesine çevrilmesi bölümünde ise bir takım özel durumlar söz konusudur: Metni oluştururken genel kabul görmüş transkripsiyon işaretleri kullanılmıştır. Satır altı Kur'an tercümesinde birkaç istisna hariç hareke kullanılmamış, harflerin noktasının yazılması konusunda da tutarlı bir yol izlenmemiştir. Bu yüzden eserin imla özellikleri ortaya konurken örnek olarak verilen kelimelerin birebir eserden kopyalanması uygun görülmüştür. Ayrıca yine eserde nokta kullanılmaması ikili kullanımlara sahip kimi kelimelerin okunmasını güçleştirmiştir. Örneğin ikili kullanımların söz konusu olduğu "körgüz" ve "körgür-" fiilinde müstensih nokta koyduysa kelime "körgüz-" ; nokta koymadıysa "körgür-" şeklinde okunmuştur. Dolayısıyla kelime nasıl yazıldıysa o şekilde okunmuştur. Örneğin "yalawaç" kelimesinde /w/ sesi için kimi yerlerde üç nokta kullanan müstensih kimi kelimedede tek nokta kullanırken kiminde de hiç nokta koymamıştır. Dolayısıyla bu tip kelimelerde de tek tip bir okuma tercih edilmiştir. Eserde tamiri yapılan kelimeler köşeli parantez içinde belirtilmiştir. Nüsha tamir görmüştür. Metnin olduğu kısımlar kesilerek farklı bir kâğıda yapılandırılmıştır. Bundan dolayı son satırlardaki tercümelemler kesildiği için okunamamaktadır. Bu şekilde okunamayan kelimeler ya da satırlar üç nokta işareti ile gösterilmiştir. Eserde okunuşu şüpheli olan ibarelerin sonuna soru işareti konulmuştur. Tercüme eserde kimi ekler kendinden önceki kelimelerden ayrı yazılmıştır. Bu ekler (-) işareti ile kelimedden ayrılmıştır. Eğer kelime kendinden sonraki harfte bitişik yazılmayan Arapça harfler ile bitmişse söz konusu ekler (-) işareti konularak ayrılmamıştır. Fatiha süresinin satırlı tercümesi Farsça olduğundan çalışmaya Bakara süresi ile başlanmış ve bu yüzden ilk sayfaya [2a1] numarası verilmiştir. Eser günümüz Türkçesine çevrilirken her bir varak köşeli

parantez içinde numaralandırılmış; o varaktaki ayetler hangi sureye aitse satır başında parantez içerisinde o surenin ilk harfi ile kaydedilmiştir.

Metinde geçen kelimeler “sıkıştırılmış gramatikal dizin” formatında verilmiş ve burada da söz konusu kelimelerin anlamları kaydedilmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

TARİHSEL TÜRK DİLİ ALANLARINA AİT KUR'AN ÇEVİRİLERİ

Türkçe'nin tarihi gelişimi ile ilgili araştırmalar açısından Kur'an-ı Kerim çevirilerinin büyük bir önemi vardır. Hem doğu hem de batı Türkçesi sahalarındaki çevirilerle alakalı önemli sayılabilecek bir literatür oluşmuş bulunmaktadır. Muhammed Hamidullah (ö. 2002), Zeki Velidi Togan (ö. 1970) ve Abdülkadir İnan (ö. 1976) gibi araştırmacıların dikkat çekmeleriyle başlayan bu alandaki araştırmalarda son söz söylenemese de büyük bir mesafe kat edilmiştir. Türkçe elyazmalarının çok geniş bir coğrafyaya yayılması, bu eserlerinin tamamının detaylı bir kataloğu bir yana henüz bir envanterinin bile çıkarılmamış olması dolayısıyla Türkoloji bilimi ile uğraşan araştırmacıların bu konuda yeni keşifler yapmaları hep imkân dâhilindedir.

Türkler Müslüman olduktan sonra İslam dininin mukaddes kitabını anlama ihtiyacı hissetmişler ve bu gereksinimi karşılamak için de İslamiyet'i kabulün ilk dönemlerinden itibaren Kur'an-ı Kerim'i Arapça kelimelerin altlarına Türkçe karşılıklarını yazarak çevirmeye başlamışlardır. Bu çevirilerde en çok dikkati çeken hususiyetlerden birisi, dini terimlere Türkçe karşılık bulma çabasıdır. Bu durum Türkçe Kur'an çevirilerinin önemini arttırmaktadır. Doğu Türkçesine yapılan Kur'an çevirilerinin bir kısmı Arapça kelimelerin altına sözcüğün anlamını vermek suretiyle yapılmıştır. Bu tür çevirilere satır altı çeviri adı verilmektedir. Bazı çevirilerde tefsir vardır. Yani sadece kelimenin değil ayetin açıklaması, ayetin niçin indiği ne gibi hükümler içerdiği anlatılmaktadır. Bu tür çeviriler satır altılı çevirilere göre daha hacimlidir. Erken dönem Doğu Türkçesi ile yapılan Kur'an çevirileri şunlardır:

1.1. JOHN RYLANDS KÜTÜPHANESİ ARAPÇA YAZMALAR NO: 25-38.

Manchester Üniversitesi John Rylands Kitaplığında bulunan çeviridir. On dört ciltten müteşekkil, satır altı tercümedir. Türkçe'nin yanı sıra Farsça satır altı çeviri de bulunmaktadır. Bu tercümenin dili Karahanlı Türkçesidir. Ne yazık ki eksik bir çeviridir. Âl-i İmran suresinden Tahrim suresine kadar olan kısmın çevirisi vardır. Çevirisi yapılan surelerin bir kısmının tercümesi eksiktir. Çevirmen ve müstensihin

kimliği bilinmemektedir. Janos Eckmann (ö. 1971), bu çevirinin iki varaklık küçük bir kısmının İrlanda'nın başkenti Dublin'de bulunan Chester Beatty kütüphanesinde yer aldığını tespit etmiştir (Eckmann, 1969). Janos Eckmann zikri geçen tercümenin sözlüğünü (Eckmann, 1976), Aysu Ata da metnini yayımlamıştır (Ata, 2013).

1.2. SÜLEYMANİYE KÜTÜPHANESİ HEKİMOĞLU ALİ PAŞA NO: 2

Harezmi sahası dil özellikleri gösteren bu nüsha satır altı tercüme olup 1363 tarihinde kopya edilmiştir. Beş yüz seksen üç yapraktan meydana gelen nüsha, tam bir çeviridir. Adı geçen tercüme Gülten Sağol tarafından neşredilmiştir (Sağol, 1993).

1.3. TÜRK VE İSLAM ESERLERİ MÜZESİ NO: 73

Bu nüshayı h. 734/m. 1333-34 senesinde Şirazlı Hacı Devletşah oğlu Muhammed isimli bir katip istinsah etmiştir. Eserin dilinin Karahanlı Türkçesi olduğu kabul edilmektedir. Mevcut tercüme içinde en eskisinin olduğu düşünülmektedir. Dokuz yüz iki sayfadan meydana gelen yazmada her sayfada dokuz satır mevcut olup satır altı tercüme mahiyetindedir. Bütün surelerin çevirisi mevcuttur. Bu eserin 1b-235a yaprakları hakkında Abdullah Kök (Kök, 2004), 235b-450a yapraklarının dil özellikleri ile ilgili Suat Ünlü (Ünlü, 2004) doktora çalışması yapılmıştır. Ancak tercümenin neşri henüz gerçekleştirilmemiştir.

1.4. ÖZBEKİSTAN İLİMLER AKADEMİSİ EBU REYHÂN EL-BÎRÛNÎ ENSTİTÜTÜSÜ NO: 2008

Satır altı tercüme niteliğinde olan adı geçen nüsha, iki yüz yetmiş üç yapraktan meydana gelmektedir. Bu nüshada Farsça satır altı tercüme de bulunmaktadır. Hekimoğlu Kütüphanesindeki nüsha ile benzerlikler göstermektedir. Eksik bir nüshadır. Bakara suresinden Mâide suresine kadar olan kısmın tercümesi vardır. Bazı surelerin çevirisi de tam değildir. Bu çevirinin dil özellikleri ve metni önce bir doktora çalışmasına konu olmuş daha sonra neşredilmiştir (Üşenmez, 2013).

1.5. RUSYA BİLİMLER AKADEMİSİ ŞARKİYAT ENSTİTÜSÜ NO: 2475

Bu nüsha, Orta Asya Kur'an Tefsiri veya Anonim tefsir adları ile bilinir. On sekizinci sure olan Kehf suresinden başlayarak Kur'an'ı Kerimin sonuna kadar hem satır altı tercüme hem de tefsiri bulunmaktadır. Bu nüshanın yazarı ve müstensihi ile ilgili bir kayıt bulunmamaktadır. Satır altı tercümenin dili Türk ve İslam Eserleri Müzesindeki nüshanın diliyle aynıdır; yani Karahanlı Türkçesidir. Tefsir bölümünün dili ise Harezmi, Kıpçak, Oğuz ve Çağatay Türkçesinin özellikleri gösterir. Nüshayı Zeki Velidi Togan keşfetmiştir. Çeviri, daha sonra Saint Petersburg şehrindeki Şarkiyat Enstitüsü kütüphanesine nakledilmiştir. A. K. Borovkov mezkûr tercümenin sözlüğünü yayımlamıştır. Halil İbrahim Usta ve Ebülfez Amanoğlu Borovkov'un sözlüğünü Türkçeye kazandırmıştır (Usta ve Amanoğlu, 2002). Halil İbrahim Usta daha sonra metnin tıpkıbasımı ile birlikte neşrini gerçekleştirmiştir (Usta, 2011).

1.6. SÜLEYMANİYE YAZMA BAĞIŞLAR NO: 3966

Nuri Yüce'nin bularak ilim âlemine tanıttığı satır altı tercüme mahiyetindeki bu nüsha iki yüz yirmi iki yapraktan meydana gelmektedir (Yüce, 1993). Ancak yeri geldikçe ayetlerin iniş sebepleri, kıssalar ve çeşitli konularda bilgi de verilir. Hucurât suresinden başlar ve Tebbet suresinin üçüncü ayetiyle sona erer. Bu yönüyle eksik bir tercümedir. Tercüme doğu ve batı Türkçesi unsurlarının bir arada kullanıldığı karışık dilli bir eserdir. Mütercim ve müstensihin kimliği bilinmemektedir. Bu tercüme Nuri Yüce danışmanlığında kısım kısım yüksek lisans çalışmalarına konu olmuştur.

1.7. TOPKAPI SARAYI MÜZESİ III. AHMED NO: 16

Çağatay Türkçesi ile kaleme alınmış hacimli bir tefsirdir. Başka bir nüshası da Konya Mevlana Müzesi Kitaplığında bulunmaktadır. Hamza Zülfikar bu tefsirin Ubeydullah Han (ö. 1539) adına veya onun teşvikiyle yazılmış olabileceğini düşünmektedir (Zülfikar, 1974: 179). Azımsanamayacak derecede Çağatay Türkçesi söz varlığı barındırmaktadır.

1.8. MEŞHED ÂSİTÂN-I KUDS-İ RAZAVÎ KÜTÜPHANESİ NO: 293

Geç Karahanlı erken dönem Harezmi Türkçesi özellikleri gösteren bu tercüme hem satır altı tercüme hem de tefsir usulü ile yazılmıştır. 645 varaklık hacimli bir eserdir. Tercümenin yazımı 17 Şaban 737/21 Mart 1337 tarihinde sona ermiştir. Sâd suresinden Kur'ân-ı Kerim'in sonuna kadar olan kısmının tercüme ve tefsiri yapılmıştır. Yaşar Şimşek ve Osman Fikri Sertkaya bahsi geçen tercümeyle tanıtılan bir yazı keleme almışlardır (Şimşek ve Sertkaya, 2011). Türkçe'nin tarihî gelişimi bakımından önemli olduğu değerlendirilen tercüme ile ilgili herhangi bir neşir yapılmamıştır.

1.9. MEŞHED ÂSİTÂN-I KUDS-İ RAZAVÎ KÜTÜPHANESİ NO: 2229

İyi bir hattatın kaleminden çıktığı anlaşılan, tezhipli ve süslemeli bir nüshadır. Kur'ân-ı Kerim'in 4. Cüzünün satırlı Farsça ve Türkçe tercümesi vardır. 149 yapraktan müteşekkildir. Hanbalî adı verilen bir kağıt cinsi üzerine yazılmıştır. Kur'ân metni muhakkak hatla yazılmıştır. Her satırda iki veya üç kelime mevcut olup her sayfada üç satır bulunmaktadır. Mütercim ve müstensih'in kimliği bilinmemektedir. Arapça kelimelerin Türkçe karşılıkları siyah, Farsçaları kırmızı mürekkeple yazılmıştır.

1.10. MEŞHED ÂSİTÂN-I KUDS-İ RAZAVÎ KÜTÜPHANESİ NO: 1007

Çalışmamızın konusunu teşkil eden Âsîtan-ı Kuds-i Razavî Kütüphanesi 1007 numaralı el yazması satır altı Kur'ân çevirisinin fiziki hususiyetleri, imla ve dil açısından incelenmesi birinci bölümde teferruatlı bir şekilde ele alınacaktır.

1.11. TEBRİZ MİLLÎ KÜTÜPHANESİ NÜSHASI

Yazılı kaynaklarda bilgi bulunmayan bu nüshaya bazı internet kaynaklarında tesadüf edilir (M.Hüseyinbegî: 2016). Kayıt numarasına ulaşamadığımız Tebriz Millî Kütüphanesi nüshasının çeşitli açılardan önemli olduğu anlaşılmaktadır. Öncelikle adı geçen Kur'an metnini hat tarihinin gelmiş geçmiş en büyük sanatkarlarından biri olarak kabul edilen Yâkut-ı Musta'sımî tarafından Semerkandî kâğıt üzerine yazılmıştır. Gerek hat gerekse tezyinat bakımından önemi haiz olan bu nüsha ile ilgili herhangi bir çalışma bulunmamaktadır.

İKİNCİ BÖLÜM

ÂSİTÂN-I KUDS-İ RAZAVÎ KÜTÜPHANESİ 1007 NUMARALI KUR'ÂN ÇEVİRİSİ

Satır altı Kur'an çevirilerinin Türk Dili tarihi çalışmalarında müstesna bir yeri vardır. Kur'an-ı Kerim'in hem doğu Türkçesi hem de batı Türkçesine yapılmış tercümeleri ile ilgili çok sayıda bilimsel çalışma gerçekleştirilmiş olmakla birlikte bu hususta mesafe alınacak uzun bir yol vardır. Çalışmamızın konusunu teşkil eden ve Harezmi Türkçesi ile kaleme alındığı anlaşılan el yazması çeviri İran'ın Meşhed şehrinde yer alan Âsîtan-ı Kudsi-i Razavî kütüphanesinde 1007 numara ile kayıtlıdır. Zikri geçen satır altı tercümeyle ilgili bir tanıtma yazısı dışında (Rızaei, 2016) herhangi bir çalışma bulunmamaktadır.

2.1. YAZMANIN FİZİKİ ÖZELLİKLERİ

Yazma üç yüz kırk üç yapraktan müteşekkildir. Her sayfada on bir satır bulunmaktadır. Yazma, sayfaların kesilip başka bir sayfa üzerine yapıştırılması suretiyle tamir görmüştür. Bundan dolayı bazı sayfalarda on birinci satırın tercümesi bulunmamaktadır. Yani son satırdaki tercümeli kısım tamirat işlemi gerçekleştirilirken kesilmiştir. Fatiha'dan Kâria suresinin beşinci ayetine kadar olan kısmın satır altı tercümesi mevcuttur. Fatiha suresinin satır altı tercümesi Farsça, diğer kısımların Türkçedir. Nüsha tamir gördüğü için Kâria'dan sonra gelen sureler farklı bir hattatın kaleminden çıkmıştır. Farklı bir müstensih eksik kısımları tamamlamıştır. Yazmada mütercim veya müstensih ile ilgili herhangi bir kayda tesadüf edilmemiştir. Kur'ân metni muhakkak, tercümeli kısımlar nesih hatla yazılmıştır. Türkçe kelimelerin imlasında genellikle nokta kullanılmamıştır. Metin aharlı ve mühreli nohudi kâğıt üzerine yazılmıştır. Yazılı kısım 19.5*26.5, kâğıt 33*25.5 cm ebadındadır. Yazmanın zahriyye kısmında 1270, 1276, 1296, 1343, 1394 hicrî tarihleri yer almaktadır. Ayrıca yine zahriyye kısmında farklı mühürler bulunmaktadır. Bu durum nüshanın elden ele dolaştığı ihtimalini akla getirmektedir.

2.2. İMLA ÖZELLİKLERİ

Eserin belirgin özelliklerinden biri harekesiz olmasıdır. Bu yüzden yazılış itibariyle birbirine yakın olan kelimelerin okunmasında zorluklar yaşanabilmektedir. Başka bir ifadeyle müstensih, okurken karışıklığa sebep olacak kelimeleri ayırt etmek için bile olsa harekelemeye başvurmamıştır. Dolayısıyla -“Bulmak ” ve “bolmak” ya da “oldurmak” ve “öldürmek” kelimelerinde olduğu gibi- zaman zaman metnin kendisine müracaat etme ve kelimenin Arapça karşılığını bulma zorunluluğu doğmaktadır.

Harekenin kullanıldığı ender kelimelerden biri “yakıt” anlamında kullanılan “tumduḡ” kelimesidir. DLT’de (Kaşgarlı Mahmut, 2015: 850), Ryland Nüshası’nda (Ata, 2013: 192) ve EDPT’de (Clouston, 1972: 504) “tamduḡ” olarak tanımlanan kelimenin Kur’an tercümesinde /u/ sesi ile yazılması ilgi çekicidir. “*Otnurḡ tumduḡı*” [30b]/3= A10 tamlamasında geçen “tumduḡ” kelimesi “vav” (و) ile seslendirilmiştir. Aynı kelime metinde [3b]/8= B24 satırında da geçmektedir. Ancak burada /u/ sesi hareke ile (ötre) belirtilmiştir. Dolayısıyla her iki örnekte kelimenin /a/ sesi ile değil de /u/ sesi ile okunması müstensih hatası olarak değerlendirilememekte bilakis bu şekilde bir yazım, müstensih’in yapmış olduğu bilinçli bir yönlendirme değildir.

Müstensih “*müt’a*” [24a]/5= B241, “*mülkge*” [24b]/6= B247, “*bulmaḡay*” [58a]/10= N123; “*ḡuyḡıl*” [96a]/6= AR126, “*bulun*” [107a]/8= ENF67 kelimelerinde ötreye; “*minnetni*” [26b]/10= B262 “*ḡayttuḡ*” [98b]/6= AR156, “*yıḡḡay*” [54b]/3= N84, “*ıddet*” [63a]/7= M2 kelimelerinde şedde işaretini kullanmıştır.

Metnin bir diğer yazım özelliği de noktalamalarda yaşanan tutarsızlıktır. Müstensih, çoğunlukla harfleri noktasız yazmayı tercih etmiştir. Yapılan kimi noktalamalarda da belirli bir ölçütün göz önünde bulundurulduğunu söylemek zordur. Örneğin “Yalawaḡ” kelimesinde yer alan /w/ sesi çoğunlukla و [108a/7]= ENF74, [108b/6]= T7 şeklinde gösterilirken birkaç kelimedede aynı sesin ؤ [108a/8]= T3, [113b/3]= T65 şeklinde yazıldığı görülmektedir.

Noktalamalarda yaşanan tutarsızlık nedeniyle metinde yer alan kimi kelimelerin ses bilgisel değişimi hakkında değerlendirme yapılamamaktadır.

“Tirgürmek” ve “öwke” kelimeleri bunlardandır. Dolayısıyla Harezmi Türkçesinin dil özelliklerinden biri olarak kabul edilen –[gUz] fiilden fiil yapım eki “tirgürmek” fiilinde tanıklanamamaktadır. Yine Harezmi Türkçesinde nadir de olsa karşılaşılan bir diğer önemli ses değişimi /w/~f/ nöbetleşmesidir. Ancak müstensih noktalama hususunda belli bir yol takip etmediğinden “öwke” kelimesinde de /w/~f/ nöbetleşmesi hakkında yorum yapılamamaktadır. Bu yüzden söz konusu fiili “tirgürmek”, diğer kelimeyi de “öwke” şeklinde okuyarak tutarlılığı sağlamaya çalıştık.

Eserde harflerin yapılarında yer alan dişler müstensih tarafından özellikle belirtilmiştir. Bu durum noktasız olarak yazılan eserin okunmasını kısmen de olsa kolaylaştırmaktadır.

Eserde dikkati çeken bir diğer husus kimi yapım ve çekim eklerinin yazımı ile ilgilidir. Kimi ek kendinden önceki kelimeye bitişik yazılırken kiminin de ayrı yazıldığı görülmektedir. Kendinden önceki kelimedenden çoğunlukla ayrı yazılan bu ekler; isim yapım eklerinden [+lık], [+lik], [+luğ], [+lük], [+lığ], [+lig], [+luğ],[+lüg]; çoğul eki [+lar], [+ler]; isim köklerine gelen ilgi hali eki [+nırğ], [+nirğ], [+nurğ], [+nürğ]; isim köklerine gelen yükleme hali eki [+nı], [+ni]; isim köklerine gelen yaklaşma hali eki [+ğa], [+ge], [+ka], [+ke]; üstünlük eki [+rağ], [+rek] şeklinde sıralanabilir.

Kulluğ [101b]/9= AR194, *Azğunluğ* [97b]/9= AR146.

Yağmurluğ [3a]/8= B19, *Otnurğ* [45a]/8=A191.

Altıda [47a]/4= N11, *Tamuğğa* [47a]/2=N10.

Uymağka [12b]/4=B124, *Ölümni* [41a]/2= A143.

Tarğrıdın [34a]/1= A50, *Yüreksiz* [105b]/8=ENF46.

Arapça ve Farsça kelimelerin yazılışı standart olduğundan bu kelimelerin imlası değerlendirilmemiştir. Bu yüzden çalışmamızda sadece Türkçe kelimelerin yazımı göz önünde bulundurulmuştur.

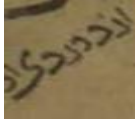
2.2.1. Ünlülerin Yazımı

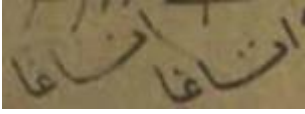
Eserde kimi kelimelerde yazılmadığı tespit edilse de genel olarak ünlü harflerin yazıldığı görülmektedir.

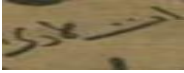
2.2.1.1. /a/ Ünlüsünün Yazılışı

Metinde kelime başında /a/ ünlüsü genel olarak elif ile yazılmıştır:

Ağınlar [3a]/7= B18.

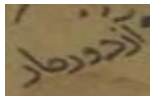
Azdurdu [4b]/11= B36.

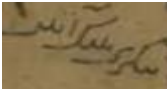
Atağa anağa [8b]/7= B83.

Atlari [101a]/1= AR180.

Birkaç kelimedede /a/ ünlüsünün medli elif ile yazıldığı görülmektedir:

Azmağnı [3a]/4= B16.

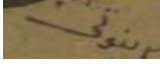
Azdurmaz [4a]/5=B26.

Tağrınığ atın [85a]/11= E138.

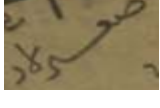
Awnurğ [63a]/2= M1.

Āzād er [17a]/7= B178.

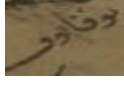
Kelime ortasında /a/ ünlüsünün kimi kelimelerde yazılmasa da genel olarak elif harfi ile seslendirildiği görülmektedir:

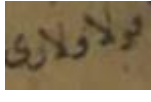
Yanıtı [66 a] /11= M29.

Çatında [11b]/1= B110.

Şağırlar [77b]/6= E39.

Yazuk [48 a] /11= N20.

Yokattuk [88a]/7= AR4.

Çulakları [2b]/3= B7.

Çıkarmağınğa [109a]/4= T13.

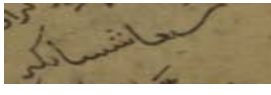
Eserde bir kelimenin ortasında arka arkaya gelen /a/ sesi varsa ve kelime ünsüz harf ile başlamışsa ilk heceden ziyade ikinci hecedeki /a/ sesinin gösterilmesi yönünde bir temayül söz konusudur:

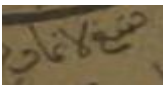
Yarlıkagan [88a]/2= E165.

Yalğanğa [90a]/8= AR37.

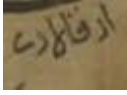
Çaytarılsa [76b]/10= E27.

Yalawaçğa [32 a] /11= A32.

Satğaşsarğız [105 b] /7= ENF45.

Çatığlanmak [7 a] /5= B63.

Kelime sonunda /a/ ünlüsünün elif harfi ile seslendirildiği görülmektedir:

Arqaları [77a]/5= E31.

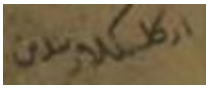
Songra [77a]/5= E32.

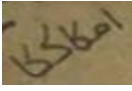
Orta [7b]/2= B68.

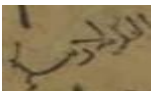
Qatında [11b]/1= B110.

2.2.1.2. /e/ Ünlüsünün Yazılışı

/e/ ünlüsünün kelime başında elif harfi ile seslendirilmektedir:

Erkliglerindin [2b]/1= B5.

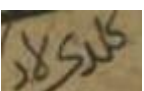
Emgekge [21b]/3= B220.

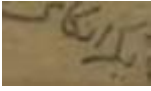
Eliglerinġiz [48b]/10= N24.

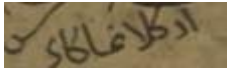
/e/ ünlüsü kelime ortasında çoğunlukla elif ile yazılmıştır:

Tegşürdük [52a]/2= N56.

Öğretürler [10b]/5= B102.

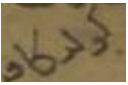
Keldiler [52b]/5= N62.

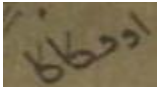
Yigrengey [20b]/11= B216.

Erklenmegey [67b]/1= M41.

Erenler [101b]/2= AR188.

/e/ ünlüsü kelime sonunda her zaman elif harfi ile gösterilmiştir:

Kölige [6a]/8= B57.

Öwkege [6b]/10= B61.

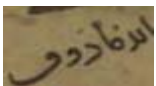
Bisre [78b]/3= E51.

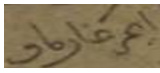
Birle [77a]/10= E49.

Nerse [79a]/8= E60.

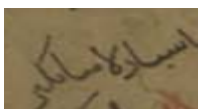
2.2.1.3. /ı/ Ünlüsünün Yazılışı

/ı/ ünlüsü kelime başında kimi kelimedede elif ve yâ harfi ile gösterilirken kimi kelimedede sadece elif harfi ile gösterilmiştir:

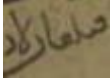
İğmaduğ [94b]/8= AR94.

Imuzđanmađ [25b]/7= B255.

Isırdıdar [39b]1/= A119.

Isparlasarığız [23a]/7= B233.

/ı/ ünlüsü kelime ortasında çoğu zaman yâ harfi ile gösterilmiştir:

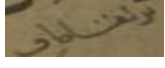
Ƙılğan [94b]/3= AR89.

Ayrılmak [26a]/1= B256.

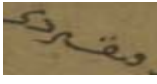
Arıklar [27a]/10= B266.

Sakınsarığız [7a]/6= B63.

Ancak yâ harfinin kullanılmadığı örneklere de rastlanılmaktadır:

Yarlıkamak [27a]/1= B263.

/ı/ ünlüsü kelime sonunda daima yâ harfi ile gösterilmiştir:

Ƙııırdı [32b]/11= A39.

Yarattı [46a]/4= N1.

Sakçı [46a]/6= N1.

Takı [33a]/1= A39.

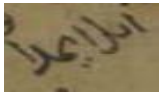
2.2.1.4. /i/ Ünlüsünün Yazılışı

/i/ ünlüsü kelime başında çoğu zaman elif ve yâ harfi ile gösterilmiştir:

İğlig [67a]/3= M36.

İğisindin [63a]/6= M2.

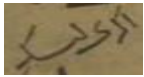
İşlig [13a]/4= B129.

İleyimde [33b]/10= A50.

Ancak kimi kelimedede yâ harfi kullanılmamıştır:

İsteyür [94a]/6= AR86.

/i/ ünlüsü kelime ortasında genellikle yâ harfi ile gösterilmiştir:

Egrilik [94a]/6= AR86

Kemişti [95b]/3= AR107

Eligler

Yigrenmeki [63a]/7= M8

/i/ ünlüsü kelime sonunda her zaman yâ harfi ile gösterilmiştir:

Birgüçi [105a]/7= ENF40.

İkki [103a]/3= ENF7.

İçürmekini [109b]/4= T19.

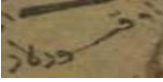
Tişiler [48b]/9= N24.

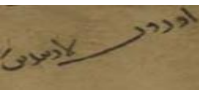
2.2.1.5. /o/ Ünlüsünün Yazılışı

/o/ ünlüsü kelime başında her zaman elif ve vav harfi ile gösterilmiştir:

Otm [113b]/8= T68.

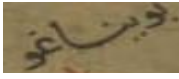
Orğarğıl [97a]/10= AR142.

Okıyurlar [12a]/10= B121.

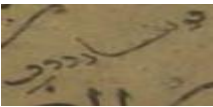
Orunlarındın [67a]/11= M41.

/o/ ünlüsü kelime ortasında her zaman vav harfi ile gösterilmiştir:

ƘorƘuğ [5a]/5= B38.

Boynağ [58a]/2= N117.

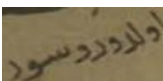
ToƘuşuğ [66a]/3= M24.

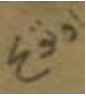
Ƙopğarduk [6a]/7= B56

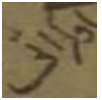
2.2.1.6. /ö/ Ünlüsünün Yazılışı

/ö/ ünlüsü kelime başında her zaman elif ve vav harfi ile gösterilmiştir:

Öğür [113b]/4= T66.

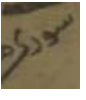
Öldürüşür [30b]/6= A13.

Ötünç [24a]/10= B245.

Öğretti [4b]/3= B31

/ö/ ünlüsü kelime ortasında her zaman vav harfi ile gösterilmiştir:

Tölergenler [30a]/9= A7.

Sözi [11b]/7= B113.

Kötürsenğ [66a]/10= M29.

2.2.1.7. /u/ Ünlüsünün Yazılışı

Kelime başında /u/ ünlüsü her zaman elif ve vav harfi ile gösterilmiştir:

Uymağıl [97a]/10= AR142.

Uyasınığ [98a]/6= AR150.

Ulaşu [113b]/8= T68.

Kelime ortasında /u/ ünlüsü çoğunlukla vav harfi ile gösterilmiştir:

Buzağ [98a]/9= AR152.

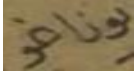
Yawuzluk [98a]/10= AR153 .

Çurtulğay [105b]/7= ENF45.

Buyruki [52b]/7= N64.

Turukğan [67a]/4= M37.

Kelime sonunda /u/ ünlüsü her zaman vav harfi ile gösterilmiştir:

Buzağu [98a]/9= AR152.

Ulaşu [113b]/8= T68.

Aşnu [37a]/8= A93.

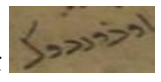
Boynağu [58a]/2= N117.

2.2.1.8. /ü/ Ünlüsünün Yazılışı

Kelime başında /ü/ ünlüsü her zaman elif ve vav harfi ile gösterilmiştir:

Ülüş [19b]/8= B202.

Üküş [29b]/10.

Üdürdük [81a]/8= E87.

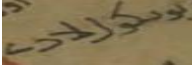
Kelime ortasında /ü/ ünlüsü her zaman vav harfi ile gösterilmiştir:

Ögür [113b]/4= T66.

Belgülüğ [97a]/9= AR143.

Körgürgül [97a]/11= AR143.

Örtüglüğün [4b]/7= B33.

Yürüdüledi [13a]/5= B130.

Kelime sonunda /ü/ ünlüsü vav harfi ile gösterilmiştir:

Edgü [58a]/7= N122.

İkkegü [66a]/3= M24.

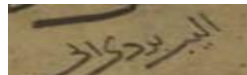
2.2.2. Ünsüzlerin Yazımı

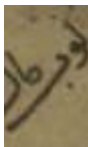
Çalışmamızın konusunu teşkil eden yazmadaki ünsüzlerin lüzumlu görülenlerinin yazımını şu şekilde gösterebiliriz.

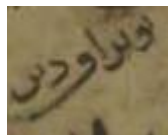
2.2.2.1. /p/ Ünsüzünün Yazılışı

Eserde /p/ ünsüzü bâ harfi ile seslendirilse de noktasız örneklere de rastlanılmaktadır:

Yapurğakdın [79a]/5= E59.

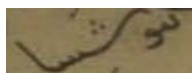
Alıp birdi anı [80a]/5= E7.

Köp [35b]/4= A75.

Toprakdın [34b]/3= AR59.

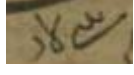
Tapunğu [80a]/11= E74.

Tapa [81a]/8= E87.

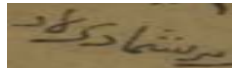
Yapuşsa [37b]/9= A101.

2.2.2.2. /b/ Ünsüzünün Yazılışı

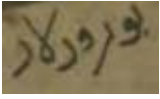
/b/ ünsüzü genel olarak noktasız yazılmıştır ancak nadir de olsa noktalı örnekler de mevcuttur:

Bittiler [107b]/4= ENF=72.

Bitmişingizdin [38a]/9= A106.

Birişmediler [108a]/11= T4.

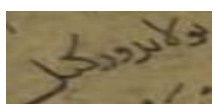
Bolmasun [15a]/1= B150.

Buyururlar [38a]/5= A104.

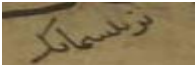
2.2.2.3. /t/ ve /s/ Ünsüzlerinin Yazılışı

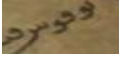
Talat Tekin, Kaşgarlı Mahmut'un Dîvânü Lugati't-Türk adlı eserinin yazım kurallarından bahsederken bu konuya özellikle değinmektedir. Kaşgarlı'nın Arap alfabesini Türkçeye uyarlarken art ünlülerin yer aldığı kelimelerde tı ve sad harflerini kullanmak yerine te ve sin harflerini kullandığının; bu uygulamanın Karahanlı Türkçesinden Çağatay Türkçesine kadar uzandığının altını çizer. Böylelikle Doğu Türkçesi yazı sistemi Batı Türkçesi yazı sisteminden ayrılmış olur. (Tekin, 2013: 113) Harezmi Türkçesi dil yadigârlarından olan eserimizde de aynı geleneğin izleri görülmektedir. Başka bir ifadeyle Türkçe kökenli bir kelime ince sıradaki kelimelerde olduğu gibi kalın sıradaki kelimelerde de te (ت) ve sin (س) harfi kullanılmaktadır:

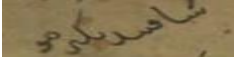
Sewer [39a]/10= A119.

Tölendiürgil [41b]/1= A147.

Tamuğ [103b]/7= ENF16.

Tartışmağ [105b]/8= ENF46.

Toğuş [109a]/9= T16.

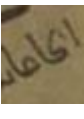
Sağındıñız mu [109a]/8= T16.

Suw [109b]/4= T19.

2.2.2.4. /ç/ Ünsüzünün Yazılışı

Eserde /ç/ ünsüzü çoğunlukla cîm harfinin noktasız şekliyle yazılmıştır:

Küç [109b]/11= T23.

Ançağa [110a]/3= T24.

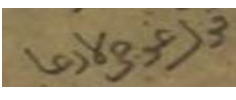
Çıkkın [110a]/4= T24.

Yalawaçındın [110a]/4= T24.

Tilekçe [16a]/1= B164.

Ökçelerinğiz [41b]/4= A149.

Ancak az da olsa noktalı örnek de mevcuttur:

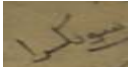
Qolğuçılarga [17a]/3= B177.

2.2.2.5. /ŋg/ Ünsüzünün Yazılışı

Eski Türkçe dönemine ait metinlerde başlı başına belirgin bir sembol ile gösterilen /ŋg/ ünsüzü eserde nûn ve kef (نگ) harfleri ile gösterilmektedir:

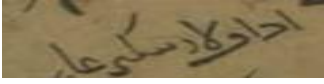
Köŋgüllerinŋiz [22a]/3= B225.

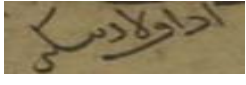
Tarŋrı [30a]/4= A5.

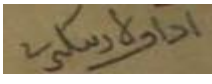
Sonŋra [31a]/8= A19.

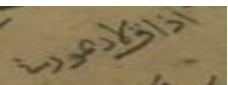
2.2.2.6. /d/ Ünsüzünün Yazılışı

/d/ ünsüzü çoğunlukla dal (÷) harfi ile seslendirilmekle birlikte zel (÷) ile yazılan örneklerine de rastlanmaktadır:

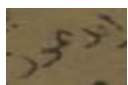
Ađađklarınŋızğa [64a]/3= M6.

Ađađklarınŋız [79b]/4= E65.

Ađađklarınŋıznı [96a]/4= AR124.

Ağağklarımıznı [25a]/7= B250.

Ağağklığı [63a]/2= M1.

İğimiz [96a]/6= AR126; [12b]/11=B127,

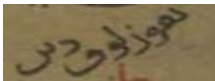
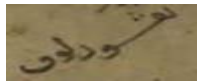
[30a]/10= A7.

2.2.2.7. /w/ Ünsüzünün Yazılışı

/w/ ünsüzü çoğu kelimedede noktasız, kimi kelimedede (ف) şeklinde bir nokta ile ya da üç nokta (ف) ile gösterilmiştir. Hatta aynı kelimedede geçen ünsüzün noktalı ve noktasız şekline rastlanmaktadır. Bu yüzden çalışmamızda tutarlılık olması açısından bu kelimeleri tek tipte okumayı tercih ettik:

Öwkege [43a]/2= A162.

Kiwrür [31b]/11= A27.

Yawuzluğdın [32a]/8= A30, [krş. yawuzluğ
[39b]/3= A120.

Sewmes [18b]/4= B190.

Yawumağan [33a]/2= A39. (krş. yawumarîğ

 [50b]/11= N43.)

İw [37a]/11= A96, (krş. Ew [37b]/2=A97.)

2.2.2.8. Çift Ünsüzlerin Yazılışı

Metinde çift ünsüzler genellikle tek ses ile yazılmıştır:

İkki [64a]/3= M6.

Sekkiz [85b]/10= E143.

Tuttuğ [99b]/7= AR165.

Eserde nadir de olsa şedde işaretinin yer aldığı örneklere de rastlanmaktadır:

Қайттуқ [98b]/6= AR156.

Үйггәй [54b]/3= N84.

‘Iddet [63a]/7= M2.

2.3. DİL BİLGİSİ ÖZELLİKLERİ

2.3.1. Ses Bilgisi

Bir eserin ait olduğu dönemi belirlemede en önemli ölçüt o eseri oluşturan sesler ve o seslerdeki mevcut değişikliklerdir. Eseri tarihi süreç içerisinde belirli bir yere yerleştirmek, ait olduğu döneme dair belli yargıya varabilmek için söz konusu eserin dil özelliklerini ortaya koymak, eseri oluşturan seslerde dikkati çeken değişiklikleri incelemek gerekmektedir. Harezmi Türkçesi dil özelliklerini taşıyan satır arası Kur’an tercümesinin ses bilgisi ile ilgili özelliklerini şu şekilde değerlendirebiliriz:

2.3.1.1. Ünlüler

Harezmi Türkçesi dil yadigârlarından olan eserde sekiz tane ünlü harf bulunmaktadır. Bunlar şu şekilde gruplandırılabilir:

Kalın Ünlüler: /a/, /ı/, /o/, /u/

İnce Ünlüler: /e/, /i/, /ö/, /ü/

Harezmi Türkçesinin dil özelliklerini yansıtan eserde, ünlülerle ilgili mevcut ses özellikleri şunlardır:

2.3.1.1.1. Ünlü Uyumu

Türkçe kelimeleri oluşturan ünlü harflerin kalınlık-incelik ve düzlük-yuvarlaklık bakımından birbiriyle uyumunu ifade eder.

2.3.1.1.1. Kalınlık-İncelik Uyumu

Kalınlık-incecik uyumu Türkçenin en eski özelliklerinden biridir. Bu uyuma göre Türkçe bir kelimenin tamamıyla ince ya da kalın ünlülerden oluşması gerekmektedir. Ergin, kalınlık-incecik uyumundan bahsederken Türkçe bir kelimedede ince ve kalın ünlülerin bir arada bulunamayacağını; bütün kelimelerin, bütün eklerin kalın ve ince olmak üzere iki kısma ayrıldığını; eklerin ünlülerinin, köklerin ünlülerine göre belirlendiğinin altını çizer. (Ergin, 1992: 70) Harezmi Türkçesi dilinin özelliğini yansıtan eserimizde de genel anlamda bu kurala uygunluk söz konusudur. Ayrıca kelimelerin aldığı eklerde de yine kalınlık-incecik uyumunun varlığı dikkati çekmektedir:

Örttiler [2a]/2= B36; *Sökellik* [68b]/7= M52; *Bilgenrek* [69b]/4= M61; *Kökler* [75b]/10= E12; *Edgülikni* [8b]/7= B83; *Üküşrekleri* [38b]/4= A110; *Menğizlik* [72a]/2=M89; [98a]/10= AR152; [103a]/2= ENF6; *Tanıklık* [76a]/10= E19; *Yalğanğa* [86b]/5= E150; *Qurtulğanlar* [88a]/11= AR8.

Ancak eserde kimi kelimelere gelen ekler sebebiyle kalınlık-incecik uyumunun dışında kalan örneklere de rastlanmaktadır:

Ançağa [54b]/11=N89. (krş. *ançağa* [52b]/9= N65); *Bütlerğa* [51b]/7= N51; *Sonğumuzge* [74b]/2= M114.

Harezmi Türkçesi dil özelliklerinden biri de Arapça ve Farsça kelimelerinin genellikle art damak ünlüsünün bulunduğu ekler almasıdır. Doğu Türkçesi eserlerinde genel anlamda böyle bir temayülün var olduğunu söyleyebiliriz. Ödünç kelimelerin daha çok art damak ünlülerden oluşan ekleri alıyor olması, bu kelimelerde kalınlık-incecik uyumunun bulunmaması ya da bu kelimelerin daha çok kalın seslerle telaffuz edilmesi gibi farklı sebeplere bağlanmaktadır. (Eraslan, 1970: 113-114) Bu tip kelimelere, üzerinde çalıştığımız satır altı Kur'an tercümesinde de rastlamaktayız:

Kāfirlerğa [3b]/9= B24; [56b]/9=N102; [60a]/1= N41.

Ādemğa [4b]/3= B31; [88b]/4= AR11.

Pāresinğa [9a]/4= B85; [8a]/6= B76.

Hevālarınğa [12a]/9= B120; [68a]/9= M48.

Zālimraḳ [11b]/9= B114.

Ḳabīlesinġa [51b]/11=N54.

Mü'minlerġa [107a]/3=ENF65; [113a]/7=T61; [39b]/8=A124.

Süstlük [41a]/9= A146.

Düşmenġa [115a]/7=T83.

Düşmenlik [65a]/3= M14; [69b]/10= M64; [71a]/10= M82.

Şeytānġa [51b]/7= N51; [69b]/2= M60; [25b]/11=B256.

Kimi ödünç kelimelerde ön damak ünlülerin bulunduğu eklere de rastlanmaktadır. Eckmann, Harezmi Türkçesi özelliklerinden bahsederken ödünç kelimelere getirilen eklerin Çağatayca'ya nazaran daha çok ön damak seslerinden oluştuğunu belirtir. Ayrıca bu durumun da dikkat edilmesi gereken bir husus olduğunun altını çizer. (Eckmann, 2014: 9) Bu bağlamda eklerde ön damak seslerinin nispeten sık kullanılması Harezmi Türkçesinin belirgin bir özelliğidir:

Kitābge [17a]/2= B177; [59b]/2= N36; *Ḥacge* [18b]/2= B189; *Bāzergānlık* [110a]/1= T24; [49b]/3=N29.

2.3.1.1.2. Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu

Bir kelimedeki ünlülerin düzlük yuvarlaklık bakımından birbirine uyması şeklinde tanımlanmaktadır. Harezmi Türkçesi dilinin özelliklerini taşıyan eserimizde düzlük- yuvarlaklık kuralına uyan kelimelerin yanı sıra bu uyumun dışında kalan kelimelere de rastlanmaktadır. Bu bağlamda eserin düzlük-yuvarlaklık kuralına uymada tutarlı bir yol izlediğini söylemek mümkün değildir:

Tirig [53a]/11= N74; [77a]/6= E32; *Yalġan* [77a]/8= E34; [90a]/8= A36; *Ögür* [89b]/8= AR30; [103b]/6= ENF16; *Öwke* [93a]/3= AR71; [55b]/5= N93; *Üküş* [65a]/5= M15; [103b]/11= ENF19; *Anuḳ* [40a]/7= A131; [112a]/5= T46; *Tanuḳ* [46b]/5= N6 ; [14a]/7= B143; *Eḡgü* [64b]/1= M9; [28a]/7= B277; *Ḳaḡġu*

[79b]/3= E64; [40b]/7= A139; *Çoşnuğa* [50a]/10= N36; *Köni* [88b]/8= AR16; [53a]/3= N68; *Bulıt* [92a]/5= AR57.

Eserimizde bazı kelimelerde ikili kullanımlar da göze çarpmaktadır:

Yörüü- [108a]/5= T2 (krş. *Yöri-* [15b]/10= B164; [42b]/2= A156)

Oķu- [66a]/6= M27; [100a]/4= AR169 (krş. *Oķı-* [102b]/9= ENF2; [11b]/7= B113)

Bulutlarnunıĝ [16a]/1= B164; *Bulutnı* [6a]/8= B57 (krş. *Bulıtdın* [20a]/8= B210; [92a]/5= AR57)

Kur'an tercümesinde düzlük- yuvarlaklık uyumuna girmeyen ekler mevcuttur. Bu eklerden bazılarının ünlüsü sadece yuvarlak ünlülerle, kimisi sadece düz ünlülerle kullanılmaktadır. Sadece düz şekilli olanlar şunlardır:

Yükleme Hali Eki {+nI} ve {+In}: *Ölümni* [10a]/3= B94; *Ewümnı* [12b]/7= B125.

3. şahıs iyelik eki {+(s)I}: *Yarusı* [23b]/9= B237; *Tolusı* [37a]/4= A91.

Ayrılma hali eki {+dIn}: *Çadğudın* [42a]/3= A154; *Azğunlardın* [19b]/3= B198.

İsimden isim yapma eki {+çI}: *Çolğuçularğa* [17a]/3= B177; *Çılğuçısı* [34a]/8= A55.

3. şahıs görülen geçmiş zaman eki {-dI}: *Tirgürdi* [66b]/5= M32; *Yandurdı* ot [3a]/5= B17.

Öğrenilen geçmiş zaman eki {-mIş}: *Körülmişler* [53b]/2= N75;

İsimden isim yapma eki {+II}: *Çorçutğulılar* [78a]/9= E48.

Zarf fiil eki [-ınça], [-inçe]: *Bolğınça* [18a]/7= B187; *Nikāh kılğınça* [22b]/4= B230.

Dereceleme belirtme ekinin ikinci ünlüsü {+InçI}, {+UnçI}: *İkkininıĝ* ikkinçisi [111b]/5= T40.

Aitlik eki [+ķı], [+ki]: *Burunķılar* [76b]/8= E25.

Fiilden isim yapma eki [-ıǵlı], [-uǵlı] ekinin ikinci ünlüsü: Tutuǵlılar [83b]/4= E114; *Qorqutuǵlılar* [20b]/2= B213.

Sıfat fiil eki {-mİş}: *Atanmış* vakt [28b]/5= B282; *Bolmuşlarınça* [66a]/3= M24.

Düzlük yuvarlaklık uyumuna girmeyen yuvarlak şekilli ekler şunlardır:

1. çoǵul şahıs görülen geçmiş zaman eki {-dUk}: *Qutǵarduk* [5b]/7= B49; *Yazduk* [51a]/8= N46.

Fiilden isim yapma eki {-dUk}: *Sıfat kılduǵlarını* [85b]/3= E139;

Soru eki [mu], [mü]: *Qaytmazlar mu* [70b]/9= M74; *Ol vaktın mu kim* [43a]/6= A165.

Ettirgenlik eki {-DUr}: *Yandurdu ot* [3a]/5= B17; *Sıǵındurur men* [32b]/6= A36; *Qarışturur* [35a]/8= A71; *Keldürünǵ* [11b]/3= B111.

Ettirgenlik eki [-ǵur], [-gür]: *Qızǵurtur anlarını* [112a]/11= T50; *Tirgürdi* [24a]/8= B243.

Fiilden isim yapma eki [-ǵun]: *Azǵunluǵdın* [25b]/11= B256.

Fiilden fiil yapma eki [-ur]: *Arturur* [28a]/6= B276.

Fiilden isim yapma eki [-uq]: *Açuq* [36b]/9= A86.

Zarf fiil eki [-u], [-ü], {-yU}: *Yalbaru* [102b]/1= AR205; *Yarlıqayu* [40b]/1= A135; *Büktürü* [51a]/8= N46.

Fiilden isim yapma eki {-ǵU}: *Tapunǵu* [54b]/7= N87; *Sıǵınǵu* [56a]/6= N97.

3. şahıs emir ekleri {-sUn}, {-sUnlAr}: *Namāz kılsunlar* [56b]/5= N102; *Beyān kılsun* [7b]/3= B69.

Bir kısım eklerin genel olarak düzlük-yuvarlaklık uyumuna girdiğini ancak kimi örneklerde aykırı durumların var olduğunu görmekteyiz:

Çokluk birinci ve ikinci şahıs iyelik eklerinde [+umuz], [+umuz], [+unğuz], [+unğız]: *Tanuğlukumuz* [73b]/4= M106; *Azabumuz* [77b]/11= E43; *Aşnurunğızdın* [49a]/10= N26.

İsimden isim yapma eki [+lık], [+lik], [+luğ], [+lük]: *Yawuzluğ* [39b]/3= A120; *Körklüglük* [40a]/11= A134; *Hvārluğ* [38b]/6= A112.

Görülen geçmiş zaman çokluk ikinci şahıs ikinci ünlüde [-duñuz], [-duñız]: *Tutundunğız* [5b]/11= B51; *Qurtuldunğız* [19a]/5= B196.

Yokluk eki {+sUz}: *kitābsüzlerge* [31a]/11= A20; *Körksüz iş* [40b]/1= A135.

Eserde sık sık karşılaşılan düzlük-yuvarlaklık kuralından sapmalar, yuvarlak ünlülerden oluşan ve emir kipi II. Tekil şahıs çekimine giren kimi fiillerde de görülmektedir. Genellikle düz ünlü ile kullanılan ek, fiillerde düzlük-yuvarlaklık uyumunu bozabilmektedir.

Okuğıl [66a]/6= M27; *Qorqıl* [68b]/1= M49; *Qorqutğıl* [78b]/2= E51; *Tutğıl* [97b]/6=AR145; *Yöndürğil* [107a]/2= ENF65.

Ayrıca söz konusu kip ekinin nadir de olsa yuvarlak şekli bulunmaktadır:

Urğul [6b]/3= B60; *Sorğul* [20a]/9= B211.

Satır altı Kur'an tercümesinde dikkati çeken bir diğer özellik de kimi kelimelerde görülen dudaksılaşma adını verdiğimiz ses olayıdır. Ünlü yuvarlaklaşması olarak da adlandırılan ses olayı düz bir ünlünün /b/, /m/, /p/, /v/ gibi dudak ünsüzünün etkisiyle yuvarlak ünlü durumuna geçmesi olarak tanımlanmaktadır. (Vural, Böler, 2014: 120) Çalıştığımız metinde gerek kelime köklerinde gerekse kimi eklerde karşımıza çıkan örnekler beraberinde düzlük- yuvarlaklık uyumundan sapmaları da getirmiştir. Yawuz (<yabız Etü.), sowuğ (<soğık Etü.) kelimelerinde ve dudak uyumunun dışında kalan kimi eklerde görülen dudaksılaşma, Harezmi Türkçesinin en belirgin özelliklerindedir. Eserimizde bu türden örneklere oldukça fazla rastlanmaktadır:

Yavuz [41b]/6= A151; [48b]/3= N22; *Sovukluk* [39a]/5= A117 (Sadece bir yerde geçmektedir.); *Atalarımız* [89b]/5= AR28; *Yalawaçlarımız* [90a]/11= AR37; *Gaybnuḡ* [33a]/9= A44; *Ṭa'āmnunḡ* [37a]/6= A93; *Keremliḡ* [49b]/7= N31; *Gaybluk* [72b]/1= M94.

Düzlük-yuvarlaklık uyumundan sık sık sapmaların yaşandığı eserde dudak ünsüzlerinden sonra düz ünlülerin geldiğini de görmekteyiz:

Umuḡları [11b]/3= B111; *Tanuḡlukumuz* [73b]/4= M106.

2.3.1.1.2. Ünlü Düşmesi

Türkçe kelimelerde orta hecenin ünlüsü vurgusuz olmasından dolayı düşer. Başka bir ifadeyle ikiden fazla heceli gramer birliklerinde sonunda ünsüz olmayan orta hece ünlüsünün çok defa düştüğü görülmektedir. (Ergin, 1992: 51) Üzerinde çalıştığımız Kur'an tercümesinde de bu türden örneklere rastlanılmıştır:

Könḡli (<könḡül) [41b]/5= A151; *Könḡlini* [84a]/10= E125.

İkkisiniḡ orunda (<orun) [73b]/6= M107; *ornu* [37b]/2= A97.

Oḡlı (<oḡul) [25b]/1= B253; [61a]/5= N157.

Kimi örnekte de fiilden fiil yapan eklerin bağlantı ünlülerinin düşürülerek kullanıldığı tespit edilmiştir:

Ewrülseler (<ewür-) [105a]/7= ENF40; [114b]/2= T74.

Saknuḡlarḡa (<sakınuḡ) [2a]/2= B2; [24a]/5= B241.

Kötrüldi [86a]/6= E145.

Ḳayttı (<Ḳayıtt-) [98a]/4= AR150; *Ḳayttuḡ* [98b]/6= AR156.

2.3.1.1.3. Ünlü Değişmeleri

2.3.1.1.3.1. Söz Başı /e/~i/ Ünlüleri

Türk dilinin genel bir özelliği de kimi kelimelerin başında ya da ilk hecede yer alan /e/ sesinin /i/, /i/ sesinin de /e/ sesiyle yazılması ve okunmasıdır.

Satır altı Kur'an tercümesinde kimi kelimelerde /e/ ve /i/ sesinin yazımıyla alakalı tutarsızlıklar söz konusudur. Bazen aynı kelimedede ikili kullanımlar yer almaktadır:

Eşit- [44a]/11= A181, [105b]/2= ENF42, [13b]/7= B137, [22a]/2= B224.

İşit- [11a]/1= B104, [9b]/11= B93, [101b]/11=AR195.

Ew [104b]/10= ENF34, [72b]/9= M97, [56a]/10= N100, [18b]/2= B189.

İw [47b]/10= N15, [93a]/11= AR74, [42a]/7= A154, [33b]/9= A49.

Men [103a]/7= ENF9, [103b]/1= ENF12, [106a]/1= ENF48, [106a]/2= ENF48.

Mini [101b]/1= AR188, [15a]/5= B151, [18a]/3= B186, [33b]/3= A47.

Mindin [15a]/3= B150, [18a]/2= B186, [25a]/1= B249, [25a]/2= B249.

Sen [101a]/10= AR187, [12a]/7= B119, [12b]/11= B127.

Sini [102a]/5= AR199, [102b]/11= ENF4, [104b]/3= ENF30, [106b]/10= ENF62.

Sindin [108b]/4= T5, [112a]/1= T42, [112a]/2= T43.

Te- [62a]/7= N71.

Ti- [11a]/1= B104, [15a]/8= B154, [82b]/11= E105.

2.3.1.1.3.2. /i/ > /e/ Değişmesi

Satır altı Kur'an tercümesinde *ıdı> eye* [13b]/2= B135, [17a]/10= B179, [19a]/11= B197, [54a]/11= N83 kelimesinde bu şekilde bir ses olayı ile karşılaşmaktadır.

2.3.1.1.3.3. /ı/~ /u/ Değişimi

Çorkınç [53b]/8= N77; *Çorkunç* [11b]/5= B112, [53b]/9= N77, [70a]/11= M69.

Bulut [92a]/5= AR57, [99a]/8= AR 160; *Bulut* [20a]/8= B210; [75b]/2= E6.

2.3.1.1.3.4. /ü/~ /i/ Değişimi

Metinde bu şekilde bir ses değişikliğine bit- fiilinde rastlanmıştır. Çoğunlukla bit- şekliyle kullanılan kelime bir yerde özellikle bâ harfinden sonra vav harfi getirilmiş ve büt- şeklinde okunması konusunda yönlendirilmiştir:

Bütseler [8a]/4= B75.

Biter [113a]/7= T61, [23a]/1= B232, [45b]/9= A198 , [99]a/4= AR158.

2.3.1.1.4. Düzleşme

Eserde birkaç kelimedede bu şekilde bir değişim söz konusudur:

Umuñçları [11b]/3= B111; *Umañçlar* [8a]/9= B78.

2.3.1.1.5. Ünlü Birleşmesi

Son sesi ünlü ile biten bir kelime ünlü ile başlayan bir kelime ile birleştiğinde karşılaşılan ses olayı eserde birkaç kelimedede tespit edilmiştir:

Nerse (Ne+ erse) [51b]/3= N48; [63a]/9= M3; [68a]/6= M47.

İkkegü (ikki+ egü) [58b]/9= N128; [66a]/3= M24.

2.3.1.2. Ünsüzler

Satır altı Kur'an tercümesinde yer alan ünsüz harflerde görülen kimi değişiklikler şu şekildedir:

2.3.1.2.1. Ünsüz Değişmeleri

2.3.1.2.1.1. /b-/ > /m-/ Değişmesi

Harezmi Türkçesi özelliklerinden biri Eski Türkçe metinlerinde kelime başında yer alan /b-/ ünsüzünün korunmasıdır. Kelime başında yer alan kimi /b-/ ünsüzlerinin Kuran tercümesinde de muhafaza edildiği tespit edilmiştir:

Bar [2b]/4= B7; [51b]/9= N53; [85b]/1= E139; [106a]/3= ENF49; [100b]/11= AR180.

Bar- [111b]/2= T39; [41b]/11= A153; [53a]/6= N71; [111b]/2= T39.

Bol- [11a]/10= B109; [37b]/2= A97; [46a]/8= N3; [63b]/11= M5; [76b]/5= E24.

Bir- [77b]/8= E40; [88b]/7= AR14; [103b]/8= ENF17; [108b]/3= T5.

Eski Türkçe metinlerde “ben”, “berŋü”, “berŋizlig” ve “Burŋ” kelimelerinde görülen /b-/ ~ /m-/ nöbetleşmesi (Gabain, 1988: 39) yerini tamamıyla /m-/ ünsüzünün kullanıldığı örneklere bırakmıştır. İlk hecede /n/ ya da /nŋ/ sesi bulunan bu kelimelerde görülen gerileyici benzeşme (nazal benzeşme) örnekleri eserimizde tutarlılık göstermektedir:

Men [4b]/1= B30; [12b]/1= B122; [32b]/3= A35; [34a]/7= A55; [52b]/9= N65.

Murŋsuz [37b]/3= A97; 78 / 115 [39a]/3= A116.

Menŋizlig [39a]/5= A117; [53a]/9= N73; [72a]/2= M89; [98a]/10= AR152.

Menŋü [21a]/7= B217.

Mirŋ [10a]/5= B96; [39b]/9= A124.

Kur'an tercümesinde b~m şeklinde ikili kullanımlara “biz” ~“miz”; “bu”~“mu” kelimelerinde rastlanmaktadır. Bunlardan “miz”, kişi zamiri kökenli kişi eki görevinde, “biz” ise I. Çoğul kişi zamiri görevinde kullanılmıştır:

Biz [24b]/1= B246; [31a]/4= A16; [51a]/9= N46; [65b]/1= M18.

Birür miz [44a]/4= A178.

Kemişmez miz [36b]/5= A84.

“Bu” işaret zamiri, çekim ekleriyle kullanıldığında ise “mu” şekliyle yazılmaktadır:

Bu küin nevmîd boldı. [63b]/1= M3.

Bu Qur’ân [76a]/9= E19.

Mununğ için [57a]73= N105; [83a]/9= E111; [88a]/5= AR2.

Mundın aşnu [96a]/2= AR123.

2.3.1.2.1.2. /-b-/ , /-b/ > /-w-/ , /-w/ Değişmesi

Kelime ortasında ve sonunda yer alan /-b-/ ve /-b/ ünsüzünün Eski Uygur metinlerinden itibaren /-w-/ , /-w/’li örneklerine rastlanılmaktadır. (Ercilasun, 2015: 276) Bu şekilde bir değişikliğin uzantısını Harezmi Türkçesi metinlerinde daha istikrarlı bir şekilde görmekteyiz. Başka bir ifadeyle daha önceden /-w-/ , /-w/’ye dönüşen bu tip kelimelerin /-b/ ve /-b/’li kullanımlarına rastlanılmamakta bütün örnekler /-w-/ , /-w/’li kullanımlarıyla yer almaktadır:

Yawuz (<yabız Etü.) [56a]/6= N97; [69b]/2= M60; [77a]/5= E31; [98a]/5= AR150.

Öwke (<öbke Etü.) [113a]/2= T58; [9b]/5= B90; [38b]/7= A112; [55b]/5= N93.

Suw (<sub Etü.) [51a]/3= N43; [82a]/11= E99; [99a]/6= AR160; [109b]/4= T19.

Ew (<eb Etü.) [93a]/11= AR74; [33b]/9= A49; [47b]/10= N15.

Tiwe (<tebe Etü.) [63a]/2= M1; [85a]/10= E138; [73a]/7= M103; [90b]/8= AR40; [58a]/3= N119.

Sewün- (<sebin- Etü.) [43b]/3= A170; [78a]/3= E44; [112b]/2= T50.

Ancak “*Suğarduğ anı*” [92a]/6= AR57 örneğinde /w/ ünsüzünün düşmüş olması dikkat çekici bir durumdur. Yine eserde söz konusu fiilin “*suwğarmas*” [7b]/7= B71 örneği de vardır.

Eserde /w/ ile yazılan “yalawaç” kelimesinin /v/ şeklindeki örneklerine de rastlanmaktadır. /v/ sesinin /w/ sesinin yerine kullanılması bir Oğuzca özellik olarak görülmektedir.(Kaşgarlı Mahmut, 2015: 12)

Yalawaç [70a]/4= M67; *yalawaçlar* [75b]/8= E10; [90a]/6= AR35.

Yalawaç [69a]/3= M55; [91a]/2= AR43; [47b]/7= N14.

Eserde birkaç örnekte /-b-/ ünsüzünün korunduğu görülmektedir:

Karabaş [21b]/4= B221; [49a]/4= N25.

Yalbaru [102b]/1= AR205.

2.3.1.2.1.3. /-d-/, /-d/ > /-ḍ-/, /-ḍ/ > /-y-/, /-y/ Değişmesi

Eski Türkçede kelime ortasında ve sonunda yer alan /-d-/, /-d/ ünsüzünün /-ḍ-/, /-ḍ/ > /-y-/, /-y/ ünsüzlerine dönüşmesi Harezmi Türkçesinin en önemli ses olaylarından biridir. Bu durum farklı boylara ait dil özelliklerinin Harezmi Türkçesi metinlerinde ne denli yaşatıldığının göstergesidir. Bu şekilde bir yansıma Dîvânü Lugâti't-Türk'te “Yağma, Tohsı, Kıpçak, Yabaku, Tatar, Kay, Çomul ve Oğuzlar bütün zel'leri (ḍ) ye'ye çevirmekte birleşmişlerdir. Bunlar zel'i hiç kullanmazlar. Bu grupların dışında olanlar kayın ağacına kaçıp bunlar kayıp derler.” (K.Mahmud, 2015: 12) şeklinde teferruatlı bir şekilde izah edilmektedir.

Aḍaḅ > Ayak

Aḍaḅlığı [63a]/2= M1; *Aḍaḅlarınıḡızğa* [64a]/3= M6; *Aḍaḅlarınıḡız* [79b]/4= E65; *Aḍaḅlarınıḡıznu* [96a]/4= AR124; *Ayaḅlarımıznu* [41b]/1= A147. (Sadece bir yerde geçmektedir.).

Ḳaḍḡu (ḳayḡu örneği yok)

Ḳaḍḡunu ḳaḍḡu birle [42a]/1= A153; *Ḳaḍḡudın* [79b]/3= E64; *Ḳaḍḡuluḡ* [98a]/4= AR150.

Ḳaḍaḅ > Ḳayaş

Ḳayaşlık [50a]/9= N36; [108a]/2= ENF75; *Ḳayaş* [8b]/7 =B83.

Keḍ- >Key-

Keçürür [26b]/2= B259. (Sadece bir yerde geçmektedir.); *Keyimi* [23a]/4= B233.

Ƙod-> Ƙoy-

Ƙodğul [115b]/1= T86; *Ƙodtı* [3a]/6= B17; *Ƙodarlar* [23a]/9= B234; *Ƙodunğ* [28a]/9= B278; *Ƙoysa* [42b]/9= A160; *Ƙoydılar* [87b]/3= E159; *Ƙoyulsarığız* [109a]/8= T16.

Uç- > Uy-

Uğunğ manğa [32a]/10= A31. (Bir yerde geçmektedir.); *Uyduk yalawaçğa*. [34a]/5= A53.

Uydılar [43b]/9= A174; *Uyğay irdinğiz İblısgı* [54b]/1= N83.

Yadağ> Yayağ

Yadağın [24a]/1= B239; *Yayağ* [96b]/5= AR133.

Iđ-> iy-

Iymışlarını[78a]/8= E48; *Iğduğ* [12a]/6= B119.

Kimi kelimelerin de /đ/'li biçimlerine rastlanılmamaktadır. Bu durum /-d-/, /-d/ > /-đ-/, /-đ/ > /-y-/, /-y/ değişiminin bu tip kelimelerde çok daha önce gerçekleştiğinin göstergesidir:

Ayırduğ [5b]/9= B50; *Ayıрмаğ* [23a]/6= B233.

2.3.1.2.1.4. /-v-/, /-v/ > /-w-/, /-w/ Değişmesi

Eski Türkçede kelime ortasında ve sonunda görülen /-v-/, /-v/ ünsüzünün Harezmi Türkçesi metinlerinde /-w-/, /-w/'ye dönüştüğü örneklere rastlanmaktadır:

Ewrül- (< Evir- Etü.) [105a]/7= ENF40; [110b]/5= T30; [12a]/1= B115.

Sew- (< sev- Uygur Türkçesi metinlerinden itibaren görülmektedir) (Demirci, 2016: 109) [32a]/9= A31; [65a]/1= M13; [108b]/1= T4; [19a]/2= B195.

2.3.1.2.1.5. /-ğ-/ > /-w-/ Değişmesi

Harezmi Türkçesinin bir diğer özelliği kelime ortasında yer alan /-ğ-/ ünsüzünün daha önce /-w-/ ünsüzüne dönüştüğü kelimelerde tutarlı bir şekilde kullanılmasıdır. Eserimizde de bu türden kelimelere rastlanmaktadır:

Yawuḡ (<yağuk Etü.) [111b]/9= T42; [17b]/1= B180; [20b]/8= B214; [33b]/1= A45.

Sowuḡluk (<Soğuk Etü.) [39a]/5= A117. (Bir örnek mevcut.)

2.3.1.2.1.6. /-g-/ > /-w-/ Değişmesi

Harezmi Türkçesi dil özelliklerinden biri de kelime ortasında yer alan /-g-/ ünsüzünün /-w-/ ünsüzü ile yazıldığı örneklere rastlanmasıdır. Eserde bu tip bir ses değişikliği yer almaktadır:

Kiwür- (< kigür- Etü.) [31b-]/11; [32a]/1= A27.

2.3.1.2.1.7. /t-/ > /d-/ Değişmesi

Harezmi Türkçesi eserlerinde kelime başında /t-/ ünsüzünün çoklukla korunduğu ancak /d-/li örneklere de yer yer rastlandığı bilinmektedir. Eserimizde de /t-/ ünsüzünün kullanımı /d-/li örneklere nazaran çoklukla tercih edilmiştir:

Tegürmegey [111b]/3= T39; *Toḡrulmuş* [23a]/3= B233; *Yerninḡ tolusı altun* [37a]/4= A91.

Toḡuşı [80a]/10= E73; *Toḡğan* [80b]/3= E77; *Tar boldı sizninḡ üze.* [110a]/6= T25.

Taḡ [112b]/11= T57; *Tört* [47a]/10= N12; *Töşek* [90b]/9= AR41.

Darlıkda [40a]/11= A134. (krş. *tarlık* [115b]/8= T91); [24a]/11= B245)

2.3.1.2.1.8. Ek Ön Sesinde /t~/ /d/ Değişimi (Ünsüz Uyumu)

Bulunma hali eki +[da] şekliyle; ayrılma hali eki +[dın] şekli ile varlığını sürdürmektedir. Söz konusu eklerin +[ta] ve +[tın] örneklerine rastlanmamıştır:

Orta yaşda [33b]/2= A46; *Darlıkda* [40a]/10= A134; *Açlıkda* [63b]/3= M3; *Uçmağda* [89a]/1= AR19; *Suwdm* [80a]/1= E70; *Erenlerdin* [80b]/4= E77; *Kökdm* [82a]/11= E99; *Buyruğdm* [84a]/1= E121.

Ettirgenlik (faktitif) eki ötümlü ünsüzlerle biten fiillerden sonra -[dur], ötümsüzlerden ve ünlü ile biten fiillerden sonra -[tur] şekliyle kullanılmaktadır:

Uydurduk [9a]/8= B87; *Azdurur* [4a]/4= B26; *Arsıkturdu anlarını* [84b]/9= E130; *Yaraşturdu* [106b]/11= ENF63; *Yabuşturuldu anlar üze* [6b]/10= B61; *Kızğurtur* [112a]/11= T50; *Aynaturlar anı* [17b]/2= B181.

/l/ ünsüzünden sonra da ikili kullanım söz konusudur:

Olturğay men [88b]/8= AR16 (krş. *Oldurğanlar* [56a]/1= N95; [66a]/4= M24)

Toldurğay [88b]/11= AR18.

Görülen geçmiş zaman eki ötümlü ünsüzler ve ünlülerle biten fiillerden sonra -[dl]; ötümsüz ünsüzlerle biten fiillerden sonra -[tl] şekliyle kullanılmaktadır:

Belgürdi [57b]/9= N115; *İndürüldi* [59b]/3= N136; *Boğazladırğız* [63a]/11= M3. *Tilediler* [60b]/8= N153; *Örttiler* [2b]/2= B6; *Haddin keçtiler sizdin* [7a]/8= B65. *Bittiler* [40b]/11= A141; [52a]/4= N57.

2.3.1.2.1.9. /-z/> /-s/ Değişmesi

Türk Runik harfli yazıtlarda geniş zamanın olumsuz şekli olarak tespit edilen -[mAz] ekinin Karahanlı Türkçesinden itibaren -[mas] şekline rastlanmaktadır. Harezmi Türkçesi ile yazılan eserlerde de -[mAz]~ -[mas] şeklindeki ikili kullanımları bulunmaktadır. Aynı şekilde ikili kullanım Kur'an tercümesinde de göze çarpmaktadır. Eserde -[mAz] ekinin örneklerine rastlanılması aynı zamanda Oğuzca unsurların esere ne denli yerleşmiş olduğunun bir göstergesidir:

Žāyīr kılmaz miz onğarğanlarınğ yanutın. [100a]/6= AR170.

Tağı anlar sakınmazlar. [106b]/2= ENF56.

Siz küç kılinmas siz. [106b]/8= ENF60.

Alınmas andın yuluğ [5b]/6= B48.

Ayrıca Eski Türkçede üçüncü şahıs emir eki $[-zun]$, Karahanlı Türkçesinden itibaren yerini $[-sun]$ ekine bırakmıştır. Oğuz Türkçesinin bir özelliği olarak kabul edilen böylesi bir kullanım Kur'an tercümesinde de $[-sun]$ şekliyle varlığını sürdürmektedir:

Çazğansunlar [83b]/1= E113.

Beyān kılsun bizge. [7b]/3= B69.

Tutmasun mü'minler kâfirlerni döstlar. [32a]/2= A28.

2.3.1.2.1.10. $[-k-]/>[-h-]$ Değişmesi

Eserde sadece bir örnekte böyle bir değişimin varlığı tespit edilmiştir:

Ohşatıldı [61b]/6= N157; *Ohşağanlar* [30a]/7= A7.

2.3.1.2.1.11. $[-ç-]/>[-ş-]$ Değişmesi

Satır altı Kur'an tercümesinde çoklukla "neçe" şeklinde yazılan kelimenin "neşe" şeklindeki örneğine de rastlanmaktadır:

Neçe [20a]/9= B210, [25a]/4= B249, [26a]/10= B259.

Neşe [35a]/2= A66, [34b]/11= A57.

2.3.1.2.1.12. $[-ŋ-]/>[-ğ-]$ (Sızıcılaşma)

Eski Türk dilinde kimi çevrelerin isim ve fiil çekimlerinde (teklik ve çokluk 2. şahıs iyelik ekleri, bazı zaman çekimlerinde teklik ve çokluk 2. şahıs ekleri, ilgi hâli eki) karşılaşılan $[-ŋ-]/>[-ğ-]$ değişiminin Kıpçak sahası metinlerinde istikrar kazandığı bilinmektedir. Bu döneme ait metinlerde $/ŋ/$ ünsüzü sadece kimi eklerde değil aynı zamanda kimi kelime kök ya da

gövdelerinde de /ğ/ ünsüzüne dönüşmüştür. (Ağca, 2012: 72-78) Çalışmamızın konusunu teşkil eden satır arası Kur'an çevirisinde de Kıpçak sahası dil özellikleri olarak yansıtılan kelime kökündeki /-ŋ-/>/-ğ-/ değişimine bir örnekte rastlanmıştır:

Yalğuzlar [82a]/2= E94; *yalğuz* [93a]/1= AR70; [110b]/7= T31.

2.3.1.2.2. Ünsüz Düşmesi

2.3.1.2.2.1. /g/, /ğ/ Ünsüzünün Durumu

Birden fazla heceli kelimelerin sonundaki /-g/, /-ğ/ ünsüzlerinin Harezmi Türkçesi ile yazılan eserlerde çoğunlukla korunduğu ancak Oğuzcanın etkisiyle kimi örneklerde düşürüldüğü belirtilmektedir. (Argunşah, Yüksekaya, 2014: 187) Ancak çalıştığımız Kur'an tercümesinde kelime sonunda /-g/, /-ğ/ sesinin korunduğu görülmektedir. Ayrıca hece ve ek ön seslerinde yer alan /-g-, /-ğ-/ ünsüzünün çoğunlukla muhafaza edildiği tespit edilmiştir:

Çapığ [18b]/3= B189; [61a]/1= N154; [66a]/1= M23.

Uluğ [109a]/3= T12; [2b]/4= B7; [11a]/4= B105; [21a]/10= B219.

Çatığ [78a]/1= E43; [84a]/9= E124; [97a]/7= AR141.

Emgek [21b]/3= B220; [49a]/8= N25.

Edğü [28a]/7= B277; [33b]/2= A46; [52a]/4= N57.

Belğür- [76b]/11= E28; [39a]/8= A118.

Çazğandı [80a]/1, 2, 3= E70.

Çutğarduk [5b]/7= B49; [93a]/4= AR72.

Yalğança nisbet kıldılar. [40b]/6= A137; [44b]/5= A184.

Yapurğak [79a]/5= E59; [89a]/6= AR22.

Suwğarmas [7b]/7= B71.

Satğaş- [8a]/6= B76; [30b]/6= A13; [77a]/4= E31.

Küç kılğan erenler [78a]/8= E47.

Toğğan [80b]/3= E77.

Anlargā [94b]/4= AR90; [99b]/1= AR162, AR163; [102b]/9= ENF2; [108a]/9= T3.

Hece ve ek ön seslerinde yer alan /-g-/, /-ğ-/ ünsüzü çoğunlukla muhafaza edilse de kullanılmadığı örneklere de rastlanılmaktadır.

Çıkarđı [102b]/11= ENF4, [111b]/4= T39.

Ķopardı [26a]/10= B259; *Ķoparsanğız* [70a]/7= M68.

Yinğgen[22a]/10= B228, [26b]/7= B260, [30a]/5= A6 örneğinin yanısıra ek ön sesinin düştüğü *yinğen*[67a]/5= M38, [72b]/6= M95, [106a]/4= ENF49 örnekleri de bulunmaktadır.

Birden çok heceli kelimelerde ikinci hecenin ilk sesinde yer alan /ğ/ sesinin düşmesi doğrudan doğruya Oğuzcanın Harezmi Türkçesi üzerindeki etkisi olarak değerlendirilmektedir. (Korkmaz, 2013: 73) Bu şekilde bir kullanım Kur'an tercümesinde *ķulaķ* (<ķulğak) kelimesinde tespit edilmiştir.

Ķulaķ [76b]/6= E25; [3b]/1= B20; [68a]/1= M45.

Eserde dikkati çeken bir diğer husus “*ķaranğgu*” kelimesidir. Türk runik harfli yazıtlarda geçmeyen ancak Eski Uygur ve Karahanlı Türkçelerinde “*ķaranğgu* ve *ķaranğgu*” (Ağca, 2016a: 166) olarak kullanılan kelime çalışmamızda ikili bir kullanıma sahiptir. Genel olarak “*ķaranğgu*” şekliyle yazılan kelimenin iki farklı yerde “*ķaranğğkuluķlar*” [3a]/7=B17; [3a]/8=B19 örneğine de rastlanmıştır.

2.3.1.2.2.2. /l/ Sesinin Düşmesi

Nadir de olsa kimi kelimelerde /l/ sesinin düştüğü görülmektedir:

Küfr ketürdiler (<Keltür-) [103b]/1= ENF12; [108a]/10= T3; [11a]/2= B105.

Eserde “olturmak” fiilinde yer alan /l/ ünsüzünün durumunun çeşitlilik gösterdiği tespit edilmiştir:

Olturup [45a]/6= A191; *Olturmağıl* [79b]/9= E68; *Oldurup* [56b]/10= N103; *Oldurğanlar* [66a]/4= M24; *Oturdı* [115b]/6= T90; *Oturdılar* [43a]/11= A168.

2.3.1.2.2.3. /r/ Sesinin Düşmesi

Eserde nadir de olsa /r/ sesinin düştüğü örneklerle rastlanmaktadır:

ĶutğarduĶ (< Ķurtğar-) [93a]/4= AR72.

Ķutğarmak *tileyür.* [103a]/6= ENF9.

Kiwürgey men sizni uçmaĶlarğa (<kirgür-) [64b]/8= M12.

Kiwürgil bizni rahmetinĶ içinĶe. [98a]/8= AR151.

2.3.1.2.2.4. /-w/ Sesinin Düşmesi

Üzerinde çalıştığımız satır altı Kur’an tercümesinde kelime sonunda yer alan /-w/ sesinin düştüğü bir örneğe rastlanmıştır:

SuğarduĶ (<suw-ğar) [92a]/6= AR57.

2.3.1.2.3. Ünsüz Türemesi

Eserde bir kelimedede ünsüz türemesi yer almaktadır:

Yuysa [51b]/1= N47.

2.3.1.2.4. Söz Başı /y-/ Sesi

Kelime başında /y-/ sesi türemesi, üzerinde fikir yürütüldüğü ve farklı şekillerde yorumlandığı meselelerden biridir. Doerfer, Halaççada *hı-, *hi-, *hü- ile başlayan sözcüklerin bazen Ø- bazen de /y-/ şeklinin bulunabileceğinin altını çizirken Ramstedt, /y-/ sesini boşluk doldurucu bir

ses olarak açıklar. Tekin, bu konuda Ligeti'nin fikrinin daha isabetli olduğunu iddia eder. Önses durumundaki uzun ünlünün ikizleşmesi durumunda ikiz ünlünün ilk ögesinin kolayca /y/ fonemine dönüşebileceği fikrine Tekin de katılır. (Tekin, 2003: 308-309)

Ön seste /y-/ türemesi Harezmi Türkçesinde sıkça karşılaşılan bir ses olayıdır. K. Mahmud, bütün isim ve fiillerin başındaki ye'lerin Oğuzca ve Kıpçakçada elif veya cim'e döndüğünü "elgin, ılıg, cinçü" şeklinde kullandıkları kelimeleri Türklerin "yelgin, yılıg suw, yinçü" şeklinde kullandıklarını belirtmiştir. (K.Mahmud, 2015: 12)

Satırlı Kur'an tercümesinde de kelime başında /y-/ türemesi örneklerine rastlanılmaktadır. Ayrıca bu örneklerin /y-/'siz şekilleri eserde bulunmamaktadır:

Yığaçğa [4b]/11= B35; *Yığaçlarındın* [27a]/9= B266; *Yıraq* [10a]/6= B96; [32a]/8= A30.

Yiplük [18a]/7= B187; *Hurmā çekirdekiniñ yipinçe* [51b]/5= N49; *Yigrensenğiz* [48a]/9= N19; *Yigrenmeki* [63a]/7= M2; *Yılan* [95b]/3= AR107; *Yulduz* [80b]/2= E76; [82a]/8= E97.

2.3.1.2.5. Göçüşme (Metathesis)

Bir söz içerisinde iki ses biriminin yer değiştirmesi olarak tanımlanan (Karaağaç, 2013: 77) göçüşme örneğine *konşu* [106a]/1= ENF48 ~ *koşnu* [50a]/10=, [50a]/11=N36 kelimelerinde rastlanmaktadır.

2.3.2. Şekil Bilgisi

Bir eserin ait olduğu dönemi belirlemede bir diğer önemli ölçüt o eserin sahip olduğu şekil özellikleridir. Eserin şekil bilgisi üzerinde yapılan inceleme, o eseri tarihi süreç içerisinde belirli bir yere yerleştirmek, ait olduğu döneme dair belli yargıya varabilmek için yararlı olacaktır. Harezmi Türkçesi dil özelliklerini taşıyan

satır arası Kur'an tercümesinin şekil bilgisi ile ilgili belirleyici özelliklerini şu şekilde değerlendirebiliriz:

2.3.2.1. İsim Çekimi

Çalışmamızda “isim çekimi” başlığı altında satır altı Kur'an tercümesinin Harezmi Türkçesine ait olduğunu gösteren belirleyici özellikleri üzerinde durulacaktır. Eserde yer alan isimlere gelen çekim ekleri şu şekildedir:

2.3.2.1.1. Çokluk Eki

Türkçenin tarihi dönemlerinden itibaren görülen çokluk eki eserde de {+lAr} şeklindedir:

Usluğlar [98b]/4= AR155; *Tanuklar* [13a]/8= B133; *Erenlerni* [70a]/6= M67; *Kişilerde* [71a]/10= M82.

Kelimâtlarnı [5a]/3= B37 kelimesinde Arapça çokluk ifade eden +[āt] ekinin yanında Türkçe çokluk ifade eden +[lAr] ekinin geldiği görülmektedir.

2.3.2.1.2. İyelik Ekleri

Eserde kullanılan iyelik ekleri sırasıyla şu şekildedir:

Tekil 1. şahıs iyelik eki ünlü ile biten isimlerden sonra [+m], ünsüz ile biten isimlerden sonra {+Im}, {+Um} şeklindedir:

Kaomum [80b]/6= E78; *'Ahdimni* [36a]/10= A81; *İdim* [33b]/3= A47; *Uyamnuḡ* 'avretini [66b]/3= M31.

Tekil 2. şahıs iyelik eki ünlü ile biten isimlerden sonra [+rḡ], ünsüz ile biten isimlerden sonra {+Irḡ}, {+Urḡ} şeklindedir:

Tileyür men kim kötürserḡ yazukumnu takı yazukunḡnı. [66a]/10= M29.

Yā kelse İdinḡ yā kelse İdinḡninḡ âyetlerininḡ pâresi [87b]/1= E158.

Tekil 3. şahıs iyelik eki: Kelime ünlü ile bitiyorsa {+sI}, ünsüz ile bitiyorsa {+I }şeklindedir:

*Yerinîḡ **tolusı** altun.* [37a]/4= A91.

Atasınḡa anasınḡa tigme birisinḡe ol ikkisindin. [47a]/4= N11.

*Birsenḡiz emānetlerni **eyesinḡe**.* [52a]/5= N58.

*Meryem **oḡlı** ‘İsā Tanḡrınunḡ Tanḡrınunḡ **yalavaçı**.* [62a]/6= N171.

Çokluk 1. şahıs iyelik eki ünlü ile biten isimlerden sonra {+mIz}, {+mUz}, ünsüz ile biten isimlerden sonra {+ImUz}, {+UmIz} şeklindedir:

Aramızda [34b]/8= A64; *İdimüz* [41a]/11= A147; *Pāremiz* [84b]/4=E128
Oḡlanlarımızdın [13a]/1= B128; *Aḡaqlarımıznı* [25a]/7= B250; *Azabumuz*
[77b]/11= E43; *Ḳonumumuzdın* [94a]/11= AR88.

Çokluk 2. şahıs iyelik eki ünlü ile biten isimlerden sonra {+nḡIz}, {+nḡUz}, ünsüz ile biten kelimelerden sonra {+UnḡIz}, {+UnḡUz}, {+InḡIz} şeklindedir:

Yerinḡiz [84b]/5= E128; *Ḳatınḡızda* [86b]/1= E148; *Anarḡıznı* [89b]/2=
AR27; *Sonḡunḡuz* [42a]/1= A153; *Aşnunḡızdın* [49a]/10= N26; *Teḡbenḡizni*
[18a]/5= B187.

Çokluk 3. şahıs iyelik eki {+lArI} şeklindedir:

*Tegseler **vaktlarınḡa** tutunḡ anlarını körklüḡlük birle.* [22b]/6= B231.

*Analar emdürürler **oḡlanlarını**.* [23a]/2= B233.

*Körmedinḡ mü anlarını kim çıktılar **sarāylarındın**.* [24a]/6= B243.

*Cālūt birle taḡı **çerigleri** birle.* [25a]/4= B249.

*Tölendürmek için **özlerindin**.* [27a]/7= B265.

2.3.2.1.3. Zamir n’si

Zamir n’si, pronominal n, adıl n’si şeklinde isimlerle anılan ses, Türkçenin tarihi devirlerinden beri var olan ve farklı şekillerde yorumlanan

bir özelliğe sahiptir. 3. şahıs iyelik ekini alan bir sözcük hâl eklerinden birini aldığıında, zamirler hâl eklerinden birini aldığıında ortaya çıkan /n/ zamirinin kökeni ile alakalı birçok dilbilimcinin hemfikir olduğu görüş Ana Altay dilindeki 3. kişi zamiri *in olduğudur. (Tekin, 2003: 134)

Köktürk metinlerinden itibaren tanıklık ettiğimiz zamir n'sinin Harezmi Türkçesine ait kimi eserlerde rastlanılmaması dönemin belirgin bir özelliğidir. Bu dönemde az da olsa bu şekilde bir kullanımın örneklerine Çağatay Türkçesi eserlerinde oldukça fazla rastlanmaktadır.(Argunşah, 2014: 22) Üzerinde çalıştığımız satırlı Kur'an tercümesinde de zamir n'sinin düştüğü örnekler tespit edilmiştir:

Ḳıyāmet küniḡe [34a]/8= A55.

Hîç yazuk yok anuḡ üze kim teḡinse ol ikkisige. [15b]/2= B158.

Ewrüldi közleri tamuḡ eyelerige. [91a]/9= AR47.

2.3.2.1.4. Hâl Ekleri

Genel anlamda ad-eylem bağlantısı esnasında adın kazandığı anlamlar, durum (hâl) kategorisi içerisinde değerlendirilmektedir. Kur'an tercümesinde yer alan hâl ekleri şu şekildedir:

2.3.2.1.4.1. Yalın Hâl (Nominative)

İsmin çekim eki almamış hâlidir. İşaretleyicisi Ø (sıfır biçimbirim) şeklindedir:

Tarıḡrı [43a]/8= A166; [46a]/6= N1; *Ot* [70b]/6= M72; [76b]/10= E27; *Yol* [80a]/7= E71.

2.3.2.1.4.2. Yükleme Hâli (Accusative)

Eserde yükleme hâlinin işaretleyicisi genel olarak {+nI} şeklindedir:

Toldurḡay men tamuḡnı sizdin kamuḡ. [88b]/11= AR18.

Taķı örtüglüĝ boldı taķı yazuķmı taķı küçni. [90a]/3= AR33.

Öltürür anlarnı. [90a]/11= AR37.

Çıkarur otnı. [92a]/7= AR58.

Çıkarur miz ölüĝlerni. [92a]/7= AR57.

Kıldı sizni halıfeler. [93a]/9= AR74.

Mırās alurlar yerni eyesindin sonĝra.[95a]/4= AR100.

Soyar ol ikkisindin tonlarnı. [89b]/2= AR27.

Eserde 3. tekil ve çoĝul şahıs iyelik ekinden sonra {+nI} ekinin yanında {+n} ekine de ratlanmaktadır:

Anıĝ tişisini. [93b]/11= AR83.

Taĝrı bilgen körĝül eyesini. [39b]/2= A119.

Te'ħır kılĝıl anı taķı uyasını [95b]/5= AR111.

Du'ā kılĝannıĝ du'āsın. [18a]/2= B186.

Zulm cezāsın kılınĝ. [18b]/11= B194.

Taĝrı rızāsın [27b]/11= B272.

Taĝrı üdürdi Ādemni taķı Nūħnı taķı İbrāħım kabilesin taķı 'İmrān kabilesin 'ālemler üze. [32b]/1= A33.

Kişilerinĝ malların [110b]/11= T34.

Tevbelerin kabül kılur. [48a]/2= N17.

2.3.2.1.4.3. Yönelme Hâli (Dativ)

Eserde yönelme hâlinin işaretleyicisi [+ķa], [+ĝa], [+ge] şeklindedir:

Taĝrıĝa [16a]/3= B165; *Saknuķlukķa* [63a]/8= M2; *Tirseķerge* [64a]/2= M6.

Tişilerge [24a]/5= B241.

Yönelme hâli ekinin 3. tekil ve 3. Çoğul kişi iyelik ekini alan kelimelerden sonra [+nça], [+nğa],{+nğA} şekline rastlanmaktadır. Burada zamir n'si ile ekin başında yer alan /g/ sesinin birleşerek /nğ/ sesini oluşturduğu gözlemlenmektedir:

Karınlarınğa [16b]/7= B174; *Dostlarınğa* [84a]/2= E121; *Karındaşlarınğa* [43a]/11=A168.

Tanğrınınğ hōşnūdluğunğa [43b]/9= A174; *Önğinge* [63a]/10= M3; *İçinğe* [3a]/9= B19.

Eserde yönelme hâli ekini alan kelimeye genel anlamda kalınlık-incecik uyumuna rastlanılsa da aykırı durumlar da mevcuttur:

İbrāhīm kabīlesinğa [51b]/11= N54; *Dīninğa* [58b]/2= N125; *Āyetlerinğa* [61a]/2= N155.

2.3.2.1.4.4. Bulunma Hâli (Locative)

Eserde bulunma hâlinin iaretleyicisi sürekli olarak {+dA} olarak tespit edilmiştir. Metinde /t/'li kullanıma sadece bir yerde rastlanmıştır:

MİRāş alsa andın atası anası anasınğa üçte biri. [47a]/5= N11.

Cüfti arasında [10b]/7= B102; *İdisi katında* [11b]/4= B112.

Mü'minlerni orunlarda tokuşmak için. [39b]/5= A121.

Anlar kim harc kılurlar kinğlikde tağı darlıkda. [40a]/10= A134.

Darlıkda [40a]/10= A134; *Açlıkda* [63b]/3= M3; *Uçmakda* [89a]/1= AR19.

2.3.2.1.4.5. Çıkma Hâli (Ablative)

Eserde çıkma hâlinin işaretleyicisi sürekli olarak {+dIn} şeklindedir:

Tağı oğlanlarımdın aydı. [12b]/4= B124.

ƆorƆunçdın taƆı açlıƆdın taƆı eksimekdin mällardın taƆı tenlerdin.
[15a]/9= B155.

ƆorƆunğ Tağrıdın [37b]/10= A102.

Birdi anlarğa Tağrı artuƆsı edğülükindin. [43b]/3= A170.

2.3.2.1.4.6. İlgi Hâli (Genitive)

Eserde gerek ünlü ile biten isimlerden sonra gerekse ünsüz ile biten isimlerden sonra ilgi hâli işaretleycisi {+nXnğ} şeklindedir:

Tağrınınğ satğaşğanları [25a]/4= B249; *Tağrınınğ açuƆ huccetlerinğe* [30a]/3= A4. *Tağrınınğ nişānlarınğa* [31b]/1= A21; *Nerseniğ yarısı* [62b]/8= N176; *Bitgenlerninğ dōstı* [35a]/5= A68; *Yerninğ tolusı* [37a]/4= A91; *Erenlerninğ ekininğe* [39a]/6= A117; *Yolnunğ tüzini* [64b]/9= M12; *Boyunnunğ āzād ƆılmaƆı* [71b]/11= M89; *Otnunğ Ɔını* [103b]/4= ENF14.

Dar ünlülerden sonra [+nıñ], yuvarlak ünlülerden sonra [+nunğ] şeklinde gelen ekin yine dudak ünsüzlerinden sonra [+nunğ] şeklindeki yazımlarına rastlanılmaktadır:

Kitābnunğ pāresinğa [9a]/3= B85; *İbrāhımnunğ ornındın* [12b]/6= B125; *Ğaybnunğ haberlerindin* [33a]/9= A44.

Ancak ekin kullanımını birinci ve ikinci tekil şahıs zamirlerinden sonra ve birinci çoğul şahıs zamirinden sonra farklılık göstermektedir. Birinci tekil şahıs zamirinden sonra [+inğ] ekinin yanında [+im] ekinin kullanılması Oğuzcanın eser üzerindeki tesirini açıkça ortaya koymaktadır. Söz konusu ek “sen” zamirinden sonra [+inğ]; birinci çoğul şahıs zamirinden sonra ise [+inğ] ve [+ninğ] şekliyle kullanılmaktadır:

Menim ahdim [12b]/4= B124; *Menim İdim* [70b]/5= M72; *Mininğ tapa* [66a]/8= M28.

Mininğ birle [80b]/8= E80; *Seninğ tapa* [82b]/11= E106; *Seninğ tapa* [2a]/5= B4.

Bizinğ üze [7b]/5= B70; *Bizinğ idimüz* [13b]/9=B139.

2.3.2.1.4.7. Vasıta Hâli (Instrumental)

Eserde vasıta anlamı çoğunlukla “birle” edatı ile sağlanmaktadır. Ayrıca kimi “yerde vasıta anlamının birle edatının ekleşmiş biçimi olan {+1A} eki ve [+n] ve yine aynı ekin olumsuzluk ifade ettiği {+sIzIn} ile de sağlandığı tespit edilmiştir:

*Keldinğ haq **birle** boğazladılar anı. [7b]/8= B71.*

*Tarığrı buyruğı **birle** rāstlağan. [10a]/7= B97.*

*İblīs ol nerseninğ pāresi **birle** kim. [42a]/10= A155.*

*Öz mällarınğız **birle**. [46a]/7= N2.*

*Körklüglük **birle** eger yigrensenğiz anlarnı. [48a]/8= N19.*

*Ne üçün kınar sizni yazuqlarınğız **birle**. [65b]/2= M18.*

*Tağı ol ol kim öldürür sizni **tünle**. [79a]/7= E60.*

*Ol **vaqtın** [102a]/6= AR201; [102b]/8= ENF2; [99b]/3= AR163.*

*Yiyürler yetimlerninğ mällarını **küçün**. [46b]/11= N10.*

*Ol öldürse tenni nefsdin öriğin birle yā **fesādsızın**. [66b]/4= M32.*

2.3.2.1.4.8. Eşitlik Hâli (Ekvative)

Eserde eşitlik anlamı {+çA} işaretleyicisi ile sağlanmıştır:

Endāzesinçe [50b]/7= N40; Yarağınçanı [87a]/1= E152; Anlarça [30b]/7= A13.

*Hurmā çekirdekiniğ **yipinçe**. [51b]/5= N49.*

2.3.2.2. Fiil Çekimi

Fiil çekimleri içerisinde belirtileceğinden ayrıca şahıs eklerinden bahsedilmemiştir.

2.3.2.2.1. Basit Kipler

2.3.2.2.1.1. Haber Kipleri

2.3.2.2.1.1.1. Şimdiki Zaman

Satır altı Kur'an tercümesinde şimdiki zaman anlamı için genel olarak geniş zaman çekiminden faydalanılmıştır:

Tileyür Tañrı kim kılmasa anlarğa bir ülüş ol cihānda. (Allah, onlara ahiretten yana bir nasip vermemek istiyor.) [44a]/1= A176.

Ayturlar anlarğa kim küfr ketüirdiler uş munlar könirek anlardın kim bittiler yol yanındın. (Sonra da kâfirler için "Bunlar Allah'a iman edenlerden daha doğru yoldadır" diyorlar.) [51b]/7= N51.

2.3.2.2.1.1.2. Geniş Zaman

Harezmi Türkçesinin kullanıldığı eserlerde geniş zaman işaretleyicileri {-Ar}, {-Ur}, {-(y)Ur} ve [-r] şeklindedir. Geniş zamanlı çekimlerde zamir kökenli şahıs ekleri kullanılmaktadır. Eserimizde de söz konusu ekler düzenli olarak yer almaktadır:

{-Ar}/ {-Ur}: Ünsüzle biten tek heceli fiillerde eklerin {-Ar} ya da {-Ur} şeklinde geldikleri gözlemlenmiştir:

Teklik 1. Kişi: {-Ar}/ {-Ur} men: *Men kırkar men Tañrıdın.* [66a]/9= M28.

And yaqar men. [76b]/4= E23.

Uyar men ol nersege. [102a]/9= AR203.

Tevbelerin kabül kıtur men. [15b]/5= B160.

Qadğurur men. [94b]/8= AR93.

Teklik 2. Kişi: {-Ar}/ {-Ur} sen: *Körer sen anlarını* [68b]/7= M52.

Ürer sen anıñ içinde. [74a]/4= M110.

Bilir sen. [27b]/11= B273.

Az durur sen anuñg birle kimni tilesenñg. [98b]/4= AR155.

Çıkarur sen ölügni. [32a]/1= A27.

Teklik 3. Kişi: {-Ar}/ {-Ur} Ø: *Akar altlarındın* [75b]/3= E6.

Andın sonñg idar sizni. [79a]/7= E60.

Tanğrı bilür anı. [8a]/8= B77.

Qorqutur sizni Tanğrı özindin. [32a]/4= A28.

Ol kün kim bulur tigme bir ten. [32a]/7= A30.

Çokluk 1. Kişi: {-Ar}/ {-Ur} miz: *Tanar miz.* [60b]/4= N150.

Qorqar miz. [68b]/7= M52.

Birür miz. [44a]/4= A178.

Vahy kıtur miz. [33a]/9= A44.

Çokluk 2. Kişi: {-Ar}/ {-Ur} siz: *Yıgar siz ol ikkeğüni.* [73b]/3= M106.

Ortaq koşar siz. [76a]/11= E19.

Kıtur siz. [9a]/6= B85.

Kitāb eyeleri ne üçün kāfir bolur siz. [37b]/4= A98.

Umanur siz Tanğrıdın. [57a]/2= N104.

Çokluk 3. Kişi: {-Ar}Ar}: *Yalğan çatarlar.* [76b]/5= E24.

Buyrukdın çıkarlar. [99b]/4= AR163.

Bahıllıq kılurlar. [44a]/8= A180.

Anlarnuñ İdisi tapa yığılurlar. [77b]/6= E38.

İcābet kıtur anlar. [77b]/2= E36.

Aytur anlar. [91b]/8= AR53.

{-(y)Ur}: {-(y)Ur} eki ünlü ile biten fiillerden sonra gelmektedir:

Teklik 1. Kişi: *Kısarlayur men anı.* [12b]/9= B126.

Teklik 2. Kişi: *Sözleyür sen kişilerge.* [74a]/2= M110.

Teklik 3. Kişi: *Okıyur anlarnunıg üze* [13a]/3= B129.

Çokluk 1. Kişi: *Ol okıyur miz anı.* [34b]/1= A58.

Çokluk 2. Kişi: *Ündeyür siz.* [77b]/8= E40.

Çokluk 3. Kişi: *İsteyürler egrilikni.* [91a]/6= AR45.

[-r]:

Eserde sık kullanılmayan ek, birkaç örnekte ve şahısta (Çokluk 2. Kişi ve çokluk 3. Kişi) çekime girmemiştir. Ek, ünlü ile biten fiillerden sonra gelmektedir:

Teklik 1. Kişi: *Ürer men.* [33b]/7= A49.

Teklik 2. Kişi: *Ürer sen.* [74a]/4= M110.

Teklik 3. Kişi: *Şurtarmaş tiler sindin.* [108b]/4= T6.

Çokluk 1. Kişi: *Arığlar miz* [4b]/2= B30.

Eserde geniş zamanın olumsuz çekimlerinde fiillerin sonuna {-mAz} ile birlikte {-mAs} işaretleyicilerinin de getirildiği tespit edilmiştir:

Tutmaz sizni Tanđrı.[22a]/2= B225.

Taşı anlar kadđurmazlar. [28a]/2= B274.

Küç kılmas siz taşı küç kılınmas siz. [28b]/1= B279.

Menfa'at kılmas anlardın. [30b]/2= A10.

Harezmi Türkçesi metinlerinde aynı fiilin geniş zamanın farklı işaretleyicileri ile çekimlenmiş şekline az da olsa rastlanmaktadır. Bu durum eserde birkaç fiilde gözlemlenmiştir:

Şurtarmaş tiler. [108b]/4= T6.

Tiriğ komaş tileyürler.[5b]/8= B49.

Tanđrı kılur anı kim tileyür. [25b]/4= B253.

Yarlıkayur kimni tilese. [67a]/7= M40.

Yarlıkayur anı. [57b]/11= N116.

Yarlıķar kimni tilese. [65b]/2= M18.

{-Ur}, {-yUr} geniş zaman işaretleyicisinin bulunduğu kimi örneklerde düzlük- yuvarlaklık uyumuna aykırılıklar tespit edilmiştir:

Tarġrı atı birle başlayur men. [88a]/4.

‘Aziz kıılır sen kimni kim tileserġ. [31b]/10= A26.

2.3.2.2.1.1.3. Görülen Geçmiş Zaman

Eserde geçmiş zaman eki işaretleyicilerinin {-dI}, {-dU}, {-tI} ve {-tU} olduğu tespit edilmiştir. Kalınlık-incelik uyumuna genel anlamda riayet edilse de düzlük yuvarlaklık uyumunda kimi şahıslarda tutarsızlıklar görülmektedir. Söz konusu ek, ünlü ve ötümlü ünsüzlerle biten fiillerden sonra {-dI⁴}, ötümsüz ünsüzlerden sonra {-tI⁴} şeklinde kullanılmaktadır. Ayrıca sonu /t/ ünsüzü ile biten fiillere getirilen geçmiş zaman işaretleyicisi ayrı bir /t/ sesi ile yazılmamıştır. Bu tip bir örnekte okuyucu /t/ sesini şeddeli okumayı tercih etmelidir:

Teklik 1. Şahıs: -DI_m, -DU_m: *Nezr kııldım sarġa.* [32b]/3= A35; *Rāzi boldum* [63b]/3= M3; *Ķođtum anı* [32b]/4= A36; *Öğrettim sarġa kitābnı.* [74a]/2= M110.

Teklik 2. Şahıs: -DI_ġ, -DU_ġ: *Tegürmedinġ risāletini.* [70a]/5= M67; *Öldürdüinġ mini* [74b]/10= M117; *Keçtinġ* [26a]/10= B259; *Ķorkuttunġ mu anlarnı.* [2b]/2= B6.

Teklik 3. Şahıslarda ekin sadece düz şeklinin kullanıldığı tespit edilmiştir: -DI:

Aydı [7a]/10= B67; *Arsıķturdı* [31b]/7= A24; *Arturdı* [24b]/7= B247; *Öğretti arġa* [25a]/8= B251; *Yapuştı i‘timādliġ.* [26a]/1= B256.

Çokluk 1. Şahıslarda ekin sadece yuvarlak şekillerinin kullanıldığı tespit edilmiştir: {-DU_ķ}: Söz konusu ek, Karahanlı Türkçesinde {-dImIz} şeklinde iken Harezmi Türkçesi ile yazılan tercüme eserde {-DU_ķ} şekliyle kullanılmaktadır:

İkrār kılduk. [36a]/11= A81.

Çıkarılduk sarāylarımızdın. [24b]/3= B246.

Anuķ kılduk anlarġa kım iglig. [48a]/5= N18.

İndürdük [51a]/11= N47.

Çokluk 2. Şahıs: {-Dİngİz}, {-DUngİz}, {-DUngUz}:

Yalġanġa *nisbet kıldıngız* [9a]/10= B87; **Boldunġuz** *ni'meti birle uyalar.* [38a]/2= A103; *Bittıngız* [13b]/6= B137; *Ėođtunġuz* [47A]/11= N12; *Tutundunġız buzaġunı* [5B]/11= B51.

Çokluk 3. Şahıslarda ek çoġunlukla düz şekliyle bulunsa da sadece bir fiilde yuvarlak şekline rastlanmıştır: {-DİlAr}:

Ol vaķtın kim aydı üğrındüler ay Meryem oġlı. [74a]/8= M112; [34a]/3= A52.

Boġazladılar [7b]/8= B71; **Uydılar** *bu peyġambarġa.* [35a]/5= A68.

Taķı hilāf kılıştılar. [38a]/6= A105.

Za'ifler ķorktılar. [46b]/11= N9.

2.3.2.2.1.1.4. Öğrenilen Geçmiş Zaman

Eserde öğrenilen geçmiş zaman işaretleyicisi {-mİş} şeklindedir. Ekin yuvarlak şekline rastlanmamaktadır. Ayrıca ek, sadece 3. tekil ve çoġul şahıslarla çekime girmiştir:

Cüftler arıġ kıılınmışlar. [31a]/2= A15.

Üç mińġ birle feriřtelerdin indürülmıřler. [39b]/9= A124.

Tarıġrı buyruķı birle bitimek vaķtı belġülüg kıılınmış. [41a]/6= A145.

2.3.2.2.1.1.5. Gelecek Zaman

Metinde gelecek zaman işaretleyici olarak- kalınlık- incelik uyumuna baġlı olarak [-ġay] ve [-gey] işaretleyicilerinin kullanıldıġı tespit edilmiştir:

Teklik 1. Şahıs: [-ğay]/[-gey] men: *Tutğay men kullarınığdın kesilmiş ülüşni.* [58a]/2= N118.

Körgürgey men sizge buyruğdın çıkğanlarınuğ sarayın. [97b]/7= AR145.

Teklik 2. Şahıs: [-ğay]/[-gey] sen: *Bulmağay sen arığa yārīçi.* [51b]/9= N52.

Körgey sen mini. [97b]/1= AR143.

Teklik 3. Şahıs: [-ğay]/[-gey] Ø: *Meger ol yığğay sizni kıyāmet küniñge.* [54b]/7= N87.

Eger tilese iletgey sizni. [85a]/1= E133.

Çokluk 1. Şahıs: [-ğay]/[-gey] miz: *Sorğay miz anlarğa kim ıdıldı anlar tapa.* [88a]/9= AR6.

Aydılar haqıqat üze biz İdimüz tapa ewrülgey miz. [96a]/4= AR125.

Çokluk 2. Şahıs: [-ğay]/[-gey] siz: *Siz kurtulğay siz* [92b]/11= AR69.

Ziyān tegürmegey siz arığa. [111b]/3= T39.

Endişe kılğay siz. [21b]/1= B219.

Çokluk 3. Şahıs: [-ğaylar]/[-geyler]: *Anlar rāzilik kılğaylar.* [94b]/9= AR94.

Ant içgeyler. [111b]/10= T42.

Satıraltı Kur'an tercümesinde gelecek zamanın çokluk birinci şahıs çekiminde bir örnek dikkati çekmektedir. Örnekte -ğay ve -gey işaretleyicilerinden sonra çokluk 1. şahıs için {-mUz} ekinin kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu durum Harezmi Türkçesi ile yazılan metinlerde sık olmasa da karşılaşılabilen bir özelliktir. (Toprak, 2003: 113)

Bitgey müz sarığa taqı ıdğay muz seniñ birle Ya'küb oğullarını. [96b]/8= AR134.

2.3.2.2.1.2. Dilek Kipleri

Harezmi Türkçesi ile yazılan eserde dilek kipleri ile çekimlenen fiiller şu şekildedir:

2.3.2.2.1.2.1. İstek-Emir Kipi

Fiillerin istek- emir çekimlerinde her bir şahıs için farklı ekler aldığı görülmektedir.

Teklik 1. şahıs için {-AyIn} eki kullanılmıştır:

*İdim körgürgül manğa **bağayın** seninğ tapa.* [97a]/11= AR143.

***Qılayın** sizinğ 'ahdinğizge.* [5a]/8= B40.

*Yād **qılayın** sizni.* [15a]/6= B152.

Ancak Harezmi Türkçesinin hâkim olduğu eserlerde bahsi geçen ekin, /g-/ ön sesi ile yazılmış şekline rastlanılmaktadır. Bu şekilde bir kullanım satır altı Kur'an tercümesinde sadece bir yerde tespit edilmiştir:

*Ayğıl kelinğ **oquğayın** ol nersenı kim harām kıldı İdinğiz sizinğ üze.* [86b]/6= E151.

Teklik 2. şahıs için [-ğıl], [-gil] eklerinin yanı sıra [-ğul], [-gül] yuvarlak biçimlerine de rastlanmaktadır:

İdğıl bizge mülk. [24b]/1= B246.

***Bağğıl** eşekinğge.* [26b]/1= B259.

*İdimüz haqıkat üze bittük **yarlıkağıl** bizge yazuqlarımıznı taqı **saklağıl** bizni ot kınındın.* [31a]/3= A16.

*İdim **birgil** manğa seninğ katınğdın oğlan.* [32b]/11= A38.

*İdimüz bittük **bitigil** bizge tanuqlar birle.* [71b]/3= M83.

Yüz ewürgül ortak koşganlardın. [83a]/1= E106.

***Qodğul** anlarnı.* [85a]/9= E137.

***Sorğul** anlarğa.* [99b]/2= AR163.

Teklik 3. şahıs için {-sUn} eki kullanılmaktadır:

Çıkarsun bizge. [6b]/7= B61.

Sakınsun Tanğrıdın. [28b]/7= B282.

Uđurıŋ marıŋa sewsün sizni Tanğrı. [32a]/10= A31.

Kelsün bir ögür. [56b]/4= N102.

Çokluk 1. şahıs için sadece bir yerde {-Allm} örneğine rastlanmaktadır. {-Allıŋ} örneği çok kullanılmakla birlikte Harezmi Türkçesi eserlerinde var olan [-geliŋ] ve [-ğalıŋ] eklerinin bulunduğu fiiller de mevcuttur:

Rāzılık kılalım. [34b]/6= A61.

Ɔođul bizni bolalıŋ oldurğanlar birle. [115b]/1= T86.

Uruşalıŋ Tanğrı yolında. [24b]/2= B246.

Ündegeliŋ oğullarımıznu. [34b]/5= A61.

Yarlıkağalıŋ sizge yazuklarıŋıznu. [99a]/11= AR161.

Çokluk 2. şahıs için birkaç ek kullanılmaktadır. Bu ekler [-rıŋ], {-rıŋ}, {-Urıŋ}, {-UrıŋUz}, {-rıŋAr}, {-UrıŋAr}, {-rıŋIz} şeklindedir:

Boyun süriŋ Tanğrığa. [102b]/7= ENF1.

Yörüŋ yerde. [108a]/5= T2.

Tölendirüriŋ anlarnı. [103b]/1= ENF12.

Öldürüriŋ anlarnı. [105a]/5= ENF39.

Biriŋ Tanğrı yolında. [111a]/11= T38.

Çıkarıŋız anlarnı ol yerdin. [18b]/5= B191.

Örtüŋüz öz içinizde. [23b]/1= B235.

Ay Ya'küb oğlanları yād kılıŋlar ni'metimni. [5a]/7= B40.

Keçrüŋler 'afv kılıŋ ançağa tegrii. [11a]/10= B109.

Çokluk 3. şahıs için {-sUnlAr} ekinin kullanıldığı örneklere rastlanılmıştır:

Sakınsunlar Tanrıdan takı aysunlar rāst sözni. [46b]/11= N9.

Qazğansunlar [83b]/1= E113.

Satır arası Kur'an tercümesinde istek anlamını kazandıran bir başka işaretleyici de "bolğay kim" kalıbıdır. Özellikle Harezmi- Altın Ordu, Çağatay, Kıpçak ve Oğuz alanlarında görülen "bolğay kim" kalıbı morfosentaktik istek işaretleyicisi olarak (Ağca, 2016b: 82) üzerinde çalıştığımız eserde de sıkça kullanılmaktadır. Söz konusu kalıp eserde "bolğay kim fiil+ [-ğAy]+ Şahıs Ekleri" şekliyle yer almaktadır. "asā ve le'alle" Arapça kelimelerinin karşılığı olarak kullanılan kalıp eserde "Umulur ki, ihtimal ki" anlamını taşımaktadır:

Bolğay kim Tanrı kim yığğay anlarınğ küçeylikini. (Umulur ki Tanrı onların-kâfirlerin- gücünü kıra.) [54b]/2= N84.

Bolğay kim siz şükr kılğay siz. (Umulur ki siz şükredesiniz.) [64a]/7= M6.

Bolğay kim kurtulğay siz. (Umulur ki siz kurtuluşa eresiniz.) [72a]/4= M90.

Bolğay kim siz rahmet kılınğay siz. (Umulur ki siz bağışlanasınız.) [87a]/6= E155.

2.3.2.2.1.2.2. Şart Kipi

Eski Türkçede {-sAr} biçimiyle kullanılan ek, Karahanlı sahasında tamamen {-sA} şeklinde varlığını devam ettirmiştir. Bu dönemlerde zamir kökenli şahıs ekleri ile kullanılan şart kipi işaretleyicisinin Harezmi Türkçesine ait metinlerde çeşitlilik gösterdiği de bilinmektedir. (Demirci, 2016: 523) Üzerinde çalıştığımız eserde de -Harezmi Türkçesi dil özelliklerine paralel olarak- şart kipi ile çekimlenmiş kimi şahıs eklerinin zamir kökenli kimilerininse iyelik kökenli oldukları tespit edilmiştir. Dolayısıyla bu

dönemde şart kipi ile çekimlenmiş bir fiilin ikili kullanımları göze çarpmaktadır diyebiliriz. Buna göre eserde şart kipi çokluk 1. şahıs zamir kökenli; diğer şahıslar da iyelik kökenli şahıs eklerini almaktadır:

Teklik 1. Şahıs: {-sAm}

Eger yazsam İdimge. [76a]/5= E15.

Qorqutsam sizni munuñg birle. [76a]/9= E19.

Teklik 2. Şahıs: {-sAnıg}

Sürsenıg anıñg üze. [100b]/4= AR176.

Eger bulsañg anlarını toquş içinde. [106b]/2= ENF57.

Teklik 3. Şahıs: {-sA} Ø

Taı Tanıgrı tileyür kim tevbenıgizni kabül kılsa sizniñg üze. [49a]/11= N27.

Tileyür İblis kim azdursa anlarını yırak azmak. [52b]/2= N60.

Taı eger tilese Tanıgrı musallaı kılğay irdi anlarını sizniñg üze. [55a]/4= N90.

Çokluk 1. Şahıs: {-sA} miz

Anı kim nesh kılsa miz āyetdin yā unuttursa miz. [11a]/4= B106.

Uruşmasa miz Tanıgrı yolında. [24b]/3= B246.

Kelse miz seniñg birle. [50b]/8= N41.

Aydılar tileyür miz kim yise miz andın. [74a]/10= M113.

Çokluk 2. Şahıs: {-sAnıgIz}

Taı eger ündesenıgiz anlarını köni yol tapa. [102a]/3= AR198.

Eger feth tilesenıgiz keldi sizge nuşret taı eger yıgılnsañgız ol yahşırak sizge taı eger kaytsañgız. [103b]/10= ENF19.

Çokluk 3. Şahıs: {-sAlAr}

Taı eger kışsalar illeşmekge. [106b]/8= ENF61.

Eger tevbe kılsalar taķı kılsalar namāznu taķı birseler zekātnu. [108b]/3= T5.

2.3.2.3. Soru Edatı

Kur'an tercümesinde soru anlamı [mu], [mü] soru edatı ile sağlanmakta ve düz şekli bulunmamaktadır:

Korķuttunġ mu anlarını yā korķutmadunġ mu anlarını. [2b]/2= B6.

Buyurur mu siz kişilere edġülük. [5b]/1= B44.

Körmedinġ mü anlarını kim birildiler ülüş. [51a]/4= N44.

Hased mü kıllurlar kişilere. [51b]/10= N54.

2.3.2.4. İşletim Ekleri İle İlgili Notlar

Türkçe yapısı itibariyle yeni kelimeler türetmeye müsait bir dildir. Kelimenin kök ya da gövdesine getirilen işletim ekleri ile çok sayıda yeni kelimeler türetilir. Köktürk metinlerinden itibaren tanıklık ettiğimiz bu eklerin kimi hiçbir deġişikliğe uğramadan Harezmi Türkçesinde de yaşamış kimi de kalıplaşarak varlığını devam ettirmiştir. Burada -daha önce de belirtildiği gibi- tek tek dilbilgisi incelemesi yapılmayacak bunun yerine metinde dikkati çeken işletim ekleri üzerinde durulacaktır:

1.İsimden isim yapma eklerinden olan +[egü] topluluk isimleri türetmektedir. Söz konusu ek, Çaġatay Türkçesi metinlerinde {+Av} şekliyle kullanılmaktadır. (Argunşah, 2014: 102)

Hakıķat üze men siz ikkeġüġe öġüt birgenlerdin. [89a]/4= AR21.

Yıġar siz ol ikkeġüni. [73b]/3= M106.

2. {+AġU} eki eserde "boyun" kelimesine eklenerek "asi, isyankar" anlamını yüklenmiştir. M.Erdal, söz konusu ekin vücudun bölümlerini ifade eden kelimelere eklenerek kişilik özelliğini belirttiğinin altını çizmektedir. (Erdal, 1991: 162)

Boynağuluk kıldılar anlarnuñ İdisiniñ buyruğındın. [93b]/4= AR77.

Hakikat üze anuñ içinde erenler boynağu. [65b]/10= M22.

3. {+(g)Ay} ekine “küçey” kelimesinde tanıklık edilmektedir. Erdal, söz konusu ekin Eski Türkçeden ziyade Orta Türkçe döneminde kullanıldığına işaret etmekte ve “küçey” kelimesini küç-gey şeklinde değerlendirmektedir. (Erdal, 1991: 165)

4. [+lığ], [+lig], [+luğ], [+lüg] ekleri “sahip olan” anlamında sıfatlar türetmektedir:

Sanlığ künler. [31b]/7= A24.

Nişānlığ yer. [72b]/9= M97.

Türlüg türlüg ögürlerge. [79b]/4= E65.

Örtüglüg hilesindin. [95a]/4= AR99.

Ayrıca eserde ekin “menğiz” kelimesine getirilerek “benzer” ve “gibi” anlamlarıyla edat ve zarf görevinde kullanılan örneklerine sıkça rastlanmaktadır:

Taşlar menğizlig yā tağı katığrak. [8a]/1= B74.

Ol tayığ taş şıfatı menğizlig anuñ üze toprak tegdi. [27a]/4= B264.

Ƙodsanğız asılmış menğizlig. [59a]/1= N129.

5. {+mUk} eki eserde bir kelimedede tespit edilmiştir:

Yasmuğ [6b]/8= B61 Clauson, kelimenin “düz” anlamındaki “yası” kelimesinden türediğini ifade eder. (Clauson, 1972: 975)

6. Eserde oldukça fazla örneklerle karşımıza çıkan {+rAK} eki karşılaştırma, pekiştirme ve üstünlük görevinde kelimeler türetmektedir:

Andın yahşırağ birle. [11a]/5= B106.

Tağı kim kim zālīmrağ turur ol kimerseidin. [11b]/9= B114.

Harç kılсанğız edğülükdin atağa anağa tağı yaqınrağlarğa. [20b]/9= B215.

7. [+suk] eki “garip, garip olan “ anlamındaki (Gabain, 1988: 45) “tañg” kelimesine eklenerek “fevkalâde, hayrete değer olma” anlamı kazanmıştır. Oldukça seyrek olarak kullanılan ek metinde iki kelimedede karşımıza çıkmaktadır:

Köklerniñ tañgsuķı. [12a]/3= B117.

Taķı ol kimerselerniñ tañgsuķ şıfatı. [16b]/1= B171.

Bağarsuķlar [86a]/8= E146. (bağır “karaciğer”) (Gabain, 1988: 45)

8. Eserde geçen fiilden isim yapan eklerden biri {-Dü} ekidir. Oldukça nadir kullanılan ek “üdründü” (<üdür- (ü)n-dü) kelimesinde tespit edilmiştir:

Taķı ol vaķtın kim buyurdum üdründülerge kim bitirñ mañga [74a]/7= M111.

9. Fiilin sonucunu ifade eden isimler türeten {-(X)G} eki eserde oldukça fazla kullanılmaktadır. Söz konusu ekin kendinden sonra bir başka yapım eki alarak kullanıldığı da görülmektedir:

Sewüglügrek [110a]/2= T24; *Yarağları* [27a]/5= B264; *yarağ* [28b]/8= B282; *Arıgsızğa* [27b]/3= B267; *Arığ* [4a]/1= B25; *Ķatığ* [30a]/3= A4; [30b]/4= A11; [84a]/9= E124; *Bilig* [8a]/9= B78; [31a]/6= A18; [80b]/9= E80; *Örtüglüg* [4b]/7= B33; [28a]/1= B274; [61a]/3= N155; *Asığ* [10b]/9= B102; [12b]/2= B123; [61a]/10= N161.

-ğ, -g sesinin Kıpçak sahası eserlerinde birden fazla heceli sözcüklerde düştüğü kimi kelimelerde ise -v’ye dönüştüğü (açuv, bitüv) bilinmektedir.(Kalsın, 2013: 101)

10. Eski Türkçeden itibaren kullanılagelen {-Dur} fiilden fiil yapım eki Harezmi Türkçesine ait metinlerde de yer almaktadır. Üzerinde çalıştığımız Kur’an tercümesinde -ait olduğu dönemin genel özelliklerine uygun olarak ekin düz şekline rastlanılmamaktadır:

Azdur-[11a]/8= B108; *Sığındur*- [32b]/6= A36; *Arığdurul*- [65a]/3= M14; *Toldur*- [88b]/11= AR18; *Yağdur*- [94a]/1= AR84.

11. {-GUr} eki Eski Türkçeden itibaren kullanılmakta olup ettirgenlik anlamı içermektedir. Ayrıca ekin yuvarlak ünlü ile kullanılması Harezmi Türkçesinin belirgin özelliklerinden sayılmaktadır. Eserde de ekin düz şekline rastlanılmamaktadır:

Tirgür- [4a]/8= B28; [26a]/6= B258; *kızğurt-* [112a]/11= T50.

Körgür- [105b]/3= ENF43.

12. {-GUz} eki Harezmi Türkçesi metinlerinde olduğu gibi eserde de kimi kelimelerde kullanılmaktadır. Ek, {-GUr} ekiyle paralellik göstermekte, eklendiği fiile ettirgenlik anlamı katmaktadır:

Körgüz- [89b]/3= AR27; [13a]/1= B128; [80b]/1= E75.

13. Eski Türkçede [-d] olarak kullanılan fiilden fiil yapan ek Karahanlı metinlerinden itibaren [-ḍ] şekliyle de görülmektedir. (Hacıeminoğlu, 2013: 132) Eserde aynı kelimenin [-y]'li şekillerine de rastlanmaktadır:

Ḳoḍtı [46b]/6= N7; *ḳoydı* [47a]/9= N12.

14. [-ğar] eki ile geçişsiz fiil geçişli hale gelmekte ya da fiil ettirgenlik anlamı kazanmaktadır:

Ḳopğarsalar Tevrātını. [70a]/2= M66.

Ḳurtğarur sizni. [79b]/2= E64.

15. Üzerinde çalıştığımız Kur'an tercümesinde dikkati çeken bir diğer isimden fiil yapan işletimlik eki [+ğar-]'dır. Ek, fiile geçişlilik anlamı katmıştır:

Suwğarmas ekinni. [7b]/7= B71.

16. Eski Türkçede az da olsa görebildiğimiz [+ğa]- ve [+ka]- isimden fiil yapan eke (Gabain, 1988: 49) eserde rastlanmaktadır:

Yarlıkağıl (<yarlığ+ka-) [98a]/8= AR151; [29b]/8= B286.

2.3.2.5. Sıfat- Fiil (Partisip) Ekleri

Satır altı Kur'an tercümesinde yer alan sıfat-fiiller incelendiğinde eserin Harezmi Türkçesi özelliklerini taşıdığı yargısı pekişmektedir. Bu eklerin içerisinde dikkati çekenler şunlardır:

[-ğan], [-gen]:

Eserde sıkça karşılaştığımız ek, kelimeye geniş zaman anlamı katmaktadır. Ek ünsüz uyumuna uymamakta tonsuz ünsüz ile biten fiillere de tonlu ünsüz ile geldiği görülmektedir. Üzerine isim çekim eki alan ekin Kıpçak metinlerinde [-ğan], [-gen] şeklinin yanı sıra Oğuzcılışın etkisi ile /g/, /ğ/ sesinin düştüğü örneklerle de rastlanmaktadır. (Toprak, 115) Harezmi metinlerinde olduğu gibi Kur'an tercümesinde de /g/, /ğ/ sesinin genel olarak muhafaza edildiği ancak nadir de olsa kimi kelimelerde düştüğü görülmektedir:

Hâliş kılğan özlerini. [13a]/1= B128.

Hayr içinde kalğanlar. [2b]/1= B5.

Taķı nikāh kılmanġ ortak koşğan tişilerini. [21b]/4= B221.

Bitgen kul. [21b]/5= B221.

Küfr ketürgen erenler. [94b]/8= AR93.

Tarġrı yinġen hikmetlig. [106a]/4= ENF49.

Yinġen[67a]/5= M38, [72b]/6= M95.

[-(i)gli], [-(u)ġlı], [-(ü)gli]: [-ğan], [-gen] sıfat fiili ile aynı anlamı taşıyan bir ektir. (Toparlı, Arguşah, 2014: 82)

Öğretigli bolup. [63b]/5= M4.

Ķorkutuġlılar. [20b]/2= B213.

Bilig eyeleri kopuġlı bolup. [31a]/6= A18.

[-esi], [-ası]: Eski Anadolu Türkçesinde gelecek zaman ifade eden ek (Hacıeminoġlu, 2013:171) Karahanlı Türkçesinde ve Harezmi Türkçesinde sıfat-fiil oluşturmaktadır:

İçesi yerlerin. [6b]/5=B60.

Ağır bolası vakti boldı. [101b]/4= AR189.

[-ğü], [-gü]:

Gelecek zaman sıfat-fiili olarak kullanılmaktadır:

Tapınğu nerseler. [80a]/11= E74.

Qarâr kılğu yer takı qodğu yer. [82a]/10= E98.

Sakınğu tonı. [89a]/11= AR26.

İçgü yerlerini. [99a]/8= AR160.

Köçgü yerde. [108b]/3= T5.

Tapunğuğa yok. [110b]/7= T31 örneğinde ekin durum ekini aldığı görülmektedir.

[-ğuç], [-güç]: [-ğü], [-gü] sıfat-fiil eklerinin +[ç] isimden isim yapma ekiyle genişlemiş biçimidir. [Eraslan, 1980: 91]

Anlarnınğ kılğuçısı men. [34a]/8= A55.

Yârî birgüçim. [102a]/1= AR196.

{-mİş}: Geçmiş zaman sıfat-fiil eki olup yuvarlak şekli bulunmamaktadır. Yalın halde kullanıldığı gibi iyelik ve durum ekleri ile kullanıldığı örneklere de rastlanmaktadır:

Bitmişinğizdin sonğ. [11a]/9= B109.

Yād kılmişinğiznünğ atalarinğizni. [19b]/5= B200.

İdilmişlerdin. [25a]/11= B252.

[-tuğ], [-duğ]: Geçmiş zaman sıfat-fiil eki olup eserde iyelik ekleri ile kullanıldığı tespit edilmiştir:

Satkaştuğı kiin. [42a]/10= A155.

Şıfat kılduğlarını. [85b]/3= E139.

2.3.2.6. Zarf-Fiil (Gerundium) Ekleri

Türk dilinin her sahasında işlek bir şekilde kullanılan kimi zarf-fiil ekleri zamanla kalıplaşır asli görevinden uzaklaşarak edat ve zarf gibi farklı görevler üstlenir. Kur'an tercümesinde de bu türden kelimelere rastlamak mümkündür:

Aşnu "önce" (<aşun-u) [2a]/5= B4; [30b]/4= A11; [44b]/9= A186.

Taķı "dahi" (<taķ-ı) [45a]/1= A187; [66a]/4= M25.

Kur'an tercümesinde kullanılan zarf-fiil ekleri şunlardır:

{-(X)p}

Türk dilinin her sahasında olduğu gibi eserde de sıkça karşımıza çıkan bir ektir. Ek, ünlü ile biten fiillere doğrudan bağlanmaktadır. Ayrıca ünsüzle biten fiillerde bağlantı ünlülerinin gerileyici benzeşmenin etkisi ile yuvarlaklaştığı görülmüştür:

Oltur-u-p [45a]/6= A191; *bol-u-p* [56a]/10=N100; *Töngüt-ü-p* [61a]/1= N154; *Tüş-ü-p* [63a]/10= M3; *Egil-i-p* [99a]/11= AR161.

[-a], [-u], [-yu]: Zarf-fiil görevinde kullanılan eklerin birleşik fiillerde bağlayıcı unsur olarak kullanıldığı görülmektedir:

Anlar kim yād kılurlar Tanğrını öre turup. [45a]/6= A191.

Muħālefet kılmaķ içinde yetirü birgey anlarını. [13b]/7= B137.

Aytu birsün ol kim anıñg üze haķ. [28b]/7= B282.

ħaķıķat üze oķutu birür miz anlarğa yahşı özlerinğe ħaķıķat üze oķtu birür miz anlarğa artsunlar için yazuķ. [44a]/3= A178.

Āsān ķılı birdi anğa. [66a]/11= M30.

'Adl ķılıbilmesenğiz öksüzler içinde nikāh ķılıñg anı kim ħelāl boldı sizge. [46a]/8=N3.

[-madın], [-medin], [-mayın]:

[-p], [-pan] ve [-a], [-u], [-yu] zarf fiillerinin olumsuzlarını da yapmaya yarayan ek, -madığından, -mediğinden anlamlarını taşımaktadır.[Eckman,

2014: 26) Geç dönem Uygur metinlerinde tanıklanan [-mayın] ekinin asıl kullanım sahası Harezmi Altın Ordu metinleridir. (Ağca, 2016a: 52) Bahsi geçen [-mayın] ekine eserde bir örnekte rastlanılmıştır:

Namāz kılmayın tururlar. [56b]/5= N102.

Kim kısarlansa küç kılmadın taķı ḥaddin keçmedin. [16b]/5= B173.

Kısarlansa küç kılmadın. [86a]/6= E145.

Eger boşasañız tişilerni mādem kim cimā' kılmadın. [23b]/5= B236.

[-ğınça], [-ginçe]:

Kıpçak sahasında Oğuzcalaşmanın belirtisi olarak /g/ sesinin düştüğü örneklere rastlansa da Harezmi dönemi eserlerinde ek başındaki /g/ sesinin korunduğu görülmektedir:

Yinğ taķı içinğ açuk bolğınça sizge aķ yiplük. [18a]/7= B187.

Qarārsız kıl[ın]dılar aytğınça yalawaç. [20b]/7= B214.

Yülimeñ başlarınğıznu tegginçege tegrü. [19a]/3= B196.

2.3.2.7. Bildirme

Kur'an tercümesinde bildirme anlamının farklı şekillerde sağlandığı görülmektedir:

2.3.2.7.1. Şahıs Zamiri ile Yapılan Bildirmeler

Eserde bildirme anlamı 1. şahıslarda şahıs ekleri ile sağlanmaktadır.

Ḥaķıķat üze men yaķın men. [18a]/2= B186.

Ḥaķıķat üze men bīzār men. [76a]/10= E19.

Men ferişte men. [78b]/1= E50.

2.3.2.7.2. İr- ve tur- Yardımcı Fiillerle Yapılan Bildirmeler

Eserde kimi cümlelerde bildirme anlamının “tur-” yardımcı fiilleriyle sağlandığı görülmektedir. Bunlardan “tur-” yardımcı fiili 3. Şahıslarla ve geniş zaman ile çekimlenmektedir:

*Ol ol **turur** kim yarattı.* [4a]/9= B29.

*Ol halde kâfir **turur** anlar.* [21a]/6= B217.

*Hakikat üze ol inek **turur**.* [7b]/2= B68.

*Bitgen karabaş yahşırak **turur** ortak koşgan karabaşdın.* [21b]/4= B221.

*Tişilerinğiz ekin **turur** sizge.* [21b]/10= B223.

*Tağrı fazl eyesi **turur** âlemler üze.* [25a]/10= B251.

*Tağrı katığ **turur** kını.* [30b]/4= A11.

3. şahıslarda bildirme anlamının bir örnekte “irür” yardımcı fiili ile sağlandığı görülmektedir:

*Tağrı yinğen öç eyesi **irür**.* [30a]/3= A4.

Bildiriminin olumsuz şekli ise “irmes~irmez + şahıs eki” ile yapılmaktadır:

İrmes men ortak koşganlardın. [80b]/7= E79.

İrmes sen anlar üze sakçı. [83a]/2= E107.

İrmes sen anlardın nerse içinde. [87b]/4= E159.

İrmes ol meger korkutğan açuk. [101a]/4= AR184.

İrmes miz kopğarılmışlar. [77a]/1= E29.

İrmes siz âciz kılğan. [85a]/2= E134.

*Hakikat üze anlar sizdin tağı **irmes** anlar sizdin.* [112b]/10= T56.

İrmez anlar bitgenler. [2b]/5= B8.

Geçmiş zaman “irdi+şahıs eki”; olumsuzu “irmez~irmez irdi+ şahıs eki şeklinde yer almaktadır:

İrdim anlar üze tanuķ. [74b]/9= M117.

Biz irdük mundın ğāfiller. [100a]/10= AR172.

İrdinğiz mü tanuķlar. [13a]/8= B133.

İrdiler bölük bölük. [87b]/3= E159.

İrdiler anınğ içinde. [5a]/1= B36.

İrmes irdi İbrāhīm Cuhūd taķı Tersā. [35a]/3= A67.

İRmez irdi imānı içinde eğgölük. [87b]/2= E158.

“ir-“ yardımcı fiilinin şartı “irse+ şahıs eki” şekliyle kullanılmaktadır:

Va‘de kıılır sen bizge eger irsenğ ıdılmışlardın. [93b]/5= AR77.

Eger irsenğ rāst ayğanlardın. [95b]/1= AR106.

Eger irsenğiz bitgenler. [94a]/5= AR85.

2.3.2.7.3. “Bar” ve Olumsuz Şekli “Yok” ile Yapılan Bildirmeler

Aranğızda taķı aralarında ‘ahd bar. [55a]/3= N90.

Taķı anlar katında Tevrāť bar anınğ içinde Tanğrınınğ hükmi. [67b]/6= M43.

Dāniřmendler bar taķı zāhidler bar. [71b]/1= M82.

Āyetler bar ol erenlerge. [82b]/3= E99.

Yok turur sizinğ üze yazuķ. [19a]/11= B198.

Yok küç bizge bu kün. [25a]/3= B249.

Taķı yok dōstluķ taķı yok řefā‘at. [25b]/6= B254.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

METİN

3.1. TRANSKRİPSİYONLU METİN

[2a1] Tanrı atı birle başla-yur men üküş rahmet-lig rahmeti lâzım.

B1: (2) Elif lâm mîm.

B2: Ol kitâb yok şek anıñ içinde könülmek saķ(1)nuķ-larğa.

B3: (3) Anlarğa kim biterler ğayb-ğa taķı peyveste kıllurlar namâznı.
(4) taķı ol nerse-din kim rüzî kılduķ anlarğa kim ğarc kıllurlar.

B4: Taķı anlar kim biterler ol nerse **(5)** kim indürüldi sening tapa taķı ol nerse kim indürüldi sindin aşnu taķı āĥiret-ni anlar yakın bilür-ler.

B5: [2b1] Anlar köni yol üze endâzesinĝi (?) erkliglerindin taķı anlar anlar ğayr içinde ħalĝan-lar.

B6: (2) Ĥaķıķat üze anlar kim örtti-ler berâber turur anlar üze ħorkuttuñ mu anlarını yâ ħorkutmadıñ mu anlarını **(3)** bitmes-ler.

B7: Mühr urdı Tanrı köñgöl-leri üze taķı ħulaķ-ları üze taķı közleri üze **(4)** örtüg bar taķı anlarğa uluĝ ħın bar.

B8: Taķı ħişı-ler-din kimerse ayturur**(5)** bittük Tanrı-ĝa taķı kıyâmet küninge taķı irmez anlar bitgen-ler.

B9: Aldaĝan-larınĝ ‘amelin kıllurlar**(6)** Tanrı birle taķı anlar kim bitti-ler taķı aldamazlar meger özlerini taķı bilmezler.

B10: (7) [Köñgöl]leri içinde sökellik bar taķı arturdı anlarğa Tanrı sökel-lik-ni taķı anlarğa ħın iglig**(8)** [ol] nerse birle kim irdi-ler yalĝan sözle-yürler.

B11: Taķı ol vaķtın kim aytıldı anlarğa fesâd kılmadıñ **(9)** [yerde] aydı-lar ħaķıķat üze biz onĝarĝan-lar.

B12: Āgāh bol-ğul haqīkat üze anlar anlar fesād kılğan-lar¹.

B13: (10) Taqı ol vaqtın kim ayıldı anlarğa bitniğ neteg kim bitti bu kişi-ler² ...[3a1] bilmez-ler.

B14: Taqı ol vaqtın kim satğaştı-lar anlarğa bitti-ler aydı-lar bittük taqı ol vaqtın³ (2)şeyfān-larnı tapa aydı-lar biz sizniğ birle haqīkat üze biz mashara kılğan-lar.

B15: (3)Tanrı mashara kıl-ğanlarınğ cezāsı-nı kılur taqı qoya turur anlarnı tağī-lıq-ları içinde mütehayyir bolurlar.

B16: [Anlar] (4) anlar kim satgın aldı-lar azmaq-nı köni yol birle taqı asığ kılmadı anlarınğ bāz⁴...(5)taqı bolmadı-lar köngen-ler.

B17: Anlarınğ şıfatı ol kimerse-niğ şıfatı menğizlig kim yandurdı ot (6)[ol vaqtın kim] yaruttı ol nerse-ni kim anıñ tegresinde turur ilette Tanrı anlarınğ nürinı taqı qoğtı (7) qarañquluk-lar içinde körmezler.

B18: sağırlar ağın-lar közsüzler anlar qaytmazlar.

B19: (8)Yağmurluğ kimerse-lerniğ şıfat-ları menğizlig şehāb-dın anıñ içinde qarañquluk-lar taqı ötgün bar taqı yıldırım bar [kılurlar] (9) barmaq-larını kulak-ları içinge qatıg ündin ölüm qorkunçı üçün. Taqı tanrı⁵.(10)kāfirlerni.

B20: Yawuq-layur yıldırım⁶közlerini tigme birge kim⁷ ...[3b1] Kulak-larını taqı köz-lerini haqīkat üze Tanrı tigme bir nerse üze yarağlıg.

B21: Ay kişi-ler ya'nī Mekke-niğ halk-ları (2)[kulluq] kılınıg idinğizge ol kim yarattı sizni taqı anlar kim sizdin aşnu bolğay kim siz⁸

¹ Bir sonraki kelime sayfa kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için okunamamaktadır.

² Bu kelimedden sonra ayetin son kelimesine kadar satır altı tercüme bulunmamaktadır.

³ Bir sonraki kelime sayfa kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için okunamamaktadır.

⁴ Kelimenin diğer heceleri üzerine sayfa yapıştırıldığı için okunamamaktadır.

⁵ Başka bir sayfa üzerine yapıştırıldığı için bir sonraki kelimenin satır altı tercümeli kısımları yer almamaktadır.

⁶ Kelime silindiği için okunamamıştır.

⁷ Başka bir sayfa üzerine yapıştırıldığı için bir sonraki kelimenin ve son satırın satır altı tercümeli kısımları yer almamaktadır.

⁸ Başka bir sayfa üzerine yapıştırıldığı için bir sonraki kelimenin tercümeli kısmı okunamamaktadır.

B22: (3) ...siz Ol kim kıldı sizlerge yerni töşek qarār kılgu nerse taķı kök-ni binā ya'nī köke taķı (4) [indürdi] kökdin suw-nı taķı çıkardı anıñ birle mīve-lerdin rūzī sizlerge (5)kılmanñ Tañrı-ğa mişil-ler ya'nī hilāf kılğan mişil-ler taķı siz bilür siz.

B23: Taķı eger bolduñguz irse şek içinde(6)ol nerse-din indürdük kulumız üze keliñg ya'nī keldürüñg süre birle anıñ mişlindin taķı ünderñg (7) tanuķ-larıñıznu Tañrı-dın bisre eger irdiñgiz irse rāst ayğan-lar.

B24: Taķı eger (8) kılmađıñız irse taķı hergiz kılma-ğay siz qorquñg ot-dın ol kim anıñ tumduķı kişi-ler (9)taş-lar anuķ kılındı kāfirlerğa.

B25: Taķı müjde birgil anlarğa kim bitti-ler taķı kıldı-lar (10)eđgü 'amel-lerni haķıkat üze anlarğa büstān-lar aķar astındın arıķ-lar. Tigme bir kez⁹ [4a1] taķı ketürüldi-ler anıñ birle oħşaş-ğan. Taķı anlarğa anıñ içinde cüft-ler arığ kılınmış-lar taķı anlar anıñ içinde (2) cāvidāne-ler.

B26: Haķıkat üze Tañrı uftanmaz kim ursa meşel siñgek-ni ya'nī utanıp qoymaz siñgek birle meşel urmaķnu (3) taķı ol nerseni kim andın üstün. Anlar kim bitti-ler bilürler haķıkat üze ol haķ turur anlarıñ içi-sindin (4) anlar kim kāfir boldı ayturlar ne turur ol kim tiledi Tañrı munuñg birle meşel azdurur (5) anıñ birle üküş-ni taķı köndürür anıñ birle üküş-ni. Taķı azdurmaz anıñ birle meger Tañrı buyruķındın çıķan-lar.

B27: (6)Anlar kim bozarlar Tañrı-nıñ 'ahdini berkitmişindin soñgra taķı keserler anı kim (7) buyurdı Tañrı anıñ birle kim ulansa taķı fesād kılurlar yerde. Anlar anlar (8) ziyān kılğan-lar.

B28: Neteg küfr ketürür siz Tañrı-ğa irdiñgiz ölüg-ler tırgürdi (9) sizni andın öldürdi sizni andın soñg tırgürür sizni andın soñg qaytarılır siz anıñ tapa.

B29: Ol ol turur kim yarattı (10) sizniñ için ol nerse-ni kim yerde turur qamuğnu andın soñg uğradı kök tapa tüz kıldı yetti (11) kök-lerni. Taķı ol qamuğ nerse-ni bilgen turur.

⁹ Sayfanın sonunda yer alan bu kelimedden sonra son satır yaprak kesilip başka bir sayfaya yapıştirıldığı için satır altı tercümeli kısımlar yer almamaktadır.

B30: Taķı ol vaķtın kim aydı İdingiz ferişterge[4b1] ĥaķıķat űze men kılġan men yerde ĥalife aydı-lar kılur mu sen anıġ içinde ol kimerse-ni kim fesād kılur(2) anıġ içinde taķı tōker ķan-larını taķı biz arıġ-lar miz seniġ ögmekiġ birle taķı arıġ-la-yur miz sini. Aydı (3) ĥaķıķat űze men bilür men ol nerse-ni kim bilmez siz.

B31: Taķı öğretti Ādem-ġa at-larını ķamuġını andın sonġ ‘arza kıldı (4) ferişte-lerge taķı aydı ĥaber biriġ maġa munlarınġ at-ları birle eger irdiġiz irse rāst ayġan-lar.

B32: Aydılar (5) arıġ-lıķ saġa ĥiĉ bilig yok bizge meger ol kim öğrettiġ bizge. Ĥaķıķat űze sen sen bilgen űstűvār iřlig.

B33: (6) Aydı ay Ādem ĥaber bir-gil anlarġa at-ları birle neteg kim ĥaber birdi at-ları birle aydı aymadım mu (7) sizge ĥaķıķat űze men bilür men kök-lerniġ örtűġlűġin taķı yerniġ örtűġlűġin taķı bilür men anı kim āřkārā kılur siz taķı anı kim (8) örter irdiġiz.

B34: Taķı ol vaķtın kim ayduķ ferişte-lerge secde kılıġ Ādem-ġa secde kıldı-lar (9) meger İblis. Unamadı taķı uluġ-sındı taķı irdi kāfir-lerdin.

B35: Taķı ayduķ ay Ādem (10) ķarār kılgıl sen taķı cűftűġ uçmaķ-da taķı yiriġ andın ķayda kim tileserġiz¹⁰ (11)...[bu yıġ]aĉ-ġa bolġay siz küĉ kılgan-lardın.

B36: Azdurdı ol ikkeġünü İblis [5a1] andın taķı çıķardı ol ikkeġünü ol nerse-din kim irdi-ler anıġ içinde taķı ayduķ iniġ-ler pārenġiz pāre birle (2) dűřmen taķı sizge yerde ķarār kılgı bar taķı menfa‘at alġu nerse uzak vaķt-ġa tegrű.

B37: Taķı aldı Ādem (3) idisindin kelimātlarını taķı tevbe-sin ķabűl kıldı. Ĥaķıķat űze ol ol tevbe-ni ķabűl kılgan raĥmet kılgan.

B38: Ayduķ (4) iniġler andın ķamuġ taķı eger kelse sizge mindin kōni yol kim kim uysa kōni¹¹ (5) yok ķorķuġ anlar űze taķı anlar ķađġurmazlar.

¹⁰ Bir sonraki kelime sayfa yapıřtırıldıġı için okunamamaktadır.

B39: Taqı anlar kim tandı-lar yalğan-ğa [nisbet kıldılar] (6) açuq huccet-lerimüzni anlar ot eyeleri anlar anıñ içinde cāvidāne-ler.

B40: Ay Ya'qūb (7) oğlan-ları yād kılıñ-lar ni'metim-ni ol kim eđgūluk kıldım sizniñ üze taqı kılıñ menim 'ahdim¹²... (8) kılayın sizniñ 'ahdiñizge mindin ök qorqunğ.

B41: Taqı bitniñ ol nerse-ge kim indürdüm rāst¹³...(9) ol nerse-ni kim sizniñ birle taqı bolmarñ küfr ketürgen-lerniñ evveli anğa taqı bedel kılmarñ menim āyet[lerimni] (10) az 'ivaźnı taqı men-din ök qorqunğ men-din.

B42: Taqı qarışturmarñ Tarğrı indürgen-ni özüñüzdin bitgeniñiz taqı örtmenğ (11) haq-nı taqı siz bilür siz.

B43: Taqı kılıñ namāznı taqı birniñ zekāt-nı rükū' [kılıñ] [5b1] namāz kılgan-lar birle.

B44: Buyrur mu siz kişi-lerge eđgūluk taqı unuttur siz özüñüzni taqı siz (2) [oqı]yur siz kitāb-nı. Bilmez mü siz.

B45: Taqı yārī tilenğ şabr birle taqı namāz birle. (3) Taqı haqıkat üze ol uluğ turur ya'nī ağır kelgen turur meger hāşī'-ler üze.

B46: Anlar kim sizerler haqıkat üze anlar anlarnıñ (4) idisi-niñ satğaşgan-ları turur anlar anıñ tapa qaytğan-lar.

B47: Ay Ya'qūb oğul-ları yād kılıñ ni'metim ol kim (5) eđgūluk kıldım sizniñ üze taqı haqıkat üze men arturdum sizni zamāne-niñ 'ālemleri üze.

B48: Taqı qorqunğ ol kün-din kim (6) ötemez ten ten-din nerse-ni taqı qabūl kılmas andın şefā'at taqı alınmas (7) andın yuluğ taqı anlar yārī birilmes-ler.

B49: Taqı ol vaqtın kim qutğarduq sizni Fir'avnnıñ hāşlarındın (8) teklif kıurlar sizge qın-nıñ qatıgını boğazlayurlar oğullarıñıznı tirig

¹¹ Bir sonraki kelime sayfa yapıştırıldığı için okunamamaktadır.

¹² Bir sonraki kelime sayfa yapıştırıldığı için okunamamaktadır.

¹³ Bir sonraki kelime sayfa yapıştırıldığı için okunamamaktadır.

komak tileyürler(9) ...¹⁴ğlarınğızni. Taķı ol nerse içinde sizge sınağ bar İdinğizdin uluğ.

B50: Taķı ol vaķtın kim ayırduķ(10) sizinğ birle tenğizni ķurtarduķ sizni taķı baturduķ Fir'avnnunğ ehlini taķı sizler (11) [baķar] siz.

B51: Taķı ol vaķtın kim va'de ķılıřtuķ Mūsā birle kırķ tün-ni andın sonğra tutunduñız buzağ-u-nı [6a1] andın sonğ taķı siz 'ibādet-ni yersiz ķılğan siz.

B52: Andın sonğra 'afv ķılduķ siz-din andın sonğ bolğay kim siz (2)şükr ķılğay siz.

B53: Taķı ol vaķtın kim birdük Mūsā-ğa kitāb-nı taķı ayırt kemişgen bolğay kim siz könülgey [siz].

B54: (3)Taķı ol vaķtın kim aydı Mūsā ķavmınğa ay ķavmum haķikat üze sizler küç ķıldınğız özlerinğizge bu tutmañınğız birle (4) buzağ-u-nı ķaytıñ yaratğanınğız tapa öldürünğ özlerinğizni. Ol yaħřı-raq sizge (5) yaratğanınğız ķatında. Ķayttı sizinğ üze ya'nī tevbenğizni ķabül ķıldı. Haķikat üze ol tevbe-ni ķabül ķılğan raħmet ķılğan.

B55: Taķı ol vaķtın kim aydıñız (6) ay Mūsā bitmegey miz sañğa ançağa tegrü kim körse miz Tanğrını āřkārā tuttı sizni yaşın (7) taķı siz baķar siz.

B56: Andın sonğ Ķopğarduķ sizni ölmişinğizdin sonğra bolğay kim (8) siz şükr ķılğay siz.

B57: Taķı kölige ķılduķ sizinğ üze bulut-nı taķı indürdük sizinğ üze yandaķ şekerin (9) buldurçın-nı. Yinğ sizge rüzī ķılğan-larımıznıñ ģelāl-larındın. Taķı zılm ķılmadı-lar bizge velī ançası bar (10) irdi-ler özlerinğe küç ķılurlar.

B58: Taķı ol vaķtın kim ayduķ kiringğ bu ķonum-ğa taķı yinğ (11) andın ķayda kim tilesenğiz kinğ taķı kiringğ Ķapuğğa eğilip taķı aytunğ

¹⁴ Kelimenin ilk harfleri silindiğı için okunamamaktadır.

yazuḳ¹⁵[6b1]...ḡa miz sizge yazuḳ-larınḡıznı. Taḳı arturḡay miz eḡgölük kılḡan-larḡa.

B59: Taḳı tegşürdi anlar kim zulum kıldılar (2) sözni andın örnḡin kim ayıldı anlarḡa taḳı indürdük zulum kılḡan-lar üze ‘azāb kök-din (3) munurḡ birle kim buyruḳ-dın çıkar irdi-ler.

B60: Taḳı ol vaḳtın kim suw içürmek tiledi Mūsā ḡavmınḡa taḳı ayduḳ taḳı urḡul (4) tayaḳınḡ birle taḡ-nı. Taḳı yarıldı andın on ikki yol bildi (5) tigme bir kiḡi-ler içesi yerlerin yinḡ içinḡ Tanḡrı-nurḡ rüzī-sındın (6) taḳı mübālaḡat kılmanḡ fesād içinde yerde fesād kılḡan-lar.

B61: Taḳı ol vaḳtın kim aydıḡız ay Mūsā ḡabr kılmaz miz ḡaḡ‘ā (7) bir ta‘ām üze tileḡil bizinḡ için idinḡ-din çıkarısun bizge ol nersedin kim ündürür yer (8) yaḡındın hıyār bād-rengdin taḳı buḡday-dın taḳı yasmuḳ-dın taḳı soḡan-dın. Aydı tegşürmek mü (9) [tile]yür siz ol nerseni kim ol ḡadrsızraḳ turur ol nerse birle kim ol yaḡşıraḳ turur. ininḡ ilge ḡaḳīḡat üze sizge (10) ol nerseni kim tiledinḡız. Taḳı yapuḡturıldı anlar üze ḡvārluḳ dervīḡ-lik taḳı sezā boldılar öwkege (11) Tanḡrı-dın. Ol munurḡ birle irdi-ler küfr ketürgen-ler Tanḡrı-nurḡ āyet-lerinḡa taḳı öldürürler [7a1] peyḡāmlarınḡ ḡaḳ-sız ya‘nī nāḡaḳ yerde. Ol munurḡ birle kim yazdı-lar ḡaddin keḡerler.

B62: (2) ḡaḳīḡat üze anlar kim bitti-ler taḳı anlar kim cuḡūd boldılar taḳı tersālar taḳı dīn-din ḡıkḡanlar kim (3) bitse Tanḡrı-ḡa taḳı ḡıyāmet kün-ge taḳı işlese yaḡşı iş-ni anlarḡa ḡevāb-ları anlarınḡ (4) idisi ḡatında taḳı yok ḡorḡunḡ anlar üze taḳı anlar ḡaḡḡuramazlar.

B63: Taḳı ol vaḳtın kim alduḳ ‘ahdinḡızni (5) taḳı köterdük üstünürḡüzge ḡūrnu. Tuturḡ ol nerseni kim birdük sizge ḡatıḡ-lanmaḳ birle taḳı (6) yād kılınḡ ol nerse kim anınḡ içinde turur bolḡay kim siz saḡınsanḡız.

B64: Andın sonḡ yüz ewürdürḡüz andın sonḡra eger bolmasa irdi (7) Tanḡrı-nurḡ faḡlı sizinḡ üze taḳı raḡmeti bolḡay irdinḡız yoḡalḡan-lardın.

¹⁵ Bir sonraki kelime ve diḡer sayfanın ilk kelimenin üzerine bir baḡka sayfa yapıḡtırıldıḡı için okunamamaktadır.

B65: Taķı (8) bildiñiz anlar kim haddin keçti-ler sizdin Őenbelemek içinde taķı ayduķ anlarķa bolunğ biçin-ler (9) sūrulmiŐ-ler.

B66: Taķı kıldıķ anı Őibret ya'nī yıđılmaķ sebebi ol nersege kim ileyinde turur taķı ol nerse kim sonğında turur taķı (10) ođūt saķınđan-larķa.

B67: Taķı ol vaķtın kim aydı Mūsā ķavmıķa haķıķat ũze Tanđrı buyurur sizge (11) bođazla¹⁶ inek-ni. Aydı-lar tutar mu siz bizni yobı. Aydı sığınur men Tanđrı-đa kim bolsam [7b1] bilmegen-lerdin.

B68: Aydı-lar tilegil bizniñğ ũun İđiñđ-din beyān ķılsun bizge ne turur ol. Aydı haķıķat ũze ol (2) aytur haķıķat ũze ol inek turur irmez ķarı taķı irmez yigit(?). Orta yaŐlıđ anıñğ arasında ķılıñğ (3) anı kim buyrulur siz.

B69: Aydı-lar tilegil bizniñğ ũun İđiñđ-din beyān ķılsun bizge ne turur rengi. Aydı (4) haķıķat ũze ol aytur haķıķat ũze ol inek turur Őarıđ turuğ anıñğ rengi sewündürũr baķđanlarķa.

B70: Aydı-lar (5) [tile]gil bizniñğ ũun İđiñđ-din beyān ķılsun bizge ne ol haķıķat ũze inek oĥŐaŐ boldı bizniñğ ũze. Taķı haķıķat ũze biz (6) eger tilese Tanđrı kōnũlgen-ler biz.

B71: Aydı haķıķat ũze ol aytur haķıķat ũze inek irmez yũk-ge oğrenmegen (7) sũrer yerni taķı suwđarmas ekin-ni ķurtarılmıŐ yok niŐān inek içinde. Aydı-lar (8) emdi keldiñğ haķ birle. Boğazladı-lar anı taķı ķılu yazmadı-lar.

B72: Taķı ol vaķtın kim (9) ũldũrdũnğũz ten-ni taķı hılāf ķılıŐtıñđız anıñğ içinde. Taķı Tanđrı ıķarđan turur anı kim ũrter irdiñđiz.

B73: (10) Taķı ayduķ urunğ anı pāresi birle. Anıñğ menđizlig tirdũrũr Tanđrı ũlũg-lerni taķı kōrgũzũr sizge.¹⁷

B74: [8a1]... Taş-lar menđizlig yā taķı ķatıđ-raķ taķı haķıķat ũze taş-lardın nerseni bar kim yarılır ıķar andın (2)¹⁸ ...taķı haķıķat ũze andın nerseni bar kim yarılır ıķar andın suw. Taķı haķıķat ũze andın nerseni bar

¹⁶ Kelimenin diğer hecesi ũzerine bir başka sayfa yapıştırıldığı için okunamamaktadır.

¹⁷ Sayfanın sonunda yer alan bu kelimedenden sonra son satır sayfa kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için satır altı tercũmeli kısımlar yer almamaktadır.

¹⁸ Bir sonraki kelime sayfa kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için okunamamaktadır.

kim (3) Tanrı korğunçındın. Taıı ırmez Tanrı gâfil ol nersedin kim kıılır siz.

B75: Tama^ç tutar mu siz (4) kim bütseler sizge taıı irdi bir ögür anlardın eşitürler (5) [Tanrı] sözi-ni andın sonğ kıştururlar anı mundın sonğra kim bildi-ler anı taıı anlar bilürler.

B76: Taıı (6) satğastı anlarğa kim bitti-ler aydı-lar bittük taıı ol vaqtın kim hâlî boldı-lar anlarınğ pâresi pâresinğa (7) sözleyür mü siz anlarğa ol nerse birle kim açtı Tanrı anlar üze huccet-leşmek-leri için anınğ birle idinğiz (8) bilmez mü siz.

B77: Bilmezler mü haqıkat üze Tanrı bilür anı kim kizleyürler (9) âşkârâ kıılırlar.

B78: Taıı anlardın bilig bilmegen-ler bar kim bilmezler kitâb-nı meger umanç-lar taıı eger (10) anlar meger sizerler.

B79: Bî_çâralık anlarğa kim bitiyürler kitâb-nı elig-leri birle andın sonğ¹⁹...[8b1] elig-leri taıı bî_çâralık anlarğa ol nersedin kim kızğanurlar.

B80: Taıı aydılar sıkamağay bizni ot meger (2) sanlığ künler. Ayğıl tutundunğuz Tanrı katında ‘ahd hilâf kıılmağay Tanrı (3) ‘ahdinğe yâ aytur mu siz Tanrı üze anı kim bilmez siz

B81: Yok kim sıkayur kim kim kızğansa yawuzluğnı (4) kapsasa anı yazuğı anlar ot eyeleri anlar anınğ içinde cavidâneler.

B82: (5) Taıı anlar kim bittiler taıı kııldılar edğü ‘amellerni anlar uçmak (6) eyeleri anlar anınğ içinde cavidâneler.

B83: Taıı ol vaqtın kim alduğ Ya‘kûb oğlan-larıninğ ‘ahdini (7) kıulluk kıılmaz siz meger Tanrığa atağa anağa edğülük-ni taıı kıayaş eyelerinğe taıı (8) yetim-lerge taıı derviş-lerge taıı aytırınğ kıişi-lerge haq sözni taıı peyvestelik kıılınğ namâzğa (9) taıı birinğ zekât-nı. Andın sonğ yüz ewürdünğüz meger az sizdin taıı sizler yüz ewürgen-ler.

¹⁹ Sayfa kesilip başka bir sayfaya yapıştirıldığı için bu satırda yer alan kelimeler okunamamaktadır.

B84: (10) Taķı ol vaķtın kim alduķ ‘ahdiŋizni tōkmez siz ķanlarıŋızni taķı çıkarmaz siz²⁰...

B85: [Andın soŋ siz anlar] [9a1] öldürür siz özüŋüzni taķı çıkarur siz bir ögürni sizdin sarāy-larındın yārī (2) birişür siz anlar üze yazuķ birle taķı zulm ķılmaķ birle. Taķı eger kelseler sizge esīrler bolup yular siz (3) anlarını taķı ol ĥarām ķılınmış sizniŋ üze anlarıŋı ıkarmaķı. Biter mü siz kitāb-nuŋ (4) pāresinġa taķı küfr ketürür [mü] siz taķı bir pāreġa irmez ol kimerse kim ķılır anıŋ cezāsı (5) sizdin meger ĥvārluķ yaķın-raķ tiriglik içinde taķı kıyāmet küninde ķaytarılurlar (6) ķın-nıŋ ķatıġ-raķı tapa. Taķı irmez Taŋrı ġāfil ol nersedin kim ķılır siz.

B86: Anlar anlar tururlar kim satġın aldı-lar (7) yaķın-raķ tiriglikni soŋ tiriglik birle yünġül ķılınmas anlardın ķın taķı yārī birilmes.

B87: (8) Taķı birdük Mūsāġa kitāb-nı taķı uydurduķ soŋında yalawaç-larnı taķı birdük Meryem oġlı (9) Ĩsāġe auķ ĥucet-lerni taķı kuvvatlandurduķ Cibrīl birle. Tigme bir kez mü kim keldi sizge yalawaç (10) ol nerse birle kim sewmes nefsleriŋiz uluġsındıŋız bir ögürni yalġan-ġa nisbet ķıldıŋız taķı bir ögürni öldürür siz²¹.

B89: [9b1] Taķı ol vaķtın kim keldi anlarġa kitāb Taŋrı ķatındın rāst-laġan ol nersege kim anlarıŋı birle turur taķı irdi-ler (2) aşnudın nuşret tileyürler ol kimerseler üze kim örtti-ler taķı ol vaķtın kim keldi anlarġa ol nerse kim bildi-ler (3) örtti-ler anı Taŋrı-nıŋ la‘neti kāfirler üze.

B90: Ne yawuz nerse ol kim sattı-lar anıŋ birle özlerini (4) kāfir bolsalar ol nersege kim indürdi Taŋrı küç üçün ya‘nī ĥased üçün kim indürse Taŋrı artuķ eġġülükindin ol kimerse üze kim (5) tileyür ķullarındın sezā boldı-lar öwkege öwke üze. Taķı kāfirlerġa ķın (6) ĥvār ķılġan.

B91: Taķı ol vaķtın kim aytıldı anlarġa bitiriŋ ol nersege kim indürdi Taŋrı aydı-lar biter miz ol nersege kim indürüldi (7) bizniŋ üze kāfir

²⁰ Bu kelimeden itibaren ayetin sonuna kadar sayfa kesildiġi için tercüme edilen kısımlar metinde çıkmamıştır.

²¹ Bu kelimenin ardından gelen 88. ayet sonuna kadar sayfa kesildiġi için tercüme edilen kısımlar metinde çıkmamıştır.

bolurlar ol nersege kim andın öngin turur taķı ol haķ rāstlağan ol nersege kim anlarnıng birle turur. Ayğıl (8) ne üçün öldürür siz Tanrı-nıng peygābarlarını aşnudın eger irdingiz irse mü'min-ler.

B92: Taķı keldi sizge (9) Mūsā açuķ hucet birle andın soņg tutundunguz buzağunı andın soņg taķı sizler küç kılğan-lar.

B93: (10) Taķı ol vaqtın kim alduķ 'ahdingizni taķı kötürdük üzenğizge Tūr tağını. Tutunğ anı kim birdük sizge (11) [kuvvat birle] işitiņg aydı-lar işittük taķı yazduķ²² ... köngülle²³...[10a1] küfrleri birle. Ayğıl neme yawuz nerse turur ol kim buyurur sizge anıng birle bitmekingiz eger irdingiz irse bitgen-ler.

B94: Ayğıl (2) eger irdi irse sizge soņg sarāy Tanrı katında hāliş ya'nī süzgevük kişilerdin bisre (3) ārzularıng ölüm-ni eger irdingiz irse rāst.

B95: Taķı ārzülamağay anı ulaşu ol nerse birle kim aşnu keçürdi (4) elig-leri. Taķı Tanrı bilgen turur küç kılğan-larnı.

B96: Taķı bulğay sen anlarnı kişilerde sukraķı (5) tiriglik üze taķı anlardın kim ortak koştilar ārzūlayur anlarnıng biri eger yaşatılsa miņg yıl (6) taķı irmez ol yıraķ kılğanı 'azāb-dın kim yaşatılsa. Taķı Tanrı körgen ol nersenı kim kılurlar.

B97: (7) Ayğıl kim bolsa düşmen Cibrilge haķıķat üze ol indürdi anı könglünğ [üze] Tanrı buyruķı birle (8) rāst-lağan ol nerse kim ileyinde turur taķı köni yol taķı müjde mü'min-lerğa.

B98: Kim bolsa (9) düşmen Tanrı-ğa taķı ferişteleringe taķı yalawaç-larınğa taķı Cibrilge taķı Mikāyilge haķıķat üze Tanrı (10) düşmen kāfirlerğa.

B99: Taķı indürdük seniņg tapa nişān açuķ taķı kāfir bolmas²⁴ (11)...çıkğan-lar

²² Sayfa kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için okunamamaktadır.

²³ sayfa kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için okunamamaktadır.

²⁴ Sayfa kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için sayfanın son satırı okunamamaktadır.

B100: Tigme bir [kez ‘ahd] kılıştılar ‘ahdni bıraktı anı bir ögür anlardın [10b1] köp-rek-leri bitmesler.

B101: Taķı ol vaķtın kim keldi anlarġa yalawaç Tanġrı atındın rāst-laġan (2) ol nersege kim anlarınġ birle turur bıraktı bir ögür anlardın kim birildi-ler kitāb-nı Tanġrı-nınġ kitābını ardınġa aralarınınġ (3) tamām anlar ya‘nī ançaķlı bilmezler.

B102: Taķı uydılar ol nersege kim oıyur iblīs-ler Süleymān (4) mülki üze taķı küfr ketürmedi Süleymān taķı ançası bar kim iblīs-ler kāfir boldı-lar (5) taķı öġretürler kişilerge siħrni taķı ol nerseni kim indürüldi ikki ferişte üze Bābil atlıġ Hārūt (6) taķı Mārūt. Taķı öġretmesler bir kimersege ançaġa tegrü kim ayturlar ġaķıķat üze biz sınaġ (7) kāfir bolmaġıl taķı öġrenürler ol ikkegüdin anı kim ayırt kemişürler anınġ birle er taķı cüfti arasında (8) taķı irmes anlar ziyān tegürġen-ler anınġ birle bir kimersege meġer Tanġrı-nınġ tilemeki birle. Taķı öġrenürler ol nerseni kim ziyān tegrür anlarġa (9) taķı asıġ ılmas anlarġa. Taķı bildi-ler ol kimerse kim satġın aldı anı yoķ anġa ol cihānda ülüş-din (10) taķı neme yawuz ol nerseni kim sattılar anınġ birle özlerini eger bilür irseler.

B103: Taķı eger ġaķıķat üze anlar bitseler ²⁵...

B104: [Ay anlar kim] [11a1] bittiler aytmaġ rā‘inā tip aytınġ küyünġ bizge taķı işitinġ. Taķı kāfirlerġa ın bar (2) iglig.

B105: Dōst tutmaz anlar kim küfr ketürdi-ler kitāb eyelerindin taķı ortak oşġan-lardın (3) kim indürülse sizninġ üze ġayrdın idinġizdin. Taķı Tanġrı ġāş ılur rahmeti birle kimni (4) tilese taķı Tanġrı uluġ fazl-lıġ turur.

B106: Anı kim nesh ılsa miz āyet-din yā unuttursa miz kelür miz (5) andın yaġşı-raķ birle yā anınġ menġizlig birle. Bilmedinġ mü ġaķıķat üze Tanġrı tigme bir nerse üze yaraġlıġ.

²⁵ Bu kelimeden itibaren ayetin sonuna kadar sayfa kesildiġi için tercüme edilen kısımlar metinde çıkmamıştır.

B107: Bilmediñg mü (6) haqıkat üze Tanrı anğa yok kök-lerniñg mülki taqı yerniñg. Taqı yok sizge Tanrı-dın bisre (7) erklig-din taqı yarıçidin.

B108: Tileyür mü siz kim tilesenğiz yalawaçıñgızğa neteg kim tilendi Mūsā (8) aşnudın. Taqı kim kim tegşürse küfrni imān birle taqı azdurdı yollunğ köni-sindin.

B109: Ārzüladı (9) köpegü kitāb eyelerindin eger qaytarsalar sizni bitmişinğizdin sonğ kāfirler (10) hased için öz nefs-lerindin mundın sonğ kim açuq boldı anlarğa haq keçrünğ-ler 'afv kılınğ (11) ançağa tegrü kim²⁶ ...

B110: Taqı peyveste kılınğ namāznı [11b1] taqı birinğ zekāt-nı. Taqı ne kim burun keçürsenğiz özlerinğiz için edğü iş-din bulğay siz anı Tanrı katında. (2) Haqıkat üze Tanrı anı kim kılur siz körge turur.

B111: Taqı aydı-lar hergiz kirmegey uçmaq-ğa meger ol kimerse kim boldı cuhūdlar (3) yā tersālar. Ol umınç-ları aygıl keldürünğ hucce-lerinğizni eger irdinğiz irse rāst ayğan-lar.

B112: (4) Andağ irmes kim kim özini teslim kılrsa Tanrığa taqı ol edğülük kılğan anğa yanıtı İdisi katında (5) taqı yok qorğunç anlar üze taqı anlar qağurmas-lar

B113: Taqı aydı cuhūdlar irmez tersālar (6) nerse üze taqı aydı-lar tersālar irmes cuhūdlar nerse üze taqı anlar (7) oqıyurlar kitāb-nı. Anıñ menğizlig aydı anlar kim bilmezler anlarınğ sözi menğizlig taqı Tanrı (8) hükm kılur aralarında kıyāmet kün ol nerse içinde kim irdiler anıñ içinde hilāf kılışurlar.

B114: Taqı kim kim (9) zālim-raq turur ol kimersedin kim yıgdı Tanrı-nıñ mescidlerini kim yād kılınsa anıñ içinde atı taqı sa'y kılrsa (10) harāb kılmaq içinde. Anlar bolmadı anlarğa kim kirseler meger qorqğan-lıq hālde.

B115: Anlarğa ²⁷...[12a1] nirge kim ewrülseñiz anda Tanrı-nıñ rızası. Haqıkat üze Tanrı kinğ bilgen.

²⁶ Ayetin sonuna kadar tercüme silinmiştir.

B116: Taķı aydı-lar tutundı Tanrı (2) oğlan arığ-lık anđa anđa ok nerse kim kök-ler içinde taķı yerde. Kamuğ anđa boyun sgen-ler.

B117: (3) Kklerninđ tanrısuķı taķı yerninđ. Taķı ol vaķtın kim hükm kılsa iş-ni haķıķat ze anđa aytur bolđul (4) bolur.

B118: Taķı aydı anlar kim bilmezler eger szleşse irdi bizge Tanrı yā kelse irdi bizge niřān. (5) Anınđ menđizlig aydı anlar kim munlardın aşnu tururlar anlarınđ sözi menđizlig. Oğşaştı knđul-leri. Beyān kılduķ(6) auķ hüccet-lerni ol eren-lerge kim yaķın bilürler.

B119: haķıķat ze biz ıdduķ sini haķ birle mjde birgen taķı ķorķutđan taķı (7) sorulmas sen tamuğ eyelerindin.

B120: Taķı hoşnd bolmağay sindin cuhdlar taķı tersālar (8) uyđınađa tegr dınlerinđe. Ayđıl Tanrı-nınđ kni yolu ol kni yol turur. Taķı eger uysanđ (9) hevālarınđa ol nersedin sonđra kim keldi sanđa bilig-din yok sanđa Tanrı-dın erkligdin taķı yārii-din.

B121: (10) Anlar kim birdük anlarđa kitāb-nı okıyurlar anı okımaķ-nınđ haķķına. Anlar biterler anđa. (11) Taķı kim küfr ketürse anđa anlar anlar ziyān kılđan-lar.

B122: Ay Yaķb oğlan-ları yād kılınđ [12b1] ni‘metim-ni ol kim eğglk kıldım sizninđ ze taķı haķıķat ze men arturdum zamāneninđ ‘ālem-leri ze.

B123: Taķı ķorķunđ kn-din (2) temez ten tendin nerseni taķı ķabl kılinmaz andın yuluğ taķı asığ kılmas řefā‘at (3) taķı anlar yāri birilmes-ler.

B124: Taķı ol vaķtın kim sınadı İbrāhım-ni İdiyi buyruķ-lar birle taķı tamām kıldı anları. Aydı (4) haķıķat ze men kılđanınđ men kişilerge imām ya‘nı uymaķ-ķa sezā kişi aydı taķı oğlan-larım-dın. Aydı bulmaz benim ‘ahdim (5) k kılđan-ları.

²⁷ Bu kelimedenden ayetin sonuna ve sonraki ayetin de başından birkaç kelime sayfa kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için çıkmamıştır.

B125: Taķı ol vaķtın kim kıldıķ Ka‘beni ķaytģu yer kiři-lerge taķı emn yeri. Taķı tutunurģ (6) İbrāhīm-nurģ ornundın namāz ķılģu yer taķı ‘ahd kıldıķ ya‘nī buyurduķ İbrāhīm tapa taķı İsmā‘il tapa kim arıturģ (7) ewüm-ni tezgingen-lerge peyvestelik ķılģan-larģa taķı rükū‘ ķılģan-larģa taķı secde ķılģan-larģa.

B126: Taķı ol vaķtın kim aydı İbrāhīm (8) ay idim ķılģıl bu yerni il amānlıģ taķı birgil eyelerinģe mīvelerdin ol kimerse kim bitti anlardın (9) Tanģrıģa taķı ķıyāmet künģe. Aydı taķı ol kimerse kim küfr ketürdi berģvārdārlik birür men arģa az andın sorģ ķısarlayur men anı (10) ot-nurģ kınurģa. Taķı neme yawuz ķaytģu yer.

B127: Taķı ol vaķtın kim²⁸ ... İbrāhīm ul-larnı Ka‘bedin (11) taķı İsmā‘il ay İdimüz ķabül ķılģıl bizdin. Ğaķıķat üze sen sen işitgen bilgen.

B128: Ay İdimüz taķı ķılģıl bizni [13a1] hāliř ķılģan-lar sarģa taķı oģlan-larımızdın bir oģür hāliř ķılģan özlerini sarģa taķı körgüzgil bizge ‘ibādet ķılģu yerlerimizni Ğac içinde (2) taķı ķabül ķılģıl tevbenimizni Ğaķıķat üze sen sen tevbeni ķabül ķılģan rahmet ķılģan.

B129: Ay İdimüz taķı idģil anlarınurģ içinde yalavaçı (3) anlardın okıyur anlarınurģ üze niřānlarınurģ-nı taķı oģretür anlarģa kitāb-nı taķı řerī‘at-nı taķı arıģ (4) ķılır. Ğaķıķat üze sen sen ĝālib rāst iş-lig.

B130: Taķı raģbetsizlik ķılır İbrāhīm dīnindin (5) meger ol kim yünģül-ledi özini. Taķı üğürdük biz anı dūnyāda taķı Ğaķıķat üze üze ol cihānda (6) eđģülerdin.

B131: Ol vaķtın kim aydı arģa İđisi “boyun sügil” aydı “boyun sūdüm.” ‘ālemlernurģ erklikinģe.

B132: (7) Taķı vaşıyyet ķıldı anınurģ birle İbrāhīm oģullarınģa taķı Ya‘ķüb. Ay oģul-larım Ğaķıķat üze üğürdi sizge (8) müselmān-lık-nı ölmenurģiz meger taķı ol Ğalde kim siz boyun sügen-ler siz.

B133: İrdinurģiz mü tanuķ-lar ol vaķtın kim Ğāzır boldı (9) Ya‘ķüb-ģa ölüm ol vaķtın kim aydı oģul-larınģa neģe ķul-luķ ķılır siz mindin sorģra.

²⁸ “kim” kelimesinden sonraki kelime silinmiş.

Aydı-lar (10) tapunur miz İdirıŕge tağı atalarınđ İdisinđe İbrāhīm-nürđ tağı İsmā'ıl tağı İshāk-nürđ bir ök İdige ²⁹

B134: ...[13b1] ıazđandırđız tağı sorulmas siz ol nersedin kim irdi-ler ılurlar.

B135: Tağı aydılar bolurđ cuhūdlar yā (2) tersālar kōnülgey siz. Ayđıl İbrāhīm dīnininđ eyeleri rāst müselmān. Tağı irmedi ortak ıoşđan-lardın.

B136: (3) Aytınđ bittük Tarđrıđa tağı ol nersege kim indürüldi bizge tağı ol nersege kim indürüldi İbrāhīm tapa tağı İsmā'ıl tapa (4) tağı İshāk tapa tağı Ya'qūb tapa tağı ođul oğlan-ları tapa ol nersege kim birildi Mūsā tağı 'İsā tağı ol (5) nerse kim birildi peyđambarlar İdilerindin ayırt kemişmez miz anlardın bir kişı arasında tağı biz arđa (6) boyun sügen-ler.

B137: Eger bitseler ol nerseninđ menđzeşinđe kim bittinđiz arđa kōnüldi-ler tağı eger yüz ewürseler (7) ıağıkat üze anlar muđālefet ılmağ içinde yetirü birgey anlarını Tarđrı tağı ol eşitgen bilgen.

B138: (8) Tarđrı-nürđ arıtmağı ya'nī dīn-ni tağı kim kōrklüg-rek Tarđrı-dın dīn yanındın tağı biz arđa ıl-luğ ılđan-lar biz.

B139: Ayđıl (9) ıuccetleşür mü siz bizim birle Tarđrı işi içinde tağı ol bizimđ idimüz tağı İdirđiz tağı bizge ök iş-lerimüz tağı sizge ök iş-lerinđiz (10) tağı biz arđa hāliş ılđan-lar miz 'amel-lerimüzni.

B140: Yā aytur mu siz ıağıkat üze İbrāhīm tağı İsmā'ıl tağı İshāk³⁰ ...[14a1] tağı kim küç ılđan-rağ ol kimersedin kim örtti tanuğ-luğ-nı katındağı Tarđrı-dın tağı irmez Tarđrı gāfil ol nersedin (2) kim ılur siz.

B141: Ol öğuri turur kim keçti-ler anlarđa oğ ol nerse kim ıazđandılar tağı sizge ök ol ıazđandırđız (3) tağı sorulmas siz ol nersedin kim ılur irdi-ler.

²⁹ Bu kelimedden ayetin sonuna ve sonraki ayetin de başından birkaç kelime sayfa kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için çıkmamıştır.

³⁰ Sayfanın sonunda yer alan bu kelimedden sonra son satır yaprak kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için satır altı tercümeli kısımlar yer almamaktadır.

B142: Ayğay yünğül usluğ-lar kişi-lerdin (4) nerğ ewürdi munlarnı kıblelerindin ol kim irdiler anıñ üze. Ayğıl Tanğrığa maşrıq taqı (5) mağrıb. Köndürür kim-ni tilese köni yol tapa.

B143: Mundağoq kılduq (6) sizni ögür üyründü bolmağınğız üçün tanuq-lar kişi-lerge taqı bolsa yalawaç (7) sizinğ üze tanuq. Taqı kılmaduq ol kıbleni kim irdinğ anıñ üze meger bilelinğ üçün (8) ol kimersenı kim uyar yalawaçğa ol kimersedin kim ewrülür ikki ökçesi üze. Taqı irdi uluğ (9) meger ol kimerseler üze kim köndürdi Tanğrı. Taqı irmedi Tanğrı zäyif kılmak üçün imanınğıznı. Haqıkat üze Tanğrı (10) kişilerge raħmet kılgan raħmet kılgan.

B144: Köp körer miz ewürmekinği yüzünğ-ni kök-din sınğar ewürgey miz sini ³¹...[14b1] bolsanğız ewrünğ yüzlerinğizni anğar qarşu. Taqı haqıkat üze anlar kim birildi-ler kitāb-nı mununğ üçün kim bilseler (2) haqıkat üze ol haq turur İdi-lerindin. Taqı irmez Tanğrı gāfil ol nersedin kim kıılır siz.

B145: Taqı eger kelsenğ anlarğa kim (3) birildiler kitāb-nı tigma bir āyet birle uymağay-lar kıblenğğa taqı irmez sen uyğan anlarınğ kıblesinğa (4) taqı irmez anlarınğ pāresi uyğan pāresininğ kıblesinğa. Taqı eger uysanğ anlarınğ hevālarınğa ol nersedin sonğra kim (5) keldi sanğa bilig-din haqıkat üze sen ol uğurda küç kılgan-lardın.

B146: Anlar kim birdük anlarğa kitābnı bilürler (6) anı neteg kim bilürler oğullarnı. Taqı haqıkat üze bir ögür anlardın örterler haq-nı (7) taqı anlar bilürler.

B147: Haq-nı İdinğ-din bolmağıl şek tutğan-lardın.

B148: Taqı tigma birge (8) kıble ol ewürgeni turur ozuşunğ edğülük-lerge. Nirde kim bolsanğız ketürgey sizni Tanğrı (9) kamuğnı. Haqıkat üze Tanğrı tigma bir nerse üze yarağlığ.

³¹ Sayfanın sonunda yer alan bu kelimedenden sonra son satır yaprak kesilip başka bir sayfaya yapıştirıldığı için satır altı tercümeli kısımlar yer almamaktadır.

B149: Taķı nirdin ıķsaŋ ewürgil (10) yüzünġ-ni Mescid-i Ĥarām sınıġar. Taķı ĥaķıķat üze ol ĥaķ İđinġ-din taķı irmez (11) Tanġrı ġāfil ol nersedin kim ķılur siz.

B150: Taķı nirdin ıķsaŋ ewürgil yüzünġ-ni Mescid-i [15a1] Ĥarām sınıġar. Taķı nirde kim bolsanġız ewürünġüz yüzlerinġizni anġar ķarşu bolmasun (2) üçün kişi-lerġe sizniġ üze ĥucet meġer anlar kim zulm ķıldılar anlardın ķorkmarġ anlardın taķı (3) ķorkunġ mindin taķı tamam ķılmaķım üçün ni‘metim-ni sizniġ üze taķı bolġay kim siz könülġey siz.

B151: Neteg kim ıdtuķ (4) iinġizde yalava sizdin okıyur sizniġ niřānlarımıznı taķı arıġ ķılur sizni taķı öġretür sizge (5) kitāb-nı taķı řerāt-nı taķı öġretür sizge anı kim bilmes irdinġiz.

B152: Taķı yād ķılınġ mini (6) yād ķılayın sizni taķı řükr ķılınġ marġa taķı nū-sipās-lıķ ķılmarġ.

B153: Ay anlar kim bitti-ler yārī tilerġ (7) şabr birle taķı namāz birle ĥaķıķat üze Tanġrı şabr ķılġan-lar birle.

B154: Taķı aymarġ ol kimerse kim öldürölür (8) Tanġrı yolında ölüġler tip tirig-ler tururlar taķı anası bar kim bilmes siz.

B155: Taķı sınaġay miz sizlerni nerse birle (9) ķorkun-dın taķı alıķ-dın taķı ekşimek-din mālaldın taķı tenlerdin taķı mīvelerdin. Taķı (10) müjde birgil şabr ķılġan-larġa.

B156: Anlar kim ķaan tegse anlarġa muşıbet aydılar biz Tanġrıġa taķı biz (11) [anınġ tapa ķaytġanlar.]

B157: Anlar anlar üze raĥmetler İğilerindin taķı raĥmet anlar anlar [15b1] könülġen.

B158: Ĥaķıķat üze řafā atlıġ taġ taķı Merve atlıġ taġ Tanġrı-nınġ niřānlarındın kim kim uġrasa Ka‘beġe yā ziyāret-ġa (2) ĥı yazuķ yok anınġ üze kim tezgınse ol ikkisige taķı kim artuķsı ķılsa ĥayr ĥaķıķat üze Tanġrı şükr ķılġan (3) bilġen.

B159: Hâkîkat üze anlar kim örterler anı kim indürdük açuq hucce-
lerdin taqı köni yol-dın andın sonğ (4) beyân kılduq anı kişi-lerge kitâb
içinde anlar la'net kıılır anlarğa Taŋrı taqı la'net kıılır anlarğa la'net kıılğan-
lar.

B160: (5) Meger anlar kim tevbe kııldılar taqı onğardılar taqı beyân
kııldılar taqı anlarınğ tevbelerin qabül kıılır men anlar üze taqı tevbeni qabül
kıılğan men (6) raħmet kıılğan.

B161: Hâkîkat üze anlar kim küfr ketürdi-ler taqı öldi-ler taqı anlar
kâfirler anlar anlar üze Taŋrı-nınğ (7) la'neti taqı ferişterler taqı kişilerinğ
qamuğ-ları.

B162: Cāvidānelik hālinde anınğ içinde yünğül kıılınmas anlardın (8)
qın taqı mühlet birilmes.

B163: Taqı İdinğiz bir İdi yok İdi meger ol üküş raħmet-lig (9) raħmet
kıılğan.

B164: Hâkîkat üze kök-lerinğ yaratmaqı içinde taqı yerninğ taqı tün
kün biri birinğe sonğlaşmaqı içinde (10) ol kemi kim yöriyür tenğiz içinde
asığ kıılır kişi-lerge taqı ol kim indürdi Taŋrı (11) kökdin³²...[16a1] taqı yıl-
lerinğ çewürmeki içinde taqı bulut-larınğ tilekçe yöritülmiş kök taqı yer
arasında ³³...(2) ol eren-lerge kim bilürler.

B165: Taqı kişilerdin kimersenı kim tutunurlar Taŋrı-dın bisre tenğ
tuş-lar (3) sewerler anı Taŋrını sewmiş menğizlig. Taqı anlar kim bitti-ler
qatığ-rağ sewüg yanındın Taŋrığa. Taqı eger körse anlar kim (4) küç kııldı-
lar ol vaqtın kim kördi-ler qın-nı hâkîkat üze küç ya'nî Taŋrı-ğa kudret
qamuğ taqı hâkîkat üze Taŋrı qını qatığ.

B166: (5) Ol vaqtın kim bîzār boldı anlar kim uyduruldı-lar anlardın
kim uydı-lar taqı kördi-ler qın-nı taqı kesildi (6) anlarınğ birle sebeb-ler.

B167: Taqı aydı anlar kim uydı-lar kâşki hâkîkat üze bizge bir kez
bîzār bolsa miz anlardın neteg kim (7) bîzār boldı-lar bizdin anınğ menğizlig

³² Sayfanın sonunda yer alan bu kelimedden sonra son satır yaprak kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için satır altı tercümeli kısımlar yer almamaktadır.

³³ Bu kelimedden sonra gelen kelime silinmiştir.

körgürür anlarğa Tarğrı işlerini ökünç-ler anlar üze tağı irmez anlar çıkğan-lar (8) ot-dın.

B168: Ay kişi-ler yinğ ol nersedin kim yerde helâl-nı arığ-nı. (9) Tağı uymanğ şeytân-nınğ adım-larınğa haķıkat üze ol sizge düşmen açuķ.

B169: Haķıkat üze buyrur sizge (10) yawuzluķ birle tağı yawuzluķ içinde haddin keçgen nerseler birle tağı kim aysarğız Tarğrı üze ol nerseni kim bilmez siz.

B170: Tağı ol vaķtın kim ayıldı anlarğa ³⁴...[16b1] bilmezler nerseni tağı könülmezler.

B171: Tağı ol kimerselerninğ tarğsuķ şıfatı kim kāfir boldı-lar ol kimerseninğ tarğsuķ şıfatı menğizlig³⁵ (2) turur ol nerse birle kim eşitmez meger ündemek-ni tağı kıķırmaķ-nı. Şağırlar ağın-lar, közsüzler anlar bilmezler.

B172: Ay (3) anlar kim bitti-ler yinğ ol nerseninğ hoş-larındın kim rüzî kılduķ sizge tağı şükr kılınğ Tarğrı-ğa eger irdinğiz irse (4) anğa oķ kul-luķ kıılır siz.

B173: Haķıkat üze harām kıldı sizinğ üze ölügseni tağı kan-nı tağı tonğuz eti-ni tağı ol nerseni (5) ün kılındı anınğ birle Tarğrı-dın önğinge. Tağı kim kısarlansa küç kılmadın tağı haddin keçmedin yoķ yazuķ anınğ üze. Haķıkat üze Tarğrı (6) yarlıķağan rahmet kılgan.

B174: Haķıkat üze anlar kim örterler anı kim indürdi Tarğrı kitāb-dın tağı bedel kııurlar (7) anınğ birle az bahānı ya'nī 'ıvaz-nı anlar yimes-ler karınlarınğa meger ot-nı tağı sözleşmes anlarğa (8) Tarğrı kıyāmet kün tağı arığ kıılmas anlarını tağı anlarğa iglig kıın.

B175: Anlar anlar kim (9) satğın aldı-lar azğunluķ-nı köni-lik birle tağı kıın-nı yarlıķamaķ birle neme şabr kılgan turur anlar (10) ot üze.

³⁴ Sayfanın sonunda yer alan bu kelimedden sonra son satır yaprak kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için satır altı tercümeli kısımlar yer almamaktadır.

³⁵ Bir sonraki kelime sayfa kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için okunamamaktadır.

B176: Ol mununġ birle kim haķıķat ūze Tarġrı indūrdi kitāb-nı rāst-lıķ birle taķı haķıķat ūze anlar kim ħilāf kılıŗtı-lar ³⁶...

B177: ...[17a1] maŗrıķ-ġa taķı maġrıb-ġa ķarŗu. Taķı velī eġgūlūk ol kimersege kim bitti Tarġrı-ġa taķı ķıyāmet kūnirġe taķı (2) ferıŗtelerge taķı kitāb-ge taķı peyġāmarlarġa. Taķı birdi māl-nı sewmeki ūze yawuķ-luķ eyelerirġe taķı yetimlerde (3) taķı dervıŗ-lerge taķı yol oġlınġa taķı ķol-ġuķılarġa taķı mūkāteblerge Taķı ķıldı namāznı (4) taķı birdi zekāt-nı taķı vefā ķılġan-lar ‘ahdlerirġe ol vaķtın kim ‘ahd ķılsalar taķı ŗabr ķılġan-lar dervıŗ-lik (5) iķinde taķı sūkel-lik iķinde taķı ķatıġ-lıķ vaķtında. Anlar anlar kim rāst aydı-lar taķı anlar anlar (6) saķ(1)nuķlar.

B178: Ay Anlar kim bitti-ler bitindi siznirġ ūze ķıŗāŗ ūldūrūlmıŗ iķinde (7) āzād er āzād er birle ķul ķul birle taķı tiŗi tiŗi birle. Kim kim ‘afv ķılsa anġa (8) uyasındın nerseni uymaķ kūrklūġ-lūk birle taķı ūtemek anırġ tapa kūrklūġ-lūk birle. Ol (9) yūnġūl ķılmaķ İġirġizdin taķı raġmet kim kim ġaddin keķse andın sonġ anġa ķın iglig.

B179: (10) Taķı sizge ķıŗāŗ iķinde tiriglik bar. Ay ‘aķıl-lar eyeleri bolġay kim siz saķırġay siz.

B180: (11) Bitindi siznirġ ūze ol vaķtın kim ġāzır boldı sizler[din] birirġizge ūlūm eger ³⁷...[17b1] ataġa anaġa taķı yawuķ-raķlarġa eġġū-lūk birle tūlenmek saķ(1)nuķ-larġa.

B181: Kim aynatsa anı eŗitmiŗindin (2) sonġra haķıķat ūze anırġ yazuķı ol kimerseler ūze kim aynaturlar anı. Haķıķat ūze Tarġrı iŗitgen bilgen.

B182: Kim kim (3) ķorķsa vaŗıyyet ķılġan-dın ķıŗmaķ yā yazuķ taķı onġarsa aralarında yoķ yazuķ anırġ ūze haķıķat ūze (4) Tarġrı yarlıķaġan raġmet ķılġan.

B183: Ay anlar kim bitti-ler bitindi siznirġ ūze rūze neteg kim bitindi (5) anlarnırġ ūze kim sizdin aŗnu turur bolġay kim siz saķırġay siz.

³⁶ Sayfanın sonunda yer alan bu kelimedden sonra son satır yaprak kesilip baŗka bir sayfaya yapıŗtırıldıġı iķin satır altı tercūmeli kısımlar yer almamaktadır.

³⁷ Sonrasında birkaķ kelime silinmiŗ.

B184: Sanlıg kün-ler kim kim bolsa (6) sizdin sökel yā sefer üze san öngin kün-ler üze taqı anlar üze kim küç-leri yeter (7) anğa yuluğ bir dervışinğ ta‘amı. Kim kim artuqsı kılsa hayr-nı ol yahşı-raq anğa. Taqı eger (8) rüze tutsanğız yahşı-raq sizge eger bilür irsenğiz.

B185: Ramazān ayı ol kim indürüldi (9) anıñ içinde Qur‘ān köni yol kişi-lerge taqı açuq hucet-ler köni yoldın taqı ayırt kemişgen. Kim kim (10) hāzır bolsa sizdin ay içinde rüze tutsun. Taqı kim bolsa sökel yā sefer üze (11) san öngin kün-lerdin. Tileyür Tanğrı sizge āsānlıq-nı taqı tilemes sizge küzey-lik-ni. [18a1] Taqı kim tamām kılsanğız üçün san-nı taqı uluğ-lamağınğız üçün Tanğrı ol nerse üze kim köndürdi sizni taqı bolğay kim siz şükr kılgay siz.

B186: (2) Taqı ol vaqtın kim sorsa sanğa qullarım mindin haqıkat üze men yaqın men. İcābet kıılır men du‘ā kılgan-nıñ du‘āsın ol vaqtın kim (3) ündese mini icābet kıılun-lar manğa taqı bitsün-ler manğa bolğay kim anlar köni yol-luğ bolğaylar.

B187: Helāl kııldı (4) sizge rüze tüninde cimā‘ kıılmaq uvut[suz] sözleşmek ya‘nı tişi-lerinğizge. Anlar ton turur sizge taqı siz (5) ton turur siz anlarğa. Bildi Tanğrı haqıkat üze siz hıyānet kıılır irdinğiz özlerinğizge ya‘nı tevberğizni qabül kııldı (6) sizning üze taqı keçürdi sizdin emdi mübāşeret kıılınğ taqı istenğ anı kim bitindi Tanğrı sizge. (7) Taqı yinğ taqı içinğ açuq bolğınça sizge aq yiplük ya‘nı fecr-i şādık kara yiplük-din (8) ya‘nı fecr-i kāzib andın sonğ tamām kıılınğ rüzeni tün-ge tegi. Taqı mübāşeret kıılmanğ taqı sizler (9) peyvestelik kılgan siz mescidler içinde ol Tanğrı-nıñ hadleri yawumanğ anğa anıñ menğizlig açuq kıılır (10) Tanğrı nişānlarını kişi-lerge bolğay kim anlar saqınğay-lar.

B188: Taqı yimerğ mällarinğız aranğızda ³⁸...[18b1] yazuq birle taqı siz bilür siz.

³⁸ Sayfanın sonunda yer alan bu kelimedden sonra son satır yaprak kesilip başka bir sayfaya yapıştirıldığı için satır altı tercümeli kısımlar yer almamaktadır.

B189: Sorarlar sanğa yerği ay-lardın aygıl ol belgölüg vaqt-lar kişilerge (2) taķı hac-ge taķı irmes eğgölük kim kelsenğiz ew-lerge arķalarındın veli eğgölük ol kimersege kim (3) sakındı taķı keliñg ew-lerge ķapug-larındın taķı sakınıñg Tanğrı-dın bolğay kim siz tilekleriñgizni tapğay siz.

B190: Taķı (4) öldürünğ Tanğrı yolu içinde anlarını kim öldürürler sizlerni taķı haddin keçmenğ. Haķıķat üze Tanğrı sewmes (5) haddin keçgenlerni.

B191: Taķı öldürünğ anlarını nirde kim bulsanğız taķı çıkarıñg anlarını ol yirdin kim çıkardılar (6) sizni taķı ortak қоşмақ қатıғ-рақ öldürmek-din. Taķı öldürüşmenğ anlar birle Mescid-i Harām katında (7) ançağa tegrü kim öldürüşgey-ler sizniñg birle anıñg içinde eger öldürüşseler sizniñg birle öldürünğ anlarını. Anıñg menğizlig kâfirlerniñg cezâsı.

B192: (8) Eger yığılsalar haķıķat üze Tanğrı yarlıķağan rahmet kılğan.

B193: Taķı öldürüşünğ anlar birle kim ançağa tegrü kim bolmasa (9) fitne taķı bolğınça dîn Tanğrı-ğa eger yığılsalar zulm kılmaқ yok meger zâlim-ler üze.

B194: (10) Harām ay harām ay birle taķı hürmet-ler kışaş turur. Kim kim zulm kılса (11) sizniñg üze zulm kılıñg ya'nî zulm cezâsın kılıñg anıñg üze sizniñg üze zulm kılmuşı menğizlig sizniñg üze taķı sak(1)niñg Tanğrı-dın taķı biliñg [19a1] haķıķat üze Tanğrı sak(1)nuқ-lar birle.

B195: Taķı harc kılıñg Tanğrı yolında taķı kemişmenğ elig-leriñgiz birle yoқalmaқ-ğa (2) taķı körklüg-lük kılıñg haķıķat üze Tanğrı sewer körklüg-lük kılğan-larnı.

B196: Taķı tükel kılıñg hac-nı taķı ziyâret-ni Tanğrı için eger (3) kısarlansanğız ol nerse kim âsân boldı ıdğı ķurbân-dın. Taķı yüli-menğ başlarıñgizni tegginçege tegrü (4) ıdğı ķurbân ornınğa. Kim kim bolsa sizdin sökel yâ anıñg birle ağrığ başındın (5) yuluğ rüzedin yâ şadaқadın yâ ķurbân kılmaқ-dın ol vaқtın kim kırtuldunğız kim kim muţ'a kılса ya'nî fâyide alса ziyâret kılmaқ birle (6) hacğa tegrü ol nerse kim âsân bolsa ıdğı ķurbândın kim kim bulmasa üç kün-nünğ rüze tutmaқı (7) hac içinde taķı yetti ol vaқtın

kim kaytsanğız ol tükel on. Ol kimerse (8) bolmadı anıñg ehli Mescid-i Harām-nıñg hāzırları. Taķı saķınıñg Tanğrıdın taķı bilinğ haķıkat üze Tanğrı (9) kını katıg.

B197: Hac ay-ları bilinmiş kim kim farıza kılsa anıñg içinde hac-nı cimā' yok (10) buyruq-dın çıkmak yok taķı cedel kılışmak ya'nı yok huşümet hac içinde taķı ne kim kılsañız edğülük-din bilür anı Tanğrı taķı azıq alıñg (11) haķıkat üze azıknıñg yaħşı-raķı saķ(ı)nuķluk taķı saķınıñg ay 'aql-nıñg eyeleri.

B198: Yok turur sizinğ üze [19b1] yazuķ kim istesenğiz artuķsı nerseni İdinğizdin қayu vaқtın kim kaytsanğız 'Arafāt-dın yād kılıñg (2) Tanğrını Meş'ari'l-harām katında taķı yād kılıñg anı neteg kim köndürdi sizni taķı haķıkat üze irdinğiz (3) andın aşnu azğun-lardın.

B199: Andın sonğ kaytıñg ol yirdin kim kayıttı kişi-ler taķı yarlıqayu tilenğiz (4) Tanğrı-dın. Haķıkat üze Tanğrı yarlıқаған rahmet kılğan.

B200: Ol vaқtın kim tükel kılsañız hac içindeki қul-luқlarınğıznu yād kılıñg Tanğrı-nı (5) yād kılmuşınğıznuñg atalarınğıznu yā katıg-raķ yād yanındın kişi-lerdin kim aytur İdimüz birgil bizge (6) dünyā içinde taķı yok arğa ol cihān-da ülüş-din.

B201: Taķı anlardın kim aytur İdimüz birgil bizge (7) dünyā içinde edğülük taķı ol cihānda edğülük taķı saķlağıl bizni ot kınındın.

B202: Anlar anlarğa (8) ülüş bar ol nersedin kim kazğandı-lar. Taķı Tanğrı revān saķış kılğan.

B203: Taķı yād kılıñg Tanğrıға sanlıg (9) kün-ler içinde kim kim iwse ikki kün içinde yok yazuķ anıñg üze. Taķı kim sonğ қalsa yok yazuķ (10) anıñg üze ol kimerse kim saķındı taķı saķınıñg Tanğrı-dın taķı bilinğ haķıkat üze siz anıñg tapa yıgılur siz.

B204: Taķı³⁹...[20a1] taķı ol huşümeti katıg.

³⁹ Sayfanın sonunda yer alan bu kelimedен sonra son satır yaprak kesilip başka bir sayfaya yapıstırıldıgı için satır altı tercümeli kısımlar yer almamaktadır.

B205: Taķı ķayı vaķtın kim ewrölse sa'y kılur yer içinde fesād kılmaķ için anıńg içinde taķı helāk kılmaķ için (2) ekin-ni taķı uruğ-nı. Taķı Tanrı sewmes fesādını.

B206: Taķı ol vaķtın kim ayıldı anıa ķorķııl Tanrı-dın (3) tuttı anı 'azızlık yazuķ birle tap anıa tamuğ taķı neme yawuz tölsek.

B207: Taķı kiři-lerdin (4) kimersenı bar kim satar özini Tanrı-nıń hořnıdılıķın isteyü taķı Tanrı rahmet kılğan kul-larğa.

B208: (5) Ay anlar kim bitti-ler kiring boyun sümek içinde ķamuğ taķı uymańg şeytān-nıń (6) adım-larına. Haķıķat üze ol sizge dıřmen aķuķ.

B209: Eger tayınsanız mundın sońra kim keldi sizge (7) aķuķ hıccet-ler biling haķıķat üze Tanrı yingın berk işlig.

B210: Baķarlar mu meger kim kelse anlarğa (8) Tanrı ya'nı buyruķı zullet-ler içinde bulut-dın taķı ferisťeler taķı tamām kılındı iř. Taķı Tanrı tapa ķaytarılır (9) işler.

B211: Sorğul Ya'ķüb ođlan-larına neće birdük anlarğa niřān-dın aķuķ. Taķı kim kim tegřürse Tanrı-nıń (10) ni'meti-ni mundın sońra kim keldi anıa haķıķat üze Tanrı kını ķatıđ.

B212: Bezenildi anlarğa kim kāfir boldılar⁴⁰...[20b1] kıyāmet kün. Taķı Tanrı rüzı birür kimge kim tilese sansız.

B213: İrdi kiři-ler bir öđür (2) ıddı Tanrı peyğābarlarını müjde birigli-ler ķorķutuđlı-lar. Taķı indürdi anlarınıń birle kitāb-nı (3) haķ hıkm kılmaķ için kiři-ler arasında ol nerse içinde kim hilāf kılıştılar anıńg içinde taķı hilāf kılmağı anıńg içinde (4) meger anlar kim birildi-ler anı mundın sońra kim keldi anlarğa aķuķ hıccet-ler hāsed için aralarında. Taķı köndürdi Tanrı (5) anlarını kim bitti-ler ol nersege kim hilāf kılıştı-lar anıńg içinde haķ-dın buyruķı birle. Taķı Tanrı köndürür kim-ni tilese (6) köni yol tapa.

⁴⁰ Sayfanın sonunda yer alan bu kelimedenden sonra son satır yaprak kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için satır altı tercümeli kısımlar yer almamaktadır.

B214: Saķındıñız mu kim kirsengiz uçmaq-ķa taķı yok kelmeyin turur sizge anlarnıñ (7) şıfatı kim keçti-ler sizdin aşnu. Sıkadı anlarnı derviş-lik taķı sökel-lik taķı tepretildi-ler taķı qararsız kıl[ın]dılar aytğınķa (8) yalawaç taķı anlar kim bitti-ler anıñ birle kaçan Tanğrı-nıñ yārisi āgāh bolğul haķıķat üze Tanğrı-nıñ yārisi yawuķ.

B215: (9) Sorarlar sañğa ne turur ol kim ĥarc kılurlar ayğıl neni kim ĥarc kılarsıñız eğğülük-din atağa anağa taķı yaķınraq-larğa taķı (10) yetim-lerge taķı derviş-lerge taķı yol erinçe. Taķı anı kim kılarsıñız eğğülük-din haķıķat üze Tanğrı anı (11) bilgen.

B216: Bitindi sizniñ üze toķuş taķı ol nāhoş körilmiş turur sizge taķı bolğay kim yigrengey sizler nerseni [21a1] taķı ol ĥayrraq sizge taķı bolğay kim sewgey siz nerseni taķı ol yawuz sizge. Taķı Tanğrı bilür taķı siz (2) bilmes siz.

B217: Sorarlar sañğa ĥarām ay-dın uruşmaq-dın anıñ içinde. Ayğıl uruşmaq anıñ içinde uluğ. (3) Taķı yığmaq Tanğrı yolındın taķı kāfir bolmaq añğa taķı Mescid-i Ĥarām-dın taķı ehli-niñ çıkarmaķı (4) andın uluğ-raq turur Tanğrı katında taķı belā ya'nī Tanğrı-ğa küfr ketürmek uluğ-raq turur öldürmek-din. Taķı kışmazlar kıtāl kılurlar (5) sizniñ birle ançağa tegrü kim kaytarğay-lar sizni dīniñizdin eger unsalar. Taķı kim kim kaytsa sizdin (6) dīnindin taķı ölse taķı ol ol ĥâlde kāfir turur anlar bātıl boldı anlarnıñ 'amel-leri dūnyāda (7) taķı ol cihānda taķı anlar ot eyeleri anlar anıñ içinde menğü kalğan-lar.

B218: Ĥaķıķat üze anlar kim (8) bitti-ler taķı anlar kim köçti-ler taķı uruştılar Tanğrı-nıñ yolu içinde anlar umanurlar Tanğrı-nıñ (9) raĥmetini. Taķı Tanğrı yarlıķağan raĥmet kılğan.

B219: Sorarlar sañğa ĥamrdın taķı ķimārdın ayğıl ol ikkisi içinde (10) uluğ yazuķ bar asığ-lar kişi-lerge taķı ol ikkisi-niñ yazuķı uluğ-raq ikkisi-

niñ asıgındın taķı sorarlar sańǵa (11) neni ħarc qılurlar⁴¹...[21b1] endiñe qılǵay siz.

B220: Dñnyāda taķı āħiret-de. Taķı sorarlar sańǵa yetim-lerdin. Ayǵıl ońǵarmaķ (2) anlarǵa yaĥşı-raķ taķı eger qarıssańǵız anlarınǵı birle uyalarıńǵız tururlar. Taķı Tańǵrı bilür bozǵan-nı (3) ońǵarǵan-dın. Taķı eger tilese Tańǵrı emgekke kemişgey irdi sizni ħaķıķat üze Tańǵrı yinǵen ħikmet birle iñ qılǵan.

B221: Taķı nikāħ qılmańǵ (4) ortak qoşǵan tiñi-lerni ançaǵa tegrü kim bitgey-ler taķı bitgen qarabaş yaĥşı-raķ turur ortak qoşǵan qarabaş-dın (5) neçeme kim tańǵǵa ketürse sizni taķı cüft-lendürmerñ ortak qoşǵan-larnı ançaǵa tegrü kim bitgey-ler taķı bitgen qul yaĥşı-raķ (6) ortak qoşǵan-dın taķı eger neçeme kim tańǵǵa ketürse sizni anlar ündeyürler ot tapa taķı Tańǵrı ündeyür (7) uçmaq tapa taķı yarlıķamaķ tapa āsān qılmaķı birle taķı beyān qılur nişān-larnı kiñi-lerge bolǵay kim anlar ańǵǵay-lar.

B222: (8) Taķı sorarlar sizge⁴²ħayz içinde. Ayǵıl ol nāhoş kelgen nerse saçlıñ tiñi-lerdin ħayz (9) içinde taķı yawumańǵ anlarǵa ançaǵa tegrü kim anlar arıǵay-lar qayu vaķtın kim arınsalar keliñ anlarǵa ol yirdin kim buyurdı sizge (10) Tańǵrı ħaķıķat üze Tańǵrı sewer tevbe qılǵan-larnı taķı sewer arıñan-larnı.

B223: Tiñilerinǵız ekin turur (11) sizge keliñ ekinlerinǵızge⁴³ ...tilesenǵız burun keçürünǵ özünǵız için taķı saķınıñ Tańǵrı-dın taķı biliñ [22a1] ħaķıķat üze siz satǵaşǵan-ları siz taķı müjde birgil bitgen-lerge.

B224: Taķı qılmańǵ Tańǵrını arķuru qoyǵan nerse ant-larınǵızǵa kim (2) eđǵülük qılsańǵız taķı saķınsańǵız taķı ońǵarsańǵız ħalk-lar arasında. Taķı Tańǵrı eñitgen bilgen.

B225: Tutmaz sizni (3) Tańǵrı sańǵa kirmegen birle ant-larınǵız içinde ançası bar kim tutar sizni ol nerse birle kim qazǵandı köñǵül-lerinǵız. (4) Taķı Tańǵrı yarlıķaǵan qınamaķ-qa iwmegeñ.

⁴¹ Sayfanın sonunda yer alan bu kelimedden sonra son satır yaprak kesilip başka bir sayfaya yaşıtırıldıǵı için satır altı tercümeli kısımlar yer almamaktadır.

⁴² Kur'an-ı Kerim'de "sana" diye ifade edilen kelime burada "sizge" şeklinde yazılmıştır.

⁴³ Bir sonraki kelime silinmiş.

B226: Anlarğa kim ant içerler tişi-lerindin tört aynıñ küymeki (5) eger kaytsalar haqıkat üze Tanrı yarlıkağan raħmet kılğan.

B227: Taqı eger uğrasalar talāk-ğa haqıkat üze Tanrı işitgen (6) bilgen.

B228: Taqı boşanmış tişi-ler küyerler özleri birle üç hayz. Taqı heläl bolmas anlarğa (7) kim örtseler anı kim yarattı Tanrı raħm-leri içinde ya'nı oğlan yatğan yer içinde eger biter irseler Tanrığa taqı kıyāmet (8) kün-ge. Taqı küdegüleri anlarınñ sezārağ anlarınñ kaytarmaqınğa anıñ içinde eger tileseler onğarmağ. Taqı anlarğa (9) ol nerse menğizlig kim anlarınñ üze turur körklüg-lük birle taqı eren-lerge anlar üze dereceler bar. Taqı Tanrı (10) yinğgen hikmet birle iş kılğan.

B229: Boşamağ bir kezdin sonğra bir kez ya'nı tutmağ körklüg-lük birle yā ıdmağ körklüg-lük birle (11) taqı revā bolmas sizge kim alsanğız ol nersedin kim birdinğiz anlarğa nerseni meger kim qorqsalar [22b1] ikāmet kılubileseler Tanrı-nıñ tınığ-larını. Eger qorqsanğız kim ikāmet kılubileseler Tanrı-nıñ tınığ-larını yoğ yazuğ (2) ikkisi üze ol nerse içinde kim yulundı anıñ birle. Ol Tanrı-nıñ hadleri taqı keçmerñ andın taqı kim keçse (3) Tanrı-nıñ hadlerindin anlar anlar küç kılğan-lar.

B230: Eger boşasa anı heläl bolmas anğa andın sonğ (4) nikāh kılğınça onğın küdegüni. Eger boşasa anı yoğ yazuğ ol ikkisi üze kim kaytıssalar (5) eger sizseler kim ikāmet kılurlar Tanrı-nıñ hadlerini. Taqı ol Tanrı-nıñ hadleri beyān kılur anı ol eren-lerge kim bilürler.

B231: (6) Taqı ol vaqtın kim boşasanğız tişi-lerni taqı tegseler vaqtlarınğa tutunğ anlarını körklüg-lük birle yā ıdıñ (7) anlarını körklüg birle taqı tutmanğ anlarını istizā için zılm kılmağınğız için taqı kim kim kılsa ol (8) küç kıldı özınge. Taqı tutmanğ Tanrı-nıñ āyetlerini yobığa taqı yād kılınğ Tanrı-nıñ ni'met-lerini sizniñ üze (9) taqı ol nerse kim indürdi sizniñ üze kitāb-dın taqı hikmet-din ya'nı şerī'at-dın öğütleyür sizni anıñ birle. Taqı saqınıñ Tanrı-ğa taqı (10) bilinğ haqıkat üze Tanrı tigma bir nerseni bilgen turur.

B232: Taķı ol vaķtın kim Ƨalāk kılsarıǵız tıŧi-lerni taķı tegseler vaķt-larıǵa⁴⁴...(11) anlarını kim nikāh kılsalar cüftleriǵe ol vaķtın kim hoşnüd bolsalar aralarında körklüg-lük birle [23a1] ol öǵüt-lenür anıǵ birle ol kim irdi sizdin biter Tanǵrıǵa taķı kıyāmet kün-ge. Ol artuķ-raķ (2) sizge taķı arıǵraķ. Taķı Tanǵrı bilür taķı sizler bilmes siz.

B233: Taķı analar emdürürler oǵlan-larını (3) ikki yıl tükel ol kimerse kim tiledi kim tükel kılsa. Taķı ol kimerse üze kim toǵrulmuş (4) anıǵ için anlarıǵ rüzisi taķı anlarıǵ keyimi körklüglük birle taķı teklif kıılınmas ten meger yaraǵı yetmişinçe (5) ziyān tegrülmes ana oǵlanı birle taķı ol kimerse kim anıǵ için toǵrulmuş turur oǵlanı birle taķı mīrās alǵan üze anıǵ menǵizlig (6) eger tileseler ayırmaķ unaŧmaķ-dın ol ikkisindin taķı keǵeŧmekdin yoķ yazuķ ol ikkisi üze. Taķı eger (7) tilesenǵız emdürmek oǵlan-larıǵıznu yoķ yazuķ sizniǵ üze Ƨačan kim ısparlasarıǵız anı kim (8) birdinǵız eǵgülük birle. Taķı saķınıǵ Tanǵrı-dın taķı bilinǵ haķıķat üze Tanǵrı ol nerseni kim kıılır siz körgen turur.

B234: (9) Taķı anlar kim ölürler sizdin taķı Ƨođarlar cüft-ler küyerler özleri birle(10) tört ay taķı on kün Ƨayu vaķtın kim tegseler vaķtlarıǵa yoķ yazuķ sizniǵ üze ol nerse içinde (11) kim kıldı-lar özleri içinde körklüg-lük birle taķı Tanǵrı ol nerseni kim kıılır siz bilgen turur.

B235: Taķı yoķ yazuķ [23b1] sizniǵ üze ol nerse içinde kim örtüglüg sözledinǵız anıǵ birle tıŧi-lerniǵ tilemekindin yā örtünǵüz öz içinǵizde. (2) Bilür Tanǵrı haķıķat üze siz zıkr kılgay siz anlarıǵa taķı veli va'de kıılmaǵız siz yaŧru ya'nī cimā' meger kim (3) aysarıǵız söz körklüg taķı uǵramaǵız nikāh tüǵüniǵe ya'nī nikāh kıılmaķǵa tegginçege tegrü kitāb (4) vaķtıǵa. Taķı bilinǵ haķıķat üze Tanǵrı bilür anı kim sizniǵ içinizde turur Ƨorķunǵ andın taķı bilinǵ (5) haķıķat üze yarlıķaǵan kınamaķ-ķa iwmege.

B236: Yoķ yazuķ sizniǵ üze eger boŧasarıǵız tıŧi-lerni mādām kim cimā' kıılmadın (6) turur siz yā ançaǵa tegrü kim kesgey siz anlarıǵa kābīn taķı mut'a birinǵ kinǵlik üze anıǵ endāzesi (7) taķı yarlıķ üze anıǵ

⁴⁴ Bir sonraki kelime silinmiŧ.

endāzesi mut‘a birmek körklüg-lük birle vācib bolğan körklüg-lük kılğan-larğa.

B237: Taķı eger talāk (8) birsenġiz anlarġa vaṭy kılmaızınġızdın aṣnu taķı taķdīr kıldırınġız anlarġa mihrni (9) taķdīr kılġarınġızınġ yarusı meger kim ‘afv kıl-salar yā ‘afv kıl-sa ol kim anınġ eliginde nikāhınınġ tüġünü. (10) Taķı kim ‘afv kıl-sarınġız yawuķ-raķ saķ(1)nuk-luķ-ġa taķı unutmaınġ artuķ-luķ-nı araınġızda ḥaķīķat üze Taırġrı ol nerseni kim kılur siz (11) körġen turur.

B238: Saķlanġ namāzlar üze taķı orta namāznı taķı ķopunġ Taırġrı üķün ṭā‘at kılġan.

B239: [24a1] Eger ķorksarınġız yaḍaġın yā münüg-liler ķayu vaķtın kim ķurtulsarınġız yād kılınġ Taırġrı-ġa neteg kim öġretti sizge (2) anı kim bilmez irdinġiz.

B240: Taķı anlar kim ölürler sizdin taķı ķoḍarlar (3) cüft-ler vaṣıyyet kılmaķ cüft-lerinġe nafaķa birmek yılġa tegrü ķıķarmamaķ eger ķıķsalar (4) yoķ yazuķ sizninġ üze ol nerse içinde kim kıldı-lar özleri içinde körklüg-lükdin taķı Taırġrı (5) yinġgen ḥikmet birle iş kılġan.

B241: Taķı talāk birilmiş tişi-lerge mut‘a birmek eḍġülük birle. Vācib bolmaķ saķ(1)nuk-larġa.

B242: (6) Anınġ menġizlig beyān kılur Taırġrı sizge nişān-larını bolġay kim siz bilgey siz.

B243: Körmedinġ mü anlarını kim (7) ķıķtı-lar sarāy-larındın taķı anlar minġ-ler ölüm ķorkuncındın taķı aydı anlarġa Taırġrı (8) ölünġ andın sonġ tırġürdi. Ḥaķīķat üze Taırġrı artuķ-luķ idisi kişi-ler üze velī kişi-lerinġ üķüş-reki (9) şükr kılmas-lar.

B244: Taķı öldürüşünġ Taırġrı yolında bilinġ ḥaķīķat üze Taırġrı eṣitgen bilgen.

B245: (10) Kim turur ol kim ötünç birür Taırġrıġa körklüg ötünç ķat ķat kıl-sa anı anġa ķat-lar (11) köp. Taķı Taırġrı tar kılur kinġ kılur taķı anınġ tapa ķaytarılır.

B246: Körmedinġ mü ögürni [24b1] Ya'qūb oġlan-larındın Mūsā-dın sonġra ol vaqtın kim aydı-lar peygābarġa ıdġıl bizge mülk (2) uruşalıġ Taŋrı yolında. Aydı yawuġ bolduġuz mu kim bitinse sizniġ üze toġuş kim (3) öldürüşmeserġiz. Aydı-lar taġı ne turur bizge kim uruşmasa miz Taŋrı yolında taġı çıkarıldıġ (4) sarāy-larımızdın taġı oġul-larımızdın. Ol vaqtın kim bitindi anlar üze toġuş ewrıldı-ler meger az anlardın. (5) Taġı Taŋrı bilgen zālim-lerni.

B247: Taġı aydı anlarġa peygābarı haġıkat üze Taŋrı ıddı sizge (6) Tālūt-nı melik. Aydı-lar neteg bolur arġa mülk bizimġ üze taġı biz sezā-raġ mülk-ge (7) andın taġı birilmedi kiġlik māl-dın. Aydı haġıkat üze Taŋrı üdürdi anı sizniġ üze taġı arturdı anı (8) kiġlik taġı uzun-luġ yanındın 'ilm içinde taġı⁴⁵...taġı Taŋrı birür mülkni kimge kim tilese. Taġı Taŋrı kiġ (9) bilgen.

B248: Taġı aydı anlarġa peygābarları haġıkat üze mülki-niġ nişānı kim kelse sizge tābūt anıġ içinde (10) qarār bar İdiġizdin taġı ƣalġan nerse ol nersedin kim ƣoddı Mūsā köki taġı Hārūn köki kötürür anı (11) ferişter. Haġıkat üze anıġ içinde nişān bar sizge eger irdiġiz irse bitgen-ler.

B249: Ol vaqtın kim ayrıldı Tālūt [25a1] ƣerig-ler birle aydı haġıkat üze Taŋrı sınaġanıġız turur arıġ birle kim kim içse andın irmez mindin taġı kim kim (2) tatmasa andın haġıkat üze ol mindin meger ol kimerse kim awuġ-ladı bir awuġ eligi birle içti-ler andın meger az (3) anlardın. Ol vaqtın kim keġti anı ol taġı anlar kim bitti-ler anıġ birle aydı-lar yoġ küç bizge bu kün (4) Cālūt birle taġı ƣerig-leri birle. Aydı anlar kim sizerler haġıkat üze anlar Taŋrı-nıġ satġaşġanları neġe az (5) ögürdin yinġdi üküş ögürni Taŋrı-nıġ buyruġı birle. Taġı Taŋrı şabr kılġan-lar birle.

B250: (6)Taġı ol vaqtın kim ƣıġtı-lar Cālūt-ġa taġı ƣeriginġe aydı-lar ay İdimüz ƣoyġul bizniġ üze şabr-nı (7) taġı tölendürgil aġaġ-larımıznı taġı yārī birgil bizge kāfir eren-ler üze.

⁴⁵ Bir sonraki kelime tercüme edilmemiş.

B251: Sıdılar anlarını Tanrı-nın (8) destürü birle tağı öldürdi Dāvūd Cālūt-nı tağı birdi anğa Tanrı mülknı tağı peygāmbarlık-nı tağı öğretti anğa ol nersedin kim tileyür (9) tağı eger bolmasa irdi Tanrının def kılmağı ya'nı yığmağı kişi-lerni pārelerini pāre birle bozulğay irdi yer veli (10) Tanrı fazl eyesi turur 'ālem-ler üze.

B252: Ol Tanrı-nın nişān-ları okıyur miz anı seniñ üze haq birle (11) tağı haqıkat üze sen idilmiş-lerdin.

B253: Ol yalawaç-lar arturduq anların pāresini pāre üze anlar⁴⁶ ...bar kim [25b1] sözledi Tanrı tağı kötürdi anların pāresinğa mertebel-ler. Tağı birdük Meryem oğlu 'İsā-ge açuq huccet (2) tağı kuvvat-landurduq anı Cibril birle. Tağı eger tilese Tanrı öldürüşmegey irdi anlar kim sonğunda turur (3) andın sonğra kim keldi anlarğa açuq huccet-ler tağı ançası bar kim hilāf kılıştı-lar tağı anlardın kimersenı imān ketürdi tağı anlardın (4) kimersenı kāfir boldı. Tağı eger tilese Tanrı öldürüşmegey-ler irdi veli Tanrı kılur anı kim tileyür.

B254: Ay (5) anlar kim bitti-ler harc kılınğ ol nersedin kim rüzī kılduq sizge mundın aşnu kim kelgey kün yoq satıg anınğ içinde (6) tağı yoq döst-lük tağı yoq şefā'at. Tağı kāfirler anlar küç kılğan-lar.

B255: Tanrı yoq tapunğı (7) meger ol tirig peyveste örelık kılğan tutmaz anğa ımızğan-maq tağı uyqu anğa ne kim kök-ler içinde tağı ne kim (8) yer içinde kim turur ol kim şefā'at kılur anınğ katında meger destürnü birle bilür anı kim iley-lerinde tağı anı kim (9) art-larında turur qapsamazlar nersenı 'ilmindin meger ol nersenı kim tiledi yetti anınğ kürsisi (10) kök-lerge tağı yerge. Tağı yoq ağıruq anğa ol ikkisi-ninğ saqlamağı tağı ol yüksek uluğ.

B256: (11)Yoq küçemek dīn içinde belgölüg boldı köni yol azğun-luğ-dın kim kim kāfir bolsa şeytān-ğa [26a1] tağı bitse Tanrı-ğa yapuştı i'timādliğ ilük-ge yoq ayrılmak anğa. Tağı Tanrı (2) işitgen bilgen.

B257: Tanrı anlarınğ dōstı kim bitti-ler çıkarur anlarını qarankuluğ-dın yarukluğ tapa. (3) Tağı anlar kim kāfir boldı-lar anlarınğ dōstları

⁴⁶ Bir sonraki kelime silinmiş.

şeytân-lar çıkarur anlarını yaruq-luq-dın (4) qarankuluk tapa. Anlar ot eyeleri anlar anırğ içinde.

B258: Körmedinğ mü (5) ol kimersenı kim hucet-leşti İbrâhım birle İdisi kim birdi anğa Tanrı mülkni ol vaqtın kim aydı İbrâhım (6) benim İdim ol kim tırgürür taqı öldürür aydı men tırgürür men taqı men öldürür men. Aydı İbrâhım (7) haqıkat üze Tanrı keldürür kün-ni maşrıq-dın kelgil anırğ birle mağrıb-dın (8) mütehayyir boldı ol kim kâfir boldı. Taqı Tanrı köndürmes zâlim eren-lerni.

B259: Yâ menğizlig (9) keçti qonum üze taqı ol tüşgen turur kögeleri üze aydı neteg tırgürür munı (10) Tanrı ölmüşindin sonğ öldürdi anı Tanrı yüz yıl andın sonğ qopardı anı aydı neçe keçtinğ. (11) Aydı keçtim bir kün yâ kününğ pãresi⁴⁷...[26b1] ta'amurğ taqı şarãburğ-ğa aynamadı taqı baqğıl eşekinğ-ge taqı kılmamız için sini (2) nişân kişi-lerge taqı baqğıl süngük-lerge neteg qopğarur miz anı andın sonğ keçürür miz anğa et-ni (3) ol vaqtın kim açuq boldı anğa aydı bilür men haqıkat üze Tanrı tıgme bir nerse üze yaraqlıq .

B260: Taqı ol vaqtın kim aydı İbrâhım (4) İdim körkütgil marğa neteg tırgürür sen ölüg-ni. Aydı bitmedinğ mü. Aydı bittim veli ançası bar kim (5) qarâr kılsun könglüm. Aydı tutğıl tört quş-dın qışturğıl anlarını seninğ tapa andın sonğ (6) kılgıl tıgme bir tağ üze anlardın pãreni andın sonğ ündegil anlarını kelgey-ler sanğa iwen (7) taqı bilgil haqıkat üze Tanrı yinğgen hikmet birle iş kılgan.

B261: Anlarınğ şıfatı kim harc kılurlar māl-larını (8) Tanrı yolında ol ewün-nünğ şıfatı menğizlig kim ündürdi yetti buğday başını tıgme bir buğday başı içinde yüz (9) ewün bar. Taqı Tanrı kat kat kıllur kimge tilese. Taqı Tanrı kinğ bilgen.

⁴⁷ Sayfanın sonunda yer alan bu kelimedden sonra son satır yaprak kesilip başka bir sayfaya yapıştirıldığı için satır altı tercümeli kısımlar yer almamaktadır.

B262: Anlar kim harc kıllurlar (10) māl-larını Tarğrı yolında andın sorğ ündürmes-ler anı kim harc kıllurlar minnet-ni tağı āzārı anlarğa sevāb-larını ⁴⁸...anlar қаđğurmas-lar.

B263: Söz körklüg [27a1] tağı yarlıkamaқ yağşı-raқ ol şadaқadın kim uyar anğa āzār. Tağı Tarğrı bay kınamak-қа iwmege.

B264: Ay (2) anlar kim bitti-ler bātl kıllmanğ şadaқalar Tarğrı⁴⁹minnet birle tağı āzār birle ol kimerse kim menğizlig (3) kim harc kıllur mālını halk-larınğ körmeki üçün tağı bitmes Tarğrığa tağı kıyāmet kün-ge. Anıñ şıfatı ol kim (4) ol tayığ taş şıfatı menğizlig anıñ üze topraқ tegdi anğa uluğ қаtreliğ yağmur қoddı anı (5) yalıñ yarağları yetmez nerse üze andın kim қаzğandılar. Tağı Tarğrı köndürmes kāfir (6) eren-lerni.

B265: Tağı anlarnıñ şıfatı kim harc kıllurlar māl-larını Tarğrınırğ hoşnūd-luқın isteyü (7) tağı tölendürmek üçün özlerindin ol büstān şıfatı menğizlig kim yüksek yerde tegdi anğa uluğ қаtreliğ yağmur tağı ketürdi (8) mīvesini ikki қat tağı eger tigmese anğar uluğ қаtreliğ yağmur çiyseg. Tağı Tarğrı anı kim kıllur siz (9) körge.

B266: Dōst tutar mu birinğiz kim bolsa anğa büstān ħurmā yıға-larındın tağı üzüm-lerindin aқar (10) astındın arıқ-lar anğa anıñ içinde mīvelernıñ қamuğındın bar tağı tegdi anğa uluğ-luқ ⁵⁰...[27b1] anıñ menğizlig beyān kıllur Tarğrı Tarğrı⁵¹nişān-larnı bolğay kim siz endişe kılgay siz.

B267: Ay anlar kim (2) bitti-ler harc kıllırğ қаzğanganıñız nerselernıñ yağşıraq-dın tağı andın kim çıkarduқ sizge (3) yirdin. Tağı uğramanğ arıqsızğa andın harc kıllur siz tağı irmes siz anıñ alğan-ları (4) meger köz yumsanğız anıñ içinde. Tağı bilinğ ħaқıkat üze Tarğrı bay öğülmış.

⁴⁸ Devamında yer alan üç kelimenin çevirisi silinmiş.

⁴⁹ Kur'ān-ı Kerim'de bu kelime bulunmamakta.

⁵⁰ Son satır yaprak kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için satır altı tercümeli kısımlar yer almamaktadır.

⁵¹ "sizge" kelimesinin olması gereken yerde bu kelime kullanılmıştır.

B268: İblīs va‘de kıılır sizge (5) dervīş-lik-ni taķı buyurur sizge körksüz iş-ni taķı Tanrı va‘de kıılır sizge yarlıķamaķ-nı andın taķı artuķ-luķ-nı. (6) Taķı Tanrı kińg bilgen.

B269: Birür ‘ilm ve ‘amel-ni kimgē tilese taķı kim kim birilse hikmet-ni ya‘nī ‘ilm ve ‘amel-ni (7) birildi eğgülık-ni köp. Taķı saķınmas meger ‘aķl-lar eyeleri.

B270: Taķı ne kim ĥarc kılsańgız (8) nafaķadın yā nezr kılsańgız nezrdin ĥaķıķat üze Tanrı bilür anı taķı yok küç kılgan-larĥa yārīçi-lerdin.

B271: (9) Eger belgürtseńgiz şadaķalarını neme kişi birse ol taķı eger örtseńgiz anı taķı birseńgiz anı dervīş-lerge(10) ol yaĥşı-raķ sizge taķı örter sizdin yawuzluķ-larıńgızdın taķı Tanrı anı kim kıılır siz bilgen.⁵²

B272: ...özünĥüzge ök taķı...Tanrı rızāsın isteyü māl-dın tükel teĥrülgey sizge taķı siz küç kıılınmas siz.

B273: Ol dervīş-lerge kim ĥabs kılındı-lar Tanrı yolu yaraĥları yetmes yörimeķge yerde sizer anı bilmegen [baylar] saķınmaķdın bilür sen...⁵³ . Tilemesler kişilerge ⁵⁴...ĥarc kılsańgız māl-dın [28a1] ĥaķıķat üze Tanrı anı anı bilgen.

B274: Anlar kim ĥarc kılırlar māl-larını tünle taķı kündüz örtüĥlüĥ (2) taķı āşķārā anlarĥa şevāb-ları İdisi ķatında taķı yok ķorķuĥ anlar üze taķı anlar ķađgurmazlar.

B275: (3) Anlar kim yiyürler ribānı ķopmazlar meger neteg kim ķopar ol toķır anı İblīs dīvāneliķ-dın. Ol munuńg birle aydı-lar ĥaķıķat üze satıĥ ribā meńgizliĥ (4) taķı ĥelāl kıldı Tanrı bey‘ni taķı ĥarām kıldı ribānı. Taķı kim kim kelse anĥa öĥüt İdisindin (5) taķı yıĥılsa taķı anĥa ol kim keĥti. Taķı anıńg işi Tanrı tapa taķı kim ķaytsa anlar ot (6) eyeleri anlar anıńg içinde cāvidāneler.

⁵² Bir sonraki ayetin ilk satırı sayfa sonunda olduĥu için ve son satır yaprak kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldıĥı için satır altı tercümelili kısımlar yer almamaktadır. Ayetin büyük bir bölümü unutulmuş sonradan sayfa çevirilerek yazılmıştır. Bu sebeple kimi kelimeler silinmiştir.

⁵³ Bir sonraki birkaç kelimenin çevirisi bulunmamakta.

⁵⁴ Bir sonraki birkaç kelimenin çevirisi bulunmamakta.

B276: Berekâtın kiterür Tañrı ribânıñ taķı arturur şadaķalarını. Taķı Tañrı (7) sewmes tigme bir kâfir bolġan-nı.

B277: Haķıķat üze anlar kim bitti-ler taķı kıldı-lar eġġü ‘amel-lerni taķı peyveste (8) kıldı-lar namāznı taķı birdi-ler zekāt-nı anlarġa anlarınıñ yanıtı anlarınıñ İdisi ġatında taķı yok ġorġuġ anlar üze (9) taķı anlar ġaġğurmazlar.

B278: Ay anlar kim bitti-ler saķınıñ Tañrı taķı ġoġurñ taķı anı kim kıldı⁵⁵...

B279: ...[28b1] taķı yalavaġındın. Taķı eger ġaytsañġız ya’nı tevbe ġılsañġız sizge māl-larınġıznıñ başları küç ġılmas siz taķı küç ġılınmas siz.

B280: (2) Taķı eger bolsa derviş-lik küymek bay bolġınġa. Taķı eger şadaķa ġılsañġız yaġşı-raġ (3) sizge eger bilür irseñġiz.

B281: Taķı saķınıñ kün-din ġaytarılır siz anıñ içinde Tañrı tapa (4) andın sonġ tükel birilür tigme bir ten anı kim ġazġandı taķı anlar küç ġılınmas-lar.

B282: Ay anlar kim bitti-ler (5) ol vaġtın kim borġ alıssañġız borġ birle atanmış vaġt-ġa tegrü bitinġ. Taķı bitisün anı arañġızda (6) bitigen tüzlük birle yġlınmasun bitigen kim bitise neteg kim bildürdi anı Tañrı bitisün (7) taķı aytu birsün ol kim anıñ üze ġaġ taķı saķınsun Tañrı-dın İdisindin ekismesün andın (8) nerse. Eger bolsa ol kim anıñ üze ġaġ bar yünġül usluġ yā za’if yā yaraġ yetmes (9) kim aytu birse ol aytu birsün ol erkliki tüzlük birle. Taķı bilmek tilerñ ikki tanuġ (10) eren-lerinġızdin eger bolmasalar ikki er bir er taķı ikki tişi ol kimerse din rāzī bolur siz ⁵⁶...[29a1] tanuġ-lar ol vaġtın kim ündenilseler yılıġmanġ kim bitiseñġiz ġıġıklıki ġâlde yā uluġ-luġı ġâlde (2) vaġtınġa tegrü. Ol köni-rek Tañrı ġatında taķı ġopġan-raġ tanuġ-luġ üçün taķı yaġın-raġ meger (3) kim řekliġ bolsañġız meger kim bolsa ticâret anuġ tezgindürür siz anı arañġızda yok (4) sizniñ üze yazuġ kim

⁵⁵ Ayetin sonu ve diġer ayetin baş kısmı sayfa sonunda olduġu için ve son satır yaprak kesilip başka bir sayfaya yapıřtırıldıġı için satır altı tercümeli kısımlar yer almamaktadır.

⁵⁶ Son satır sayfa sonunda olduġu için ve son satır yaprak kesilip başka bir sayfaya yapıřtırıldıġı için satır altı tercümeli kısımlar yer almamaktadır.

bitimesenġiz anı. Taķı tanuķ teginġ ol vaķtın kim satıġ kılışsaġız taķı ziyān tegürmes (5) bitigen taķı tanuķ. Taķı eger kılsaġız haķıķat üze ol buyruķ-dın çıķmak sizniġ taķı saķınıġ Taġrı-dın. (6) Taķı öġretür sizge Taġrı. Taķı Taġrı tigme bir nerseni bilgen.

B283: Taķı eger bolsanġız sefer üze ya'nī misāfirler (7) taķı bulsanġız bitigçi tutuġ alınmuş. Eger inansa pārenġiz pāreġa (8) ötesün ol kim emīn tutuldu emānetini taķı saķınsun Taġrı-dın İdisindin. Taķı örtmenġ (9) tanuķ-luķ-nı. Taķı kim örtse anı haķıķat üze ol yazuķ kılġan turur. Taķı Taġrı anı kim kıılır siz bilgen.

B284: (10) Taġrı-ġa ol kim kök-ler içinde taķı ol kim yerde taķı eger açsaġız anı kim ten-lerinġiz içinde⁵⁷...[29b1] taķı Taġrı tigme bir nerse üze yaraġlıġ.

B285: Bitti yalawaç ol nersege kim indürüldi anıġ tapa İdisindin (2) taķı bitgen-ler. Ķamuġ bitti Taġrı-ġa taķı feriştelere taķı kitāb-larinġe taķı yalawaç-larinġa (3) ayırt kemişmez miz bir kimerse arasında yalawaç-larındın taķı aydı-lar eşittük taķı boyun südük (4) yarlıķamaķıġ İdimüz taķı seniġ tapa ķaytmaq.

B286: Teklif kıılmaz Taġrı ten-ge meger yaraġını. (5) Anġa ol kim ķazġandı taķı anıġ üze ol kim ķazġandı. İdimüz (6) tutmaġıl bizni eger unutsa miz yā haķā kılsa miz İdimüz yüklemeġil bizniġ üze aġır yüķni (7) neteg kim yükledeġ anı anlar üze bizdin aşnu İdimüz taķı yüklemeġil anı kim yoķ küç (8) bizge anıġ birle taķı keķürgil bizdin taķı yarlıķaġıl bizge taķı raġmet kılgıl bizge sen erkligimüz yārī birgil bizge (9) kāfir eren-ler üze.

ĀI-İ İMRĀN SŪRESİ

(10) Taġrı atı birle başlayur miz üķüş raġmet-lig raġmeti lāzım.

A1: Elif lām mīm⁵⁸

⁵⁷ Son satır yaprak kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için satır altı tercümeli kısımlar yer almamaktadır.

⁵⁸ Sürenin ikinci ayeti üçüncü ayetin başı sayfanın sonunda olduğundan ve son satır yaprak kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için satır altı tercümeli kısımlar yer almamaktadır.

A3: ...[30a1] haq birle rāst-lağan ol nersege kim ileyinde taqı indürdi Tevrātnı taqı İncil-ni

A4: (2) Aşnudın köndürügli kişi-lerni taqı indürdi ayırt. Haqıkat üze anlar kim küfr ketürdi-ler (3) Tağrı-nıñ açuq hucetleriñge anlarğa kın katıg. Taqı Tağrı yinğen oç eyesi irür.

A5: Haqıkat üze (4) Tağrı örtülmes anıñ üze nerse yerde taqı kökde.

A6: Ol ol kim şüret kıılır (5) sizni raħm-ler içinde neteg kim tilese. Yoq tapunğu meger ol yinğgen hikmet birle iş kıılğan.

A7: (6) Ol ol kim indürdi seniñ üze kitāb-nı andın āyetler berkitilmiş (7) ol āyet-ler kitāb-nuñg aşlı taqı öñgin oħşağan-lar. Anlar kim köñgöl-leri içinde kışmak bar (8) uyarlar ol nersege kim oħşaştı andın fitne isteyü te'vīlin isteyü taqı (9) bilmes te'vīlini meger Tağrı taqı tölengen-ler 'ilm içinde ayturlar bittük arğa (10) kamuğ İdimüz katındın taqı saqınmas meger 'aql-lar eyeleri.

A8: Ay idimüz kışturmağıl köñgöl...⁵⁹

A9: [30b1] İdimüz haqıkat üze kişi-lerniñg yığğanı ol kün-ke kim yoq şek anıñ içinde. Haqıkat üze Tağrı hilāf kıılmas va'dege.

A10: (2) Haqıkat üze anlar kim küfr ketürdi-ler menfa'at kıılmas anlardın māl-ları taqı oğlan-ları Tağrı-dın (3) nerse. Taqı anlar anlar ot-nuñg tumduqı.

A11: Fir'avn kabilesi menğizlig taqı anlar (4) aşnularındın. Yalğan-ğa nisbet kıldı-lar nişānlarımıznı tuttı anlarını Tağrı yazuq-ları birle. Taqı Tağrı katıg turur kını.

A12: (5) Ayğıl anlarğa kim küfr ketürdi-ler yinğilgey siz taqı yığılğay siz tamuğ tapa neme (6) yawuz töşek turur.

A13: İrdi sizge nişān ikki ögür içinde satğastı-lar. Ögür öldürüşür Tağrı (7) yolu içinde taqı bir ögür tangān körerler anlarını ikki anlarğa

⁵⁹ Ayetin devamı son satır yaprak kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için satır altı tercüme kısımlar yer almamaktadır.

köznüñg körmeki taķı Tanrı kuvvat-landurur (8) yārisi birle kim-ni tilese. Haķıķat üze anıñ içinde ‘ibret bar közler eyelerinġe.

A14: Bezenildi kiři-lerġe (9) ārzūlarınġ sewüġi tiři-lerdin taķı oġul-lardın taķı cem‘ kılınmış köp māl-larındın (10) altun-dın taķı kümüş-din taķı nişān kılınmış aķ-lardın taķı tiwedın taķı şıġırdın taķı koy taķı keçidin taķı ekin-din. Ol⁶⁰

A15: ...[31a1] yahşı-raķ birle andın anlarġa kim sakındı anlarınġ İdisi katında büstān-lar aķar (2) altındın arıķ-lar cāvidāneler anıñ içinde taķı cüftler arıġ kılınmış-lar taķı hoşnūdluķ (3)Tanrı-dın taķı Tanrı körgen ķul-larnı.

A16: Taķı anlar ayturlar İdimüz haķıķat üze bittük yarlıķaġıl (4) bizge yazuķ-larımıznı taķı saķlaġıl bizni ot ķınındın.

A17: Şabr kılġan-lar taķı rāst ayġanlar taķı řā‘at (5) kılġan-lar taķı nafaķa kılġanlar taķı yarlıķayu tilegenler seherlerde.

A18: Tanuķ-luķ birdi Tanrı haķıķat üze ol yok (6) tapunġu meger ol taķı feriştelere taķı bilig eyeleri ķopuġlı bolup ‘adl birle. Yok tapunġu meger (7) ol yinġgen hikmet birle iş kılġan.

A19: Haķıķat üze dīn Tanrı katında boyun sümek. Taķı hilāf kılışmadı (8) anlar kim birildi-ler kitāb-nı meger mundın sonġra keldi anlarġa ‘ilm ġased üçün aralarında. (9) Taķı kim küfr ketürse Tanrı-nıñ nişān-larınġa haķıķat üze Tanrı sakışı revān.

A20: Eger ġucet kılsalar (10) ayġıl ġāliş kıldım özümni Tanrıġa taķı ol kimersege kim uydı manġa. Taķı ayġıl anlarġa kim birildi kitāb-nı (11) taķı kitābsüzlerġe müselmān bolduġuz mu? Eger müselmān bolsalar könüldiler ⁶¹...[31b1] seninġ üze tegürmek. Taķı Tanrı körgen ķul-larnı.

A21: Haķıķat üze anlar kim küfr ketürürler Tanrı-nıñ (2) nişān-larınġa taķı öldürürler peyġambarlarnı haķ-dın öñin birle. Taķı öldürürler

⁶⁰ Ayetin devamı ve diġer ayetin baş kısmı son satır yaprak kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldıġı için satır altı tercümeli kısımlar yer almamaktadır.

⁶¹ Ayetin devamı son satır yaprak kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldıġı için satır altı tercümeli kısımlar yer almamaktadır.

anlarını kim buyururlar (3) ‘adl birle kişi-lerdin müjde birgil anlarğa iglig ‘azāb birle.

A22: Anlar anlar kim bātil boldı (4)‘amel-leri dünyā içinde taķı ol cihān-da taķı yok anlarğa yārī birgen-lerdin.

A23: Körmediñ mü anlarını kim (5) birildi-ler ülüş kitāb-dın ündenürler Tañrı-nıñ kitābı tapa hüküm kılsun için (6) aralarında andın soñ i‘rāz kılar bir ögür anlardın taķı anlar yüz ewürgen-ler.

A24: Ol haķikat üze anlar kim (7) aydı-lar yoķamağay bizge ot meger sanlığ künler. Taķı arşıkturdu anlarını dīn-leri içinde (8) ol nerse kim irdi çatarlar.

A25: Neteg ol vaqtın kim cem‘ kılduğ anlarını ol kün-ge kim yoķ şek anıñ içinde taķı (9) tükel birildi tigma bir ten anı kim kızandı taķı anlar küç kılınmas-lar.

A26: Ayğıl ay tapunmağça sezā Tañrı mülk-nüñ (10) erkligi birür sen mülk-ni kim-ni kim tilesenğ taķı tartar sen mülk-ni kim-din kim tilesenğ taķı ‘azīz kılar sen kimni kim tilesenğ ⁶² ... (11) eliginğde hayr haķikat üze sen tigma bir nerse üze yarağlığ.

A27: Kiwrür sen tün-ni [32a1] kündüzge taķı kiwrür sen kündüzni tün-ge taķı çıkarur sen tirig-ni ölüğ-din taķı çıkarur sen ölüğ-ni (2) tirig-din taķı rüzī kılar sen kimge kim tilesenğ sansız.

A28: Tutmasun mü‘min-ler kāfirlerni (3) dōst-lar mü‘min-lerdin bisre taķı kim kim kılsa anı irmes (4) Tañrı-dın nerse içinde meger kim saķınsañız anlardın saķıñgu nersedin. Taķı korķutur sizni Tañrı özindin. Taķı (5) Tañrı tapa kaytmak

A29: Ayğıl eger örtseñiz ol nerseni kim köküzleriñiz içinde yā açsañız anı bilür anı (6) Tañrı. Taķı bilür ol nerseni kim kök-ler içinde taķı ol nerseni kim yerde turur. Taķı Tañrı tigma bir nerse (7) üze yarağlığ.

⁶²Bir sonraki birkaç kelime satır sonunda bulunduğundan çıkmamıştır.

A30: Ol kün kim bulur tigme bir ten anı kim kıldı edgülık-din hâzır kılınmış taķı anı kim (8) kıldı yawuzluk-dın. Ārzūlayur kim bolsa anıñ arasında taķı anıñ arasında oruķ yırak. Taķı korkutur sizni (9) Tanrı özindin. Taķı Tanrı rahmet kılğan kul-larına.

A31: Aygıl eger sewer irseniz Tanrını (10) uğunğ marğa sewsün sizni Tanrı taķı yarlıkasun sizge yazuķ-larınıız. Taķı Tanrı yarlıkağan (11) rahmet kılğan.

A32: Aygıl boyun süng Tanrı-ğa taķı yalawaç-ğa eger i'râz kılsalar haķıkat üze Tanrı sewmes kâfirlerni.

A33: [32b1] Haķıkat üze Tanrı üğürdi Ādem-ni taķı Nūh-nı taķı İbrāhım kabilesin taķı İmrān kabilesin 'ālem-ler üze

A34: (2) oğlan-lar pāresi pāredin. Taķı Tanrı eşitgen bilgen.

A35: Ol vaķtın kim aydı İmrān-nıñ (3) tişi-si İdim haķıkat üze men nezr kıldım saña anı kim karnım içinde āzād kılınmış kabül kılğıl mindin Haķıkat üze sen (4) sen eşitgen bilgen.

A36: Ol vaķtın kim ol vaķtın kim koğdı anı aydı İdim men koğtum anı (5) tişi. Taķı Tanrı bilür ol nerseni kim koğtum taķı irmes irkek tişi menğizlig haķıkat üze men (6) atadım anğa Meryem taķı haķıkat üze men sıgındurur men anı saña taķı oğlan-larını İblis-din (7) taş birle atılmış.

A37: Taķı kabül kıldı anı İdisi kabül birle körklüg taķı ündürdi anı körklüg ündürmek(8) taķı yanadı Zekerıyyā tigme bir kim kirdi anıñ üze Zekerıyyā mihrāb-ka buldı (9) anıñ katında rüzī. Aydı ay Meryem nirdin saña bu. Aydı ol Tanrı katındın (10) haķıkat üze Tanrı rüzī kılur kimge tilese sansız.

A38: Anda du'ā kıldı Zekerıyyā İdisinğa (11) aydı İdim birgil marğa seniñ katındın oğlan arığ. Haķıkat üze du'ānıñ işitgeni.

A39: Kıkırdı anı [33a1] ferışteler taķı ol öreturğan namāz kılur mihrāb-ğa haķıkat üze Tanrı müjde birür saña Yaħyā birle (2) rāst-lağan kelimeni Tanrı-dın taķı uluğ tişi-lerge yawumağan taķı peygāambar edgülerdin.

A40: (3) Aydı İdim neteg bolur maŋga oĝlan taķı tigdi maŋga uluĝ-luķ taķı tiŝim kısr. Aydı **(4)** anıŋ menĝizlig Tanĝrı kıur anı kim tileyür.

A41: Aydı İdim kılgıl maŋga nişan. Aydı seniĝ niŝanıĝ **(5)** sözleşmesiĝ kişi-lerge üç kün meger işaret. Taķı yād kılgıl İdirni üküş **(6)** taķı namāz kılgıl kiçe taķı irt.

A42: Taķı ol vaķtın kim aydı ferişter ay Meryem haķikat üze Tanĝrı **(7)** üdürdi sini taķı arıĝ kıldı sini taķı üdürdi sini ‘alemiyān-larıĝ tişi-leri üze.

A43: Ay Meryem **(8)** tā‘at kılgıl İdirge taķı secde kılgıl taķı rükū‘ kılgıl rükū‘ kılgan-lar birle.

A44: Ol **(9)** ĝayb-nuĝ haberlerindin vahy kıur miz saŋga. Taķı irmediĝ anlardıĝ katında ol vaķtın kim kemişürler qalem-lerini ya‘nı kımār oķ-larını **(10)** qayusı oĝga kirür Meryemge. Taķı irmes anlardıĝ katında ol vaķtın kim huşümet kıurlar.

A45: Ol vaķtın kim aydı **(11)** ferişter ay Meryem haķikat üze Tanĝrı müjde birür saŋga kelime birle andın anıĝ atı Mesih [33b1] Meryem oĝlı İsa ŝerif dünyāda taķı āhiret-de taķı yawuķ kılmıŝ-lardın.

A46: (2) Taķı sözleyür kişi-lerge bişik içinde orta yaşda taķı eğgülerdin.

A47: Aydı **(3)** İdim neteg bolur maŋga oĝlan sıkamadı mini kişi. Aydı anıĝ menĝizlig Tanĝrı **(4)** yaratur anı kim tilese ol vaķtın kim hükm kılsa iş-ni haķikat üze aytur anĝa bolĝul bolur.

A48: (5) Taķı öĝretür anĝa kitāb-nı taķı ŝer‘at-nı taķı Tevrāt-nı taķı İncil-ni.

A49: Taķı yalavaç **(6)** Ya‘küb oĝlanları tapa haķikat üze men keldim sizge nişan birle İdirgizdin haķikat üze men endāze kıur men sizge **(7)** balçık-dın kuş ŝureti menĝizlig ürer men anıĝ içinde bolur kuş Tanĝrı-nıĝ **(8)** buyruķı birle onĝaltur men toĝa közsüzni taķı ala yin-lig-ni taķı tırgürür men ölüĝ-ni Tanĝrı-nıĝ sözi birle **(9)** taķı haber birür men sizge ol nerse

birle kim yiyür siz taķı ol nerse birle kim kizleyür siz iw-lerinġizde. Hākıķat üze anıġ içinde (10) nişān-lar sizge eger irdinġiz irse mü'minler.

A50: Taķı rāst-laġan ol nerseni kim ileyimde turur (11) Tevrātda taķı helāl kılmaķım sizge ol nerseniġ pāresi kim hārām kılındı sizniġ üze taķı keldim sizge nişān birle [34a1] İdinġizdin ġorkunġ Tanġrı-dın taķı boyun süinġ maġga.

A51: hākıķat üze Tanġrı İdim taķı İdinġiz (2) ġul-luġ kılınġ aġga. Bu köni yol.

A52: Ol vaġtın kim bildi 'İsā anlardın küfrni (3) aydı kim turur yārīçilerim Tanġrı tapa. Aydı üdründüler biz Tanġrı-nınġ (4) yārī birgen-leri bittük Tanġrıġa. Taķı tanuġ-luġ birgil mununġ birle kim boyun sügen-ler miz.

A53: İdimüz bittük ol nersege kim indürdünġ (5) taķı uyduk yalavaġġa taķı bitigil bizge tanuġ-luġ birgen-ler birle.

A54: Taķı hīle yanutın birdi-ler hīle yanutını birdi (6) Tanġrı. Taķı Tanġrı mekr ġılġan-larınġ yaġşı-raķı.

A55: Ol vaġtın kim aydı Tanġrı ay 'İsā men tükel (7) alġanınġ men taķı kötürgeniġ men benim tapa ariġ ġılġanınġ men anlardın kim küfr ketürdiler taķı (8) anlarnınġ ġılġuġısı men uydılar saġga anlarnınġ üstüninde kim küfr ketürdi-ler ġıyāmet künige andın sonġ benim tapa (9) ġaytġu yeriġiz taķı hükm ġılır men sizniġ araġızda ol nerse içinde kim irdinġiz anıġ içinde hilāf ġılışur siz.

A56: (10) Taķı anlar kim küfr ketürdiler ġınayur men anlarnı ġatıġ ġın dünyā içinde taķı ol cihān-da taķı yok (11) anlarġa yārī birgen-lerdin.

A57: Taķı anlar kim bitti-ler taķı ġıldı-lar eġġü 'amel-lerni tükel birür anlarġa [34b1] şevāb-larını taķı Tanġrı sewmes küç ġılġan-larnı.

A58: Ol okıyur miz anı seniġ üze nişān-lardın (2) taķı hikmet-lig zikrdin.

A59: hākıķat üze 'İsā-nınġ şıfatı Tanġrı ġatında Ādem şıfatı menġizlig yarattı anı (3) toprak-dın andın sonġ aydı aġga bolġul bolur.

A60: Bu haq İdirig-din bolmagil (4) sek tutgan-lardin.

A61: Kim hucet-leşse sening birle aning içinde mundin songra kim keldi sanğa 'ilm-din aygil (5) keling ündegeling oğul-larımızni taqi oğul-larınıgızni taqi tişi-lerimizni taqi tişi-leringizni taqi ten-lerimizni taqi ten-leringizni (6) andin sonğ rāzī-lık kılalim yā kılışa miz Tanğrı-nıng la'netini yalgançı-lar üze.

A62: Haqikat üze bu ol haq söz taqi yok Tanğrıdin meger Tanğrı haqikat üze Tanğrı ol (7) yiriggen hikmet birle iş kılğan.

A63: Eger i'rāz kılsalar haqikat üze Tanğrı bilgen fesād kılğan-larnı.

A64: Aygil ay (8) kitāb eyeleri keling kelimege tüz turur bizim aramızda taqi sizin aramızda kim kul-luk kılmasa miz meger (9) Tanğrı taqi ortak koşmasa miz anğa nerse taqi tutunmasa pāremiz pāreğa idi-ler (10)Tanğrı-dın bisre. Eger i'rāz kılsalar aytıng tanuq-luk biring munuğ birle kim biz boyun sügen-ler.

A65: Ay kitāb eyeleri (11) neşe hucet-leşür siz İbrāhīm içinde taqi indürülmedi Tevrāt taqi İncil [35a1] meger andin sonğ bilmes mü siz.

A66: Uş siz erenler uş bu eren-ler hucet kılistıngız ol nerse içinde kim sizge aning birle 'ilm bar (2) neşe hucet kılışur siz ol nerse içinde kim yok sizge aning birle 'ilm taqi Tanğrı bilür taqi siz bilmes siz.

A67: (3) İrmes irdi İbrāhīm cuhūd taqi tersā taqi ançası bar haq dīn-ğa kışğan boyun sügen. (4) Taqi irmes ortak koşğan-lardin.

A68: Haqikat üze halk-larınıng yawuq-raqi İbrāhīm-ğa (5) anlar kim uydı-lar bu peygāmbarğa taqi anlar kim bitti-ler taqi Tanğrı bitgen-lerning dōstı.

A69: (6) Dōst tuttı bir tā'ife kitāb eyelerindin eger azdursalar sizni taqi azdurmas-lar (7) meger özlerini taqi bilmes-ler.

A70: Ay kitāb eyeleri ne üçün küfr ketirür siz Tanğrı-nıng (8) āyetleringā taqi siz tanuq-luk birür siz.

A71: Ay kitāb eyeleri ne için arışturur siz ha-nı (9) bātil birle taı rter siz ha-nı taı siz bilür siz.

A72: Taı aydı bir gür (10) kitāb eyelerindin bitti-ler ol nersege kim indürüldi anlar üze kim bitti-ler kün-nürüŕ evvelinde (11) taı küfr ketürdi-ler sonŕında bolŕay kim anlar aytŕay-lar.

A73: Taı bitmenŕ ol kimersege kim uydu dīnirŕizge [35b1] ayŕıl haıat üze köni yol Tanŕrı-nırŕ köni yolu. Kim birilse bir kimerse sizge birilgen nerseniŕ menŕzeřini yā hucce-lesseleler sizniŕ birle (2) İdirŕiz atında. Ayŕıl haıat üze artuluk Tanŕrı eliginde birür anı kim-ni tilese. Taı Tanŕrı kinŕ (3) bilgen.

A74: Hāř ılır rameti birle kim-ni tilese taı Tanŕrı uluŕ fazl eyesi.

A75: (4) Taı kitāb eyelerindin kimersemi bar kim emīn tutsanŕ anı köp māl birle tegey anı seniŕ tapa. (5) Taı anlardın kimersemi bar kim eger emīn tutsanŕ anı bir altun birle tegey anı sanŕa meger peyvestelik ılsanŕ (6) anırŕ üze turuup. Ol mununŕ birle kim aydı-lar yok bizniŕ üze ümmī-ler iinde yol (7) taı ayturlar Tanŕrı üze yalŕan-nı taı anlar bilürler.

A76: Yol bar kim vefā ılsa (8) ‘ahdirŕe taı saınsa haıat üze Tanŕrı sewer saınŕan-larnı.

A77: Haıat üze anlar kim bedel ılurlar (9) Tanŕrı-nırŕ ‘ahdini taı ant-larını az ‘ivaź anlar yok ülüř anlarŕa ol cihān-da (10) taı sözlemez anlarŕa Tanŕrı taı bamas anlar tapa ıyāmet kün taı arıŕ ılmas anlarnı (11) taı anlarŕa ın iglig.

A78: Haıat üze anlardın gürü bar bükürürler til-lerini kitāb birle [36a1] saınmaırŕız üze anı kitāb-dın taı irmes ol kitāb-dın taı ayturlar ol (2)Tanŕrı atındın taı ayturlar Tanŕrı üze yalŕan-nı taı anlar bilürler.

A79: (3) Bolmadı yaratılmışka kim birse anŕa Tanŕrı kitāb-nı taı hikmet-ni taı peyŕāambarlı-nı (4) andın sonŕ aytur kişi-lerge bolunŕ ul-lar manŕa Tanŕrı-dın bisre taı anası bar (5) bolunŕ İdirŕe nisbet-ligler mununŕ birle kim gretür irdirŕiz kitāb-nı taı mununŕ birle (6) oıyur irdirŕiz.

A80: Taķı buyurmas sizge kim tutunsarġız feriştelerni taķı peygābarlarnı (7) İdi-ler. Buyurur mu sizge küfr birle ol vaķtdın sorġra kim siz boyun sügen-ler.

A81: Taķı ol vaķtın kim (8) aldı Tarġrı peygābarlarnıġ ‘ahdin ol nersedin kim birdim sizge kitāb-dın taķı (9) ġikmet-din andın sorġ keldi sizge yalavaġ rāst-laġan ol nerse üçün kim sizniġ birle turur bitgey ök siz arġa (10) taķı yārī birgey siz arġa. Aydı ikrār kıldıġız mu taķı aldıġız anıġ üze ‘ahdim-ni. (11) Aydı-lar ikrār kılduķ. Aydı tanuķ-luķ biriniġ taķı men sizniġ birle tanuķ-lardın.

A82: Taķı kim [36b1] i‘rāz kılsa andın sorġ anlar anlar buyruķ-dın çıķġan-lar.

A83: Tarġrı dīnindin özge mü isteyür siz (2) taķı arġa boyun südi ol kim kök-ler içinde taķı yerde boyun sügey taķı boyun sümeyü taķı anıġ tapa (3) kaytarılır.

A84: Ayġıl bittük Tarġrı-ġa taķı ol nersege kim indürüldi bizniġ üze taķı ol nersege kim indürüldi (4) İbrāhīm üze taķı İsmā‘ıl üze taķı İshāk üze taķı Ya‘ķüb üze taķı oġul-ları üze taķı arġa kim (5) birildi Mūsā taķı ‘İsā taķı peygābarlar anlarnıġ İdisindin ayırt kemişmez miz anlarnıġ (6) birisi arasında taķı biz arġa boyun sügen-ler.

A85: Taķı kim istese İslām-dın öniġin-ni (7) dīn ġabül kılinmaġay andın. Taķı ol ol cihān-da ziyān-lıġ-lardın.

A86: Neteg (8) köndürür Tarġrı ol eren-lerni kim küfr ketürdi-ler bitmiş-lerindin sorġ taķı tanuķ-luķ birdi-ler ġaķīķat üze yalavaġ (9) rāst taķı keldi anlarġa açuķ ġuccet-ler. Taķı Tarġrı köndürmes zālīm eren-lerni.

A87: Anlar (10) cezāları ġaķīķat üze anlar üze Tarġrı-nıġ la‘neti taķı feriştelere taķı kişilerniġ ġamuġ.

A88: (11) Cāvidāneler anıġ içinde yünġül kılinmas anlardın ġın taķı anlar könülmezler.

A89: Meger anlar kim [37a1] tevbe kıldı-lar andın soŋra taķı oŋardı-lar haķıķat ūze Tarŋrı yarlıķaŋan raķmet kılgan

A90: Haķıķat ūze (2) anlar kim kūfr ketūrdi-ler bitmiŝ-lerindin soŋra andın soŋ ziyāde boldı-lar kūfr yanındın ķabūl ķılınmaĝay tevbeleri (3) taķı anlar anlar azĝun-lar.

A91: Haķıķat ūze anlar kim kūfr ketūrdi-ler taķı ūldi-ler taķı anlar kāfirler (4) ķabūl ķılınmaĝay anlarnıŋ birindin yerniŋ tolusı altun taķı eger yulunsa anıŋ birle. Anlar (5) anlarĝa ķın iglig taķı yok anlarĝa yārī birgen-lerdin.

A92: Bulmaĝay siz eĝgūlūk-ni ģarc kılnıĝızķaĝa tegrū (6) ol nersedin kim sewer siz. Taķı ne kim ģarc kılsaŋız nersedin haķıķat ūze Tarŋrı anı bilgen turur.

A93: Ta‘ām-nunĝ ķamuĝı (7) irdi ģelāl Ya‘ķūb oĝlan-larınĝa meger ol nerse kim ģarām kıldı Ya‘ķūb ūzi ūze (8) mundın aŝnu kim indūrūlse Tivrāt. Ayĝıl keliŋ Tivrāt birle oķunĝ anı eger irsenĝiz (9) rāst ayĝan-lar.

A94: Kim kim ķatsa Tarŋrı ūze yalĝan-nı andın soŋra anlar (10) anlar kūķ kılgan-lar.

A95: Ayĝıl rāst aydı Tarŋrı uyunĝ İbrāhīm dīninga mūselmān-lıķ ģālde (11) taķı irmedi ortak ķoŝĝan-lardın.

A96: Haķıķat ūze ģalk ūķūn ķoĝulĝan iw ol kim [37b1] Mekkede turur bereket-lig taķı kūni yol ‘ālem-lerĝa.

A97: Anıŋ iķinde niŝān-lar aķuķ-lar İbrāhīm (2) ornı. Taķı kim kirse anĝa boldı ķurtulĝan. Taķı Tarŋrı-ĝa kiŝi-ler ūze ew-nūnĝ ģac kılmakı (3) ol kimerseĝe yaraĝı yetse anıŋ tapa yolĝa. Taķı kim kim kāfir bolsa haķıķat ūze Tarŋrı mūnĝsuz ‘ālem-lerdin.

A98: (4) Ayĝıl ay kitāb eyeleri ne ūķūn kāfir bolur siz Tarŋrı-nıŋ niŝān-larınĝa taķı Tarŋrı tanuķ (5) ol nerse ūze kim kıılır siz.

A99: Aygıl ay kitāb eyeleri ne üçün yıgar siz Tanrı yolından (6) ol kimerseni kim bitti kim isteyür siz anğa egri-lik taķı siz tanuķ-lar. Taķı irmes Tanrı osanğ ol nersedin (7) kim kılur siz.

A100: Ay anlar kim bitti-ler eger boyun süserñiz bir ö[g]ürge anlardan kim birildi-ler (8) kitāb-nı kaytarğay-lar sizni bitmişñizdin sonğra kâfirler.

A101: Taķı neteg kâfir bolurlar (9) taķı sizler okınur sizniñ üze Tanrı-nıñ āyet-leri taķı içiñizde yalavaçı. Taķı kim kim yapuşsa Tanrı-ğa (10) köndürüldi köni yol-ğa

A102: Ay anlar kim bitti-ler qorquñğ Tanrı-dın (11) anıñ saķınmaķı-nıñ haķķınça taķı ölmeñğ meger siz boyun sügen-ler.

A103: Taķı yapuşuñğ Tanrı urķanınğa [38a1] ya'nı Tanrı-nıñ 'ahdirñe taķı tarılmañğ taķı yād kılıñğ Tanrı-nıñ ni'meti-ni sizniñ üze ol vaķtın kim irdiñiz (2) düşmen-ler taķı yaraşuķ kemişti köñgöl-leriñge taķı bolduñğuz ni'meti birle uyalar. Taķı irdiñiz (3) çuķur kırağı üze ot-dın taķı kırtardı sizni andın. Anıñ menğizlig beyān kılur Tanrı sizge (4) nişān-larını bolğay kim siz könülgey siz.

A104: Taķı bolsun sizdin bir öğür ündeyürler yaħşı-lıķ tapa (5) taķı buyururlar eğgölük birle taķı yıgarlar körksüz iş-din. Taķı anlar anlar (6) kırtulğan-lar.

A105: Taķı bolmañğ anlar menğizlig kim taķıldı-lar taķı hilāf kılıştı-lar (7) mundın sonğra kim keldi anlarğa açuķ huccet-ler. Taķı anlar anlarğa uluğ kın.

A106: Ol künde kim aķarur (8) yüzler taķı kararur yüzler anlar kim kararadı yüzleri küfr ketürdüñğüz mü (9) bitmişñizdin sonğra taķı tatiñğ kın-nı munuñğ birle kim küfr ketirür irdiñiz.

A107: Taķı anlar kim aķardı (10) yüzleri Tanrı-nıñ raħmeti içinde. Anlar anıñ içinde cāvidāneler.

A108: Ol Tanrı-nıñ āyet-leri (11) kim okıyur miz anı seniñğ üze haķ birle. Taķı tilemez Tanrı küç-ni 'ālem-lerğa.

A109: Taķı Tanrı-ğa ol nerse kim [38b1] kök-ler içinde taķı ol nerseler yer içinde. Taķı Tanrı tapa kaytarılır.

A110: İrdinġiz ümmet-lerdin (2) yahşı-raķ çıkarıldı kişilerge buyurur siz eġgölük birle taķı yıġar siz körksüz iş-din (3) taķı biter siz Tanrı-ğa. Taķı eger bitse irdi kitāb eyeleri irdi yahşı-raķ anlarġa. (4) Anlardın bitgen-ler taķı üküş-rek-leri buyruk-dın çıkġan-lar.

A111: Ziyān kılmaġay sizge meger (5) āzār. Taķı eger toķuşsalar sizniġ birle ewürgey-ler sonġlarını andın sonġ yārī birilmes-ler.

A112: (6) Uruldı anlar üze h̄vārluķ nirde kim bulunsalar meger ‘ahd birle Tanrı-dın taķı ‘ahd birle (7) kişi-lerdin taķı sezā boldı-lar öwkege Tanrı-dın taķı uruldı anlar üze derviş-lik. Ol (8) munuġ birle kim irdi-ler küfr ketürürler Tanrı-niġ āyet-leringā taķı öldürürler peyġambarlarını haķ-dın (9) öngin birle. Ol munuġ birle kim yazdı-lar taķı irdi-ler ġaddin keçerler.

A113: İrmesler berāber. Kitāb eyelerindin (10) köni ümmet okıyurlar Tanrı-niġ āyet-lerini tün-nüġ sā‘at-lerinde taķı anlar secde kılurlar.

A114: (11) Biterler Tanrı-ğa taķı ol cihān-ğa taķı buyururlar eġgölük birle taķı yıġarlar [39a1] körksüz iş-din taķı iwerler yahşı iş-ler içinde taķı anlar eġgülerdin.

A115: (2) Ne kim kılınġız yahşı-lıķdın küfr ketürülmegey siz anġa taķı Tanrı bilgen saķınġan-larnı.

A116: (3) Ĥaķıķat üze anlar kim küfr ketürdi-ler muġsuz kılmadı anlardın māl-ları taķı oġlan-ları Tanrı-dın⁶³...(4) taķı anlar ot eyeleri anlar anıġ içinde cāvidāneler.

A117: Ol nerseniġ şıfatı⁶⁴...(5) kılurlar taķı yakın-raķ tiriglik içinde yıl şıfatı menġizlig anıġ içinde sawuķluk bar tegdi (6) eren-leriġ ekininġe küç kıldı-lar özleriġe helāk kıldı anı. Taķı zulm kılmadı anlarġa Tanrı veli (7) özleriġe küç kıldı-lar.

⁶³ Kelime silinmiş ancak “nerse” olduğu düşünölmektedir.

⁶⁴ Bir sonraki kelime üstüne yaprak yapıştırdığı için okunamamaktadır.

A118: Ay anlar kim bitti-ler tutunmaŋ iç dōst-lar (8) sizdin bisre taķşır kılmazlar sizge fesād yanındın. Taķı sewdi-ler munı kim emgendiŋiz belgürdi yigrençi-lik (9) ağızlarındın taķı ol nerse kim örter köküzleri uluğ-raq. Beyān kılduğ sizge āyet-lerni (10) bilür irsenğiz.

A119: Uş siz erenler bu eren-ler sewer siz anlarını taķı sewmezler sizlerni taķı (11) biter siz kitāb-ge⁶⁵ ...[39b1] ısırdı-lar sizniŋ üze barmağ-lar uç yanındın. Ayğıl ölüŋ öwkenğizdin. Haķıkat üze Taŋrı bilgen (2) köŋül eyesini.

A120: Eger yoķasa sizlerge eğgölük qağğurtur anlarını taķı eger tegse sizlerge (3) yawuzluğ sewünürler anıŋ birle. Taķı eger şabr kılsaŋız taķı saķınsaŋız ziyān tegürmes sizge anlarıniŋ keyd[leri] (4) nerseni. Haķıkat üze Taŋrı anı kim kılurlar qaķsağan.

A121: Taķı ol vaķtın kim irte birle keldiŋ ehliŋ-din indürür sen (5) mü'min-lerni orun-larda toķuşmağ için. Taķı Taŋrı eşitgen bilgen.

A122: Ol vaķtın kim uğradı ikki öğür (6) sizdin yüreksiz bolsalar taķı Taŋrı yārī birgüçisi ol ikkisi-niŋ. Taķı Taŋrı üze tevekkül kılsun mü'min-ler.

A123: (7) Taķı yārī birdi sizge Taŋrı Bedrde taķı siz za'if-ler qorquŋ Taŋrı-dın bolğay kim siz (8) şükr kılgay siz.

A124: Ol vaķtın kim aytur sen mü'min-lerğa tap kelmegey mü sizge kim meded kılsa (9) İdiŋiz üç miŋ birle feriştelerdin indürülmiş-ler.

A125: Kim ya'nī tap kelür eger şabr kılsaŋız taķı saķınsaŋız (10) taķı kelseler sizge iwmeκ-lerindin bu meded birgey sizge İdiŋiz biş miŋ birle ⁶⁶

..

⁶⁵ Ayetin devamında son satır yaprak kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için satır altı tercümeli kısımlar yer almamaktadır.

⁶⁶ Ayetin devamında ve diğerk ayetin ilk kısımlarında son satır yaprak kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için satır altı tercümeli kısımlar yer almamaktadır.

A126: ...**(11)** sizge taqı qarār kılamak üçün **[40a1]** köngül-leringiz anıñ birle. Taqı irmez yārī birmek meger Tañgrı qatındın yinğen hikmet birle iş kılgan.

A127: (2) Kesmek üçün bir öğürni anlardın kim küfr ketürdi-ler yā h̄vār kılsa anlarını ewrüseler nevmīdler.

A128: (3) Yok sañğa iş-din nerse yā qaytsa yā tevbesin qabūl kılsa anlar üze yā kınasa anlarını haqıqat üze anlar küç **(4)** kılgan-lar.

A129: Taqı Tañgrı-ğa ne kim kök-ler içinde taqı ne kim yerde turur yarlıqayur kim-ni tilese **(5)** taqı kınayur kim-ni tilese taqı Tañgrı yarlıqağan rahmet kılgan.

A130: Ay anlar kim bitti-ler **(6)** yimenğ ribānı qat qat qat kılnmış. Taqı saqınıñ Tañgrı-dın bolgay kim siz **(7)** qurtulğay.

A131: Taqı saqınıñ ol ot-dın kim anuq kılandı kâfirlerğa.

A132: Taqı boyun süng **(8)** Tañgrı-ğa taqı yalawaç-ğa bolğay kim siz rahmet kılnğay siz.

A133: Taqı iwüñg yarlıqamak tapa **(9)** İdiñgizdin taqı uçmaq-ğa anıñ ini kök-ler taqı yer anuq kılandı saqınğan-larğa.

A134: (10) Anlar kim harc kılurlar kiñg-lik-de taqı dar-lıq-da taqı yutğan-larğa öwkeni taqı **(11)** ‘afv kılgan-larğa kişi-lerdin taqı Tañgrı sewer körklüg-lük kılgan-larnı.⁶⁷

A135: ...**[40b1]** kıldı-lar körksüz iş-ni yā küç kıldı-lar özleringge anğdı-lar Tañgrı-nı taqı yarlıqayu tiledi-ler **(2)** yazuq-larını taqı kim yarlıqayur yazuq-larnı meger Tañgrı peyvestelik kılmadı-lar ol nerse üze kim kıldı-lar **(3)** taqı anlar bilürler.

A136: Anlar anlarınıñ cezāsı yarlıqamak anlarınıñ İdisindin taqı büstān-lar aqar **(4)** altındın arıq-lar cāvidāneler anıñ içinde. Taqı neme körklüg ‘amel kılgan-larnıñ yanutı.

⁶⁷ Bir sonraki ayetin ilk kelimeleri silinmiş.

A137: (5) Keçti sizdin aşnu sünnet-ler yürünğ yerde baqınğ **(6)** neteg boldı yalğanğa nisbet qılğan-larınğ sorğı.

A138: Bu açmaq kişi-lerge taqı köni yol **(7)** taqı ögüt saq(ı)nuq-larğa.

A139: Taqı süst bolmanğ taqı qağgurmanğ taqı siz yüksek-ler **(8)** eger irdinğiz irse bitgen-ler.

A140: Eger tegse sizge baş tegdi bu eren-lerge baş **(9)** anınğ menğizlig. Taqı ol künler tezgindürür miz anı kişi-ler arasında yā Tanğrı bilsün için anlar kim **(10)** bitti-ler taqı tutunsun için sizdin tanuq-lar yā şehidler. Taqı Tanğrı sewmes küç qılğan-larnı.

A141: Taqı arıtmaq için **(11)** anlarnı bitti-ler yoqatmaq için Tanğrı kâfirlerni.

A142: Yā saqındınğız mu kim kirsenniz [41a1]uçmaq-ğa⁶⁸...Tanğrı anlarnı toquş qıldı-lar sizdin taqı şabr qılğan-larnı bilmek birle.

A143: (2) Taqı arzūlayur irdinğiz ölüm-ni mundın aşnu kim satğaşsanğız kördünğüz anı **(3)** taqı sizler baqar siz.

A144: Taqı irmez Muhammed meger yalavaç keçti aşnusındın **(4)** yalawaç-lar. Eger öldi irse mü yā öldürüldi irse mü ewürüldünğüz ökçe-lerinğiz üze. Taqı kim ewrülse **(5)** ikki ökçe-si üze ziyān qılmağay Tanğrı-ğa nerse. Taqı yanut birgey Tanğrı şükr qılğan-larğa.

A145: (6) Taqı bolmadı ten-ge kim ölse meger Tanğrı buyruqı birle bitimek vaqtı belgülüg qılınmış. **(7)** Taqı kim tilese dünyānıñ yanutı-nı birgey miz arğa andın taqı kim tilese ol cihān-nıñ yanutı-nı **(8)** birgey miz arğa andın. Taqı yanut birgey miz şükr qılğan-larğa.

A146: Taqı neçe köp peygāmbardın öldürüşti **(9)** anınğ birle İdi-ge nisbet-lig-ler köp süst-luq qılmağı-lar ol nersege kim tegdi anlarğa Tanğrı yolu içinde **(10)** taqı süst bolmağı-lar taqı h̄vār bolmağı-lar. Taqı Tanğrı sewer şabr qılğan-larnı.

⁶⁸ Bir sonraki kelimenin çevirisi yapılmamıştır.

A147: Taķı (11) bolmadı anlarınġ sözni meger kim aydı-lar İdimüz yarlıķaġıl yazuķ-larımıznu ġaddın keçmekimizni [41b1] işimiz içinde taķı tölendürgil ayak-larımıznu taķı yārī birgil bizge kāfir eren-ler üze.

A148: (2) Birdi anlarġa Taġrı dünyā cezāsın taķı āġiret şevābı-nınġ körkini. Taķı Taġrı sewer körklüg-lük kılġan-larnı.

A149: (3) Ay anlar kim bitti-ler eger boyun süsenġiz anlarġa kim küfr ketürdi-ler taķı kaytarġay-lar sizni (4) ökçelerinġiz üze taķı ewrülgey siz yoķalġan-lar yā ziyān kılġan-lar.

A150: Taġrı yārīçinġiz taķı ol yārī birgey-lerninġ (5) yaġşı-raķı.

A151: Kemişgey miz anlarınġ köñli içinde kim küfr ketürdi-ler ġorķuġ-nı anınġ birle kim⁶⁹...(6) Taġrı-ġa ol nerseni kim indürmedi anınġ birle ġuccet taķı anlarınġ sığınġu yeri ot. Taķı neme yawuz zılm kılġan-larınġ (7) ikāmet kılġu yeri.

A152: Taķı rāst aydı sizge Taġrı va'desi-ni ol vaķtın kim öldürür siz anı buyruķı birle (8) anġa tegrü kim ol vaķtın kim yüreksiz boldunġuz taķı tartıştınġız iş içinde taķı yazdınġız mundın sonġra kim (9) körgürdi anı kim sewer siz. Sizdin kimersenı kim tileyür dünyānı taķı sizdin kimersenı kim tileyür (10) ol cihān-nı andın sonġ ewürdi sizni anlardın sınamak için sizni taķı keçürdi sizdin. Taķı Taġrı (11) fazl eyesi mü'min-ler üze.

A153: Ol vaķtın kim barur siz taķı küymez siz bir kimerse üze [42a1] taķı yalavaġ ündeyür sizni sonġunġuz içinde cezā birdi sizge ġadġunı ġadġu birle mununġ için kim ġadġurmasanġız ol nerse üze (2) kim fevt boldı sizdin taķı ol nerse üze kim tegdi sizge. Taķı Taġrı bilgen ol nerseni kim kılur siz.

A154: Andın sonġ indürdi (3) sizninġ üze ġadġudın sonġra emn-ni imuzġanmak-nı kelür bir öġürge sizdin taķı bir öġür (4) ġadġurttı anların özleri sizerler Taġrı-ġa ġaķ-dın öñin cāhiliyyet sizigin. (5) Ayturlar bar mu bizge iş-din nersedin. Ayġıl ġaķıķat üze iş ġamuġı Taġrı-ġa örterler (6) özleri içinde ol nerseni kim belgürtmezler sanġa. Ayturlar eger bolsa irdi

⁶⁹ Sonraki kelime unutulup sayfanın yanına eklendiġi için okunamamaktadır.

bizge iş-din nerse (7) öldürülmegey irdük munda. Aygıl eger bolsa irdiñgiz iw-leriñgiz içinde çıkğay irdi anlar kim bitindi anlar üze (8) öldürmek yatğu yerleriñge taķı sınamak için Tanrı ol kim köñgöl-leriñgiz içinde. Taķı munuñg için arıtsa (9) ol nerseni kim köñgöl-leriñgiz içinde. Taķı Tanrı bilgen ya'nı köñgöl-leriñgiz içindeki nerseni.

A155: Haķıkat üze anlar kim i'rāz kıldı-lar (10) sizdin ikki cem' satğastuķı kün haķıkat üze kim tayınmak tiledi anlardın İblis ol nerseniñg pāresi birle kim (11) kazğandı-lar taķı keçürdi Tanrı anlardın. Haķıkat üze Tanrı yarlıķağan kınamak-ķa iwmegeñ.

A156: Ay anlar kim [42b1] bitti-ler bolmanıñ ol kimerseler menıgizlig kim küfr ketürdi-ler taķı aydı-lar qarındaş-larıñga ol vaķtın kim (2) yöridi-ler yerde yā irdi-ler ğazāt kılgan-lar eger bolsalar bizniñg katımızda ölmegey-ler irdi (3) taķı öldürülmegey-ler irdi munuñg için kim kılsa Tanrı anı ökünç köñgöl-leri içinde. Taķı Tanrı tırgürür taķı öldürür. (4) Taķı Tanrı ol nerseni kim kıılır siz körgen.

A157: Taķı eger öldürülseñgiz Tanrı yolında yā ölseñgiz yarlıķamak (5) Tanrı-dın taķı rahmet yahşı-raq ol nersedin kim cem' kıılırlar.

A158: Taķı eger ölseñgiz yā öldürülseñgiz Tanrı tıpa (6) yıgılır siz.

A159: Rahmet birle Tanrı-dın yumşadıñg anlarğa taķı eger bolsa irdiñgiz irig köñgli (7) katıg taķılğay irdi-ler yöreñg-din keçürgil anlardın taķı yarlıķayu tilegil anlarğa taķı keñgeşgil anlar birle (8) iş içinde ol vaķtın kim uğrasanıñ tevekkül kılgıl Tanrı-ğa. Haķıkat üze Tanrı sewer tevekkül kılgan-larnı.

A160: (9) Eger yārī birse sizge Tanrı yok yinğgen sizge taķı eger kıoysa sizni kim turur ol kim (10) yārī birür sizge andın sonıñ taķı Tanrı üze tevekkül kılsun bitgen-ler.

A161: Taķı irmedi (11) peygāambarğa kim hıyānet kılsa taķı kim hıyānet kılsa kelgey ol nerse birle kim hıyānet kıldı kıyāmet kün andın sonıñ tükel tegrülür tigme bir ten [43a1] ol nerseni kim kazğandı taķı anlar küç kıılınmas-lar.

A162: Ol kimerse mü kim uydı Taŕrı-nıŕı ğoŕndluđıŕıa ol kimerse menđizlig kim sezā boldı (2) wkege Taŕrı-dın tağı sıđıŕıu yeri tamuğ. Tağı neme yawuz yanđu yer.

A163: Anlarđa mertebeler Taŕrı (3) çatında. Tağı Taŕrı krgen ol nerseni kim şılurlar.

A164: Minnet şoydı Taŕrı bitgen-ler ze ol vağtın kim ıdı (4) anlar iĉinde yalawaĉ özlerindin okıyur anlar ze āyet-lerni tağı arıtur anlarını tağı gretr anlarđa (5) kitāb-nı tağı ğikmet-ni. Tağı ğağışat ze irdi-ler mundın aŕnu azđun-luğ iĉinde aĉuđ.

A165: (6) Ol vağtın mu kim tegdi sizge muŕıbet tegdi meger siz ikki anĉađa aydıŕıđız neteg bu ayđıl bu (7) zlerinđiz şatındın. Ğağışat ze Taŕrı tigde bir nerse ze yarağlığ.

A166: Tağı ol nerse kim tegdi sizge (8) ikki cem' satđaŕmađı kn Taŕrı destrı birle mununđ ĉn bilse bitgen-ler.

A167: Tağı bilmek ĉn anlar kim nifāđ şıldı-lar tağı ayıldı anlarđa kelinđ (9)uruŕunđ Taŕrı yolında yā def' řılınđ. Aydılar eger bilse irdk tođuŕ-nı uyđay irdk sizge. Anlar (10) kāfirlik-đa ol kn yağın-rağ anlardın bitmek-ge ayturlar ağızları birle ol nerseni kim yok (11) knđl-leri iĉinde. Tağı Taŕrı bilgen-rek ol nerseni kim örterler.

A168: Anlar kim aydılar řarındaŕ-larınđa tağı oturdı-lar [43b1] eger boyun sseler bizge öldürülmegey-ler irdi. Ayđıl def' řılınđ zlerinđizdin ölüm-ni eger irdinđiz irse (2) rāst ayđan-lar.

A169: Tağı sizmegil anlarını kim öldürüldi-ler Taŕrı yolında lg-ler. Tirig-ler anlarınđ İğisi çatında (3) rzi birilürler.

A170: Sewngen-ler ol nerse birle kim birdi anlarđa Taŕrı artuğı edđlkindin tağı sewinrler anlar birle kim (4) yetmedi-ler anlarđa sonđ-larındın kim yok řorđuđ anlar ze tağı anlar řađđurmazlar.

A171: Sewnrler (5) ni'met birle Taŕrı-dın tağı artuğ-luğ birle tağı ğağışat ze Taŕrı zāyi' şılmas bitgen-lerninđ ŕevābın.

A172: Anlar kim (6) icābet kıldı-lar Tanrı-ğa taķı yalavaç-ğa mundın sonğra tigdi anlarğa baş anlarğa körklüg-lük kıldı-lar (7) anlardın taķı saķındı-lar şevāb uluğ.

A173: Anlar kim aydı anlarğa kişi-ler haķıķat üze kişiler yıgıldı-lar (8) sizge korkunğ anlardın arturdı anlarğa imān-nı taķı aydı-lar tap bizge Tanrı taķı neme yaħşı vekıl kılınmış ya'nı saķçı.

A174: (9) Ewrüldi-ler ni'met birle Tanrı-dın taķı artuķ eğgülık tegmedi anlarğa sıķamadı anlarğa taķı uydı-lar Tanrı-nunğ hořnüdliuķınķa (10) taķı Tanrı uluğ fażl eyesi.

A175: Haķıķat üze ol İblis korkutur dōstlarını yā dōst-larındın (11) korkmañğ anlardın taķı korkunğ mindin eger irdinğiz irse bitgen-ler.

A176: Taķı kağgurtmasun sini anlar kim iwerler [44a1] küfr içinde haķıķat üze anlar ziyān tegürmegey Tanrı nersedin. Tileyür Tanrı kim kılmasa anlarğa bir ülüş (2) ol cihān-da taķı anlarğa kın uluğ.

A177: Haķıķat üze anlar satğın aldı-lar küfrni imān birle ziyān tegürmegey (3) Tanrı-ğa nerse taķı anlarğa kın iglig.

A178: Saķınmasun anlar kim tandı-lar haķıķat üze oķutu birür miz anlarğa (4) yaħşı özlerinğe. Haķıķat üze oķtu⁷⁰ birür miz anlarğa artsun-lar üçün yazuķ taķı anlarğa kın h'ār kılğan.

A179: (5) İrmedi Tanrı koğsa mü'min-lerni ol nerse üze kim siz anıñğ üze ançağa tegrü kimerse arığ sizni (6) arığ-dın. Taķı irmedi Tanrı muţtalif kılsa ya'nı bildürmek üçün gayb-nı taķı veli Tanrı üyrer (7) yalavaç-larındın kim-ni tilese bitinğ Tanrı-ğa taķı yalavaç-larınğa taķı eger bitsenğiz taķı saķınanğız sizge (8) şevāb uluğ.

A180: Taķı saķınmasun anlar kim baħil-lıķ kılurlar ol nerse birle kim birdi anlarğa Tanrı fażlındın (9) ol yaħşı-raķ. Anlarğa ol yawuz anlarğa. Tavāf kılınğay-lar⁷¹ anı kim baħil-lıķ kıldı-lar anıñğ birle kıyāmet kün. (10)

⁷⁰ "Mühlet vermek" anlamına gelen kelime Razavi Kütüphanesi 2229 numarada kayıtlı olan Kur'an tercümesinde doğru anlamlandırılarak "koıu bir-" şeklinde yazılmıştır.

⁷¹ Müstensih yanlış bir şekilde "tavāf" yazmıştır. Kelime "boynuna dolanmak" anlamına gelen "tavķ kılın-" şekliyle okunmalıdır.

Taķı Tarǵrı-ǵa kök-leriniĝ mirası taķı yerniĝ taķı Tarǵrı anı kim ılır siz bilgen.

A181: (11) Eşitti Tarǵrı anlarınıĝ sözini kim aydı-lar haķıkat üze Tarǵrı derviş taķı biz bay-lar bitigey miz anı kim aydı-lar [44b1] taķı öldürmek-lerin peyg mbarlarını haķ-dın  ngin taķı aytur miz tatıĝ ot-nunĝ kının.

A182: Ol anıĝ birle kim (2) ke urdi elig-leriniĝiz taķı haķıkat üze Tarǵrı irmes k c ılĝan ul-larĝa.

A183: Anlar kim aydı-lar haķıkat üze Tarǵrı ‘ahd ıldı (3) bizniĝ tapa kim bitmese miz yalawaç-ǵa ançaǵa tegr  kim kelse bizge urb n birle yiy r anı ot ayĝıl (4) keldi sizge yalawaç-lar mindin burun açuk ucet-ler birle taķı ol nerse birle kim aydıĝız ne  c n öldürdünüz anlarını eger (5) irdiniĝiz irse r st ayĝan-lar.

A184: Eger yalĝan-ǵa nisbet ılsalar sini yalĝan-ǵa nisbet ılındı yalawaç-lar sindin aşnu keldi-ler (6) açuk ucet-ler birle taķı kit b-lar birle taķı yaru  kit b birle.

A185: Tigme bir ten ölüm-n n ĝ tatĝannı. Haķıkat üze (7) tükel tegr l r yanut-lariniĝizni ıy met k n kim kim yırak ılındı ot-dın taķı kiwr ldi uçmak-a (8) urtuldu. Taķı irmez yakın-ra  tiriglik meger arsqımaq met ‘ı.

A186: Sınayuro  sizni m l-lariniĝiz içinde (9) taķı ten-leriniĝiz içinde taķı i it r k siz anlardın kim birildi-ler kit b-nı sizdin aşnu taķı (10) anlar kim ortak o tı-lar özür  k ş. Taķı eger  abr ılsanıĝız taķı saķınsanıĝız haķıkat üze ol (11) i -lerniĝ uĝram kındın.

A187: Taķı ol va tın kim aldı Tarǵrı anlarınıĝ ‘ahdini kim birildi-ler kit b-nı bey n ılĝay siz o  anı [45a1] i i-lerge taķı  rtmegey siz anı bıra tı-lar anı ara-larınıĝ artında taķı bedel ıldı-lar anıĝ birle az bah -nı (2) neme yawuz ol nerse kim bedel ılurlar.

A188: Saķınmađıl anlarını kim sewnürler ol nerse birle kim keldi-ler taķı sewerler (3) kim ögülseler ol nerse birle kim kılmadı-lar saķınmađıl anlarını kurtulmak yerinde kın-dın taķı anlarđa kın (4) iglig.

A189: Taķı Tanrı-đa kök-lerniň mülki taķı yerniň taķı Tanrı tigma bir nerse üze yarađlıđ.

A190: (5) Haķıkat üze kök-lerniň yaratmakı içinde taķı yerniň taķı tün kün-nüň biri biri sonıńça yörümeki içinde nişān-lar bar (6) ‘aql-lar eyeleriňge.

A191: Anlar kim yād kılurlar Tanrını öre turup taķı oturup taķı yan-ları üze (7) taķı endişe kılurlar kök-lerniň yaratmakı içinde taķı yerniň İdimüz yaratmadıń munı (8) bātil arığ-lıķ sańđa saķlađıl bizni ot-nurı kınındın.

A192: İdimüz haķıkat üze sen kimni kiwürsenđ ot-đa (9) h̄vār kıldıń anı. Taķı yok küç kılđan-larđa yārī birgen-lerdin.

A193: İdimüz biz eşıttük ündegen-ni ya’nī kı kırđan-nı (10) kim ündeyür bitmek-ge kim bitinđ İdińizge taķı bittük İdimüz yarlıkağıl bizge yazuğ-larımıznı (11) taķı kitergil bizdin yawuzluğ-larımıznı taķı öldürgil bizni⁷²...

A194:...[45b1] yalawaç-larıň üze taķı h̄vār kılmağıl kıyāmet kün. Haķıkat üze sen hilāf kılmas sen va‘dege.

A195: İcābet kıldı anlarđa (2) İdi-leri haķıkat üze men zāyi‘ kılmas men iş-legen-lerniň işini sizdin irkek-din yā tişi-din pārenđiz (3) pāredin anlar kim hicret kıldı taķı çıkarıldı-lar sarāy-larındın taķı āzār tegrüldi-ler yolum içinde (4) taķı öldürüşti-ler taķı öldürüldi-ler kitergey men anlardın yawuzluğ-larını taķı kiwürgey men anlarını uçmak-ka (5) aķar altındın arıķ-lar yanut Tanrı katındın. Taķı Tanrı anıň katında yanut-nurı (6) körklügli.

A196: Arsiķturmasun sini anlarıň ewrılmeki kim tandı-lar il-ler içinde.

⁷² Ayetin sonu ile bir sonraki ayetin devamı okunmamaktadır.

A197: Metā' az (7) andın sonğ sığınğı yerleri tamuğ neme yawuz töşek.

A198: Velī anlar kim saķındı-lar İdi-lerindin anlarğa büstān-lar (8) aķar altındın arıķ-lar cāvidāneler anıñ içinde tuzğı Tarğrı katındın. Taķı ol kim Tarğrı (9) yanında yaķşı-raķ eğğülerge.

A199: Taķı haķıķat üze kitāb eyelerindin kimersenı bar kim biter Tarğrı-ğa taķı ol nersege kim (10) indürüldi sizniñ tapa taķı ol nersege kim indürüldi anlar tapa huşū' kılğan-lar Tarğrı-ğa bedel kılmas-lar Tarğrı-nıñ āyet-lerini (11) az⁷³...anlarınñ İdisi katında haķıķat üze Tarğrı saķışı revān.

A200: [46a1] Ay anlar kim bitti-ler şabr kılınğ taķı şabr kılışınğ taķı saķınıñ Tarğrı-dın bolğay kim siz (2) ķurtulğay siz.

NISĀ SŪRESİ

(3) Tarğrı atı birle başılayur miz üküş raķmet-lig raķmeti lāzım.

N1: (4)Ay kişi-ler saķınıñ İdiñiz ol kim yarattı sizni bir ten-din taķı (5) yarattı andın cüfti-ni taķı yaydı andın eren-lerni köp-ni taķı tişi-lerni taķı saķınıñ Tarğrı-dın (6) ol kim tileşür siz anıñ birle taķı yawuķ-luķ birle haķıķat üze Tarğrı irdi sizniñ üze saķçı.

N2: Taķı birinğ (7) öksüzlerge māl-larını taķı tegşürmerñ asığsıznu yaķşı birle taķı yimerñ mällarını taķı öz māl-larınğız birle. Haķıķat üze ol irdi uluğ yazuķ.

N3: Taķı eger ķorķsarñız (8) kim 'adl kılubilmesenğiz öksüzler içinde nikāh kılınğ anı kim ħelāl boldı sizge tişi-lerdin ikkin ikkin taķı üçün üçün (9) taķı törtün törtün taķı eger ķorķsarñız kim 'adl kılubilmesenğiz birni yā ol nerse kim erklendi sağ elig-lerinğiz. Ol (10) yaķın-raķ kim küç kılmasarñız.

N4: Taķı birinğ tişi-lerge kābīn-lerini birmek eger hoş bolsalar sizge (11) nersedin andın ten yanındın yinğ anı sirğüt bolsun sizge.

⁷³ Sonrasında birkaç kelimenin çevirisi silinmiştir.

N5: Taķı birmeriŋ yünŋül usluĝ-larĝa māl-larınıĝıznı [46b1] ol kim kıldı Tanĝrı sizge ķopmak taķı rüzī birinŋ anlarĝa anıŋ içinde taķı kiydürünŋ anlarĝa taķı aytınŋ (2) anlarĝa söz körklüg.

N6: Taķı sınaŋ öksüzlerni ançaĝa tegrü ol vaķtın kim tegseler nikāhĝa eger (3) körseŋiz anlardın köni-lik birinŋ anlarĝa māl-larını taķı yimeriŋ anı ĥaddin keçe taķı (4) iwen kim ulĝay-salar. Taķı kim bolsa bay saķınsun taķı kim bolsa dervīş (5) yisün körklüg-lük birle. Ol vaķtın kim birseŋiz anlarĝa māl-larını tanuķ teginŋ (6) anlar üze. Taķı tap Tanĝrı saķış kılĝan.

N7: Eren-lerge ülüşi bar ol nersedin kim ķodtı ata ana (7) taķı yakın-raķlar taķı tişi-lerge ülüşi bar ol nersedin kim ķodtı ata ana taķı yakın-raķlar ol nersedin kim (8) az boldı andın yā üküş boldı. Ülüş farīza kılınmış.

N8: Taķı ol vaķtın kim ĥāzır boldı ülüş kılmaķ-ķa yawuķ-luķ (9) eyeleri taķı öksüzler taķı dervīş-ler rüzī birinŋ anlarĝa andın taķı aytınŋ anlarĝa söz (10) körklüg.

N9: Taķı ķorkısun anlar kim eger ķodsalar sonĝ-larındın oĝlan-lar za'if-ler (11) ķorktı-lar anlar üze saķınsun-lar Tanĝrı-dın taķı aysun-lar rāst sözni.

N10: Ĥaķīkat üze anlar kim yiyürler [47a1] yetim-lerninŋ māl-larını küçün ĥaķīkat üze yiyürler ķarın-ları içinde ot. Taķı köygey-ler (2) tamuĝ-ĝa.

N11: Vaşıyyet kılur sizge Tanĝrı oĝlan-larınıĝız içinde irkek-ge ikki tişi-ninŋ ülüşi (3) eger bolsa tişi-ler ikkidin üstün anlarĝa ķodĝan bir nerseninŋ ikki ülüşi taķı eger bolsa (4) bir anĝa yarım. Taķı atasınĝa anasınĝa tigme birisinŋe ol ikkisindin altı-da bir ol nersedin (5) kim ķodtı eger bolsa anĝa oĝlan eger bolmasa anĝa oĝlan taķı mīrās alsa andın atası anası anasınĝa üç-de biri. (6) Eger bolsa anĝa ķarındaş-lar anasınĝa altı-da bir vaşıyyet-din sonĝ vaşıyyet kılur anıŋ birle (7) yā borç. Atalarınıĝız taķı oĝul-larınıĝız bilmes siz ķayularnı yakın-raķ sizge asıĝ yanındın (8) farīza kılmaķ Tanĝrı-dın. Ĥaķīkat üze Tanĝrı irdi bilgen ĥikmet-lig.

N12: Taķı sizge ol nerseniĝ (9) yarusı kim koydı cüft-leriĝiz eger bolmasa anlarĝa oĝlan eger bolsa anlarĝa oĝlan sizge (10) tört-de bir ol nersedin kim ķođ-tılar vaşıyyet-din sonĝra kim vaşıyyet ķılurlar anıĝ birle yā borç. Taķı anlarĝa (11) tört-de bir ol nersedin kim ķođtuĝuz eger bolmasa sizge oĝlan taķı eger bolsa sizge oĝlan anlarĝa [47b1] sekkizde biri ol nersedin kim ķođtuĝuz vaşıyyet-din sonĝ vaşıyyet ķılır siz anıĝ birle yā borç taķı eger bolsa (2) er mīrās alınur atasız anasız yā tişi taķı anĝa er ķarındaş kız ķarındaş tigme birge (3) ol ikkisindin altı-da bir eger bolsalar üküş-rek andın anlar ortak tururlar üç-de biriĝe (4) vaşıyyet-din sonĝ vaşıyyet ķılır anıĝ birle yā borç ziyān tegürmedin vaşıyyet (5) Tanĝrı-dın. Taķı Tanĝrı bilgen ķınamak-ĝa iwmeĝen.

N13: Ol Tanĝrı-nıĝ ĥadleri. Taķı kim kim boyun süse Tanĝrı-ĝa (6) taķı yalawaçınĝa kiwürgey anı uçmak-ĝa aķar altındin arıķ-lar cāvidāneler anıĝ içinde taķı ol (7) uluĝ ķurtulmak.

N14: Taķı kim yazsa Tanĝrı-ĝa taķı yalawaçınĝa taķı keçse ĥadlerindin kiwürgey anı (8) ot-ĝa cāvidāne anıĝ içinde taķı anĝa ķın ĥvār ķılĝan.

N15: Taķı anlar kim kelürler ya'nī ķılurlar körksüz iş-ge (9) tişileriĝizdin tanuķ ķılıĝ anlar üze tört sizdin eger tanuķ-luķ birseler tutuĝ anlarını (10) iw-ler içinde ançaĝa tegrü kim ölüm anlarını tükel alĝınçaĝa tegrü ķılĝay Tanĝrı anlarĝa yol.

N16: (11) Taķı ol kimerse kelür anĝa ya'nī ķılurlar sizdin āzārlatıĝ anlarını eger tevbe ķılsalar taķı onĝarsalar yüz ewürüĝ [48a1] ol ikkisindin. Ĥaķıķat üze Tanĝrı boldı tevbeni ķabül ķılĝan raĥmet ķılĝan.

N17: Ĥaķıķat üze tevbe Tanĝrı üze anlarĝa kim (2) ķılurlar yawuzluk-nı bilmemek birle andın sonĝ tevbe ķılurlar yaķın-dın anlar ķaytur ya'nī tevbelerin (3) ķabül ķılır Tanĝrı anlar üze. Taķı irdi Tanĝrı bilgen ĥikmet-lig.

N18: İrmez tevbe anlarĝa (4) kim ķılurlar yawuzluk ançaĝa tegrü ol vaķtın kim ĥāzır boldı anlarda biriĝe ölüm aydı ĥaķıķat üze men tevbe ķıldım (5) emdi yok ol kimerselerge kim ölürler taķı anlar kāfirler. Anlarĝa anuķ ķılduķ anlarĝa (6) ķın iglig.

N19: Ay anlar kim bitti-ler helâl bolmaz sizge kim mîrâs alsanġız tişi-
lerni küçün ⁷⁴ (7) Taķı yġmanġ anlarını barmanġız için ol nerseniġ pâresi
birle kim birdinġiz anlarġa meger kim kelseler (8) körksüz iş birle açuķ taķı
tiriglik kılışınġ anlar birle körklüg-lük birle eger yigrensenġiz anlarını (9)
bolġay kim yigrensenġiz bir nerseni taķı kim kılsa Tanġrı anınġ içinde köp
ħayr.

N20: Taķı eger (10) tilesenġiz cüft-nürġ bedel kılmakı cüft ornınġa taķı
birdinġiz anlarınġ birisine köp māl (11) almanġ andın nerseni. Alur mu siz
anı bühtân yanındın taķı yazuķ için açuķ.

N21: Taķı neteg [48b1] alur siz anı taķı tegdi pârenġiz pâreġa taķı aldı-
lar sizdin ‘ahd (2) irig.

N22: Taķı [nikāh]⁷⁵ kılmānġ anı kim nikāh kıldı atalarınġız tişi-lerdin
meger ol nerse kim keçti. (3) Ĥaķıķat üze ol irdi körksüz iş taķı düşmen
tutmak. Taķı yawuz boldı yol yanındın.

N23: Ĥarām kılındı sizinġ üze analarınġız (4) taķı kızlarınġız taķı kız
ķarındaş-larınġız taķı atalarınġızınġ kız ķarındaş-ları taķı analarınġızınġ
ķarındaş-ları taķı er uyanınġ kızları (5) taķı kız uyanınġ kızları taķı ol
analarınġız kim emdürdi sizlerni taķı kız ķarındaş-larınġız (6) emmek taķı
tişi-lerinġızınġ anaları anlar kim duħül kıldınġız anlarınġ birle eger (7)
duħül kılmaduķ bolsanġız anlarınġ birle yoķ yazuķ sizinġ üze taķı oġul-
larınġızınġ tişi-leri anlar kim (8) onġurķalarınġızdın turur taķı cem‘
ķılsanġız ikki ķarındaş arasında meger ol kim keçti. Ĥaķıķat üze Tanġrı (9)
irdi yarlıķaġan rahmet kılgan.

N24: Taķı cüft tişi-ler tişi-lerdin meger anı kim erklendi (10) saġ elig-
lerinġız Tanġrı-nınġ bitig bitmegi sizinġ üze taķı helâl kıldı sizge ol nerse
kim anınġ artında turur ya‘nî öñġin⁷⁶ ...(11) saķ(1)nuk-luķ kılu zinā
ķılışmayın ol nerse kim menfa‘at aldınġız [49a1] anınġ birle anlardın birinġ
anlarġa kâbin-lerini farîza kılinmış. Taķı yoķ yazuķ anlar üze ol nerse içinde

⁷⁴ Metinde küçüçün şeklinde çevrilmiştir.

⁷⁵ Çeviride “nikāh” kelimesi unutulmuş.

⁷⁶ Sonraki birkaç kelime çevirisi sayfa kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için okunamamaktadır.

(2) kim rāzī boluştuŋuz anıŋ birle farīza kılınmuş-dın soŋ. Hāqıqat üze Taŋrı irdi bilgen hikmet birle iş kılğan.

N25: Taqı (3) kim kim yarağı yetmese sizdin ziyādeğa ya'nī māl içinde kiŋlik-ge kim nikāh kılsa āzād tişi-lerni bitgen tişi-ler (4) ol nersedin kim erklendi sağ elig-leriŋiz ya'nī qarabaş-larıŋız yigit tişi-leriŋizdin bitgen-lerdin. Taqı Taŋrı bilgen-rek bitmekiŋiz. (5) Päreniŋiz pāredin nikāh kılıŋ anlarını eyeleri-niŋ destürü birle taqı biriŋiz anlarğa kābīn-lerini (6) eđgü-lük birle saq(1)nuq-luq hālde zinā kılmağan-lık hālde taqı yaşru dōst tutmağan-lık hālde (7) qayu vaqtın cüft-lüg bolsalar eger kelseler körksüz iş-ge anlarıŋız üze ol nerseniŋiz (8) yarusı kim āzād tişi-ler üze kın-dın. Ol ol kimerse kim qorqtı emgek-din sizdin. (9) Taqı kim şabr kılsaŋız yaqşı-raq sizge taqı Taŋrı yarlıqağan raḥmet kılğan.

N26: Tileyür Taŋrı kim beyān kılsa (10) sizge taqı köndürse sizni anlarıŋız yol-larıŋız kim sizniŋ aşnuŋızdın taqı tevbeniŋizni qabül kılsa sizniŋ üze. (11) Taqı Taŋrı bilgen hikmet birle iş kılğan.

N27: Taqı Taŋrı tileyür kim tevbeniŋizni qabül kılsa sizniŋ üze taqı tileyür anlar kim [49b1] uyarlar ārzularğa kim kışsa kışmaq uluğ.

N28: Tileyür Taŋrı kim yünğül kılsa (2) sizdin taqı yaratıldı kişi za'if.

N29: Ay anlar kim bitti-ler yimeriŋiz (3) māl-larıŋızni aranıŋızda bātil birle meger kim bolsa bāzergān-lik hoşnüdlük-dın (4) sizdin taqı öldürmeriŋiz özleriŋizni. Hāqıqat üze Taŋrı irdi sizge raḥmet kılğan.

N30: Taqı kim (5) kılsa anı haddin keçe taqı küç kılı köydürgey miz anı ot-ğa. Taqı irdi ol (6) Taŋrı üze āsān.

N31: Eger saqınsarıŋız ol nerseniŋiz uluğ-raqındın yıglur siz andın kitergey miz (7) sizdin yawuzluq-larıŋızni taqı kiwürgey miz sizni kiwresi yerge kerem-lüg.

N32: Taqı ārzulamaŋız (8) anı kim arturdı Taŋrı anıŋ birle päreniŋizni pāre üze. Eren-lerge ülüş (9) ol nersedin kim qazğandı-lar taqı tişi-lerge ülüş ol nersedin kim qazğandı-lar taqı tileniŋiz (10) Taŋrı-dın artuqluğındın. Hāqıqat üze Taŋrı irdi tigme bir nerseni bilgen.

N33: Taķı tıgme birge (11) kıldıķ mırās alġan-lar ol nersedin kim koğtı ata ana taķı yaķın-raķ-lar. Taķı anlar kim ‘aķd kıldı [50a1] saġ elig-lerinġiz birinġ anlarġa ülüş-lerini. Haķıķat ze Tanġrı irdi tıgme nerse ze tanuķ.

N34: Eren-ler (2) relık kılġan-lar tiş-i-ler ze ol nerse birle kim arturdı pārelerini pāre ze taķı ol nerse birle kim (3) ġarc kıldı-lar māl-larındın yaġşı tiş-i-ler řā‘at kılġan-lar saklaġan-lar rtglġ-ni (4) ol nerse birle kim sakladı Tanġrı. Taķı anlar kim řorġarlar yazmaķ-larındın ġt-lenġ anlarını taķı kođunġ (5) anlarını yatġu yerlerini taķı urunġ anlarını eger boyun süse sizlerge istemenġ (6) anlar ze yol. Haķıķat ze Tanġrı irdi yüksek uluġ.

N35: Taķı eger řorķsarġız (7) ikki-si arası-nınġ ġilāfındın ıdıġ ġkm kılġan anınġ ehlindin taķı ġkm kılġan anınġ ehlindin (8) eger tileseler tevfiķ birgey Tanġrı aralarında. Haķıķat ze Tanġrı irdi bilgen bilgen.

N36: Kl-luķ kılınġ (9) Tanġrı-ġa taķı ortak řoşmanġ anınġ birle nerseni taķı ataġa anaġa eđġülük taķı kayaş-lık eyelerinġe (10) taķı kszlerge taķı derviş-lerge taķı yawuķ-luķ eyesi şoşnı-ġa taķı yırak şoşnı-ķa taķı yawuķ-luķ eyesi şoşnı-ġa (11) taķı yawuķluk eye[si] řoşnıġa yol erinġe taķı ol nerse kim erklig boldı saġ elig[ler]⁷⁷...[50b1] sewmez ol kimerseniz kim boldı mütekebbir kıvanġan

N37: Anlar kim baġıl-lık kılurlar taķı buyururlar (2) kiş-i-lerge baġıl-lık birle taķı örterler anı kim birdi anlarġa fazlındın taķı anuķ kıldıķ (3) kāfirlerġa kın ġvār kılġan

N38: Taķı anlar kim ġarc kılurlar māl-larını ġalk-larınġ kr⁷⁸...cn (4) taķı bitmezler Tanġrı-ġa taķı ol cihān-ġa. Taķı kim bolsa İblis anġa (5) kldaş neme yawuz kldaş.

N39: Taķı ne turur ol anlar ze eger bitseler Tanġrı-ġa taķı ol cihānġa (6) taķı ġarc kılurlar ol nersedin kim rzı kıldı Tanġrı. Taķı irdi Tanġrı anlarġa bilgen.

⁷⁷ Sonraki birkaç kelimenin çevirisi silindiġinden okunamamaktadır.

⁷⁸ Kelimenin aldıġı ek silinmiştir.

N40: Hāḳīḳat üze Taḳrı zūlmet ḳılmas (7) zerre endāzesinçe taḳı eger bolsa eḳgūlūḳ ḳat ḳat ḳılḡay anı taḳı birgey ḳatındın yanut (8) uluḡ.

N41: Neteg ol vaḳtın kim keldūḳ tigme bir ümmet-din tanuḳ birle taḳı kelse miz seniḡ birle (9) bularnıḡ üze tanuḳ.

N42: Ol kūn dōst tutar anlar kim küfr ketürdi-ler taḳı yazdı-lar yalavaç-ḡa (10) kāṣki tüz ḳılınsa anlarnıḡ birle yer. Taḳı örtmez Taḳrı-dın sözni.

N43: Ay anlar kim bitti-ler (11) yawumanḡ namāzḡa taḳı siz esrūḳ-ler biliginḡizçege tegrū anı kim aytur siz [51a1] cūnūb-lūkünḡüz ḡāde meger yol-nuḡ keçgen-leri ḡusl ḳılḡınḡızçaḡa tegrū. Taḳı eger bolsaḡız sökel yā (2) sefer üze bolsaḡız yā keldi sizde birinḡiz aṣaḳ yirdin yā cimā' ḳılsaḡız tiṣi-lerni bulmasaḡız (3) suw-nı teyemmūm ḳılınḡ arıḡ topraḳ-ḡa mesh ḳılınḡ yüzlerinḡizni taḳı elig-lerinḡizni. (4) Hāḳīḳat üze Taḳrı irdi keçürgen yarlıḳaḡan.

N44: Körmedinḡ mü anlarnı kim birildi-ler ülüṣ (5) kitāb-dın bedel ḳılurlar azḡun-luḳ-nı taḳı tileyürler kim azsaḡız yol-nı.

N45: (6) Taḳı Taḳrı bilgen-rek dūṣmen-lerinḡizni taḳı tap Taḳrı dōst taḳı tap Taḳrı yāriçi.

N46: (7) Anlardın kim cuḡūd boldı-lar ḳıṣtururlar kelimelerni orun-larındın taḳı ayturlar (8) eṣittūḳ taḳı yazduḳ taḳı eṣitinḡ eṣittürülmedin küygül bizge büktürü yā tolaḡayu til-leri birle (9) taḳı dīn içinde ṡa'n ḳılu. Taḳı eger anlar aysalar irdi eṣittūḳ taḳı boyun südūḳ taḳı eṣitgil taḳı küygül bizge (10) bolḡay irdi yaḡşı-raḳ anlarḡa taḳı rāst-raḳ velī la'net ḳıldı anlarnı Taḳrı küfrleri birle taḳı bitmezler meger (11) az.

N47: Ay anlar kim birildi-ler kitāb-nı [bitinḡ ol nersege kim] indürdūḳ rāst-laḡan ol nerseni kim [51b1] sizniḡ birle turur mundın aṣnu kim yuysa miz yüzlerni taḳı ḳaytarsa miz soḡḡ-ları üze yā la'net ḳılsa miz anlarnı (2) neteg kim la'net ḳılduḳ ṣenbelemek eyelerin. Taḳı irdi Taḳrı-nıḡ işi ḳılınmuş.

N48: Hāḳīkat üze Taḳrı (3) yarlıkamas kim ortak ḳoṣsa arġa taḳı yarlıkar ol nerseni kim andın bisre kim-ge tilese taḳı kim ortak ḳoṣsa Taḳrı-ġa (4) kötürdi yā çattı uluġ yazuġ-nı.

N49: Körmedinġ mü anlarını kim arıurlar özlerini Taḳrı (5) arıġ kıllur kim-ni tilese taḳı küç kıllınmas-lar ḥurmā çekirdeki-ninġ yipinçe.

N50: Baġıl neteg çatarlar Taḳrı üze (6) yalġan-nı taḳı tap boldı ol yazuġ açuġ.

N51: Körmedinġ mü anlarını kim birildi-ler ülüş (7) kitāb-dın biterler büt-lerġa taḳı şeytān-ġa taḳı ayturlar anlarġa kim küfr ketürdi-ler (8) uş munlar köni-rek anlardın kim bitti-ler yol yanındın.

N52: Anlar anlar kim la'net kıldı Taḳrı anlarını taḳı kim-ni kim (9) sürse Taḳrı hergiz bulmaġay sen arġa yārīçi.

N53: Olarġa mu ülüş bar erklilikdin ol uğurda birmes-ler (10) kişilerge ḥurmā çekirdeki-ninġ çuġurınça.

N54: Hased mü kıllurlar kişilerge ol nerse üze kim birdi anlarġa Taḳrı öz fazlındın (11) birdük İbrāhīm ḳabilesinġa kitāb-nı taḳı ḥikmetni taḳı birdük anlarġa uluġ mülk-ni.

N55: Anlardın kimersenı bitti [52a1] arġa taḳı anlardın kimersenı kim yüz ewürdi andın. Taḳı tap boldı tamuġ ot-luġ yanındın.

N56: Hāḳīkat üze anlar kim küfr ketürdi-ler āyet-lerimüzġa (2) köydürgey miz anlarını otġa. Tigme birkez pişse teri-leri tegşürdük anlarġa teri-ler (3) andın öngin tatsun-lar üçün kın-nı. Hāḳīkat üze Taḳrı irdi yinġen ḥikmet-lig.

N57: Taḳı anlar kim (4) bitti-ler taḳı kıldı-lar edġü 'amel-lerni kiwürgey miz anlarını uçmaġ-ġa aġar altındın (5) arıġ-lar cāvidāneler anıġ içinde ulaşu. Anlarġa anıġ içinde cüft-ler arıġ kıllınmış taḳı kiwürgey miz anlarını kinġ (6) köligege.

N58: Hāḳīkat üze Taḳrı buyurur sizge kim birserinġiz emānet-lerni eyesinġe taḳı ol vaġtın kim ḥükm kılsaġız (7) ḥalġ-lar arasında kim ḥükm

kılsaŋız tüzlük birle. Haķıķat ūze Tanrı neme yaķşı nerse ol kim ūgūtle yūr sizni anıŋ birle. Haķıķat ūze Tanrı irdi (8) eŝitgen kūrgeŋ.

N59: Ay anlar kim bitti-ler boyun sūnġ Tanrı-ġa taķı boyun sūnġ yalawaç-ġa (9) taķı iŝ eyelerinġe sizdin eger tartıŝsaŋız nerse içinde kaytarıŋ anı Tanrı tapa taķı yalawaç tapa (10) eger bitsenġiz Tanrı-ġa taķı ol cihān-ġa. Ol yaķşıraq taķı kūrklūgrek ‘ākıbet yanındın.

N60: (11) Kūrmedinġ mü anlarını kim ayturlar haķıķat ūze anlar bittiler ol nersege kim indūrūldi seninġ tapa taķı ol nersege kim indūrūldi⁷⁹ [52b1] sindin aŝnu tileyūrler kim hūkmge barıŝsalar Ka‘b bin Eŝref-ge taķı buyuruldı-lar kim kūfr ketūrseler (2) anġa taķı tileyūr İblīs kim azdursa anlarını yıraķ azmak.

N61: Taķı ol vaķtın kim aytıldı anlarġa kelinġ (3) ol nersege kim indūrdi Tanrı taķı yalawaç-ġa kūrdūnġ mūnāfık-larını yıġlınurlar sindin (4) yıġlınmaq.

N62: Neteg ol vaķtın kim tegdi anlarġa teggen ol nerse birle kim aŝnu keçūrdi elig-leri andın sonġ (5) keldi-ler saŋġa ant içerler Tanrı birle tilemedūk meger eġgūlūk taķı muvāfaķat kemiŝmek.

N63: Anlar anlar kim (6) bilūr Tanrı anı kim kūnġūl-leri içinde yūz ewūrgil anlardın taķı ūgūt-legil anlarını taķı ayġıl anlarġa ten-leri içinde (7) yetiz sūz.

N64: Taķı ıđmaduķ peyġāmbardın meger boyun sūsūnġ ūçūn Tanrı-nıŋ buyruķı birle taķı eger haķıķat ūze anlar (8) ol vaķtın kim kūç kıldı-lar ūzlerinġe keldi-ler saŋġa taķı yarlıķayu tiledi-ler Tanrı-dın taķı yarlıķayu tilese anlarını yalawaç (9) bulġay-lar irdi Tanrını tevbeni ķabūl kılgan raķmet kılgan.

N65: İđinġiz birle ant yād kılır men bitmezler ançaġa tegrū kim hūkm kılsalar sini (10) ol nerse içinde kim muķtelif boldı aralarında andın sonġ bulmasalar ūzleri içinde tarlıķ andın kim hūkm kıldınġ taķı boyun sūse (11) boyun sūmek.

⁷⁹ 102. Sayfadan sonra tekrar 101 ve 102. Sayfalar yanlıŝlıkla verilmiştir.

N66: Eger biz bitise irdük anlar üze kim öldürüñg özleriñizni yā çıkıñg [53a1] ew-leriñizdin kılmağay-lar irdi anı meger az anlardın. Taķı eger haķıkat üze anlar kılısalar irdi anı kim ögüt-lenürler (2) anıñg birle bolğay irdi yahşı-raķ anlarğa taķı katiğ-raķ tölendürmek yanındın.

N67: Taķı andağ irse birgey irdük anlarğa katiğuzdın uluğ (3) şevāb.

N68: Taķı köndürgey irdük anlarını köni yol-ğa.

N69: Taķı kim boyun süse Tañrı-ğa taķı yalawaç-ğa anlar (4) anlar birle kim eğgülük kıldı Tañrı anlar üze peygābarlardın taķı rāst sözlüglerdin taķı şehidlerdin taķı (5) yahşı-lardın taķı körklüg boldı anlar koldaş.

N70: Ol fażl Tañrı-dın taķı tap (6) Tañrı bilgen.

N71: Ay anlar kim bitti-ler tutuñg qorqunçunğuznu barıñg (7) ögür ögür yā barıñg kamuğ.

N72: Taķı haķıkat üze sizdin kimersenı keçer eger tegse sizge (8) teggen aydı eğgülük kıldı Tañrı benim üze ol vaqtın kim bolmadım anlar birle tanuq hāzır.

N73: Taķı eger (9) tegse sizge eğgülük Tañrı-dın ayğay tamām bolmaduq_menğizlig sizniñg aranğızda taķı anıñg arasında dōst-luq (10) kāşki men bolsa irdim anlar birle zafer tapsam uluğ zafer tapmak.

N74: Öldürüşsün Tañrı_yolı içinde (11) anlar kim satğın alurlar yaķın-raķ tiriglikni ⁸⁰...[53b1] yā öldürülse yingse⁸¹ birgey miz anğa uluğ yanut.

N75: Taķı ne turur sizge uruşmaz siz (2) Tañrı yolı içinde taķı za'if körülmiş-ler eren-lerdin taķı tişi-lerdin taķı oğlan-lardın anlar kim (3) ayturlar İdimüz çıkarğıl bizni bu qonum-dın küç kılğan eyesi taķı kılğıl (4) bizge katiğdın dōst taķı kılğıl bizge katiğdın yārīçi.

⁸⁰ Sayfa sonunda bulunan birkaç kelime sayfa kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için okunamamaktadır.

⁸¹ Kelime “yerjilse” şeklinde çevrilmiştir ancak ayette “yerşe” şeklinde bir anlam bulunmaktadır.

N76: Anlar kim bitti-ler öldürüşürler (5) Tanrı yolında tağı anlar kim küfr ketürdi-ler öldürüşürler şeytân yolında öldürüşünğ (6) İblis döst-ları birle haķikat üze İblisünğ keydi irdi süst.

N77: Körmedinğ mü (7) anlarını kim aytıldı anlarğa yığınğ elig-lerinğizni tağı peyveste kılınğ_namāznı tağı birinğ zekāt-nı (8) ol vaqtın kim bitindi anlar üze uruş ol vaqtın kim bir ögür anlardın qorqarlar kişi-lerdin Tanrı-nınğ qorkınçı (9) menğizlig yā qatığ-rağ qorkunç yanındın tağı aydı-lar İdimüz ne üçün bitidinğ bizninğ üze uruş eger sonğ (10) qodsa irdinğ bizni yakın vaqt-ğa tegi. Ayğıl dünyānınğ menfa‘ati az tağı ol cihān yahşı-rağ ol kimersege kim saķındı (11) tağı küç kılın..⁸²... çekirdekininğ ⁸³...

N78: ...⁸⁴kim bolsarığız teggey sizge ölüm tağı eger bolsarığız [54a1] kötürülmiş berk yerler içinde. Tağı eger tegse anlarğa eğgölük ayturlar bu Tanrı qatındın tağı eger (2) tegse anlarğa yawuzluğ ayturlar bu seninğ qatındın ayğıl kamuğ Tanrı qatındın. Ne turur (3) bu eren-lerge uqmaq-qa yawumazlar sözni.

N79: Ne kim tegse sańğa eğgölükdin (4) Tanrıdın tağı ne kim tegse sańğa yawuzluğ-dın özünğ-din. Tağı ıdtuğ sini kiři-lerge yalawaç (5) tağı tap Tanrı tanuğ.

N80: Kim boyun süse yalawaç-ğa boyun südi Tanrı-ğa tağı kim (6) yüz ewürse ıdmaduğ sini anlar üze saqçı.

N81: Tağı ayturlar boyun sümek qayu vaqtın kim çıksalar (7) qatınğdın tedbır kılur bir ögür anlardın andın önğın kim aytur sen. Tağı Tanrı bitiyür anı kim tedbır kılurlar (8) yüz ewürgil anlardın tağı tevekkül kılğıl_Tanrı üze. Tağı tap Tanrı vekıl-lik-ge.

N82: Endişe kılmas-lar mu (9) Qur‘ān-nı. Tağı eger bolsa irdi Tanrı-nınğ önğini qatındın bulğay-lar irdi anınğ içinde üküş (10) hılāf.

N83: Tağı ol vaqtın kim keldi anlarğa iş qurtulmaq-dın yā qorquğ-dın yaydı-lar anı. Tağı eger qaytarsalar irdi anı (11) yalawaç tapa tağı iş eyeleri

⁸² Sonraki kelime okunamamaktadır.

⁸³ Sonraki kelime okunamamaktadır.

⁸⁴ Ayetin ilk kelimesi okunamamaktadır.

tapa anlardın. Bilgey irdi anı anlar kim çıkarurlar anı anlardın [54b1] taqı eger bolmasa irdi⁸⁵ sizniñg üze taqı raħmeti uyğay irdiñgiz İblis-ge meger az.

N84: Uruşgul_(2)Tanrı yolında teklif kılınmas sen meger özünğ-ni yöndürgil_bitgen-lerni bolğay kim Tanrı kim (3) yığğay anlarınğ küçeylikini kim tandı-lar. Taqı Tanrı qatıg-rağ turur qınamağ yanındın.

N85: Kim şefā'at qılsa körklüg (4) şefā'at bolğay arığa ülüş andın taqı kim şefā'at qılsa şefā'at yawuz bolğay (5) arığa ülüş andın. Taqı irdi Tanrı tigme bir nerse üze saqıçı.

N86: Taqı ol vaqtın kim selām qılınarñız (6) selām birle selām qılınğ yaħşırağ birle andın yā qaytarınğ anı haqıqat üze Tanrı irdi tigme bir nerse üze (7) saqış qılğan.

N87: Tanrı yoğ tapunğı meger ol yığğay sizni qıyāmet küniñge şek yoğ anıñg içinde. (8) Taqı kim turur rāstraq Tanrı-dın söz yanındın.

N88: Taqı yoğ irdi sizge münāfıq-lar içinde ikki öğür (9) taqı Tanrı red qıldı anlarını anıñg birle kim qazğandı-lar. Tileyür mü siz kim köndürsenğiz ol kimerseniz kim azdurdı Tanrı (10) kimni azdursa Tanrı bulmağay sen arığa yol.

N89: Ārzüladı-lar eger küfr ketürsenğiz neteg kim küfr ketürdi-ler (11) taqı bolsarñız teñg tutmarñg anlardın dōst-lar ançage teğrü kim hicret qılğay siz [55a1] Tanrı yolında. Eger i'rāz qılsalar tuturñg anlarını taqı öldürünğ anlarını qayda kim bulsarñız anlarını (2) taqı tutmarñg anlardın dōst taqı yārıçı.

N90: Meger anlar kim ulaşurlar kişi-lerge kim (3) ararñızda taqı aralarında 'ahd bar yā keldi-ler sizge tar boldı köküzleri kim (4) uruş-salar sizniñg birle yā uruş-salar eren-leri birle. Taqı eger tilese Tanrı musallağ qılğay irdi anlarını sizniñg üze taqı toquşğay-lar (5) irdi sizniñg birle. Taqı eger saqlınsalar sizdin toquşmasalar sizniñg birle taqı kemişseler sizniñg tapa boyun sümekni qılmadı (6) Tanrı sizge anlar üze yol.

⁸⁵ "fāzl'ullāh" tamlamasının çevirisi yapılmamış.

N91: Bulğay siz öngin-lerni tileyürler kim kırtulsalar sizniñg birle (7) taķı kırtulsalar kavm-lerindin. Tigme bir kez kim kıytarıldı-lar müselmān-larınıñ tokuşıñğa ewrıldı-ler anıñg içinde eger (8) saçlınmasalar sizdin taķı kemişseler sizniñg tapa il-leşmekni taķı yıgmasalar elig-lerini tutuñg anlarını taķı öldürüñg anlarını (9) kıyda kim bulduñguz anlarını. Taķı anlar kılduķ sizge anlar üze huccet açuķ.

N92: (10) Taķı bolmadı bitgen-ge kim öldürse bitgen-ni meger yanğılıp taķı kim öldürse bitgen-ni yanğılıp (11) bir mü'min ten-niñg āzād kılmāķı taķı ısparlanmış_diyet mīrās hāreleringā meger kim şadaķa kılsalar [55b1] taķı eger bolsa eren-lerdin düşmen sizge taķı ol bitgen bir mü'min-niñg āzād kılmāķı (2) taķı eger bolsa eren-lerdin aranıgızda taķı aralarınıgda 'ahd teslim kılnmış diyet mīrās hāreleringā (3) taķı bir mü'min-niñg āzād kılmāķı taķı kim bulmasa ulaş ikki ay-niñg rūze tutmaķı (4) tevbe kılmāķ Tanrı-dın. Taķı irdi Tanrı bilgen hikmet birle iş kılgan.

N93: Taķı kim öldürse bitgen-ni (5) uğrayu yanutı tamuğ cāvidāne anıñg içinde taķı öwke kıldı Tanrı anıñg üze taķı sürdi anı (6) taķı anuķ kıldı anğa kın uluğ.

N94: Ay anlar kim bitti-ler ol vaķtın kim yöriseniz Tanrı (7) yolında biliñg. Taķı aymanğ ol kimersege kim kemişti sizniñg tapa selām-nı irmes sen mü'min (8) isteyür siz yaķın-raķ tiriglik-niñg fā'idesin Tanrı kıatında üküş ğanımet-ler. Anıñg menğizlig irdiniz (9) aşnudın eğgülık kıldı sizniñg üze biliñg. Hāķıķat üze Tanrı irdi ol nerseni kim kılır siz bilgen.

N95: (10) Berāber bolmas oldurğan-lar_bitgen-lerdin ziyān eyelere-niñg öngini taķı tokuş kılgan-lar (11) Tanrı yolu içinde māl-ları birle taķı tenleri birle arturdı Tanrı tokuş kılganlarını māl-ları birle taķı ten-leri birle [56a1] oldurğan-lar üze mertebeler taķı tigme birge va'de kıldı Tanrı körklügrek. Taķı arturdı Tanrı (2) tokuş kılgan-larını oldurğan-lar_üze yanut uluğ.

N96: Mertebeler andın taķı yarlıķamaķ. (3) Taķı rahmet kılmāķ. Taķı irdi Tanrı yarlıķağan rahmet kılgan.

N97: Hākīkat üze anlar kim öldürdi-ler anlarını ferīsteler özlerinin (4) küç kılğannı aydı-lar ne iş içinde irdiñiz. Aydılar irdük za'if körülmiş-ler yerde. (5) Aydılar irmedi mü Tanrı-nıñ yeri kiñ kim hicret kılsañız anıñ içinde. Anlar (6) sığınu yerleri tamuğ. Tağı yawuz boldı yanğı yer.

N98: Meger za'if körülmiş-ler eren-lerdin (7) tağı tişi-lerdin tağı oğlan-lardın yarağ-ları yetmes hilege tağı könülmes-ler yol-ğa.

N99: (8) Anlar bolğay kim Tanrı 'afv kılsa anlardın. Tağı irdi Tanrı keçürgen yarlıkağan.

N100: Tağı kim kim (9) hicret kılsa Tanrı yolında bulğay yerde hicret kılgu yer köp tağı kiñlik (10) tağı kim kim çıksa ewindin hicret kılığlı bolup Tanrı tapa tağı yalawaçı tapa andın sonğ tegse ölüm (11) tüşti yanutı Tanrı üze. Tağı irdi Tanrı yarlıkağan rahmet kılğan.

N101: Tağı ol vaqtın kim yörisenğiz [56b1] yerde yok sizniñ üze yazuğ kim kışka kılsañız namāzdın eger qorqsanğız (2) kim öldürse sizni anlar kim küfr ketürdi-ler hākīkat üze kāfirler irdi-ler sizge düşmen açuğ.

N102: (3) Tağı ol vaqtın kim bolsanğ anlar içinde tağı ikāmet kılsañ anlarğa namāznı qopsun bir ögür anlardın seninğ birle (4) tağı alsun-lar sāzlarını qayu vaqtın kim secde kılsalar bolsun-lar sonğunğuzdın tağı kelsün (5) bir ögür öñin kim namāz kılmayın tururlar namāz kılsunlar seninğ birle tağı alsun-lar qorğunç-larını (6) tağı sāzlarını ārzūladı anlar kim küfr ketürdi-ler eger gāfil bolsanğız sāzlarınğızdın tağı metā'-larınıznu (7) tağı meyl kılsalar sizniñ üze bir qışmaq. Tağı yok yazuğ sizniñ üze eger bolsa sizniñ birle (8) āzār yağmurdın yā bolsanğız sökel-ler kim qoysalar sāzlarınğız tağı alınğ (9) qorğunçunğuznu. Hākīkat üze Tanrı anuğ kıldı kāfirlerğa kın h'vār kılğan.

N103: Tağı ol vaqtın kim ötedinğiz (10) namāznı yād kılınğ Tanrı-nı öre turup tağı oldurup tağı yanlarınğız üze ol vaqtın kim (11) qarār kıldınğız kažā kılınğ namāznı Hākīkat üze namāz irdi mü'min-ler üze vaqtı belgüüg kılınmış [57a1] kitāb.

N104: Taķı süst-luķ kılmaŋ eren-lerniŋ istemeki içinde eger iglenür irsenġiz haķıķat üze anlar (2) iglenürler neteg kim iglenür siz taķı umanur siz Taŋrı-dın anı kim umanmaz siz. Taķı irdi (3) Taŋrı bilgen ħikmet-lig.

N105: Biz indürdük seniŋ tapa kitāb-nı haķ birle munurġ için kim hükm kılsaŋ (4) kişi-ler üze anıŋ birle kim körgürdi saŋa Taŋrı. Taķı bolmaġıl ħıyānet kılgan-larġa ħuřümet kılgan.

N106: Taķı yarluķayu tilegil (5) Taŋrı-dın. Haķıķat üze Taŋrı irdi yarlıķaġan raġmet kılgan.

N107: Taķı cedel kılıřmaġıl anlardın kim ħıyānet kılırlar (6) özleriŋe. Haķıķat üze Taŋrı sewmes ol kimersenı ħıyānet kılgan irdi yazuķ kılgan.

N108: Örtterler (7) kişi-lerdin taķı örtmezler Taŋrı-dın taķı ol anlar birle ol vaķtın kim tedbır kılırlar anı kim (8) ħořnüd bolmas sözdin. Taķı irdi Taŋrı anı kim kılırlar ħapsaġan.

N109: Uş siz eren-ler uşbu eren-ler (9) cedel kılıřtıŋız anlardın bu yaķın-raķ tiriglik içinde kim cedel kılır Taŋrı birle anlardın kıyāmet kün (10) yā kim bolur anlarnıŋ üze saķlaġan.

N110: Taķı kim kılsa yawuzluķ-nı yā küç kılsa öziŋe andın soŋ (11) yarlıķayu tilese Taŋrı-ġa bulġay Taŋrı-nı yarlıķaġan raġmet kılgan.

N111: Taķı kim ħazġansa yazuķ-nı [57b1] haķıķat üze ħazġanur anı özi üze. Taķı irdi Taŋrı bilgen ħikmet-lig.

N112: Taķı kim ħazġansa (2) kiçig yazuķ-nı yā uluġ yazuķ-nı andın soŋ atsa anıŋ birle bızārnı kötürdi bühtān-nı taķı āřkārā yazuķ-nı.

N113: (3) Taķı eger bolmasa irdi Taŋrı-nıŋ fazlı seniŋ üze taķı raġmeti uġraġay irdi bir öġür anlardın kim (4) azdursalar. Taķı azdurmas-lar meger özlerini taķı ziyān tegürmes-ler saŋa nersedin. Taķı indürdi (5) Taŋrı seniŋ üze kitāb-nı taķı ħikmet-ni taķı öġretti saŋa ol nersenı kim bilmes irdiŋ. Taķı irdi (6) Taŋrı-nıŋ fazlı seniŋ üze uluġ.

N114: Yoķ ħayr üküş içinde rāzlarındın meger ol kim (7) irse kim buyurdi řadaķa birle yā eġġülük birle yā onġarmak birle kişi-ler arasında.

Taķı kim kılrsa anı (8) Taŕı-ı-nıŕı ĥoŕndluķın isteyü birgey miz aŕıa uluē ŕevb.

N115: Taķı kim kim ĥilf kılıŕsa (9) yalawaç-ĝa mundın ŕonē kim belgrdi aŕıa köni yol taķı uysa bitgen-lerninē nēinin-ge (10) koyu birgey miz anı aŕıa kim dst tuttu taķı köydürgey miz anı tamuē-ĝa. Taķı yawuz boldı yanēu yer.

N116: Ĥaķıķat ze Taŕı-ı yarlıķamaz kim (11) ortak koŕsa Taŕı-ı-ĝa taķı yarlıķayur anı kim andın bisre ol kimge tilese. Taķı kim ortak koŕsa Taŕı-ı-ĝa [58a1] azdı yıraķ azmaķ.

N117: ndemezler andın bisre meger tiŕi-lerni ndemes-ler meger (2) boynaēu İblis-ni.

N118: La'net kıldı Taŕı-ı taķı aydı tutēay men ķul-larınē-dın kesilmiŕ lŕ-ni.

N119: (3) Azdurgay men anlarını taķı umandurgay men anlarını taķı buyurgay men anlarēa taķı kesgey-ler tiweleri-ninē ķulaķ-ların (4) taķı buyurgay men anlarēa aynatēaylar Taŕı-ı-nınē ĥalkın. Taķı kim kim tutunsa İblis-ni dst (5) Taŕı-ı-dın bisre ziyn kıldı aķuķ ziyn.

N120: Va'de ķılır anlarēa taķı umandurur anlarını. Taķı (6) va'de ķılmas anlarēa İblis meger arŕıķturmaķ-nı.

N121: Anlar ŕıēinēu yerleri tamuē taķı bulmas-lar (7) andın ķurtulēu yer

N122: Taķı anlar kim bitti-ler taķı kıldı-lar eēēu iŕ-lerni kiwürgey miz anlarını (8) bstn-larēa aķar altındın arıķ-lar cvidneler anınē iēinde. Taŕı-ı-nınē va'de ķılmaķı tlenmek. (9) Taķı kim rst-raķ Taŕı-ı-dın sz yanındın.

N123: İrmes sizninē umanç-larınēız taķı kitb eyelerininē umanç-ları. (10) Kim kılrsa yawuzluķ-nı cez birilgey anınē birle taķı bulmaēay aŕıa Taŕı-ı-dın bisre dst taķı yrēi.

N124: (11) Taķı kim kılsa eğgü iş-lerni irkekdin yā tişidin taķı ol bitgen anlar [58b1] kirürler uçmaķ-ķa taķı küç kılinmas naķırçe.

N125: Taķı kim körklügrek dīn yanındın ol kimersedin kim hāliš kıldı (2) yüzini Tanŗrı-ġa ol körklügrek taķı uydı İbrāhīm dīninga rāst müselmān. Taķı tutundı (3) Tanŗrı İbrāhīm-ni dōst.

N126: Taķı Tanŗrı-ġa ne kim kök-ler içinde taķı ne kim yerde. Taķı irdi Tanŗrı (4) tigme bir nerseni ķapsaġan.

N127: Taķı cevāb tileyürler sindin tişi-ler içinde. Ayġıl Tanŗrı cevāb birür sizge anlar içinde taķı ol kim (5) oķınur sizniņġ üze kitāb içinde tişilerniņġ yetīm-leri içinde anlar kim birmez siz anlarġa anı kim bitindi (6) anlarġa taķı raġbet kıılır siz kim nikāh kılsaŗıġız taķı za'if körülmiş-ler oġlanlardın taķı kim (7) ķopsaŗıġız öksüzler üçün tüzlük birle. Taķı ne kim kılsaŗıġız ġayrdın ġaķıķat üze Tanŗrı irdi anı (8) bilgen.

N128: Taķı eger tişi ķorķsa cüftindin yıraķ bolmaķ yanındın yā yüz ewürmek yanındın yok yazuķ (9) ol ikkeġü üze onġarsalar ikkisi arasında onġarmaķ. Taķı onġarmaķ yaġşı-raķ taķı hāzır kılındı (10) nefş-ler baġıl-lıķ-nı. Taķı eger körklüġlük kılsaŗıġız taķı saķınsaŗıġız ġaķıķat üze Tanŗrı irdi anı kim kıılır siz bilgen.

N129: (11) Taķı unamaġay siz kim tüzlük kılsaŗıġız tişi-ler arasında suķluk kılsaŗıġız kışmaŗıġız [59a1] kışmaķ-nıņġ ķamuġı ķodsarġız asılmış menġizlig. Taķı eger onġarsaŗıġız taķı saķınsaŗıġız ġaķıķat üze Tanŗrı irdi (2) yarlıķaġan raġmet kıłġan.

N130: Taķı eger ayrılışsalar bayıtġay Tanŗrı tigme birni baylıķındın. Taķı irdi Tanŗrı (3) kiņġ ġikmet birle iş kıłġan.

N131: Taķı Tanŗrı-ġa ne kim kök-ler içinde taķı ne kim yerde. Taķı vaşıyyet kılduķ (4) anlarġa kim birildi-ler kitāb-nı aşnunġızdın taķı sizge kim saķıniņġ Tanŗrı-dın. Taķı eger (5) küfr ketürseŗıġız ġaķıķat üze Tanŗrı-ġa ne kim kök-ler içinde taķı ol nerse kim yer içinde taķı irdi Tanŗrı (6) bay öġülmüş.

N132: Taķı Tanrı-ğa turur ol nerseler kim kök-ler içinde taķı anı kim yer içinde. Taķı tap Tanrı (7) saklağan.

N133: Eger tilese iletgey sizni ay kişi-ler taķı kelgey önginler birle. Taķı irdi (8) Tanrı anıng üze yarağlıg.

N134: Kim tileyür irse dünyanıng yanutı-nı Tanrı atında dünyanıng (9) yanutı taķı aħiret yanutı. Taķı irdi Tanrı eşitgen körgen.

N135: Ay anlar kim bitti-ler (10) boluğ kopğan-lar tanu-lar Tanrı-ğa taķı eger özlerinğiz üze yā ata ana üze taķı (11) yaķın-ralar üze eger bolsa bay yā fakır Tanrı yaķın-ra ikkisinğe uymanğ tilek-ge [59b1] kim tüzlük kılsanğiz taķı eger büktürsenğiz yā yüz ewürsenğiz haķıkat üze Tanrı irdi anı kim ılır siz bilgen.

N136: (2) Ay anlar kim bitti-ler bitinğ Tanrı-ğa taķı yalawa-ğa taķı ol kitāb-ge kim indürdi (3) yalawaı üze taķı ol kitāb-ge kim indürüldi aşnudin. Taķı kim kim küfr ketürse Tanrı-ğa taķı ferishtelerinğe (4) taķı kitāb-larinğe taķı yalawa-larınğa taķı ıyāmet kün taķı azdı yıra azma.

N137: Haķıkat üze anlar (5) kim bitti-ler andın sonğ küfr ketürdi-ler andın sonğ bitti-ler andın sonğ küfr ketürdi-ler andın sonğ arturdi-lar küfrni bolmadı Tanrı (6) yarlıkasa anlarını taķı köndürse anlarını yol-ğa.

N138: Müjde birgil münāfı-larga munuğ birle kim anlarga ın iglig.

N139: Anlar kim (7) tutunurlar kāfirlerni dōst-lar mü'min-lerdin bisre isteyürler mü anlarınğ atında (8) 'izzet-ni haķıkat üze 'izzet Tanrı-ğa amuğ.

N140: Taķı indürdi sizniğ üze kitāb-nı ol vaqtın kim eşitinğiz (9) Tanrı-nıng āyet-lerini küfr ketürülür anğa taķı mashara ılınur anğa olturmanğiz anlar birle anağa tegrü kim kirseler (10) andın öngin sözge haķıkat üze siz ol uğurda anlarınğ menğizlig. Haķıkat üze Tanrı münāfı-larınğ cem' ılğanı taķı kāfirlerninğ (11) tamuğ içinde amuğ-nı.

N141: Anlar kim küyerler sizniğ birle eger bolsa sizge açma Tanrı-dın [60a1] aydı-lar irmedük mü sizniğ birle taķı eger bolsa kāfirlerğa ülüş

aydı-lar yinğmedük mü (2) sizning üze ya'nī zaferni taqı yığmaduq mu sizlerni mü'min-ler üze. Taqı Tanğrı hūkm qılur aranğızda kıyāmet kün. (3) Taqı qılmağay Tanğrı kāfirlerğa mü'min-ler üze yol.

N142: Haqıqat üze münāfıq-lar aldağan-lar (4) 'amelin qılurlar Tanğrı-ğa taqı ol aldaşmaq-da yinğgen-ninğ 'amelin qılğan turur ol vaqtın kim qoptı-lar namāzğa qoptı-lar kâhil-ler körgürürler (5) kişi-lerge taqı yād qılmas-lar Tanğrı-ğa meger az

N143: Mütereddidler anıñ arasında irmes muñğlar tapa taqı (6) irmez anlar tapa. Taqı kim azdursa Tanğrı tapmağay sen arğa yol.

N144: Ay anlar kim bitti-ler tutunmañğ (7) kāfirlerni dōst-lar mü'min-lerdin bisre. Tileyür mü siz kim qılсанğız Tanğrı-ğa (8) sizning üze huccet açuq.

N145: Haqıqat üze münāfıq-lar astın tabaq içinde ot-dın (9) taqı bulmağay sen anlarğa yārīci.

N146: Meger anlar kim tevbe qıldı-lar taqı onğardı-lar taqı yapuşı-lar Tanğrı-ğa (10) taqı hāliş qıldı-lar dīn-lerini Tanğrı-ğa anlar mü'min-ler birle. Taqı birgey Tanğrı (11) mü'min-lerğa uluğ sevāb.

N147: Ne qılur Tanğrı sizning 'azābuñguznu eger şükr qılсанğız taqı bitsenğiz [60b1] taqı irdi Tanğrı aznu qabūl qılğan üküş sevāb birgen bilgen.

N148: Sewmes Tanğrı ün kötürmek-ni körksüzlük birle sözdin meger ol kimerse (2) kim küç qıldı. Taqı irdi Tanğrı eşitgen bilgen.

N149: Eger āşkārā qılсанğız hayrnu yā örtseñiz yā keçürseñiz (3) yawuzluq-dın haqıqat üze Tanğrı irdi 'afv qılğan yarağlıq.

N150: Haqıqat üze anlar kim küfr ketürürler Tanğrı-ğa taqı yalawaç-larınğa (4) taqı tileyürler kim tutsalar dīn-ni kim buyurmadı Tanğrı taqı yalawaçı taqı ayturlar biter miz pāreğa taqı tanar miz (5) pāreğa taqı tileyürler kim tutunsalar anıñ arasında yol.

N151: Anlar anlar küfr ketürgen-ler (6) rāst taqı anuq qıldıq kāfirlerğa qın hvar qılğan.

N152: Taķı anlar kim bitti-ler Tanrı-ğa taķı yalawaç-larınğa (7) taķı ayırt kemişmedi-ler biri arasında anlardın anlar birgey miz anlarğa şevâb-ların. Taķı irdi Tanrı (8) yarlıķağan rahmet kılğan.

N153: Tileyür sindin kitâb eyeleri kim indürserñ anlar üze kitâb-nı kök-din (9) tiledi-ler Mūsâdın uluğ-raķ-nı andın taķı aydı-lar körgürgül bizge Tanrını açuķ taķı tuttı anlarını (10) yaşın küç kılmaķ-ları birle andın sonğ tutundı-lar buzağunı andın sonğ kim keldi anlarğa açuķ huccet-ler taķı ‘afv kılduķ (11) anlarını taķı birdük Mūsâğa erklig bolmaķ açuķ.

N154: Taķı kötürdük anlarınñ üze Tūrnu ‘ahdleri birle [61a1] taķı ayduķ anlarğa kiriñģ kapuğ-ğa tönğütüp yâ eglip taķı ayduķ anlarğa haddin keçmenğ şenbelemek içinde taķı alduķ (2) anlardın ‘ahdlerni irig.

N155: Bozmaķ-ları birle ‘ahdlerini taķı küfr ketürmek-leri birle Tanrı-nıñ âyet-lerinğa taķı (3) öldürmek-leri birle peygâmbarlarını haķ-dın öngin birle taķı aymaķ-ları birle köngül-lerimiz örtüglüg. Mühr urdı Tanrı anlar üze küfrleri birle (4) bitmezler meger az.

N156: Taķı küfrleri birle taķı ayduķ-ları birle Meryem üze bühtân-nı uluğ.

N157: (5) Taķı ayduķ-ları birle biz öldürdük ‘İsânı Meryem oğlı Tanrı-nıñ yalawaçı taķı öldürmedi-ler anı taķı (6) asmadı-lar velî oħşatıldı. Anlarğa taķı haķikat üze anlar hilâf kılıştı-lar anıñ içinde şek içinde andın. Yok anlarğa (7) anıñ birle bilig-din meger sizniñ uymaķı taķı öldürmedi-ler anı yaķın

N158: Kötürdi anı Tanrı anıñ tapa. Taķı irdi (8)Tanrı yinğen hikmet-lig.

N159: Haķikat üze yok kitâb meger bitgey ök arğa ölmekindin aşnu (9) taķı kıyâmet kün bolur anlar üze tanuķ.

N160: Küç kılmaķ birle anlardın kim cuhüd boldı-lar harâm kılduķ anlar üze (10) arıģ-lar helâl kılındı taķı yığmaķ-lar birle Tanrı yolındın üküş-ni.

N161: Taķı almaķ-ları birle asıĝ-nı (11) taķı yıĝlındı-lar andın taķı yimek-leri birle kişi-lerniĝ māl-ların bātil birle taķı anuķ kılduķ kāfirlerĝa [61b1] anlardın ķın iglig.

N162: Lākin tölengen-ler ‘ilm iĝinde anlardın taķı bitgen-ler biterler (2) ol nersege kim indürüldi seniĝ tapa taķı ol nersege kim indürülmedi aŗnunĝdın taķı kılgan-lar namāznı taķı birgen-ler (3) zekāt-nı taķı bitgen-ler Tanĝrı-ĝa taķı kıyāmet küniĝe. Anlar birgey miz anlarĝa ŝevāb uluĝ.

N163: (4) Biz vaħy kılduķ seniĝ tapa neteg kim vaħy kılduķ Nüh tapa taķı peyĝambarlar tapa andıĝ sonĝra taķı vaħy kılduķ (5) İbrāhīm tapa taķı İsmā‘il tapa taķı İřhāk tapa taķı Ya‘ķüb tapa taķı oĝul oĝul-larınĝa taķı ‘İsā tapa (6) Eyyüb tapa taķı Yünus tapa taķı Hārün tapa taķı Süleymān tapa taķı birdük Dāvüdgā Zebürnü.

N164: Taķı yalawaĝlar (7) kıŗŗa kılduķ anlarını seniĝ üze aŗnudın taķı yalavaĝ-lar kıŗŗa aymaduķ seniĝ üze. Sözledi Tanĝrı (8) Mūsāĝa sözlemek.

N165: Yalavaĝ-lar müjde birgen-ler taķı ķorķutĝan-lar mununĝ üĝün kim bolsa kişi-lerge (9) Tanĝrı üze ĥucet yalavaĝ-lardın sonĝ. Taķı irdi Tanĝrı yinĝen ĥikmet-lig.

N166: Velī Tanĝrı tanuķ-luķ birür (10) ol nerse birle kim indürüldi seniĝ tapa indürdi anı ‘ilm birle taķı feriştelere tanuķ-luķ birürler. Taķı tap Tanĝrı tanuķ.

N167: (11) Ĥaķīkat üze anlar kim küfr ketürdi-ler taķı yıĝdı-lar Tanĝrı yolındın azdı-lar yıraķ azmaķ.

N168: Ĥaķīkat üze anlar kim [62a1] küfr ketürdi-ler taķı küĝ kıldı-lar bolmadı Tanĝrı kim yarlıķasa anlarını taķı köndürse anlarını yol-ĝa.

N169: Meger tamuĝ (2) yolınĝa cāvidāneler anıĝ iĝinde ulaŗu. Taķı irdi ol Tanĝrı āsān.

N170: Ay kişi-ler (3) keldi sizge yalavaĝ ĥaķ birle İdinĝizdin bitinĝ yaŗŗı-raķ sizge. Taķı eger tansarıĝız (4) ĥaķīkat üze Tanĝrı-ĝa ol nerse kim kök-ler iĝinde taķı yerde taķı irdi Tanĝrı bilgen ĥikmet-lig.

N171: Ay (5) kitāb eyeleri haddin keçmenġ dīnirġiz içinde taķı aymarġ Tanġrı ũze meġer haķ-nı. Haķıķat ũze Mesih (6) Meryem oġlı ĩsā Tanġrı-nırġ yalavaķı taķı anırġ sözni kemişti anı Meryem tapa taķı cān-nı andın (7) bitirġ Tanġrı-ġa taķı yalavaç-larırġa taķı aymarġ ũç teyü. Yıġlınrġ yaġşı-raķ sizge Haķıķat ũze Tanġrı (8) bir tapunġu. Arıġ-lıķ arġa kim bolsa arġa oġlan arġa taķı ol nerse kim kök-ler içinde taķı ol nerse kim (9) yer içinde. Taķı tap Tanġrı saķçı.

N172: ‘Ār tutmaġay Mesih kim (10) bolsa ķul Tanġrı-ġa taķı ferishteler yawuķ ķılınmıř. Taķı kim kim ‘ār tutsa (11) ķulluķındın taķı uluġsınsa yıġġay anlarını ⁸⁶ ...

N173: ...[62b1] bitti-ler taķı ķıldı-lar eġġü ‘amel-ler tũkel birũr anlarġa sevāb-ların taķı arturur anlarını fazlındın (2) taķı anlar kim ‘ārlandı-lar taķı uluġ-sındı-lar ķınayur anlarını ķın iglig (3) taķı bulmas-lar anlarġa Tanġrı-dın bisre dōst taķı yārīçi.

N174: Ay ķiři-ler (4) keldi sizge ġucet İdirġiz taķı indũrdũk siznrġ tap nũrnı aķuķ.

N175: Ammā (5) anlar kim bitti-ler Tanġrı-ġa taķı yapuştı-lar arġa kiwũrġey anlarını raġmetirġe andın taķı (6) artuķsı eġġũlũk-ge taķı kōndũrũr anlarını anırġ tapa yolġa kōni.

N176: Cevāb tileyũrler sindin ayġıl Tanġrı (7) cevāb aytur sizge anasız oġulsız içinde. Eger bir er yoķalsa yoķ arġa oġlan taķı arġa ķız ķarındař arġa (8) ol nerseniġ yarusı kim ķoġdı. Taķı ol mīrāř alur andın bolmasa arġa oġlan. Eger bolsalar ikki (9) ol ikkisiġe ũç-de ikki ũlũř ol nersedin kim ķoġdı. Taķı eger bolsalar uyalar eren-ler taķı tişi-ler irkek-ge (10) ikki tişi-nirġ ũlũři merġizlig. Beyān ķılır Tanġrı sizge kim azmasarġız. Taķı Tanġrı tigme bir nerse (11) bilgen.

MĀĪDE SŪRESĪ

[63a1] Tanġrı atı birle başlayur men ũkũř raġmet-lig raġmeti lāzım.

⁸⁶ Ayetin sonundaki ve diġer ayetin başındaki kelime okunamamaktadır.

M1: (2) Ay anlar kim bitti-ler vefā kılnıĝ ‘ahdlerge. Helāl kılnıdı sizge tiwenniĝ sıĝırnıĝ keçi-niĝ tört adaqlıĝı meger **(3)** ol kim okunur sizniĝ üze aw-nurıĝ helāl kılgan-ları-dın öngin taķı siz harām-lar. Haķıķat üze Tanrı ħükm kıılır anı kim **(4)** tileyür.

M2: Ay anlar kim bitti-ler helāl kıılmanıĝ Tanrı-nıĝ ‘alāmet-lerin taķı harām ay-nı **(5)** taķı Ka’bege ıdılgan nerseni taķı boynıĝa asılğan nerseni taķı uğraĝan-larnı Ka’bege isteyürler artuķ-luķ-nı **(6)** anlarınĝ İdisindin taķı hoşnüdluķ-nı taķı ol vaķtın kim helāl bolsanıĝız awlarıĝ. Taķı kıazĝanu birmesün sizge kişi-lerniĝ **(7)** yigrenmeki kim yıĝdı-lar sizni Mescid-i Harām-dın kim ‘iddet kıılmanıĝız taķı yārı biriřiĝiĝ edĝülük-ge **(8)** taķı saķ(1)nuk-luķ-ķa taķı yārı birişi-menıĝ yazuķ üze taķı zulm kıılmaķ üze taķı saķınıĝ Tanrıdın. Haķıķat üze Tanrı **(9)** kıını kıatıĝ.

M3: Harām kılnıdı sizniĝ üze ölüĝse taķı kıan taķı tonĝuz eti taķı ol nerse kim **(10)** ün kılnıdı Tanrı-dın önginge anıĝ birle taķı boĝulmuş taķı urup öldürölmiş taķı tüşıp ölmüş taķı tüşıp ölmüş **(11)** taķı ol kim yidi anı azıĝ-lıĝ meger ol kim boĝazladıĝız taķı ol kim boĝazlandı taķı üze taķı kim ülüş kıılmanıĝız **[63b1]** kıımār ok-ları birle ol buyruķ-dın çıķmaķ. Bu kün nevmıd boldı anlar kim küfr ketürdi-ler dıniĝizdin **(2)** kıorkmanıĝ anlardın kıorkunıĝ mindin. Bu kün tükel kııldım sizge dıniĝizni taķı tamām kııldım **(3)** sizniĝ üze ni’metim-ni taķı rāzı boldum ya’nı ihtiyār kııldım sizge müselmān-lıķ-nı dın. Kim kıısarlansa aç-lıķ-da **(4)** kıışmaķ-dın yazuķ-ķa haķıķat üze Tanrı yarlıķaĝan rahmet kılgan.

M4: Ayturlar saĝa nenıĝ helāl kııldı anlarĝa. **(5)** Ayĝıl helāl kılnıdı sizge arıĝ-lar taķı ol kim öĝrettiĝiz kesb kılgan-lardın öĝretigli bolup öĝretür siz **(6)** anlarĝa ol nersedin kim öĝretti sizge Tanrı yinıĝ andın kim tuttı-lar sizniĝ üze taķı yād kılnıĝ **(7)** Tanrı-nıĝ atı-nı anıĝ üze saķ(1)nıĝ Tanrı-ĝa. Haķıķat üze Tanrı saķışı revān.

M5: Bu kün indürölđi **(8)** sizge arıĝ. Taķı anlarınĝ yıĝü nersesi kim birildi kıtāb-nı helāl sizge taķı ça’amunıĝuz **(9)** helāl anlarĝa taķı āzād tişi-ler saķ(1)nuk-lar bitgen tişi-ler taķı saķ(1)nuk-lar anlardın kim birildi-ler **(10)** kıtāb ařnunıĝuzdın ol vaķtın kim birsanıĝiz anlarĝa kābın-lerini saķ(1)nuk-luķ

qılır zinā (11) qılışmas taqı yaşru dōst tutmağan-lıq hālda. Taqı kim küfr ketürdi imān-ğa bāṭıl boldı [64a1] ‘ameli taqı ol ol cihān-da ziyān-kārlardın.

M6: Ay anlardın kim bitti-ler ol vaqtın kim qoptuñguz (2) namāzğa yuñğ yüzleriñgizni taqı elig-leriñgizni tirsek-lerge tegrü taqı mesh qılıñğ (3) başlarıñgızğa taqı adaq-larıñgızğa ikki topuq-qa tegrü. Taqı eger bolsarıñgız cenabet-lıg arınıñğ (4) taqı eger bolsarıñgız sökel-ler yā sefer üze yā kelse bir kimerse sizlerdin aşaq-dın (5) yā cimā‘ qılsarıñgız tişi-ge taqı bulmasarıñgız suw-nı uğranğ arıg yerge mesh qılıñğ (6) yüzleriñgizge taqı elig-leriñgizge andın. Tilemez Tanğrı kim qılsa sizniñğ üze tarlıq-dın (7) veli tileyür arıtsa sizni taqı tamām qılsa ni‘meti-ni sizniñğ üze bolğay kim siz şükr qılğay siz.

M7: (8) Taqı yād qılıñğ Tanğrı-nıñğ ni‘meti-ni sizniñğ üze taqı ‘ahdini ol kim ‘ahd qılıştı sizniñğ birle anıñğ birle ol vaqtın kim aydıñgız eşittük (9) taqı boyun südük. Taqı saqınıñğ Tanğrı-dın. Haqıkat üze Tanğrı bilgen köñgöl-ler eyesi-ni ya‘nı köñgöl-ler içindeki-ni.

M8: Ay anlar kim bitti-ler (10) boluñğ qopğan-lar Tanğrı-ğa tanuq-lar tüzlük birle taqı qazğanu birmesün sizge kişi-lerniñğ yigrenmeki (11) munuñğ üze kim ‘adl qılmasarıñgız. ‘Adl qılıñğ ol yaqın-raq saq(ı)nuq-luq üze taqı saq(ı)nıñğ Tanğrı-ğa. Haqıkat üze Tanğrı bilgen [64b1] anı kim qılır siz.

M9: Va‘de qıldı Tanğrı anlarğa kim bitti-ler taqı qıldı-lar edğü ‘amel-ler anlarğa yarlıkamaq taqı şevāb (2) uluğ.

M10: Taqı anlar kim küfr ketürdi-ler taqı yalğan-ğa nisbet qıldı-lar āyet-lerimüzni anlar tamuğ eyeleri.

M11: (3) Ay anlar kim bitti-ler yād qılıñğ Tanğrı-nıñğ ni‘meti-ni sizniñğ üze ol vaqtın kim uğradı eren-ler kim (4) yaysa sizniñğ tapa elig-lerini taqı yıgdı elig-lerini sizdin taqı saq(ı)nıñğ Tanğrı-dın taqı Tanğrı üze (5) tevekkül qılsun bitgen-ler.

M12: Taqı aldı Tanğrı Ya‘qūb oğul-ları-nıñğ ‘ahdin taqı ıdduq (6) anlardın on ikki saqçı. Taqı aydı Tanğrı haqıkat üze men sizniñğ birle. Eger qılsarıñgız namāznı taqı birsarıñgız (7) zekāt-nı taqı bitsarıñgız yalawaç-larım-ğa taqı nuşret birsarıñgız anlarğa taqı borç birsarıñgız Tanğrı-ğa borç körklüg (8)

kitergey men sizdin yazuq-larınǵızni taqı kiwürgey men sizni uçmaq-larǵa aqar (9) altındın arıq-lar kim kim küfr ketürse mundın sonǵra sizdin azdı yol-nurǵ tüzini.

M13: (10) Bozmaq-larını ‘ahdlerini sürdük anlarını taqı qılduq köngül-lerini qatıǵ qıstururlar (11) kelimelerini orun-larındın taqı unuttı-lar ülüş-ni andın kim anǵdurul-dı anıǵ birle taqı qıs-mas sen muqtalı‘ bolur sen [65a1] hıyānet üze anlardın meger az anlardın keçürgil anlardın taqı ‘afv qılǵıl. Haqıqat üze Taǵrı sewer (2) körklüglük qılǵan-larını.

M14: Taqı anlardın kim aydı-lar biz tersālar alduq ‘ahdlerini taqı unuttı-lar (3) ülüş ol nersedin kim anǵduruldı-lar anıǵ birle yapušturduq aralarında düşmen-lıq-nı yigrenmek-ni (4) qıyāmet küniǵge tegrü taqı haber birgey anlarǵa Taǵrı ol nerse birle kim irdi-ler qılurlar.

M15: Ay kitāb (5) eyeleri keldi sizge yalavaçımız açuq qılır sizge üküş-ni ol nersedin kim irdinǵız örter siz (6) kitāb-dın taqı keçrür üküş-din. Keldi sizge Taǵrı-dın yaruq taqı kitāb (7) belgülüǵ.

M16: Köndürür anı Taǵrı ol kimerse kim uydı hoşnūdluǵıǵa kurtulmaq yol-larınǵa taqı çıkarur anlarını (8) qaraǵuluq-dın yaruq-luq tapa buyruqı birle taqı köndürür anlarını köni yol tapa.

M17: (9) Küfr ketürdi anlar kim aydı-lar haqıqat üze Taǵrı ol Meryem oǵlı Īsā ayǵıl kim yıǵar Taǵrı-dın nersenı (10) eger tilese kim yokatsa Meryem oǵlı Īsānı taqı anasını taqı ol kimerselelerini kim yer içinde qamuǵını. (11) Taqı Taǵrı-ǵa kök-lerninǵ mülki taqı yerninǵ taqı ikkisi arasında. Yaratur neni kim tilese. Taqı Taǵrı [65b1] tıǵme bir nerse üze yaraǵlıǵ.

M18: Taqı aydı cuhūdlar taqı tersālar biz Taǵrı-nınǵ oǵul-ları (2) taqı dōst-ları. Ayǵıl ne üçün qınar sizni yazuq-larınǵız birle siz yaratılmış ol kimerselelerini kim yarattı. Yarlıqar kim-ni tilese taqı qınayur (3) kim-ni tilese. Taqı Taǵrı-ǵa kök-lerninǵ mülki taqı yerninǵ taqı ne kim ikkisi arasında anıǵ tapa (4) qaytmak.

M19: Ay kitāb eyeleri keldi sizge yalavaçımız açuq kılur sizge süst-luq üze (5) yalavaç-lardın kim aysañız kelmedi bizge müjde birgen-din taqı qorqutğan-dın. Keldi sizge müjde birgen (6) taqı qorqutğan. Taqı Tanrı tigma nerse üze yaraqlıq.

M20: Taqı ol vaqtın kim aydı Mūsā qavmınğa ay qavmum (7) yād kılınq Tanrı ni'metin sizniq üze ol vaqtın kim kıldı sizniq içiqizde peygābarlar taqı kıldı sizlerni melik-ler (8) taqı birdi sizge anı kim birmedi bir kimersege 'ālem-lerdin.

M21: Ay qavmum kiriq arıq kılınmış (9) yerge ol kim bitidi Tanrı sizge taqı qaytmañq soñq-larıñız üze kim ewrülgey siz (10) ziyān kılğan-lar.

M22: Aydı-lar ay Mūsā haqıqat üze anıq içinde eren-ler boynağı taqı biz kirmegey miz anğa (11) ançağa tegrü kim çıqğay-lar andın eger çıqsalar andın biz kirgen-ler.

M23: Aydı ikki er [66a1] anlardın kim qorqarlar edgölük kıldı Tanrı anlar üze kiriq anlar üze qapuğ-ğa ol vaqtın kim kirseniq anğa (2) haqıqat üze siz yinçen-ler taqı Tanrı üze tevekkül kılınq eger irseniq bitgen-ler.

M24: Aydı-lar (3) ay Mūsā biz haqıqat üze kirmegey miz anğa ulaşı peyveste bolmış-larıñça anıq içinde barğıl sen taqı İdiñq ikkegü toquşuñq (4) biz munda oldurgan-lar.

M25: Aydı İdim haqıqat üze men erklenmez men meger özüm-ni taqı uyam-nı ayırt kemişgil aramızda (5) taqı buyruq-dın çıqğan eren-ler arasında.

M26: Aydı haqıqat üze ol harām kılınmış anlar üze kırq yıl (6) mütehayyir bolurlar yerde qadğurmağıl buyruq-dın çıqğan eren-ler üze.

M27: Taqı oquğıl anlar üze (7) Ādem-nünq ikki oğı-nıñq haberin haq birle ol vaqtın kim qurbān kıldı-lar qurbānı qabül kılındı ol ikkide birisindin taqı qabül kılınmadı birindin. (8) Aydı öldürgey men sini. Aydı haqıqat üze qabül kılur Tanrı saqınğan-lardın.

M28: Eger yaysarŋ meniŋ tapa eligiŋ-ni (9) munurŋ üçün kim öldürsenŋ mini irmes men yayğan eligim-ni seniŋ tapa öldürsem sini haķıķat üze men qorqar men Tarŋrı-dın ‘ālem-ler İdisindin.

M29: (10) Haķıķat üze men tileyür men kim kötürsenŋ yazuķum-nı taķı yazuķurŋ-nı taķı bolsarŋ ot eyelerindin taķı ol (11) küç qılğan-larınurŋ yanutı.

M30: Āsān qılu birdi arŋa teni uyasını öldürmekin öldürdi anı taķı boldı [66b1] ziyān-lıĝ-lardın.

M31: İddı Tarŋrı qarĝa-nı üşeyür yerni körgüzsün üçün arŋa neteg (2) örter uyası-nurŋ ‘avretini. Aydı ay bī-çārelik marŋa ‘āciz mü boldum kim bolsam bu qarĝa menĝizlig (3) tā örtsem uyam-nurŋ ‘avreti-ni taķı boldı ökünge-nlerdin.

M32: Anıurŋ üçün ol bitidük (4) Ya‘qūb oĝlan-ları üze haķıķat üze ol öldürse ten-ni nefs-din önrin birle yā fesādsızın yerde tamām ol (5) öldürmişinŋ qamuĝ. Taķı kim turgürse tamām ol turgürdi kişi-lerni qamuĝ. Taķı (6) keldi anlarĝa yalavaç-larımız açuķ huccet birle andın sonĝ haķıķat üze üküş anlardın andın sonĝ yerde (7) haddin keçgen-ler.

M33: Haķıķat üze anlarınurŋ yanutı kim toķuş qılurlar Tarŋrı birle taķı yalavaçı birle taķı sa‘y qılurlar (8) yerde fesād üze kim öldürülseler yā asılsa yā kesilse elig-leri taķı adaķ-ları (9) tigma bir yandın birin yā qowulsalar yirdin. Ol anlarĝa h‘vārluķ dünyāda taķı anlarĝa ol cihān-da (10) qın uluĝ.

M34: Meger anlar kim tevbe kıldı-lar mundın aşnu kim yaraĝlıĝ bolsarŋız anlar üze bilinŋ haķıķat üze Tarŋrı (11) yarlıķaĝan rahmet qılğan.

M35: Ay anlar kim bitti-ler saķ(1)nıurŋ Tarŋrı-ĝa taķı istenŋ anıurŋ tapa ulanmaķ sebebinin [67a1] taķı mücāhede qılınŋ anıurŋ yolu içinde bolĝay kim siz qurtulĝay siz.

M36: Haķıķat üze anlar kim küfr ketürdi-ler eger haķıķat üze anlarĝa (2) ne kim yer içinde qamuĝ taķı anıurŋ endāzesinçe anıurŋ birle yulun-sun-lar anıurŋ birle kıyāmet kün-nürŋ qınındın qabül qılınmaĝay (3) anlardın taķı anlarĝa qın iglig.

M37: Tileyürler kim çıksalar ot-dın taķı irmez anlar çıķan-lar (4) andın taķı anlarġa ķın turuķan.

M38: Oġrı kılġan er taķı oġrı kılġan tişi kesinġ (5) ikkisi-ninġ eliglerini yanut için anınġ birle kim kazġan-dılar ķın için kızġut Tanġrı-dın. Taķı Tanġrı yinġen ġikmet-lig.

M39: Taķı kim tevbe kılsa (6) zulm kılmışındın sonġ taķı onġardı ġaķıķat üze Tanġrı tevbesin ġabül kıılır. Anınġ üze ġaķıķat üze Tanġrı yarlıķaġan rahmet kıılġan.

M40: (7) Bilmedinġ mü ġaķıķat üze Tanġrı anġa kök-lerninġ mülki yerninġ ķınayur kim-ni tilese taķı yarlıķayur (8) kim-ni tilese taķı Tanġrı tigma bir nerse üze yaraġlıġ.

M41: Ay yalavaç ġadġurtmasun sini anlar kim (9) iwerler küfr içinde anlardın kim aydı-lar bittük aġızları birle taķı bitmedi köġgöl-leri (10) taķı anlardın kim cuhüd boldı-lar eşitgen-ler yalġan-nı işitgen-ler öġin eren-ler için kelmedi-ler saġa. (11) Kıştururlar kelimelerini orun-larındın ayturlar eger birilsenġiz munı alınġ anı taķı eger [67b1] birilmesenġiz ġorkunġ. Taķı kim-ni kim tilese Tanġrı anınġ fitnesini erklenmegey sen anġa Tanġrı-dın nerse. Anlar (2) anlar kim tilemedi Tanġrı kim anġ kılsa köġgöl-lerin. Anlarġa dünyāda ġvārluķ taķı anlarġa ol cihān-da ķın (3) uluġ.

M42: Eşitgen-ler yalġan-nı yigen-ler ġarām-nı eger kelseler saġa ġükm kıılġıl (4) aralarında yā yüz ewürġil anlardın taķı eger yüz ewürsenġ anlardın ziyān tegürmegey-ler saġa nerse. Taķı eger ġükm kılsaġ (5) ġükm kıılġıl aralarında tüzlük birle. ġaķıķat üze Tanġrı sewer ‘adl kıılġan-larını.

M43: Taķı neteg ġükm kıılırlar saġa (6) taķı anlar ġatında Tevrāt bar anınġ içinde Tanġrı-nınġ ġükmi andın sonġ ewrülürler andın sonġ. Taķı irmez anlar (7) bitgen-ler.

M44: Biz indürdük Tevrāt-nı anınġ içinde köni-lik taķı yaruķ-luķ ġükm kıılır anınġ birle peyġambarlar (8) anlar kim inķiyād kıldı-lar ya’nī müselmān boldı-lar anlarġa kim cuhüd boldı-lar taķı İdi-ge nisbet-lig-ler taķı dāniřmendler ol nerse birle kim beklemek tilendi-ler (9) Tanġrı-nınġ

kitābındın taqı irdi-ler anıñg üze tanuq-lar qorqmanıñ kişi-lerdin taqı qorqunıñ mindin (10) taqı bedel qılmanıñ āyet-lerim-ni az bahāğa. Taqı hūkm qılmasa anıñg birle kim indürdi Tanrı anlar (11) anlar küfr ketürgen-ler.

M45: Taqı bitidük anlar üze anıñg içinde haqıqat üze ten ten birle taqı köz [68a1] köz birle taqı burun burun birle taqı kulak kulak birle taqı tiş tiş birle baş-larğa (2) tüzlük qılışmaq. Kim kim şadaqa qılsa anıñg birle ol örtgen turur yazuqını. Anıñga taqı kim hūkm qılmasa anıñg birle kim indürdi (3) Tanrı anlar anlar küç qılğan-lar.

M46: Taqı uydurduq izleri üze Meryem oğlu Īsānı rāst-lağan (4) ol nerseni kim ileyinde Tevrāt-dın taqı birdük anıñga Īncil-ni anıñg içinde könilik taqı yaruqluq taqı rāst-lağan (5) ol nerseni kim ileyinde Tevrāt-dın taqı köni yol taqı ögüt saqınğan-larğa.

M47: Taqı hūkm qılsun (6) Īncil eyeleri ol nerse birle kim indürdi Tanrı anıñg içinde. Taqı kim kim hūkm qılmadı ol nerse birle kim indürdi Tanrı anlar (7) anlar buyruq-dın çıqğan-lar.

M48: Taqı indürdük senıñg tapa kitāb-nı haq birle rāst-lağan ol nerseni kim (8) ileyinde kitāb-dın taqı erklig bolğan anıñg üze hūkm qılğıl aralarında ol nerse birle kim indürdi Tanrı taqı uymağıl (9) hevālarınğa ol nersedin kim keldi sanıñga Haq-dın. Tigme birge qılduq sizdin şerāat açuq yol. (10) Taqı eger tilese Tanrı qılğay irdi sizni bir ögür veli sınamaq üçün sizni ol nerse içinde kim birdi sanıñga ozuşunıñ (11) eđgü iş-lerge Tanrı tapa qaytışunıñız kamuğ taqı haber birür sizge ol nerse içinde kim irdinıñiz hilāf [qılışur siz].

M49: [68b1] Taqı kim hūkm qılğıl aralarında anıñg birle kim indürdi Tanrı taqı uymanıñ hevālarınğa taqı qorqıñıl anlardın kim fitne qılsalar (2) yazuq-larınunıñ pāresi birle kim indürdi Tanrı senıñg tapa eger ewrülsele taqı bilgil haqıqat üze tileyür Tanrı kim tegse anlarğa (3) yazuq-larınunıñ pāresi. Taqı haqıqat üze üküş kişi-lerdin buyruq-dın çıqğan-lar.

M50: Cāhiliyyet hūkmi-ni (4) isteyürler. Taqı kim turur körklügrek Tanrı-dın hūkm yanındın erenlerge kim yaqın bilürler.

M51: Ay anlar kim (5) bitti-ler tutunmaŋg cuhūdlar taķı tersālar dōst pāreleri dōst pāreniŋg. (6) Taķı kim dōst tutsa anlarını sizdin haķıķat ūze ol anlardın. Haķıķat ūze Taŋrı kōndürmes zālim eren-lerini.

M52: (7) Kōrer sen anlarını kim kōŋgöl-leri içinde sōkel-lik iwerler anlarıŋg içinde ayturlar qorqar miz kim (8) tegse bizge tezgingen. Bolğay kim Taŋrı kelse açmaq birle yā iş birle anıŋg qatındın taķı bolsalar (9) ol nerse ūze kim örttiler özlari içinde öküngen-ler.

M53: Taķı aytur anlar kim bitti-ler munlar mu anlar kim (10) ant içti-ler Taŋrı birle ant-larınıŋg qatıŋını haķıķat ūze anlar sizniŋg birle. Bātil boldı ‘amel-leri taķı boldı-lar (11) ziyān qılğan-lar.

M54: Ay anlar kim bitti-ler kim qaytsa sizdin dīnindin kelgey Taŋrı eren-ler birle kim [69a1] sewer anlarını taķı sewerler anı h̄vārlar mü’min-ler ūze ‘azizler kāfirler ūze mücāhede qılurlar (2) Taŋrı yolında taķı qorqmazlar melāmet qılğan-larınıŋg melāmetindin. Ol Taŋrı-nıŋg fazlı birür anı kimge tilese. (3) Taķı Taŋrı kiŋg bilgen.

M55: Haķıķat ūze sizniŋg dōstuŋguz Taŋrı taķı yalavaķı taķı anlar kim bitti-ler anlar (4) peyveste qılurlar namāznı taķı birürler zekāt-nı taķı anlar rükū‘ qılğan-lar.

M56: Taķı kim dōst tutsa (5) Taŋrı-nı taķı yalavaķı-nı taķı anlar kim bitti-ler haķıķat ūze Taŋrı-nıŋg ögürri anlar yinŋen-ler.

M57: Ay anlar kim (6) bittiler tutmaŋg anlarını kim tuttı-lar dīniŋgizni maşhara taķı oyun anlardın kim birildi-ler (7) kitāb-nı sizdin aşnu taķı kāfirlerni dōst-lar taķı saķ(ı)nıŋg Taŋrı-dın (8) eger irdiŋgiz irse bitgen-ler.

M58: Taķı ol vaqtın kim ündediŋgiz namāz tapa tuttı-lar anı maşhara (9) taķı oyun. Ol munuŋg birle kim eren-ler bilmes-ler.

M59: Ayğıl ay kitāb eyeleri ‘ayb (10) qılır mu siz bizdin meger kim bittük Taŋrı-ğa taķı anğa kim indürüldi bizniŋg tapa taķı anğa kim indürüldi (11) aşnudın taķı haķıķat ūze ūküş-rek-leriŋgiz buyruq-dın çıqğan-lar.

M60: Aygıl haber birür mü men sizge asıgıszraq birle andın yanut yanındın [69b1] Tanrı atında. Ol kimerse kim sürdi anı Tanrı taı öwke ıldı anıg üze taı ıldı anlarını biin-ler taı tonuzlar (2) taı ul-lu ıldı şeytān-a. Anlar yawuzraq orun yanındın taı azun-raq yol-nurg yawuzındın.

M61: (3) Taı ol vatın kim keldi-ler sizge aydı-lar bittük taı kirdi-ler küfr birle taı anlar ıtı-lar anıg birle. (4) Taı Tanrı bilgen-rek ol nerseni kim irdi-ler örterler.

M62: Taı körer sen üküş-ni anlardın iwerler (5) yazu içinde taı addin keçmek içinde taı yimek-leri içinde arām-nı. Neme yawuz ol kim ılır irdi-ler.

M63: (6) Eger yımasa irdi anlarını İdi-ge nisbet-lig-ler taı dānimend sözlerindin yazu-nı taı yimek-lerindin arām-nı. (7) Neme yawuz ol kim irdi-ler ılurlar.

M64: Taı aydı cuhūdlar Tanrı-nıg eligi balı. (8) Balandı elig-leri taı sürüldi-ler anıg tapa aydı-lar ikki eligi yayılmış-lar arc ılır neteg tilese (9) taı arturay üküş-ge anlardın ol nerse kim indürüldi senig tapa İdig-din yazu içinde addin keçmek-ni taı kāfir bolmaq-nı. (10) Taı kemitük aralarında dūmen-lı-nı taı yigrenmek-ni iyāmet-a tegrü. Tigme bir kez kim yandurdı-lar (11) ot-nı tou-a söndürdi anı Tanrı taı sa'y ılurlar yerde fesād için. Taı Tanrı [70a1] sewmes fesād ılan-larını.

M65: Taı aıat üze kitāb eyeleri bitti-ler taı saındı-lar⁸⁷ kitergey irdük (2) anlardın yawuzlu-ların taı kiwürgey irdük anlarını ni'met-lernig būstān-larıa.

M66: Taı aıat üze anlar oparsalar Tevrāt-nı (3) taı İncil-ni taı ol nerseni kim indürüldi anlar tapa İdi-lerindin yigey-ler irdi üstün-lerindin taı ada-ları astındın. (4) Anlardın bir ögür ortaalı. Taı üküş anlardın yawuz boldı anı kim ılurlar.

⁸⁷ Anlam gerei bitseler taı sakınsalar olmalı.

M67: Ay yalawaç! (5) tegürgül ol nerseni kim indürüldi seniñg tapa İdiñg-din. Taķı eger kılmasañg tegürmediñg risäletini. Taķı Tanğrı (6) saklayur sini kişi-lerdin. Haķıķat üze Tanğrı köndürmes kâfir eren-lerni.

M68: Aygıl ay (7) kitâb eyeleri irmes siz nerse üze ançağa tegrü kim kôparsañgız Tevrât-nı taķı İncil-ni taķı anı kim (8) indürüldi sizniñg tapa İdiñgizdin. Taķı arturgay üküş-ge anlardın anı kim indürüldi seniñg tapa İdiñg-din (9) haddin keçmek taķı kâfirlik kaçğurmağıl küfr ketürgen eren-ler üze.

M69: Haķıķat üze anlar kim bitti-ler (10) taķı anlar kim cuhüd boldı-lar taķı dîn-din çıkğan-lar taķı tersälar kim kim bitse Tanğrı-ğa taķı kıyâmet küniñge (11) taķı kılsa edğü 'amel-ni yok kôrkunç anlar üze taķı anlar kaçğurmazlar.

M70: Alduķ Ya'küb oğlan-larınıñ [70b1] 'ahdin taķı ıdduķ anlar tapa yalawaç-lar. Tigme bir kez kim keldi anlarğa yalawaç ol nerse birle kim sevmes nefsi-leri (2) bir öğürni yalğan-ğa nisbet kıldı-lar taķı bir öğürni öldürürler.

M71: Taķı sizdi-ler kim bolmasa fitne közsüz boldı-lar (3) taķı sağır boldı-lar andın sonğ Tanğrı qabül kıldı anlar üze andın sonğ közsüz boldı-lar sağır boldı-lar üküş anlardın. Taķı Tanğrı körgen (4) anı kim kılurlar.

M72: Küfr ketürdi anlar kim aydı-lar haķıķat üze Tanğrı ol Meryem oğlı İsâ. Taķı aydı (5) İsâ ay Ya'küb oğlan-ları kıl-luķ kılınıñ Tanğrı-ğa benim İdim taķı sizniñg İdiñgiz. Haķıķat üze ol kim ortak qoşsa Tanğrı-ğa (6) harâm kıldı Tanğrı anınıñ üze uçmaq-nı taķı sığınğı ot. Taķı yok küç kılğan-larğa (7) yârî birgen-lerdin.

M73: Küfr ketürdi anlar kim aydı-lar haķıķat üze Tanğrı üçnüñg üçünçisi taķı yok tapunğudın meger Tanğrı. (8) Taķı eger yığılmasalar ol nersedin kim ayturlar sıkayğay anlar kim küfr ketürdi-ler anlardın kın (9) iglig.

M74: Qaytmazlar mu Tanğrı tapa taķı yarlıqayu tilemez mü andın. Taķı Tanğrı yarlıqğan rahmet kılğan.

M75: İrmes (10) Meryem oğlu İ̄sā meger yalavaç keçti andın aşnu yalavaç-lar. Taķı anası rāst-lağan. (11) [İrdiler yiyürler ʔaʔam-nı baķğıl neteg beyān] ķılur miz anlarġa āyet-lerni andın sorġ baķğıl neteg [71a1] ewrülürler.

M76: Ayġıl ķul-luķ mu ķılur siz Tanġrı-dın bisre ol nersege kim erklig bolmas sizge ziyān taķı asıġ. (2) Taķı Tanġrı ol eşıtgen bilgen.

M77: Ayġıl ay kitāb eyeleri ġaddın keçmenġ dīniġiz içinde (3) ġaķ-dın öniġin taķı uymanġ eren-lerniġ hevālarına azdı-lar aşnudın taķı azdurdı-lar üküş-ni (4) taķı azdı-lar yol-nurġ tüzindin.

M78: Laʔnet ķılındı anlar kim küfr ketürdi-ler Yaʔķüb oġul-larındın Dāvūd tili (5) üze taķı Meryem oġlı İ̄sāniġ. Ol ol nerse birle kim yazdı-lar taķı irdi-ler ġaddın keçerler.

M79: İrdi-ler (6) yıġılmazlar yaʔnī biribirin yıġmazlar körksüz iş-din ķıldı-lar anı. Neme yawuz anı kim ķılur irdi-ler.

M80: Körer sen üküş-ni (7) anlardın dōst tutarlar anlar kim küfr ketürdi-ler. Neme yawuz ol kim aşnu keçürdi anlarġa özleri kim öwke ķıldı Tanġrı (8) anlar üze taķı ķın içinde anlar cāvidāneler.

M81: Taķı eger bolsalar irdi biterler Tanġrı-ġa taķı (9) yalavaç-ġa taķı ol nersege kim indürüldi anıġ tupa tutunmaġay-lar irdi dōst-lar taķı ançası bar üküş anlardın buyruķ-dın (10) çıķġan-lar.

M82: Bulġay siz yaʔnī bilgey siz ķişi-lerde ķatıġ-raķı düşmen-lıķ yanındın anlarġa kim bitti-ler cuhūdlar taķı anlar kim (11) ortak ķoştı-lar bilgey siz yawuķ-raķ-larını dōst-luķ yanındın anlarġa kim bitti-ler anlar kim aydı-lar biz tersālar. [71b1] ol munurġ birle kim anlardın dānişmendler bar taķı zāhidler bar ġaķīķat üze anlar uluġ-sınmas-lar.

M83: Taķı ol vaķtın kim (2) eşıtti-ler anı kim indürüldi yalavaç tupa körer sen kōzlerini tōkülür yaşdın ol nersedin kim bildi-ler (3) ġaķ-dın ayturlar İdimüz bittük bitigil bizge tanuķ-lar birle.

M84: Taķı ne turur bizge kim bitmez miz (4) Tanrı-ğa taķı kelmedi bizge Hāk-dın taķı ama tutar miz kim kiwürse bizni İdimüz eğgölük kılgan (5) eren-ler birle.

M85: Sevāb birdi anlarğa Tanrı ol nerse birle kim aydı-lar büstān-lar aķar altındın arıķ-lar cāvidāneler (6) anıñ içinde. Taķı ol eğgölük kılgan-larınıñ yanutı turur.

M86: Taķı anlar kim küfr ketürdi-ler taķı yalğan-ğa nisbet kıldı-lar (7) āyet-lerimüzni anlar tamuğ eyeleri.

M87: Ay anlar kim bitti-ler harām kılmarıñ (8) ol nerseniñ arığ-larını kim helāl kıldı Tanrı sizge taķı haddin keçmeñ. Hākıkat üze Tanrı sewmes haddin keçgen-lerni.

M88: (9) Taķı yinğ andın kim rüzı kıldı sizge Tanrı helāl arığ taķı saķ(ı)nıñ Tanrı-dın ol kim siz anğa (10) bitgen-ler.

M89: Tutmaz sizni ol nerse birle kim⁸⁸ ... bađladıñız ant-larını anıñ keffāreti on miskīn-ni (11) yitürmek ol nerseniñ ortaraķı birle kim yitürür siz hāş kişi-leriñizge yā ton-ları yā boyun-nuñ [72a1] āzād kılmāķı. Kim bulmasa üç kün-nüñ rüze tutmaķı. Ol ant-larıñız keffāreti ol vaķtın kim ant içseñiz. (2) Taķı saķlarıñ ant-larıñızını. Anıñ menğizlig beyān kılar Tanrı sizge āyet-lerini bolğay kim şükr kılgay siz.

M90: (3) Ay anlar kim bitti-ler hākıkat üze hamr taķı kımār taķı büt-ler taķı kımār oķ-ları (4) arıgsız İblīs ‘amel-lerindin saķlarıñ andın bolğay kim kırtulğay siz.

M91: Hākıkat üze tileyür (5) İblīs kim kemişse aranıñızda düşmen-lıķ-nı taķı yigrenmek-ni hamr içinde taķı kımār içinde (6) taķı yıgsa sizni Tanrı-nıñ zikrindin taķı namāzdın yıgılğan-lar mu siz.

M92: Taķı (7) boyun süñ Tanrı-ğa taķı boyun süñ yalavaç-ğa taķı korķuñ eger ewrülseñiz biliñ (8) hākıkat üze yalawaçımız üze tegürmek açuķ.

⁸⁸ Bu kelimedden sonra ayetin bir kısmı kenara yazılmış ve anlamı verilmemiştir.

M93: Yok anlar üze kim bitti-ler taķı kıldı-lar eğgü (9) ‘amel-lerni yazuķ ol nerse içinde kim yidiler ol vaķtın kim saķınsalar taķı bitti-ler taķı kıldı-lar eğgü ‘amel-lerni (10) andın sonġ saķındı-lar taķı bitti-ler andın sonġ saķınsalar taķı körklüglük kılsalar. Taķı Tanġrı sewer körklüg-lüg kılgan-larnı.

M94: (11) Ay anlar kim bitti-ler sınaġay sizni Tanġrı nerse birle kim aw-dın bulur anı elig-lerinġiz taķı süngülerinġiz [72b1] bilsün üçün Tanġrı ol nerseni kim ġayb-luķ birle kim kim ġaddin keķse andın sonġra anġa iglig kın.

M95: (2) Ay anlar kim bitti-ler öldürmenġ aw-nı taķı siz ġarām-lar. Taķı kim kim öldürse anı sizdin (3) uġrayu anıġ yanutı ol nerse menġizlig kim öldürdi ni‘am-dın ġükm kıılır anıġ birle tüzlük eyesi sizdin (4) Ka‘beġa ıdılgan nerse Ka‘beninġ teggeni yā keffāret dervīş-lerninġ yigü nersesi yā anıġ tegi (5) rüze yanındın tatsun üçün işi-ninġ sonġı yawuz-luķı. Keķürdi Tanġrı ol nersedin kim keķti. Taķı kim kıaytsa öç alur (6) Tanġrı andın. Taķı Tanġrı yinġen öç almak eyesi.

M96: ġelāl kılındı sizge tenġiz-ninġ awı taķı yimeki (7) berġvārdārlik üçün sizge taķı yörigen-lerge taķı ġarām kılındı sizinġ üze yābān-nınġ awı mādām kim mücrim-ler(8) siz. Taķı saķ(ı)nınġ Tanġrı-dın ol kim anıġ tapa yıġılır siz.

M97: Kıldı Tanġrı Ka‘beni (9) ġarām ewi nişān-lıġ yer kışi-lerge taķı ġarām ay-nı taķı ıdıġu kıurbān-nı taķı anlarınġ boynınġa. (10) Ol bilmenġiz üçün ġaķıķat üze Tanġrı bilür anı kim kök-ler içinde taķı taķı anı kim yer içinde ġaķıķat üze Tanġrı (11) tigme bir nerseni bilgen.

M98: Bilinġ ġaķıķat üze Tanġrı sınamaķı kıatıġ taķı ġaķıķat üze Tanġrı yarlıķaġan rahmet kılgan.

M99: [73a1] Yok yalavaç üze meġer tegürme. Taķı Tanġrı bilür anı kim aşıķāre kıılır siz taķı anı kim örter siz.

M100: (2) Aygıl tüz bolmas habīs taķı arıĝ taķı eger tańĝ-ĝa ketürse sini habīs-ninĝ üküşlüĝi (3) taķı saķ(1)ninĝ Tańĝrı-dın ay ‘aķıl eyeleri bolĝay kim siz ķurtulĝay siz.

M101: Ay anlar kim (4) bitti-ler sormanĝ nerselerdin eger āşkāā ķılınsa sizge ķađĝurtĝay sizge taķı eger sorsanĝız andın ol vaķtın kim (5) indürüldi Ķur’ān beyān ķılınĝay sizge keķürdi Tańĝrı andın. Taķı Tańĝrı yarlıķaĝan ķınamaķ-ķa iwmeĝen.

M102: (6) Sordı anı eren-ler sizdin aşnu andın sonĝ boldı-lar anĝa küfr ketürĝen-ler.

M103: Ķılmadı Tańĝrı (7) ķulakı yarılış-dın taķı inamış (?)tiwedın yā āzād ķılınmış ķul-dın taķı yā ulaĝan-dın yā arķasın saķlaĝan-dın taķı anķası bar anlar kim küfr ketürdi-ler (8) çatarlar Tańĝrı üze yalĝan-nı. Taķı üküş-rek-leri bilmes-ler.

M104: Taķı ol vaķtın kim aytıldı anlarĝa keliĝ (9) ol nerse tapa kim indürdi Tańĝrı taķı yalawaçı tapa aydı-lar tap bizge ol kim bulduķ anıĝ üze atalarımıznu (10) eger bolsa ataları bilmezler nerseni könülmes-ler.

M105: Ay anlar kim bitti-ler sizninĝ üze (11) ten-lerinĝizni ziyān tegürmes sizge ol kimerse kim azdı ol vaķtın kim könülseĝiz Tańĝrı tapa kaytmaķınĝız taķı haber birür sizge [73b1] ol nerse birle kim ķılur irdinĝiz.

M106: Ay anlar kim bitti-ler aranĝızınĝ tanuķ-luķı ol vaķtın kim hāzır boldı sizlerde birinĝizge (2) ölüm vaşıyyet vaķtında ikki tüzlük eyesi yā öĝin ikki sizdin eger (3) siz yörisenĝiz yerde tegse sizge ölüm-nünĝ tegĝeni. Yıĝar siz ol ikkeĝünü (4) namāzdın sonĝ taķı ant i çerler Tańĝrı atı tuta tanuķ-luķımız eger tilesenĝiz ‘ıvaż almas miz anıĝ birle bahā eger (5) bolsa yawuķ-luķ eyesi taķı örtmez miz Tańĝrı-nınĝ tanuķ-luķını biz ol uĝura yazuķ ķılĝan-lardın.

M107: Eger muţtalı‘ bolunsa (6) munurĝ üze kim müsteħaķ boldı-lar yazuķ-ĝa ikki tanuķ öĝin ol ikkisi-ninĝ ornında ķoparlar anlardın kim sezā boldı anlar üze (7) tanuķ-luķ-ĝa sezāraķ ikki kimerse ant i çerler Tańĝrı birle

bizniñ tanuq-luqumız sezāraḳ ol ikkisiniñ tanuq-luḳından taḳı zulm kılmaḳ (8) biz ol uḡurda küç kılğan-lardın.

M108: Ol yawuq-raḳ kim kelseler tanuq-luḳ birle yöni üze (9) yā ḳorḳsalar kim ḳaytarılsa ant-lar ant-larından sonḡra. Taḳı saḳ(1)nıñ Tanḡrı-dın eṣitiñḡ. Taḳı Tanḡrı (10) köndürmez buyruḳ-dın çıḳğan eren-leni.

M109: Ol kün kim cem' ḳılır Tanḡrı yalawaç-larnı aytur neni cevāb biridiñiz (11) aydı-lar bilig yoḳ bizge. Ḥaḳıḳat üze sen örtüglüḡ-lerniñ bilgeni.

M110: Ol vaḳtın kim aydı Tanḡrı ay Meryem oḡlı [74a1] 'İsā yād ḳılḡıl ni'metim-ni seniñ üze taḳı anañḡ üze ol vaḳtın kim küç-lüḡ ḳıldım sini dīn birilgen söz birle (2) sözleyür sen ḳişi-lerge bişik içinde taḳı orta yaşıḡ irken taḳı ol vaḳtın kim öğrettim sañḡa kitāb-nı taḳı ḥikmet-ni (3) taḳı Tavrāt-nı taḳı İncil-ni taḳı ol vaḳtın kim endāze ḳılır sen balçık-dın ḳuş ūreti meñizlig āsān ḳılmaḳım birle (4) ürer sen anıñ içinde bolur ḳuş āsān ḳılmaḳım birle taḳı onḡaltur sen toḡa közsüzni taḳı ala yin-lig-ni (5) āsān ḳılmaḳım birle taḳı ol vaḳtın kim çıkarur sen ölüḡ-ni āsān ḳılmaḳım birle taḳı ol vaḳtın kim yıḡdım Yaḳūb oḡul-larını sindin (6) ol vaḳtın kim keldiñḡ anlarḡa aḳuḳ ḥuccet-ler birle taḳı aydı anlar kim küfr ketürdi-ler anlardın irmes bu meḡer sihr (7) aḳuḳ.

M111: Taḳı ol vaḳtın kim buyurdum üdründülerge kim bitniñ mañḡa taḳı yalawaçım-ḡa aydı-lar (8) bittük taḳı tanuq bolḡul ḥaḳıḳat üze biz munuñ birle kim boyun sügen-ler miz.

M112: Ol vaḳtın kim aydı üdründüler ay Meryem oḡlı (9) 'İsā unubilür mü İdiñḡ kim indürse bizniñ üze aşıḡ tirgi kök-din. Aydı (10) saḳ(1)nıñ Tanḡrı-dın eḡer irsenḡiz bitgen-ler.

M113: Aydı-lar tileyür miz kim yise miz andın taḳı ḳarār ḳılsa (11) köñül-lerimiz taḳı bilse miz kim rāst aydıñḡ taḳı bolsa miz anıñ üze tanuq-lardın.

M114: [74b1] Aydı Meryem oḡlı 'İsā ay tapunmaḳ-ḳa sezā Tanḡrı İdimüz indürgil bizniñ üze aşıḡ tirgi kök-din bolsun (2) bizge bayram

E2: Ol ol kim yarattı sizni (8) balçık-dın andın sonğ hüküm kıldı vaqt-nı ya'nı ol vaqt-nı kim. Taqı vaqt kim atanmas anıñ qatında andın sonğ siz şeklig.

E3: (9) Taqı ol Tanrı kök-ler içinde taqı yerde. Bilür örtüglügünüzni taqı aşkārāñızni (10) taqı bilür anı kim qazğanur siz.

E4: Taqı kelmez anlarğa āyet-din anlarınñ İdisi-niñ āyet-lerindin meger irdi-ler (11) andın yüz ewürgen-ler.

E5: Yalğan-ğa nisbet kıldı-lar Hāq birle ol vaqtın kim keldi anlarğa kelgey anlarğa [75b1] ol nerseniñ haberleri kim irdi-ler anıñ maşhara kılurlar.

E6: Körmedi-ler mü neçe yoqattıq aşnularındın (2) zamāne kişilerindin ornattıq anlarını yerde anı kim ornatmadı miz taqı orun kılmadıq sizge taqı ıdtıq kök-ni yā yağmur bulutı anlar üze (3) aqğan taqı kıldıq arıqlarını aqar altın-larındın taqı yoqattıq anlarını yazuq-ları birle (4) taqı yinğile yarattıq anlardın sonğ öñgin zamāne kişilerini.

E7: Taqı eger indürse irdük seniñ üze kitāb bitimiş (5) kāğıd üze sıqasalar irdi anı elig-leri birle ayğay irdi anlar kim küfr ketürdi-ler irmes bu meger sihr açuq.

E8: (6) Taqı aydı-lar eger indürülse irdi anıñ üze ferişte taqı eger indürse irdük ferişte hüküm kılıñay irdi iş andın sonğ küyülmes-ler.

E9: (7) Taqı eger kılsa irdük anı ferişte kılgay irdük anı er taqı qarıştuğay irdük anlar üze anı kim qarıştururlar.

E10: (8) Taqı maşhara kıldı yalawaç-lar birle sindin aşnu qapsadı anlarını kim maşhara kıldılar anlardın ol kim irdi-ler (9) anıñ birle maşhara kılurlar.

E11: Ayğıl yörinğ yerde andın sonğ baqıñ neteg boldı (10) yalğan-ğa nisbet kılgan-larınıñ sonğı.

E12: Aygıl kim-ge turur kök-ler içinde taqı yerde. Aygıl Tanrı-ğa. Bitidi (11) özi üze rahmeti. Yıgğay siz anı kıyāmet küniñge yok şek anıñ içinde. Anlarğa kim [76a1] ziyān kıldı-lar özleriñge anlar bitmezler.

E13: Taqı arğa ol kim qarār kıldı tün içinde taqı kün içinde. Taqı ol (2) işitgen bilgen.

E14: Aygıl Tanrı-nıñ öñini mü tutunur men dōst kök-lerniñ yaratğanı taqı yerniñ (3) taqı ol yitürür taqı yitürülmes. Aygıl men buyruldu kim bolsam boyun sügen-lerniñ evveli taqı bolmanğ (4) ortak koşğan-lardın.

E15: Aygıl haqıkat üze men qorqar men eger yazsam İdim-ge uluğ kün-nüñ (5) kınındın.

E16: Kim kim ewürse andın ol kün rahmet kıldı arğa. Taqı ol açuq kırtulmaq .

E17: (6) Taqı eger sıkasa sini Tanrı sökel-lik birle yok açğan arğa meger ol. Taqı eger sıkasa sini (7) edğülük birle ol tigma bir nerse üze yarağlığ.

E18: Taqı ol qahr kılgan kul-ları üstüninde taqı ol (8) hikmet-lik bilgen.

E19: Aygıl qayu nerse uluğ-rağ tanuq-luq yanındın. Aygıl Tanrı tanuq benim aramda (9) taqı sizniñ aranğızda taqı vahy kılındı benim tapa bu qur'an munuñ üçün kim qorqutsam sizni munuñ birle taqı ol kimerseni kim tegdi tanuqluq birür siz mü (10) haqıkat üze Tanrı birle öñin ma'būd aygıl tanuqluq birmes men aygıl haqıkat üze ol bir tapunğu turur taqı haqıkat üze men bızār men (11) ol nersedin kim ortak koşar siz.

E20: Anlar kim birdük anlarğa kitāb-nı bilürler anı neteg kim bilürler oğul-larını [76b1] anlar kim ziyān kıldı-lar özleriñge anlar bitmezler.

E21: Taqı kim küç kılgan-rağ ol nersedin kim çattı Tanrı üze yalğan (2) yā yalğan-ğa nisbet kıldı āyet-lerini haqıkat üze ol kırtulmas küç kılgan.

E22: Taqı ol kün kim yığar miz anlarını kamuğ andın sorğ (3) aytur miz anlarğa ortak koştı-lar qayda ortak-larıñız anlar kim aytur irdinğiz.

E23: Andın sorıĝ (4) andın sorıĝ bolmadı fitneleri meger kim aydı-lar Tanrı tuta and yaķar men İdimüz irmedük ortak ķoşĝan-lar.

E24: Baķĝıl neteg (5) yalĝan aydı-lar özleri üze taķı azdı ya'nı ĝäyib boldı anlardın ol kim irdi-ler yalĝan çatarlar.

E25: Taķı anlardın kim (6) erseni kim ķulaķ tutar seniĝ tapa taķı kıldıķ köĝül-leri üze örtüg-ler kim uķsalar taķı ķulaķ-ları içinde aĝırlıķ. (7) Taķı eger körseler tigma bir äyet-ni bitmezler anĝa. Ançaĝa tegrü kim ol vaķtın kim keldi-ler saĝa cedel ķılışurlar aytur (8) anlar kim küfr ketürdi-ler irmes bu meger burun-ķı-larınıĝ bätıl sözleri.

E26: Taķı anlar yıĝarlar andın taķı yıraķ bolurlar (9) andın taķı yoķatmazlar meger özlerini taķı bilmezler.

E27: Taķı eger körsenĝ ol uĝurda kim turuķtursalar (10) ot üze taķı aydı-lar ay kâşki biz ķaytarılsa miz taķı yalĝan-ĝa nisbet ķılmasa miz İdimüz äyet-lerini taķı bolsa miz (11) bitgen-lerdin.

E28: Belgürdi anlarĝa irmedi-ler örterler aşnudın. Taķı eger ķaytarılsalar irdi ķayt-ĝaylar irdi ol nersege [77a1] yıĝıldı-lar andın taķı haķıķat üze anlar yalĝan sözlegen-ler.

E29: Taķı aydı-lar irmes bu meger yaķın-raķ tiriglikimiz taķı irmes miz (2) ķopĝarılmış-lar.

E30: Taķı eger körsenĝ ol vaķtın kim turuķtursalar anlarınıĝ İdisi üze aydı irmez mü bu Haķ birle aydı-lar (3) irür İdimüzni tuta ant yād ķılur miz aydı tatinĝ ķın-nı mununĝ birle kim küfr ketürür irdi-ler.

E31: Ziyān ķıldı (4) anlar kim yalĝan-ĝa nisbet ķıldı-lar Tanrı-nınıĝ satĝaşmaķı. Ançaĝa tegi ol vaķtın kim keldi anlarĝa ķiyāmet kün nāĝāh aydı-lar ay bizniĝ ķasretimiz (5) anınıĝ üze kim taķşir ķıldıķ anınıĝ içinde taķı anlar kötürürler yazuķ-larını arķaları üze. Āĝāh bolĝul neme yawuz ol nerse (6) kim kötürürler.

E32: Taķı irmes bu yaķın-raķ tiriglik meger oyun taķı oyun. Taķı sorıĝraķı sarāy yaķşı-raķ anlarĝa kim (7) saķınurlar. Bilmez mü siz.

E33: Bilür miz haqıkat üze ol qadğurtur sini ol kim ayturlar haqıkat üze anlar (8) yalğan-ğa nisbet qılmas-lar sini veli zālim-ler Tanğrı-nıñ ayet-lerinğa inkār qılurlar.

E34: Taqı yalğan-ğa nisbet qılındı (9) yalawaç-lar sindin aşnu taqı şabr qıldı-lar ol nerse üze kim yalğan-ğa nisbet qılındı taqı āzārlandı-lar ançağa tegrü kim keldi anlarğa yārīmüz (10) taqı aynatğan yoq Tanğrı-nıñ kelimelerinğe taqı keldi sanğa ıyınmışlarınğ haberindin.

E35: Taqı eger uluğ boldı irse (11) seninğ üze yüz ewürmek-leri eger usanğ kim istesenğ⁸⁹ [77b1] Kök içinde kelsenğ anlarğa āyet birle. Taqı eger tilese Tanğrı yığğay irdi anlarını köni yol üze taqı bolmağıl (2) cāhil-lerdin.

E36: Haqıkat üze icābet qılır anlar kim eşitürler taqı ölüğ-ler qopğarur anlarını Tanğrı andın sonğ (3) anınğ tapa qaytarılurlar.

E37: Taqı aydı-lar eger indürül[me]se irdi anınğ üze āyet İdisindin. Ayğıl haqıkat üze Tanğrı yarağlığ (4) mununğ üze kim indürse āyet taqı veli üküş-rekleri bilmes-ler.

E38: Taqı yoq yörigendin yerde (5) taqı yoq uçğan-dın uçar ikki qanadı birle meger ümmet-ler sizinğ menğzeşik-lerinğiz. Qodmaduq kitāb içinde (6) nersedin andın sonğ anlarınğ İdisi tapa yığılurlar.

E39: Taqı anlar kim yalğan-ğa nisbet qıldı-lar āyet-lerimüzni şağırlar taqı ağın-lar (7) qarañguluk-lar içinde. Kim-ni tilese Tanğrı azdurur anı. Taqı kim-ni tilese qılır anı köni yol üze.

E40: (8) Ayğıl haber birinğ eger kelse sizge Tanğrı-nıñ qını yā kelse sizge qıyāmet_kün Tanğrı-dın önğin-ni mü ündeyür siz (9) eger irsenğiz rāst ayğan-lar.

E41: Anı yoq ündeyür siz taqı açar anı kim ündeyür siz anınğ tapa eger (10) tilese taqı unuttur siz anı kim ortak qoşar siz.

⁸⁹ Buradan sonra birkaç kelime sayfa sayfa tamir edildiğinden dolayı çıkmamıştır.

E42: Taķı ıdduķ ümmet-ler tapa aŗnurıĝ-dın tuttuķ anlarını⁹⁰

E43: (11)...bolĝay kim...ķılĝay-lar...ne üķün tazarru' ķılmadı-lar ol vaķtın kim keldi anlarĝa 'azābumız [78a1] veli ķatıĝ boldı anlarınınĝ köngül-leri taķı bezedi anlarĝa İblis anı kim ķılur irdi-ler.

E44: (2) Ol vaķtın kim unuttı-lar anı kim arıĝduruldu-lar anıĝ birle açtuķ anlar üze tıgme bir nerseniĝ ķapuĝ-ların. Ançaĝa tegrü kim (3) ol vaķtın kim sewüندی-ler ol nerse birle kim birildi-ler tuttuķ anlarını nāĝāh ol vaķtın kim anlar nevmīd bolĝan-lar.

E45: Kesildi (4) ķavmurıĝ-nurıĝ sonĝı anlar kim küç ķıldı-lar. Taķı öĝmek Tanrı-ĝa 'ālem-lerniĝ erkligiĝe.

E46: Ayĝıl kördünĝüz mü eger (5) alsa Tanrı ķulaķıĝız taķı közleriĝizni taķı mühr ursa köngül-leriĝiz üze kim turur tapunĝu (6) Tanrı-dın öĝin kelür sizge anıĝ birle. Baķĝıl neteg iwrer miz āyet-lerni andın sonĝ anlar (7) yüz iwrerler.

E47: Ayĝıl ĝaber biriĝ marĝa eger kelse Tanrı-nıĝ ķını nāĝāh yā āŗkārā (8) helāķ ķılınur mu meger küç ķılĝan eren-ler.

E48: Taķı ıdmas miz ıymıŗ-larnı meger müjde birigli-ler taķı (9) ķorķutĝulı-lar kim kim bitse taķı orĝarsa yok ķorķunç anlar üze taķı anlar ķađurmas-lar.

E49: (10) Taķı anlar kim yalĝan-ĝa nisbet ķıldı-lar āyet-lerimüzni sıķayur anlarını ķın munurıĝ birle kim buyruķ-dın ķıķar irdi-ler.

E50: (11) Ayĝıl aymaz men sizge benim ķatımda Tanrı-nurıĝ ĝazīneleri⁹¹ ... [78b1] men ferıŗte men tap uymaz men meger ol nersege kim vahy ķılınur benim tapa. Ayĝıl berāber bolur mu közsüz taķı körgen. Endiŗe (2) ķılmaz mu siz.

E51: Taķı ķorķutĝıl anlarını kim ķorķarlar kim yıĝılsalar anlarınınĝ İdişi tapa yok anlarĝa (3) andın bisre yārīçi dōst taķı yok ŗefā'at ķılĝan bolĝay kim anlar saķıĝay.

⁹⁰ Bu kelimededen ayetin sonuna kadar olan kısmı sayfa sonundan kesildiĝi için bulunmamaktadır.

⁹¹ Bu kelimededen sonra sayfa tamir gördüĝü için birkaç kelimenin tercümesi kesilmiŗtir.

E52: Taķı sürmegil anlarını kim ündeyürler anlarının İdisini (4) irtle birle taķı kiçe birle tileyürler İdisi-ninġ zātını. Yok seniġ üze saķış-larından nersedin (5) taķı yok saķışınġ-dın anlar üze nersedin kim sürserġ anlarını taķı bolsanġ küç kılġan-lardın.

E53: (6) Taķı anınġ menġizlig sinaduk pärelerini päre birle aysun-lar için munlar mu eġgölük kıldı Tanġrı anlar üze (7) aramızdın. İrmez mü Tanġrı bilgen-rek Şükr kılġan-larnı.

E54: Taķı ol vaķtın kim keldi sanġa anlar kim bitti-ler (8) āyet-lerimüzġa ayġıl esen-lık sizniġ üze bitidi İdirġiz özi üze rahmet-ni ġaķıķat üze ol kim kim (9) kılsa sizdin yawuzluk bilmemek birle andın sonġ kayıttı andın sonġ taķı onġarsa ġaķıķat üze ol yarlıkāġan rahmet kılġan.

E55: (10) Taķı anınġ menġizlig ayırtlayur miz āyet-lerni aķuk bolsun için yazuk kılġan-larınġ yolu.

E56: Ayġıl men yıġıldım⁹² ... (11) ayġıl uymaz men hevālarınġızġa azdım [79a1] ol uğurda taķı irmez men köġgölgen-lerdin.

E57: Ayġıl ġaķıķat üze men aķuk ġuccet üze İdim-din taķı yalġan-ġa nisbet kıldınġız anı. İrmez (2) benim ķatımda ol kim iwe tileyür siz anınġ birle. İrmez ġükm meġer Tanġrı-ġa uyar ġaķ-ġa taķı ol ġükm kılġan-larınġ (3) yahşı-raķı.

E58: Ayġıl eġer ġaķıķat üze benim ķatımda ol kim iwe tileyür siz anınġ birle ġükm kılinġay irdi iş benim aramda (4) taķı sizniġ aranġızda. Taķı Tanġrı bilgen-rek küç kılġan-larnı.

E59: Taķı anınġ ķatında ġayb-nunġ kirit-leri bilmez ol kirit-lerni (5) meġer ol. Taķı bilür anı kim yābān içinde taķı tenġiz içinde. Taķı tüŐmez yapurġaķ-dın meġer bilür anı (6) taķı yok bir ewündin yerninġ ķaranġuluk-ları içinde taķı öl-din taķı ķuruġ-dın meġer belgölüg kitāb içinde.

E60: (7) Taķı ol ol kim öldürür sizni tünle taķı bilür anı kim taķı bilür anı kim ķazġandınġız kündüz andın sonġ ıdar sizni (8) anınġ içinde ġükm

⁹² Bundan sonra birkaç kelime eksiktir.

kılsun üçün vaqt atanmış. Andın sonğ anıñg tapa yanıñgız andın sonğ haber birür sizge ol nerse birle kim (9) kılur irdiñgiz.

E61: Taqı ol qahr kılğan kıl-ları üstüninde taqı ıdar sizniñg üze saqçı-lar ançağa tegrü (10) qayu vaqtın kim kelse biriñgizge ölüm tükel aldı anı yalawaç-larımız anlar taqşır kılmazlar.

E62: Andın sonğ qaytarıldı-lar (11) Tanrı tapa erklik-leri tapa rāst bilgil anğa hūkm taqı ol hesāb kılğan-larınıñ iwgen-reki.

E63: Aygıl kim [79b1] qurtarur sizni yābān-nıñg qarañguluk-larından taqı tenğizniñg ündeyür siz anı zārī kılı taqı örtüglüg eger qurtarsañg bizni (2) mundın bolğay miz şükr kılğan-lardın.

E64: Aygıl Tanrı qurtğarur sizni andın taqı (3) tigme bir qağğudın andın sonğ siz ortak qoşar siz.

E65: Aygıl ol yarağlıg munuñg üze kim ıdsa sizniñg üze (4) kın üstününğüzdin yā adaq-larınıñgız altınındın yā qarıştursa sizni türlüg türlüg ögürlerge taqı tattursa (5) pärenğizğa päreniñg ‘azābını. Baqıl neteg iwrer miz āyet-lerni bolğay kim anlar uqğay-lar.

E66: (6) Taqı yalğan-ğa nisbet kıldı anı seniñg qavmuñg taqı ol haq tölengen. Aygıl irmez men sizniñg üze saqçı.

E67: Tigme bir (7) haberğa qarār kılğı vaqt bar bilgey siz.

E68: Taqı ol vaqtın kim körseñg anlarını kim kirürler (8) āyet-lerimizge yüz ewürgil anlardın ançağa tegrü kim kirseler andın öñgin sözge. Taqı eger (9) unuttursa sañga iblīs olturmağıl anğmuşıñgdın sonğra küç kılğan eren-ler birle.

E69: (10) Taqı yoq anlarınıñg üze kim saqınurlar saqış-larından nersedin taqı ançası bar kim anğdurmaq bolğay kim anlar (11) saqnurlar.

E70: [Kođ]ğıl anlarını kim tutundı-lar dīn-lerini oyun taqı oyun arsqı turdı anlarını yaqın-raq tiriglik taqı [80a1] anğdurgul anıñg birle kim habs kılınsa ten ol nerse birle kim qazğandı yoq anğa Tanrı-dın bisre dōst-dın taqı (2) şefā‘at kılğan taqı eger yuluğ birseñg kamuğ yuluğ birmekni

alınmağay andın. Anlar anlar kim habs kılındı-lar ol nerse (3) birle kim kazğandı-lar anlarğa içgü nerse isig suw-dın taqı kın iglig munurğ birle kim irdi-ler küfr ketürgen.

E71: (4) Ayğıl kul-luq kılur mu miz Tağrı-dın bisre ol nersege kim asiğ kılmas bizge taqı ziyān kılmas bizge taqı kaytarılır miz ökçelerimiz üze (5) ol vaqtın sorğ kim köndürdi bizni Tağrı ol kimerse menğizlig alıp birdi anı iblis-ler yerde (6) mütehayyir anğa qoldaşları bar ündeyürler anı köni yol tapa keliñ bizge. Ayğıl haqıkat üze Tağrı-nurğ köni yolu (7) ol oq turur köni yol. Taqı buyrulduq kim boyun süse miz ‘alem-lerniñ erkligirge.

E72: Taqı kim kılğıl namāznı (8) taqı saq(1)nurğ anğa. Taqı ol ol kim anurğ tapa yıgılır siz.

E73: Taqı ol ol kim yarattı kök-lerni (9) taqı yerni rāst. Taqı ol kün kim aytur bolğul bolur. Anurğ sözi rāst taqı anğa erkliglik (10) ol kün kim ürülür şūrğa ya’nī kıyāmet toğuşı içinde. Ğayb-nurğ bilgeni taqı açuq-nurğ. Taqı ol hikmet-lig bilgen.

E74: (11) Taqı ol vaqtın kim aydı İbrāhīm atasınğa Āzerğa tutar mu sen büt-lerni tapunğu nerseler haqıkat üze men körer men sini taqı kavmurğı [80b1] açuq azmaq içinde.

E75: Taqı anurğ menğizlig körgüzür miz İbrāhīm-ğa kök-lerniñ mülki-ni taqı yerniñ (2) taqı bolsun üçün yaqın bilgen-lerdin.

E76: Ol vaqtın kim qararğı boldı anurğ üze tün kördi yulduznu aydı (3) bu İdim ol vaqtın kim battı aydı sewmez men batğan-larnı.

E77: Ol vaqtın kim kördi ay-nı toğğan aydı (4) bu İdim ol vaqtın kim battı aydı köndürmese mini İdim bolğay men azğun eren-lerdin.

E78: (5) Ol vaqtın kim kördi kün-ni toğğan aydı bu İdim bu uluğ-rağ ol vaqtın kim battı (6) aydı ay kavmum haqıkat üze men bızār men ol nersedin kim ortak çoşar siz.

E79: Hakiqat üze men qarşu qoğtum yüzüm-ni arğa kim yingile yarattı kök-lerni (7) taqı yerni rāst müselmān taqı irmez men ortak qoşğan-lardın.

E80: Taqı hucet-leşti anıñ birle qavmı. Aydı (8) hucet-leşür mü siz meniñ birle Tañrı içinde taqı köndürdi mini. Taqı qorqmaz men ol nersedin kim ortak qoşar siz anıñ birle meger (9) kim tilese İdim nerseni. Kinğ boldı İdim qamuğ nerse biligi yanındın. Anğmaz mu siz.

E81: Taqı (10) neteg qorqar men ol nersedin kim ortak qoştunğuz taqı qorqmaz siz hakiqat üze kim ortak qoştunğuz Tañrı-ğa (11) ol nerseni kim indürmedi anıñ birle sizniñ üze hucet. Taqı ikki ögürde qayusı sezāraq emīn-lik birle. Eger bilür [81a1] irsenğiz.

E82: Anlar kim bitti-ler qarıştırmadı-lar bitmek-lerini küç birle anlar anlarğa qurtulmaq taqı anlar (2) könülgen-ler.

E83: Taqı ol hucetimiz birdük anı İbrāhīm-ğa qavmı üze. Kötürür miz mertebeler (3) ol kimerseni kim tileyür miz. Hakiqat üze İdirñ hikmet-lig bilgen.

E84: Taqı birdük arğa İshāq-nı Taqı Ya'qub-nı. Tigme birni (4) köndürdük taqı Nūh-nı köndürdük aşnudın taqı oğlan-larındın Dāvūdnu taqı Süleymān-nı taqı Eyyüb-nı (5) taqı Yūsuf-nı taqı Mūsānı taqı Hārūn-nı. Taqı anıñ menğizlig cezā birür miz eğgülük qılğan-larğa.

E85: (6) Taqı Zekerıyyānı taqı Yaħyānı taqı Ğsānı taqı İlyās-nı. Tigme biri yaħşı-lardın.

E86: Taqı İsmā'ıl-ni (7) taqı Yesa'nı taqı Yūnus-nı taqı Lūṭ-nı. Taqı tigme birni arturdu miz 'ālemler üze.

E87: Taqı (8) atalarındın taqı oğlan-larındın taqı uyarındın üdürdük anlarını taqı köndürdük anlarını yol tapa (9) köni.

E88: Ol Tañrı yolu köndürür anıñ birle kim-ni tilese qul-larındın. Taqı eger ortak qoşsalar irdi (10) bāṭıl bolğay irdi anlardın ol nerseni kim qılır irdi-ler.

E89: Anlar anlar kim birdük anlarğa kitâb-nı taqı hük-m-ni (11) taqı peygâmbarlık-nı eger küfr ketürse anğa bu erenler vekil kılduk⁹³ ...

E90: [81b1] Anlar anlar kim köndürdi Tanrı anlarınğ köni yolınğa uyğul. Ayğul tilemez men sizdin anınğ üze ter. İrmes (2) ol meger anğdurmak 'âlem-lerğa.

E91: Taqı bilmedi-ler Tanırını bilmekiniñ haqqınça ol vaqtın kim aydı-lar (3) indürmedi Tanrı yaratılmış üze nersedin. Ayğıl kim indürdi kitâb-nı ol kim keldi anınğ birle (4) Mūsâ yaruq-luq taqı köni yol kişi-lerge kılur siz anı kâğıdlar belgürtür siz anı taqı örter siz (5) üküş-ni taqı öğretildiñiz anı kim bilmediñiz siz taqı atalarınğız. Ayğıl Tanrı andın soñğ qoğğul anlarını (6) bātil-ları içinde oynayurlar.

E92: Taqı bu kitâb indürdük anı bereket-lig menfa'at-lig-leri köp rāst-lağanı ol nerseniñ (7) kim ileyinde turur taqı mununğ için kim qorqutsanğ Mekkeni taqı ol kimersenı kim Mekkeniñ yöresinde. Taqı anlar kim biterler ol cihân-ğa (8) biterler anğa taqı anlar namāzları üze saqlayurlar.

E93: Taqı kim küç kılğan-rağ ol kimersedin kim çattı (9) Tanrı üze yalğan-nı yā aydı vahy kılındı benim tapa taqı vahy kılınmadı anınğ tapa nerse taqı ol aydı indürgey men (10) Tanrı indürmişı menğizlig. Taqı eger körse irdinğ ol uğurda kim küç kılğan-lar ölüm-nünğ katıg-lıq-ları içinde (11) taqı [ferişteler elig-lerini] yayğan-lar çıkarınğ cān-larınğıznı. Bu kün cezā birilür siz h'vārluq [82a1] kınını mununğ birle kim aytur irdinğiz Tanrı üze haq-dın öñgin taqı irdinğiz āyet-lerindin uluğ-sınur siz.

E94: (2) Taqı keldinğiz bizge yalğuzlar neteg kim yarattuğ sizni evvel kezde taqı qoğturğuz anı kim birdük (3) sizge arqalarınğız artında. Taqı körmez miz sizinñ birle şeff'-lerinğizni anlar kim anlar kim aydıñız (4) haqıkat üze anlar sizinñ içinğizde ortağ-lar. Kesildi aranğızda taqı azdı sizdin ol kim aytur irdinğiz.

⁹³ Bu kelimededen ayetin sonuna kadar tercümeli kısım tamirden dolayı çıkmamıştır.

E95: (5) Hâkikat üze Tanrı ewün-nünğ yarganı tağı hürmâ çekirdeki çıkarur tirig-ni ölüg-din tağı çıkarğan **(6)** ölüg-ni tirigdin ol Tanrı neteg ewrülür siz.

E96: Tanrı-nünğ yarganı tağı kıldı **(7)** tün-ni qarâr kılğı tağı kün-ni tağı aynı saqış kılmaq. Ol ğālib bolğan-nünğ endāze kılmaqı bilgen.

E97: (8) Tağı ol ol kim kıldı sizge yulduzlarını mununğ için kim könülserñiz suwsuz yerninğ qarānguluk-ları içinde tağı tenğizninğ. **(9)** Ayırt-laduk āyet-lerni ol eren-ler için kim bilürler.

E98: Tağı ol ol kim yinğile yarattı sizni bir ten-din **(10)** qarâr kılğı yer tağı koğğı yer. Ayırt-laduk āyet-lerni ol eren-lerge kim uqarlar.

E99: (11) Tağı ol ol kim indürdi kök-din suwnı tağı çıkarduk anınğ birle tigma bir nerseninğ otını tağı çıkarduk **[82b1]** andın yaşnı çıkarur miz andın ewün-ni münğesgen. Tağı hürmâ yığaçındın çiçekindin salkum-lar **(2)** yakın tağı büstān-lar üzüm-lerdin tağı zeytün-nı tağı enārnı oħşaş tağı oħşaşmağan. **(3)** Baqınğ mīvesinğa ol vaqtın kim mīve çıkardı tağı bişmekinğe. Hâkikat üze anınğ içinde sizge āyet-ler bar ol eren-lerge kim biterler.

E100: (4) Tağı kıldı-lar Tanrı-ğa ortak-lar perilerni ya'nī feriştelerni tağı yarattı anlarını tağı çattı-lar anğa oğul-lar tağı kızlar biligsiz. **(5)** Arığ-lık anğa tağı yüksek boldı ol nersedin kim şıfat kılurlar.

E101: Kök-lerninğ tanğsukı tağı yerninğ neteg **(6)** bolur anğa oğlan tağı bolmadı anğa cüft. Tağı yarattı tigma bir nerseni tağı ol tigma **(7)** bir nerseni bilgen.

E102: Ol Tanrı İdirñiz yok tapunğı meger ol tigma bir nerseninğ yaratğanı kul-luk kılınğ anğa **(8)** tağı ol tigma bir nerse üze saqlağan.

E103: Yetmez anğa köz nūrları tağı ol yeter köz nūrlarınga **(9)** tağı ol laţif bilgen.

E104: Keldi sizge körñül közleri İdirñiz kim kim körse özinğe yol **(10)** tağı kim közsüz bolsa anınğ üze ök. Tağı irmez men sizninğ üze saqlağan.

E105: Taqı anıñ menğizlig iwrer miz (11) āyet-lerni aysun-lar oqudurñ tip taqı beyān kılalırñ üçün ol eren-lerge kim bilürler.

E106: Uyğul ol nersege kim vahy kılındı seniñ tapa [83a1] İdirñ-din yok tapunğı meger ol taqı yüz ewürgül ortak qoşğan-lardın.

E107: Taqı eger tilese Tanğrı ortak qoşmağay-lar irdi. (2) Taqı kılmaduq sini anlar üze saqçı. Taqı irmes sen anlar üze saqçı.

E108: Taqı sögmerñ (3) anlarğa kim qul-luq kılurlar Tanğrı-dın bisre kim söggey-ler Tanğrı-ğa küç yanındın. Bilmedin anıñ menğizlig bezedük tigme bir (4) ögürge iş-lerini andın sorñ anlarnıñ İdisi tapa qayış-ları haber birür ol nerse birle kim kılur irdi-ler.

E109: Taqı ant içti-ler (5) Tanğrı birle ant-larınıñ qatıñ eger kelse anlarğa āyet nişān bitgey-ler anğa. Ayğul haqıkat üze āyet-ler Tanğrı qatında (6) taqı nerñ bildürür sizge. Haqıkat üze ol ol vaqtın kim kelse bitmezler.

E110: Taqı iwrer miz köngül-lerini taqı közlerini (7) neteg kim bitmedi-ler anğa ilk kezig-de taqı qoyar miz anlarnı boynağuluk-ları içinde mütehayyir bolurlar.

E111: Taqı eger biz indürse irdük (8) anlar tapa feriştelerni taqı eger sözleşse irdi anlarğa ölüg-ler taqı yığsa irdük anlar üze tigme bir nerseni uğğa kirgen-ler bolmağay-lar irdi (9) munurñ üçün kim bitseler meger tilese Tanğrı veli üküş-rekleri bilmezler.

E112: Taqı anıñ menğizlig kılduq tigme bir (10) peygāambar düşmen ādemī-ler iblis-lerdin taqı perī-lerdin işāret kılur pāreleri pāreğa söznurñ bezekini (11) aldamaq taqı eger tilese⁹⁴ ...

E113: ... anıñ tapa [83b1] anlarnıñ köngül-leri bitmezler ol cihān-qa taqı hoşnūd bolsalar taqı ya'nī öteseler anı taqı qazğansun-lar üçün anı kim anlar qazğan-ğan-lar.

E114: (2) Tanğrı-nıñ öngini mü isteyür men hākem taqı ol ol kim indürdi sizniñ tapa kitāb-nı ayırt-lanmış. Taqı (3) anlar kim birdük anlarğa

⁹⁴ Bu kelimededen sonra bu ayetin sonuna kadar ve diğer ayetin başından birkaç kelime çıkmamıştır.

kitāb-nı bilürler haqıqat üze ol indürülmiş İdiñgin haq birle bolmağıl (4) şek tutuğlı-lar.

E115: Taqı tükel boldı İdiñning sözi rāst taqı tüz. Yok tegşürgen kelimelerinçe (5) taqı eşitgen bilgen.

E116: Taqı eger boyun süsenğ ol kimerseleñning üküş-rekinçe kim yer içinde azdurgaylar sini Tanğrı (6) yolındın. Uymas-lar meger sizig-ge taqı irmes anlar meger taqdır kılurlar yā yalğan sözleyürler.

E117: Haqıqat üze İdiñ ol bilgen-rek (7) ol kimerse kim āzār yolındın taqı ol bilgen-rek köñgülgen-lerni.

E118: Yinğ ol nersedin kim yād kılındı Tanğrı-nıñ (8) atı anıñ üze eger irsenğiz āyet-lerinğa bitgen-ler.

E119: Taqı ne ol sizge kim yimesenğiz ol nersedin kim yād kılındı (9) Tanğrı-nıñ atı anıñ üze taqı ayırt-ladı sizge anı kim harām kılındı sizniñ üze meger ol nerse kim kısarlandırıñız anıñ tapa. (10) Taqı haqıqat üze üküş azdururlar hevāları birle biligsiz. Haqıqat üze İdiñ ol bilgen-rek haddin keçgen-leri.

E120: (11) Taqı qodunğ yazuq-nunğ āşkārāsın taqı örtüglügin. Haqıqat üze anlar qazğanurlar yazuq-nı cezā birilgey-ler ol nerse birle kim [84a1] qazğanur irdi-ler.

E121: Taqı yimenğ ol nersedin kim yād kılınmadı Tanğrı-nıñ atı anıñ üze haqıqat üze ol buyruq-dın çıqmaq. (2) Taqı haqıqat üze iblis-ler vesvese kılurlar dōst-larıñğa mununğ üçün kim cedel kılsalar sizniñ birle taqı eger boyun süsenğiz (3) haqıqat üze siz ortak qoşğan-lar.

E122: Ol kimerse mü kim irdi ölüg tırgürdük anı taqı kılduq anğa yaruq (4) yöriyür anıñ birle kişi-ler içinde ol kimerse menğizlig kim qararıñguluk-lar içinde kim irmes çıqğan andın. Anıñ menğizlig (5) bezenildi kāfirlerğa ol kim irdi-ler kılur irdi-ler.

E123: Taķı anıñ meñgizlig kılduķ tigme bir ҡonum içinde (6) uluğ-raq-larını yazuķ kılğan-larınıñ munuñğ üçün kim hile kılısalar anıñğ içinde. Taķı hile kılmaızlar meger özleri birle taķı (7) bilmezler.

E124: Taķı ol vaķtın kim tegdi anlarğa āyet ya'nī nişān aydı-lar bitmegey miz ançağa tegrü kim birilse miz ol meñgizlig nerse kim birildi (8) Tanrı-nıñğ yalawaç-ları. Tanrı bilgen-rek ҡayda ҡılır risālet-lerini teggey anlar kim (9) yazuķ kıldı-lar hı'arluķTanrı ҡatında taķı ҡın ҡatığ munuñğ birle kim mekr ҡılır irdi-ler.

E125: Kim-ni kim (10) tilese Tanrı kim köndürse anı açar köñglini müselmān-lıķ tapa taķı kim-ni kim tilese kim azdursa anı ҡılır (11) köñglini tar tamam kök-ge⁹⁵ ... [84b1] 'azāb-nı anlarınğ üze kim bitmezler.

E126: Taķı bu İdiñğ-niñğ yolu tüz ayırt-laduķ (2) āyet-leri eren-lerge kim ögüt alurlar.

E127: Anlarğa uçmaķ selāmat-lıķ sarāyı anlarınğ İdisi ҡatında taķı ol dōst-ları ol nerse birle kim (3) ҡılır irdi-ler.

E128: Taķı ol kün kim yığar miz anları ҡamuğ ay perī-lerniñğ ögürleri köp ҡılmaķ tilediñgiz (4) ādemī-lerdin taķı aydı dōst-ları ādemī-lerdin İdimüz menfa'at aldı pāremiz pāre birle taķı (5) tegdük ol vaķtımızğa kim belgülüg ҡıldıñğ bizge. Aydı ot iķāmet ҡılğu yerinğiz cāvidāneler anıñğ içinde meger (6) anı kim tiledi Tanrı. Haķıķat üze İdiñğ hikmet-lig bilgen.

E129: Taķı anıñ meñgizlig dōst ҡılır miz küç ҡılğan-larınıñğ pāresin pāreğa (7) ol nerse birle kim ҡazғанur irdi-ler.

E130: Ay perī-lerniñğ ögürleri taķı ādemī-lerniñğ kelmedi mü sizge yalawaç-lar sizdin (8) ayturlar sizniñğ üze āyet-lerimüzni taķı ҡorķuturlar sizlerni bu kününğüzge satğaşmaķ-dın. Aydı-lar tanuķ-luķ birdük (9) özlerimüz üze taķı arsızturdı anları yakın-raq tiriglik taķı tanuķ-luķ birdi-ler özleri üze haķıķat üze anlar küfr ketürgen-ler (10) irdi.

E131: Ol kim bolmadı İdiñğ ҡonum-larınıñğ yoķatğanı taķı anıñğ eyeleri ğāfil-ler.

⁹⁵ Bu kelimededen itibaren sayfa tamir edildiği için bazı kelimeler çıkmamıştır.

E132: ... (11) irmez İdiñg ğāfil ol nersedin kim kılurlar⁹⁶.

E133: Taķı İdiñg bay [85a1] raħmet eyesi. Eger tilese iletgey sizni taķı sonğ ƙođğay sonğunğuzdın ol nerseni kim tileyür neteg yarattı sizni (2) öñgin eren-lerniñg oğlan-larındın.

E134: Ĥaķıķat üze ol nerse üze kim va'de kılınur siz kelgen taķı irmes siz 'aciz kılğan.

E135: Ayğıl ay (3) ƙavmum kılınğ ornunğuz üze ĥaķıķat üze men. Kılğan bilgey siz kim turur ol kim bolur (4) anğa bu sarāy-nıñg sonğı. Ĥaķıķat üze ol ƙurtulmas küç kılğan-lar.

E136: Taķı kıldı-lar Tanğrı-ğa ol nersedin kim yarattı (5) ekindin taķı en'ām-dın ülüş taķı aydı-lar bu Tanğrı-ğa aymaķ-ları birle taķı bu ortaķ-larımızğa (6) taķı ne kim bolsa ortaķ-larıñğa ulanmas Tanğrı tapa taķı ne kim bolsa Tanğrı-ğa ol ulanur (7) ortaķ-larıñğa. Neme yawuz ĥükm kılurlar.

E137: Taķı anıñg menğizlig bezenildi ortaķ (8) ƙoşğan-lardın oğlan-ları öldürmekin_ortaķ-ları mununğ için kim yokatsalar taķı mununğ için kim örtsele anlar üze (9) dīn-lerin. Taķı eger tilese Tanğrı kılmağay-lar irdi anı ƙođğul anlarını taķı ol nerseni kim çatarlar.

E138: Taķı aydı-lar bu (10) tiweler sığırlar ƙoy-lar keçi-ler taķı ekin men' kılınmış yimes anı meger ol kim tileyür miz aymaķ-ları birle taķı tiweler ĥarām kılındı arķaları (11) taķı tiweler sığırlar ƙoy-lar keçi-ler yād kılmas-lar Tanğrı-nıñg atın⁹⁷ ... [85b1] ol nerse birle kim irdi-ler çatarlar.

E139: Taķı aydı-lar ol kim bu tiweleriniñ ƙarın-ları içinde bar ĥālīş ya'nī ƙatıķsız irkeklerimizge (2) taķı ĥarām kılınmış cüft-lerimiz üze taķı eger bolsa ölüg anlar anıñg içinde ortaķ-lar. Cezā birgey anlarğa (3) şıfat kılmaķ-larını ya'nī şıfat kıldıķ-larını ĥaķıķat üze ol ĥikmet-lig bilgen.

E140: Ziyān kıldı anlar kim öldürdi-ler oğlan-larını yünğül usluğluķındın (4) bilig-din öñgin birle taķı ĥarām kıldı-lar anı kim rüzī kıldı

⁹⁶ Ayetin başından bazı kelimeler sayfa tamir edildiği için çıkmamıştır.

⁹⁷ Bu kelimededen sonra bazı kelimeler çıkmamış.

anlarğa Taŋrı çatmaq yanındın Taŋrı üze. Azdı-lar taŋı bolmadı-lar (5) köngülgen-ler.

E141: Taŋı ol ol kim yarattı büstän-lar kötürülmiş taŋı kötürülmemiş-ler (6) taŋı ħurmā yıŋaç-lar taŋı ekin-ni türlüŋ türlüŋ mīvesi taŋı zeytün-ni taŋı enārni oĥşaşŋan taŋı (7) oĥşaşmaŋan. Yıŋ mīvesindin ol vaŋtın kim mīve kılsa taŋı biriŋ ħaŋŋını biçmek-niŋ küninde (8) taŋı isrāf kılmaŋ. Ĥaŋıŋat üze ol sewmes isrāf kılŋan-larnı.

E142: Taŋı tiwelerdin taŋı sıŋırlardın taŋı qoy-lardın taŋı keçi-lerdin yük kötürgen taŋı töşengen. (9) Yıŋ ol nersedin kim rüzī kıldı sizge Taŋrı taŋı uymaŋ iblis adım-larıŋa. Ĥaŋıŋat üze ol sizge düşmen (10) açuŋ.

E143: Sekkiz cüft qoy-lardın ikki taŋı keçi-lerdin ikki. Ayŋıl ikki irkekin mü (11) ħarām kıldı ħarām⁹⁸ ... ‘ilm birle irseŋiz rāst ayŋan-lar.

E144: Taŋı tiwelerdin ikki [86a1] taŋı şıŋırlardın ikki. Ayŋıl ikki irkekin mü ħarām kıldı yā ikki tişini mü yā ol nerseni mü kim qapsadı anıŋ üze (2) ikki tişi-niŋ raĥm-leri. Yā irdiŋiz mü tanuŋ-lar ol vaŋtın kim vaşıyyet kıldı sizge Taŋrı munuŋ birle kim küç kılŋan-raŋ (3) ol kimersedin kim çattı Taŋrı üze yalŋan-nı munuŋ üçün kim azdursa kişi-lerni ‘ilm-din öŋin birle. Ĥaŋıŋat üze Taŋrı köndürmes (4) küç kılŋan eren-lerni.

E145: Ayŋıl bulmaz men ol nerse içinde kim vaĥy kılındı benim tapa ħarām kılınmış yigen üze kim yiyür anı (5) meger kim bolsa ölüge yā tökülmiş qan yā tonŋuz eti ħaŋıŋat üze ol arıŋsız yā (6) buyruŋdın çıŋmaq ün kötrüldi Taŋrı-dın öŋginge anıŋ birle kim kim kısarlansa küç kılmatın taŋı ħaddin keçmek ħaŋıŋat üze İdiŋ yarlıŋaŋan (7) raĥmet kılŋan.

E146: Taŋı anlarnıŋ üze kim cuĥüd boldı-lar ħarām kılduŋ tigma bir tırnaŋ-lıŋ-nı taŋı sıŋır taŋı qoy-lardın (8) ħarām kılduŋ anlar üze iç yaŋ-larını meger ol kim kötürdi arŋaları yā baŋarsuŋ-lar yā ol nerse kim qarıştı (9) sünŋük birle. Ol cezā birdük anlarğa küç kılmaq-ları birle ħaŋıŋat üze biz rāst ayŋan-lar.

⁹⁸ Bu kelimededen sonra birkaç kelimenin tercümesi tamirattan dolayı çıkmamıştır.

E147: Eger yalğan-ğa nisbet kılsalar sini ayğıl İdirğiz (10) rahmet idisi kiñg taķı kaytarılmas anıñg ‘azābı yazuķ kılğan eren-lerdin.

E148: Ayğay (11) anlar kim ortak koştilar eger tilese Tanğrı ortak koşmağay irdük taķı atalarımız taķı harām kılmaz irdük nersedin. [86b1] Anıñg menğizlig yalğan-ğa nisbet kıldı anlar kim anlardın aşnu ançağa tegrü kim tattı-lar ‘azābumızni. Ayğıl bar mu sizniñg qatırğızda (2) bilig-din çıqarsañgız anı bizge. Uymaz siz meger sizigge taķı irmes siz meger yalğan sözleyür siz.

E149: Ayğıl (3) Tanğrı-ğa yetiz huccet eger tilese köndürgey irdi sizni qamuğ.

E150: Ayğıl ketürgil tanuķ-larırğızni (4) anlar kim tanuķ-luķ birürler haķıkat üze Tanğrı harām kıldı munı eger tanuķ-luķ birseler tanuķ-luķ birmegil anlar birle (5) taķı uymağıl anlarırğ hevālarırğa kim yalğan-ğa nisbet kıldı-lar āyet-lerimüzni taķı anlar kim bitmezler ol cihān-ğa taķı anlarırğ (6) İdisi birle tenğ kılurlar.

E151: Ayğıl keliñg oquğaym ol nerseni kim harām kıldı İdirğiz sizniñg üze meger ortak koşmañg (7) arğa nerseni taķı atağa anağa edğülük-ni taķı öldürmeñg oğlan-larırğızni derviş-lik-din. (8) Biz rüzī birür miz sizge taķı anlarğa taķı yağumañg körksüz iş-lerge ol kim açuķ boldı andın taķı ol kim (9) örtüglüg boldı taķı öldürmeñg ol ten-ni kim harām kıldı Tanğrı meger haķ birle ol vaşıyyet kıldı sizge anıñg birle (10) bolğay kim siz bilgey siz.

E152: Taķı yağumañg öksüz mālınğa meger ol nerse birle kim ol körklügrek ançağa tegrü kim teggey ‘aqlı⁹⁹... (11) tüzlük birle teklif kılmaz miz ten-ge meger [87a1] yarağınçanı taķı ol vaqtın kim aysağız rāst-lıķ kılırğ taķı eger bolsa yawuķ-luķ eyesi taķı Tanğrı-nıñg ‘ahdirñge vefā kılırğ.(2) Ol vaşıyyet kıldı sizge anıñg birle bolğay kim siz ögüt alğay siz.

⁹⁹ Bu kelimeden sonra birkaç kelimenin tercümesi tamirattan dolayı çıkmamıştır.

E153: Taķı ھاķıķat ze bu yolum tz (3) uyurıĝ arıĝa taķı uymarıĝ yol-larĝa kim taķılsa y taķıtısa sizni yolındın. Ol vaşıyyet ķıldı sizge (4) anırıĝ birle bolĝay kim siz saķınĝay siz.

E154: Andın sonıĝ birdük Ms-ĝa kitb-nı tükel ol nerse ze kim körklüglük ķıldı (5) taķı ayırt-lamak tıgme bir nerseni taķı köni yol taķı raķmet bolĝay kim anlar anlarnırıĝ İdisi-nırıĝ satĝaŗmaķı birle biterler.

E155: Taķı (6) bu kitb indürdük anı menfa‘at-leri kp uyurıĝ arıĝa taķı saķ(1)nırıĝ bolĝay kim siz raķmet ķılınĝay siz.

E156: Kim (7) ayĝay siz ھاķıķat ze indürüldi kitb ikki gr ze bizdin aŗnu taķı eger irdk irse anlarnırıĝ (8) oķumakındın ĝafil-ler.

E157: Y aysarıĝız eger ھاķıķat ze indürülse irdi biznırıĝ ze kitb bolĝay irdk köni-rek (9) anlardın keldi sizge auķ ھuccet İdirıĝızdın taķı köni yol taķı raķmet kim k ķılĝan-raķ ol kimersedin kim yalĝan-ĝa nisbet ķıldı (10) Tarıĝrı-nırıĝyet-lerini taķı yıĝdı andın. Cez birgey miz anlarnı kim yıĝılırlar biznırıĝyet-lerimzdın ķın-nırıĝ (11) krkszini anırıĝ birle kim irdi-ler yıĝarlar.

E158: Baķarlar mu meger kim kelse anlarĝa ferıŗteler [87b1] y kelse İdirıĝ y kelse İdirıĝ-nırıĝyet-lerinırıĝ presi. Ol kn kim kelür İdirıĝ-nırıĝyet-leri-nırıĝ presi asıĝ ķılmas (2) tenge anırıĝ bitmegi bitmiŗ irmes irdi aŗnudın y ķazĝandı ķazĝanmıŗ irmez irdi imnı içinde eĝglk. (3) Ayĝıl kynırıĝ biz küygen-ler mz.

E159: ھاķıķat ze anlar kim ķoydı-lar dn-lerini taķı irdi-ler bölük bölük (4) irmes sen anlardın nerse içinde. ھاķıķat ze iŗleri Tarıĝrı tapa andın sonıĝ ھاber birür anlarĝa mununırıĝ birle kim irdi-ler.

E160: (5) Kim kelse eĝglk birle arıĝa anırıĝ merıĝzeŗi-nırıĝ onı taķı kim kelse yawuzluk birle cez birilmes meger (6) anırıĝ merıĝzeŗi taķı anlar k ķılınmas-lar.

E161: Ayĝıl ھاķıķat ze men köndürdi mini İdim köni yol tapa (7) rst dn-ĝa İbrhım dning rst mselmn taķı irmedi ortak ķoŗĝan-lardın.

E162: Aygıl haqıkat üze (8) namāzım taqı ‘ibādetim kulluķım taqı tiriglikim taqı ölür vaķtıım Tanrı-ğa ‘ālem-lerniñ İdisiñge.

E163: Yok ortak arıa taqı anıñ birle (9) buyrulduım taqı men boyun sügen-lerniñ evveli.

E164: Aygıl Tanrı-dın özgeni mü isteyür men idi taqı ol tigde bir nerseniñ İdisi. (10) Taqı kazganmas tigde bir ten meger anıñ üze taqı kötürmez yük kötürgen öñin-niñ yükin andın soñ (11) İdirñiz tapa yanıñız haber birür sizge ol nerse birle kim irdiñiz anıñ içinde hilāf kılışur irdiñiz.

E165: Taqı ol ol kim [88a1] kıldı sizni yerniñ halıfeleri taqı kötürdi pāreniñizni pāre üze mertebeler (2) munuñ için kim sınaşa sizni ol nerse içinde kim birdi sizge. Haqıkat üze İdirñ kını iwek taqı haqıkat üze ol yarlıķağan rahmet kılğan.

A‘RĀF SŪRESİ

(4) Tanrı atı birle başlayur men üküş rahmet-lig rahmeti lāzım.

AR1: (5) Elif lām mīm şād (İnnallāhe a‘lem).

AR2: Kitāb indürüldi seniñ tapa bolmasun köküzüñ içinde şek andın munuñ için kim qorķutsanıñ (6) anıñ birle taqı arıdurmaq bitgen-lerge.

AR3: Uyunğ ol nersege kim indürüldi sizniñ tapa İdirñizdin taqı uymanıñ (7) andın bisre dōst-larğa. Az ögüt alur siz.

AR4: Taqı neçe neçe qonum-dın yoķattuķ anı (8) taqı keldi arıa ‘azābumız tünle yā anlar kündüz uyığan-lar.

AR5: Bolmadı da‘vī-leri ol vaķtın kim keldi anlarğa (9) ‘azābumız meger kim aydı-lar biz irdük küç kılğan-lar.

AR6: Sorğay miz anlarğa kim ıdıldı anlar tapa (10) taqı sorğay miz ıdılmış-larğa.

AR7: Kışşa kılğay miz anlar üze ‘ilm birle taqı irmedük ğāyib-ler.

AR8: Taķı (11) ölçmek ol kün haķ kim kim ağır bolsa terāzuları anlar anlar kırtulġan-lar.

AR9: [88b1] Taķı kim kim yünġül bolsa terāzuları anlar anlar kim ziyān kıldı-lar özlerinġe mununġ birle kim irdi-ler āyet-lerimüzġa (2) zulm kılurlar.

AR10: Taķı ornattuġ sizni yerde taķı kılduġ sizge anıġ içinde tirilġü nerse. (3) inġen az Şükr kıılır siz.

AR11: Taķı yarattuġ sizni andın sonġ Őüret kılduġ sizni andın sonġ ayduġ ferištelerge (4) secde kıılınġ Ādem-ġa secde kıldı-lar meger iblīs. Bolmadı secde kıılġan-lardın.

AR12: Aydı (5) ne yıġdı sini meger secde kıılınġ ol uğurda kim buyurdum saġġa. Aydı men yahşı-raq andın yarattınġ mini ot-dın (6) taķı yarattınġ anı balçık-dın.

AR13: Aydı ingil andın bolmas saġġa kim uluġ-sınınġ (7) anıġ içinde çıķġıl haķıķat üze sen h̄vārlardın.

AR14: Aydı mühlet birgil maġġa ol kün-ge kim kıoparılırlar.

AR15: Aydı (8) haķıķat üze sen mühlet birilmiş-lerdin.

AR16: Aydı mununġ birle kim azdurdunġ mini olturġay men anlar üçün köni yolunġda.

AR17: (9)Andın sonġ kel-gey men anlarġa iley-lerindin taķı sonġ-larındın taķı saġ-larındın taķı sol-larındın. Taķı (10) bulmas sen üküş-reklerini Şükr kıılġan-lar.

AR18: Aydı çıķġıl andın yerilmiŐ sürülmiş. Ol kimerse kim (11) uydı saġġa anlardın toldurġay men tamuġ-nı sizdin kıamuġ.

AR19: Taķı ay Ādem kıarār kıılġıl sen taķı cüftünġ [89a1] uçmaķ-da yinġ kıaydın kim tilesenġiz taķı yawumanġ bu yıġaġ-ġa bolġay siz (2) küç kıılġan-lardın.

AR20: Aķru sözledi ol ikkisinġe iblīs mununġ üçün kim aġsa ol ikkisinġe anı kim örtüldi ol ikkisindin (3) ‘avret-lerindin taķı aydı yıġmadı

siz ikkegüni İdirñiz bu yığaç-dın meger kim bolsañız ikki ferişte (4) yā bolsañız cāvidānelerdin.

AR21: Taķı ant içti ol ikkisiñge haķıķat üze men siz ikkegüge ögüt birgen-lerdin.

AR22: Yawuttı indürdi (5) arsızturmaq birle ol vaķtın kim tattı-lar yığaç-nı açıldı ol ikkisiñge ‘avret-leri taķı başladı-lar tike (6) ol ikkisi üze uçmaq yapurğakındın. Taķı kıķırdı ol ikkisini ol ikkisi-niñ İdisi yığmadım mu siz ikkegüni ol yığaç-dın (7) taķı aymadım mu sizge haķıķat üze iblis sizge düşmen açuķ.

AR23: Aydı-lar İdimüz küç kılduķ özlerimüzge (8) taķı eger yarlıķamasañ taķı rahmet kılmasañ bolğay miz ziyān kılgan-lardın.

AR24: Aydı iniriñ (9) pārenñiz pāreğā düşmen taķı sizge yerde qarār kılgı yer bar taķı menfa‘at alğı nerse uzaq vaķt-ğa tegrü.

AR25: (10) Aydı anıñ içinde tirilür siz taķı anıñ içinde ölür siz taķı andın çıkarılur siz.

AR26: Ay Ādem oğlan-ları (11) indürdük sizniñ üze ton örter ‘avret-leriñizni taķı bezek tonı taķı saķıñu tonı [89b1] ol yaķşı-raķ ol Tanğrı-nıñ āyet-lerindin bolğay kim anlar ögüt alğay-lar.

AR27: Ay Ādem oğlan-ları ibtilā kılmasun sizni (2) iblis neteg kim çıkardı atanğız ananğızni uçmaq-dın tartar ya‘nī soyar ol ikkisindin ton-larını mununğ için kim (3) körgüzse ol ikkisiñge. ‘Avret-lerini haķıķat üze ol körer sizni ol taķı ögüri ol yirdin kim körmez siz anları haķıķat üze biz kılduķ (4) iblis-lerni dōst-lar anlarğa kim bitmezler.

AR28: Taķı ol vaķtın kim kıldı-lar körksüz iş aydı-lar (5) bulduķ anlar üze atalarımızni taķı Tanğrı buyurdı bizge anıñ birle. Ayğıl haķıķat üze Tanğrı buyurmas körksüzlük birle. (6) Aytur mu siz Tanğrı üze anı kim bilmes siz.

AR29: Aygıl buyurdi İdim tuzlük birle taķı rāst kılğıl (7) yüzlerinġizni tigme bir secde kılğı yerde taķı kul-luķ kılınğ arğa hāliş kılığlı-lar arğa dīn-ni. Neteg kim başladı sizni (8) kaytur siz.

AR30: Bir öġürni köndürdi taķı bir öġürni rāst boldı anlar üze azġun-luķ. Haķīkat üze anlar tutundı-lar (9) iblīs-lerni dōst-lar Tanğrı-dın bisre taķı sizinürler haķīkat üze anlar könülgen-ler.

AR31: Ay (10) Ādem oġlan-ları tutunğ bezek-lerinġizni tigme bir secde kılğı yer katında taķı yinğ taķı içinğ taķı (11) isrāf kılmanğ haķīkat üze ol sewmes isrāf kılğan-larnı.

AR32: Aygıl kim harām kıldı Tanğrı-nınğ bezekini ol kim çıkardı [90a1] kul-ları için taķı arıġ-larnı ruzī-din. Aygıl ol anlarğa kim bitti-ler bu yakın-raķ tirig-lik içinde (2) hāliş katıġsız kıyāmet kün. Anınğ menġizlig tafsīl kılur miz āyet-lerni ol eren-lerge kim bilürler.

AR33: (3) Aygıl haķīkat üze harām kıldı İdim körksüz iş-lerni ol nerse kim açuķ boldı andın taķı örtüġlüġ boldı taķı yazuķ-nı taķı küç-ni (4) haķ-dın öngin birle taķı kim ortak қоşsanğız Tanğrı-ğa ol nerse kim indürmedi anınğ birle hucet taķı kim aysanğız (5) Tanğrı üze anı kim bilmez siz.

AR34: Taķı tigme bir öġürge vaķt bar ol vaķtın kim keldi vaķt-ları sonğ qalmazlar (6) bir sā'at taķı burun_keçmezler.

AR35: Ay Ādem oġlan-ları eger kelse sizge yalawaç-lar (7) sizdin kışsa ayturlar sizniñ üze āyet-lerim-ni kim kim sakınsa taķı onğarsa yok qorkunç anlar üze (8) taķı anlar qağgurmazlar.

AR36: Taķı anlar kim yalğan-ğa nisbet kıldı-lar āyet-lerimizni taķı uluġ-sındı-lar andın anlar (9) ot eyeleri anlar anınğ içinde cāvidāneler.

AR37: Kim küç kılğan-raķ ol kimersedin kim çattı Tanğrı üze (10) yalğan yā yalğan-ğa nisbet kıldı āyet-lerini. Anlar teġer anlarğa ülüş-leri kitāb-dın. Ançağa tegrü kim (11) ol vaķtın kim keldi anlarğa yalawaç-larımız öltürür anlarını aydı-lar qaıda ol nerse kim kul-luķ kılur irdinġiz Tanğrı-dın bisre. [90b1] Aydı-lar azdı-lar bizdin taķı tanuķ-luķ birdi-ler özleri üze haķīkat üze anlar irdi-ler küfr ketürgen-ler.

AR38: Aydı (2) kiring ümmet-ler içinde keçti sizlerdin aşnu perī-lerdin ademī-lerdin ot içinde. Tigme bir (3) kim kirdi bir ögür la'net kıılır uyası ya'nī iş-lerini. Ançağa tegrü kim ol vaqtın kim ulaşsalar anıñ içinde kamuğ aydı (4) sonğları öng-lerinçe İdimüz munlar azdurdılar bizni ketürgil anlarğa kın kat kat otdın. Aydı (5) tigme birge kat taķı ançası bar bilmez siz.

AR39: Taķı aydı öng-leri sonğ-larınça bolmadı (6) sizlerge bizniñ üze artuķ-luķ-dın tatiñg kın-nı munuñg birle kim kazganur irdinğiz.

AR40: Haķikat üze (7) anlar kim yalğan-ğa nisbet kııldı-lar āyet-lerimüzni taķı uluğ-sındı-lar andın açılmas anlarğa kök-nünğ kapuğ-ları (8) kirmezler uçmaķ-ğa ançağa tegrü kim kirgey tiwe igne yurdusinge. Taķı anıñ menğizlig cezā birür miz (9) küç kılgan-larğa.

AR41: Anlarğa tamuğ-dın töşek taķı üstün-lerindin örtüg-ler. Taķı anıñ menğizlig cezā birür miz (10) küç kılgan-larğa.

AR42: Taķı anlar kim bitti-ler taķı kııldı-lar eđgü 'amel-ler teklif kıılmaz miz tenge meger yarağını (11) anlar uçmaķ eyeleri anlar anıñ içinde cāvidāneler.

AR43: Taķı tarttuķ anı kim köküzleri içinde ya'nī köngül-leri içinde [91a1] kinedin aķar altındın arıķ-lar taķı aydı-lar ögmek Tanğrı-ğa ol kim köndürdi munğa taķı (2) irmedük munuñg üçün kim bolmasa irdi bu kim köndürdi Tanğrı keldi İdimüzünñg yalavaç-ları haķ birle.

AR44: (3) Taķı kıkırdı-lar kim ol uçmaķ birildinğiz anı munuñg birle kim kıılır irdinğiz. Taķı kıkırdı (4) uçmaķ eyeleri tamuğ eyelerinçe kim bulduķ biz anı kim va'de kııldı İdimüz bizge haķ (5) bulduñguz mu siz anı kim va'de kııldı İdinğiz haķ. Aydı-lar bulduķ kıkırdı kıkırgan aralarında kim Tanğrı-nıñ (6) la'neti küç kılgan-larğa.

AR45: Anlar kim yıǵarlar Tanğrı yolındın taķı isteyürler egri-lik-ni (7) taķı anlar ol cihān-ğa küfr ketürgen-ler.

AR46: Taķı ol ikki-si arasında tutuğ ya'nī hişār taķı ol hişārınñg üstün-leri üze eren-ler (8) bilürler tigme birni nişān-ları birle taķı kıkırdı-lar uçmaķ

eyeleri kim selāmat-lıķ siznińg űze (9) kirmedi-ler anġa taķı anlar ama' tutarlar.

AR47: Taķı ol vaķtın kim ewrűldi kűzleri tamuġ eyelerige (10) arşı aydı-lar İdiműz ılmaġıl bizni kűç ılġan eren-lerdin.

AR48: Taķı ıkırdı ġiřarnıńg űstűn-lerinińg (11) eren-leri eren-lerni bilűrler anlarını niřān-ları birle aydı-lar neteg menfa'at ıldı sizdin yıġmaķıńıġızni taķı bu kim [91b1] uluġ-sındıńıġız.

AR49: Munlar mu anlar mu kim ant itińgiz yetmez anlarġa Tanġrı raġmet birle. Kirinġ (2) umaķ-ġa yoķ orķun siznińg űze taķı ađġurmas siz.

AR50: Taķı ıkırdı ot eyeleri (3) umaķ eyelerinġe kim tűkűnġ biznińg űze suw-dın yā ol nersedin kim rűzī ıldı sańġa Tanġrı. Aydı-lar (4) ġaķıķat űze Tanġrı ġarām ıldı ol ikki-sini kűfr ketűrgen-ler űze.

AR51: Anlar kim tutundı-lar dīn-lerini oyun taķı oyun (5) taķı arsqıttırdı anlarını yaķın-raķ tiriglik bu kűn unutmıř tig ılur miz neteg kim unutmıř tig ıldı-lar bu kűn-lerinġe satġařmaķ-nı taķı bu kűn (6) irdi-ler āyet-leriműzġa inkār ılur miz.

AR52: Taķı keldűk anlarġa kitāb birle ayırt-laduķ anı (7) bilmek űze kűndűrmek taķı raġmet ol eren-lerge biterler.

AR53: Baķarlar mu meġer 'āķıbetin kelűri-ninġ kűninde (8) 'āķıbetinġa aytur anlar kim unuttı-lar anı ařnudın keldi İdimiznińg yalawa-ları ġaķ birle bar mu bizge (9) řefā'at ılġan-lardın kim řefā'at ılsalar bizge yā aytarılır mu biz kim ılsa miz ol nersenińg űrġinini kim ılur irdűk. Ziyān ıldı-lar (10) űzlerinġe taķı azdı anlardın ol kim atar irdi-ler.

AR54: ġaķıķat űze İdinġiz Tanġrı ol kim yarattı kűk-lerni (11) taķı yerni altı kűn iinde andın sonġ erkellendi 'arř űze tegrűr tűn-ni kűndűzge [92a1] isteyűr anı iwe taķı kűn taķı ay taķı yulduzlar musaġġarlar buyruķı birle. Bilgil anġa yaratmaķ (2) taķı iř yűksek Tanġrı 'ālem-lerninġ İđisi.

AR55: Ünderġ İdirġizni ħvārluġ ħāli üze taġı örtüġlüġ ħāli üze. (3) Ĥaġıġat üze ol sewmes ħaddin keġgen-lerni.

AR56: Taġı fesād ġılmanġ yerde onġarmıġındın sonġ taġı (4) ünderġ anı ġorġunġ-luġ ħāli üze taġı ġama' ġılu. Taġı Tanġrı-nınġ raġmeti yawuġ körklüġlüġ ħāli üze ġılġan-larġa.

AR57: Taġı ol (5) ol kim ıdar yıl-lerni müjde birgen-ler raġmeti-ninġ ileyinde. Anġaġa tegrü kim ol vaġtın kim kötürdi ağır bulıt-larnı (6) suġarduġ anı ölüġ il üçün indürdüġ anınġ birle suw-nı taġı ġıġarduġ anınġ birle mīvelerninġ ġamuġını. (7) Anınġ menġizlig ġıġarur miz ölüġ-lerni bolġay kim siz saġınġay siz.

AR58: Taġı topraġı yaġı il ya'nī yer ġıġarur otını (8) İdisi-ninġ āsān ġılmaġı birle taġı ol kim asıġsız boldı ġıġmas meġer ġayrsız. Anınġ menġizlig ewrer miz āyet-lerni ol eren-lerge kim (9) ŗükr ġılurlar.

AR59: İdduġ Nūġ-nı ġavmınġa aydı ay ġavmum ġul-luġ ġılınġ Tanġrı-ġa (10) yoġ sizge tapunġudın andın önġin. Ĥaġıġat üze men ġorġar men sizninġ üze uluġ kün-nünġ ġınındın.

AR60: Aydı ġürmet-lig-ler (11) ġavmındın körer miz sini bir aġuġ azġun-luġ içinde.

AR61: Aydı ay ġavmum yoġ meninġ birle bir azmak [92b1] velī men yalavaġ men 'ālem-lerninġ erġligindin.

AR62: Tegrür men sizge İdim-nünġ risālet-lerni öġüt birür men sizge (2) taġı bilür men Tanġrı-dın anı kim bilmez siz.

AR63: Yā tanġladınġız mu kim keldi sizge yād ġılmaġ İdirġizdin (3) bir er üze sizdin mununġ üçün kim ġorġıtsa sizni taġı mununġ üçün kim saġınsanġız bolġay kim siz raġmet ġılınġay siz.

AR64: Yalġan-ġa nisbet ġıldı-lar anı taġı (4) ġurtarduġ anı taġı anlarını kim anınġ birle kemi içinde taġı baturduġ anlarını kim yalġan-ġa nisbet ġıldı-lar āyet-lerimüzni. Ĥaġıġat üze anlar (5) irdi-ler közsüz eren-ler.

AR65: Taķı ‘Ād tapa uyaları Hūdñı. Aydı ay ķavmum ķul-luķ ķılıñğ (6) Tañğrı-ğā yoķ sizge tapuñğudın andın öñğın. Saķınmas mu siz.

AR66: Aydı ĥürmet-lig-ler anlar kim küfr ketürdi-ler ķavmındın (7) ĥaķıķat üze biz körer miz sini yünğül usluğ-luķ içinde taķı biz sizer miz sini yalğān sözlegen-lerdin.

AR67: Aydı ay ķavmum yoķ (8) benim birle yünğül usluğ-luķ veli men yalavaç men ‘ālem-lerniñğ İçi-sindin.

AR68: Tegrür men sizge İğim-nünğ risālet-lerini (9) taķı men sizge öğüt birgen emānet-lig.

AR69: Yā tañğladıñğız mu kim keldi sizge yād ķılmaķ İğinğizdin bir er (10) üze sizdin munuñğ üçün kim ķorķutsa sizni. Taķı yād ķılıñğ ol vaķtın kim ķıldı sizni ĥalifeler Nūĥ ķavmı-nıñğ (11) sonğındın taķı arturdi sizni ĥalk içinde kiñğ-lik orun-luķ yanındın yād ķılıñğ Tañğrı-nıñğ ni‘metlerin bolğay kim siz ķurtulğay siz.

AR70: [93a1] Aydı-lar keldiñğ mü bizge munuñğ üçün kim ķul-luķ ķılsa miz yalğuz Tañğrı-ğā taķı ķođsa miz anı kim ķul-luķ ķılır irdi atalarımız ketürgül bizge anı kim (2) va‘de ķılır sen bizge eger bolsañğ rāst ayğān-lardın.

AR71: Aydı tüştı sizniñğ üze İğinğizdin ‘azāb (3) taķı öwke. Cedel ķılışur mu siz benim birle at-lar içinde kim adadıñğız anı siz taķı atalarıñğız indürmedi (4) Tañğrı anıñğ birle ĥucceť-đin. Küyünğ ĥaķıķat üze [men] sizniñğ birle küygen-lerdin.

AR72: ķutğarduķ anı (5) taķı anlar kim anıñğ birle raĥmet birle bizdin taķı kestük anlarıñğ sonğını kim yalğān-ğā nisbet ķıldı-lar āyet-lerimizni taķı (6) bolmadı-lar bitgen-ler.

AR73: Taķı Şemüd tapa uyaları Şālih-ni aydı ay ķavmum ķul-luķ ķılıñğ (7) Tañğrı-ğā yoķ sizge tapuñğudın andın öñğın. Keldi sizge açuķ ĥucceť İğinğizdin. Bu (8) Tañğrı-nıñğ inğeni sizge nişān ķođuñğ anı yisün Tañğrı-nıñğ yeri içinde taķı sıķamañğ anı yawuzluķ birle (9) tutğay sizni ķın iglig.

AR74: Taķı yād kılınġ ol vaķtın kim kıldı sizni ĥalīfeler ‘Āddın soġra (10) indürdi sizni yerde tutar siz yumşak yerlerindin köşk-ler taķı yonar (11) siz taġ-larnı iw-ler yād kılınġ Tanġrı-nınġ ni‘met-lerini¹⁰⁰ ...

AR75: [93b1] Aydı ĥürmet-lig-ler anlar kim uluġ-sındı-lar ĥavmındın anlarġa kim za‘īf körüldi-ler ol kimersege kim bitti (2) anlardın bilür mü siz ĥaķīķat üze Şālih ıdılmış İdisindin. Aydı-lar biz ol nerse birle kim ıdıldı anınġ birle bitgen-ler.

AR76: (3) Aydı anlar kim uluġ-sındı-lar ĥaķīķat üze biz anġa kim bittinġiz anġa küfr ketürgen-ler.

AR77: (4) Sinġrin kesti-ler inġen-ninġ boynaġuluk kıldı-lar anlarnınġ İdi-si-ninġ buyruķındın taķı aydı-lar ay Şālih ketürgil bizge anı kim (5) va‘de kıılır sen bizge eger irsenġ ıdılmış-lardın.

AR78: Taķı tuttı anlarnı ol ün kim anınġ birle yer teprenür taķı irteledi-ler (6) sarāy-ları içinde çökgen-ler.

AR79: Ewrüldi anlardın taķı aydı ay ĥavmum tegürdüm sizge İdim-nünġ (7) risālet-lerini taķı öġüt-ledim sizge velī sewmes siz öġüt-legen-lerni.

AR80: Taķı Lūţ ol vaķtın kim aydı (8) ĥavmunġa kelür mü siz körksüz işge ozmadı sizdin anınġ birle bir kimerседin ‘ālem-lerdin.

AR81: (9) Ĥaķīķat üze siz kelür mü siz eren-lerge ārzūlamak üçün tişi-lerdin bisre. Sizler ĥaddin keġgen eren-lerdin.

AR82: (10) Taķı bolmadı ĥavmı-nınġ yanutın meger kim aydı-lar çıkarınġ anlarnı ĥonum-larınġızdın ĥaķīķat üze anlar¹⁰¹ ...

AR83: (11) Ĥurtġarduk anı taķı ĥāş kişi-lerini meger anınġ tişi-sini irdi ĥalġan-lardın.

AR84: [94a1] Taķı yaġdurduk anlar üze yaġmurnı. Baġġıl neteg boldı yazuk kılġan-larınġ soġġı.

¹⁰⁰ Bu kelimeden ayetin sonuna kadar olan kısım sayfa tamirinden dolayı çıkmamıştır.

¹⁰¹ Ayetin son iki kelimesi çıkmamış.

AR85: Taķı (2) Medyen tapa uyaları Őu'ayb-nı. Aydı ay avmum ıluķ ılınę Tańrı-ęa yok sizge tapunęudın andın ręin. (3) Keldi sizge auķ hucet İdinęizdin tel ılınę sağunı taķı terzunı taķı eksitmeńę (4) kiŐi-lerge nerselerini taķı fesd ılmańę yerde anıńę oręarmaęındın sonę. Ol yaęŐı-raķ (5) sizge eger irsenęiz bitgen-ler.

AR86: Taķı olturmańę tigme bir yolda aınur siz taķı yığar siz (6) Tańrı yolındın ol kimersenı kim bitti anęa taķı isteyr siz egri-lik yd ılınę (7) ol vağtın kim irdinęiz az kŐ ıldı sizni taķı baķınę neteg boldı fesd ılęan-larınę sonęı.

AR87: (8) Taķı eger bolsa bir gr sizdin bitti-ler ol nersege kim ıdıldım anıńę birle taķı bir gr bitmediler (9) Őabr ılınę anęaęa tegr kim hkm ılęay Tańrı aramızda taķı ol hkm ılęan-larınę yaęŐı-raķı.

AR88: Aydı hrmet-lig-ler anlar kim (10) uluğ-sındı-lar avmındın ıkaręay miz sini ay Şu'ayb taķı anlar kim bitti-ler seninę birle (11) konumumızdın y ayıtęay siz bizninę dnimizęa. Aydı eger yigrenen-ler bolsa miz.

AR89: attuķ [94b1] Tańrı ze yalęan-nı eger aytsa miz dninęizge ol vağtdın sonę utęardı bizni Tańrı andın. Taķı bolmas (2) bizge kim aytsa miz anıńę içinde meger tilese Tańrı İdimz. Kinę boldı İdimz tigme bir nersege ilm yanındın. Tańrı ze (3) tel ıldığ. İdimz hkm ılęıl aramızda taķı avmımız arasında haķ birle taķı sen hkm ılęan-larınę yaęŐı-raķı.

AR90: (4) Taķı aydı hrmet-lig-ler anlaręa kim kfr ketrdi-ler avmındın eger uysanęız Şu'ayb-ęa haķıkat ze siz ol uğurda ziyn ılęan-lar siz.

AR91: (5) Taķı tuttı anlarını ol n kim anıńę birle yer teprenr boldı-lar sary-ları içinde oķęan-lar.

AR92: Anlar kim yalęan-ęa nisbet ıldı Őu'ayb-nı (6) tamm muķım bolmadı-lar menęizlig anıńę içinde anlar kim yalęan-ęa nisbet ıldı-lar Őu'ayb-nı irdi-ler anlar ziyn ılęan-lar.

AR93: Ewrüldi (7) anlardın taqı aydı ay qavmum tegürdüm sizge İdim-nünġ risālet-lerini taqı öġüt birdim sizge neteg (8) qađġurur men küfr ketürgen eren-ler üze.

AR94: Taqı ıdmaduğ qonum içinde peyġābardın meger tuttuğ eyesini (9) dervīş-lik birle taqı sökel-lik birle bolġay kim anlar rāzī-lıq kıġay-lar.

AR95: Andın sonġ tegşürdük küçey-lik ornında āsān-lıq-nı (10) ançaġa tegrü kim köp boldı-lar taqı aydı-lar sıqadı atalarımıznı küçey-lik taqı āsān-lıq taqı tuttuğ anlarını nāġāh taqı anlar (11) bilmes-ler.

AR96: Taqı eger haqıkat üze qonum-lar eren-leri bitseler irdi taqı saqınsalar aġġay irdük anlar üze berekāt-lar [95a1] kök-din taqı yirdin veli yalġan-ġa nisbet kıldı-lar tuttuğ anlarını ol nerse birle kim qazġanur irdi-ler.

AR97: (2) Qorquġ-sız mu boldı-lar qonum-lar eyeleri kim kelse anlarġa ‘azābumız tünle taqı anlar uyuġan-lar.

AR98: Yā qorquñç-sız mu boldı-lar (3) qonum-lar eyeleri kim kelse anlarġa ‘azābumız_quşluk vaqtinde taqı anlar oynayurlar.

AR99: Qorquñç-sız mu boldı-lar Tanġrı-nınġ örtüġlüġ hilesindin (4) qorquñç-sız bolmas Tanġrı-nınġ örtüġ-lüġ hilesindin meger ziyān kıġan eren-ler.

AR100: Belgülüġ bolmadı mu anlarġa kim mīrās alurlar yerni (5) eyesindin sonġra kim tilese irdük teggey irdük anlarġa yazuq-lar birle taqı mühr urur miz köngül-leri üze anlar (6) eşitmezler.

AR101: Ol qonum-lar kışsa aytur miz seninġ üze anlarınġ haberlerindin taqı keldi anlarġa yalawaç-ları (7) aġuq huccet-ler birle taqı bolmadı-lar kim bitseler ol nerse birle kim yalġan-ġa nisbet kıldı-lar aşnudın. Anınġ menġizlig mühr urur Tanġrı (8) küfr ketürgen-lerninġ köngül-leri üze.

AR102: Taqı bulmaduğ üküş-rek-lerine ‘ahddin taqı haqıkat üze (9) bulduğ üküş-rek-lerini buyruq-dın çıġġan-lar.

AR103: Andın sorıg ıdduk sorıglarındın Mūsānı āyet-lerimüz birle (10) Fir'avn tapa taķı hürmet-lig-rekleriñge taķı küç kıldı-lar anıñ birle baķıl neteg boldı fesād kılgan-larınıñ sorıgı.

AR104: (11) Taķı aydı Mūsā ay Fir'avn haķıķat üze men yalawaç 'ālem-lerniñ erkligindin.

AR105: Sezā munuñ üze [95b1] aytnasam Tanrı üze meger haķ-nı. Keldim sizge açuķ huccet birle İdiñizdin idıl menim birle Ya'ķüb (2) oğlan-larını.

AR106: Aydı eger keldiñ irse āyet birle kelgil anıñ birle eger irseniñ rāst ayđan-lardın.

AR107: (3) Kemişti tayaķını ol vaķtın ol uluğ yılan açuķ.

AR108: Taķı tuttu ya'nı çıķardı eligini ol uğurda ol aķ baķđan-larğa.

AR109: (4) Aydı hürmet-lig-ler Fir'avn-nuñ kavmindin haķıķat üze bu bilgen sāhir.

AR110: Tileyür kim çıķarsa sizni (5) yeriñizdin ne işāret kılır siz.

AR111: Aydı-lar te'hır kılgıl anı taķı uyasını taķı idıl iller içinde (6) yığarlar.

AR112: Kelgey sañğa tigme bir bilgen cādūlardın.

AR113: Taķı keldi cādūlar Fir'avn-ğa aydı-lar (7) haķıķat üze yanut bar mu bizge eger bolsa miz yengen-ler.

AR114: Aydı ter bar taķı haķıķat üze siz yawuķ kılinmiş-lardın.

AR115: Aydı-lar (8) ay Mūsā ne kim kemişgey sen ne taķı bolğay biz kemişgen-ler.

AR116: Aydı kemişinñ ol vaķtın kim (9) kemişti bağladı-lar haķ-larınıñ közlerin taķı qorķuttı-lar taķı keldi-ler uluđ cādū-luķ birle.

AR117: (10) Taķı vaħy kılduķ Mūsā tapa kim kemişgil tayaķını ol uğurda ol yutar anı kim ewrerler.

AR118: Taķı tüşti_(11) haķ taķı bātil boldı ol kim kılır irdi-ler.

AR119: Yirgildi-ler anlar anda taqı ewrıldı-ler hıvârlar.

AR120: [96a1] Kemişildi sāhırler secde kılgan-lar.

AR121: Aydı-lar bittük_âlem-lerniñ erkligi.

AR122: Mūsā-nıñ İdi-sirge (2) taqı Hārūn-nunğ.

AR123: Aydı Fir'avn bittüñiz mü anğa mundın aşnu kim destür birsem sizge haqıkat üze bu örtüglüg hıle kıldıñız (3) anı il içinde mununğ üçün kim çıqarsañız andın eyelerin. Bilgey siz.

AR124: Kesgey men (4) elig-leriñizni taqı adaq-larıñızni tigme bir yandın birin andın soñ asğay men sizni qamuğ.

AR125: Aydı-lar (5) haqıkat üze biz İdimüz tapa ewrülgey miz.

AR126: Taqı 'ayb kılmaz sen bizdin meger kim bittük İdimüznüñ âyet-leriñga ol vaqtın kim keldi bizge. (6) İdimüz quyğıl bizniñ üze şabrnu taqı öldürgil_bizni boyun sügen-ler.

AR127: Taqı aydı hürmet-lig-ler Fir'avn qavmindın (7) qoyar mu sen Mūsā-nı taqı qavmını mununğ üçün kim fesād kılsalar yerde taqı qoysa sini taqı tapunğı nerseleriñ-ni. Aydı (8) öldürgey miz oğul-larını tirig qoğğay miz tişi-lerini taqı haqıkat üze biz anlarıñ üzelerinde qahr kılgan-lar.

AR128: Aydı Mūsā (9) qavmıñga yārī tilenğ Tanrı-dın şabr kılıñ haqıkat üze yer Tanrı-ğa mırās birür kimge kim tilese qul-larındın. (10) Taqı soñ saqınğan-larğa.

AR129: Aydı-lar āzār kılduq mundın aşnu kim kelsenğ bizge taqı mundın soñ kim keldiñ bizge (11) aydı bolğay kim İdiñiz yoqatsa düşmeniñizni taqı soñ qoğsa sizni¹⁰² ... [96b1] neteg kılor siz.

AR130: Taqı tuttuq Fir'avn haylın qaht yıl-ları birle taqı eksütmek birle mīvelerdin (2) bolğay kim anlar öğüt alğay-lar.

AR131: Ol vaqtın kim keldi anlarğa eğgülık aydı-lar bizge bu taqı eger tegse anlarğa yawuzluq (3) asıgsız fāl tutarlar Mūsā birle taqı ol kimerseler birle kim anıñ birle turur. Āgāh bolğul haqıkat üze eğgülık-

¹⁰² Bundan sonra birkaç kelimenin tercümesi tamirataan dolayı çıkmamıştır.

lerinin taķı yawuzluķ-larının sebebi Tanrı atında veli ukuş-rekleri (4) bilmezler.

AR132: Taķı aydı-lar ne kim kelsenıg bizge anıg birle ayet-din mununıg uun kim sihr kılsanıg bizge anıg birle irmez miz saıga bitgen-ler.

AR133: (5) İdtuķ anlar eze yinıgen suw-nı taķı ekürgeni taķı yayaıg ekürgeni taķı baķalarını taķı an-nı ayırt-lanmış (6) ayet-ler uluı-sındı-lar taķı boldı-lar yazuķ kılgan eren-ler.

AR134: Taķı ol vaķtın kim tüşti anlar eze (7) ‘azāb aydı-lar ay Mūsā du‘ā kılgıl bizge İdirıg-ge ol nerse birle kim ‘ahd kıldı seninıg atınıgda eger asanıg bizdin (8) ‘azāb-nı bitgey müz saıga taķı idıgay muz seninıg birle Ya‘ķub oıul-larını.

AR135: Ol vaķtın kim atuķ anlardın (9) ‘azāb-nı ol vaķt-ıa tegrü kim anlar anıg teggen-leri ol vaķtın anlar yüz ewrerler.

AR136: Ö alduķ anlardın taķı yutturduķ anlarını (10) tenıgiz içinde mununıg birle kim yalın-ıa nisbet kıldı-lar ayet-lerimüzni taķı irdi-ler andın ıāfil-ler.

AR137: Taķı mırās birdük (11) ol eren-lerge kim za‘ıf tutulurlar yerninıg kün toıış yan-ların taķı kün batış yan-dın ol kim [97a1] tirig-lig kılduķ anıg içinde. Taķı tükel boldı İdirıg körklüı-rek sözi Ya‘ķub oıulan-ları eze mununıg birle kim şabr kıldı-lar (2) taķı yoķattuķ ol kim kılır irdi Fir‘avn taķı avmı taķı ol nerse kim kötrür irdi-ler.

AR138: (3) Taķı ketük Ya‘ķub oıulan-ları birle tenıgizni taķı kelsenıg eren-ler eze peyvestelik kılırlar büt-ler eze (4) anlarıa aydı-lar ay Mūsā kılgıl bizge tapunıu neteg kim anlarıa tapunıular. Aydı haķııat eze siz eren-ler (5) bilmezler.

AR139: Haķııat eze munlar yoķatılmış-lar ol kim anlar anıg içinde taķı bāıl anı kim kılır irdi-ler.

AR140: Aydı (6) Tanrı-dın önıgin mü isteyür men sizge tapunıu taķı ol arturdu sizni ‘alem-ler eze.

AR141: Taķı ol vaķtın kim ķurtarduk sizni (7) Fir‘avn-nuńģ hāş-larındın teklif ķılurlar sizge ‘azāb-nuńģ ķatıǵını öldürürler oǵul-larınıǵızni taķı tirig ķođmaq tileyürler (8) tişi-leriniǵızni. Taķı ol nerse içinde sınaǵ bar İdińģizdin uluǵ.

AR142: Taķı va‘de ķılıştuk Mūsā birle otuz (9) tün-ni taķı tükel ķılduk anı on birle tükel boldı İdisi-nińģ belgülig ķılınmış vaķtı kırķ tün taķı aydı Mūsā ķarındaşı (10) Hārūn-ǵa ħalıfe bolǵul mindin ķavmum içinde taķı onǵarǵıl taķı uymaǵıl fesād ķılǵan-lar yolınǵa.

AR143: (11) Taķı ol vaķtın kim keldi Mūsā biznińģ belgülig ķılınmış vaķtımuǵta taķı sözledi anǵa İdisi aydı İdim körgürgül mańǵa baķayın senińģ tapa. [97b1] Aydı körmegey sen mini veli baķǵıl taǵ tapa eger ķarār ķılsa ornında körgey sen mini (2) ol vaķtın kim zāhir boldı taǵ-ǵa ķıldı anı tökülmüş taķı yüzün tüşti Mūsā bī-huş ol vaķtın kim (3) ayıldı aydı arıǵ-lıķ sańǵa tevbe ķıldım senińģ tapa taķı men bitgen-lernińģ evveli.

AR144: Aydı ay Mūsā ħaķıķat üze men (4) üğürdüm sini ķişi-lerge risālet-lerim birle taķı sözüm birle tutǵıl anı kim birdim sańǵa taķı bolǵul (5) şükr ķılǵan-lardın.

AR145: Taķı bitidük anǵa taĥtalar içinde tigme bir nersedin öǵüt (6) taķı ayırt-lamaķ tigme bir nersedin tutǵıl anı küç birle taķı buyurgıl ķavmuńģ-ǵa tutsun-lar yaĥşı-raķı birle. (7) Körgürgey men sizge buyruķ-dın çıķǵan-larınıńģ sarāyın.

AR146: Ewürgey men āyet-lerimdin anlar uluǵ-sınurlar (8) yerde ħaķ-dın öńgin birle. Taķı eger körseler tigme bir āyet-ni bitmezler anǵa taķı eger körseler köni-lik (9) yolını tutmazlar anı yol taķı eger körseler azǵun-luķ yolını tutarlar anı yol. (10) Ol ħaķıķat üze munlar kim yalǵan-ǵa nisbet ķıldıl-lar āyet-lerimüzni taķı irdi-ler andın ġāfil-ler.

AR147: Taķı anlar kim yalǵan-ǵa nisbet ķıldı-lar (11) āyet-lerimüzni taķı ol cihān-nıńģ satǵaşmaķı bātil boldı ‘amel-leri. Cezā birilürler mü meger anı kim ķılur irdi-ler.

AR148: [98a1] Taķı tuttı Mūsā-nıñ ħavmı andın sonğ itig-lerindin buzaĝu ten anĝa bögürmek. Körmedi-ler mü (2) ħaķıķat üze ol sözleşmes taķı köndürmes anlarını yolĝa tutundı-lar anı taķı irdiler küç ħılĝan-lar.

AR149: Ol vaķtın kim (3) tüşüldi ya'nı öküندی elig-leri içinde taķı bildi-ler ħaķıķat üze anlar azdı-lar aydı-lar eger raĝmet ħılmasa İdimüz taķı yarlıķamasa (4) bizge bolĝay miz ziyān ħılĝan-lardın.

AR150: Taķı ol vaķtın kim ħayttı Mūsā ħavmı tapa öwke-lig ħatıĝ ħađĝuluĝ (5) aydı neme yawuz kim ħalıfe boldurĝuz mindin mindin sonğ iwdürĝüz mü İdirĝiz işindin taķı kemişti taĝtalarını (6) taķı tuttı uyası-nıñ başın süriyür anı anıñ tapa. Aydı anam oĝlı ħaķıķat üze ħavm za'if tuttı-lar mini taķı (7) yawuķ boldılar öldürü mini taplatmaĝıl mini düşmen-lerĝa taķı ħılmaĝıl mini küç ħılĝan eren-ler birle.

AR151: (8) Aydı İdim yarlıķaĝıl mañĝa taķı uyam-ĝa taķı kiwürgil bizni raĝmetiñ içinĝe taķı sen raĝmet ħılĝan-larınñ raĝmet ħılĝan-raķı.

AR152: (9) Ĥaķıķat üze anlar kim tuttı-lar buzaĝunu teggey anlarĝa öwke anlarınñ İdi-sindin taķı ħvārluķ bu yaķın-raķ (10) tiriglik içinde. Taķı anıñ menĝizlig cezā birür miz çatĝan-larĝa.

AR153: Taķı anlar kim ħıldı-lar yawuzluķ-nı andın sonğ tevbe ħıldı-lar (11) anıñ sonĝındın taķı bitti-ler ħaķıķat üze İdirĝ anıñ sonĝındın yarlıķaĝan raĝmet ħılĝan.

AR154: Taķı¹⁰³ ...[98b1] Mūsā-dın öwke aldı taĝtalarını taķı bitinmişi içinde köni yol taķı raĝmet anlarĝa kim (2) anlar anlarınñ İdisiñĝe ħorķarlar.

AR155: Taķı üdürdi Mūsā eren-lerindin yetmiş erni belĝülüĝ ħılınmuş vaķtımızĝa (3) ol vaķtın kim tuttı anlarını teprenmek aydı İdim eger tilesenĝ yoķatĝay irdiñĝ anlarını aşnudın taķı mini. (4) Yoķatur mu sen bizni anıñ birle kim ħıldı yürĝül usluĝ-lar bizdin irmez ol meger sınaĝaķıñĝ. Azdurur sen anıñ birle kim-ni tilesenĝ (5) taķı köndürür kimni tilese. Sen erklikimiz

¹⁰³ Bir sonraki kelime sayfa kesilip baķa bir sayfaya yapıştırıldıĝı için okunamamaktadır.

sen yarlıkağıl bizlerge¹⁰⁴ taķı raħmet kılğıl bizge taķı sen yarlıkağan-larınığ yaħşı-raķı.

AR156: Taķı bitigil bizge bu dünyā içinde eğgölük taķı ol (6) cihān-da biz kayttuķ seniğ tapa. Aydı kınım teger men anıñ birle kim-ni tilesem taķı raħmetim yetti (7) tigme bir nersege. Bitigey men anı anlarğa kim saķınurlar taķı birürler zekāt-nı taķı anlar kim anlar (8) āyet-lerimizğa biterler.

AR157: Anlar kim uyarlar yalawaç-ğa peygāambar bitimek bilmegen ol kim bulurlar anı (9) bitinmiş anlar ķatında Tevrāt içinde taķı İncil-de buyrur anlarğa körklüg-lük birle taķı (10) yığar anlarını körksüz iş-din taķı helāl kılur anlarğa arığ nerselerini taķı ħarām kılur anlar üze arığsız nerselerini¹⁰⁵...(11) anlardın ağır yüklerini taķı ağır iş-lerini ol kim irdi anlar üze. Taķı anlar kim bitti-ler [99a1] arığa taķı kuvvat-landurdu-lar anı taķı yārī birdi-ler arığa taķı uydı-lar ol nūrğa kim indürüldi anıñ birle anlar anlar (2) ķurtulğan-lar.

AR158: Ayğıl ay kişi-ler ħaķıķat üze men yalawaç men Tanrı-nıñ sizniğ tapa ķamuğ ol kim arığa (3) kök-leriniğ mülki taķı yerniğ yok tapunğu meger ol tirgürür taķı öldürür bitiniğ Tanrı-ğa (4) taķı yalawaçınğa peygāambar bitmek bilmegen ol kim biter Tanrı-ğa taķı kelimeleriniğ taķı uyuniğ arığa bolğay kim siz (5) könülgey-ler.

AR159: Taķı Mūsā ķavmindın bir ögür köndürür ħaķ birle taķı anıñ birle rāst-lıķ kılurlar.

AR160: (6) Taķı kestük anlarını on ikki sibť-lar ögürler taķı vaħy kıldıķ Mūsā tapa ol vaķtın kim suw içürmek tiledi andın (7) ķavmı kim urğıl tayaķın birle taş-ğa açıldı andın on ikki yol. (8) Bildi tigme bir kiři içgü yerlerini. Taķı kölige kıldıķ anlar üze bulıt-nı taķı indürdük anlar üze yandaķ şekerin (9) taķı buldurçın. Yiniğ ol nerseniğ yaħşı-raķındın kim rüzī kıldıķ sizge taķı küç kılmadı-lar bizge velī irdi-ler (10) özleriniğ küç kılurlar.

AR161: Taķı ol vaķtın kim aytıldı anlarğa ķarār kılınığ bu ķonum-da taķı yiniğ andın (11) ķanda tileseniğ taķı aytınığ yazuķ kemşiniğ taķı kiriñ

¹⁰⁴ Ayetin unutulana kısmı müstensih tarafından daha sonra sayfanın sol tarafına eklenmiştir.

¹⁰⁵ Bir sonraki kelime sayfa kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için okunamamaktadır.

ķapuĝ-ĝa egilip yarlıķaĝalıńg sizge yazuķ-larınıĝıznı [99b1] arturĝay miz eĝülük kılĝan-larĝa.

AR162: Tegşürdi anlarĝa kim küç kıldı-lar anlardın sözni andın örĝin kim ayıldı anlarĝa ıdıtuķ anlar üze (2) kın kök-din munurĝ birle kim irdi-ler küç kılurlar.

AR163: Taķı sorgul anlarĝa ol ildin kim irdi (3) terĝizniĝ ĥāzırı ol vaķtın kim ĥaddin keĉti-ler Şenbelemek iĉinde ol vaķtın kim keldi anlarĝa balıķ-ları Şenbelemek-leri-niĝ küniĝe (4) körünü taķı ol kün kim Őenbelemes-ler kelmez anlarĝa anıĝ merĝizlig sınavur miz anı munurĝ birle kim irdi-ler buyruķ-dın ĉıķarlar.

AR164: (5) Taķı ol vaķtın kim aydı bir öĝür anlardın ne üĉün öĝütleyür siz eren-lerge kim Tarĝrı anlarınıĝ yoķatĝanı_turur yā anlarınıĝ kınaĝanı turur ĉatıĝ (6) kın. Aydı-lar 'özr aymaķ İdiĝiz tapa taķı bolĝay kim anlar saķıĝay-lar.

AR165: Taķı ol vaķtın kim unuttı-lar anı kim anĝdurıldı (7) anıĝ birle ĉutĝarduķ anlarını kim yıĝarlar yawuzluķ-dın taķı tuttuķ anlarını kim küç kıldı-lar ĉatıĝ 'azāb birle (8) munurĝ birle kim irdi-ler buyruķ-dın ĉıķĝan-lar.

AR166: Ol vaķtın kim ĥaddin keĉti-ler ol nersedin yıĝıldı-lar andın ayduķ anlarĝa bolurĝ biĉin-ler (9) sürülmiş-ler.

AR167: Taķı ol vaķtın kim ĉaşd kıldı İdiĝ ıdıĝayup anlar üze kıyāmet kün-ge tegi ol kimersenı kim (10) teklif kılur anlarĝa kın-nıĝ ĉatıĝını. Ĥaķıķat üze İdiĝ kını iwgen. Taķı ĥaķıķat üze ol yarlıķaĝan raĥmet kılĝan.

AR168: Taķı kestük (11) [anlarını] yerde öĝürler andın eĝüler taķı anlardın andın bisre taķı sınađuķ anlarını [100a1] eĝülük-ler birle taķı yawuzluķ-lar birle bolĝay kim anlar ĉaytĝay-lar.

AR169: Sonĝ ĉaldı anlardın sonĝra yawuz sonĝlar mırāş aldı-lar (2) kitāb-nı alurlar bu yaķın-raķ tiriglik fā'idesin taķı ayturlar yarlıķaĝay bizge taķı eger (3) kelse anlarĝa dünyā fā'idesi anıĝ merĝizlig alurlar anı. Alınmadı mu anlar üze kitāb 'ahdi kim (4) aymasa Tarĝrı meĝer ĥaķ-nı taķı

oꞑudı-lar anıñg içinde. Taꞑı ol cihān sarāy yahşı-raꞑ anlarǵa (5) saꞑınurlar bilmes mü siz.

AR170: Taꞑı anlar kim tutarlar kitāb birle taꞑı qıldı-lar (6) namāznı biz zāyif qılmaz miz onǵarǵan-larnıñ yanutın.

AR171: Taꞑı ol vaꞑtın kim kötürdi taǵ-nı anlar üze (7) tamām ol taǵ kölige qılǵan taꞑı sizdi-ler haꞑıꞑat üze ol tüşgen anlarǵa tuturñg anı kim birdük küç birle taꞑı (8) yād qılǵıl anı kim anıñg içinde bolǵay kim siz saꞑıñgay siz.

AR172: Taꞑı ol vaꞑtın kim aldı İdiñg Ādem oǵul-larındın (9) arqalarındın oǵlan-larını taꞑı tanuq qıldı anlarını özleri üze irmez mü men İdiñgiz aydı-lar irür sen (10) tanuq-luq birdük kim aysañg qıyāmet kün biz irdük mundın ğāfil-ler.

AR173: (11) Yā aysañgız haꞑıꞑat üze ortak qoştı atalarımız aşnudın taꞑı biz oǵlan-lar anlardın sonǵ [100b1] yoqatur mu sen bizni ol nerse birle kim qıldı bātil qılǵan-lar.

AR174: Taꞑı anıñg menǵizlig ayırt-layur miz āyet-lerni taꞑı bolǵay kim anlar (2) qaytǵay-lar.

AR175: Taꞑı oꞑuǵul anlar üze ol kim-niñg haberini kim birdük anǵa āyet-lerimüzni taꞑı çıqtı andın taꞑı tegdi anǵa (3) İblis boldı azǵun-lardın.

AR176: Taꞑı eger tilese miz kötürgey irdük anı anıñg birle ançası bar kim (4) qıştı yer tapa taꞑı uydı hevāsıñǵa anıñg şıfatı it şıfatı menǵizlig eger hamle qılsañg ya'nı sürsenñg anıñg üze (5) tilin çıkarur yā qođsañg tilin çıkarur. Ol eren-lerniñg şıfatı kim anlar yalǵan-ǵa nisbet qıldı-lar āyet-lerimüzni (6) qışsa qılǵıl bu sözni bolǵay kim anlar endişe qılǵay-lar.

AR177: Yawuz boldı şıfat yanındın ol eren-ler kim anlar kim (7) yalǵan-ǵa nisbet qıldı-lar āyet-lerimüzni taꞑı özleriñge zulum qılır irdi-ler.

AR178: Kim-ni kim köndürdi Tarǵrı ol (8) könülgey taꞑı kim-ni kim azdursa anlar ziyān qılǵan-lar.

AR179: Taķı yarattuķ (9) tamuę üçün üküő-ni perī-lerdin taķı ādemī-lerdin anlaręa köręül-ler uķmazlar anıńę birle taķı anlaręa (10) közler bar körmezler anıńę birle taķı anlaręa kulaķ-lar bar eőitmezler anıńę birle. Anlar sıęırlar menęizlig (11) anlar azęun-raķ. Anlar anlar ğāfil-ler.

AR180: Taķı Tanęrı-ęa körklüğ at-lar bar ünderę anęa [101a1] anıńę birle taķı koğuruğ anlarını kim kışurlar at-ları içinde. Yanut birilgey-ler anı kim kılur irdi-ler.

AR181: (2) Taķı ol kimersedin kim yarattuķ bir öęür köndürürler haķ birle taķı anıńę birle tüzlük kılurlar.

AR182: Taķı anlar kim yalęan-ęa nisbet kıldı-lar (3) āyet-lerimüzni derece derece iletgey miz anlarını ol yandı kim bilmes-ler.

AR183: Taķı mühlet birgen men anlaręa haķıķat üze hılem (4) küçlüğ.

AR184: Endişe kılmağı-lar mu yok anlarınę içinde dıvāneliķ bar. İrmes ol meger koŗkutęan aчуk.

AR185: (5) Baķmađı-lar mu kök-lernińę taķı yerlernińę mülki içinde taķı ol nerseni kim yarattı Tanęrı (6) nersedin taķı kim bolęay kim bolsa yawuķ boldı eceli ya'nī vaķt-ları kayu sözge (7) biterler.

AR186: Kimni azdursa Tanęrı yok köndürgen anęa. Taķı koyar anlarını boynağuluk-ları içinde mütehayyir bolurlar.

AR187: (8) Sorarlar sańęa kıyāmet kün-din kaçan turur tölendürmekinińę vaķtı. Ayęıl haķıķat üze anıńę bilmeki İđim katında açmaz anı (9) vaķtıńę meger ol. Aęır boldı kök-ler içinde taķı yer içinde. Kelmez sizge meger nāęāh. (10) Sorarlar sańęa ançaķlı tamām sen yaķşı soręan andın. Ayęıl haķıķat üze anıńę bilmeki Tanęrı katında velī haķ-larınıńę (11) üküő-rekleri bilmes-ler.

AR188: Ayęıl erklenmez men özümge asiğ taķı ziyān meger anı kim tiledi Tanęrı [101b1] taķı eger bilür bolsa irdim ğayb-nı üküş kılęay irdim hayrını taķı sıkamağay irdi mini yawuzluķ irmez men (2) meger koŗkut-ęan taķı müjde birgen ol eren-lerge kim biterler.

AR189: Ol ol kim yarattı sizni bir ten-din (3) taqı kıldı andın cüftini qarār kılsun üçün anıñ tapa ol vaqtın kim keldi arğa kötürdi kötürmek (4) yünğül taqı keçti anıñ birle ol vaqtın kim ağır bolası vaqtı boldı du‘ā kıldı ol ikkegü Tañrı-ğa ikkisi-niñ İdisiñge eger birsenğ edğüni (5) bolğay miz şükr kılgan-lardın.

AR190: Ol vaqtın kim birdi ol ikki-siñge edğüni kıldı-lar arğa ortak-lar ol nerse içinde (6) kim birdi ol ikkisiñge yüksek boldı Tañrı ol nersedin kim ortak қоşarlar.

AR191: Ortak қоşarlar mu ol nerseni kim yaratmas nerseni (7) taqı anlar yaratılurlar.

AR192: Taqı unmas-lar anlarğa yārī taqı özleriñge birmes-ler.

AR193: (8) Taqı eger ündesenğiz köni yol tapa uymazlar sizge berāber. Sizniñ üze ündediñiz mü anlarını yā siz (9) tek turğan-lar.

AR194: Haqıkat üze anlarğa kim қul-luқ қилur siz Tañrı-dın bisre қul-lar turur menğzeşik-leriñiz ünlenğ anlarını (10) icābet қилsun-lar sizge eger irsenğiz rāst ayğan-lar.

AR195: Anlarğa mu adaқ-lar bar yöriyürler anıñ birle yā anlarğa mu¹⁰⁶...(11) anıñ birle yā anlarğa mu¹⁰⁷ ...yā anlarğa mu қulaқları bar işitürler anıñ birle ayğıl ünderiñ ortak-larıñızni andın soñ [102a1] andın soñ keyd қılıñ-lar küymenğ ya‘nī mühlet birmenğ.

AR196: Haqıkat üze yārī birgüçim Tañrı ol kim indürdi kitābnı taqı ol yārī birür (2) edğülerge.

AR197: Taqı anlar kim қul-luқ қилurlar andın bisre unmas-lar yārīñizge (3) taqı özleriñge yārī birmes-ler.

AR198: Taqı eger ündesenğiz anlarını köni yol tapa eşitmezler. Taqı körer sen anlarını (4) baқarlar seniñ tapa taqı anlar körmezler.

¹⁰⁶ Bir sonraki birkaç kelime sayfa kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için okunamamaktadır.

¹⁰⁷ Bir sonraki birkaç kelime sayfa kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için okunamamaktadır.

AR199: Algıl āsān bolğan nerseni taķı bozğıl eğgölük birle (5) taķı yüz ewürgil bilmegen-lerdin.

AR200: Taķı eger sançar bolsa sini İblīs-din sançmaq (6) sıgıngıl Tanğrı-ğa. Haķıķat üze ol eşitgen bilgen.

AR201: Haķıķat üze anlar kim saķındı-lar ol vaķtın kim sıķadı anlarğa tezgingen yā közge ilgergen (7) İblīs-din saķındı-lar taķı ol vaķtın kim anlar körgen-ler.

AR202: Taķı anlarınğ dōst-ları meded birürler anlar (8) azğun-luķ içinde andın sonğ yıgılmas-lar.

AR203: Taķı ol vaķtın kim kelmedinğ anlarğa āyet birle aydı-lar eger cem' kılsa irdinğ anı. (9) Ayğıl haķıķat üze uyar men ol nersege kim vahy kılur benim tapa İdim-din bu açuķ nerseler İdinğizdin taķı köni yol (10) taķı raķmet bitgen eren-lerge.

AR204: Taķı ol vaķtın kim oķındı Qur'ān eşitinğ anğa taķı (11) tek turunğ bolğay kim siz raķmet kılınğay siz.

AR205: Taķı yād kılğıl İdinğizni¹⁰⁸ ...[102b1] yalbaru taķı ķorķa taķı katığ-dın astın sözdin irtelemek vaķtında taķı kiçede (2) taķı bolmağıl ģāfil-lerdin.

AR206: Haķıķat üze anlar kim İdinğiz katında uluğ-sınmas-lar (3) ķul-luķındın taķı arığ-layurlar taķı anğa secde kılurlar.

ENFĀL SŪRESİ

(5) Tanğrı atı birle başlayur men ũküř raķmet-lig raķmeti lāzım.

ENF1: (6) Sorarlar sarğa ģanīmet-lerdin. Ayğıl ģanīmet-ler Tanğrı-ğa taķı yalawaç-ğa saķ(1)nınğ Tanğrı-dın taķı (7) onğarınğ aralarınğıznu taķı boyun süinğ Tanğrı-ğa taķı rasũlinğa eger irsenğiz (8) bitgen-ler.

¹⁰⁸ Sayfa kesilip başka bir sayfaya yapıştırıldığı için bir sonraki kelime okunamamaktadır.

ENF2: Hākīkat üze bitgen-ler anlar kim ol vaqtın kim yād kılındı Taŋrı qorqtı köngül-leri taqı ol vaqtın kim (9) oqındı anlar üze āyet-leri arturdı anlarğa bitmek-ni taqı anlarınŋ İdisi üze tevekkül kılurlar.

ENF3: Anlar kim (10) kılurlar namāznı taqı ol nersedin kim rüzī kıldıq anlarğa harc kılurlar.

ENF4: Anlar anlar bitgen-ler (11) rāst anlarğa mertebeler anlarınŋ İdisi katında taqı yarlıkamaq taqı rüzī yahşı.

ENF5: Neteg kim çıkardı sini [103a1] İdinŋ iwürŋ-din haq birle taqı haqīkat üze bir ögür bitgen-lerdin yigren-genler.

ENF6: (2) Cedel kılurlar saŋa haq içinde mundın sorŋ kim belgülig boldı tamām sürerler menŋizlig ölüm tapa (3) taqı anlar baqarlar.

ENF7: Taqı ol vaqtın kim va'de kılur saŋa Taŋrı ikki ögürnürŋ birisi haqīkat üze sizge (4) taqı ārzūlayur siz haqīkat üze tiriglik-ninŋ öngisi bolsa sizge taqı tileyür Taŋrı kim (5) tölendürse haq-nı kelimeleri birle taqı kesse kāfirlerninŋ sorŋın.

ENF8: Mununŋ üçün kim tölendürse haq-nı (6) taqı yoysa bātil-nı taqı eger yigrense yazuq kılğan-lar.

ENF9: Ol vaqtın kim qutŋarmaq tileyür siz İdinŋizdin (7) icābet kıldı sizge haqīkat üze men meded birgüçinŋiz men minŋ birle ferishtelerdin uydurğan-lar.

ENF10: Taqı kılmadı anı Taŋrı (8) meger müjde taqı qarār kılson üçün anınŋ birle köngül-lerinŋiz taqı yok yārī meger Taŋrı katındın (9) haqīkat üze Taŋrı bilgen hikmet-lig.

ENF11: Ol vaqtın kim örter sizni ımızŋanmaq kurtulmaq üçün andın taqı indürür (10) sizninŋ üze kök-din suw-nı mununŋ üçün kim arıŋ kılsa anınŋ birle taqı iletse sizdin şeytān-nınŋ vesvesesinŋe (11) taqı baŋlasa köngül-lerinŋiz üze ya'nī könglünŋüzni taqı tölendürse anınŋ birle adaqlarnı.

ENF12: Ol vaktın kim vahy kılur İding feriştelerge [103b1] haqıkat üze men sizniñ birle tölendürüñ anlarını kim bitti-ler. Kemişgey men anlarınñ köñgül-leri içinde kim küfr ketürdi-ler qorquğ-nı (2) uruñ boyun-ları üzesinde taqı uruñ anlardın tigme bir barmaq-nı.

ENF13: Ol munuñ birle anlar (3) hilaf kıldı-lar Tanrı-ğa taqı yalawaçınğa taqı kim hilaf kılsa Tanrı-ğa taqı yalawaçınğa haqıkat üze Tanrı kını (4) katıg.

ENF14: Ol tatiñ anı haqıkat üze küfr ketürgen-lerge ot-nuñ kını.

ENF15: Ay (5) anlar kim bitti-ler ol vaktın kim satğastıñız anlarğa kim küfr ketürdi-ler ağır çerig bolmuş hâlde ewürmenñ anlarğa sonğlarını.

ENF16: Taqı kim ewürse anlarğa (6) ol kün sonğını meger kısu toquş üçün yâ yanayu bir ögürge sezâ boldı öwkege (7) Tanrı-dın taqı sığıñu yeri tamuğ. Taqı neme yawuz qaytğu yer.

ENF17: Öldürmedinğiz anlarını veli Tanrı (8) öldürdi anlarını taqı atmadinğ ol vaktın kim attıñ veli Tanrı attı taqı munuñ üçün kim taşdıq birse bitgen-lerge andın (9) körklüg baqış. Haqıkat üze Tanrı eşitgen bilgen.

ENF18: Ol haqıkat üze Tanrı kâfirlerniñ keydi-niñ süst kılğanı.

ENF19: (10) Eger fetħ tilesenğiz keldi sizge nuşret taqı eger yıglınarıñız ol yaqşı-rağ sizge taqı eger qaytsarıñız (11) qaytğay miz niyâbet kıлмаğay sizdin ögürünğüz nerse taqı eger üküş bolsa. Haqıkat üze Tanrı bitgen-ler birle.

ENF20: [104a1] Ay anlar kim bitti-ler boyun süñg Tanrı-ğa taqı yalawaçınğa taqı ewrülmenñ andın taqı siz eşitür siz.

ENF21: (2) Taqı bolmarñ anlar menğizlig aydı-lar eşittük taqı anlar eşitmezler.

ENF22: Haqıkat üze yörigen-lerniñ asıqsızraqı (3) Tanrı katında şağırlar ağın-lar anlar kim bilmezler.

ENF23: Taķı eger bilse irdi Taŗı anlarının içinde yaŗı-lık-nı (4) eŗittürgey anlarġa taķı eger eŗittürse anlarġa ewrölgey-ler taķı anlar yüz ewürgey-ler.

ENF24: Ay anlar kim bitti-ler icābet kılınġ (5) Taŗı-ġa taķı yalawaġ-ġa ol vaķtın kim ündedi sizni ol nersege kim tırgürür sizni taķı bilinġ ġaķıķat üze Taŗı ayırt kemiŗür (6) erni taķı köngöl-ni arasında taķı ġaķıķat üze ol anınġ tapa yıġlurlar.

ENF25: Taķı saķ(1)nınġ yazuķ-dın tegmesün anlar kim (7) küġ kıldı-lar sizdin ġaŗ taķı bilinġ ġaķıķat üze Taŗı kını kıatıġ.

ENF26: Taķı yād kılınġ (8) ol vaķtın kim siz az irdinġiz za'ıf körölmiŗ-ler yerde ġorġarlar kim ġapsa sizni kıŗi-ler (9) sıġındurdı sizni taķı berkitti sizni yārısi birle taķı rüzı kıldı sizge arıġ-lardın bolġay kim siz ŗıkr kıġay siz.

ENF27: (10) Ay anlar kim bitti-ler ġıyānet kılmānġ Taŗı-ġa taķı yalawaġınġa taķı ġıyānet kılmānġ emānet-lerinġizge taķı siz (11) bilür siz.

ENF28: Taķı bilinġ ġaķıķat üze māl-larınġız taķı oġlan-larınġız sınaġ turur taķı ġaķıķat üze¹⁰⁹...[104b1] uluġ.

ENF29: Ay anlar kim bitti-ler eger saķınsānġız Taŗı-dın kıġay sizge nuŗret yārı taķı kitergey sizdin (2) yazuķ-larınġıznı taķı yarlıķaġay sizge. Taķı Taŗı uluġ fażl eyesi.

ENF30: Taķı ol vaķtın kim örtüġlüġ ġıle kılır sizge anlar kim (3) küfr ketürdi-ler mununġ üçün kim teprenmez kılsalar sini yā öldürseler sini yā ġıķarsalar sini. Taķı ġıle kılırlar taķı ġıle kılır Taŗı ya'nı ġıle kıġan-larınġ 'amelin kılır (4) taķı mekr kıġan-larınġ yaŗı-raķı.

ENF31: Taķı ol vaķtın kim oķunur anlar üze āyet-lerimüz aydı-lar eŗittük eger tilese irdük (5) ayġay irdük mununġ menġizlig irmez bu meger burun-ķı-larınġ sözleri.

¹⁰⁹ Sayfanın sonuna den gelen birkaç kelime sayfa kesilip başka bir sayfaya yapıŗtırıldıġı için okunamamaktadır.

ENF32: Taķı ol vaķtın kim aydı-lar ay tapunmaķ-ķa sezā Tanŗrı eger bolsa (6) bu ol haķ ķatındın yaŗdurŗul bizniŗ ūze taŗ-lar kōk-din yā kelgil bizge (7) iglig ‘azāb birle.

ENF33: Taķı bolmadı Tanŗrı munurŗ ūçün kim ķınasa anlarını anlarınrŗ içinde. Taķı bolmadı Tanŗrı anlarınrŗ ķınaŗayı (8) taķı anlar yarlıķayı tileyürler.

ENF34: Taķı ne turur anlarŗa kim ķınasa anlarını Tanŗrı taķı anlar yıŗarlar Mescid-i (9) Hārām-dın taķı bolmadı-lar anınrŗ erkligi irmes anınrŗ erkligi meger saķınŗan-lar velī ūkūŗ-rekleri (10) bilmes-ler.

ENF35: Taķı bolmadı anlarınrŗ namāzı ew ķatında meger sıkırmak taķı aya birle ūn ķılmaķ tatinrŗ ķın-nı¹¹⁰ ... (11) kūfr ketürür irdinŗiz.

ENF36: haķıķat ūze anlar kim kūfr ketürdi-ler harc ķılurlar māl-larını munurŗ ūçün kim yıŗsalar [105a1] Tanŗrı yolındın. Harc ķılŗay-lar anı andın sonŗ bolur anlar ūze haŗret andın sonŗ yinŗilürler taķı anlar kim (2) kūfr ketürdi-ler tamuŗ tapa yıŗlurlar.

ENF37: Munurŗ ūçün kim seŗse Tanŗrı asıŗsıznı arıŗ-dın taķı ķılsa (3) arıŗsıznı pāresini pāre ūze biri biri ūze ķoysa anı ķamuŗ taķı ķılsa anı tamuŗ içinde. Anlar (4) anlar ziyān ķılŗan-lar.

ENF38: Ayŗıl anlarŗa kim kūfr ketürdi-ler eger yıŗılsalar yarlıķanŗay anlarŗa ol kim keçti taķı eger (5) ķaytsalar keçti burun-ķı-lar sūnneti.

ENF39: Taķı öldürürŗ anlarını anŗaŗa tegrū kim bolmasun fitne ya‘nı ortak ķoŗmaķ (6) taķı bolsa dīn ķamuŗı Tanŗrı-ŗa eger yıŗınılsa haķıķat ūze Tanŗrı ol nerseni kim ķılur siz kōrgen.

ENF40: (7) Taķı eger ewrūlseler biling haķıķat ūze Tanŗrı erkliki nrŗiz. Neme yaŗŗı yārī birŗüçi neme yaŗŗı yārī birgen.

ENF41: Taķı biling (8) haķıķat ūze ol kim awıŗ aldınrŗız nersedin haķıķat ūze Tanŗrı-ŗa biŗ-de biri taķı yalawaŗ-ŗa taķı yawuķ-luķ eyelerinŗe taķı ūksūzlerge (9) taķı dervīŗ-lerge taķı yol eren-lerge eger bittinŗiz irse

¹¹⁰ Sonraki birkaç kelime sayfa kesilip başka bir sayfaya yapıstırıldığı için okunamamaktadır.

Taŕrı-ġa taķı aŕġa kim indürdük ķul-larımız üze (10) ayırt kemişmek küninde ikki ögürnüŕ satġaşusı küninde. Taķı Taŕrı tigme bir nerse üze yarağlığ.

ENF42: Ol vaķtın kim siz (11) ķol-nurŕ yaķın-raķ farığında taķı anlar ķol-nurŕ yırak-raķ farığında münüğli-ler astınraķ sizdin. Taķı eger [105b1] va'de ķılışsa irdinĖiz hilāf ķılışĖay irdinĖiz va'de içinde veli munurŕ üçün kim hŕkm ķılsa Taŕrı iş-ni irdi ķılınmış (2) yoķalsun üçün ol kimerse kim yoķaldı huccet-din taķı tirilsün ol kimerse kim tirildi huccet-din. Haķıķat üze Taŕrı eşitgen (3) bilgen.

ENF43: Ol vaķtın kim körgüzür saŕġa anlarını Taŕrı uyķunĖ içinde az. Taķı eger körgüzse irdi saŕġa anlarını üküşni yüreksiz bolĖay irdinĖiz (4) taķı yarışĖay irdinĖiz iş içinde veli Taŕrı sakladı. Haķıķat üze ol bilgen köŕgöl-ler eyesini.

ENF44: Taķı ol vaķtın kim (5) körgüzür sizge anlarını ol vaķtın kim satġaştıŕıĖız közlerinĖiz içinde az taķı az ķılur siz közleri içinde munurŕ üçün kim (6) hŕkm ķılsa Taŕrı iş-ni irdi ķılınmış taķı Taŕrı tapa ķaytarılır iş-ler.

ENF45: Ay anlar kim bitti-ler ol vaķtın kim (7) satġaşsaŕıĖız bir öğürge tölēŕ taķı yād ķılınĖ Taŕrı-nı üküş bolĖay kim siz ķurtulĖay siz.

ENF46: Taķı boyun süŕŕ (8) Taŕrı-ġa taķı yalawaķınĖa taķı tartışmaŕıĖız yürek-siz bolĖay siz taķı barĖay yilinĖiz taķı şabr ķılınĖ. (9) Haķıķat üze Taŕrı şabr ķılĖan-lar birle.

ENF47: Taķı bolmaŕıĖız anlar menĖizlig kim çıķtı-lar sarāy-larından rağbet içinde (10) haddin keķmek üçün taķı ķişi-lerninĖ körmeki üçün taķı yığarlar Taŕrı yolından. Taķı Taŕrı ol nerseni kim ķılurlar ķapsaĖan.

ENF48: (11) Taķı ol vaķtın kim bezedi anlarĖa İblis 'amel-lerini taķı aydı yoķ yinĖen sizge bu kün ķişi-lerdin [106a1] taķı haķıķat üze men ķonşı men sizge ol vaķtın kim körüştü ikki öğür ķayttı ikki öķçesi üze taķı aydı haķıķat üze men bızār men (2) sizdin haķıķat üze men körer men anı kim siz körmez siz haķıķat üze men ķorķar men Taŕrı-dın. Taķı Taŕrı 'azābı ķatıĖ.

ENF49: Ol vaktın kim (3) aytur münâfık-lar taķı anlar kim köngül-leri içinde sökel-lik bar a[r]sıkturdu munlarını anlarının dîn-leri. Taķı kim (4) tevekkül kılsa Tanrı üze haķıkat üze Tanrı yirgen hikmet-lig.

ENF50: Taķı eger körse irdirgiz ol vaktın kim öldürür anlarını kim (5) küfr ketürdi-ler feriştelere ururlar yüzlerine taķı soņğlarına taķı tatıņ ot (6) kının.

ENF51: Ol mununğ birle kim aşnu keçürdi elig-leringiz taķı haķıkat üze Tanrı irmes küç kılgan kul-larğa.

ENF52: (7) Fir'avn köki-niņ Ğadi meņizlig taķı anlar kim aşnularındın. Küfr ketürdi-ler Tanrı-niņ âyet-lerine tuttu anlarını (8) Tanrı yazuķ-ları birle. Haķıkat üze Tanrı küçlüğ kını katığ.

ENF53: Ol mununğ birle kim Tanrı bolmadı öņin kılgan (9) eğgülik-ni kim eğgülik kıldı anı eren-ler üze ançağa tegrü kim öņin kılsalar anı kim özleri birle taķı haķıkat üze Tanrı eşitgen bilgen.

ENF54: (10) Fir'avn köki-niņ Ğadi meņizlig taķı anlar aşnularındın. Yalğan-ğa nisbet kıldı-lar anlarının İdisi-niņ âyet-lerin taķı yokattuķ (11) anlarını yazuķ-ları birle taķı baturduķ Fir'avn köki-ni taķı tigrme biri irdi-ler küç kılgan-lar.

ENF55: Haķıkat üze kölik-lerde yawuzraķı [106b1] Tanrı katında anlar kim küfr ketürdi-ler anlar bitmezler.

ENF56: Anlar kim Ğahd kılıstıņ anlardın andın soņğ bozarlar (2) Ğahdlerini tigrme bir kez taķı anlar saķınmazlar.

ENF57: Eger bulsaņ anlarını tokuş içinde (3) taķıtıgıl anlarını ol kimerseler kim soņğlarında turur bolğay kim anlar öğüt alğay-lar.

ENF58: Taķı eger kırksaņ eren-lerdin (4) hıyānet-ni biraķıgıl anlar tapa tüzlik üze. Haķıkat üze Tanrı sewmes hıyānet kılgan-larını.

ENF59: Taķı sizmegil (5) anlarını kim küfr ketürdi-ler ozdı-lar. Haķıkat üze anlar Ğaciz kılmazlar.

ENF60: Taķı anuķ kılınđ anlarđa ol nerseni kim kũcũnđũz yetti (6) kũc-din taķı aķ-larınđ bağlanmış-larındın qorķutur siz¹¹¹anınđ birle Tanđrınınđ dũřmen-ni taķı dũřmeninđizni (7) taķı 6nđin-lerni anlardın bisre bilmez siz anlarını Tanđrını bilũr anlarını. Taķı ne kim ĥarc kılınđız nersedin (8) Tanđrını yolında tũkel tegrũlgey sizniğ tapa taķı siz kũc kılınmas siz.

ENF61: Taķı eger kılşsalar il-leşmek-ge (9) kılřđıl anđa taķı tevekkũl kılđıl Tanđrını ize. Ĥaķıķat ize ol eşitgen bilgen.

ENF62: Taķı eger tilemeler (10) kim aldasalar sini ĥaķıķat ize tap sađđa Tanđrını. Ol ol kim yārī birdi sađđa yārī birmeki birle taķı bitgen-ler birle.

ENF63: (11) Taķı yaraşturdı anlarınđ k6nđũl-lerni arasında kim ĥarc kılınđ anı kim yer iķinde ķamuđ yaraşturmağay sen [107a1] k6nđũl-leriniğ arasını velī Tanđrını yaraşturdı anlarınđ arasını. Ĥaķıķat ize ol yinđen ĥikmet-lig.

ENF64: (2) Ay peyđambar tap sađđa Tanđrını taķı ol kimersege kim uydı sađđa bitgen-lerdin.

ENF65: Ay peyđambar y6ndũrgil (3) mũ'min-lerđa toķuř ize. Eger bolsa sizdin yegirmi şabr kılđan-lar (4) yinđgey-ler ikki yũzni taķı eger bolsa sizdin yũz đalib bolđay-lar minđ-ge anlardın kim (5) kũfr ketũrdi-ler mununđ birle kim anlar eren-ler uķmazlar.

ENF66: İmdi yũnđũl ķıldı Tanđrını sizdin taķı bildi (6) ĥaķıķat ize iķinđizde sũst-luķ bar. Eger bolsa sizdin yũz şabr kılđan đalib bolđan-lar ikki yũzge (7) taķı eger bolsa sizdin minđ đalib bolđay-lar ikki minđ-ge Tanđrınınđ aşan kılmaķı birle. Taķı Tanđrını şabr kılđan-lar birle.

ENF67: (8) Bolmadı peyđambarđa kim bolsa anđa bulunlar anķađa tegrũ kim k6p 6ldũrse yer iķinde. Tileyũr siz (9) dũnyā fā'idesini taķı Tanđrını tileyũr ol cihān-nı. Taķı Tanđrını yinđen ĥikmet-lig.

ENF68: Eger bolmasa irdi kitāb (10) Tanđrını-dın ozdı sıķađay irdi ol nerse iķinde kim aldınđız uluğ ķın.

¹¹¹ Ayette anlam gereği "siz" şeklinde ķevrilmesi gereken kelime "miz" şeklinde ķevrilmiřtir.

ENF69: Yirñg ol nersedin kim awıp aldırñız (11) helâl arıǵ taqı saq(ı)nırñg Tanrı-dın. Haqıkat üze Tanrı yarlıkaǵan raḥmet qılǵan.

ENF70: Ay peygāambar ayǵıl ol [107b1] kimersege kim elig-lerirñgizde turur esirlerdin eger bilse Tanrı köngül-lerirñgiz içinde eǵgülik-ni birgey sizge (2) eǵgürek-ni ol nersedin kim alındı sizdin taqı yarlıkaǵay sizge. Taqı Tanrı yarlıkaǵan raḥmet qılǵan.

ENF71: Taqı eger (3) tilesele hıyānetirñg-ni hıyānet qıldı-lar Tanrı-ǵa aḥnudın yaraǵlıǵ qıldı anlardın. Taqı Tanrı (4) bilgen ḥikmet-lig.

ENF72: Haqıkat üze anlar kim bitti-ler taqı hicret qıldı-lar taqı cihād qıldı-lar māl-ları birle (5) taqı ten-leri birle Tanrı yolında taqı anlar kim sıǵındurdı-lar taqı yārī birdi-ler anlar pāreleri (6) pārelernirñg velileri. Taqı anlar kim bitti-ler taqı hicret qılmadı yoǵ sizge veli-lıq-larındın (7) nerse ançaǵa tegrü kim hicret qıldı-lar taqı eger yārī birmek tilesele sizdin dīn içinde siznirñg üze yārī birmek (8) meger ol eren-ler üze kim siznirñg aranızda taqı anlar arasında ‘ahd bar. Taqı Tanrı anı kim qılır siz körgen.

ENF73: Taqı (9) anlar kim küfr ketürdi-ler anlarınırñg pāresi pārenirñg velileri. Meger qılınırñız anı bolǵay fitne yer içinde (10) taqı fesād uluǵ.

ENF74: Taqı anlar kim bitti-ler taqı hicret qıldı-lar taqı cihād qıldı-lar Tanrı yolında taqı anlar kim sıǵındurdı-lar taqı yārī birdi-ler anlar anlar bitgen-ler rāst. [108a1] Anlarǵa yarlıkamaq taqı rüzī yaḥşı.

ENF75: Taqı anlar kim bitti-ler sonǵradın taqı hicret qıldı-lar taqı (2) cihād qıldı-lar sizler birle anlar sizdin. Taqı qayaş-lıq eyeleri anlarınırñg pāreleri sezāraq (3) pāre birle Tanrı-nırñg kitābı içinde. Haqıkat üze Tanrı tigma bir nerseni bilgen.

TEVBE SÜRESİ

T1. (5) Bizār-lıq Tanrı-dın taqı yalawaçındın anlar tapa kim ‘ahd qıldırñız ortak qoşǵan-lardın.

T2: Yörünǵ (6) yerde tört ay taqı bilinǵ haqıkat üze siz Tanrı-nırñg ‘aciz qılǵanı irmes siz taqı haqıkat üze Tanrı (7) ḥvār qılǵan küfr ketürgen-lerni.

T3: Taķı bildürmek Tanğrı-dın taķı yalawaķı-dın eger kişi-ler tapa uluğ-raq (8) hac küninde haķıkat üze Tanğrı bızār turur ortak ķoŗğan-lardın taķı yalawaķı. Eger tevbe kılsaņğız ol yaħşı-raq sizge (9) taķı eger i'rāz kılsaņğız bilinğ haķıkat üze siz Tanğrı-nınğ 'āciz kılganı irmes siz. Taķı müjde birgil anlarğa kim (10) küfr ketürdi-ler iglig kın birle.

T4: Meger anlar kim 'ahd kılıŗtıņğız ortak ķoŗğan-lardın andın sonğ ekismedi-ler sizdin (11) nerse yārī biriŗmedi-ler sizniņğ üze her kimersege tükel kılıņğ anlar tapa 'ahdlerini vaķt-larıņğa tegi. [108b1] Haķıkat üze Tanğrı sewer saķıņğan-larğa.

T5: Ol vaķtın kim keķti ģarām ay-lar öldürünğ ortak ķoŗğan-larını (2) kayda kim bulduņğuz anlarını taķı tutuņğ anlarını taķı men' kılıņğ anlarını taķı otruņğ anlarınığ üçün tigme bir (3) köçğü yerde eger tevbe kılsalar taķı kılsalar namāznı taķı birseler zekāt-nı küye biriņğ yol-larını haķıkat üze (4) Tanğrı yarlıķağan raħmet kılgan

T6: Taķı eger bir kimerse ortak ķoŗğan-lardın ķurtarmak tiler sindin ķurtarğıl anı (5) ançağa tegrü kim eŗitse Tanğrı-nınğ sözini andın sonğ tegürğil anı ķurtulğü yerinğe. Ol munuņğ birle kim eren-ler bilmezler.

T7: (6) Neteg bolur ortak ķoŗğan-larğa 'ahd Tanğrı ķatında taķı yalawaķı ķatında meger anlar kim (7) 'ahd kılıŗtıņğız Mescid-i ģarām ķatında ķurtulmuş-larıņça sizge tüz boluņğ anlar üçün. Haķıkat üze Tanğrı (8) sewer saķıņğan-larını.

T8: Neteg taķı eger ģālib bolsalar sizniņğ üze saķlamağay-lar sizniņğ içinğizde ant-nı taķı (9) 'ahdni. Hoŗnüd kılırlar sizni ağızları birle taķı onamaz köņğül-leri taķı üküŗ-rekleri buyruķ-dın çıkğan-lar.

T9: (10) Bedel kıldı-lar Tanğrı-nınğ āyet-lerini az bahānı taķı yığdı-lar yolındın. Haķıkat üze anlar yawuz boldı ol kim kılıur¹¹²...

T10: ...(11) mazlar bitgen içinde ant-nı taķı 'ahdnı taķı anlar anlar ģaddin keçgen-ler.

¹¹² Ayetin sonundaki kelime ile bir diğeri ayetin ilk kelimesi okunamamaktadır.

T11: [109a1] Eger tevbe kılsalar taķı kılsalar namāznı taķı birseler zekāt-nı qarındaş-larınģız dīn içinde (2) taķı ayırt-layur miz āyet-lerni eren-lerge kim bilürler.

T12: Taķı eger bozsalar ant-larını ‘ahdlarınırnģ sornğındın (3) taķı ta‘n kılsalar dīnģiz içinde öldürünģ küfrnünģ uluğ-ların ĥaķīkat üze anlar yok ant-lar anlarğa bolğay kim anlar yığlınğay-lar.

T13: (4) Toķuşmaz mu siz eren-ler birle kim bozdı-lar ‘ahdlerni taķı uğradı-lar Rasūlnınģ çıkarmakınğa taķı anlar (5) başlayurlar sizge ilk kezde. Ķorķar mu siz anlardın Tanğrı sezāraķ kim ĥorķsanğız andın eger irsenğiz bitgen-ler.

T14: (6) Öldürünģ anlarını ĥınasun anlarını Tanğrı elig-lerinğiz birle taķı ĥvār kılsun anlarını taķı yārī birsün sizge anlar üze (7) taķı şifā birsün eren-lerninğ köküzinğe bitgen-ler.

T15: Taķı iletsün köngül-lerinınğ öwkelerin. Taķı ĥaytur ya‘nī tevbesin ĥabül kıılır (8) Tanğrı ol kimerse üze kim tileyür. Taķı Tanğrı bilgen ĥikmet-lig.

T16: Saķındırnğız mu kim ĥoyulsanğız (9) taķı oķ bilmedi Tanğrı anlarını kim toķuş kıldı-lar sizdin taķı tutunmadı-lar Tanğrı-dın bisre (10) taķı yalawaçındın taķı bitgen-lerdin iç dōst-lar. Taķı Tanğrı bilgen anı kim kıılır siz.

T17: Bolmadı (11) ortak ĥoşğan-larğa kim ‘imārın kılsalar Tanğrı-nınğ mecidlerin tanuķ-luķ birgen ĥâlde özleri üze küfr birle [109b1] anlar bātıł boldı ‘amel-leri taķı ot içinde anlar cāvidāneler.

T18: Ĥaķīkat üze ‘imāret kıılır Tanğrı-nınğ (2) mecidlerin ol kimerse kim bitti Tanğrı-ğa taķı sonğ kün-ge taķı kıldı namāznı taķı birdi zekāt-nı taķı (3) ĥorķmadı meger Tanğrı-dın bolğay kim anlar kim bolsalar könülgen-lerdin.

T19: Ķıldırnğız mu ĥac kılgan-larınırnğ (4) suw içürmekini taķı Mescid-i Ĥarām-nunğ ‘imāretini ol kimerse menğizlig kim bitti Tanğrı-ğa taķı sonğ

kün-ge (5) taķı cihād kıldı Tanrı yolında. Berāber irmes Tanrı katında. Taķı Tanrı köndürmes küç kılgan (6) eren-lerni.

T20: Anlar kim bitti-ler taķı hicret kıldı-lar taķı cihād kıldı-lar Tanrı yolında māl-ları birle (7) taķı ten-leri birle uluğ-raķ mertebe yanındın Tanrı katında. Taķı anlar anlar kırtulğan-lar.

T21: Müjde birür anlarğa (8) anlarınuğ İdileri rahmet birle andın taķı hoşnūdluğ birle taķı büstān-lar birle anlarğa anınuğ içinde ni‘met-ler ulaşı.

T22: Cāvidāneler (9) anınuğ içinde ulaşı. Haķikat üze Tanrı anınuğ katında uluğ yanut.

T23: Ay anlar kim bitti-ler tutunmanuğ (10) atalarınuğzını taķı uyalarınuğzını dōst-lar eger sewseler küfrni imān üze. Taķı kim (11) dōst tutsa sizdin anlar anlar küç kılgan-lar.

T24: AyĖıl eger bolsa atalarınuğz taķı oĖul-larınuğz [110a1] taķı karındaş-larınuğz taķı cūft-lerinüğz taķı yawuķ-larınuğz taķı māl-lar kim kazĖandınuĖz anı taķı bāzergān-lik (2) kim kırkar siz anınuğz kāsıdlikindın taķı turĖu yerler kim unayur siz anı sewüĖlūĖ-rek sizinüğz tapa (3) Tanrıdın taķı yalawaçındın taķı toķuş-dın Tanrı yolında kününüğ ançağa tegrü kim kelgey Tanrı işi birle. (4) Taķı Tanrı köndürmes buyruk-dın çıķkan eren-lerni.

T25: Yārī birdi sizge Tanrı yerlerde (5) üküş taķı Huneyn küninde ol vaķtın kim tanrı-Ėa ketürdi sizni ülüküçünüğz niyābet kılmadı sizdin (6) nerse taķı tar boldı sizinüğz üze yer mununüğz birle kim kinĖ boldı andın sonĖ i‘rāz kıldınuğz sonĖlarınuĖz çewrü.

T26: Andın sonĖ indürdi (7) Tanrı rahmetini yalawaçı üze bitgen-ler üze taķı indürdi çerig-ni körmedinüğz anı (8) taķı kınadı anları kim küfr ketürdi-ler. Taķı ol küfr ketürgen-lerninüğz yanutı.

T27: Andın sonĖ kıytur Tanrı (9) andın sonĖra ol kimerse üze kim tileyür. Taķı Tanrı yarlıķaĖan rahmet kılgan.

T28: Ay anlar kim bitti-ler (10) haķikat üze ortak kıoşĖan-lar arığsızlar yawumasun-lar Mescid-i Harām-Ėa bu yıl-larındın sonĖra (11) taķı eger

korksarıgız derviş-lik-din bayıt-ğay sizni Tanrı fazlındın. Eger tilese haqıkat üze Tanrı [110b1] bilgen hikmet birle iş kılğan.

T29: Öldürünğ anlarını kim bitmezler Tanrı-ğa taqı soñg kün-ge taqı harām (2) kılmas-lar anı kim harām kıldı Tanrı taqı yalawaçı taqı tutunmazlar haq dīn-ni anlardın kim birildi-ler (3) kitāb-nı ançağa tegrü kim birseler kesig-ni elig-din taqı anlar hvār bolğan-lar.

T30: Taqı aydı Cuhūdlar (4) ‘Uzeyr Tanrı-nıñ oğlı taqı aydı tersālar Īsā Tanrı-nıñ oğlı ol anlarınıñ sözi ağızları (5) birle menğzeyürler anlarınıñ sözinge kim küfr ketürdi-ler aşnudın. Öldürdi anlarını Tanrı neteg ewrülürler.

T31: (6) Tutundı-lar dānişmendlerin taqı zāhidlerin İdi-ler Tanrı-dın bisre taqı Meryem oğlı Īsā-nı (7) taqı buyrulmadı-lar meger kim kul-luq kılsa yalguz tapunğuğa yok tapunğu meger ol. Arıg-lıq anğa ol nersedin ortak koşarlar.

T32: (8) Tileyürler kim söndürseler Tanrı-nıñ nūrını ağızları birle taqı unamadı Tanrı meger kim tükel kılsa nūrını taqı eger (9) neçeme kim yigrense kāfirler.

T33: Ol ol kim ıdı yalawaçı-nı köni yol birle haq-nıñ dīni birle (10) mununğ için kim yārī birse dīn üze kamuğ taqı eger yigrense ortak koşğan-lar.

T34: Ay anlar kim bitti-ler (11) haqıkat üze üküş dānişmendlerdin taqı zāhidlerdin yiyürler kişi-lerniñ māl-ların bātl [111a1] taqı yığarlar Tanrı yolındın taqı anlar kim yığarlar altun-larını taqı kümüş-ler (2) taqı harc kılmazlar anı Tanrı yolında müjde birgil anlarğa iglig kın.

T35: Ol kün kızıttıur (3) anıñ üze tamuğ otı içinde tağlanur anıñ birle alınları taqı yan-ları taqı arqaları. (4) Bu anı kim yıgdıñız özleriñiz için tatiñ anı kim irdiñiz yığar siz.

T36: Haqıkat üze (5) ay-larınıñ sanı Tanrı katında on ikki ay Tanrı kitabı içinde ol kün kim yarattı (6) kök-lerni taqı yerni andın dört harām ay. Ol rāst dīn küç kılmanğ (7) anıñ içinde özleriñizge taqı öldürünğ ortak

T43: Keçürdi Tanrı sindin ne üçün destür birdiñ anlarğa ançağa tegrü kim açuq bolsa sanğa anlar kim (2) rāst aydı-lar taqı bilsenğ yalğan sözlegen-lerni.

T44: Destür tilemez sindin anlar kim biterler Tanrı-ğa taqı sonğ (3) kün-ge kim toquş kılsalar māl-ları birle taqı ten-leri birle. Taqı Tanrı bilgen saqınğan-larnı.

T45: Haqıkat üze destür (4) tileyür sindin anlar kim biterler Tanrı-ğa taqı sonğ kün-ge taqı şek-lig boldı köngül-leri anlar (5) şek-leri içinde mutehayyir bolurlar.

T46: Taqı eger tileseler irdi çıqmaq-nı anuq kılgay-lar irdi anğa anuqluq veli tilemedi (6) anı Tanrı qopmaq-larnı keçürdi anlarnı taqı aytıldı olturunğ olturğan-lar birle.

T47: Eger çıqsalar irdi sizniñ içinğizde (7) arturmağay-lar irdi sizge meger fesād taqı sa'y kılgay-lar irdi aranğızda isteyürler fitneni (8) taqı sizniñ içinğizde eşitgen-ler anlarğa. Taqı Tanrı bilgen küç kılgan-larnı.

T48: İstedi-ler fitneni (9) aşnudın taqı ewürdi-ler sanğa iş-lerni ançağa tegrü kim keldi haq taqı açuq boldı Tanrı-nıñ işi taqı anlar (10) yigrenen-ler.

T49: Taqı anlardın kimersenı aytur destür birgil manğa taqı fitnege kemişmegil. Meger fitne içinde tüşti-ler. (11) Taqı haqıkat üze tamuğ kapsağan kâfirlerni.

T50: Eger tegse sanğa edgülik qağgurtur anlarnı [112b1] taqı eger tegse sanğa muşıbet ayturlar alduq işi-müzni aşnudın taqı ewrülürler taqı anlar (2) sewünürler.

T51: Ayğıl tegmegey bizge meger ol kim bitidi Tanrı bizge ol erklkimüz taqı Tanrı üze (3) tevekkül kılsun bitgen-ler.

T52: Ayğıl küyer mü siz bizge meger ikki edgürek iş-niñ birisi. (4) Taqı biz küyer miz sizniñ birle kim tegse sizge Tanrı qın birle anıñ katındın yā elig-lerimüz birle (5) küyünğ biz sizniñ birle küygen-ler biz.

T53: Aygıl harc kılnıg köngül birle yā köngül-süz (6) kabül kılınmağay sizdin. Haqıkat üze siz irdinğiz buyruk-dın çıqğan eren-ler.

T54: Taqı yığmadı anlarını kim kabül kılınsa anlardın (7) harc kılğan nerselerin meger haqıkat üze anlar kim küfr ketürdi-ler Tanrı-ğa taqı yalawaçınğa taqı kelmes-ler namāzğa meger anlar (8) kähil-ler taqı harc kılmazlar meger anlar yigrengen-ler.

T55: Tanrı-ğa ketürmesün sini māl-ları taqı oğlan-ları. (9) Haqıkat üze tileyürler Tanrı kim kınasa anlarını anıng birle yakın-rağ tiriglik içinde taqı çıksa cānlar taqı anlar küfr ketürgen-ler.

T56: (10) Taqı ant içerler Tanrı birle haqıkat üze anlar sizdin. Taqı irmes anlar sizdin taqı veli anlar eren-ler tururlar kim qorqarlar.

T57: (11) Eger bulsalar irdi sığınğı yā tağ ünğürlerini yā kirmü yer ewürgey-ler irdi anıng tapa anlar iwerler.

T58: [113a1] Taqı anlardın kimersenı kim ‘ayb kılur sini şadaqalar içinde eger birilseler andın hoşnüd boldı-lar taqı eger birilmeseler (2) andın ol vaqtın anlar öwke kılurlar.

T59: Taqı haqıkat üze anlar hoşnüd bolsalar irdi anğa kim birdi anlarğa Tanrı taqı yalawaçı taqı aydı-lar (3) tap bizge Tanrı birgey bizge Tanrı fazlındın taqı yalawaçı-dın biz Tanrı tapa rağbet kılğan-lar.

T60: (4) Haqıkat üze şadaqalar çığay-larğa taqı derviş-lerge taqı işlegen-lerge anıng üze taqı ol kimerselerge kim (5) yaraştırulmuş tururlar köngül-leri taqı mükāteb-ler içinde taqı borç lāzım bolmuş-lar içinde taqı Tanrı yolu içinde. Taqı yol eren-leri içinde. Farīza (6) Tanrı-dın. Taqı Tanrı bilgen hikmet-lig.

T61: Taqı anlardın anlar kim āzārlaturlar peygāmbarnı taqı ayturlar (7) ol kulak. Aygıl yahşı-rağ-nıng kulakı sizge biter Tanrı-ğa taqı biter mü'min-lerğa taqı rahmet (8) anlarğa kim bitti-ler sizdin taqı anlar kim āzārlayurlar Tanrı-nıng yalawaçını anlarğa kın iglig.

T62: Ant içerler (9) Tanrı birle sizge munuñ için kim hoşnüd kılsalar sizni taı Tanrı taı yalawaı sezarak kim hoşnüd kılsalar anı eger bolsalar (10) bitgen-ler.

T63: Bilmedi-ler mü haıkát úze ol ol kim muhálif kılsa Tanrı-ğa taı yalawaıña haıkát úze anğa tamuğ-nuñ otı (11) cavidâne anıñ içinde. Ol uluğ hvárluk

T64: Korkarlar münáfık-lar kim inse anlar úze [113b1] süre haber birür anlarğa anıñ birle kim köngül-leri içinde. Aygıl yobılanğ haıkát úze Tanrı çıkarğan anı kim korkar siz.

T65: (2) Taı eger sorsanğ anlarğa ayğay anlarğa haıkát úze irdük sözge kirür irdük taı oynayur irdük. Aygıl Tanrı birle mü taı áyet-leri birle mü (3) taı yalawaı birle mü yobılayur irdinğiz.

T66: ‘Özr aymanğ küfr ketürdünğüz bitmişinğizdin sonğ. Eger (4) keçürse¹¹³ miz ögürdin sizdin kınağay miz bir ögürni munuñ birle kim irdiler yazuk kılğan-lar.

T67: Münáfık (5) eren-ler taı münáfık tişi-ler päreleri päredin buyrurlar körksüz iş birle taı yığarlar (6) edğü iş-din tügerler elig-lerini. Unuttı-lar Tanrı-nı koydı anlarını. Haıkát úze münáfık-lar anlar (7) buyrukdın çıkğan-lar.

T68: Taı va‘de kıldı Tanrı münáfık eren-lerge münáfık tişi-lerge taı kâfirler tamuğ (8) otın cavidâneler anıñ içinde. Ol tap anlarğa taı sürdi anlarını Tanrı. Taı anlarğa kın ulaşı.

T69: (9) Anlar menğizlig aşnunğuzdın irdi-ler katığ-raq sizdin küç yanındın taı köprek māl yanındın taı oğlan-lar yanındın. (10) Menfa‘at aldı-lar ülüş-lerinğiz birle menfa‘at aldınğız ülüş-lerinğiz birle neteg kim aldı anlar kim aşnunğuzdın (11) ülüş-lerni birle taı kirdinğiz bâıl-ğa ol kimerseler menğizlig kim kirdi-ler bâıl-ğa. Anlar bâıl boldı ‘amel-leri [114a1] dünyâ içinde taı ol cihân-da taı anlar anlar ziyân kılğan-lar.

¹¹³ Metinde “keçürmese” şeklinde çevrilmiştir ancak bu çeviri ayetin aslına uygun değildir.

T70: Keldi mü anlarğa anlarınñ haberi kim (2) aşnularındın Nūh kavmininñ taķı ‘Ād-ninñ taķı Semüdninñ taķı İbrāhīm kavmininñ taķı Medyen eyeleri-ninñ (3) taķı Lūṭ kavmininñ. Keldi anlarğa yalawaç-ları açuķ ḥucet birle taķı bolmadı Taḡrı munurñ üçün kim küç kılsa anlarğa velī (4) irdi-ler özlerinñe zulm kıılurlar.

T71: Taķı bitgen eren-ler taķı bitgen tişi-ler pāreleri pāreninñ (5) dōst-ları buyrurlar eḡgölük birle taķı yıḡarlar körksüz iş-din taķı kıılurlar namāznı (6) taķı birürler zekāt-nı taķı boyun sürler Taḡrı-ğa taķı yalawaçınğa. Anlar rahmet kılgay anlarğa Taḡrı. (7) Ḥaķıķat üze Taḡrı yinñgen ḥikmet-lig.

T72: Va‘de kıldı Taḡrı mü‘min eren-lerge taķı mü‘mine tişi-lerge bōstān-lar aķar (8) astındın arıķ-lar cāvidāneler anınñ içinde taķı turḡu yerler arıḡ ‘Adn-ninñ bōstān-ları içinde. (9) Taķı ḥoşnūd-luķ Taḡrı-dın uluḡ-raķ ol ol kıurtulmaķ uluḡ.

T73: Ay peyḡāambar toķuḡḡul (10) küfr ketürgen-ler taķı münāfiķ-lar taķı iriglik kılgıl anlar üze. Taķı sıḡınḡu yerleri tamuḡ taķı neme yawuz yawuz.¹¹⁴

T74: (11) Ant içerler Taḡrı tuya anı kim aydı-lar. Taķı aydı-lar küfr kelimesin taķı küfr ketürdi-ler müselmān bolmuş-larındın sonḡ [114b1] taķı uğradı-lar ol nerse birle kim bolmadı-lar taķı ‘ayb kılmadı-lar anlardın meger bayıttı anlarını Taḡrı taķı yalawaçı (2) fazlındın. Eger tevbe kılsalar bolḡay ḥayr anlarğa taķı eger ewrülseleler kınaḡay anlarını Taḡrı iglig (3) kın dünyā içinde taķı ol cihān-da taķı yoķ anlarğa yerde dōst-lar taķı yārī birgen-din.

T75: (4) Taķı anlardın ‘ahd kıldı Taḡrı-ğa eger birse bizge fazlındın şadaķa kılgay miz taķı bolḡay miz (5) eḡgülerdin.

T76: Ol vaķtın kim birdi anlarğa fazlındın baḡıl-lıķ kıldı-lar anınñ birle taķı ewrüldi-ler taķı anlar yüz (6) ewürgen-ler.

¹¹⁴ Ayette “maşır” kelimesi “ķaytḡu yer” şeklinde çevrilmesi gerekirken “yawuz” şeklinde yanlış bir çeviri yapılmıştır.

T77: Song birdi anlarğa münāfık-lar köngül-leri içinde satğaşurlarınıñ küniñge tegrü munuñ birle kim hilāf kıldı-lar (7) Tanrı-ğa anı kim va'de kıldı-lar anğa taķı munuñ birle kim irdi-ler yalğan sözlerler.

T78: Bilmedi-ler mü haķıkat üze Tanrı bilür (8) örtüglüg nerselerini taķı rāzlarını taķı haķıkat üze Tanrı örtüglüg-lerniñ bilgeni.

T79: Anlar kim 'ayb kılurlar artuķsı kılğan-larnı (9) bitgen-lerdin şadaķalar içinde taķı anlar kim bulmazlar meger tākāt-larını taķı yobılayurlar (10) anlardın. yobılamışınğ kıldı Tanrı anlardın taķı anlarğa kın iglig.

T80: Yarlıķayu tilegil anlarğa yā yarlıķayu tilemegil (11) anlarğa eger yarlıķayu tilesenğ anlarğa yetmiş kez yarlıķamağay Tanrı anlarğa. Ol haķıkat üze munuñ birle kim tandı-lar [115a1] Tanrı-ğa taķı yalawaçınğa. Taķı Tanrı köndürmes buyruķ-dın çıķğan eren-lerni.

T81: Sewüнди song kōnmiş-lar (2) oturmaķ-ları birle Tanrı-nıñ yalawaçı-nıñ songında taķı yigrendi-ler kim toķuş kılsalar māl-ları birle taķı (3) ten-leri birle Tanrı yolında taķı aydı-lar barmanğ isig içinde. Ayğıl tamuğ otı katıg-raķ (4) isig yanındın. Eger bolsalar irdi uķğan-lar.

T82: Külürñ-ler az taķı yığlasun-lar üküş (5) yanut munuñ birle kim kazğanur irdi-ler.

T83: Eger kıytarsa sini Tanrı bir ögür tapa anlardın (6) taķı destür tileseler sindin çıķmaķ-ğa taķı ayğıl çıķmağay siz benim birle ulaşu taķı öldürüşmegey siz benim birle (7) düşmen-ğa haķıkat üze siz hoşnüd boldurñuz olturmaķ-ğa ilk kez oltururñ song kalğan-lar birle.

T84: (8) Taķı namāz [kılma]ğıl bir kimerse üze anlardın öldi ulaşu taķı kōpmağıl ğürü üze haķıkat üze anlar küfr ketürdi-ler Tanrı-ğa (9) taķı yalawaçınğa taķı öldi-ler taķı anlar buyruķ-dın çıķğan-lar.

T85: Taķı tanğ-ğa ketürmesün sini anlarnıñ māl-ları taķı anlarnıñ oğlan-ları (10) haķıkat üze tileyür Tanrı kim kınasa anlarnı anıñ birle dünyā içinde taķı çıķsa cān-ları taķı anlar küfr ketürgen-ler.

T86: (11) Taķı ol vaķtın kim indürüldi süre kim bitinĝ Tanĝrı-ĝa taķı toķuŝunĝ yalawaķı birle destür tiledi-ler sindin [115b1] kinĝlik eyeleri anlardın taķı aydı-lar ķođĝul bizni bolalınĝ oldurĝan-lar birle.

T87: Hoşnüd boldı-lar kim bolsalar (2) sonĝ ħalĝan-lar birle taķı mühr uruldu_könĝül-leri üze anlar uķmazlar.

T88: Velī yalawaķ taķı anlar kim (3) bitti-ler anınĝ birle toķuŝ ħıldı-lar māl-ları birle taķı ten-leri birle. Taķı anlar anlarĝa eđĝülük-ler taķı anlar (4) anlar ħurtulĝan-lar.

T89: Anuķ ħıldı Tanĝrı anlarĝa büstān-lar aķar altındın arıķ-lar cāvidāneler (5) anınĝ içinde. Ol ħurtulmaķ uluĝ.

T90: Taķı keldi taķŝir ħılĝan-lar bedevī ‘Arab-lardın mununĝ için kim (6) destür birilseler taķı oturdu_anlar kim yalĝan-ĝa nisbet ħıldı-lar Tanĝrı-nı taķı yalawaķını. Teggey anlarĝa kim küfr ketürdi-ler anlardın (7) ħın iglig.

T91: Yoķ za‘if-ler üze taķı sökel-ler üze taķı yoķ anlar üze kim bulmadı-lar (8) anı kim ħarc ħılurlar tar-lıķ ol vaķtın kim eđĝülük ħıldı-lar Tanĝrı-ĝa taķı yalawaķınĝa. Yoķ eđĝülük ħılĝan-larĝa (9) yol-dın. Taķı Tanĝrı yarlıķaĝan raķmet ħılĝan.

T92: Taķı yoķ anlar üze kim ol vaķtın kim keldi-ler saĝa yüklesenĝ anlarını (10) aydım bulmaz men anı kim yükleyür men anınĝ üze ewürdi-ler taķı közleri töklür yaş-dın ħađĝudın (11) bulmazlar anı kim ħarc ħılurlar.

T93: Ĥaķıķat üze yol anlar üze kim destür tileyürler sindin taķı anlar [116a1] bay-lar rāzī boldı-lar bolsalar sonĝ ħalĝan-lar birle taķı mühr urdu Tanĝrı könĝül-leri üze anlar bilmezler.

SONUÇ

Türklerin İslamiyet'i kabulünden sonra başlayan Kur'an tercümelere faaliyeti Türk dilinin tarihi gelişimini takip etmek açısından çok önemli bir yere sahiptir. İran'ın Meşhed kentinde bulunan Āstān-i Quds-i Razavī Kütüphanesinde 1007 numara ile kayıtlı olan satır altı Kur'an tercümesi de bu önemli eserlerden biridir. Eser gerek imla özellikleri gerekse ses ve şekil bilgisi yönüyle incelendiğinde Harezmi Türkçesi ile yazıldığı sonucuna varılmıştır. Harezmi Bölgesi Oğuzların yoğun olarak varlıklarını hissettirdikleri bir bölge olduğundan satır altı Kur'an tercümesinde de Oğuzca yer yer Kıpçakça unsurlar dikkati çekmiştir. Buna göre metinde:

1. Bazı sözcüklerde hem /d/ hem de /y/ sesinin kullanıldığı örnekler rastlanılmıştır. (Ağak~Ayak; kağgu~kaygu vb.) "Ayır-" fiilinde olduğu gibi /d/ sesinin çok daha önce /y/ sesi ile yer değiştirdiği de görülmüştür. Oğuzca'nın bir yansıması olarak kabul edebileceğimiz böylesi bir değişim Harezmi Türkçesinin belirgin bir özelliğidir.

2. Kelime başında yer alan kimi /b-/ ünsüzlerinin Kur'an tercümesinde muhafaza edildiği(örn.bar, bar-, bol) ancak ilk hecede /n/ ya da /nğ/ sesi bulunan kelimelerde gerileyici benzeşmenin sonucu olarak /m-/ sesinin kullanıldığı belirlenmiştir.(men, menğü)

3. Eski Uygur metinlerinden itibaren tanıklık edilen /-b-/, /-b/> /-w-/, /-w/ değişimi Harezmi Türkçesinin kullanıldığı eserde yerini tamamen /w/ sesine bırakmıştır. Hatta aynı kelimeye /v/ sesinin de kullanıldığı ikili örnekler rastlanılmıştır. (yalawaç~yalawaç)

4. Eski Türkçede kelime ortasında ve sonunda görülen /-v-/, /-v/ ünsüzünün Harezmi Türkçesi metinlerinde /-w-/, /-w/'ye dönüştüğü örnekler rastlanılmıştır.(örn. sew-, ewrül-)

5. Kelime ortasında yer alan /-ğ-/ ünsüzünün daha önce /-w-/ ünsüzüne dönüştüğü kelimelerde tutarlı bir kullanım tespit edilmiştir. (sowuk, yawuk)

6. Kelime başında az da olsa /d-/’li örneklere rastlanılsa da /t-/ ünsüzünün çoklukla korunduğu tespit edilmiştir.(teg-, toğ-, töşek vb.) Kimi eklerde ünsüz uyumundan kaynaklanan /t/~d/ değişimi dikkat çekse de bulunma hali eki [+da] şekliyle; ayrılma hali eki [+dın] şekli ile varlığını sürdürmektedir.

7. Eserde /l/ ve /r/ sesinin düştüğü örnekler mevcuttur. (ketür-, otur-, kutğar-)

8. Eserde geniş zaman olumsuzluk ekinin {-mAz}~ {-mas} şeklinde ikili kullanımı yer almaktadır. {-mAz} ekinin örneklerine rastlanması Oğuzca’nın etkisi olarak görülmektedir.

9. Üçüncü şahıs emir eki [-zun], yerini [-sun] ekine bırakmıştır. Bu durum Oğuz Türkçesinin bir özelliği olarak kabul edilmektedir.(örn. kazğansunlar)

10. Birden fazla heceli kelimelerin sonundaki /-g/, /-ğ/ ünsüzünün çoğunlukla korunduğu görülmektedir. (kapuğ, uluğ) Kimi eklerin ön sesinde nadir de olsa düşmelere rastlanılmıştır. (örn. kopar-, yinğen)

11. Kur’an tercümesinde ön seste /y-/ türemesine rastlanılmıştır. (örn. yığaç, yırak)

12. Çağatay Türkçesine geçiş dönemi olarak kabul edilen Harezmi Türkçesi eserlerinde az da olsa zamir n’sinin düştüğü örneklerle karşılaşmaktayız. Üzerinde çalıştığımız eserde de zamir n’sinin düştüğü örnekler yer almaktadır. (örn. Kıyâmet künige)

13. Kıpçak sahası dil özellikleri olarak yansıtılan kelime kökündeki /-ŋ-/>/-ğ-/ değişimine bir örnekte rastlanmıştır. (Yalguzlar).

14. Özellikle Harezmi Türkçesinin belirleyici bir özelliği olan /e/~i/ geçişlerine satır altı Kur’an tercümesinde kimi kelimelerde de rastlanmıştır. (örn. Men, mini, mindin, sen, sindin, te-, ti-)

15. Eserde tekil 3. şahıs iyelik ekinin sürekli olarak düz ünlü ile kullanıldığı görülmektedir. (örn.yerniğ tolusu)

16. Metinde yükleme hâli için {+nI} biçimbirimi (örn. otını, ölüglerni) ; 3. tekil ve çoğul şahıs iyelik ekinden sonra {+nI} ekinin yanında [+n] ekinin de kullanıldığı görülmektedir.(tişisini, cezâsın)

17. Gerek ünlü ile biten isimlerden sonra gerekse ünsüz ile biten isimlerden sonra ilgi hâli eki {+nXnġ} şeklinde kullanılmaktadır.(örn. Tanġrınınġ, bitgenlerninġ) Söz konusu ek, Oğuzcanın bir tesiri olarak birinci tekil şahıs zamirinden sonra [+inġ] şeklinin yanısıra [+im] şekli ile de kullanılmaktadır.(örn.menim)

18. Çağatay Türkçesi metinlerinde çoklukla {+Av} şekliyle kullanılan ve topluluk isimleri türeten ek, eserde [+egü] şekliyle kullanılmaktadır. (örn.ikkegüge)

19. Eserde görülen geçmiş zaman teklik 3. şahıs çekimlerinde ekin sadece düz (örn.boldı); çokluk 1. şahıslarda ekin sadece yuvarlak şekillerinin kullanıldığı tespit edilmiştir.(örn. yoğattuğ) Ayrıca çokluk 1. şahısların Karahanlı Türkçesinde olduğu gibi {-dImIz} değil {-DUğ} eki ile çekimlenmesi eserin dilini belirleyici kılan bir özelliktir.

20. Metinde öğrenilen geçmiş zaman işaretleyicisi {-mIş} olup söz konusu ekin yuvarlak şekline rastlanmamaktadır.(örn. indürülmüşler)

21. Satırlı Kur'an tercümesinde gelecek zamanın çokluk birinci şahıs çekiminde [-ğay] ve [-gey] işaretleyicilerinden sonra çokluk 1. şahıs için birkaç örnekte {-mUz} ekinin kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu durum Harezmi Türkçesi ile yazılan metinlerde sık olmasa da karşılaşılabilen bir özelliktir. (Bitgey müz, ıdğay muz)

22. İstek- emir kipi çokluk 1. şahıs için sadece bir yerde {-AlIm} örneğine rastlanılmıştır. {-AlInġ} örneği çok kullanılmakla birlikte Harezmi Türkçesi eserlerinde var olan [-gelnġ] ve [-ğalnġ] eklerinin bulunduğu fiillere de rastlanılmıştır. (örn. yarlıkağalnġ) Ayrıca istek- emir kipi 3. şahısların çekimlerinde {-sUn}, {-sUnAr} şeklinde yuvarlak ünlü kullanılmaktadır. (örn. çıkarsun)

23. Satır arası Kur'an tercümesinde istek anlamını kazandıran bir başka işaretleyici de "bolğay kim" kalıbıdır. "bolğay kim fiil+ {-ğAy}+ Şahıs

Ekleri” şekliyle yer alan kalıp morfosentaktik istek işaretleyicisi olarak kullanılmakta ve “Umulur ki, ihtimal ki” anlamını taşımaktadır.

24. Eserde şart kipi ile çekimlenmiş kimi şahıs eklerinin zamir kökenli kimilerininse iyelik kökenli oldukları tespit edilmiştir. Buna göre eserde şart kipi çokluk 1. şahıs zamir kökenli; diğer şahıslar da iyelik kökenli şahıs eklerini almaktadır. (örn. unuttursa miz)

25. Kur’an tercümesinde soru anlamı {mU} soru edatı ile sağlanmıştır. Ekin düz şekli bulunmamaktadır.

26. Ettirgenlik anlamı içeren {-GUr} biçimbiriminin yuvarlak ünlü ile kullanılması Harezmi Türkçesinin belirgin özelliklerinden sayılmaktadır. Eserde de ekin düz şekline rastlanılmamaktadır. (tirgür-, kızgurt-)

27. Sıfat- fiil eklerinden [-ğan], [-gen]’in ek ön sesi /g/, /ğ/ korunurken Oğuzcalaşmanın etkisi ile düştüğü örneklere de rastlanmaktadır. (Hâliş kılğan ortak koşgan, bitgen kul, yinğen)

28. [-esi], [-ası] sıfat-fiil eki olarak kullanılmaktadır. (İçesi yerlerin.)

29. [-ğu], [-gü] gelecek zaman sıfat-fiili olarak kullanılmaktadır. (Tapıngu nerseler.)

30. [-madın], [-medin] zarf-fiil ekinin yanında [-mayın] ekine rastlanmıştır. (Namâz kılmayın tururlar.)

31. [-ğınça], [-ginçe] zarf-fiil ekinin başındaki /g/ sesinin korunmuştur. (Bolğınça, aytğınça)

Āstān-i Quds-i Razavī Kütüphanesinde 1007 numara ile kayıtlı olan satır altı Kur’an tercümesi ses ve biçim bakımından Harezmi Türkçesinin özelliklerini yansıtmaktadır. Dönemin siyasi meseleleri sebebiyle Oğuz ve Kıpçakların da yaşadığı Harezmi Bölgesinde kullanılan Türkçede tabii olarak bu dillerin etkisi de hissedilmiştir. Üzerinde çalıştığımız eserde de yer yer bu özellikler tespit edilmiştir. Ayrıca Karahanlı Türkçesi ile Çağatay Türkçesinin arasında geçiş dönemi olarak kabul edilen Harezmi Türkçesi eserlerinde görülen ikili kullanımlara satır altı Kur’an tercümesinde de rastlanmıştır.

KAYNAKÇA

Ağca, Ferruh (2012). "Eski Türkçe Metinlerde /ɾ/ ~ /g/ Değişkenliği", *Türkbilig*, No: 23, ss. 69-82.

Ağca, Ferruh (2016a). *Uygur Harfli Oğuz Kağan Destanı* Metin- Aktarma- Notlar- Dizin- Tıpkıbasım, Türk Kültürü Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara.

Ağca, Ferruh (2016b). "Tarihsel Türk Dili Alanlarında Morfosentaktik Beklenti Kipliği: (b)ol(g)a(y) kim...fiil+ -(g)A(y) + (Şhs Ekl)", *Türkbilig*, No:31, ss.79-95.

Argunşah, Mustafa (2014). *Tarihi Türk Lehçeleri Çağatay Türkçesi*, Kesit Yayınları, İstanbul.

Argunşah, Mustafa ve Yüksekaya, Gülден Sağol (2014). *Karahanlıca Harezme Kıpçakça Dersleri*, Kesit Yayınları, İstanbul.

Ata, Aysu (2004). *Türkçe İlk Kur'an Tercümesi (Rylands Nüshası): Giriş-Metin-Notlar-Dizin*, TDK Yayınları, Ankara.

Borokov, A. K. (2002). *Orta Asya'da Bulunmuş Kur'an Tefsirinin Söz Varlığı (XII-XIII. Yüzyıllar)*, Çev. Halil İbrahim Usta, Ebülfez Amanoğlu, Türk Dil Kurumu Yayınları, Yayın No: 811, Ankara.

Clauson, Sir Gerard (1972). *An Etymological Dictionary of Pre-Thirteenth- Century Turkish*, Oxford.

Demirci, Ümit Özgür (2016). *Eski Türkçede Fiiller*, Umuttepe Yayınları, Yayın No: 162, İstanbul.

Eckmann, Janos (1969). "Two Fragments of A Kuran Manuscript With Interlinear Persian And Turkic Translations", *Central Asiatic Journal*, C. 13, No: 4, ss. 287-290.

Eckmann, Janos (1976). *Middle Turkic Glosses of the Rylands Interlinear Koran Translation*, Bibliotheca Orientalis Hungarica XXI, Akadémiai Kiado, Budapest.

Eckmann, Janos (2014). *Harezme, Kıpçak ve Çağatay Türkçesi Üzerine Araştırmalar*, Yayıma Hazırlayan: Osman Fikri Sertkaya, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.

Eraslan, Kemal (1970). "Doğu Türkçe'sinde Ek Uyumsuzluğuna Dair", *TDED*, C.18, İÜ Yay., ss.113-124.

- Eraslan, Kemal (1980). *Eski Türkçe'de İsim-Fiiller*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul.
- Ercilasun, Ahmet Bican (2015). *Başlangıçtan Yirminci Yüzyıla Türk Dili Tarihi*, Akçağ Yayınları, Yayın No: 603, Ankara.
- Erdal, Marcel (1991). *Old Turkic Word Formation I-II*, Wiesbaden: Otto Harrassowitz.
- Ergin, Muharrem (1992). *Edebiyat ve Eğitim Fakültelerinin Türk Dili ve Edebiyatı Bölümleri için Türk Dil Bilgisi*, Bayrak Yayınları, İstanbul.
- Gabain, A.Von (1988). *Eski Türkçenin Grameri*, çev. Mehmet Akalın, Türk Dil Kurumu Yayınları, Yayın No: 532, Ankara.
- Hacıeminoğlu, Necmettin (2013). *Karahanlı Türkçesi Grameri*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Yayın No: 638, Ankara.
- Hüseyinbegî M. Kur'ân-hâ-yı Hattî-yi Mevcûd der-Kitâbhâne-i Millî-yi Tebrîz, (Çevirimiçi) www.library.tebyan.net/fa/Viewer/Text/85940/1, 29 Ekim 2016.
- Kalsın, Şirvan (2013). *Harezmi Türkçesi Grameri-İsim- (Memluk Kıpçak ve Kuman Kıpçak Türkçesiyle Karşılaştırmalı)*, Gazi Kitabevi, Ankara.
- Karaağaç, Günay (2013). *Türkçenin Ses Bilgisi*, Kesit Yayınları, İstanbul.
- Kâşgarlı Mahmud (2015). *Dîvânü Lugâti't-Türk Giriş- Metin- Çeviri- Notlar- Dizin*, Yayıma Hazırlayan: Ahmet B. Ercilasun, Ziyat Akkoyunlu, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- Korkmaz, Zeynep (2013). *Türkiye Türkçesinin Temeli Oğuz Türkçesinin Gelişimi*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- Kök, Abdullah (2004). "Karahanlı Türkçesi Satır-arası Kur'an Tercümesi (TİEM 73 1v-235v/2) Giriş-İnceleme- Metin", Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Doktora Tezi.
- Rezaei, Mehdi (2016). "Harezmi Türkçesiyle Yazılan Bir Kur'an Tercümesi (Meşhed- Âstân-i Quds-i Razavî Nüshası)", *Uluslararası Türkiye Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, S. 5/3, ss. 1094-1113.

- Sağol, Gülden (1993). *Harezmi Türkçesi Satır Arası Kur'an Tercümesi: Giriş, Metin, Sözlük ve Tıpkıbasım (C. I-III)*. Harvard Üniversitesi, Cambridge.
- Şimşek, Yaşar ve Sertkaya, Osman Fikri (2015). "Horezm Türkçesi İle Yapılan Kur'an Tercümelerinden Meşhed Nüshası Üzerine İlk Bilgiler- I", *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, C: 4, No: 4, ss.1382-1412.
- Tekin, Talât (1994). "Türk Dilleri'nde Ön Seste y- Türemesi", *Makaleler I Altayistik*, Yayına Hazırlayanlar: Emine Yılmaz, Nurettin Demir, Grafiker Yayınları, Ankara, 2003, ss.308-326.
- Tekin, Talât (1980). " Üçüncü Kişi İyelik Eki Üzerine", *Makaleler I Altayistik*, Yayına Hazırlayanlar: Emine Yılmaz, Nurettin Demir, Grafiker Yayınları, Ankara, 2003, ss. 131- 137.
- Tekin, Talat (2013). "Tarih Boyunca Türkçenin Yazısı", *Makaleler 2 Tarihi Türk Yazı Dilleri*, Yayına Hazırlayanlar: Emine Yılmaz, Nurettin Demir, Türk Dil Kurumu Yayınları, Yayın No: 608, Ankara, 2013 ss. 105-122.
- Toparlı, Recep ve Argunşah, Mustafa (2014). *Mu'inü'l- Mü'rid İslâm İnceleme-Metin- Çeviri- Dizin-Tıpkıbasım*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Yayın No: 925, Ankara.
- Toprak, Funda (2003). "Harezmi Türkçesi ve Fiillerin Özellikleri", *Türk-Kırgız Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, No:13, Bişkek, ss.105-118.
- Ünlü, Suat (2004). "Karahanlı Türkçesi Satır Arası Kur'an Tercümesi TİEM 73 Giriş-Metin-İnceleme-Analitik Dizin", Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Doktora Tezi.
- Üşenmez, Emek (2013). *Türkçe İlk Kur'an Tercümelerinden Özbekistan Nüshası: Satır Arası Türkçe-Farsça Tercümeli (Giriş-İnceleme-Metin-Sözlük-Ekler Dizini-Tıpkıbasım)*, Akademik Kitaplar, İstanbul.
- Usta, Halil İbrahim (2011). *Orta Asya Kur'an Tefsiri (Metin- Tıpkıbasım)*, Kendi Yayını, Ankara.
- Üşenmez, Emek (2010). *Eski Kur'an Tercümelerinden Özbekistan Nüshası Üzerinde Dil İncelemesi (Giriş-İnceleme-Metin-Sözlük-Ekler Dizini)*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Tezi, İstanbul.

- Vural, Hanifi ve Böler, Tuncay (2014). *Ses ve Şekil Bilgisi*, Kesit Yayınları, İstanbul.
- Yüce, Nuri (1993). “Eine neu entdeckte Handschrift des Mitteltürkischen”, *Sprach-und Kulturkontakte der türkischen Völker*, Harrassowitz Verlag, Wiesbaden, ss. 221-227.
- Zülfikar, Hamza (1974). “Çağatayca Bir Kur’an Tefsiri”, *Türkoloji Dergisi*, No: 4, ss. 153-195.

DİZİN

'āciz (<Arp.) Aciz, güçsüz.	20a/6, 20a/7, 20a/9, 20b/4,
' . kıl-: Aciz bırakmak, aciz kılmak.	25b/1, 25b/3, 30a/3, 36b/9, 38a/7, 43a/5,
' . kılğan 85a/2	44b/4, 44b/6, 48a/11,
' . kılğanı 108a/6, 108a/9	48a/8, 51b/6, 55a/9, 56b/2, 58a/5,
' . kılmazlar 106b/5	5a/6, 60a/8,
' . mü boldum 66b/2	60b/10, 60b/11, 60b/9,
aç - Açmak, iki şeyin arasını açmak, ayırmak, ortadan kaldırmak, yok etmek.	62b/4, 66b/6, 68a/9, 72a/8, 74a/6, 74a/7, 75b/5,
a.- ar 77b/9, 84a/10	76a/5, 79a/1, 80b/1,
a.- ğan 76a/6	85b/10, 87a/9, 89a/7, 92a/11,
a.- ğay irdük 94b/11	93a/7, 94a/3, 95a/7,
a.- mağ 40b/6, 59b/11,	95b/1, 95b/3, 9a/9, 9b/9
68b/8	a. bol- : 1. Belli olmak, ayrılmak. 2. Zahir olmak.
a.- maz 101a/8	a. boldı 112a/9, 11a/10,
a.- sa 89a/2	26b/3, 86b/8, 90a/3
a.- saŋg 96b/7	a. bolsa 112a/1
a.- saŋgız 29a/10, 32a/5	a. bolsun 78b/10
a.- tı 8a/7	a. kıl- : Açıklamak, apaçık bildirmek.
a.- tuğ 78a/2, 96b/8	a. kılur 18a/9, 65a/5, 65b/4
açıl - Açılmak.	a.+ lar 37b/1
a.- dı 89a/5, 99a/7	a.+ nuŋg 80a/10
a.- mas 90b/7	'Ād (<ö.a) Kendilerine Hud peygamberin gönderildiği kavmin adı.
açlık Açlık.	' . 92b/5
a.+ da 63b/3	' .+ dın sonğra 93a/9
a.+ dın 15a/9	' .+ nuŋg 114a/2
açuğ Açık.	ada - Ad vermek, unvan vermek.
a. 101a/4, 102a/9, 10a/10,	
114a/3, 12a/6, 15b/3, 16a/9,	
17b/9, 18a/7,	

- a.- dırğız 93a/3
- adağ** Ayak.
- a.+ lar 101b/10
- a.+ ları 66b/8, 70a/3
- a.+ larıngız 79b/4
- a.+ larıngızğa 64a/3
- a.+ larıngızını 96a/4
- a.+ larımıznu 25a/7
- a.+ larını 103a/11
- a.+ lığı 63a/2
- Ādem** (<ö.a.) Adem, insan.
- Ā. 34b/2, 88b/11
- Ā. 4b/6, 4b/9, 5a/2
- Ā.+ ğa 4b/3
- Ā.+ ğa 4b/8, 88b/4
- Ā.+ ni 32b/1
- Ā.+ nünğ 66a/7
- ādem** (<Arp.) İnsan, insan oğlu.
- Ā. oğlanları 89b/1, 89b/10
- Ā. oğlanları 89a/10, 90a/6
- Ā. oğullarındın 100a/8
- ādemī** (<Arp.) İnsan, kimse, beşer.
- ā.+ ler 83a/10
- ā.+ lerdin 100b/9, 84b/4, 90b/2
- ā.+ lerniğ 84b/7
- ‘ādet** (<Arp.) Davranış.
- ‘.+ i 106a/10, 106a/7
- adım** Adım.
- a.+ larınğa 16a/9, 20a/6, 85b/9
- ‘adl** (<Arp.) Adalet
- ‘. 31a/6, 31b/3
- ‘. kııl-**: Adaletli olmak.
- ‘. kıılğanlarını 67b/5
- ‘. kıılriğ 64a/11
- ‘. kıılmasarığız 64a/11
- ‘. kıılubilmeseriğiz 46a/8, 46a/9
- ‘Adn** (<ö.a.) İslam inancındaki sekiz cennetten biri.
- ‘.+ niriğ 114a/8
- ‘afv** (<Arp.) Af, bağışlama.
- ‘. **kııl-**: Affetmek, bağışlamak.
- ‘. kııldığ 60b/10, 6a/1
- ‘. kıılğan irdi 60b/3
- ‘. kıılğanlarğa 40a/11
- ‘. kıılğıl 65a/1
- ‘. kıılriğ 11a/10
- ‘. kıılsa 17a/7, 23b/9, 56a/8
- ‘. kıılsağız 23b/10
- ‘. kıılsalar 23b/9
- āgāh** (<F.) Haberdar, uyanık.
- ā. 77a/5
- ā. bol-**: Haberdar olmak.
- ā. bolğul 20b/8, 2b/9, 96b/3
- ağın** Dilsiz, konuşamayan.
- a.+ lar 104a/3, 16b/2, 3a/7, 77b/6
- ağır** Miktar, ağırlık.
- a. 101b/4, 103b/5, 29b/6, 92a/5, 98b/11
- a. bol-**: Ağır gelmek, ağırlaşmak.

a. boldı 101a/9	‘.+ ini bozarlar 4a/6
a. bolsa 88a/11	‘. kıł: Andlaşma yapmak, söz vermek.
a. kel-: (Nefse) ağır gelmek, zorlanmak.	‘. kıldı 114b/4, 44b/2, 96b/7
a. kelgen turur 5b/3	‘. kıldırğız 108a/5
a.+ lar 111b/8	‘. kılduğ 12b/6
ağırlık Az işitme.	‘. kılış-: Karşılıklı sözleşmek, antlaşmak.
a. 76b/6	‘. kılıştı 64a/8
ağız Ağız.	‘. kılıştırğ 106b/1
a.+ ları 108b/9, 110b/4, 110b/8, 43a/10, 67a/9	‘. kılıştırğız 108a/10, 108b/7
a.+ larındın 39a/9	‘. kılıştılar 10a/11
ağrığ Ağrı, sızı.	‘. kılsalar 17a/4
a. 19a/4	‘.+ larınırğ sonđındın 109a/2
ağruğ Zor, güç.	‘.+ lerge 63a/2
a. 25b/10	‘.+ leri 60b/11
‘ahd (<Arp.) Ahd, söz.	‘.+ leriñe 17a/4
‘. 107b/8, 108b/6, 38b/6, 55a/3, 55b/2, 8b/2	‘.+ lerini 106b/2, 108a/11, 109a/4, 61a/2, 64b/10, 65a/2
‘. aldılar 48b/1	‘.+ lerni 61a/2
‘.+ din 95a/8	‘.+ nı 108b/11
‘.+ i 100a/3	‘.+ ni 108b/9, 10a/11
‘.+ inđe 35b/8, 38a/1, 87a/1, 8b/3	‘ahiret (<Arp.) Ahiret, öbür dünya.
‘.+ inđizge 5a/8	ā. 111b/2, 41b/2, 59a/9
‘.+ inđizni 7a/4, 9b/10	ā.+ de 21b/1, 33b/1
‘.+ inđizni alduğ 8b/10	ā.+ ni 2a/5
‘.+ im 12b/4, 5a/7	ak - Akmak.
‘.+ imni 36a/10	a.- ar 114a/7, 115b/4, 27a/9, 31a/1, 3b/10, 40b/3, 45b/5, 45b/8, 47b/6,
‘.+ in 36a/8, 64b/5, 70b/1	52a/4, 58a/8, 64b/8, 71b/5,
‘.+ ini 35b/9, 44b/11, 64a/8	
‘.+ ini alduğ 8b/6	

75a/1, 75b/3, 91a/1

a.- ğan 75b/3

aķ Beyaz.

a. 95b/3

a. yiplük 18a/7

aķar - Temize çıkmak, beyazlamak.

a.- dı 38a/9

a.- ur 38a/7

‘aķd (<Arp.) Hukuk, sözleşme.

‘. **ķıl-**: Antlaşma yapmak, sözleşmek.

‘. ķıldı 49b/11

‘aķibet (<Arp.) Bir iş veya durumun sonu, sonuç.

‘. 52a/10

‘.+ in 91b/7

‘.+ inĝa 91b/8

‘aķl (<Arp.) Akıl.

‘.+ ı 86b/10

‘.+ lar 17a/10

‘aķl eyeleri: Akıl sahibi.

‘.+ lar eyeleri 27b/7, 30a/10

‘.+ lar eyelerinĝe 45a/6

‘.+ nıĝ 19a/11

‘. eyeleri 73a/3

aķru Yavaş

a. sözle-: Vesvese vermek, aklına düşürmek.

a. sözledi 89a/2

al - Almak, (miras) almak, ele geçirmek, sahiplenmek.

a.- dı 100a/8, 113b/10,

36a/8, 44b/11, 5a/2, 64b/5,

79a/10, 98b/1

menfa‘at a.- dı 84b/4

satĝın a.- dı 10b/9

a.- dıĝız 105a/8, 107a/10,

36a/10

menfa‘at a.- dıĝız 113b/10,

48b/11

‘ahd a.- dılar 48b/1

menfa‘at a.- dılar 113b/10

mīrāş a.- dılar 100a/1

satĝın a.- dılar 16b/9, 3a/4,

44a/2, 9a/6

a.- duķ 112b/1, 61a/1,

65a/2, 70a/11, 7a/4, 9b/10

‘ahdınĝizni a.- duķ 8b/10

‘ahdini a.- duķ 8b/6

öç a.- duķ 96b/9

mīrāş a.- ğan 23a/5

tükel a.- ğanıĝ men 34a/7

mīrāş a.- ğanlar 49b/11

a.- ğanları 27b/3

ögüt a.- ĝay siz 87a/2

ögüt a.- ĝaylar 106b/3,

89b/1, 96b/2

a.- ĝıl 102a/4

tükel a.- ĝınçaĝa 47b/10

a.- ĝu 5a/2

menfa‘at a.- ĝu 89a/9

a.- ırĝ 19a/10, 56b/8,

67a/11

a.- ip 80a/5

a.- marğ 48a/11
öç a.- mağ 72b/6
a.- mağları 61a/10
ıvağ a.- mas miz 73b/4
a.- sa 78a/5
fâyide a.- sa 19a/5
mîrâş a.- sa 47a/5
a.- sağız 22a/11
mîrâş a.- sağız 48a/6
a.- sunlar 56b/4, 56b/5
mîrâş a.- ur 62b/8
öç a.- ur 72b/5
a.- ur mu siz 48a/11
a.- ur siz 48b/1, 88a/7
a.- urlar 100a/2, 100a/3
mîrâş a.- urlar 95a/4
ögüt a.- urlar 84b/2
sağın a.- urlar 53a/11

ala Alaca, bir çeşit deri hastalığı.

a. yinlig: Cildi alaca hastalığına tutulan (kimse).

a. yinligni 33b/8, 74a/4

‘alâmet (<Arp.) İz, nişan

‘.+ lerin 63a/4

alda - Aldatmak, hile yapmak.

a.- ğanlar 60a/3

a.- ğanlarınığ 2b/5

a.- mağ 83a/11

a.- mazlar 2b/6

a.- salar 106b/10

aldaş - Karşılıklı birbirini aldatmak.

a.- mağda yinğenniğ
‘amelin kılğan turur 60a/4

‘âlem (<Arp.) Âlem, kâinat, dünya.

‘.+ ler 25a/10, 32b/1, 66a/9, 81a/7, 97a/6

‘.+ lerdin 37b/3, 65b/8, 74b/4, 93b/8

‘.+ lerğa 37b/1, 38a/11, 81b/2

‘.+ leri 12b/1, 5b/5

‘.+ lerniğ 13a/6, 78a/4, 80a/7, 87b/8, 92a/2, 92b/1, 92b/8, 95a/11, 96a/1

‘âlemiyân (<Arp.+F.) Dünyevi.

‘.+ larnığ 33a/7

alın - Alınmak.

a.- dı 107b/2

a.- madı mu 100a/3

a.- mağay 80a/2

a.- mas 5b/6

tutuğ a.- mış 29a/7

mîrâş a.- ur 47b/2

alın Alın.

a.+ ları 111a/3

alış - Karşılıklı almak.

borç a.- sağız 28b/5

altın Alt.

a.+ dın 115b/4, 31a/2, 40b/4, 45b/5, 45b/8, 47b/6, 52a/4, 58a/8, 64b/9,

71b/5, 75a/2, 91a/1

a.+ ındın 79b/4

a.+ larından 75b/3	‘.+ lerni kıldılar 72a/9, 8b/5
altı (Sayı) Altı.	eğgü ‘.+ lerni kıldılar 34a/11
a. 91b/11	‘.+ ni 27b/6
a.+ da 47a/4, 47a/6, 47b/3	‘.+ ni kılsa 70a/11
altun Altın.	ammā (<Arp.) Ama, lâkin, fakat.
a. 35b/5, 37a/4	a. 62b/4
a.+ dın 30b/10	ana Anne, ana.
a.+ larını 111a/1	a. 23a/5, 46b/6, 46b/7,
amānliĝ (<Arp.+T.) Aman	49b/11, 59a/10
verilmiş,	a.+ ĝa 17b/1, 20b/9, 50a/9,
güvenli.	86b/7, 8b/7
il a. kılĝıl 12b/8	a.+ rıĝ 74a/1
‘amel (<Arp.) Amel, iş.	a.+ rıĝızını 89b/2
‘.+ i 64a/1	a.+ lar 23a/2
‘.+ in 2b/5	a.+ ları 48b/6
aldaşmaqda yinĝgenning ‘.+	a.+ larınĝız 48b/3, 48b/5
in kılĝan turur 60a/4	a.+ larınĝızınıĝ 48b/4
‘. kıl- : Yapmak, dinin	a.+ m 98a/6
gereklerini yerine getirmek.	a.+ mnı 74b/5
‘.+ in kılur 104b/3	a.+ sı 47a/5, 70b/10
‘.+ in kılurlar 60a/4	a.+ sına 47a/4, 47a/5,
‘. kılĝanlarınĝ 40b/4	47a/6
‘.+ ler kıldılar 62b/1, 64b/1,	a.+ sını 65a/10
90b/10	a.+ sız 47b/2, 62b/7
‘.+ leri 109b/1, 113b/11,	ançaklı O derece, o kadar.
21a/6, 31b/4, 68b/10, 97b/11	a. 101a/10, 10b/3
‘.+ lerimüzni 13b/10	and And, yemin.
‘.+ lerindin 72a/4	a. tuta: Yemin olsun ki.
‘.+ lerini 105b/11	a. tuta 76b/4
‘.+ lerininĝ 111a/10	anda Orada.
‘.+ lerni 28a/7, 3b/10,	a. 12a/1, 32b/10, 95b/11
52a/4, 72a/9	andaĝ Öyle, o şekilde.

a. 11b/4, 53a/2
arıġ - Anmak, zikretmek.
a.- dılar 40b/1
a.- ġaylar 21b/7
a.- maz mu siz 80b/9
a.- mışınġdın 79b/9
arıġdur-Hatırlatmak,
düşündürmek.
a.- ġul 80a/1
a.- maġ 79b/10, 81b/2,
88a/6
a.- uldı 64b/11, 99b/6
a.- uldılar 65a/3, 78a/2
ant Ant, yemin.
a. 52b/9, 77a/3
a. iġ- Yemin etmek.
a. iġerler 112b/10, 113a/8,
114a/11, 22a/4, 52b/5, 73b/4,
73b/7
a. iġgeyler 111b/10
a. iġsenġiz 72a/1
a. iġti 89a/4
a. iġtinġiz 91b/1
a. iġtiler 68b/10, 83a/4
a.+ lar 109a/3, 73b/9
a.+ larınġız 22a/3, 72a/1
a.+ larınġızġa 22a/1
a.+ larınġıznı 72a/2
a.+ larındın sonġra 73b/9
a.+ larını 35b/9
a.+ larını bozsalar 109a/2
a.+ larınırġ 68b/10, 83a/5

a.+ larını 71b/10
a.+ nı 108b/11, 108b/8
anuk Hazır.
a. 29a/3
a. kıl- Hazırlamak.
a. kıldı 115b/4, 55b/6,
56b/9
a. kıldıġ 48a/5, 50b/2,
60b/6, 61a/11
a. kılġaylar irdi 112a/5
a. kılınġ 106b/5
a. kılındı 3b/9, 40a/7, 40a/9
anukluk Hazırlık.
a. 112a/5
‘ār (<Arp.) Ar, utanma.
‘ **tut-** Çekinmek, utanmak.
‘. tutmaġay 62a/9
‘. tutsa 62a/10
ara Ara, arasında.
a. 74b/9
a.+ nġızda 112a/7, 18a/10,
23b/10, 28b/5, 29a/3, 34a/9,
34b/8, 49b/3, 53a/9,
55a/3, 55b/2, 60a/2, 72a/5,
76a/9, 79a/4, 82a/4
a.+ nġıznırġ 73b/1
a.+ larınġda 55b/2
a.+ larınġıznı 102b/7
a.+ larında 11b/8, 17b/3,
20b/4, 22b/11, 31a/8, 31b/6,
50a/8, 52b/10, 55a/3,
65a/3, 67b/4, 67b/5, 68a/8,

68b/1, 69b/10, 91a/5
a.+ mda 76a/8, 79a/3
a.+ mızda 34b/8, 66a/4,
94a/9, 94b/3
a.+ mızdın 78b/7
a.+ nızda 107b/8
a.+ sında 104a/6, 106b/11,
107b/8, 10b/7, 13b/5, 16a/1,
20b/3, 22a/2, 29b/3,
32a/8, 36b/6, 40b/9, 48b/8,
52a/7, 53a/9, 57b/7, 58b/11,
58b/9, 60a/5,
60b/5, 60b/7, 65a/11,
65b/3, 66a/5, 7b/2, 91a/7, 94b/3
a.+ sını 107a/1
a.+ sınığ 50a/7
'**Arab** (<ö.a.) Arap.
'+. lardın 115b/5
'**Arafāt** (<ö.a.) Mekke civarında
bulunan bir dağın adı, Arafat.
'+. dın 19b/1
ārām (<F.) Huzur, ferahlık, sekinet.
ā.+ ını 111b/6
ard Ard, arka.
a.+ ınğa 10b/2
arı - Arınmak, temizlenmek.
a.- ğaylar 21b/9
arığ Temiz, arı, pak, helal.
a. 107a/11, 114a/8, 13a/3,
32b/11, 44a/5, 51a/3, 63b/8,
64a/5, 71b/9,
73a/2, 98b/10

a.+ dın 105a/2, 44a/6
a. kııl-: Temizlemek.
a. kııldı 33a/7
a. kılganınığ men 34a/7
a. kıılınmış 52a/5, 65b/8
a. kıılınmışlar 31a/2, 4a/1
a. kıılmas 16b/8, 35b/10
a. kıılsa 103a/10, 67b/2
a. kıılır 15a/4, 51b/5
a.+ lar 4b/2, 61a/10, 63b/5
a.+ lardın 104a/9
a.+ larını 71b/8
a.+ larnı 90a/1
a.+ nı 16a/8
a.+ rağ 23a/2
a.+ sız 72a/4, 86a/5, 98b/10
a.+ sızğa 27b/3
a.+ sızlar 110a/10
a.+ sızını 105a/3
arığla - Tesbih etmek.
a.- yur miz 4b/2
a.- yurlar 102b/3
arığlık Münezzeh olma.
a. 110b/7, 12a/2, 45a/8,
4b/5, 62a/8, 82b/5, 97b/3, 74b/6
arığ Irmak.
a. 25a/1
a.+ lar 114a/8, 115b/4,
27a/10, 31a/2, 3b/10, 40b/4,
45b/5, 45b/8, 47b/6,
52a/5, 58a/8, 64b/9, 71b/5,
75a/2, 91a/1

- a.+ larını 75b/3
- arın** - Temizlenmek.
- a.- ğanlarını 21b/10
- a.- ırğ 64a/3
- a.- salar 21b/9
- arıt** - Temizlemek, temize çıkarmak.
- a.- ırğ 12b/6
- a.- mağ 40b/10
- a.- mağı 13b/8
- a.- sa 42a/8, 64a/7
- a.- ur 43a/4
- a.- urlar 51b/4
- arka** Arka, arka taraf, sırt.
- a.+ ları 111a/3, 77a/5, 85a/10, 86a/8
- a.+ larıngız 82a/3
- a.+ larındın 100a/9, 18b/2
- a.+ larınıng 10b/2, 45a/1
- a.+ sın 73a/7
- arkuru** Engel.
- a. koy-:** Engel koymak.
- a. koyğan 22a/1
- ārlan** - Utanmak, çekinmek.
- ‘.- dılar 62b/2
- arsık** - Aldanmak, aldatılmak.
- a.- mağ 44b/8
- arsıktur** - Aldatmak, kandırmak.
- a.- dı 31b/7, 79b/11, 84b/9, 91b/5
- a.- mağ 89a/5
- a.- mağını 58a/6
- a.- masun 45b/6
- a.- dı 106a/3
- ‘arş (<Arp.) Arş**
- ‘. 91b/11
- art** Art, arka.
- a.+ ında 45a/1, 82a/3
- a.+ ında turur 48b/10
- a.+ larında 25b/9
- art** Artmak, çoğalmak.
- a.- mağ 111a/8
- a.- sunlar 44a/4
- artuğ** Fazla, çok.
- a. 43b/9, 9b/4
- a.+ rağ 23a/1
- a.+ sı 43b/3, 19b/1
- artuğsı kıl-:** Nafile olarak yapmak.
- a.+ sı kılğanlarını 114b/8
- a.+ sı kılsa 15b/2, 17b/7
- artuğluk** İhsan, lütuf, fazilet.
- a. 24a/8, 35b/2, 43b/5
- a.+ dın 90b/6
- a.+ ındın 49b/10
- a.+ nı 23b/10, 27b/5, 63a/5
- artur** - Artırmak, takviye etmek.
- a.- dı 102b/9, 24b/7, 2b/7, 43b/8, 49b/8, 50a/2, 55b/11, 56a/1, 92b/11, 97a/6
- a.- dılar 59b/5
- a.- du miz 81a/7
- a.- duğ 25a/11
- a.- dum 12b/1, 5b/5

a.- ğay 69b/9, 70a/8	ā. kılmakı 107a/7, 21b/7,
a.- ğay miz 6b/1, 99b/1	92a/8
a.- mağaylar irdi 112a/7	ā. kılmakım 74a/3, 74a/4,
a.- ur 28a/6, 62b/1	74a/5
'arza (<Arp.) Sunma, sunuŝ.	ā. kılu birdi 66a/11
˘. kııl-: Arz etmek, sunmak.	āsānlık (<F.+T.) Kolaylık.
˘. kııldı 4b/3	ā. 94b/10
ārzū (<F.) Arzu, istek.	ā.+ nı 17b/11, 94b/9
ā.+ larĝa 49b/1	asıĝ Fayda, yarar.
ā.+ larnıĝ 30b/9	a. 101a/11, 47a/7, 71a/1
ārzūla- (<F.+T.) Arzulamak,	a.+ ındın 21a/10
istemek, temenni etmek.	a. kııl-: Fayda vermek, yararlı
ā.- dı 11a/8, 56b/6	olmak.
ā.- dılar 54b/10	a. kılmadı 3a/4
ā.- nıĝ 10a/3	a. kıılmas 10b/9, 12b/2,
ā.- maĝay 10a/3	80a/4, 87b/1
ā.- marıĝ 49b/7	a. kıılır 15b/10
ā.- maķ 93b/9	a.+ lar 21a/10
ā.- yur 10a/5, 32a/8	a.+ nı 61a/10
ā.- yur irdinĝiz 41a/2	a.+ sız 96b/3
ā.- yur siz 103a/4	a.+ sız boldı 92a/8
as - Asmak.	a.+ sıznı 105a/2, 46a/7
a.- ğay men 96a/4	a.+ sızraķ 69a/11
a.- madılar 61a/6	a.+ sızraķı 104a/2
āsān (<F.) Kolay.	asıĝsız fāl tutmak: Uĝursuzluk.
ā. 62a/2	96b/3
ā. bol-: Kolay olmak.	asıl - Asılmak.
ā. boldı 19a/3	a.- ĝan 63a/5
ā. bolĝan 102a/4	a.- mış 59a/1
ā. bolsa 19a/6	a.- sa 66b/8
ā. irdi 49b/5	aç(ı)l (<Arp.) Asıl.
ā. kııl-: Kolaylaŝtırmak.	a.+ ı 30a/7

ast Alt, aşağı.

a.+ ın 102b/1, 60a/8

a.+ ındın 114a/8, 27a/10,
3b/10, 70a/3

a.+ ınrak 105a/11, 111b/7

aşak Tuvalet, ayak yolu.

a. 51a/2

a.+ dın 64a/4

āškārā (<F.) Aşkar, açık, açıkça.

ā.+ sın 83b/11

ā. kıl-: Açığa vurmak,
açıklamak, belli etmek.

ā. kılur siz 73a/1

ā. 28a/2, 57b/2, 6a/6,
78a/7

ā.+ ıngızın 75a/9

ā. kılinsa 73a/4

ā. kılınğız 60b/2

ā. kılur siz 4b/7

ā. kılurlar 8a/9

aşlğ tirgi Yemek verilen,
dağıtılan, sofrası.

a. tirgi

74a/9, 74b/1

aşnu Önce.

a. 10a/3, 19b/3, 20b/7,
29b/7, 2a/5, 3b/2, 40b/5, 44b/5,
44b/9,

52b/1, 52b/4, 61a/8, 69a/7,
70b/10, 71a/7, 73a/6, 75b/8,
77a/9, 86b/1,

87a/7, 90b/2, 96a/2

mundın a. 25b/5, 37a/8,

41a/2, 43a/5, 51b/1, 66b/10,
96a/10

vaıy kılmazınğızdın a.

23b/8

a.+ dın 100a/11, 107b/3,

110b/5, 112a/9, 112b/1, 11a/8,
30a/2, 55b/9, 59b/3,

61b/7, 69a/11, 71a/3,

76b/11, 81a/4, 87b/2, 91b/8,

95a/7, 98b/3, 9b/2,

9b/8

a.+ ıngdın 61b/2, 77b/10

a.+ ıngızdın 49a/10, 59a/4

a.+ ınguzdın 113b/10,
113b/9, 63b/10

aşnu keür-: Daha evvel yapmak.

a. keürdi 106a/6

a.+ larındın 106a/10,
106a/7, 114a/2, 30b/4, 75b/1

a.+ sındın 41a/3

a. turur 17b/5

a. tururlar 12a/5

at İsim.

a.+ ı 102b/5, 11b/9, 29b/10,
2a/1, 33a/11, 46a/3, 63a/1, 75a/5,
83b/8,

83b/9, 84a/1, 88a/4

Tarığrı a.+ ı tuta 73b/4

a.+ ın 85a/11

a.+ ını 63b/7

a.+ lar 100b/11, 93a/3

a.+ ları 101a/1, 4b/4, 4b/6
a.+ larını 4b/3
a.+ lığ 10b/5, 15b/1
aṭ At (hayvan).
a.+ lardın 30b/10
a.+ larınığ 106b/6
at - Atmak.
a.- madınığ 103b/8
a.- sa 57b/2
a.- tı 103b/8
a.- tınığ 103b/8
ata Ced, ata, baba.
a. 46b/6, 46b/7, 49b/11,
59a/10
a.+ ğa 17b/1, 20b/9, 50a/9,
86b/7, 8b/7
a.+ nığız 89b/2
a.+ ları 73a/10
a.+ larınığ 13a/10
a.+ larınığız 109b/11, 47a/7,
48b/2, 81b/5, 93a/3
a.+ larınığızını 109b/10,
19b/5
a.+ larınığızınığ 48b/4
a.+ larımız 100a/11,
86a/11, 93a/1
a.+ larımızını 73a/9, 89b/5,
94b/10
a.+ larındın 81a/8
a.+ sı 47a/5
a.+ sınığ 47a/4, 80a/11
a.+ sız 47b/2

ata - Adını söylemek.
a.- dım 32b/6
atan - Atanmak, belirlenmek, karar
verilmek.
a.- mas 75a/8
a.- mış 28b/5
a.- mış vaqt 79a/8
atıl - Kovulmak.
a.- mış 32b/7
aw Av.
a.+ dın 72a/11
a.+ ı 72b/6, 72b/7
a.+ nı 72b/2
a.+ nurığ 63a/3
awıp al- Ganimet almak.
a. al- 105a/8, 107a/10
awla - Avlamak.
a.- nığ 63a/6
‘avret (<Arp.) Avret, edep yeri.
‘.+ ini 66b/2, 66b/3
‘.+ leri 89a/5
‘.+ leringizni 89a/11
‘.+ lerindin 89a/3
‘.+ lerini 89b/3
awuç Avuç.
a. 25a/2
awuçla- Avuçlamak.
a.- dı 25a/2
ay - Söylemek.
a.- dı 105b/11, 106a/1,
110b/3, 110b/4, 11b/5, 11b/7,
12a/4, 12a/5, 12b/3,

12b/4, 12b/7, 12b/9, 13a/6,
13a/9, 16a/6, 24a/7, 24b/2, 24b/5,
24b/7,
24b/9, 25a/1, 25a/4,
26a/10, 26a/11, 26a/5, 26a/6,
26a/9, 26b/3, 26b/4,
26b/5, 32b/11, 32b/2,
32b/4, 32b/9, 33a/10, 33a/3,
33a/4, 33a/6, 33b/2,
33b/3, 34a/3, 34a/6, 34b/3,
35a/9, 36a/10, 36a/11, 43b/7,
48a/4, 4a/11,
4b/2, 4b/4, 4b/6, 53a/8,
58a/2, 64b/6, 65b/1, 65b/11,
65b/6, 66a/4,
66a/5, 66a/8, 66b/2, 69b/7,
6a/3, 6b/8, 70b/4, 73b/11, 74a/6,
74a/8,
74a/9, 74b/1, 74b/3, 74b/4,
74b/6, 75a/1, 77a/2, 77a/3, 7a/10,
7a/11,
7b/1, 7b/3, 7b/6, 80a/11,
80b/2, 80b/3, 80b/4, 80b/5, 80b/6,
80b/7,
81b/9, 84b/4, 84b/5,
88b/10, 88b/4, 88b/6, 88b/7,
88b/8, 89a/10, 89a/3,
89a/8, 90b/1, 90b/3, 90b/4,
90b/5, 92a/10, 92a/11, 92a/9,
92b/5, 92b/6,
92b/7, 93a/2, 93a/6, 93b/1,
93b/3, 93b/6, 93b/7, 94a/11,

94a/2, 94a/9,
94b/4, 94b/7, 95a/11,
95b/2, 95b/4, 95b/7, 95b/8,
96a/11, 96a/2, 96a/6,
96a/7, 96a/8, 97a/11, 97a/4,
97a/5, 97a/9, 97b/1, 97b/3, 98a/5,
98a/6,
98a/8, 98b/3, 98b/6, 99b/5
rāst a.-: Doğru söylemek.
rāst a.- dı 37a/10, 41b/7
a.- dı men 88b/5
a.- dıñğ 74b/5
rāst a.- dıñğ 74a/11
a.- dıñğız 43a/6, 44b/4,
64a/8, 6a/5, 6b/6, 82a/3
a.- dılar 100a/9, 102a/8,
104a/2, 104b/4, 104b/5, 113a/2,
114a/11, 115a/3, 115b/1,
11b/2, 11b/6, 12a/1, 13a/9,
13b/1, 15a/10, 24b/1, 24b/3,
24b/6, 25a/3,
25a/6, 28a/3, 29b/3, 2b/9,
31b/7, 35b/6, 36a/11, 3a/1, 3a/2,
41a/11,
42b/1, 43a/11, 43a/9,
43b/8, 44a/11, 44b/2, 4b/1, 4b/4,
53b/9, 56a/4,
56a/5, 60a/1, 60b/9, 65a/2,
65a/9, 65b/10, 66a/2, 67a/9,
69b/3, 69b/8,
70b/4, 70b/7, 71a/11,
71b/5, 73a/9, 73b/11, 74a/10,

74a/7, 75b/6, 76b/10,
76b/4, 77a/1, 77a/2, 77a/4,
77b/3, 7a/11, 7b/1, 7b/3, 7b/4,
7b/7,
81b/2, 84a/7, 84b/8, 85a/5,
85a/9, 85b/1, 88a/9, 89a/7, 89b/4,
8a/6,
8b/1, 90a/11, 90b/1, 91a/1,
91a/10, 91a/11, 91a/5, 91b/3,
93a/1, 93b/10,
93b/2, 93b/4, 94b/10,
95b/5, 95b/6, 95b/7, 96a/1,
96a/10, 96a/4, 96b/2,
96b/4, 96b/7, 97a/4, 98a/3,
99b/6, 9b/11, 9b/6
rāst a.- dılar 112a/2, 17a/5
yalğan a.-: Yalan söylemek.
yalğan a.- dılar 76b/5
a.- dılar irdük 56a/4
a.- dım 115b/10, 74b/7
a.- duḡ 4b/8, 4b/9, 5a/1,
5a/3, 61a/1, 6a/10, 6b/3, 7a/8,
7b/10,
88b/3, 99b/8
a.- duḡları 61a/4, 61a/5
rāst a.- ḡanlar 11b/3, 31a/4,
37a/9, 43b/2, 4b/4, 85b/11, 86a/9
rāst a.- ḡanlar irdinḡiz irse
3b/7, 44b/5
rāst a.- ḡanlar irsenḡiz
101b/10, 77b/9
rāst a.- ḡanlardın 93a/2,

95b/2
rāst a.- ḡanlarḡa 75a/1
a.- ḡay 113b/2, 14a/3,
53a/9, 86a/10
a.- ḡay irdi 75b/5
a.- ḡay irdük 104b/5
a.- ḡay siz 87a/7
a.- ḡıl 101a/10, 101a/11,
101a/8, 101b/11, 102a/9, 102b/6,
105a/4, 107a/11, 109b/11,
10a/1, 10a/7, 112b/2,
112b/3, 112b/5, 113a/7, 113b/1,
113b/2, 115a/3, 115a/6,
11b/3, 12a/8, 13b/2, 13b/8,
14a/4, 18b/1, 20b/9, 21a/2, 21a/9,
21b/1,
21b/8, 30b/5, 31a/10,
31b/9, 32a/11, 32a/5, 32a/9,
34b/4, 34b/7, 35b/1,
35b/2, 36b/3, 37a/10,
37a/8, 37b/4, 37b/5, 39b/1, 42a/5,
42a/7, 43a/6,
43b/1, 44b/3, 52b/6,
53b/10, 54a/2, 58b/4, 62b/6,
63b/5, 65a/9, 65b/2,
69a/11, 69a/9, 70a/6, 71a/1,
71a/2, 73a/2, 75b/10, 75b/9,
76a/10, 76a/2,
76a/3, 76a/4, 76a/8, 77b/3,
77b/8, 78a/11, 78a/4, 78a/7,
78b/1, 78b/10,
78b/11, 78b/8, 79a/1,

79a/11, 79a/3, 79b/2, 79b/3,
79b/6, 80a/4, 80a/6,

81b/3, 81b/5, 83a/5, 85a/2,
85b/10, 86a/1, 86a/4, 86a/9,
86b/1, 86b/2,

86b/3, 86b/6, 87b/3, 87b/6,
87b/7, 87b/9, 89b/11, 89b/5,
89b/6, 8b/2,

90a/1, 90a/3, 99a/2, 9b/7

a.- ğul 81b/1

a.- madım 74b/8

a.- madım mu 4b/6, 89a/7

kışşa a.-: Hikaye etmek,
anlatmak.

kışşa a.- maduğ 61b/7

a.- marığ 15a/7, 55b/7,
62a/5, 62a/7

‘özü a.- marığ 113b/3

‘özü a.- mağ 99b/6

a.- mağları 61a/3, 85a/10,
85a/5

a.- masa 100a/4

a.- maz men 78a/11

a.- sarığ 100a/10

a.- sarığız 100a/11, 16a/10,
23b/3, 65b/5, 87a/1, 87a/8, 90a/4

a.- salar irdi 51a/9

a.- sam 74b/6

a.- sunlar 46b/11, 78b/6,
82b/11

ay Ünlem

a. 103b/4, 104a/1, 104a/10,

104a/4, 104b/1, 104b/5, 105b/6,
107a/11, 107a/2,

109b/9, 10b/10, 110a/9,
110b/10, 111a/11, 114a/9, 12a/11,
12b/11, 12b/8, 13a/2,

13a/7, 15a/6, 16a/8, 16b/2,
17a/10, 17a/6, 17b/4, 19a/11,
20a/5, 25a/6,

25b/4, 27a/1, 27b/1, 28a/9,
28b/4, 30a/10, 31b/9, 32b/9,
33a/11, 33a/6,

33a/7, 34a/6, 34b/10,
34b/7, 35a/7, 35a/8, 37b/10,
37b/4, 37b/5, 37b/7,

39a/7, 3b/1, 40a/5, 41b/3,
42a/11, 46a/1, 46a/4, 48a/6,
49b/2, 4b/6,

4b/9, 50b/10, 51a/11,
52a/8, 53a/6, 55b/6, 59a/7, 59a/9,
59b/2, 5a/6,

5b/4, 60a/6, 62a/2, 62a/4,
62b/3, 63a/2, 63a/4, 64a/1, 64a/9,
64b/3,

65a/4, 65b/10, 65b/4,
65b/6, 65b/8, 66a/3, 66b/11,
66b/2, 67a/8, 68b/11,

68b/4, 69a/5, 69a/9, 6a/3,
6a/6, 6b/6, 70a/4, 70a/6, 70b/5,
71a/2,

71b/7, 72a/11, 72a/3,
72b/2, 73a/10, 73a/3, 73b/1,
73b/11, 74a/8, 74b/1,

74b/4, 76b/10, 77a/4,
80b/6, 84b/3, 84b/7, 85a/2,
88b/11, 89a/10, 89b/1,
89b/9, 90a/6, 92a/11,
92a/9, 92b/5, 92b/7, 93a/6, 93b/4,
93b/6, 94a/10,
94a/2, 94b/7, 95a/11,
95b/8, 96b/7, 97a/4, 97b/3, 99a/2

ay Ay

a. 108a/6, 111a/5, 111a/6,
17b/10, 18b/10, 23a/10, 92a/1
ḥarām a.+ dın 21a/2
a.+ ı 17b/8
ḥarām a.+ lar 108b/1
a.+ lardın 18b/1
a.+ ları 19a/9
a.+ larınığ 111a/5
a.+ nı 63a/4, 80b/3, 82a/7
ḥarām a.+ nı 72b/9
a.+ nınığ 22a/4, 55b/3

aya Aya, avuç içi.

a. birle ün kılmak:

Alkışlamak. 104b/10

ayak Ayak.

a.+ larımıznı 41b/1

‘ayb (<Arp.) Kusur, ayıp, kabahat.

‘. **qıl-**: Ayıplamak, kızmak,
öfkelenmek.

‘. qılmadılar 114b/1

‘. qılmaz sen 96a/5

‘. qılır mu siz 69a/9

‘. qıllar 114b/8

‘. qılır 113a/1

āyet (<Arp.) Āyet.

ā. 102a/8, 14b/3, 77b/1,
77b/3, 77b/4, 83a/5, 84a/7, 95b/2

ā.+ dın 11a/4, 75a/10,
96b/4

ā.+ ler 30a/6, 30a/7, 82b/3,
83a/5, 96b/6

ā.+ leri 102b/9, 113b/2,
37b/9, 38a/10

ā.+ lerimdin 97b/7

ā.+ lerimizğa 98b/8

ā.+ lerimizni 90a/8

ā.+ lerimni 5a/9, 67b/10,
90a/7

ā.+ lerimiz 104b/4, 95a/9

ā.+ lerimizdin 87a/10

ā.+ lerimizğa 52a/1, 78b/8,
79b/8, 88b/1, 91b/6

ā.+ lerimizni 100b/2,
100b/5, 100b/7, 101a/3, 64b/2,

71b/7, 77b/6, 78a/10, 84b/8,

86b/5, 90b/7, 92b/4, 93a/5,

96b/10, 97b/10, 97b/11

ā.+ lerin 106a/10

ā.+ lerindin 75a/10, 82a/1,
89b/1

ā.+ leriğa 106a/7, 35a/8,
38b/8, 61a/2, 6b/11, 77a/8, 83b/8,
96a/5

ā.+ lerini 108b/10, 22b/8,
38b/10, 45b/10, 59b/9, 72a/2,

76b/10, 76b/2, 87a/10,
90a/10
ā.+ leriniñ 87b/1
ā.+ lerni 100b/1, 109a/2,
39a/9, 43a/4, 70b/11, 78a/6,
78b/10, 79b/5, 82a/10,
82a/9, 82b/11, 84b/2,
90a/2, 92a/8
ā.+ ni 76b/7, 97b/8
ayıl – Ayılmak, kendine gelmek.
a.- dı 97b/3
ayır - Ayırmak.
a.- duķ 5b/9
a.- maķ 23a/6
ayırt Ayırt.
a. 30a/2
ayirt kemiş-: Ayirt etmek,
ayırmak.
a. kemişgen 17b/9, 6a/2
a. kemişgil 66a/4
a. kemişmediler 60b/7
a. kemişmek 105a/10
a. kemişmez miz 13b/5,
29b/3, 36b/5
a. kemişür 104a/5
a. kemişürler 10b/7
ayırtla - Genişçe açıklamak, izah
etmek.
a.- dı 83b/9
a.- duķ 82a/10, 82a/9,
84b/1, 91b/6
a.- maķ 87a/5, 97b/6

a.- yur miz 100b/1, 109a/2,
78b/10
ayırtlan - Genişçe açıklanmış, izah
edilmiş.
a.- miş 83b/2, 96b/5
ayna- Kokusu değişmek,
bozulmak.
a.- madı 26b/1
aynat - Değiştirmek, tahrif etmek,
birbirine bedel kılmak.
a.- ğan 77a/10
a.- ğaylar 58a/4
a.- sa 17b/1
a.- urlar 17b/2
ayrıl - Ayirt etmek, ayrılmak.
a.- dı 24b/11
a.- maķ 26a/1
a.- işsalar 59a/2
ayt - Söylemek, demek.
a.- ğınça 20b/7
a.- ınĝ 11a/1, 13b/3, 34b/10,
46b/1, 46b/9, 8b/8, 99a/11
a.- ıldı 20a/2, 2b/10, 2b/8,
43a/8, 52b/2, 53b/7, 6b/2, 9b/6
a.- marĝ 11a/1
a.- masam 95b/1
a.- u birse 28b/9
a.- u birsün 28b/7, 28b/9
a.- unĝ 6a/11
a.- ur 106a/3, 111b/5,
112a/10, 12a/3, 19b/5, 19b/6,
33b/4, 36a/4, 62b/7,

68b/9, 73b/10, 76b/7, 7b/2,
7b/4, 7b/6, 80a/9, 91b/8

a.- ur irdinġiz 76b/3, 82a/1,
82a/4

a.- ur miz 44b/1, 76b/3,
95a/6

a.- ur mu siz 13b/10, 89b/6,
8b/3

a.- ur sen 39b/8, 54a/7

a.- ur siz 50b/11

a.- urlar 100a/2, 10b/6,
112b/1, 113a/6, 30a/9, 31a/3,
35b/7, 36a/1, 36a/2,

42a/5, 42a/6, 43a/10, 4a/4,
51a/7, 51b/7, 52a/11, 53b/3,
54a/1, 54a/2,

54a/6, 60b/4, 63b/4,
67a/11, 68b/7, 70b/8, 71b/3,
77a/7, 84b/8, 90a/7

a.- urur 2b/4

aytıl - Söylenmek, denilmek.

a.- dı 111a/11, 112a/6,
16a/10, 73a/8, 99a/10, 99b/1

az - Azmak, doğru yoldan çıkmak.

a.- ar 83b/7

a.- dı 58a/1, 59b/4, 64b/9,
73a/11, 76b/5, 82a/4, 91b/10

a.- dılar 61b/11, 71a/3,
71a/4, 85b/4, 90b/1, 98a/3

a.- dım 78b/11

a.- maḡ 52b/2, 58a/1,
59b/4, 80b/1, 92a/11

yıraḡ a.- maḡ 61b/11

a.- maḡnı 3a/4

a.- masaḡız 62b/10

a.- saḡız 51a/5

az Miktarca az.

a. 104a/8, 105b/3, 105b/5,
108b/10, 111b/2, 115a/4, 12b/9,
16b/7, 24b/4,

25a/2, 25a/4, 35b/9, 45a/1,
45b/11, 45b/6, 51a/11, 53a/1,
53b/10, 54b/1,

5a/10, 60a/5, 61a/4, 65a/1,
67b/10, 88a/7, 88b/3, 8b/9, 94a/7

a. boldı 46b/8

a. ḡılur siz 105b/5

a.+ nı 60b/1

‘azāb (<Arp.) Azap, eziyet.

‘. 31b/3, 6b/2, 93a/2,
96b/7, 99b/7, 104b/7

‘.+ dın 10a/6

‘.+ ı 106a/2, 86a/10

‘.+ ını 79b/5

‘.+ nı 84b/1, 96b/8, 96b/9

‘.+ nuḡ 97a/7

‘.+ urḡuznı 60a/11

‘.+ umız 88a/8, 88a/9,
95a/2, 95a/3, 77b/11

‘.+ umıznı 86b/1

āzād (<F.) Azat, hür.

ā. 17a/7, 49a/3, 49a/8,
63b/9

ā. ḡıl-: Hürriyetini vermek,

azat etmek.

ā. kılınmış 32b/3, 73a/7

ā. kılmağı 55a/11, 55b/1,
55b/3, 72a/1

āzār (<F.) Azar, eziyet, incitme.

ā. 27a/1, 27a/2, 38b/5,
44b/10, 45b/3, 56b/8

ā. kıldığ 96a/10

ā.+ nı 26b/10

āzārla - (<F.+T.) Eziyet etmek,
incitmek.

ā.- yurlar 113a/8

ā.- tırğ 47b/11

ā.- turlar 113a/6

āzārlan- (F.+T.) Eziyet edilmek.

ā.- ndılar 77a/9

azdur- Azdırmak, yoldan
çıkarmak.

a.- dı 11a/8, 4b/11, 54b/9

a.- dılar 71a/3, 90b/4

a.- durğ 88b/8

a.- ğay men 58a/3

a.- ğaylar 83b/5

a.- maslar 35a/6, 57b/4

a.- maz 4a/5

a.- sa 100b/8, 101a/7, 52b/2,
54b/10, 60a/6, 84a/10, 86a/3

a.- salar 35a/6, 57b/4

a.- ur 111a/8, 4a/4, 77b/7

a.- ur sen 98b/4

a.- urlar 83b/10

Āzer (<ö.a.) Hz. İbrahim'in babası.

Ā.+ ğa 80a/11

azğun Azgınlık yapan, yoldan
çıkan.

a. 80b/4

a.+ lar 37a/3

a.+ lardın 100b/3, 19b/3

a.+ rağ 100b/11, 69b/2

azğunluğ Azgınlık, sapıklık.

a. 102a/8, 43a/5, 89b/8,
92a/11

a.+ dın 25b/11

a.+ nı 16b/9, 51a/5

a. yolını tutarlar 97b/9

azığlığ Yırtıcı hayvan.

a. 63a/11

azık Azık.

a. 19a/10

a.+ nıñ 19a/11

‘aziz (<Arp.) Aziz, değerli, yüce.

‘. **kıl-**: Yüceltmek.

‘. kılur sen 31b/10

‘.+ ler 69a/1

‘azizlik (<A.+T.) Yücelik, üstünlük.

‘. 20a/3

Bābil (<ö.a.) Babil.

B. 10b/5

bād-reng (<F.) Bir tür hıyar.

hıyār b.+din 6b/8

bağarsuğ Bağırsak.

b.+ lar 86a/8

bağla - Bağlamak.

b.- dırğız 71b/10

b.- dılar 95b/9	97b/1
b.- sa 103a/11	b.- ırğ 40b/5, 75b/9, 82b/3,
bağlan - Bağlanmak.	94a/7
b.- dı 69b/8	b.- madılar mu 101a/5
b.- mışlarındın 106b/6	b.- mas 35b/10
bağlıg Bağlı, bağlı olan.	bağa Kurbağa.
b. 69b/7	b.+ larını 96b/5
bahā (<F.) Değer, paha.	balçık Balçık, çamur.
b. 73b/4	b.+ dın 33b/7, 74a/3, 75a/8,
b.+ ğa 67b/10	88b/6
b.+ nı 108b/10, 16b/7,	balık Balık.
45a/1	b.+ ları 99b/3
bağillık (<A.+T.) Kıskançlık,	bar Var.
ihtiras, cimrilik.	b. 100b/10, 100b/11,
b. 50b/2	100b/3, 101a/4, 101b/10, 101b/11,
b. kıl-: Cimrilik etmek.	106a/3, 107a/6, 107b/8,
b. kıldılar 114b/5, 44a/9	10b/4, 11a/1, 15a/8,
b. kılurlar 44a/8, 50b/1	17a/10, 19b/8, 20a/4, 21a/10,
b.+ nı 58b/10	22a/3, 22a/9, 24b/10,
bağış (<F.) Bağış, bahşiş.	24b/11, 25a/11, 25b/3,
b. 103b/9	26b/4, 26b/9, 27a/10, 28b/8, 2b/4,
bağ - Bakmak, görmek, ibret	2b/7, 30a/7,
almak.	30b/8, 35a/1, 35a/3,
b.- ar siz 41a/3, 5b/11, 6a/7	35b/11, 35b/4, 35b/5, 35b/7,
b.- arlar 102a/4, 103a/3	36a/4, 39a/5, 3a/8,
b.- arlar mu 20a/7, 87a/11,	45a/5, 45b/9, 46b/6, 46b/7,
91b/7	51b/9, 55a/3, 5a/2, 5b/9, 67b/6,
b.- ayın 97a/11	6a/9,
b.- ğanlarğa 7b/4, 95b/3	71a/9, 71b/1, 73a/7,
b.- ğıl 26b/1, 26b/2, 51b/5,	79b/10, 79b/7, 80a/6, 82b/3,
70b/11, 76b/4, 78a/6, 79b/5,	85b/1, 89a/9, 8a/1,
94a/1, 95a/10,	8a/2, 8a/9, 90a/5, 90b/5,

95b/7, 97a/8

b. mu 42a/5, 86b/1, 91b/8,

95b/7

bar - Varmak, gitmek.

b.- ğay 105b/8

b.- ğıl sen 66a/3

b.- ıñğ 53a/6, 53a/7

b.- mañğ 115a/3

b.- masañğız 111b/2

b.- ur siz 41b/11

barış - Barışmak.

hükme b.-: Muhakeme

edilmek, hakime başvurmak.

b.- salar 52b/1

barmaq Parmak.

b.+ ıñğız 48a/7

b.+ lar 39b/1

b.+ larını 3a/9

b.+ nı 103b/2

baş Baş, kafa, ön kısım.

b. 40b/8, 43b/6

b.+ ı 26b/8

b.+ ın 98a/6

b.+ ındın 19a/4

b.+ ını 26b/8

b.+ larğa 68a/1

b.+ ları 28b/1

b.+ larıñızğa 64a/3

b.+ larıñızını 19a/3

b. tegdi 40b/8

başla – Başlamak, komuta etmek,
yol göstermek.

b.- dı 89b/7

b.- dılar 89a/5

b.- yur men 102b/5, 2a/1,

63a/1, 75a/5, 88a/4

b.- yur miz 29b/10, 46a/3

b.- yurlar 109a/5

bat - (Güneş) batmak.

b.- ğanlarını 80b/3

kün b.- ış 96b/11

b.- tı 80b/3, 80b/4, 80b/5

bâtıl (<Arp.) Batıl, hak olmayan,
yanlış, beyhude.

a. 110b/11, 35a/9, 45a/8,
49b/3, 61a/11, 97a/5

b. bol-: Boşa gitmek, heba
olmak.

b. boldı 109b/1, 113b/11,
21a/6, 31b/3, 63b/11, 68b/10,
95b/11, 97b/11

b. bolğay irdi 81a/10

b.+ ğa 113b/11

b. kıl-: Boşa çıkarmak,
hükmsüz çıkarmak.

b. kılğanlar 100b/1

b. kılmañğ 27a/2

b.+ ları 81b/6

b.+ nı 103a/6

b. sözleri 76b/8

batur- Boğmak, gark etmek, ışığı
gitmek, tutulmak.

b.- duğ 106a/11, 5b/10,
92b/4

bay Zengin, varlıklı.

b. 27a/1, 27b/4, 28b/2, 59a/6,
84b/11

b. bol-: Zengin olmak.

b. bolsa 46b/4, 59a/11

b.+ lar 116a/1, 27b/10,
44a/11

bayıt - Zenginleştirmek.

b.- ğay 110a/11, 59a/2

b.- tı 114b/1

baylık Zenginlik.

b.+ ındın 59a/2

bayram Bayram.

b. 74b/2

bāzergānlik (<F.+T.) Ticaret.

b. 110a/1

b. bolsa 49b/3

bedel (<Arp.) Bedel, karşılık.

b. kıl-: Satın almak.

b. kıldılar 108b/10, 45a/1

b. kılğay 111b/3

b. kılmağ 5a/9, 67b/10

b. kılmağı 48a/10

b. kılmaslar 45b/10

b. kılurlar 16b/6, 35b/8,
45a/2, 51a/5

bedevī (<Arp.) Göçebe olarak
yaşayan.

b. 115b/5

Bedr (<ö.a.) Bedir.

B.+ de 39b/7

bekle - Beklemek.

b.- mek 67b/8

belā (<Arp.) Fitne.

b. 21a/4

belgölüg Apaçık, aşıkâr, belli,
bilinen, kararlaştırılmış.

b. vaqt: Tayin edilmiş
vakit.

b. vaqt 18b/1, 65a/7, 79a/6

b. bol-: Açığa çıkmak,
açıklığa kavuşturmak.

b. boldı 103a/2, 25b/11

b. bolmadı mu 95a/4

b. kıl-: Belirgin kılmak.

b. kıldırğ 84b/5

vaqtı b. kılınmış irdi 56b/11

b. kılınmış 41a/6, 97a/11,
97a/9, 98b/2

belgür- Görünmek, belli olmak,
açığa çıkmak.

b.- di 39a/8, 57b/9, 76b/11

belgürt- Açıklama yapmak, belli
etmek, açığa vurmak, meydana
çıkarmak.

b.- mezler 42a/6

b.- serğiz 27b/9

b.- ür siz 81b/4

berāber (<F.) Aynı, denk, bir.

b. 101b/8

b. bolmas 55b/10

b. bolur mu 78b/1

b. irmes 109b/5

b. irmesler 38b/9

- b. turur 2b/2
- berekāt** (<Arp.) Bereket.
b.+ ın 28a/6
b.+ lar 94b/11
- bereketlig** (<A.+T.)Yüce, hayırlı, kutsal.
b. 37b/1, 81b/6
- berḥvārdār** (<F.) Mutlu, mesut, refah.
b.+ lık 72b/7
- berḥvārdārlik** (<F.+T.) İstifa etme, yararlanma.
b. 12b/9
- berk** Hikmetli, sağlam.
b. 20a/7, 54a/1
- berkit-** Pekiştirmek, sağlamlaştırmak.
b.- mişindin 4a/6
b.- ti 104a/9
b.- ilmiş 30a/6
- beyān** (<Arp.) Açık, zahir.
b. **ķıl-**: Açıklamak, zahir kılmak.
b. ķılalınğ 82b/11
b. ķıldılar 15b/5
b. ķıldıķ 12a/5, 15b/4, 39a/9
b. ķılğay siz 44b/11
b. **ķılın-**: Açıklanmak.
b. ķılınğay 73a/5
b. ķılsa 49a/9
b. ķılsun 7b/1, 7b/3, 7b/5
- b. ķılur miz 70b/11
b. ķılur 21b/7, 22b/5, 24a/6, 27b/1, 38a/3, 62b/10, 72a/2
- beze** - Bezmek, süslemek.
b.- di 105b/11, 78a/1
b.- dük 83a/3
- bezek** Süs, ziynet eşyası.
b. 89a/11
b.+ ini 83a/10, 89b/11
b.+ leriñizni 89b/10
- bezenil** - Süslenmek.
b.- di 111a/10, 20a/10, 30b/8, 84a/5, 85a/7
- bıraķ** - Bırakmak.
b.- ğıl 106b/4
b.- tı 10a/11, 10b/2
b.- tılar 45a/1
- bī** Olumsuzluk anlamı taşıyan ön ek.
b.-hūş ol vaķtın kim 97b/2
- biç** - Biçmek, hasat etmek.
b.- meknirñğ 85b/7
- bīçāralık** (<F.) Çaresizlik.
b. 66b/2, 8a/10, 8b/1
- biçin** Maymun.
b.+ ler 7a/8
b.+ ler 69b/1
b.+ ler 99b/8
- bil** - Bilmek, anlamak.
b.- di 107a/5, 18a/5, 34a/2, 6b/4, 99a/8
b.- dirñğ 74b/7

b.- dir̄ngiz 7a/8
b.- diler 10b/9, 71b/2, 8a/5,
98a/3, 9b/2
b.- elin̄g 14a/7
b.- gen 102a/6, 103a/9,
103b/9, 105b/3, 105b/4, 106a/9,
106b/9, 107b/4, 108a/3,
109a/10, 109a/8, 110b/1,
112a/3, 112a/8, 113a/6, 12a/1,
12b/11, 13b/7, 15b/3,
17b/2, 20b/11, 22a/2,
22a/6, 23a/11, 24a/9, 24b/5,
24b/9, 26a/2, 26b/9,
27b/6, 28a/1, 29a/6, 32b/2,
32b/4, 34b/7, 35b/3, 39a/2, 39b/1,
39b/5,
42a/2, 42a/9, 44a/10,
47b/5, 49a/11, 4b/5, 53a/6, 55b/4,
57a/3, 58b/10,
58b/8, 60b/1, 60b/2, 62a/4,
62b/11, 64a/11, 64a/9, 69a/3,
71a/2, 72b/11,
74b/8, 76a/2, 76a/8,
80a/10, 81a/3, 82b/7, 82b/9,
83b/5, 84b/6, 85b/3,
95b/4, 95b/6
b.- gen irdi 48a/3, 49a/2,
50a/8, 57b/1
b.- gen kılur siz 27b/10,
29a/9
b.- gen kılur 55b/9, 59b/1
b.- gen turur 10a/4, 22b/10,

37a/6, 4a/11
b.- geni 114b/8, 73b/11,
80a/10
b.- genlerdin 80b/2
b.- genrek 43a/11, 49a/4,
51a/6, 69b/4, 78b/7, 79a/4, 84a/8
b.- gey 79b/7
b.- gey irdi 54a/11
b.- gey siz 24a/6, 71a/10,
71a/11, 85a/3, 86b/10, 96a/3
b.- gil 26b/7, 68b/2, 79a/11,
92a/1
b.- in̄g 104a/11, 104a/5,
104a/7, 105a/7, 108a/6, 108a/9,
111a/8, 18b/11, 19a/8,
19b/10, 20a/7, 21b/11,
22b/10, 23a/8, 23b/4, 24a/9,
27b/4, 55b/7, 55b/9,
66b/10, 72a/7, 72b/11
b.- medi 109a/9
b.- medin̄g mü 11a/5, 67a/7
b.- medin̄giz siz 81b/5
b.- mediler 81b/2
b.- mediler mü 113a/10,
114b/7
b.- medin 83a/3
b.- megen 27b/10, 98b/8,
99a/4
b.- megenler 8a/9
b.- megenlerdin 102a/5,
7b/1
b.- mer̄ngiz 72b/10

b.- mek 28b/9, 41a/1, 43a/8,
91b/7

b.- meki 101a/10, 101a/8

b.- mekinirġ 81b/2

b.- memek 48a/2, 78b/9

b.- mes 23a/2, 30a/9

b.- mes irdirġ 57b/5

b.- mes irdirġiz 15a/5

b.- mes mü siz 100a/5,
35a/1

b.- mes siz 15a/8, 21a/2,
35a/2, 47a/7, 89b/6

b.- mesler 101a/11, 101a/3,
104b/10, 35a/7, 69a/9, 73a/8,
77b/4, 94b/11

b.- mez 79a/4, 8b/3

b.- mez irdirġiz 24a/2

b.- mez men 74b/7

b.- mez mü siz 5b/2, 77a/7,
8a/8

b.- mez siz 106b/7, 16a/10,
4b/3, 90a/5, 90b/5, 92b/2

b.- mezler 104a/3, 108b/5,
10b/3, 116a/1, 11b/7, 12a/4,
16b/1, 16b/2, 2b/6,

3a/1, 73a/10, 76b/9, 83a/9,
84a/7, 8a/9, 96b/4, 97a/5

b.- mezler mü 8a/8

b.- se 107b/1, 43a/8

b.- se irdi 104a/3

b.- se irdük 43a/9

b.- se miz 74a/11

b.- serġ 112a/2

b.- seler 14b/1

b.- sün 40b/9, 72b/1

b.- ür 106b/7, 111b/11,
114b/7, 19a/10, 21a/1, 21b/2,
23a/2, 23b/2, 23b/4,

25b/8, 27b/8, 32a/5, 32a/6,
32b/5, 35a/2, 52b/6, 72b/10,
73a/1, 75a/10,

75a/9, 79a/5, 79a/7, 8a/8

b.- ür bolsa irdim 101b/1

b.- ür irserġiz 111b/9,
17b/8, 28b/3, 39a/10, 80b/11

b.- ür irseler 10b/10

b.- ür men 26b/3, 4b/3,
4b/7, 92b/2

b.- ür miz 77a/7

b.- ür mü siz 93b/2

b.- ür sen 27b/10, 74b/7

b.- ür siz 104a/11, 18b/1,
35a/9, 3b/5, 5a/11

b.- ürler 109a/2, 14b/5,
14b/6, 14b/7, 16a/2, 22b/5, 2a/5,
35b/7, 36a/2,

40b/3, 4a/3, 76a/11, 82a/9,
82b/11, 83b/3, 8a/5, 90a/2,
91a/11, 91a/8

yaġin b.- ürler 12a/6, 68b/4

bildür - Bildirmek, tanıtmak.

b.- di 28b/6

b.- mek 108a/7, 44a/6

b.- ür 83a/6

bilgen Bilen, haberdar, bilgili.

b. 50a/8, 82a/7

b. irdi 47a/8, 49b/10, 50b/6

b.+ rek 83b/10, 83b/6,
83b/7

bilig Bilgi, ilim.

b. 4b/5, 73b/11, 8a/9

b.+ din 12a/9, 14b/5, 61a/7,
85b/4, 86b/2

b. eyeleri: Âlimler, ilim
sahipleri.

b. eyeleri 31a/6

b.+ i 80b/9

b.+ inğizçege 50b/11

b.+ siz 82b/4, 83b/10

bilin- Tanınmak, bilinmek.

b.- inmiş 19a/9

bin (<Arp.) Oğul.

Ka'b b. Eşrefge 52b/1

binā (<Arp.) Bina, eser.

b. 3b/3

bir- Vermek, başışlamak,
getirmek.

b.- di 101b/5, 101b/6,
113a/2, 114b/5, 17a/2, 25a/8,
26a/5, 41b/2, 43b/3, 44a/8, 50b/2,
51b/10, 65b/8, 68a/10, 80a/5,
88a/2

b.- ür 27b/6

bir- : Yardımcı fiil.

āsān kılu b.- di 66a/11

cezā b.- di 42a/1

haber b.- di 4b/6

sevāb b.- di 71b/5

sonğ b.- di 114b/6

tanuqluğ b.- di 31a/5

yanutını b.- di 34a/5

yārī b.- di 106b/10, 110a/4,
111b/4, 39b/7

zekātını b.- di 109b/2, 17a/4

destür b.- dirğiz 112a/1

b.- dirğiz 22a/11, 23a/8,
48a/10, 48a/7

cevāb b.- dirğiz 73b/10

tanuqluğ b.- diler 36b/8,
84b/9, 90b/1

yanutın b.- diler 34a/5

yārī b.- diler 107b/10,
107b/5, 99a/1

zekātını b.- diler 28a/8

b.- dim 36a/8, 97b/4

ögüt b.- dim 94b/7

b.- dük 100a/7, 100b/2,
12a/10, 14b/5, 20a/9, 25b/1,
51b/11, 60b/11, 61b/6,

68a/4, 6a/2, 76a/11, 7a/5,
81a/10, 81a/2, 82a/2, 83b/3,
87a/4, 9a/8,

9b/10

b.- dük 81a/3

cezā b.- dük 86a/9

mīrās b.- dük 96b/10

tanuqluğ b.- dük 100a/10,
84b/8

müjde b.- geler 92a/5
birgen: Veren.
b.- gen 60b/1
müjde b.- gen 101b/2,
12a/6, 65b/5
ögüt b.- gen 92b/9
tanuqluğ b.- gen 109a/11
yārī b.- gen 105a/7
mühlet b.- gen men 101a/3
müjde b.- gendin 65b/5
yārī b.- gendin 114b/3
b.- genler 61b/2
müjde b.- genler 61b/8
tanuqluğ b.- genler 34a/5
ögüt b.- genlerdin 89a/4
yārī b.- genlerdin 31b/4,
34a/11, 37a/5, 45a/9, 70b/7
yārī b.- genleri 34a/4
rūzī b.- genlerinġ 74b/2
yārī birgüci: Çok yardım
eden, kurtarıcı.
yārī b. 105a/7
meded b.+ rġiz 103a/7
b.+ m 102a/1
yārī b.+ si 39b/6
b.- gey 107b/1, 113a/3,
50b/7, 60a/10
cezā b.- gey 85b/2
haber b.- gey 65a/4
meded b.- gey 39b/10
tevfik b.- gey 50a/8
yanut b.- gey 41a/5
yetirü b.- gey 13b/7
b.- gey irdük 53a/2
b.- gey miz 41a/7, 41a/8,
53b/1, 57b/8, 60b/7, 61b/3
cezā b.- gey miz 87a/10
koyu b.- gey miz 57b/10
yanut b.- gey miz 41a/8
yārī b.- gey siz 36a/10
yārī b.- geylelerinġ 41b/4
b.- gil 12b/8, 19b/5, 19b/6,
32b/11
destür b.- gil 112a/10
haber b.- gil 4b/6
mühlet b.- gil 88b/7
müjde b.- gil 108a/9,
111a/2, 15a/10, 22a/1, 31b/3,
3b/9, 59b/6
rūzī b.- gil 74b/2
tanuqluğ b.- gil 34a/4
yārī b.- gil 25a/7, 29b/8,
41b/1
b.-inġ 111a/11, 46a/10,
46a/6, 46b/3, 49a/1, 49a/5, 50a/1,
85b/7, 8b/9
haber b.- inġ 4b/4, 77b/8,
78a/7
kuya b.- inġ 108b/3
müt'a b.- inġ 23b/6
rūzī b.- inġ 46b/1, 46b/9
tanuqluğ b.-inġ 34b/10,
36a/11
yığlu b.- inġ 111b/8

5a/11	zekātnı b.- inġ 11b/1, 53b/7, talāk b.- ilmiş 24a/5 b.- medi 65b/8 tanuġluk b.- megil 86b/4 b.- menġ 46a/11 mühlet b.- menġ 102a/1 b.- mek 46a/10 müt'a b.- mek 23b/7, 24a/5 nafaġa b.- mek 24a/3 yārī b.- mek 107b/7, 40a/1 yārī b.- meki 106b/10 yuluġ b.- mekni 80a/2 tanuġluk b.-mes men	b.- seler 110b/3 tanuġluk b.-seler 47b/9, 86b/4 zekātnı b.-seler 108b/3, 109a/1 destür b.- sem 96a/2 aytu b.- sün 28b/7, 28b/9 şifā b.- sün 109a/7 yārī b.- sün 109a/6 b.- ür 24b/8, 35b/2, 69a/2 cevāb b.- ür 58b/4 ħaber b.- ür 113b/1, 68a/11, 73a/11, 79a/8, 83a/4, 87b/11, 87b/4 mīrāş b.- ür 96a/9 müjde b.- ür 109b/7, 33a/1, 33a/11 ötünġ b.- ür 24a/10 rūzī b.- ür 20b/1 tanuġluk b.- ür 61b/9 tükel b.- ür 34a/11, 62b/1 yārī b.- ür 102a/1, 42b/10 b.- ür men 12b/9 ħaber b.- ür men 33b/9 ögüt b.- ür men 92b/1 cezā b.- ür miz 81a/5, 90b/8, 90b/9, 98a/10 oġtu b.- ür miz 44a/4 oġutu b.- ür miz 44a/3 rūzī b.- ür miz 86b/8 ħaber b.- ür mü men 69a/11 erkligi b.- ür sen 31b/10
76a/10	yārī b.- mesenġiz 111b/4 b.- mesler 101b/7, 51b/9 yārī b.- mesler 102a/3 ġazġanu b.- mesün 63a/6,	
64a/10	b.- mez siz 58b/5 b.- se 114b/4, 27b/9, 36a/3 aytu b.- se 28b/9 taşdıġ b.- se 103b/8 yārī b.- se 110b/10, 42b/9 b.- senġ 101b/4 yuluġ b.- senġ 80a/2 b.- senġiz 27b/9, 46b/5,	
52a/6, 63b/10, 64b/6	borġ b.- senġiz 64b/7 nuşret b.- senġiz 64b/7 talāk b.- senġiz 23b/8	

tanuqluğ b.-ür siz 35a/8,
76a/9
meded b.- ürler 102a/7
tanuqluğ b.- ürler 61b/10,
86b/4
zekātın b.- ürler 114a/6,
98b/7
birigli: Verilen.
müjde b.+ igliler 20b/2,
78a/8
biril - : Verilmek.
b.- di 13b/4, 13b/5, 27b/7,
31a/10, 36b/5, 63b/8, 84a/7
tükel b.- di 31b/9
b.- dirıgiz 91a/3
b.- diler 10b/2, 110b/2,
14b/1, 14b/3, 20b/4, 31a/8, 31b/5,
37b/7, 44b/11,
44b/9, 51a/11, 51a/4,
51b/6, 59a/4, 63b/9, 69a/6, 78a/3
b.- gen 35b/1
dın b.- gen 74a/1
cezā b.- gey 58a/10
cezā b.- geyler 83b/11
yanut b.- geyler 101a/1
b.- medi 24b/7
cezā b.- mes 87b/5
mühlet b.- mes 15b/8
yārī b.- mes 9a/7
b.- meserıgiz 67b/1
b.- meseler 113a/1
yārī b.- mesler 12b/3, 38b/5,

5b/7

mühlet b.- mişlerdin 88b/8

b.- se 27b/6, 35b/1

b.- se miz 84a/7

b.- serıgiz 67a/11

b.- seler 113a/1

destür b.- seler 115b/6

cezā b.- ür 81b/11

tükel b.- ür 28b/4

rüzī b.- ürler 43b/3

cezā b.- ürler mü 97b/11

birış - : İşteşlik anlamı

vardır.

yārī b.- irıg 63a/7

yārī b.- mediler 108a/11

yārī b.- merıg 63a/8

yārī b.- ür 9a/2

bir (Sayı) Bir, tek, aynı.

b. 101a/2, 101b/2, 103a/1,
103b/2, 103b/6, 105b/7, 106b/2,
108b/2, 108b/4,

10a/11, 10b/2, 10b/6,
10b/8, 111a/9, 113b/4, 115a/5,
115a/8, 11a/5, 13a/1,

13a/10, 13b/5, 14b/3,
14b/6, 14b/9, 15b/8, 16a/6, 17b/7,
20b/1, 22a/10,

22b/10, 25a/2, 26a/11,
26b/6, 26b/8, 28a/7, 28b/10,
28b/4, 29a/6, 29b/3,

30b/7, 31b/6, 31b/9, 32a/7,
32b/8, 35a/6, 35a/9, 35b/1, 35b/5,

37b/7,
38a/4, 3b/10, 40a/2,
41b/11, 42a/3, 42b/11, 43a/7,
44a/1, 44b/6, 46a/4,
47a/10, 47a/11, 47a/3,
47a/4, 47a/6, 47b/3, 48a/9, 50b/8,
53b/8, 54a/7,
54b/5, 54b/6, 55a/11,
55a/7, 55b/1, 55b/3, 56b/3, 56b/5,
56b/7, 57b/3,
58b/4, 62a/8, 62b/10,
62b/7, 64a/4, 65b/8, 66b/9,
68a/10, 69b/10, 6b/5,
6b/7, 70a/4, 70b/1, 70b/2,
72b/11, 76a/10, 76a/7, 76b/7,
79a/6, 79b/3,
79b/6, 82a/11, 82a/9,
82b/7, 83a/3, 83a/9, 84a/5, 86a/7,
87a/5, 87b/10,
87b/9, 89b/10, 89b/7,
89b/8, 8a/4, 90a/5, 90a/6, 90b/2,
90b/3, 92a/11,
92b/3, 92b/9, 93b/8, 94a/5,
94a/8, 94b/2, 95b/6, 97b/5, 97b/6,
97b/8,
99a/5, 99a/8, 99b/5, 9a/1,
9a/10, 9a/4, 9a/9
b.+ ge 3a/10, 47b/2, 49b/10,
56a/1, 68a/9, 90b/5
tigme b.+ ge 14b/7
b.+ i 105a/8, 106a/11,
10a/5, 47a/5, 47b/1, 81a/6

biri bir: Birbiri.

b.+ i birinçe 15b/9
b.+ i birin 71a/6
b.+ inçe 47b/3
biri b.+ inçe 15b/9
b.+ inçiz 27a/9, 51a/2
b.+ inçizge 17a/11
b.+ indin 66a/7
b.+ isindin 66a/7
tigme b. nerse üze yarağlıg
111b/3
tağı ol tigme b. nerse üze
82b/8
tigme b. nerse üze 105a/10,
26b/3, 29b/1, 31b/11, 32a/6, 3b/1,
45a/4, 65b/1, 67a/8,
74b/10, 75a/4
tigme b. nersege 98b/7
tigme b. nersenin 108a/3,
49b/10, 82b/6, 83a/8
tigme b. nerseniğ 78a/2
b.+ ni 46a/9, 59a/2, 74b/4,
81a/3, 81a/7, 91a/8
tigme b. yandın birin 96a/4
biri Biri, bir kişi.
b. 105a/3, 45a/5, 60b/7
b.+ nçe 48a/4
b.+ nçizge 73b/1, 79a/10
b.+ n 66b/9
b.+ ndin 37a/4
b.+ si 103a/3, 112b/3, 36b/6
b.+ sinçe 47a/4, 48a/10

birle ile.

b. 100a/1, 100a/5, 100a/7,
100b/1, 100b/10, 100b/3, 100b/9,
101a/1, 101a/2,
101b/10, 101b/11, 101b/4,
102a/4, 102a/8, 102b/5, 103a/1,
103a/10, 103a/11, 103a/5,
103a/7, 103a/8, 103b/1,
103b/11, 103b/2, 104a/9, 104b/10,
104b/7, 105b/9, 106a/11,
106a/6, 106a/8, 106a/9,
106b/10, 106b/6, 107a/5, 107a/7,
107b/4, 107b/5, 108a/10,
108a/2, 108a/3, 108b/5,
108b/9, 109a/11, 109a/4, 109a/6,
109b/6, 109b/7, 109b/8,
10a/1, 10a/3, 10a/7,
10b/10, 10b/2, 10b/7, 10b/8,
110a/3, 110a/6, 110b/5,
110b/8, 110b/9, 111a/3,
111a/8, 111a/9, 111b/1, 111b/11,
111b/5, 111b/6, 111b/8,
112a/3, 112a/6, 112b/10,
112b/4, 112b/5, 112b/9, 113a/9,
113b/1, 113b/10, 113b/11,
113b/4, 113b/5, 114a/3,
114a/5, 114b/1, 114b/11, 114b/5,
114b/6, 114b/7, 115a/10,
115a/11, 115a/2, 115a/3,
115a/5, 115a/6, 115a/7, 115b/1,
115b/2, 115b/3, 116a/1,
11a/3, 11a/5, 11a/8, 12a/6,

12b/3, 13a/7, 13b/9, 14b/3, 15a/7,
15a/8,
16a/10, 16a/6, 16b/10,
16b/2, 16b/5, 16b/7, 16b/9, 17a/7,
17a/8, 17b/1,
18b/1, 18b/10, 18b/6,
18b/7, 18b/8, 19a/1, 19a/4, 19a/5,
20a/3, 20b/2,
20b/5, 20b/8, 21a/5, 21b/2,
21b/3, 21b/7, 22a/10, 22a/3,
22a/6, 22a/9,
22b/11, 22b/2, 22b/6,
22b/7, 22b/9, 23a/1, 23a/11,
23a/4, 23a/5, 23a/8,
23a/9, 23b/1, 23b/7, 24a/5,
25a/1, 25a/10, 25a/2, 25a/3,
25a/4, 25a/5,
25a/8, 25a/9, 25b/2, 25b/8,
26a/5, 26a/7, 27a/2, 28a/3, 28b/5,
28b/6,
28b/9, 29b/10, 29b/8, 2a/1,
2b/6, 2b/8, 30a/1, 30b/4, 30b/8,
31a/1,
31a/6, 31b/2, 31b/3, 32b/7,
33a/1, 33a/11, 33a/8, 33b/11,
33b/6, 33b/8,
33b/9, 34a/4, 34a/5,
34b/10, 34b/4, 35a/1, 35a/2,
35a/9, 35b/1, 35b/11,
35b/3, 35b/4, 35b/5, 35b/6,
36a/11, 36a/5, 36a/7, 36a/9,
37a/4, 37a/8,

38a/11, 38a/2, 38a/5, 38a/9,
38b/11, 38b/2, 38b/5, 38b/6,
38b/8, 38b/9,
39b/10, 39b/3, 39b/4,
39b/9, 3a/2, 3a/4, 3b/4, 3b/6,
40a/1, 41a/1,
41a/6, 41a/9, 41b/5, 41b/6,
41b/7, 42a/1, 42a/10, 42b/11,
42b/6, 42b/7,
43a/10, 43a/8, 43b/3,
43b/5, 43b/9, 44a/2, 44a/8, 44a/9,
44b/1, 44b/3,
44b/4, 44b/6, 45a/1, 45a/2,
45a/3, 46a/3, 46a/6, 46a/7, 46b/5,
47a/10,
47a/6, 47b/1, 47b/4, 48a/2,
48a/7, 48a/8, 48b/6, 48b/7, 49a/1,
49a/2,
49a/5, 49a/6, 49b/3, 49b/8,
4a/1, 4a/2, 4a/4, 4a/5, 4a/7, 4b/2,
4b/4, 4b/6, 50a/2, 50a/4,
50a/9, 50b/10, 50b/2, 50b/8,
51a/10, 51a/8,
51b/1, 52a/7, 52b/4, 52b/5,
52b/7, 52b/9, 53a/10, 53a/2,
53a/4, 53a/8,
53b/6, 54b/6, 54b/9, 55a/4,
55a/5, 55a/6, 55b/11, 56b/3,
56b/5, 56b/7,
57a/3, 57a/4, 57a/7, 57a/9,
57b/2, 57b/7, 58a/10, 58b/7,
59a/7, 59b/11,

59b/6, 59b/9, 5a/1, 5a/9,
5b/1, 5b/10, 5b/11, 5b/2, 60a/1,
60a/10,
60b/1, 60b/10, 60b/11,
61a/10, 61a/11, 61a/2, 61a/3,
61a/4, 61a/5, 61a/7,
61a/9, 61b/10, 62a/3,
63a/1, 63a/10, 63b/1, 64a/10,
64a/8, 64b/11, 64b/6,
65a/3, 65a/4, 65a/8, 65b/2,
66a/7, 66b/4, 66b/6, 66b/7, 67a/2,
67a/5,
67a/9, 67b/10, 67b/11,
67b/5, 67b/7, 67b/8, 68a/1, 68a/2,
68a/6, 68a/7,
68a/8, 68b/1, 68b/10,
68b/11, 68b/2, 68b/8, 69a/11,
69a/9, 69b/3, 6a/3,
6b/11, 6b/3, 6b/4, 6b/9,
70b/1, 71a/5, 71b/1, 71b/10,
71b/11, 71b/3,
71b/5, 72a/11, 72b/1,
72b/3, 73b/1, 73b/4, 73b/7, 73b/8,
74a/1, 74a/3,
74a/4, 74a/5, 74a/6, 74a/8,
74b/8, 75a/11, 75a/5, 75a/7,
75b/3, 75b/5,
75b/8, 75b/9, 76a/10,
76a/6, 76a/7, 76a/9, 77a/2, 77a/3,
77b/1, 77b/5,
78a/10, 78a/2, 78a/3, 78a/6,
78b/4, 78b/6, 78b/9, 79a/2, 79a/3,

79a/8,
79b/9, 7a/1, 7a/5, 7b/10,
7b/8, 80a/1, 80a/3, 80b/11, 80b/7,
80b/8,
81a/1, 81a/9, 81b/3, 82a/1,
82a/11, 82a/3, 83a/4, 83a/5,
83b/10, 83b/11,
83b/3, 84a/2, 84a/4, 84a/6,
84a/9, 84b/2, 84b/4, 84b/7,
85a/10, 85a/5,
85b/1, 85b/11, 85b/4,
86a/2, 86a/3, 86a/6, 86a/9,
86b/10, 86b/11, 86b/4,
86b/6, 86b/9, 87a/11,
87a/2, 87a/4, 87a/5, 87b/11,
87b/4, 87b/5, 87b/8,
88a/10, 88a/4, 88a/6,
88b/1, 88b/8, 89a/5, 89b/5, 89b/6,
8a/10, 8a/7,
90a/4, 90b/6, 91a/11,
91a/2, 91a/3, 91a/8, 91b/1, 91b/6,
91b/8, 92a/1,
92a/11, 92a/6, 92a/8,
92b/4, 92b/8, 93a/3, 93a/4, 93a/5,
93a/8, 93b/2,
93b/5, 93b/8, 94a/10,
94a/8, 94b/3, 94b/5, 94b/9, 95a/1,
95a/10, 95a/5,
95a/7, 95a/9, 95b/1, 95b/2,
95b/9, 96b/1, 96b/10, 96b/3,
96b/4, 96b/7,
96b/8, 97a/1, 97a/3, 97a/8,

97a/9, 97b/4, 97b/6, 97b/8, 98a/7,
98b/4,
98b/6, 98b/9, 99a/1, 99a/5,
99a/7, 99b/2, 99b/4, 99b/7, 99b/8,
9a/10,
9a/2, 9a/7, 9a/9, 9b/1,
9b/11, 9b/3, 9b/7, 9b/9
hikmet b. iş kılgan 111b/7,
24a/5, 26b/7, 30a/5, 34b/7, 40a/1,
49a/11, 49a/2, 55b/4,
59a/3
hüküm b. iş kılgan 74b/11
hikmet b. iş 110b/1, 31a/7
b. mü 113b/2, 113b/3
bisre -den başka, dışında.
andın b. 102a/2, 51b/3,
57b/11, 58a/1, 78b/3, 88a/7,
99b/11
anlardın b. 106b/7
mü'minlerdin b. 32a/3,
59b/7, 60a/7
sizdin b. 39a/8
süzgeyük kişilerdin b.
10a/2
Tanrırdın b. 101b/9,
109a/9, 110b/6, 11a/6, 16a/2,
34b/10, 36a/4, 3b/7, 58a/10,
58a/5, 62b/3, 71a/1, 74b/6,
80a/1, 80a/4, 83a/3, 89b/9, 90a/11
tişilerdin b. 93b/9
biş - Meyvenin olgunlaşması.
b.- mekiñge 82b/3

biş (Sayı) Beş.

b. 39b/10

b.+ de 105a/8

bişik Beşik.

b. 33b/2, 74a/2

bit - İnanmak, iman etmek.

b.- er 113a/7, 23a/1, 45b/9,
99a/4

b.- er irseler 22a/7

b.- er miz 60b/4, 9b/6

b.- er mü siz 9a/3

b.- er siz 38b/3, 39a/11

b.- erler 101a/7, 101b/2,
112a/2, 112a/4, 12a/10, 2a/3,
2a/4, 38b/11, 51b/7,

61b/1, 81b/7, 81b/8, 82b/3,
87a/5, 91b/7, 98b/8

b.- erler bolsalar irdi 71a/8

bitgen: İman eden, inanan.

b.- gen 102a/10, 108b/11,
114a/4, 21b/4, 21b/5, 49a/3,
55b/1, 58a/11, 63b/9

b.- genge 55a/10

b.- geninğiz 5a/10

b.- genler 102b/10, 102b/8,
103b/11, 106b/10, 107b/10,
109a/7, 110a/7, 112b/3, 113a/10,

29b/2, 2b/5, 38b/4, 42b/10,
43a/3, 43a/8, 61b/1, 61b/3, 64b/5,
67b/7,

71b/10, 83b/8, 93a/6,
93b/2, 96b/4

b.- genler irdinğiz irse
10a/1, 24b/11, 40b/8, 43b/11,
69a/8

b.- genler irsenğiz 102b/8,
109a/5, 66a/2, 74a/10, 94a/5

b.- genlerdin 103a/1,
107a/2, 109a/10, 114b/9, 49a/4,
55b/10, 76b/11

b.- genlerge 103b/8, 22a/1,
88a/6

b.- genlerini 54b/2

b.- genleriniğ 35a/5, 43b/5,
57b/9, 97b/3

b.- genni 55a/10, 55b/4

b.- gey 36a/9, 61a/8

b.- gey müz 96b/8

b.- geyler 21b/4, 21b/5,
83a/5

b.- inğ 115a/11, 2b/10,
44a/7, 45a/10, 51a/11, 59b/2,
5a/8, 62a/3, 62a/7,

74a/7, 99a/3, 9b/6

b.- indi 24b/4

b.- inse 24b/2

b.- medi 67a/9

b.- medinğ mü 26b/4

b.- mediler 83a/7, 94a/8

b.- megey miz 6a/6, 84a/7

b.- megi 48b/10, 87b/2

b.- merğ 35a/11

b.- mek 99a/4

b.- mekge 43a/10, 45a/10

b.- mekiŋiz 10a/1, 49a/4	b.- tiŋiz 13b/6, 93b/3
b.- meklerini 81a/1	b.- tiŋiz irse 105a/9
b.- mekni 102b/9	b.- tiŋiz mü 96a/2
b.- mes 27a/3	b.- tiler 103b/1, 103b/5,
b.- mese miz 44b/3	104a/1, 104a/10, 104a/4, 104b/1,
b.- mesler 10b/1, 2b/3	105b/6, 107b/10, 107b/4,
b.- mez miz 71b/3	107b/6, 108a/1, 109b/6,
b.- mezler 106b/1, 110b/1,	109b/9, 110a/9, 110b/10, 111a/11,
50b/4, 51a/10, 52b/9, 61a/4,	113a/8, 115b/3, 11a/1,
76a/1, 76b/1, 76b/7,	15a/6, 16a/3, 16b/3, 17a/6,
83a/6, 83b/1, 84b/1, 86b/5,	17b/4, 20a/5, 20b/5, 20b/8, 21a/8,
89b/4, 97b/8	25a/3,
b.- miş irmes irdi 87b/2	25b/5, 26a/2, 27a/2, 27b/2,
b.- mişinŋizdin sonŋ 113b/3,	28a/7, 28a/9, 28b/4, 2b/6, 34a/11,
11a/9	35a/10,
b.- mişinŋizdin sonŋra	35a/5, 37b/10, 37b/7,
37b/8, 38a/9	39a/7, 3a/1, 3b/9, 40a/5, 40b/10,
b.- mişlerindin sonŋ 36b/8	40b/11, 41b/3,
b.- mişlerindin sonŋra 37a/2	42b/1, 46a/1, 48a/6, 49b/2,
b.- se 26a/1, 70a/10, 78a/9,	4a/3, 50b/10, 51b/8, 52a/11,
7a/3	52a/4, 52a/8,
b.- se irdi 38b/3	53a/6, 53b/4, 55b/6, 58a/7,
b.- seŋiz 44a/7, 52a/10,	59a/9, 59b/2, 59b/5, 60a/6, 60b/6,
60a/11, 64b/7	62b/1,
b.- seler 10b/10, 13b/6,	62b/5, 63a/2, 63a/4, 64a/1,
50b/5, 83a/9, 95a/7	64a/9, 64b/1, 64b/3, 66b/11,
b.- seler irdi 94b/11	68b/11, 68b/5,
b.- sünler 18a/3	68b/9, 69a/3, 69a/5, 69a/6,
b.- ti 109b/2, 109b/4, 12b/8,	70a/1, 70a/9, 71a/10, 71a/11,
17a/1, 29b/1, 29b/2, 2b/10, 37b/6,	71b/7, 72a/10,
51b/11,	72a/11, 72a/3, 72a/8, 72a/9,
93b/1, 94a/6	72b/2, 73a/10, 73a/4, 73b/1,

78b/7, 7a/2,
81a/1, 8a/6, 8b/5, 90a/1,
90b/10, 94a/10, 94a/8, 98a/11,
98b/11

b.- tim 26b/4

b.- tük 13b/3, 2b/5, 30a/9,
31a/3, 34a/4, 36b/3, 3a/1, 45a/10,
67a/9,

69a/10, 69b/3, 71b/3,
74a/8, 8a/6, 96a/1, 96a/5

biti - 1. Yazmak. 2. Yazmak, takdir etmek.

b.- di 112b/2, 65b/9,
75b/10, 78b/8

b.- diñg 53b/9

b.- dük 66b/3, 67b/11,
97b/5

b.- gen 28b/6, 29a/5

b.- gey men 98b/7

b.- gey miz 44a/11

b.- gil 34a/5, 71b/3, 98b/5

b.- ñg 28b/5

b.- mek 41a/6, 98b/8

b.- mesenğiz 29a/4

b.- miş 75b/4

b.- se 28b/6

b.- se irdük 52b/11

b.- senğiz 29a/1

b.- sün 28b/5, 28b/6

b.- yür 54a/7

b.- yürler 8a/10

bitig Kitap (kutsal kitap)

b. 48b/10

bitigçi Katip, yazıcı.

b. 29a/7

bitin - Yazılmak, kaydedilmek.

b.- di 17a/11, 17a/6, 17b/4,
18a/6, 20b/11, 42a/7, 53b/8,
58b/5

b.- miş 98b/9

b.- mişi 98b/1

biz Çokluk 1. şahıs zamiri. Biz.

b. 100a/10, 100a/11,
100a/6, 10b/6, 112b/4, 112b/5,
113a/3, 12a/6, 13a/5,

13b/10, 13b/5, 13b/8,
15a/10, 24b/6, 2b/9, 34a/3,
34b/10, 36b/6, 3a/2,

44a/11, 45a/9, 4b/2,
52b/11, 57a/3, 61a/5, 61b/4,
65a/2, 65b/1, 65b/10,

65b/11, 66a/3, 66a/4,
67b/7, 71a/11, 73b/5, 73b/8,
74a/8, 76b/10, 7b/5,

83a/7, 86a/9, 86b/8, 87b/3,
88a/9, 89b/3, 92b/7, 93b/2, 93b/3,
96a/5,

96a/8, 98b/6

bolğay b. 95b/8

bulduğ b. 91a/4

ķaytarılır mu b. 91b/9

könülgenler b. 7b/6

ķulluķ ķılğanlar b. 13b/8

küyünğ b. 112b/5

b.+ .ge 71b/3
b.+ din 12b/11, 16a/7,
29b/7, 29b/8, 45a/11, 69a/10,
87a/7, 90b/1, 93a/5,
96a/5, 96b/7, 98b/4
b.+ ge 100a/2, 104b/6,
112b/2, 112b/3, 113a/3, 114b/4,
11a/1, 12a/4, 13a/1,
13b/3, 13b/9, 16a/6, 19b/5,
19b/6, 24b/1, 24b/3, 25a/3, 25a/7,
29b/8,
31a/4, 31b/7, 34a/5, 41b/1,
42a/5, 42a/6, 43b/1, 43b/8, 44b/3,
45a/10,
4b/5, 51a/8, 51a/9, 53b/4,
60b/9, 65b/5, 68b/8, 6a/9, 6b/7,
71b/3,
71b/4, 73a/9, 73b/11,
74b/2, 7b/1, 7b/3, 7b/5, 80a/4,
80a/6, 82a/2,
84b/5, 86b/2, 89b/5, 91a/4,
91b/8, 91b/9, 93a/1, 93a/2, 93b/4,
93b/5,
94b/2, 95b/7, 96a/10,
96a/5, 96b/2, 96b/4, 96b/7, 97a/4,
98a/4, 98b/5,
99a/9
b.+ inġ 13b/9, 24b/6, 34b/8,
6b/7, 7b/5
b.+ lerge 98b/5
b.+ ni 100b/1, 115b/1,
12b/11, 19b/7, 29b/6, 31a/4,

45a/11, 45a/8, 53b/10,
53b/3, 71b/4, 79b/1, 7a/11,
80a/5, 8b/1, 90b/4, 91a/10, 94b/1,
96a/6,
98a/8, 98b/4
b.+ niġ 104b/6, 111b/5,
13b/9, 25a/6, 29b/6, 35b/6, 36b/3,
42b/2, 44b/3,
53b/9, 69a/10, 73b/7,
74a/9, 74b/1, 77a/4, 7b/1, 7b/3,
7b/5, 87a/10,
87a/8, 90b/6, 91b/3,
94a/11, 96a/6, 97a/11, 9b/7
bizār (<F.) Suçsuz, masum.
106a/1
b. bol-: İlgisini kesmek,
uzaklaşmak, uzak durmak.
b. boldı 16a/5
b. boldılar 16a/7
b. bolsa miz 16a/6
b. men 76a/10, 80b/6
b.+ nı 57b/2
b. turur 108a/8
bizârlık (<F.+T.) İhtar, uzaklaşmai
uyarı.
b. 108a/5
boğazla - Boğazlamak, boğazından
kesmek.
b.- dırġız 63a/11
b.- dılar 7b/8
b.- yurlar 5b/8
b. 7a/11

boğul - Boğulmak.	kāfir b.- dı 25b/4, 26a/8,
b.- müş 63a/10	4a/4
boğazlan - Kesilmek.	kiŋ b.- dı 110a/6, 80b/9,
b.- dı 63a/11	94b/2
bol - Olmak, bulunmak.	kıvanğan b.- dı 50b/1
b.- alıŋ 115b/1	körklüg b.- dı 53a/5
b.- ası 101b/4	muhtelif b.- dı 52b/10
b.- dı 100b/3, 101b/4,	mütehayyir b.- dı 26a/8
111b/10, 37b/2, 40b/6, 48a/1,	neteg b.- dı 75b/9
66a/11, 66b/3, 78a/1,	nevmid b.- dı 63b/1
94a/1, 94a/7, 95a/10	oŋşaş b.- dı 7b/5
açuk b.- dı 112a/9, 11a/10,	örtüglüg b.- dı 86b/9, 90a/3
26b/3, 86b/8, 90a/3	rāst b.- dı 89b/8
ağır b.- dı 101a/9	sezā b.- dı 103b/6, 43a/1,
asıgsız b.- dı 92a/8	73b/6
az b.- dı 46b/8	şeklig b.- dı 112a/4
āsān b.- dı 19a/3	tap b.- dı 51b/6, 52a/1
bātil b.- dı 109b/1, 113b/11,	tar b.- dı 110a/6, 55a/3
21a/6, 31b/3, 63b/11, 68b/10,	tükel b.- dı 83b/4, 97a/1,
95b/11, 97b/11	97a/9
belgülüg b.- dı 103a/2,	üküş b.- dı 46b/8
25b/11	yawuq b.- dı 101a/6
bizār b.- dı 16a/5	yawuz b.- dı 100b/6,
cehüdlar b.- dı 11b/2	108b/10, 48b/3, 56a/6, 57b/10,
erklig b.- dı 50a/11	70a/4
fevt b.- dı 42a/2	yüksek b.- dı 101b/6, 82b/5
ğāyib b.- dı 76b/5	zāhir b.- dı 97b/2
hāzır b.- dı 13a/8, 17a/11,	uluğ b.- dı irse 77a/10
46b/8, 48a/4, 73b/1	b.- dılar 68b/10, 73a/6,
helāl b.- dı 46a/8	94b/10, 94b/5, 96b/6
hoşnüd b.- dı 75a/2	bizār b.- dılar 16a/7
qaraŋu b.- dı 80b/2	cehüd b.- dılar 51a/7, 61a/9,

67a/10, 67b/8, 70a/10, 7a/2, 86a/7
hālī b.- dılar 8a/6
hoşnüd b.- dılar 113a/1,
115b/1, 75a/2
kāfir b.- dılar 10b/4, 16b/1,
20a/10, 26a/3
korğuşsız mu b.- dılar
95a/2
korğunşsız mu b.- dılar
95a/2, 95a/3
közsüz b.- dılar 70b/2,
70b/3
müselmān b.- dılar 67b/8
müsteħaķ b.- dılar 73b/6
rāzī b.- dılar 116a/1
sağır b.- dılar 70b/3
sezā b.- dılar 38b/7, 6b/10,
9b/5
yawuķ b.- dılar 98a/7
ziyāde b.- dılar 37a/2
b.- duńguz 38a/2
ħalife b.- duńguz 98a/5
hoşnüd b.- duńguz 115a/7
yüreksiz b.- duńguz 41b/8
b.- duńguz irse 3b/5
müselmān b.- duńguz mu
31a/11
yaķın b.- duńguz mu
111b/1
yawuķ b.- duńguz mu
24b/2
‘āciz mü b.- dum 66b/2

rāzī b.- dum 63b/3
b.- ğay kim 40a/6
āsān b.- ğan 102a/4
erklig b.- ğan 68a/8
vācib b.- ğan 23b/7
ğālib b.- ğanlar 107a/6
ħvār b.- ğanlar 110b/3
nevmīd b.- ğanlar 78a/3
kāfir b.- ğannı 28a/7
ğālib b.- ğannıńğ 82a/7
b.- ğay 100a/1, 107b/9,
114b/2, 3b/2, 4b/11, 54b/4, 87a/2,
89a/1, 89b/1,
98a/4
tezgingen b.- ğay 68b/8
b.- ğay biz 95b/8
b.- ğay irdi 53a/2
bāṭıl b.- ğay irdi 81a/10
yaħşıraķ b.- ğay irdi 51a/10
b.- ğay irdińgiz 7a/7
yüreksiz b.- ğay irdińgiz
105b/3
b.- ğay irdük 87a/8
b.- ğay kim 100a/8, 100b/1,
100b/6, 101a/6, 102a/11, 104a/9,
105b/7, 106b/3, 109a/3,
109b/3, 15a/3, 17a/10,
17b/5, 18a/1, 18a/10, 18a/3,
18b/3, 20b/11, 21a/1,
21b/7, 24a/6, 27b/1,
35a/11, 38a/4, 39b/7, 40a/8,
46a/1, 48a/9, 54b/2,

56a/8, 64a/7, 67a/1, 6a/1,
6a/2, 6a/7, 72a/2, 72a/4, 73a/3,
77b/11,
78b/3, 79b/10, 79b/5, 7a/6,
86b/10, 87a/4, 87a/5, 87a/6,
92a/7, 92b/11,
92b/3, 94b/9, 96a/11,
96b/2, 99a/4, 99b/6
b.- ğay men 80b/4
b.- ğay miz 101b/5, 114b/4,
79b/2
ziyān kılğanlardın b.- ğay
miz 89a/8
yüreksiz b.- ğay siz 105b/8
b.- ğaylar 107a/4, 18a/3
ġālib b.- ğaylar 107a/7
b.- ğınça 18a/7, 18b/9,
28b/2
b.- ğul 12a/3, 33b/4, 34b/3,
77a/5, 80a/9, 97b/4
agāh b.- ğul 20b/8
āgāh b.- ğul 2b/9, 96b/3
ḥalīfe b.- ğul 97a/10
tanuḫ b.- ğul 74a/8
b.- madı 104b/10, 104b/7,
106a/8, 107a/8, 109a/10, 114a/3,
11b/10, 19a/8, 36a/3,
41a/11, 41a/6, 55a/10,
59b/5, 62a/1, 82b/6, 84b/10,
88a/8, 90b/5, 93b/10
fitneleri b.- madı 76b/4
secde kılğanlardın b.- madı

88b/4
belgölüg b.- madı mu 95a/4
b.- madılar 104b/9, 114b/1,
3a/5, 3a/6, 85b/4, 93a/6, 95a/7
ḥvār b.- madılar 41a/10
köngenler b.- madılar 3a/5
muḫīm b.- madılar 94b/6
süst b.- madılar 41a/10
b.- madım 53a/8
tamām b.- maduḫ 53a/9
ḥoşnüd b.- maġay 12a/7
b.- maġaylar irdi 83a/8
b.- maġıl 102b/2, 14b/7,
34b/3, 57a/4, 77b/1, 83b/3
kāfir b.- maġıl 10b/7
b.- marġ 104a/2, 105b/9,
38a/6, 42b/1, 5a/9, 76a/3
süst b.- marġ 40b/7
erklig b.- maḫ 60b/11
kāfir b.- maḫ 21a/3
vācib b.- maḫ 24a/5
yıraḫ b.- maḫ 58b/8
b.- maḫıñgız 14a/6
kāfir b.- maḫnı 69b/9
b.- mas 10a/10, 88b/6,
94b/1
berāber b.- mas 55b/10
erklig b.- mas 71a/1
ḥelāl b.- mas 22a/6, 22b/3
ḥoşnüd b.- mas 57a/8
ḫorḫunçsız b.- mas 95a/4
revā b.- mas 22a/11

tüz b.- mas 73a/2
b.- masa 18b/8, 47a/11,
47a/5, 47a/9, 62b/8, 70b/2
b.- masa irdi 107a/9, 25a/9,
54b/1, 57b/3, 7a/6, 91a/2
b.- masalar 28b/10
b.- masun 105a/5, 15a/1,
88a/5
b.- maz 74b/6
helâl b.- maz 48a/6
b.- mış 103b/5
b.- mışlar 113a/5
peyveste b.- mışlarınça
66a/3
müselmân b.- mışlarından
sorğ 114a/11
b.- sa 101a/6, 103a/4,
104b/5, 105a/6, 107a/3, 107a/4,
107a/6, 107a/7, 107a/8,
109b/11, 10a/7, 10a/8,
14a/6, 17b/5, 19a/4, 27a/9, 28b/2,
28b/8, 29a/3,
32a/8, 47a/11, 47a/3, 47a/5,
47a/6, 47a/9, 47b/1, 50b/4, 55b/1,
55b/2,
56b/7, 59b/11, 60a/1,
61b/8, 62a/8, 73a/10, 82b/10,
85a/6, 85b/2, 86a/5,
87a/1, 94a/8
açuk b.- sa 112a/1
ağır b.- sa 88a/11
âsân b.- sa 19a/6

bay b.- sa 46b/4, 59a/11
bâzergânlik b.- sa 49b/3
dervîş b.- sa 46b/4
eğgülik b.- sa 50b/7
hazır b.- sa 17b/10
kâfir b.- sa 25b/11, 37b/3
kul b.- sa 62a/10
sançar b.- sa 102a/5
sökel b.- sa 17b/10
üküş b.- sa 103b/11
yawukluk eyesi b.- sa 73b/5
yürğül b.- sa 88b/1
b.- sa irdi 111b/9, 42a/6,
54a/9
b.- sa irdinğiz 42a/7, 42b/6
b.- sa irdim 53a/10
bilür b.- sa irdim 101b/1
yarağlıg b.- sa irdük
111b/11
b.- sa miz 74a/11, 76b/10,
94a/11, 95b/7
bîzâr b.- sa miz 16a/6
b.- sarğ 56b/3, 66a/10,
93a/2
küç kılğanlardın b.- sarğ
78b/5
b.- sarğız 14b/1, 14b/8,
15a/1, 29a/6, 51a/2, 53b/11,
54b/11, 64a/3, 64a/4,
89a/3, 89a/4
duhül kılmaduğ b.- sarğız
48b/7

ğāfil b.- sarḡız 56b/6
helāl b.- sarḡız 63a/6
sökel b.- sarḡız 51a/1
sökeller b.- sarḡız 56b/8
şeklig b.- sarḡız 29a/3
teggey b.- sarḡız 53b/11
yaraḡlıḡ b.- sarḡız 66b/10
b.- salar 109b/3, 113a/9,
115b/1, 116a/1, 39b/6, 42b/2,
47b/3, 62b/8, 62b/9,
68b/8
cüftlüg b.- salar 49a/7
ğālib b.- salar 108b/8
hoşnüd b.- salar 22b/11,
83b/1
hōş b.- salar 46a/10
kāfir b.- salar 9b/4
müselmān b.- salar 31a/11
b.- salar irdi 115a/4
biterler b.- salar irdi 71a/8
hoşnüd b.- salar irdi 113a/2
b.- sam 66b/2, 76a/3, 7a/11
b.- sun 38a/4, 74b/1, 80b/2
açuk b.- sun 78b/10
siḡgüt b.- sun 46a/11
b.- sunlar 56b/4
b.- unḡ 13b/1, 36a/4, 36a/5,
59a/10, 7a/8, 99b/8
kōpḡanlar b.- unḡ 64a/10
tüz b.- unḡ 108b/7
b.- up 63b/5, 9a/2
hicret kılıḡlı b.- up 56a/10

b.- ur 105a/1, 108b/6,
12a/4, 33a/3, 33b/3, 33b/4, 33b/7,
34b/3, 61a/9,
74a/4, 80a/9, 82b/6, 85a/3
neteg b.- ur 24b/6
saklaḡan b.- ur 57a/10
berāber b.- ur mu 78b/1
muṡṡali' b.- ur sen 64b/11
kāfir b.- ur siz 37b/4
rāzī b.- ur siz 28b/10
kāfir b.- urlar 37b/8, 9b/7
muteḡayyir b.- urlar 112a/5
müteḡayyir b.- urlar 101a/7,
3a/3, 66a/6, 83a/7
yıraḡ b.- urlar 76b/8
kōpuḡlı b.- up 31a/6
bolun - Olunmak.
muṡṡali' b.- sa 73b/5
boluş - Karşılıklı olmak.
rāzī b.- turḡuz 49a/2
borç Borç.
b. 113a/5, 28b/5, 47a/10,
47a/7, 47b/1, 47b/4, 64b/7
b. alışsarḡız 28b/5
b. birserḡız 64b/7
boşa - Boşamak.
b.- maḡ 22a/10
b.- sa 22b/3, 22b/4
b.- sarḡız 22b/6, 23b/5
boşan - Boşanmak.
b.- mış 22a/6
boy(u)n Boyun.

b.+ ları 103b/2
b.+ mğa 63a/5, 72b/9
b.+ nuñg 71b/11
b. sü-: İtaat etmek, boyun eğmek.
b. südi 36b/2, 54a/5
b. südük 29b/3, 51a/9, 64a/9
b. südüm 13a/6
b. sügen: İtaatkar.
b. sügen 35a/3
b. sügenler miz 34a/4, 74a/8
b. sügenler 12a/2, 13a/8, 13b/6, 34b/10, 36a/7, 36b/6, 37b/11, 96a/6
b. sügenlerniñg 76a/3, 87b/9
b. sügey 36b/2
b. sügil 13a/6
b. süñg 102b/7, 104a/1, 105b/7, 32a/11, 34a/1, 40a/7, 52a/8, 72a/7
b. sümek: 1. Teslim olma, Müslümanlık, İslâm. 2. Barış ve güvenlik.
b. sümek 20a/5, 31a/7, 52b/11, 54a/6
b. sümekni 55a/5
b. sümeyü 36b/2
b. sürler 114a/6
b. süse miz 80a/7

b. süse 47b/5, 50a/5, 52b/10, 53a/3, 54a/5
b. süseniñg 83b/5
b. süseniñgiz 37b/7, 41b/3, 84a/2
b. süseler 43b/1
b. süsüñg 52b/7
boynağı Zorba, asi, inatçı.
b. 58a/2, 65b/10
boynağılık İtaatsizlik, inatçılık, isyankarlık, azgınlık.
b. kııl-: İtaatsizlik etmek, azgınlık etmek.
b. kııldılar 93b/4
b.+ ları 101a/7, 83a/7
boz - Bozmak, tahrip etmek.
b.- arlar 106b/1
'ahdini b.- arlar 4a/6
b.- dılar 109a/4
b.- ğannı 21b/2
b.- ğıl 102a/4
b.- maqları 61a/2
b.- maqlarını 64b/10
antlarını b.- salar 109a/2
bozul - Bozulmak.
b.- ğay irdi 25a/9
bögür - Böğürmek.
b.- mek 98a/1
bölük Fırka, hemfikir gurup.
b. 87b/3
bu Bu.
b. 100a/2, 100b/6, 102a/9,

104b/5, 104b/6, 105b/11, 110a/10,
111a/4, 12b/8,

25a/3, 2b/10, 32b/9, 34a/2,
34b/3, 34b/6, 35a/1, 35a/5,
39a/10, 39b/10,

40b/6, 40b/8, 43a/6, 4b/11,
53b/3, 54a/1, 54a/2, 54a/3, 57a/9,
63b/1,

63b/2, 63b/7, 66b/2, 6a/10,
6a/3, 74a/6, 75a/1, 75b/5, 76a/9,
76b/8,

77a/1, 77a/2, 77a/6, 80b/3,
80b/4, 80b/5, 81a/11, 81b/11,
81b/6, 84b/1,

84b/8, 85a/4, 85a/5, 85a/9,
85b/1, 87a/2, 87a/6, 89a/1, 89a/3,
90a/1,

91a/11, 91a/2, 91b/5,
93a/7, 95b/4, 96a/2, 96b/2, 98a/9,
98b/5, 99a/10

bular: Bunlar.

b.+ larnıñ 50b/9

buğday Buğday.

b. 26b/8

b.+ dın 6b/8

bul - Bulmak, ele geçirmek.

b.- dı 32b/8

b.- duñguz 108b/2, 55a/9

b.- duñguz mu siz 91a/5

b.- duķ 73a/9, 89b/5, 91a/5,

95a/9

b.- duķ biz 91a/4

b.- ğay 56a/9, 57a/11

b.- ğay sen 10a/4

b.- ğay siz 11b/1, 55a/6,

71a/10

b.- ğaylar irdi 52b/9, 54a/9

b.- madılar 115b/7

b.- maduķ 95a/8

b.- mağay 58a/10

b.- mağay sen 51b/9,

54b/10, 60a/9

b.- mağay siz 37a/5

b.- mas sen 88b/10

b.- masa 19a/6, 55b/3,

72a/1

b.- masarñız 51a/2, 64a/5

b.- masalar 52b/10

b.- maslar 58a/6, 62b/3

b.- maz 12b/4

b.- maz men 115b/10, 86a/4

b.- mazlar 114b/9, 115b/11

b.- sarñ 106b/2

b.- sarñız 18b/5, 29a/7,

55a/1

b.- salar irdi 112b/11

b.- ur 32a/7, 72a/11

b.- urlar 98b/8

buldurçın Bildırıcın.

b. 99a/9

b.+ nı 6a/9

bulıt (bkz. bulut) Bulut.

b.+ larnı 92a/5

b.+ nı 99a/8

bulun - Bulunmak.

b.- salar 38b/6

bulun Tutsak, esir.

b.+ lar 107a/8

bulut (bkz. bulıt)Bulut.

b.+ dın 20a/8

b.+ ı 75b/2

b.+ larınınğ 16a/1

b.+ nı 6a/8

burun 1. Burun. 2. Önce.

a. 44b/4, 68a/1

burun keçür-: Önceden yapmak.

b. keçmezler 90a/6

b. keçürsenğiz 11b/1

b. keçürünğ 21b/11

b.+ kılar 105a/5

b.+ kılarınınğ 104b/5, 76b/8

büstān (<F.) 1. Cennet. 2. Bağ, bahçe.

b. 27a/7, 27a/9

b.+ lar 109b/8, 114a/7,
115b/4, 31a/1, 3b/10, 40b/3,

45b/7, 71b/5, 75a/1,

82b/2, 85b/5

b.+ larğa 58a/8

b.+ ları 114a/8

b.+ larınğa 70a/2

buyruk Buyruk, emir.

b.+ dın 110a/4, 112b/6,
115a/1, 29a/5, 78a/10

buyruk dın çık-: Hak yoldan sapmak.

b.+ dın çıkar irdiler 6b/3

b.+ dın çıkarlar 99b/4

buyruk dın çıkğan: Allah'a iman etmeyen, buyruktan çıkan.

b.+ dın çıkğan erenler
66a/5, 66a/6

b.+ dın çıkğan 73b/10

b.+ dın çıkğanlar irdiler
99b/8

b.+ dın çıkğanlar 108b/9,
113b/7, 115a/9, 36b/1, 38b/4,

68a/7, 68b/3, 69a/11, 71a/9,

95a/9

b.+ dın çıkğanlarınınğ 97b/7

b.+ dın çıkmak 19a/10,
63b/1, 84a/1, 86a/6

b.+ ı 10a/7, 20a/8, 20b/5,
25a/5, 33b/8, 41a/6, 41b/7, 52b/7,
65a/8,

92a/1

b.+ ındın 4a/5, 93b/4

b.+ lar 12b/3

buy(u)rul - Buyrulmak.

b.- duğ 80a/7

b.- dum 76a/3, 87b/9

b.- madılar 110b/7

b.- ur siz 7b/3

b.- dılar 52b/1

buy(u)r - Buyurmak, emretmek.

b.- dı 21b/9, 4a/7, 57b/7,
89b/5, 89b/6

b.- durğ 74b/8

b.- duḡ 12b/6	b.+ lerni 80a/11
b.- dum 74a/7, 88b/5	cādū (<F.) Sihirbaz, büyücü.
b.- ğay men 58a/3, 58a/4	c.+ lar 95b/6
b.- ğil 97b/6	c.+ lardın 95b/6
b.- madı 60b/4	cādūluḡ (<F.+T.) Sihir.
b.- mas 36a/6, 89b/5	c. 95b/9
b.- ur 10a/1, 27b/5, 52a/6,	cahil (<Arp.) Bilgisiz, cahil.
7a/10	c.+ lerdin 77b/2
b.- ur mu 36a/7	cāhiliyyet (<Arp.) Cahiliye
b.- ur siz 38b/2	dönemi.
b.- urlar 31b/2, 38a/5,	c. 42a/4, 68b/3
38b/11, 50b/1	Cālūt (<ö.a.) Filistinli bir kişi. Hz.
b.- ur 16a/9, 98b/9	Davud ile savaşmış ve onun
b.- ur mu siz 5b/1	tarafından katledilmiş bir kişi.
b.- urlar 113b/5, 114a/5	C. 25a/4
buzāḡu Buzaḡı.	C.+ ğa 25a/6
b. 98a/1	C.+ nı 25a/8
b.+ nı 5b/11, 60b/10, 6a/4,	cān (<F.) Can, ruh.
98a/9, 9b/9	c.+ lar 112b/9
bühtān (<F.) İftira.	c.+ ları 115a/10
b. 48a/11	c.+ larıḡıznı 81b/11
b.+ nı 57b/2, 61a/4	c.+ nı 62a/6
büktür- Büktürmek (Doğru	cāvidāne (<F.) Sonsuza kadar
şahitlik etmemek) -3-	kalan, ebedi kalıcı.
b.- senḡiz 59b/1	c. 113a/11, 47b/8, 55b/5
b.- ü 51a/8	c.+ ler 109b/1, 109b/8,
b.- ürler 35b/11	113b/8, 114a/8, 115b/4, 28a/6,
büt - İnanmak, iman etmek.	31a/2, 36b/11, 38a/10,
b.- seler 8a/4	39a/4, 40b/4, 45b/8, 47b/6,
büt Put.	4a/2, 52a/5, 58a/8, 5a/6, 62a/2,
b.+ ler 72a/3, 97a/3	71a/8,
b.+ lerga 51b/7	71b/5, 75a/2, 84b/5, 8b/4,

8b/6, 90a/9, 90b/11

c.+ lerdin 89a/4

c.+ lık 15b/7

cedel (<Arp.) Çekişmek, atışmak.

c. kılış-: Mücadele etmek, cedelleşmek, uğraşmak.

c. kılışmağıl 57a/5

c. kılışmak 19a/10

c. kılıştırğız 57a/9

c. kılışur mu siz 93a/3

c. kılsalar 84a/2

c. kıılır 57a/9

c. kıılırlar 103a/2

c. kıılışurlar 76b/7

cem^f (<Arp.) Topluluk, grup.

b. 42a/10, 43a/8

c. kııl-: Toplamak.

c. kııldı 31b/8

c. kıılğanı 59b/10

c. kıılınmış 30b/9

c. kıılsa irdinğ 102a/8

c. kıılсарğız 48b/8

c. kıılır 73b/10

c. kıılırlar 42b/5

cenabetliğ (<A.+T.) Cünüplük, dinen temiz olmama durumu.

c. 64a/3

cevāb (<Arp.) Cevap, karşılık.

c. 62b/7

c. bir-: Cevap vermek.

c. birdinğiz 73b/10

c. birür 58b/4

c. tileyürler 58b/4, 62b/6

cezā (<Arp.) Ceza, karşılık.

c. bir-: Cezalandırmak.

c. birdi 42a/1

c. birdük 86a/9

c. birgey miz 87a/10

c. birgey 85b/2

c. birilgey 58a/10

c. birilgeyler 83b/11

c. birilmes 87b/5

c. birilür 81b/11

c. birilürler mü 97b/11

c. birür miz 81a/5, 90b/8, 90b/9, 98a/10

c.+ ları 36b/10

c.+ sı 18b/7, 40b/3

c.+ sı kıılır 9a/4

c.+ sın 18b/11, 41b/2

c.+ sını kıılır 3a/3

Cibril (ö.a.) Cibril. Dört büyük melekten biri.

C. 25b/2, 9a/9

C.+ ge 10a/7, 10a/9

cihād (<Arp.) Savaş.

c. kııl-: Allah yolunda can, mal ve mülkle savaşmak.

c. kııldı 109b/5

c. kııldılar 107b/10, 107b/4, 108a/2, 109b/6

cihān (<F.) Cihan, dünya.

c. 100a/4

ol c. 53b/10

c.+ da 10b/9, 114a/1,
114b/3, 13a/5, 19b/6, 19b/7,
21a/7, 31b/4, 34a/10,

35b/9, 36b/7, 44a/2, 64a/1,
66b/9, 67b/2, 98b/6

c.+ dın 111b/1

c.+ ğa 38b/11, 50b/4, 50b/5,
52a/10, 81b/7, 86b/5, 91a/7

c.+ ға 83b/1

c.+ nı 107a/9, 41b/10

c.+ nıñ 41a/7, 97b/11

cimā^c (<Arp.) Cima, (kadınla)
birleşme.

c. 19a/9, 23b/2

c. kıl-: Cinsel ilişkiye
girmek.

c. kılmadın turur siz 23b/5

c. kılmak 18a/4

c. kılsañız 51a/2, 64a/5

cuhūd (<Arp.) Yahudi.

c. 35a/3

c. bol-: Yahudi olmak.

c. boldılar 51a/7, 61a/9,
67a/10, 67b/8, 70a/10, 7a/2, 86a/7

c.+ lar 11b/5, 11b/6, 12a/7,
13b/1, 65b/1, 68b/5, 69b/7,
71a/10

C.+ lar 110b/3

c.+ lar boldı 11b/2

cüft (<F.) Eş.

c. 48a/10, 48b/9, 82b/6,
85b/10

c.+ i 10b/7

c.+ indin 58b/8

c.+ ini 101b/3, 46a/5

c.+ ler 23a/9, 24a/3, 31a/2,
4a/1, 52a/5

c.+ leriñge 22b/11, 24a/3

c.+ leriñiz 110a/1, 47a/9

c.+ lerimüz 85b/2

c.+ nürñ 48a/10

c.+ ürñ 4b/10, 88b/11

cüftlendür - (<F.+T.) Nikahlamak,
evlendirmek, bir araya getirmek.

c.- menñ 21b/5

cüftlüg (<F.+T.) Evli.

c. bol-: Evlenmek,
evlendirmek.

c. bolsalar 49a/7

cünüblük (<A.+T.) Cünüplü olma
hali.

c.+ ürñüz 51a/1

çat - İftira etmek, yalan söylemek.

ç.- ar irdiler 91b/10

ç.- arlar 51b/5, 73a/8, 85a/9

ç.- arlar irdi 31b/8

ç.- arlar irdiler 85b/1

yalğan ç.- arlar irdiler 76b/5

ç.- ğanlarğa 98a/10

çatmaq: Çatma, yalan ve
iftira uydurma.

ç.- mağ 85b/4

ç.- sa 37a/9

ç.- tı 51b/4, 76b/1, 81b/8,

86a/3, 90a/9	buyruḡdın .- ған еренлер
.- тлар 82b/4	66a/5, 66a/6
.- туқ 94a/11	.- ғанлар 10a/11, 16a/7,
ekirdek ekirdek.	4a/5
ḡurmā .+ .niḡ yipinçe	buyruḡdın .- ғанлар
51b/5	108b/9, 113b/7, 115a/9, 36b/1,
ḡurmā .+ i 82a/5	38b/4, 68a/7, 68b/3, 69a/11,
.+ ininḡ 53b/11	71a/10,
ḡurmā .+ ininḡ 51b/10	95a/9
ekürge ekirge.	dīndin .- ғанлар 70a/10,
.+ ni 96b/5	7a/2
erig Ordu, yardımcılar.	buyruḡdın .- ғанлар irdiler
. 103b/5, 111b/6	99b/8
.+ inḡe 25a/6	.- ғанлар irmez 67a/3
.+ ler 25a/1	buyruḡdın .- ғанlarınḡ
.+ leri 25a/4	97b/7
.+ ni 110a/7	.- ғay irdi 42a/7
ew(ü)r çevirmek, yönlendirmek.	.- ғay irdük 111b/11
.- meki 16a/1	.- ғaylar 65b/11
sonḡlarınḡız ewrü: Yüz evirip	.- ғıl 88b/10, 88b/7
arkasını dönerek gitmek.	.- inḡ 52b/11
110a/6	.- ған 110a/4
ıḡay Fakir, yoksul.	.- maḡay siz 115a/6
.+ larḡa 113a/4	.- maḡ 29a/5
ıḡ - çıkmak, ayrılmak, gitmek.	buyruḡdın .- maḡ 19a/10,
.- ar 8a/1, 8a/2	63b/1, 84a/1, 86a/6
.- ar irdiler 78a/10	.- maḡḡa 115a/6
buyruḡdın .- ar irdiler 6b/3	.- maḡnı 112a/5
buyruḡdın .- arlar 99b/4	.- mas 92a/8
.- ған 112b/6, 115a/1,	.- sa 112b/9, 115a/10,
84a/4	56a/10
buyruḡdın .- ған 73b/10	.- saḡ 14b/11, 14b/9

ç.- salar 24a/3, 54a/6,
65b/11, 67a/3

ç.- salar irdi 112a/6

ç.- tı 100b/2

ç.- tılar 105b/9, 24a/7,
25a/6, 69b/3

çıkār - 1.Çıkarmak, kurtarmak. 2.
Çıkarmak, vermek, bitirmek.

ç.- dı 102b/11, 111b/4, 3b/4,
5a/1, 82b/3, 89b/11, 89b/2, 95b/3

ç.- dılar 18b/5

ç.- duķ 27b/2, 82a/11, 92a/6

ç.- ğan 113b/1, 82a/5

ç.- ğan turur 7b/9

ç.- ğay miz 94a/10

ç.- ğıl 53b/3

ç.- ırġ 18b/5, 81b/11,
93b/10

ç.- maķı 21a/3, 9a/3

ç.- maķınġa 109a/4

ç.- mamaķ 24a/3

ç.- maz 8b/10

ç.- sa 95b/4

ç.- saġız 86b/2, 96a/3

ç.- salar 104b/3

ç.- sun 6b/7

ç.- ur 26a/2, 26a/3, 65a/7,
82a/5, 92a/7

tilin ç.- ur 100b/5

ç.- ur miz 82b/1, 92a/7

ç.- ur sen 32a/1, 74a/5

ç.- ur siz 9a/1

ç.- urlar 54a/11

çıkārıl-Çıkarılmak,
uzaklaştırılmak.

ç.- dı 38b/2

ç.- dılar 45b/3

ç.- duķ 24b/3

ç.- ur siz 89a/10

çiçek Çiçek.

ç.+ indin 82b/1

çiyseg Çisinti.

yaġmur ç. : Yaġmur çisintisi.

yaġmur ç. 27a/8

çok - Donakalmak, kalakalmak.

çokġan: Yere yıġılan,
yapışıp kalan.

ç.- ğanlar 94b/5

çök - Diz üstü oturmak, çökmek.

çökgen: Diz üstü oturan,
çöken.

ç.- genler 93b/6

çuķur Çukur, kazılmış yer.

ç. 38a/3

ç.+ inça 51b/10

dānişmend (<F.) Alim, bilgili,
danışman.

d. 69b/6

d.+ ler 67b/8, 71b/1

d.+ lerdin 110b/11

d.+ lerin 110b/6

darlık Darlık, zorluk.

d.+ da 40a/10

da'vī (<Arp.) İddia, dava.

d.+ leri 88a/8
Dāvūd (ö.a.) Kendisine Zebur isimli kutsal kitap indirilen Davud peygamber.

D. 25a/8, 71a/4

D.+ ğa 61b/6

D.+ nı 81a/4

def (<Arp.) Öteye itme, savma.

d. kııl-: Def etmek, kaldırmak, bertaraf etmek.

d. kırırğ 43a/9, 43b/1

d. kıılmağı 25a/9

derece (<Arp.) Basamak, derece, yükseklik mertebesi.

d. 101a/3

d.+ ler 22a/9

derviş (<F.) Fakir, yoksul, alçaltıcı, zillete düşürücü.

d. 44a/11

d. bol-: Yoksul olmak, fakir ve zavallı olmak.

d. bolsa 46b/4

d.+ irğ 17b/7

d.+ ler 46b/9

d.+ lerge 105a/9, 113a/4, 17a/3, 20b/10, 27b/10, 27b/9, 50a/10, 8b/8

d.+ lernirğ 72b/4

dervişlik (<F.+T.) Yoksulluk, fakirlik.

d. 17a/4, 20b/7, 28b/2, 38b/7, 6b/10, 94b/9

d.+ din 110a/11, 86b/7

d.+ ni 27b/5

destür (<F.) İzin, müsaade.

d. bir-: İzin vermek.

d. birdirğ 112a/1

d. birgil 112a/10

d. birilseler 115b/6

d. birsem 96a/2

d.+ ı 25a/8, 43a/8, 49a/5

d.+ nı 25b/8

d. tile-: İzin istemek.

d. tilediler 115a/11

d. tilemez 112a/2

d. tileseler 115a/6

d. tileyür 112a/3

d. tileyürler 115b/11

din (<Arp.) Din.

d. 105a/6, 107b/7, 109a/1, 110b/10, 111a/6, 13b/8, 18b/9, 25b/11, 31a/7,

36b/7, 51a/9, 58b/1, 63b/3

d. birilgen söz: Ruhul-Kudüs.

d. birilgen söz 74a/1

d.+ din çıkğan: Dinini terk eden, dinden çıkan.

d.+ din çıkğanlar 70a/10, 7a/2

d.+ ğa 35a/3

rāst d.: Hak din.

rāst d.+ ğa 87b/7

d.+ i 110b/9

d.+ inġiz 109a/3, 62a/5,
71a/2

d.+ inġizdin 21a/5, 63b/1

d.+ inġizge 35a/11, 94b/1

d.+ inġizni 63b/2, 69a/6

d.+ imizġa 94a/11

d.+ indin 13a/4, 21a/6,
36b/1, 68b/11

d.+ inġa 37a/10, 58b/2,
87b/7

d.+ ininġ 13b/2

d.+ leri 106a/3, 31b/7

d.+ leriġe 12a/8

d.+ lerin 85a/9

d.+ lerini 60a/10, 79b/11,
87b/3, 91b/4

d.+ ni 110b/2, 13b/8, 60b/4,
89b/7

dīvāneliġ (<F.) Delilik, cinnet.

d. 101a/4

d.+ dın 28a/3

diyēt (<Arp.) Diyet. Öldürülen kişi
için verilen kan bahası.

d. 55a/11, 55b/2

dōst (<F.) Dost.

d. 51a/6, 53b/4, 55a/2,
58a/10, 58b/3, 62b/3, 68b/5,
76a/2, 78b/3

d.+ dın 80a/1

d.+ ı 26a/2, 35a/5

d. kıllur miz 84b/6

d.+ lar 109a/10, 109b/10,

114b/3, 32a/3, 39a/7, 54b/11,
59b/7, 60a/7, 69a/7,

71a/9, 89b/4, 89b/9

d.+ larġa 88a/7

d.+ ları 102a/7, 114a/5,
26a/3, 53b/6, 65b/2, 84b/2, 84b/4

d.+ larındın 43b/10

d.+ leriġa 84a/2

d.+ larını 43b/10

d. tut-: Sevmek, arzu etmek.

d. tutar mu 27a/9

d. tutar 50b/9

d. tutarlar 71a/7

d. tutmaġanlıġ 49a/6,
63b/11

d. tutmaz 11a/2

d. tutsa 109b/11, 68b/6,
69a/4

d. tuttu 35a/6, 57b/10

d. tutunsa 58a/4

d.+ unġuz 69a/3

dōstluġ (<F.+T.) Dostluk, sevgi.

d. 25b/6, 53a/9, 71a/11

du‘ā (<Arp.) Dua, niyaz.

d. kıll-: Dua etmek.

d. kıldı 101b/4, 32b/10

d. kıllġan: Dua eden.

d. kıllġannınġ 18a/2

d. kıllġıl 96b/7

d.+ nınġ 32b/11

d.+ sın 18a/2

duġūl (<Arp.) Girme.

d. kı1-: Cinsel ilişkiye girme, cinsi münasebette bulunmak.

d. kıldırđız 48b/6

d. kılmaduk bolsandırđız 48b/7

dünyā (<Arp.) Dünya.

d. 100a/3, 107a/9, 111b/9, 114a/1, 114b/3, 115a/10, 19b/6, 19b/7, 31b/4,

34a/10, 41b/2, 98b/5

d.+ da 13a/5, 21a/6, 21b/1, 33b/1, 66b/9, 67b/2

d.+ nı 41b/9

d.+ nırđ 41a/7, 53b/10, 59a/8

düşmen (<F.) Düşman.

d. 10a/10, 10a/7, 10a/9, 16a/9, 20a/6, 55b/1, 5a/2, 83a/10, 85b/9,

89a/7, 89a/9

d. irdiler 56b/2

d.+ ğa 115a/7

d.+ ırđızni 106b/6, 96a/11

d.+ ler irdirđız 38a/1

d.+ lerğa 98a/7

d.+ leringizni 51a/6

d.+ ni 106b/6

d. tutmak 48b/3

düşmenlik (<F.+T.) Düşmanlık, kin, nefret.

d. 71a/10

d.+ nı 65a/3, 69b/10, 72a/5

ecel (<Arp.) Ecel.

e.+ i 101a/6

eğğü İyi, hayırlı, salih.

e. 113b/6, 11b/1, 28a/7, 3b/10, 52a/4, 58a/11, 58a/7, 62b/1, 64b/1,

68a/11, 70a/11, 72a/8, 72a/9, 8b/5, 90b/10

e. ‘amel: Hayırlı iş, salih amel.

e. ‘amel kı1-: Salih amel işlemek.

e. ‘amellerni kıldılar 34a/11

e.+ ler 99b/11

e.+ lerdin 114b/5, 13a/6, 33a/2, 33b/2, 39a/1

e.+ lerge 102a/2, 45b/9

e.+ ni 101b/4, 101b/5

e.+ rek 112b/3

e.+ rekni 107b/2

eğğülük İyilik, güzellik, iyi amel, nimet.

e. 102a/4, 112a/11, 114a/5, 17a/1, 17b/1, 18b/2, 19b/7, 23a/8, 24a/5,

38a/5, 38b/11, 38b/2, 39b/2, 43b/9, 49a/6, 50a/9, 52b/5, 53a/9, 54a/1,

57b/7, 5b/1, 76a/7, 87b/2, 87b/5, 96b/2, 98b/5

e. bol-: İyilik olmak, iyi

olmak.	104b/1, 104b/4, 104b/5,
e. bolsa 50b/7	105a/11, 105a/4, 105a/6,
e.+ din 19a/10, 20b/10,	105a/7, 105a/9, 105b/3, 106a/4,
20b/9, 54a/3	106b/2, 106b/3, 106b/8,
e.+ din kıldı 32a/7	106b/9, 107a/3, 107a/4,
e.+ ge 63a/7	107a/6, 107a/7, 107a/9, 107b/1,
artuqsı e.+ ge 62b/6	107b/2, 107b/7, 108a/7,
e.+ indin 43b/3, 9b/4	108a/8, 108a/9, 108b/3,
e. kıl-: İyilik yapmak,	108b/4, 108b/8, 109a/1, 109a/2,
lütüfta bulunmak.	109a/5, 109b/10, 109b/11,
e. kıldı 106a/9, 53a/4,	10a/1, 10a/2, 10a/3, 10a/5,
53a/8, 55b/9, 66a/1, 78b/6	10b/10, 110a/11, 110b/10, 110b/8,
e. kıldılar 115b/8	111b/11, 111b/2,
e. kıldım 12b/1, 5a/7, 5b/5	111b/9, 112a/11, 112a/5,
e. kılğan: 1. İyilik eden. 2.	112a/6, 112b/1, 112b/11, 113a/1,
Lutufkâr, Esmâ-i Hüsnâ'dan.	113a/9, 113b/2, 113b/3,
e. kılğan 11b/4, 71b/4	114b/11, 114b/2, 114b/4,
e. kılğanlarğa 115b/8, 6b/1,	115a/4, 115a/5, 11a/9, 11b/3,
81a/5, 99b/1	12a/4, 12a/8, 13b/6,
e. kılğanlarınıĝ 71b/6	14b/2, 14b/4, 16a/3, 16b/3,
e. kılsarıĝız 22a/2	17a/11, 17b/7, 17b/8, 18b/7,
e.+ ler 100a/1, 115b/3	18b/8, 18b/9,
e.+ lerge 14b/8	19a/2, 20a/6, 21a/5, 21b/2,
e.+ leriniĝ 96b/3	21b/3, 21b/6, 22a/5, 22a/7, 22a/8,
e.+ ni 106a/9, 107b/1,	22b/1,
27b/7, 37a/5, 86b/7, 8b/7	22b/3, 22b/4, 22b/5, 23a/6,
eger (<F.) Eĝer.	23b/5, 23b/7, 24a/1, 24a/3,
e. 100a/2, 100b/3, 100b/4,	24b/11, 25a/9,
101b/1, 101b/10, 101b/4, 101b/8,	25b/2, 25b/4, 27a/8, 27b/9,
102a/3, 102a/5,	28b/1, 28b/10, 28b/2, 28b/3,
102a/8, 102b/7, 103a/6,	28b/8, 29a/10,
103b/10, 103b/11, 104a/3, 104a/4,	29a/5, 29a/6, 29a/7, 29b/6,

31a/11, 31a/9, 32a/11, 32a/5,
32a/9, 33b/10,
34b/10, 34b/7, 35a/6,
35b/5, 37a/4, 37a/8, 37b/7, 38b/3,
38b/5, 39b/2,
39b/3, 39b/9, 3b/5, 3b/7,
40b/8, 41a/4, 41b/3, 42a/6, 42a/7,
42b/2,
42b/4, 42b/5, 42b/6, 42b/9,
43a/9, 43b/1, 43b/11, 44a/7,
44b/10, 44b/4,
44b/5, 46a/10, 46a/7,
46a/9, 46b/10, 46b/2, 47a/11,
47a/3, 47a/5, 47a/6,
47a/9, 47b/1, 47b/11,
47b/3, 47b/9, 48a/8, 48a/9, 48b/6,
49a/7, 49b/6,
4b/4, 50a/5, 50a/6, 50a/8,
50b/5, 50b/7, 51a/1, 51a/9,
52a/10, 52a/9,
52b/11, 52b/7, 53a/1,
53a/7, 53a/8, 53b/11, 53b/9,
54a/1, 54a/10, 54a/9,
54b/1, 54b/10, 55a/1,
55a/4, 55a/5, 55a/7, 55b/1, 55b/2,
56b/1, 56b/6,
56b/7, 57a/1, 57b/3,
58b/10, 58b/8, 59a/1, 59a/10,
59a/11, 59a/2, 59a/4,
59a/7, 59b/1, 59b/11, 5a/4,
60a/1, 60a/11, 60b/2, 62a/3,
62b/7, 62b/8,

62b/9, 64a/3, 64a/4, 64b/6,
65a/10, 65b/11, 66a/2, 66a/8,
67a/1, 67a/11,
67b/3, 67b/4, 68a/10,
68b/2, 69a/8, 69b/6, 70a/5, 70b/8,
71a/8, 72a/7,
73a/10, 73a/2, 73a/4,
73b/2, 73b/4, 73b/5, 74a/10,
74b/11, 74b/7, 75b/4,
75b/6, 75b/7, 76a/4, 76a/6,
76b/11, 76b/7, 76b/9, 77a/10,
77a/11, 77a/2,
77b/1, 77b/3, 77b/8, 77b/9,
78a/4, 78a/7, 79a/3, 79b/1, 79b/8,
7a/6,
7b/6, 80a/2, 80b/11,
81a/11, 81a/9, 81b/10, 83a/1,
83a/11, 83a/5, 83a/7,
83a/8, 83b/5, 83b/8, 84a/2,
85a/1, 85a/9, 85b/2, 86a/11,
86a/9, 86b/3,
86b/4, 87a/1, 87a/7, 87a/8,
89a/8, 8a/9, 90a/6, 93a/2, 93b/5,
94a/11,
94a/5, 94a/8, 94b/1,
94b/11, 94b/4, 95b/2, 95b/7,
96b/2, 96b/7, 97b/1,
97b/8, 97b/9, 98a/3, 98b/3,
9a/2, 9b/8
E. 42b/9
eg(i)l - Eğilmek, eğrilmek.
e.- ip 6a/11, 99a/11

e.- ip 61a/1
egrilik Eğrilik, kusur, pürüz.

e. 37b/6, 94a/6

e.+ ni 91a/6

ehl (<Arp.) 1. Maharetli, usta, kabiliyetli. 2. Halk, bir yerde oturan. 3. Ehil, sahip.

e.+ i 19a/8

e.+ inğdin 39b/4

e.+ indin 50a/7

Fir'avnnunğ e.+ ini 5b/10

e.+ ininğ 21a/3

ekin Ekin, tahıl.

e. 85a/10

e.+ din 30b/10, 85a/5

e.+ inğe 39a/6

e.+ leringizge 21b/11

e.+ ni 20a/2, 7b/7, 85b/6

e. turur 21b/10

ekis - 1. Eksik bırakmak, eksiltmek. 2. Hakkını vermemek, düşük fiyat göstermek.

e.- mediler 108a/10

e.- mesün 28b/7

e.- mekdin 15a/9

e.- menğ 94a/3

eksüt - Eksiltmek, azaltmak.

e.- mek 96b/1

i.- se 103a/10

i.- sün 109a/7

i.- ti 3a/6

elig El.

e.+ din 110b/3

e.+ i 25a/2, 69b/7, 69b/8

e.+ inğde 31b/11

e.+ inğni 66a/8

e.+ imni 66a/9

e.+ inde 23b/9, 35b/2

e.+ ini 95b/3

e.+ ler 50a/11

e.+ leri 10a/4, 52b/4, 66b/8, 69b/8, 75b/5, 8a/10, 8b/1, 98a/3

e.+ leringiz 106a/6, 109a/6, 19a/1, 44b/2, 48b/10, 49a/4, 50a/1, 72a/11

sağ e.+ leringiz 46a/9

e.+ leringizde turur 107b/1

e.+ leringizge 64a/6

e.+ leringizni 51a/3, 53b/7, 64a/2, 96a/4

e.+ lerimüz 112b/4

e.+ lerini 113b/6, 55a/8, 64b/4, 67a/5, 81b/11

em - Emmek.

e.- mek 48b/6

emānet (<Arp.) Emanet.

e.+ ini 29a/8

e.+ leringizge 104a/10

e.+ lerni 52a/6

e.+ lıg 92b/9

emdi Şimdi, derhal.

e. 107a/5, 18a/6, 48a/5, 7b/8

emdür - Süt emmek, emzirmek.

e.- di 48b/5
e.- mek 23a/7
e.- ürler 23a/2
emgek Sıkıntı, zahmet, eziyet, güçlük.
e.+ din 49a/8
e.+ ge 21b/3
emgen - Sıkıntıya düşmek, zahmet çekmek, üzölmek.
e.- dirğiz 39a/8
emîn (<Arp.) Güvenilir, emin.
e. **tut-**: Güvenmek, emin olmak.
e. tutsarğ 35b/4, 35b/5
e. tutuldu 29a/8
emînlik (<A.+F.) Güvende olmak.
e. 80b/11
emn (<Arp.) Emniyet, güven.
e. 12b/5
e.+ ni 42a/3
en'âm (<Arp.) Nimetler.
e.+ dın 85a/5
enâr (<F.) Nar.
e.+ nı 82b/2, 85b/6
endâze (<F.) 1. Kader, takdir. 2. Güç, kudret. 3. Ölçü, miktar.
e. **kııl-**: 1. Nasip etmek, takdir etmek. 2. Ölçüp biçme, ölçüp tartma.
e. kıılmağı 82a/7
e. kıılur men 33b/6
e. kıılur sen 74a/3

e.+ si 23b/6, 23b/7
e.+ sinçe 50b/7, 67a/2
endîşe (<F.) Düşünce, kaygı.
e. 78b/1
e. **kııl-**: Düşünmek, kaygılanmak.
e. kıılğay siz 21b/1, 27b/1
e. kıılğaylar 100b/6
e. kıılmadılar mu 101a/4
e. kıılmaslar mu 54a/8
e. kıılurlar 45a/7
er Kışı, adam, erkek.
e. 17a/7, 28b/10, 47b/2, 48b/4, 62b/7, 65b/11, 67a/4, 75b/7, 92b/3,
92b/9, 10b/7
e.+ inçe 50a/11
yol e.+ inçe 20b/10
e.+ ni 104a/6, 98b/2
eren Erkek.
e.+ ler 100b/6, 106a/9, 107a/5, 107b/8, 108b/5, 109a/4, 111b/3, 112b/6, 113b/5,
114a/4, 35a/1, 39a/10, 50a/1, 57a/8, 62b/9, 64b/3, 65b/10, 67a/10, 68b/11,
69a/9, 70a/9, 71b/5, 73a/6, 78a/8, 79b/9, 81a/11, 82a/9, 91a/7, 92b/5,
94b/8, 95a/4, 96b/6, 97a/3, 97a/4, 98a/7
e.+ ler buyruğdın çıkğan e.+ ler

66a/5, 66a/6
kâfir e.+ ler 25a/7, 29b/9,
41b/1
e.+ ler tururlar 112b/10
e.+ lerdin 106b/3, 53b/2,
55b/1, 55b/2, 56a/6, 80b/4,
86a/10, 91a/10, 93b/9
e.+ lerge 101b/2, 102a/10,
109a/2, 113b/7, 114a/7, 12a/6,
16a/2, 22a/9, 22b/5,
40b/8, 46b/6, 49b/8, 54a/3,
68b/4, 82a/10, 82b/11, 82b/3,
84b/2, 90a/2,
91b/7, 92a/8, 93b/9,
96b/11, 99b/5
yol e.+ lerge 105a/9
e.+ leri 113a/5, 55a/4,
91a/11, 94b/11
tanuğ e.+ leriñgizdin 28b/10
e.+ lerindin 98b/2
e.+ lerni 109b/6, 110a/4,
111a/11, 115a/1, 36b/8, 46a/5,
73b/10, 86a/4, 91a/11
kâfir e.+ lerni 27a/6, 70a/6
zâlim e.+ lerni 26a/8, 36b/9,
68b/6
e.+ lerniñg 100b/5, 109a/7,
39a/6, 57a/1, 71a/3, 85a/2
erklen - 1. Musavi olmak, birbirine
denk olmak. 2. Sahiplenmek, sahip
olmak, eli altında olmak.
e.- di 91b/11, 46a/9, 48b/9,

49a/4
e.- megey sen 67b/1
e.- mez men 101a/11, 66a/4
erklig 1. Veli, dost, bekçi,
sığınılacak kişi, vekil. 2. Hâkim,
Mevla (Allah).
e. **bol-**: Malik olmak, gücü
yetmek, hükmetmek.
e. boldı 50a/11
e. bolğan 68a/8
e. bolmaq 60b/11
e. bolmas 71a/1
e.+ din 11a/7, 12a/9
e.+ i 96a/1
e.+ i birür sen 31b/10
e.+ inçe 78a/4, 80a/7
e.+ imüz 29b/8
e.+ indin 92b/1, 95a/11
e.+ leri 104b/9
e.+ lerindin 2b/1
e.+ lik 80a/9
erkliglik Nüfus, güç, kudret.
e.+ din 51b/9
erklık Mülk, saltanat, kudret.
e.+ i 28b/9
e.+ inçe 13a/6
e.+ inçiz 105a/7
e.+ imüz 112b/2, 98b/5
e.+ leri 79a/11
esenlık Selamet, esenlik, selam.
e. 78b/8
esir (<Arp.) Esir.

e.+ ler 9a/2
e.+ lerdin 107b/1
esrük Sarhoş.
e.+ ler 50b/11
eşek Eşek.
e.+ inġge 26b/1
eşit - (bkz. işit-) İşitmek, duymak.
eşitgen: İşiten, duyan.
e.- gen 102a/6, 103b/9,
105b/2, 106a/9, 106b/9, 13b/7,
22a/2, 24a/9, 32b/2, 32b/4, 39b/5,
59a/9, 60b/2, 71a/2, 83b/5
e.- gen irdi 52a/8
e.- genler 112a/8, 67a/10,
67b/3
e.- gil 51a/9
e.- inġ 102a/10, , 51a/8,
73b/9
e.- inġiz 59b/8
e.- mez 16b/2
e.- mezler 100b/10, 102a/3,
104a/2, 95a/6
e.- mişindin sonġra 17b/1
e.- se 108b/5
e.- ti 44a/11
e.- tiler 71b/2
e.- tük 104a/2, 104b/4,
29b/3, 45a/9, 51a/8, 51a/9, 64a/8,
9b/11
e.- türülmedin 51a/8
e.- ür siz 104a/1
e.- ürler 77b/2, 8a/4

eşittür - Duyurmak.
e.- gey 104a/4
e.- se 104a/4
et Et.
e.+ i 63a/9, 86a/5
e.+ ini 16b/4
e.+ ni 26b/2
evvel (<Arp.) Evvel, ilk önce.
e. 82a/2
e.+ i 76a/3, 87b/9, 97b/3
küfr ketürgenlerninġ e.+ i
5a/9
e.+ inde 35a/10
ew (bkz. iw) Ev, mesken.
e. 104b/10,
e.+ i 72b/9
e.+ indin 56a/10
e.+ lerge 18b/2, 18b/3
e.+ leringizdin 53a/1
e.+ nünġ 37b/2
e.+ ümni 12b/7
ewün Tohum tanesi, tane.
e. 26b/9
e.+din 79a/6
e.+ni 82b/1
e.+nünġ 26b/8, 82a/5
ew(ü)r - Döndürmek, vazgeçmek,
dönmek.
e.- di 14a/4, 41b/10
yüz e.-: Yüz çevirmek.
yüz e.- di 52a/1
e.- diler 112a/9, 115b/10

yüz e.- düngüz 7a/6, 8b/9
e.- geni turur 14b/8
yüz e.- genler 104a/4,
114b/6, 31b/6, 75a/11, 8b/9
e.- gey men 97b/7
e.- gey miz 14a/10
e.- geyler 38b/5
e.- geyler irdi 112b/11
e.- gil 14b/9
yüz e.- gil 102a/5, 52b/6,
54a/8, 67b/4, 79b/8
yüzüni e.- gil 14b/11
yüz e.- gül 83a/1
e.- menğ 103b/5
yüz e.- mek 58b/8
e.- mekiği 14a/10
yüz e.- mekleri 77a/11
e.- se 103b/5, 76a/5
yüz e.- se 54a/6
yüz e.- seğ 67b/4
yüz e.- seğiz 59b/1
yüz e.- seler 13b/6
yüz e.- üng 47b/11
e.- üngüz 15a/1
e.- er miz 78a/6, 79b/5,
82b/10, 83a/6, 92a/8
e.- erler 95b/10
yüz e.- erler 78a/7, 96b/9
e.- üng 14b/1

ew(ü)rül - Dönüvermek,
yönelmek, çevirmek, dönüp
gitmek.

e.- di 91a/9, 93b/6, 94b/6
e.- diler 114b/5, 24b/4,
43b/9, 55a/7, 95b/11
e.- gey miz 96a/5
e.- gey siz 41b/4, 65b/9
e.- geyler 104a/4
e.- menğ 104a/1
e.- meki 45b/6
e.- se 20a/1, 41a/4
e.- seğiz 12a/1, 72a/7
e.- seler 105a/7, 114b/2,
40a/2, 68b/2
e.- ür 14/8
e.- ür siz 82a/6
e.- ürler 110b/5, 112b/1,
67b/6, 71a/1
e.- düngüz 41a/4
eye Sahip, malik.
e.+ leri 13b/2, 17a/10,
19a/11, 54a/11, 84b/10, 8b/4,
8b/6
‘aқıl e.+ leri 73a/3
‘aқllar e.+ leri 27b/7, 30a/10
bilig e.+ leri 31a/6
İncil e.+ leri 68a/6
қазақlıқ e.+ leri 108a/2
kinğlik e.+ leri 115b/1
kitāb e.+ leri 34b/10, 34b/8,
35a/7, 35a/8, 37b/4, 37b/5, 38b/3,
60b/8, 62a/5,
65a/5, 65b/4, 69a/9, 70a/1,
70a/7, 71a/2

konumlar e.+ leri 95a/2,
95a/3
ot e.+ leri 21a/7, 26a/4,
28a/6, 39a/4, 5a/6, 90a/9, 91b/2
tamug e.+ leri 64b/2, 71b/7
uçmak e.+ leri 90b/11,
91a/4, 91a/8
yawukluk e.+ leri 46b/9
tamug e.+ leri 91a/9
e.+ leri 12b/8, 17a/2,
30b/8, 52a/9
aqlar e.+ leri 45a/6
kayaş e.+ leri 8b/7
kayaşlık e.+ leri 50a/9
tamug e.+ leri 91a/4
uçmak e.+ leri 91b/3
yawukluk e.+ leri
105a/8
e.+ lerin 51b/2, 96a/3
e.+ lerinden 11a/9, 12a/7
kitab e.+ lerinden 11a/2,
35a/10, 35a/6, 35b/4, 38b/9,
45b/9
ot e.+ lerinden 66a/10
e.+ lerinin 49a/5
kitab e.+ lerinin 58a/9
Medyen e.+ lerinin 114a/2
ziyan e.+ lerinin 55b/10
i.+ si 104b/2, 35b/3, 43b/10,
72b/6
faiz e.+ si 41b/11
kuc kılğan e.+ si 53b/3

rahmet e.+ si 85a/1
tuzluk e.+ si 72b/3, 73b/2
yawukluk e.+ si 50a/10,
50a/11, 87a/1
yawukluk e.+ si bolsa 73b/5
oc e.+ si irur 30a/3
faiz e.+ si turur 25a/10
e.+ sinige 52a/6
e.+ sindin songra 95a/5
e.+ sini 105b/4, 94b/8
konguller e.+ sini 64a/9
kongul e.+ sinin 39b/2
Eyyub (<ö.a.) Hz. Eyup
peygamber.
E. 61b/6
E.+ ni 81a/4
fâ'ide (<Arp.) (bkz. fâyide) Fayda,
yarar.
f.+ si 100a/3, 111b/9
f.+ sin 100a/2, 111b/2,
55b/8
f.+ sini 107a/9
faķir (<Arp.) Fakir, yoksul.
f. 59a/11
farig (<Arp.) Rahat, huzurlu.
f.+ nda 105a/11
fariza (<Arp.) Farz, dinen
yapılması şart olan.
f. 113a/5
f. kıl-: 1. Farz kılmak. 2. Eda
etmek, yerine getirmek.
f. kılın-: Farz kılınmak.

- f. kılınmış 46b/8, 49a/1
 f. kılınmışdın sonğ 49a/2
 f. kılmak 47a/8
 f. kılsa 19a/9
- fāyide** (<Arp.) (bkz. fā'ide) Fayda.
 f. alsa 19a/5
- fażl** (<Arp.) Fazl, ihsan, lütuf.
 f. 104b/2, 35b/3, 43b/10, 53a/5
 f. **eyesi**: İhsan sahibi, lütuf sahibi.
 f. eyesi turur 25a/10
 f. eyesi 41b/11
 f.+ ı 57b/3, 57b/6, 69a/2, 7a/7
 f.+ ındın 110a/11, 113a/3, 114b/2, 114b/4, 114b/5, 44a/8, 50b/2, 51b/10, 62b/1
 f. + lığ turur 11a/4
- fecr** (<Arp.) Fecir, tan yerinin ağarması.
 f.-i **kāzib**: Sabaha karşı oluşan geçici aydınlık, yalancı fecr.
 f.-i kāzib andın sonğ 18a/8
 f.-i **şādık**: Hakiki fecr, gerçek tan.
 f.-i şādık kara yiplükdin 18a/7
- ferište** (<F.) Melek.
 f. 10b/5, 75b/6, 75b/7, 78b/1, 89a/3
 f.+ ler 106a/5, 15b/7, 20a/8,
- 24b/11, 31a/6, 33a/1, 33a/11, 33a/6, 36b/10,
 56a/3, 61b/10, 62a/10, 81b/11, 87a/11
 f.+ lerdin 103a/7, 39b/9
 f.+ lerge 103a/11, 17a/2, 4a/11, 4b/4, 4b/8, 88b/3
 f.+ leriñge 10a/9, 29b/2, 59b/3
 f.+ lerni 36a/6, 82b/4, 83a/8
- fesād** (<Arp.) Fesat, bozgunculuk.
 f. 107b/10, 112a/7, 39a/8, 66b/8, 69b/11, 6b/6
 f. **kııl**:- Fesat çıkarmak, bozgunculuk yapmak.
 f. **kılgan**: Fesatçı, bozguncu.
 f. kılganlar 2b/9, 6b/6, 97a/10
 f. kılganlarını 34b/7, 70a/1
 f. kılganlarınñ sonğı 94a/7, 95a/10
 f. kılmarnğ 2b/8, 92a/3, 94a/4
 f. kılmak 20a/1
 f. kılsalar 96a/7
 f. kıılır 4b/1
 f. kııurlar 4a/7
 f.+ nı 20a/2
 f.+ sızın 66b/4
- feth** (<Arp.) Fetih, ele geçirme.
 f. tilesenğiz 103b/10
- fevt** (<Arp.) Kaybolma.

f. bol- :Elden çıkarmak,
kaçırmak.

f. boldı 42a/2

Fir'avn (<ö.a.) Firavun. Mısır'da
hüküm süren Amelika krallarına
verilen unvan.

F. 106a/10, 106a/11, 30b/3,
95a/10, 95a/11, 96a/2, 96a/6,
96b/1, 97a/2

F.+ ğa 95b/6

F. kökininĝ 106a/7

F.+ nurĝ 95b/4, 97a/7

F.+ nurĝ ehlini 5b/10

F.+ nurĝ hâşlarındın 5b/7

fitne (<Arp.) Fitne, eziyet, işkence.

f. 105a/5, 107b/9, 112a/10,
18b/9, 30a/8, 70b/2

f.+ ge 112a/10

f. kı1-: Kötülük yapmak,
eziyet etmek.

f. kılsalar 68b/1

f.+ leri bolmadı 76b/4

f.+ ni 112a/7, 112a/8

f.+ sini 67b/1

ĝāfil (<Arp.) Gafil, habersiz.

ĝ. 14b/11, 84b/11

ĝ. bol-: Gafil olmak.

ĝ. bolsarĝız 56b/6

ĝ. irmez 14a/1, 14b/2, 8a/3,
9a/6

ĝ.+ ler 100a/10, 100b/11,
84b/10, 87a/8, 96b/10, 97b/10

ĝ.+ lerdin 102b/2

ĝālib (<Arp.) Üstün gelen, yenen.

ĝ. bol-: Üstün gelmek.

ĝ. 107a/4, 13a/4

ĝ. bolĝan: Galip olan,
mutlak güç sahibi.

ĝ. bolĝanlar 107a/6

ĝ. bolĝannınĝ 82a/7

ĝ. bolĝaylar 107a/7

ĝ. bolsalar 108b/8

ĝanīmet (<Arp.) Ganimet.

ĝ.+ ler 102b/6, 55b/8

ĝ.+ lerdin 102b/6

ĝayb (<Arp.) Gayb, bilinmeyen,
gizli.

ĝ.+ ğa 2a/3

ĝ.+ nı 101b/1, 44a/6

ĝ.+ nurĝ 33a/9, 79a/4,
80a/10

ĝaybluĝ (<A.+T.) Gizlilik.

ĝ. 72b/1

ĝāyib (<Arp.) Kayıp, görünmeyen.

ĝ. bol-: Kaçmak,
uzaklaşmak, yanılmak, doğru yolu
bulamamak.

ĝ. boldı 76b/5

ĝ.+ ler irmedük 88a/10

ĝazāt (<Arp.) Savaş, din uğruna
yapılan savaş.

ĝ. kı1-: Savaşmak.

ĝ. kı1ĝanlar irdiler 42b/2

ĝūr (<F.) Mezar, kabir.

ğ. 115a/8	h.+ ğa 19a/6
ğusl (<Arp.) Gusül.	h. kılğan: Hac ibadetini yerini getiren.
ğ. kılğırğızçağa 51a/1	h. kılğanlarınğ 109b/3
haber (<Arp.) Haber.	h. kılmakı 37b/2
h. bir-: Haber vermek.	h.+ nı 19a/2, 19a/9
h. birdi 4b/6	had(d) (<Arp.) Sınır.
h. birgey 65a/4	h.+ leri 47b/5
h. birgil 4b/6	h.+ lerindin 47b/7
h. birinğ 4b/4, 77b/8, 78a/7	h.+ in 49b/5, 7a/1, 92a/3
h. birür men 33b/9	h.+ in keç-: Azgınlık gösterme, haddi aşma.
h. birür mü men 69a/11	h.+ in keçe 46b/3
h. birür 113b/1, 68a/11, 73a/11, 79a/8, 83a/4, 87b/11, 87b/4	h.+ in keçerler irdiler 38b/9, 71a/5
h.+ ğa 79b/7	h.+ in keçgen: Haddini aşan, ölçüyü kaçırın.
h.+ i 114a/1	h.+ in keçgen 16a/10, 93b/9
h.+ in 66a/7	h.+ in keçgenler 108b/11, 66b/7
h.+ indin 77a/10	h.+ in keçgenleri 83b/10
h.+ ini 100b/2	h.+ in keçgenleri 18b/5, 71b/8
h.+ leri 75b/1	h.+ in keçmedin 16b/5
h.+ lerindin 33a/9, 95a/6	h.+ in keçmenğ 18b/4, 61a/1, 62a/5, 71a/2, 71b/8
habīs (<Arp.) Pis, kötü.	h.+ in keçmek 105b/10, 69b/5, 70a/9, 86a/6
h. 73a/2	h.+ in keçmekimizni 41a/11
h.+ ninğ 73a/2	h.+ in keçmekni 69b/9
habs (<Arp.) Hapis.	h.+ in keçe 17a/9, 72b/1
h. kıl-: Hapsedilmek.	
h. kılındılar 27b/10, 80a/2	
h. kılinsa 80a/1	
hac(c) (<Arp.) Hac.	
h. 108a/8, 13a/1, 19a/10, 19a/7, 19a/9, 19b/4	
h.+ ge 18b/2	

h.+ in keçtiler 7a/8, 99b/3,
99b/8

h.+ leri 18a/9, 22b/2, 22b/5

h.+ lerindin 22b/3

h.+ lerini 22b/5

hāk(k) (<Arp.) Hak, gerçek.

h. 101a/2, 103a/1, 103a/2,
104b/6, 110b/2, 112a/9, 12a/6,
14b/10, 20b/3,

25a/10, 28b/7, 28b/8,
30a/1, 34b/3, 34b/6, 35a/3,
38a/11, 57a/3, 62a/3,

66a/7, 68a/7, 74b/6,
75a/11, 77a/2, 79b/6, 7b/8, 83b/3,
86b/9, 88a/11,

8b/8, 91a/2, 91a/4, 91a/5,
91b/8, 94b/3, 95b/11, 99a/5, 9b/7

h.+ dın 20b/5, 31b/2, 38b/8,
42a/4, 44b/1, 61a/3, 71a/3, 71b/3,
82a/1,

90a/4, 97b/8

h.+ inça 12a/10, 37b/11,
81b/2

h.+ ını 85b/7

h.+ dın 68a/9, 71b/4

h.+ ğa 79a/2

h. keçürüñgler 11a/10

h.+ nı 100a/4, 103a/5,
14b/6, 14b/7, 35a/8, 35a/9, 5a/11,
62a/5, 95b/1

h.+ nıñg 110b/9

h.+ sız 7a/1

h. turur 14b/2, 4a/3

hākem (<Arp.) Hakem, hüküm
veren.

h. 83b/2

hākīkat (<Arp.) Hakikat, gerçek.

h. 2b/2, 67b/11

hākīkat üze: Muhakkak ki,
şüphesiz.

h. üze 100a/11, 100a/7,
101a/10, 101a/3, 101a/8, 101b/9,
102a/1, 102a/6, 102a/9,

102b/2, 102b/8, 103a/1,
103a/3, 103a/4, 103a/7, 103a/9,
103b/1, 103b/11, 103b/3,

103b/4, 103b/9, 104a/11,
104a/2, 104a/5, 104a/6, 104a/7,
104b/11, 105a/6, 105a/7,

105a/8, 105b/2, 105b/4,
105b/9, 106a/1, 106a/11, 106a/2,
106a/4, 106a/6, 106a/8,

106a/9, 106b/10, 106b/4,
106b/5, 106b/9, 107a/1, 107a/11,
107a/6, 107b/4, 108a/3,

108a/6, 108a/8, 108a/9,
108b/1, 108b/10, 108b/3, 108b/7,
109a/3, 109b/1, 109b/9,

10a/7, 10a/9, 10b/10,
10b/6, 110a/10, 110a/11, 110b/11,
111a/4, 111a/8, 111b/5,

112a/1, 112a/11, 112a/3,
112b/10, 112b/6, 112b/7, 112b/9,
113a/10, 113a/2, 113a/4,

113b/1, 113b/2, 113b/6, 32b/3, 32b/5, 32b/6,
 114a/7, 114b/11, 114b/7, 114b/8, 33a/1, 33a/11, 33a/6,
 115a/10, 115a/7, 115a/8, 33b/4, 33b/6, 33b/9, 34a/1, 34b/2,
 115b/11, 11a/5, 11a/6, 34b/6, 34b/7,
 11b/2, 12a/1, 12a/3, 12a/6, 12b/1, 35a/4, 35b/1, 35b/11,
 12b/11, 12b/4, 35b/2, 35b/8, 36b/10, 36b/8,
 13a/2, 13a/4, 13a/5, 13a/7, 37a/1, 37a/11, 37a/3,
 13b/10, 13b/7, 14a/9, 14b/1, 37a/6, 37b/3, 39a/3, 39b/1,
 14b/10, 14b/2, 39b/4, 3a/2, 3b/1, 3b/10, 40a/3,
 14b/5, 14b/6, 14b/9, 15a/7, 42a/10,
 15b/1, 15b/2, 15b/6, 15b/9, 42a/11, 42a/5, 42a/9,
 16b/10, 16b/5, 42b/8, 43a/5, 43a/7, 43b/10,
 16b/6, 17b/2, 17b/3, 18a/2, 43b/5, 43b/7, 44a/1,
 18a/5, 18b/4, 18b/8, 19a/1, 44a/11, 44a/2, 44a/3, 44a/4,
 19a/11, 19a/2, 44b/10, 44b/2, 44b/6, 45a/5,
 19a/8, 19b/10, 19b/2, 45a/8, 45b/1,
 19b/4, 20a/10, 20a/6, 20a/7, 45b/11, 45b/2, 45b/9,
 20b/10, 20b/8, 21a/7, 46a/6, 46a/7, 46b/11, 47a/1,
 21b/10, 21b/3, 22a/1, 47a/8, 48a/1, 48a/4,
 22a/5, 22b/10, 23a/8, 23b/10, 48b/3, 48b/8, 49a/2,
 23b/2, 23b/4, 23b/5, 49b/10, 49b/4, 4a/2, 4a/3, 4b/1,
 24a/8, 24a/9, 24b/11, 4b/3, 4b/5,
 24b/5, 24b/7, 24b/9, 25a/1, 4b/7, 50a/1, 50a/6, 50a/8,
 25a/11, 25a/2, 25a/4, 50b/6, 51a/4, 51b/2, 52a/1,
 26a/7, 26b/3, 26b/7, 27b/4, 52a/11, 52a/3,
 27b/8, 28a/1, 28a/3, 28a/7, 29a/5, 52a/6, 52a/7, 52b/7, 53a/1,
 29a/9, 53a/7, 53b/6, 54b/6, 55b/9, 56a/3,
 2b/9, 30a/2, 30a/3, 30b/1, 56b/11,
 30b/2, 30b/8, 31a/3, 31a/5, 31a/7, 56b/2, 56b/9, 57a/1, 57a/5,
 31a/9, 57a/6, 57b/1, 57b/10, 58b/10,
 31b/1, 31b/11, 31b/6, 58b/7, 59a/1,
 32a/11, 32b/1, 32b/10, 32b/11, 59a/5, 59b/1, 59b/10,

59b/4, 59b/8, 5a/3, 5b/3, 5b/5,
60a/3, 60a/8,
60b/3, 61a/6, 61a/8,
61b/11, 62a/4, 62a/5, 62a/7,
63a/3, 63a/8, 63b/4,
63b/7, 64a/11, 64a/9,
64b/6, 65a/1, 65a/9, 65b/10,
66a/10, 66a/2, 66a/3,
66a/4, 66a/5, 66a/8, 66a/9,
66b/10, 66b/4, 66b/6, 66b/7,
67a/1, 67a/6,
67a/7, 67b/5, 68b/10,
68b/2, 68b/3, 68b/6, 69a/11,
69a/3, 69a/5, 6a/3,
6a/5, 6b/9, 70a/1, 70a/2,
70a/6, 70a/9, 70b/4, 70b/5, 70b/7,
71b/1,
71b/8, 72a/8, 72b/10,
72b/11, 73b/11, 74a/8, 74b/11,
74b/3, 74b/8, 76a/10,
76a/4, 76b/2, 77a/1, 77a/7,
77b/2, 77b/3, 78b/8, 78b/9, 79a/1,
79a/3,
7a/10, 7a/2, 7b/1, 7b/2,
7b/4, 7b/5, 7b/6, 80a/11, 80a/6,
80b/10,
80b/6, 81a/3, 82a/4, 82a/5,
82b/3, 83a/5, 83a/6, 83b/10,
83b/11, 83b/3,
83b/6, 84a/1, 84a/2, 84a/3,
84b/6, 84b/9, 85a/2, 85a/3, 85a/4,
85b/3,

85b/8, 85b/9, 86a/3, 86a/5,
86a/6, 86a/9, 86b/4, 87a/2, 87a/7,
87a/8,
88b/7, 88b/8, 89a/4, 89a/7,
89b/11, 89b/3, 89b/5, 89b/8,
89b/9, 8a/1,
8a/2, 8a/8, 90a/3, 90b/1,
90b/6, 91b/10, 91b/4, 92a/10,
92a/3, 92b/4,
92b/7, 93a/4, 93b/10,
93b/2, 93b/3, 93b/9, 94b/11,
94b/4, 95a/11, 95a/8,
95b/4, 95b/7, 96a/2, 96a/5,
96a/8, 96a/9, 96b/3, 97a/4, 97a/5,
97b/10,
97b/3, 98a/11, 98a/2,
98a/3, 98a/6, 98a/9, 99a/2,
99b/10, 15b/3, 16a/4, 16a/6,
16a/9, 16b/4, 72a/3, 72a/4, 87b/3,
87b/4, 87b/6, 87b/7, 88a/2

ḥāl (<Arp.) Hal, durum.

ḥ.+ da 63b/11

ḥ.+ de 103b/5, 109a/11,
11b/10, 13a/8, 21a/6, 29a/1,
37a/10, 49a/6, 51a/1

ḥ.+ i 92a/2, 92a/4

ḥ.+ inde 15b/7

ḥālī (<Arp.) tek, تنها, tek başına.

ḥ. bol-: yalnız başına
kalmak.

ḥ. boldılar 8a/6

ḥalife (<Arp.) Halife.

h. 4b/1
h. bol-: Birinin yerine geçmek, vekalet etmek.

h. boldurğuz 98a/5
h. bolğul 97a/10
h.+ ler kıldı 92b/10, 93a/9
h.+ leri 88a/1

hāliš (<Arp.) Halis, ihlase erdirilmiş.

h. 10a/2, 85b/1, 90a/2
h. kııl-: Halis kılmak, ihlaslı

yapmak.

h. kıldı 58b/1
h. kıldılar 60a/10
h. kılgan 13a/1
h. kılganlar 13a/1, 13b/10
h. kılgılılar 89b/7
h. kıldım 31a/10

halk (<Arp.) Halk, millet.

h. 37a/11, 92b/11
h.+ ın 58a/4
h.+ lar 22a/2, 52a/7
h.+ ları 3b/1
h.+ larınurğ 35a/4
h.+ larnurğ 101a/10, 27a/3,

50b/3, 95b/9

hamle (<Arp.) Hamle, saldırı, hücum.

h. kııl-: Üstüne gitmek, saldırmak.

h. kılsağ 100b/4

hamr (<Arp.) Şarap.

h. 72a/3, 72a/5

h.+ dın 21a/9

h̄vār (<F.) Hor, hakir, bayağı, alçaklık, zillet.

h. bol-: Aşağılanmış.

h. bolğanlar 110b/3
h. bolmadılar 41a/10

h. kııl-: Rezil, rüsve etmek.

h. kıldırğ 45a/9

h. kılgan: Alçaltıcı, zelil eden, alçaltan.

h. kılgan 108a/7, 44a/4, 47b/8, 50b/3, 56b/9, 60b/6, 9b/6

h. kılmagıl 45b/1

h. kılsa 40a/2

h. kılsun 109a/6

h.+ lar 69a/1, 95b/11

h.+ lardın 88b/7

harāb (<Arp.) Harap, yıkık, viran.

h. kııl-: Viran etmek, yıkmak.

h. kılmak 11b/10

harām (<Arp.) Haram, din bakımından yasak olan.

h. 111a/6, 18b/10, 63a/4, 72b/9, 85b/11

Mescid-i H. 108b/7, 14b/10, 15a/1, 18b/6

h. ay: Zilkade, Zilhicce, Muharrem ve Recep aylarıdır. Bu aylarda savaşılmaması haram kılınmıştır.

ھ. aydın 21a/2
 ھ. aylar 108b/1
 ھ. aynı 72b/9
 Mescid-i ھ.+ dın 104b/9,
 63a/7
 Mescid-i ھ.+ ğa 110a/10
ھ. kııl-: Yasaklamak, haram
 kıılmak.
 ھ. kııldı 110b/2, 111a/10,
 16b/4, 28a/4, 37a/7, 70b/6,
 85b/11, 86a/1, 86b/4,
 86b/6, 86b/9, 89b/11,
 90a/3, 91b/4
 ھ. kııldılar 85b/4
 ھ. kııldıķ 61a/9, 86a/7,
 86a/8
ھ. kıılın-: Yasaklanmak,
 haram edilmek.
 ھ. kıılındı 33b/11, 48b/3,
 63a/9, 72b/7, 83b/9, 85a/10
 ھ. kıılınmış 66a/5, 85b/2,
 86a/4, 9a/3
 ھ. kıılmańĝ 71b/7
 ھ. kıılmaslar 110b/1
 ھ. kıılmaz irdük 86a/11
 ھ. kıılır 111a/9, 98b/10
 ھ.+ lar 63a/3, 72b/2
 ھ.+ nı 67b/3, 69b/5, 69b/6
 Mescid-i ھ.+ nıńĝ 19a/8
 Mescid-i ھ.+ nurńĝ 109b/4
ھarc (<Arp.) Harç, masraf.
ھ. kııl-: 1.Harcamak(zekat ya

da sadaka vermek) 2. Harcayıp
 dağıtıp fakir düşme.
 ھ. kııldılar 50a/3
 ھ. kıılĝan 112b/7
 ھ. kıılĝaylar 105a/1
 ھ. kıılńĝ 112b/5, 19a/1,
 25b/5, 27b/2
 ھ. kıılńĝızçaĝa 37a/5
 ھ. kıılmazlar 111a/2, 112b/8
 ھ. kıılsańĝ 106b/11
 ھ. kıılsańĝız 106b/7, 20b/9,
 27b/10, 27b/7, 37a/6
 ھ. kıılsalar 50b/6
 ھ. kıılır siz 27b/3
 ھ. kıılır 27a/3, 69b/8
 ھ. kıılurlar 102b/10,
 104b/11, 115b/11, 115b/8, 20b/9,
 21a/11, 26b/10, 26b/7, 26b/9,
 27a/6, 28a/1, 2a/4, 40a/10,
 50b/3
ھāre (<F.) Ehil, sahip, yiyen.
mīrās-hāre: Mirasyedi.
 ھ.+ leringa 55a/11
ھvārluķ (<F.) Aşaĝılık, rezillik.
 ھ. 113a/11, 38b/6, 66b/9,
 67b/2, 6b/10, 81b/11, 84a/9,
 92a/2, 98a/9,
 9a/5
Hārūn (<ö.a.) Hz. Harun
 peygamber. Hz. Musa'nın kardeşi.
 H. 24b/10, 61b/6
 H.+ ğa 97a/10

H.+ nı 81a/5
H.+ nurğ 96a/2
Hārūt (<ö.a.) Hz. Süleyman zamanında Babil’de insan şeklinde ortaya çıkan ve insanlara sihir öğreten ve bu sebeple onların imtihan edilmesini sağlayan iki melekten biri.

H. 10b/5

ḥāṣ (<Arp.) 1. Havas, yüksek tabaka. 2. Öz, kıymetli.

ḥ. kııl-: Özel, seçkin kılmak.

ḥ. 104a/7, 71b/11, 93b/11

ḥ. kıılır 11a/3, 35b/3

ḥ.+ larından 97a/7

Fir’avnunurğ ḥ.+ larından
5b/7

ḥased (<Arp.) Kıskançlık, hased.

ḥ. kııl-: Kıskanmak, haset etmek.

ḥ. 11a/10, 20b/4, 31a/8,
9b/4

ḥ. mü kıılurlar 51b/10

ḥasret (<Arp.) Üzüntü, yürek acısı.

ḥ. 105a/1

ḥ.+ imiz 77a/4

ḥāṣi’ (<Arp.) Kalbi ürperen, huşu içinde olan.

ḥ.+ ler 5b/3

ḥaṭā (<Arp.) Hata, yanlışlık.

ḥ. kııl-: Hata etmek, günah işlemek.

ḥ. kılsa miz 29b/6

ḥayl (<Arp.) Takım, topluluk.

ḥ.+ ın 96b/1

ḥayr (<Arp.) Hayır, iyilik.

ḥ. 114b/2, 15b/2, 2b/1,
31b/11, 48a/9, 57b/6

ḥ.+ dın 11a/3, 58b/7

ḥ.+ nı 101b/1, 17b/7, 60b/2

ḥ.+ rağ 21a/1

ḥ.+ sız 92a/8

ḥayz (<Arp.) Kadınlardaki aybaşı hali.

ḥ. 21b/8, 22a/6

ḥāzır (<Arp.) Hazır, bulunan, mevcut olan, şahit olan.

ḥ. bol-: Gelmek, bulunmak, katılmak.

ḥ. bolsa 17b/10

ḥ. 53a/8

ḥ. boldı 13a/8, 17a/11,
46b/8, 48a/4, 73b/1

ḥ.+ ı 99b/3

ḥ. kıılın-: Elverişli olmak, hazır kılınmak.

ḥ. kıılındı 58b/9

ḥ. kıılınmış 32a/7

ḥ.+ ları 19a/8

ḥazīne (<Arp.) Hazine.

ḥ.+ leri 78a/11

helāk (<Arp.) Yok, yok edilmiş.

h. kııldı 39a/6

h. kııl-: Helak etmek, yok

etmek.	h.+ larıñgızğa 78b/11
h. kılınur mu 78a/8	h.+ larıñğa 12a/9, 14b/4,
h. kılmağ 20a/1	68a/9, 68b/1, 71a/3, 86b/5
helāl (<Arp.) Helal, helal kılınmış.	h.+ sıñğa 100b/4
h. 107a/11, 63b/8, 63b/9,	hıyānet (<Arp.) Hainlik, kin.
71b/9	h. 65a/1
h. bol-: Helal olmak.	h.+ inñni 107b/3
h. boldı 46a/8	h. kıl-: Hainlik etmek, ihanet
h. bolmas 22a/6, 22b/3	etmek.
h. bolmaz 48a/6	h. kıldı 42b/11
h. bolsarñız 63a/6	h. kıldılar 107b/3
h. irdi 37a/7	h. kılğan irdi 57a/6
helāl kıl-: Helal etmek, meşru	h. kılğanlarğa 57a/4
kılmak.	h. kılğanlarını 106b/4
h. kıldı 28a/4, 48b/10,	h. kılmañğ 104a/10
63b/4, 71b/8	h. kılsa 42b/11
h. kılğanlarıdın 63a/3	h. kılur irdinñiz 18a/5
h. kılındı 18a/3, 61a/10,	h. kılurlar 57a/5
63a/2, 63b/5, 72b/6	h.+ ni 106b/4
h. kılmañğ 63a/4	hıyār (<Arp.) Acur, kabakgillerden
h. kılmağım 33b/11	bir sebze.
h. kılşalar 111a/10	h. bād-rengdin 6b/8
h. kılur 98b/10	hicret (<Arp.) Göç.
h. kılurlar 111a/9	h. kıl-: Hicret etmek, göç
h.+ larındın 6a/9	etmek.
h.+ nı 16a/8	h. kıldı 45b/3
hergiz (<F.) Asla, hiçbir zaman.	h. kıldılar 107b/10, 107b/4,
h. 11b/2, 3b/8, 51b/9	107b/7, 108a/1, 109b/6
hesāb (<Arp.) Hesap.	h. kılgu yer: Göç edilecek,
h. kılğanlarınñ 79a/11	hicret edilecek yer.
hevā (<F.) Heves, arzu.	h. kılgu yer 56a/9
h.+ ları 83b/10	h. kılğay siz 54b/11

h. kılıklı bolup 56a/10
h. kılmadı 107b/6
h. kılsa 56a/9
h. kılsağız 56a/5
hıç (<F.) Hiç, hiçbir.
h. 15b/2, 4b/5
hikmet (<Arp.) Hikmet.
h. 21b/3, 22a/10
h. birle iş kılğan:
Hakīm.(Allah'ın sıfatı)
h. birle iş kılğan 111b/7,
24a/5, 26b/7, 30a/5, 34b/7, 40a/1,
49a/11, 49a/2, 55b/4,
59a/3
h. birle iş 110b/1, 31a/7
h.+ din 22b/9, 36a/9
h.+ ni 27b/6, 36a/3, 43a/5,
51b/11, 57b/5, 74a/2
h. + lig 103a/9, 106a/4, 107a/1,
107a/9, 107b/4, 109a/8, 113a/6,
114a/7, 34b/2,
47a/8, 52a/3, 57a/3, 57b/1,
61a/8, 61b/9, 62a/4, 67a/5,
80a/10, 81a/3,
84b/6, 85b/3
h. irdi 48a/3
hikmetlik (<A.+F.) Hikmet.
h. 76a/8
hilāf (<Arp.) Ayrılık.
h. 54a/10
h.+ indin 50a/7
h. kıl-: Karşı gelmek,

muhalafet etmek, isyan etmek.
h. kıldılar 103b/3, 114b/6
h. kılğan 3b/5
h. kılış-: Çekişmek,
tartışmak.
h. kılışğay irdinğiz 105b/1
h. kılışmadı 31a/7
h. kılışsa 57b/8
h. kılıştınğiz 7b/9
h. kılıştılar 16b/10, 20b/3,
20b/5, 25b/3, 38a/6, 61a/6
h. kılışur irdinğiz siz 68a/11
h. kılışur irdinğiz 34a/9,
87b/11
h. kılışurlar 11b/8
h. kılmadı 20b/3
h. kılmağay 8b/2
h. kılmas sen 45b/1
h. kılmas 30b/1
h. kılsa 103b/3
hile (<Arp.) Al, hile.
h. 34a/5
h.+ ge 56a/7
h. kıl-: Hileye başvurmak,
tuzak kurmak., aldatmak.
h. kıldınğiz 96a/2
h. kılğanlarınğiz 104b/3
h. kılmazlar 84a/6
h. kılsalar 84a/6
h. kılur 104b/2, 104b/3
h. kılurlar 104b/3
h.+ m 101a/3

h.+ sindin 95a/3, 95a/4
hişār (<Arp.) Hisar, kale.
h. 91a/7
h.+ nırġ 91a/10, 91a/7
hoş (<F.) Hoş, güzel.
h. bolsalar 46a/10
h.+ larındın 16b/3
hoşnūd (<F.) Hoşnut, memnun.
h. bol-: Memnun olmak.
h. boldı 75a/2
h. boldılar 113a/1, 115b/1,
75a/2
h. boldunġuz 115a/7
h. bolmaġay 12a/7
h. bolmas 57a/8
h. bolsalar irdi 113a/2
h. bolsalar 22b/11, 83b/1
h. kıl-: Memnun olmak, rıza
göstermek.
h. kılsalar 113a/9
h. kılurlar 108b/9
hoşnūdluġ (<F.+T.) Rıza,
memnuniyet.
h. 109b/8, 114a/9, 31a/2
h.+ dın 49b/3
h.+ ın 20a/4, 27a/6, 57b/8
h.+ ınġa 43a/1, 65a/7
h.+ ınġa 43b/9
h.+ nı 63a/6
huccet (<Arp.) 1. Açık delil,
hüccet. 2. Ferman. 3. Güç, kudret,
yetkinlik.

h. 114a/3, 15a/2, 25b/1,
41b/6, 55a/9, 60a/8, 61b/9, 62b/4,
66b/6,
79a/1, 80b/11, 86b/3,
87a/9, 90a/4, 93a/7, 94a/3, 95b/1,
9b/9
h.+ din 105b/2, 93a/4
h.+ imüz 81a/2
h. kılış-: Münakaşa etmek,
tartışmak.
h. kılıştınġız 35a/1
h. kılışur siz 35a/2
h. kılsalar 31a/9
h.+ ler 17b/9, 20a/7, 20b/4,
25b/3, 36b/9, 38a/7, 44b/4, 44b/6,
60b/10,
74a/6, 95a/7
h.+ lerdin 15b/3
h.+ leriġe 30a/3
h.+ leriġizni 11b/3
h.+ lerimüzni 5a/6
h.+ lerni 12a/6, 9a/9
huccetleş - (<A.+T.) Münakaşa
etmek, tartışmak, birbirine
belgelerle karşı koymak.
h.- mekleri 8a/7
h.- se 34b/4
h.- seler 35b/1
h.- ti 26a/5, 80b/7
h.- ür mü siz 13b/9, 80b/8
neşe h.- ür siz 34b/11
Hūd (<ö.a.) Ad kavmine

gönderilen peygamber, Hud
peygamber.

H.+ nı 92b/5

Huneyn (<ö.a.) Huneyn şehri.

H. 110a/5

hurmā (<Arp.) Hurma.

h. 27a/9

h. çekirdeki 82a/5

h. çekirdekiniñ 51b/10

h. çekirdekniñ yipinçe:

Azıcık, zerre kadar.

h. çekirdekniñ yipinçe
51b/5

hurmā yığaçı: Hurma ağacı.

h. yığaçımdın 82b/1

h. yığaçlar 85b/6

huşūmet (<Arp.) Tartışma,
husumet, düşmanlık.

h. 19a/10

h.+ i 20a/1

h. kıl-: Tartışmak, çekişmek.

h. kılğan 57a/4

h. kılurlar 33a/10

huşū (<Arp.) Tevazu,
alçakgönüllülük.

h. kıl-: Boyun eğmek, itaat
etmek.

h. kılğanlar 45b/10

hüküm (<Arp.) 1. Hüküm, takdir.
2. Hikmet.

h. 68b/4, 79a/11, 79a/2

h. kıl-: 1. Hükmetmek,

takdir etmek, karar vermek. 2.
Yapmak.

h. birle iş kılğan 74b/11

h.+ ge 52b/1

h.+ i 67b/6

h.+ ini 68b/3

h. kıldı 75a/8

h. kıldırñ 52b/10

h. kılğan 50a/7

h. kılğanlarnıñ 79a/2,
94a/9, 94b/3

h. kılğay 94a/9

h. kılğıl 67b/3, 67b/5,
68a/8, 68b/1, 94b/3

h. kılğay irdi 75b/6, 79a/3

h. kılmadı 68a/6

h. kılmağ 20b/3

h. kılmasa 67b/10, 68a/2

h. kılsa 105b/1, 105b/6,
12a/3, 33b/4

h. kılsañ 57a/3, 67b/4

h. kılsañız 52a/6, 52a/7

h. kılsun 31b/5, 68a/5,
79a/8

h. kılşalar 52b/9

h. kılurlar 67b/5

h. kılur men 34a/9

h. kılur 11b/8, 60a/2, 63a/3,
67b/7, 72b/3

h. kılurlar 85a/7

h.+ ni 81a/10

hürmet: Hürmet, saygı, itibar.

h.+ ler 18b/10
hürmetlig (<Arp.) Saygılı, hürmet sahibi.

h.+ ler 92a/10, 92b/6, 93b/1, 94a/9, 94b/4, 95b/4, 96a/6

h.+ reklerine 95a/10

ıđ - : Göndermek, bırakmak.

1.- ar 79a/7, 79a/9, 92a/5

1.- dı 20b/2, 24b/5, 66b/1

1.- duğ 12a/6, 64b/5, 70b/1, 77b/10, 92a/9, 95a/9

1.- ğay muz 96b/8

1.- ğıl 13a/2, 24b/1, 95b/1, 95b/5

1.- ğu 19a/3, 19a/4, 19a/6, 72b/9

1.- ırđ 22b/6, 50a/7

1.- maduğ 52b/7, 54a/6, 94b/8

1.- mağ 22a/10

1.- mas miz 78a/8

1.- sa 79b/3

1.- tı 110b/9, 43a/3

1.- tuğ 15a/3, 54a/4, 75b/2, 96b/5, 99b/1

ıddet (<Arp.) Kocasından ayrılan kadının yeniden başkasıyla evlenebilmesi için üç defa hayız görüp temizleninceye kadar geçecek olan süre.

ı. kılsağız 63a/7

ığıl - : Gönderilmek.

1.- dı 88a/9, 93b/2

1.- dım 94a/8

1.- ğan 63a/5, 72b/4

ığılmış: Elçi, peygamber.

1.- mış 93b/2

1.- mışlardın 93b/5

1.- mıřlarđa 88a/10

ımızđan - (bkz. ımuzđan-)Uykunun bastırması, uykuya giriş.

1.- mağ 103a/9, 25b/7

ımuzđan - (bkz. ımızđan-)Uykunun bastırması, uykuya giriş.

1.- mağnı 42a/3

ısır - Isırmak.

1.- dılar 39b/1

ısparla - Ulaştırmak, teslim etmek, selamete erdirmek.

1.- sağız 23a/7

ısparlan - : Bağışlanmış.

1.- mış 55a/11

ıy - : Göndermek.

1.- mışlarını 78a/8

ıyın - : Gönderilmış, bırakıverilmış, salınmış.

1.- mışlarınığ 77a/10

ıbādet (<Arp.) İbadet

ı. 13a/1

ı.+ im 87b/8

ı.+ ni 6a/1

ıblıs (ö.a.) İblis, şeytan.

İ. 100b/3, 105b/11, 27b/4,
28a/3, 42a/10, 43b/10, 4b/11,
4b/9, 50b/4,

52b/2, 53b/6, 58a/6, 72a/4,
72a/5, 78a/1

i. 79b/9, 85b/9, 88b/4,
89a/2, 89a/7, 89b/2

İ.+ din 102a/5, 102a/7,
32b/6

İ.+ ge 54b/1

İ.+ inġ 53b/6

i.+ ler 10b/3, 10b/4, 80a/5,
84a/2

i.+ lerdin 83a/10

i.+ lerni 89b/4, 89b/9

İ.+ ni 58a/2, 58a/4

İbrāhīm (ö.a.) Hz. İbrahim
peygamber.

İ. 114a/2, 12b/10, 12b/6,
12b/7, 13a/4, 13b/10, 13b/2,
13b/3, 26a/5,

26a/6, 26b/3, 34b/11,
35a/3, 36b/4, 37a/10, 37b/1,
58b/2, 61b/5, 80a/11,

87b/7

İ.+ ġa 35a/4, 80b/1, 81a/2

İ. kabilesin 32b/1

İ. kabilesinġa 51b/11

İ.+ ni 12b/3, 58b/3

İ.+ nunġ 12b/6, 13a/10

İ. oġullarınġa 13a/7

İbret (<Arp.) Kötü olaydan

alınacak ders, ibret.

‘. 30b/8

‘. kılduġ 7a/9

ibtilā kıl- (<Arp.) Eziyet etmek,
işkence etmek, denemek.

i. kılmasun 89b/1

icābet (<Arp.) Cevap verme, kabul
etme.

i. kıl-: Cevap vermek, kabul
etmek.

i. kıldı 103a/7, 45b/1

i. kıldılar 43b/6

i. kılınġ 104a/4

i. kılsunlar 101b/10, 18a/3

i. kılmur men 18a/2

i. kılmur 77b/2

iç 1. İç, içeri. 2. Konu, husus. 3.
Kalp, gönül.

i. 109a/10, 39a/7, 86a/8

i.+ inġe 3a/9, 98a/8

i.+ inġizde 107a/6, 108b/8,
112a/6, 112a/8, 15a/4, 23b/1,
37b/9, 65b/7, 82a/4

i.+ inde 100a/4, 100a/8,
101a/1, 101a/5, 101a/7, 101a/9,
101b/5, 102a/8, 103a/2,

103b/1, 104a/3, 104b/7,
105a/3, 105b/1, 105b/3, 105b/4,
105b/5, 105b/9, 106a/3,

106b/11, 106b/2, 107a/10,
107a/8, 107b/1, 107b/7, 107b/9,
108a/3, 108b/11, 109a/1,

109a/3, 109b/1, 109b/8, 34a/10, 34a/9,
 109b/9, 111a/3, 111a/5, 111a/7, 34b/11, 34b/4, 35a/1,
 111a/8, 111b/2, 111b/5, 35a/2, 35b/6, 36b/11, 36b/2,
 112a/10, 112a/5, 112b/9, 37b/1, 38a/10, 38b/1,
 113a/1, 113a/11, 113a/5, 113b/1, 39a/1, 39a/4, 39a/5, 3a/3,
 113b/8, 114a/1, 114a/8, 3a/7, 3a/8, 3b/5, 40a/4, 40b/4,
 114b/3, 114b/6, 114b/9, 41a/9,
 115a/10, 115a/3, 115b/5, 11b/10, 41b/1, 41b/5, 41b/8, 42a/1,
 11b/8, 11b/9, 12a/2, 42a/6, 42a/7, 42a/8, 42a/9, 42b/3,
 13a/1, 13a/2, 13b/7, 13b/9, 42b/8,
 15b/10, 15b/4, 15b/7, 15b/9, 43a/11, 43a/4, 43a/5, 44a/1,
 16a/1, 16a/10, 44b/8, 44b/9, 45a/5, 45a/7, 45b/3,
 17a/10, 17a/5, 17a/6, 45b/6,
 17b/10, 17b/9, 18a/9, 18b/4, 45b/8, 46a/8, 46b/1, 47a/1,
 18b/7, 19a/10, 19a/7, 47a/2, 47b/10, 47b/6, 47b/8,
 19a/9, 19b/6, 19b/7, 19b/9, 48a/9, 49a/1,
 20a/1, 20a/5, 20a/8, 20b/3, 20b/5, 49a/3, 4a/1, 4b/1, 4b/2,
 21a/2, 51a/9, 52a/5, 52a/9, 52b/10,
 21a/7, 21a/8, 21a/9, 21b/8, 52b/6, 53a/10,
 21b/9, 22a/3, 22a/7, 22a/8, 22b/2, 53b/2, 54a/1, 54a/9, 54b/7,
 23a/10, 54b/8, 55a/7, 55b/11, 55b/5,
 23a/11, 23b/1, 24a/4, 56a/4, 56a/5,
 24b/11, 24b/8, 24b/9, 25b/11, 56b/3, 57a/1, 57a/9, 57b/6,
 25b/5, 25b/7, 25b/8, 58a/8, 58b/3, 58b/4, 58b/5, 59a/3,
 26a/4, 26b/8, 27a/10, 59a/5,
 27b/4, 28a/6, 28b/3, 29a/10, 2a/2, 59a/6, 59b/11, 5a/1, 5a/6,
 2b/1, 2b/7, 5b/9, 60a/8, 61a/1, 61a/6, 61b/1,
 30a/5, 30a/7, 30a/9, 30b/1, 62a/2,
 30b/6, 30b/7, 30b/8, 31a/2, 31b/4, 62a/4, 62a/5, 62a/8, 62a/9,
 31b/7, 62b/7, 65a/10, 65b/10, 66a/3,
 31b/8, 32a/4, 32a/5, 32a/6, 67a/1, 67a/2,
 32b/3, 33b/2, 33b/7, 33b/9, 67a/9, 67b/11, 67b/6,

67b/7, 68a/10, 68a/11, 68a/4,
68a/6, 68b/7, 68b/9,
69b/5, 69b/9, 6b/6, 71a/2,
71a/8, 71b/6, 72a/5, 72a/9,
72b/10, 74a/2,
74a/4, 74b/7, 75a/2, 75a/3,
75a/9, 75b/10, 75b/11, 76a/1,
76b/6, 77a/5,
77b/1, 77b/5, 77b/7, 79a/5,
79a/6, 79a/8, 7a/6, 7a/8, 7b/7,
7b/9,
80a/10, 80b/1, 80b/8,
81b/10, 81b/6, 82a/8, 82b/3,
83a/7, 83b/5, 84a/4,
84a/5, 84a/6, 84b/5, 85b/1,
85b/2, 86a/4, 87b/11, 87b/2,
87b/4, 88a/2,
88a/5, 88b/7, 89a/10, 8b/4,
8b/6, 90a/1, 90a/9, 90b/11, 90b/2,
90b/3,
91b/11, 92a/11, 92b/11,
92b/4, 92b/7, 93a/3, 93a/8, 93b/6,
94b/2, 94b/5,
94b/6, 94b/8, 95b/5, 96a/3,
96b/10, 97a/1, 97a/10, 97a/5,
97a/8, 97b/5,
98a/10, 98a/3, 98b/1,
98b/5, 98b/9, 99b/3, 9a/5
i.+ indeki 19b/4, 42a/9
i.+ indekini 64a/9
i.+ inizde 23b/4
i. inde 88b/2

iç - İçmek.

ant i-: Yemin etmek.

ant i.- erler 112b/10, 113a/8,
114a/11, 22a/4, 52b/5, 73b/4,
73b/7

i.-esi nerse: İçecek,
meşrubat.

i.- esi nerse 6b/5

ant i.- geyler 111b/10

i.- gü 80a/3

i.- gü yer: İçilecek yer, içme
yeri.

i.- gü yerlerini 99a/8

i.- inğ 18a/7, 6b/5, 89b/10

i.- se 25a/1

ant i.- seğiz 72a/1

ant i.- ti 89a/4

ant i.- tinğiz 91b/1

i.- tiler 25a/2

ant i.- tiler 68b/10, 83a/4

içür - İçirmek.

i.- mek 6b/3

suw i.- mek 99a/6

suw i.- mekini 109b/4

içi Rab, İlah.

İ. 15b/8

i. 87b/9

iğige nisbetlig: 1. İlmiyle amel
eden âlim, örnek kul. 2. Din adamı.

İ.+ ge 13a/10, 36a/5, 41a/9,
67b/8, 69b/6

İ.+ nğ 100a/8, 103a/1,

103a/11, 66a/3, 74a/9, 81a/3,
83b/10, 83b/6, 84b/10,
84b/11, 84b/6, 86a/6,
87b/1, 88a/2, 97a/1, 98a/11,
99b/10, 99b/9
i.+ rŋdin 6b/7
İ.+ rŋdin 14b/10, 14b/7,
34b/3, 69b/9, 70a/5, 70a/8, 7b/1,
7b/3, 7b/5,
83a/1, 83b/3
İ.+ rŋge 33a/8
İ.+ rŋge 13a/10, 96b/7
İ.+ rŋgiz 100a/9, 102b/2,
13b/9, 15b/8, 34a/1, 35b/2,
39b/10, 39b/9, 46a/4,
4a/11, 52b/9, 62b/4, 70b/5,
78b/8, 82b/7, 82b/9, 86a/9, 86b/6,
87b/11,
89a/3, 91a/5, 91b/10,
96a/11, 98a/5, 99b/6
i.+ rŋgiz 8a/7
İ.+ rŋgizdin 102a/9, 103a/6,
17a/9, 19b/1, 24b/10, 33b/6,
34a/1, 40a/9, 5b/9,
62a/3, 70a/8, 87a/9, 88a/6,
92b/2, 92b/9, 93a/2, 93a/7, 94a/3,
95b/1,
97a/8
i.+ rŋgizdin 11a/3
i.+ rŋgizge 3b/2
İ.+ rŋgizge 45a/10, 74b/9
İ.+ rŋgizni 102a/11, 92a/2

İ.+ rŋni 33a/5
İ.+ rŋning 83b/4, 84b/1,
87b/1
i.+ ler 34b/9
İ.+ ler 110b/6, 36a/7
İ.+ leri 109b/8, 45b/2
İ.+ lerindin 13b/5, 14b/2,
15a/11, 45b/7, 70a/3
i.+ m 12b/8
İ.+ m 101a/8, 26a/6, 26b/4,
32b/11, 32b/3, 32b/4, 33a/3,
33a/4, 33b/3,
34a/1, 66a/4, 70b/5, 80b/3,
80b/4, 80b/5, 80b/9, 87b/6, 89b/6,
90a/3,
97a/11, 98a/8, 98b/3
İ.+ mdin 102a/9, 79a/1
İ.+ mge 74b/9, 76a/4
İ.+ mizning 91b/8
İ.+ mnürŋ 92b/1, 92b/8,
93b/6, 94b/7
İ.+ müz 12b/11, 13a/2,
13b/9, 19b/5, 19b/6, 25a/6, 29b/4,
29b/5, 29b/6,
29b/7, 30a/10, 30b/1,
31a/3, 34a/4, 41a/11, 45a/10,
45a/7, 45a/8, 45a/9,
53b/3, 53b/9, 71b/3, 71b/4,
74b/1, 76b/10, 76b/4, 84b/4,
89a/7, 90b/4,
91a/10, 91a/4, 94b/2,
94b/3, 96a/5, 96a/6, 98a/3

İ.+ müzni 77a/3
İ.+ müznüñg 91a/2, 96a/5
i.+ si 24a/8, 7a/4, 86a/10
İ.+ si 102b/11, 102b/9,
11b/4, 12b/3, 13a/6, 26a/5, 28a/2,
28a/8, 31a/1,
32b/7, 43b/2, 45b/11,
75a/7, 77a/2, 77b/6, 78b/2, 83a/4,
84b/2, 86b/6,
87b/9, 89a/6, 92a/2, 97a/11
İ.+ siñge 101b/4, 13a/10,
87b/8, 96a/1, 98b/2
i.+ sindin 4a/3, 5a/3
İ.+ sindin 28a/4, 28b/7,
29a/8, 29b/1, 36b/5, 40b/3, 63a/6,
66a/9, 77b/3,
92b/8, 93b/2, 98a/9
İ.+ siñga 32b/10
İ.+ sini 78b/3
i.+ sinirñg 5b/4
İ.+ sinirñg 106a/10, 75a/10,
78b/4, 87a/5, 92a/8, 93b/4, 97a/9

iğil - Gönderilmek.

i.- mişlerdin 25a/11

iglen - Acı çekmek, acı duymak,
hastalanmak.

i.- ür irserñgiz 57a/1

i.- ür siz 57a/2

i.- ürler 57a/2

iglig 1. Acı veren, şiddetli 2.
Hastalık.

i. 104b/7, 108a/10, 111a/2,

111b/2, 113a/8, 114b/10, 114b/2,
115b/7, 11a/2,
16b/8, 17a/9, 2b/7, 31b/3,
35b/11, 37a/5, 44a/3, 45a/4,
48a/6, 59b/6,
61b/1, 62b/2, 67a/3, 70b/9,
72b/1, 80a/3, 93a/9

igne İğne.

i. yurdusiñge 90b/8

iđtiyār (<Arp.) Seçme, seçim.

i. kıl-: Seçmek, uygun
görmek.

i. kıldım 63b/3

iķāmet (<Arp.) Yerleşme.

i. 84b/5

i. kıl-: Yerleşmek.

i. kılgu yeri 41b/7

i. kılsañg 56b/3

i. kılubilmeseler 22b/1

i. kılurlar 22b/5

ikkegü İki.

i. 101b/4, 58b/9, 66a/3

i.+ din 10b/7

i.+ ge 89a/4

i.+ ni 4b/11, 5a/1, 73b/3,
89a/3, 89a/6

ikki İki.

i. 103a/3, 105a/10, 106a/1,
107a/4, 107a/6, 107a/7, 10b/5,
111a/5, 112b/3,

14/8, 19b/9, 23a/3, 27a/8,
28b/10, 28b/9, 30b/6, 30b/7,

39b/5, 41a/5,
42a/10, 43a/6, 43a/8, 47a/2,
47a/3, 48b/8, 54b/8, 55b/3,
62b/10, 62b/8,
62b/9, 64a/3, 64b/6,
65b/11, 66a/7, 69b/8, 6b/4, 73b/2,
73b/6, 73b/7,
74b/5, 77b/5, 80b/11,
85b/10, 85b/11, 86a/1, 86a/2,
87a/7, 89a/3, 99a/6,
99a/7
i.+ de 66a/7
i.+ din 47a/3
i.+ n 46a/8
i.+ nçisi 111b/5
i.+ niñg 111b/5
i.+ si 111b/5, 21a/9, 22b/2,
22b/4, 23a/6, 50a/7, 58b/9,
65a/11, 65b/3,
89a/6, 91a/7
i.+ sige 15b/2
i.+ siñge 101b/5, 101b/6,
59a/11, 62b/9, 89a/2, 89a/4,
89a/5, 89b/3
i.+ sindin 23a/6, 47a/4,
47b/3, 48a/1, 89a/2, 89b/2
i.+ sini 89a/6, 91b/4
i.+ sinirñg 101b/4, 21a/10,
25b/10, 39b/6, 67a/5, 73b/6,
73b/7, 89a/6
iķrār (<Arp.) İtiraf, kabul.

i. **ķıl-** : İtiraf etmek,

kabullenmek, kabul ve tasdik ettiğini dil ile söylemek.

i. ķıldırñız mu 36a/10

i. ķıldıķ 36a/11

il İl, şehir, kent.

i. 92a/6, 92a/7, 96a/3

i.+ ge 6b/9

i.+ ler 95b/5

i.+ din 99b/2

i.+ ler 45b/6

ilet - İletmek, götürmek.

i.- gey 59a/7, 85a/1

i.- gey miz 101a/3

iley Kat, huzur, ön, ön taraf.

i.+ imde turur 33b/10

i.+ inde 10a/8, 30a/1, 68a/4,

68a/5, 68a/8, 92a/5

i.+ inde turur 7a/9, 81b/7

i.+ lerinde 25b/8

i.+ lerindin 88b/9

ilk İlk, evvel.

i. 109a/5, 115a/7, 83a/7

illeş - Barışmak, antlaşma sağlamak.

i.- mekge 106b/8

i.- mekni 55a/8

‘ilm (<Arp.) İlim

‘. 24b/8, 27b/6, 30a/9,

31a/8, 35a/1, 35a/2, 61b/1,

61b/10, 85b/11,

88a/10, 94b/2

‘.+ din 34b/4, 86a/3	inan - İnanmak,, iman etmek.
‘.+ indin 25b/9	i.- sa 29a/7
ilük Kulp.	İncil (<Yun.) İncil.
i.+ ge 26a/1	İ. 34b/11
İlyās (<ö.a.) İlyas peygamber.	İ.+ de 98b/9
İ.+ nı 81a/6	İ. eyeleri 68a/6
İmām (<Arp.) İmam, önder.	İ.+ ni 30a/1, 33b/5, 68a/4,
i. 12b/4	70a/3, 70a/7, 74a/3
īmān (<Arp.) İman.	in En, genişlik.
ī. 109b/10, 11a/8, 44a/2	i.+ i 40a/9
ī.+ ğa 63b/11	indür - İndirmek.
ī.+ ı 87b/2	i.- di 102a/1, 10a/7, 110a/6,
ī.+ ıngızını 14a/9	110a/7, 111b/6, 15b/10, 16b/10,
ī. ketürdi 25b/3	16b/6, 20b/2,
ī.+ nı 43b/8	22b/9, 30a/1, 30a/2, 30a/6,
‘imār (<Arp.) Bayındırlık.	3b/4, 42a/2, 52b/3, 57b/4, 59b/2,
‘. kııl :- Bayındır hale	59b/8,
getirmek.	61b/10, 67b/10, 68a/2,
‘.+ ın kılsalar 109a/11	68a/6, 68a/8, 68b/1, 68b/2, 73a/9,
‘imāret (<Arp.) Bayındırlaştırma,	81b/3, 82a/11,
onarım.	83b/2, 89a/4, 93a/10, 9b/4,
‘.+ ini 109b/4	9b/6
‘. kıılır 109b/1	i.- dūrğ 34a/4
‘İmrān (<ö.a.) Hz. Meryemin	i.- dük 105a/9, 10a/10,
babasının adıdır.	15b/3, 3b/6, 51a/11, 57a/3, 62b/4,
‘. kabilesin 32b/1	67b/7, 68a/7,
‘.+ nūrğ 32b/2	6a/8, 6b/2, 81b/6, 87a/6,
in - İnnek.	89a/11, 92a/6, 99a/8
i.- gil 88b/6	i.- düm 5a/8
i.- iūrğ 6b/9, 89a/8	i.- geni 74b/3
i.- iūrğler 5a/1, 5a/4	i.- genni 5a/10
i.- se 113a/11	i.- gey men 81b/9

i.- gil 74b/1
i.- medi 41b/6, 80b/11,
81b/3, 90a/4, 93a/3
i.- mişi 81b/10
i.- se 74a/9, 77b/4, 9b/4
i.- se irdük 75b/4, 75b/6,
83a/7
i.- serę 60b/8
i.- üldi 17b/8, 2a/5, 35a/10
i.- ür 103a/9
i.- ür sen 39b/4

indürül - İndirilmek, gönderilmek.

i.- di 10b/5, 115a/11, 13b/3,
29b/1, 36b/3, 45b/10, 52a/11,
59b/3, 61b/10,
61b/2, 63b/7, 69a/10,
69b/9, 70a/3, 70a/5, 70a/8, 71a/9,
71b/2, 73a/5,
87a/7, 88a/5, 88a/6, 99a/1,
9b/6

i.- medi 34b/11, 61b/2

i.- mese irdi 77b/3

i.- miş 83b/3

i.- mişler 39b/9

i.- se 11a/3, 37a/8

i.- se irdi 75b/6, 87a/8

inek İnek.

i. 7b/5, 7b/6, 7b/7

i.+ ni 7a/11

i. turur 7b/2, 7b/4

inęen Dişi deve.

i.+ i 93a/8

i.+ niğ 93b/4

inęen ok.

88b/3

inkār (<Arp.) İnkār, tanımama.

i. kıl-: İnkār etmek.

i. kılur miz 91b/6

i. kılurlar 77a/8

inķiyād (<Arp.) Boyun eğme,
boyun bükme, teslim olma.

i. kıl-: Boyun eğmek, itaat
etmek.

i. kıldılar 67b/8

ir - imek, -dır/ -dir, olmak,
bulunmak.

i.- -di 59a/1

i.- di 105b/1, 105b/6, 10a/2,
14/8, 20b/1, 23a/1, 48b/3, 50a/1,
51b/2,

53b/6, 54b/5, 54b/6, 54b/8,
55b/4, 55b/9, 56a/3, 56a/8, 57a/2,
57a/8,

57b/5, 58b/10, 58b/3,
58b/7, 59a/2, 59a/5, 59a/7, 59a/9,
59b/1, 60b/2,

60b/7, 61a/7, 61b/9, 62a/2,
62a/4, 84b/10, 8a/4, 98b/11,
99b/2

‘afv kılған i.- di 60b/3

anuk kılğaylar i.- di 112a/5

arturmağaylar i.- di 112a/7

ayğay i.- di 75b/5

aysalar i.- di 51a/9

āsān i.- di 49b/5	hoşnūd bolsalar i.- di
bāṭıl bolğay i.- di 81a/10	113a/2
bilgen i.- di 47a/8, 48a/3,	hüküm kılıngay i.- di 75b/6,
49a/2, 49b/10, 50a/8, 50b/6,	79a/3
57b/1	ķabül kılgan i.- di 60b/1
bilgey i.- di 54a/11	ķalğanlardın i.- di 93b/11
bilse i.- di 104a/3	ķaytarılsalar i.- di 76b/11
biterler bolsalar i.- di 71a/8	ķaytarsalar i.- di 54a/10
bitmiş irmes i.- di 87b/2	ķaytğaylar i.- di 76b/11
bitse i.- di 38b/3	ķazğanmuş irmez i.- di
bitseler i.- di 94b/11	87b/2
bolğay i.- di 53a/2	kāfirlerdin i.- di 4b/9
bolmağaylar i.- di 83a/8	keçürgen i.- di 51a/4
bolmasa i.- di 107a/9, 25a/9,	kelse i.- di 12a/4
54b/1, 57b/3, 7a/6, 91a/2	kemişgey i.- di 21b/3
bolsa i.- di 111b/9, 42a/6,	ķılğan i.- di 49b/4
54a/9	ķılğay i.- di 68a/10
bolsalar i.- di 115a/4	ķılmağaylar i.- di 53a/1,
bozulğay i.- di 25a/9	85a/9
bulğaylar i.- di 52b/9, 54a/9	ķılsalar i.- di 53a/1
bulsalar i.- di 112b/11	ķılur i.- di 97a/2
çatarlar i.- di 31b/8	köndürgey i.- di 86b/3
çıkğay i.- di 42a/7	körgürse i.- di 105b/3
çıkşalar i.- di 112a/6	ķulluķ ķılur i.- di 93a/1
indürülmese i.- di 77b/3	musallaṭ kılgay i.- di 55a/4
indürülse i.- di 75b/6, 87a/8	ortak ķoşmağaylar i.- di
irmes i.- di 35a/3	83a/1
eşitgen i.- di 52a/8	ortak ķoşsalar i.- di 81a/9
ewürgeyler i.- di 112b/11	öldürülmegeyler i.- di
helāl i.- di 37a/7	42b/3, 43b/1
hıyānet kılgan i.- di 57a/6	öldürüşmegey i.- di 25b/2
hikmetlig i.- di 48a/3	öldürüşmegeyler i.- di

104b/11	menğizlig i.- dirğiz 55b/8	71a/5, 75a/10, 75b/1, 75b/8,
	oқыur i.- dirğiz 36a/6	84a/5, 87b/3,
	öğretür i.- dirğiz 36a/5	87b/4, 88b/1, 91b/6, 92b/5,
	ölügler i.- dirğiz 4a/8	94b/6, 96b/10, 97b/10, 99a/9,
	örter i.- dirğiz 4b/8, 7b/9	99b/4, 9b/1
	rāst i.- dirğiz 10a/3	buyruқdın ıkar i.- diler
	uluғsınur i.- dirğiz 82a/1	6b/3
	uyğay i.- dirğiz 54b/1	buyruқdın ıǵanlar i.- diler
	va'de ılıssa i.- dirğiz	99b/8
105b/1		atar i.- diler 91b/10
	yarıǵay i.- dirğiz 105b/4	atarlar i.- diler 85b/1
	yobılayur i.- dirğiz 113b/3	ıkar i.- diler 78a/10
	yüreksiz bolğay i.- dirğiz	düşmen i.- diler 56b/2
105b/3		ğazāt ılğanlar i.- diler
	i.- dirğiz irse 43b/1, 4b/4	42b/2
	bitgenler i.- dirğiz irse	addin keçerler i.- diler
10a/1, 24b/11, 40b/8, 43b/11,		38b/9, 71a/5
69a/8		azğanur i.- diler 115a/5,
	mü'minler i.- dirğiz irse	84a/1, 84b/7, 95a/1
33b/10		ılur i.- diler 101a/1, 69b/5,
	rāst ayğanlar i.- dirğiz irse	71a/6, 78a/1, 81a/10, 83a/4,
3b/7, 44b/5		84a/5, 84b/3, 95b/11,
	i.- dirğiz mü 86a/2	97a/5, 97b/11
	tanuқlar i.- dirğiz mü 13a/8	ılurlar i.- diler 65a/4,
	ilāf ılısur i.- dirğiz siz	69b/7
68a/11		kötrür i.- diler 97a/2
	örter i.- dirğiz siz 65a/5	küç ılğanlar i.- diler 98a/2
	i.- diler 106a/11, 113b/9,	küç ılurlar i.- diler 6a/10,
114a/4, 114b/7, 11b/8, 13b/1,		99b/2
14a/3, 14a/4, 2b/8,		küfr ketürgen i.- diler 80a/3
38b/8, 43a/5, 5a/1, 70b/11,		küfr ketürgenler i.- diler
		6b/11, 90b/1

küfr ketürür i.- diler 77a/3	88a/9
küfr ketürürler i.- diler	açğay i.- dük 94b/11
38b/8	aydılar i.- dük 56a/4
mekr kıılır i.- diler 84a/9	ayğay i.- dük 104b/5
münāfık i.- diler 113b/4	birgey i.- dük 53a/2
örterler i.- diler 69b/4	bilse i.- dük 43a/9
tağılğay i.- diler 42b/7	bitise i.- dük 52b/11
tanuğlar i.- diler 67b/9	bolğay i.- dük 87a/8
yalğan çatarlar i.- diler	çığğay i.- dük 111b/11
76b/5	indürse i.- dük 75b/4,
yığarlar i.- diler 87a/11	75b/6, 83a/7
zıılm kıılır i.- diler 100b/7	ğarām kıılmaz i.- dük 86a/11
i.- dim 74b/9	ğarışturğay i.- dük 75b/7
bilür bolsa i.- dim 101b/1	kitergey i.- dük 70a/1
bolsa i.- dim 53a/10	kewürgey i.- dük 70a/2
üküş kıılğay i.- dim 101b/1	kıılğay i.- dük 75b/7
i.- dük 100a/10, 113b/2,	kıılsa i.- dük 75b/7
kıılır i.- dük 91b/9	i.- medi 13b/2, 14a/9,
kirür i.- dük 113b/2	42b/10, 44a/5, 44a/6
köndürgey i.- dük 53a/3	ortak koşğanlardın i.- medi
kötürgey i.- dük 100b/3	37a/11, 87b/7
ortak koşmağay i.- dük	i.- medi mü 56a/5
86a/11	i.- medinğ 33a/9
oynayur i.- dük 113b/2	i.- mediler 76b/11
öldürülmegey i.- dük 42a/7	i.- medük 91a/2
teggey i.- dük 95a/5	ğâyibler i.- medük 88a/10
tilese i.- dük 104b/4, 95a/5	ortak koşğanlar i.- medük
uyğay i.- dük 43a/9	76b/4
yarağlığ bolsa i.- dük	i.- medük mü 60a/1
111b/11	i.- mes 101a/4, 104b/9,
yığsa i.- dük 83a/8	106a/6, 10b/8, 111b/1, 112b/10,
i.- dük irse 87a/7	11b/4, 11b/6, 18b/2,

32a/3, 32b/5, 33a/10,
36a/1, 37b/6, 44b/2, 55b/7, 58a/9,
60a/5, 66a/9,
70a/7, 70b/9, 74a/6, 75b/5,
76b/8, 77a/1, 79a/2, 81b/1, 83b/6,
84a/4
berāber i.- mes 109b/5
ortak oşanlardın i.- mes
35a/4
yakınra tiriqlik i.- mes
77a/6
i.- mes irdi 35a/3
bitmiş i.- mes irdi 87b/2
i.- mes miz 77a/1
i.- mes sen 87b/4
saçı i.- mes sen 83a/2
i.- mes siz 108a/6, 108a/9,
27b/3, 85a/2, 86b/2
berāber i.- mesler 38b/9
i.- mez 10a/6, 11b/5,
14b/10, 14b/3, 14b/4, 16a/7,
25a/1, 2b/5, 40a/1,
41a/3, 48a/3, 60a/6, 67b/6,
74b/6, 79a/1, 7b/2, 7b/6, 84b/11,
98b/4,
9a/4
ıanlar i.- mez 67a/3
gāfil i.- mez 14a/1, 14b/2,
8a/3, 9a/6
menizlig i.- mez 104b/5
yakınra tiriqlik i.- mez
44b/8

azanmış i.- mez irdi
87b/2
i.- mez men 79b/6, 82b/10
kōnulgenlerdin i.- mez
men 79a/1
ortak oşanlardın i.- mez
men 80b/7
yawuzlu i.- mez men
101b/1
i.- mez miz 96b/4
i.- mez mū men 100a/9
i.- mez mū 77a/2, 78b/7
i.- se 10a/2, 10a/3, 11b/3,
16b/3, 3b/8, 44a/5, 53a/2, 57b/7,
74b/7,
9b/8
bitgenler irdiniz i.- se
10a/1, 24b/11, 40b/8, 43b/11,
69a/8
bittiniz i.- se 105a/9
boldunuz i.- se 3b/5
irdiniz i.- se 43b/1, 4b/4
irdūk i.- se 87a/7
keldin i.- se 95b/2
mū'minler irdiniz i.- se
33b/10
rāst ayanlar irdiniz i.- se
3b/7, 44b/5
tileyūr i.- se 59a/8
ulu boldı i.- se 77a/10
ōldi i.- se mū 41a/4
ōldürōldi i.- se mū 41a/4

i.- serġ 93b/5, 95b/2
i.- serġiz 37a/8, 83b/8,
85b/11
bilür i.- serġiz 111b/9,
17b/8, 28b/3, 39a/10, 81a/1
bitgenler i.- serġiz 102b/8,
109a/5, 66a/2, 74a/10, 94a/5
iġlenür i.- serġiz 57a/1
rāst ayġanlar i.- serġiz
101b/10, 77b/9
sewer i.- serġiz 32a/9
bilür i.- seler 10b/10
biter i.- seler 22a/7
i.- sini 76b/6
i.- ür 77a/3
öç eyesi i.- ür 30a/3
i.- ür sen 100a/9
i'rāz (<Arp.) Yüz çevirme, başka
tarafa dönme, vazgeçme.
i. **ķıl-**: Yüz çevirmek,
dönmek.
i. ķıldırġız 110a/6
i. ķıldılar 42a/9
i. ķılsa 36b/1
i. ķılsarġız 108a/9
i. ķılsalar 32a/11, 34b/10,
34b/7, 55a/1
i. ķılur 31b/6
irig Kaba, sert tabiatlı.
i. 42b/6, 48b/2, 61a/2
iriglik Kabalık, sertlik.
i. **ķıl-**: Sert davranmak.

i. ķılġıl 114a/10
irkek Erkek.
i. 32b/5
i.+ din 45b/2, 58a/11
i.+ ge 47a/2, 62b/9
i.+ in mü 85b/10
i.+ lerimüzge 85b/1
i.+ ni mü 86a/1
irte Sabah, tan vakti.
i. 33a/6, 39b/4, 78b/4
irtele - Erteleme.
i.- diler 93b/5
i.- mek 102b/1
Īsā (<ö.a.) Hz. İsa peygamber.
Ī. 110b/4, 13b/4, 33b/1,
34a/2, 34a/6, 36b/5, 61b/5, 62a/6,
65a/9,
70b/10, 70b/4, 70b/5,
74a/1, 74a/9, 74b/1, 74b/5
Ī.+ ge 25b/1, 9a/9
Ī.+ nı 110b/6, 61a/5, 65a/10,
68a/3, 81a/6
Ī.+ nırġ 34b/2, 71a/5
İshāk (<ö.a.) Hz. İshak peygamber.
İ. 13b/10, 13b/4, 36b/4,
61b/5
İ.+ nı 81a/3
İ.+ nırġ 13a/10
isig : Sıcak.
i. 115a/3, 115a/4, 80a/3
islām (<Arp.) İslam, Müslümanlık.
i.+ dın 36b/6

İsmā'īl (<ö.a.) Hz. İsmail
peygamber.

i. 12b/11, 12b/6, 13a/10,
13b/10, 13b/3, 36b/4, 61b/5

İ.+ ni 81a/6

İsrāf (<Arp.) İsrāf, gereksiz
harcama.

i. **ķıl-**: İsrāf etmek.

i. **ķılğan**: İsrāf eden.

i. ķılğanlarını 85b/8, 89b/11

i. ķılmaŋ 85b/8, 89b/11

iste - İstemek.

i.- diler 112a/8

i.- riŋ 18a/6, 66b/11

i.- meriŋ 50a/5

i.- meki 57a/1

i.- se 36b/6

i.- serŋ 77a/11

i.- serŋiz 19b/1

i.- yü 20a/4, 27a/6, 27b/10,
30a/8, 57b/8

i.- yür 92a/1

i.- yür men 83b/2, 87b/9,
97a/6

i.- yür siz 36b/1, 37b/6,
55b/8, 94a/6

i.- yürler 112a/7, 63a/5,
68b/4, 91a/6

i.- yürler mü 59b/7

İstizā (<Arp.) Zarar vermek, eza
vermek.

i. 22b/7

iş İş, amel.

i. 105b/4, 113b/5, 20a/8,
22a/10, 41b/8, 42a/5, 42b/8,
48a/8, 48b/3,

52a/9, 54a/10, 54a/11,

56a/4, 68b/8, 75b/6, 79a/3, 89b/4,
92a/2

hikmet birle i. 110b/1,

31a/7

i.+ din 113b/6, 114a/5,
11b/1, 38a/5, 38b/2, 39a/1, 40a/3,
42a/5, 42a/6,

71a/6, 98b/10

i.+ ge 47b/8, 49a/7, 93b/8

i.+ i 110a/3, 112a/9, 13b/9,
28a/5, 51b/2

i.+ imüz 41b/1

i.+ imüzni 112b/1

i.+ indin 98a/5

i.+ ini 45b/2

i.+ ininŋ 72b/5

i. ķılğan 21b/3

hikmet birle i. ķılğan
111b/7, 24a/5, 26b/7, 30a/5,
34b/7, 40a/1, 49a/11, 49a/2,
55b/4,

59a/3

hüküm birle i. ķılğan 74b/11

i.+ ler 105b/6, 20a/9, 39a/1

i.+ lerge 68a/11, 86b/8

i.+ leri 87b/4

i.+ leriŋiz 13b/9

i.+ lerimiz 13b/9
i.+ lerini 16a/7, 83a/4,
90b/3, 98b/11
i.+ lerni 112a/9, 58a/11,
58a/7, 90a/3
i.+ lerninĝ 44b/11
i.+ ni 105b/1, 105b/6, 12a/3,
27b/5, 33b/4, 40b/1, 7a/3
i.+ ninĝ 112b/3
iş Eş, dost.
i.+ inde 101a/4
işāret (<Arp.) İşaret.
i. 33a/5
i. **ķıl-:** Vahyedilmek,
bildirilmek.
i. ķılır siz 95b/5
i. ķılır 83a/10
işit - : (bkz. eşit-) İşitmek, duymak.
i. **gen:** İşiten, duyan.
i. gen 12b/11, 17b/2, 22a/5,
26a/2, 76a/2
i.- geni 32b/11
i.- ürök 44b/9
i.- inĝ 11a/1, 9b/11
i.- ürler 101b/11,
işle - Çalışmak, işlemek, yerine
getirmek.
i.- genlerge 113a/4
i.- genlerninĝ 45b/2
i.- se 7a/3
işlig İşli, eylemli.
i. 13a/4, 20a/7, 4b/5

it İt, köpek.
i. 100b/4
itig Altın, gümüş, kıymetli taş ve
mücevher gibi süs eşyası, ziynet
takımı.
i.+ lerindin 98a/1
i'timādliĝ (<Arp.) Sağlam,
güvenilir.
i. 26a/1
iw (bkz. ew) Ev, mesken.
i. 37a/11
i.+ ler 47b/10, 93a/11
i.+ leringiz 42a/7
i.+ leringizde 33b/9
i.+ ünĝdin 103a/1
iw - Acele etmek.
i.- dūnĝüz mü 98a/5
i.- e 79a/2
i.- e tileyür 79a/3
i.- en 26b/6, 46b/4
i.- erler 112b/11, 39a/1,
43b/11, 67a/9, 69b/4
sökellik i.- erler 68b/7
i.- gen 99b/10
i.- genreki 79a/11
i.- megen 22a/4, 23b/5,
27a/1, 42a/11, 47b/5, 73a/5
i.- meklerindin 39b/10
i.- se 19b/9
i.- ünĝ 40a/8
i'vaz (<Arp.) Bedel, karşılık.
i. 35b/9

ˆ. almas miz 73b/4	49a/5, 63b/10
ˆ.+ nı 16b/7, 5a/10	ķabūl (<Arp.) Kabul, razı olma.
iwe sūratlı	ķ. 32b/7
i. 92a/1	ķ. ķıl-: Kabul etmek, razı olmak.
iwek Aceleci, acele eden.	ķ. ķıldı 18a/5, 32b/7, 5a/3, 6a/5, 70b/3
i. 88a/2	ķ. ķılġan irdi 60b/1
iz İz, nişan.	ķ. ķılġan men 15b/5
i.+ leri 68a/3	ķ. ķılġan 13a/2, 48a/1, 52b/9, 5a/3, 6a/5
ızzet (<Arp.) İzzet.	ķ. ķılġıl 12b/11, 13a/2, 32b/3
ˆ. 59b/8	ķ. ķılındı 66a/7
ˆ.+ ni 59b/8	ķ. ķılınmadı 66a/7
Ka'b bin Eşref (<ö.a.) Hz. Muhammed zamanında yaşan bir müşrik olup peygamberimiz karşıtı şiirler yazmıştır.	ķ. ķılınmaġay 112b/6, 36b/7, 37a/2, 37a/4, 67a/2
K. bin Eşref 52b/1	ķ. ķılınmaz 12b/2
Ka'be (ö.a.) Kabe.	ķ. ķılınsa 112b/6
K.+ din 12b/10	ķ. ķılmas 5b/6
K.+ ge 15b/1, 63a/5	ķ. ķılsa 40a/3, 49a/10, 49a/11
K.+ ġa 72b/4	ķ. ķılur men 15b/5
K.+ ni 12b/5, 72b/8	ķ. ķılur 109a/7, 48a/3, 66a/8
K.+ niġ 72b/4	tevbesin ķ. ķılur 67a/6
ķabīle (<Arp.) Kabile, soy.	ķaçan Ne zaman, ne zaman ki, - dıġında.
ķ.+ si 30b/3	ķ. 15a/10, 20b/8, 23a/7
İmrān ķ.+ sin 32b/1	ķ. turur 101a/8
İbrāhīm ķ.+ sin 32b/1	ķađġu Kaygı, tasa,üzüntü.
İbrāhīm ķ.+ sinġa 51b/11	ķ. 42a/1
kābīn (<Arp.) Tayin edilmiş miktar, damadın geline verdiġi aġırlık, eşya, nikah parası.	
k. 23b/6	
k.+ lerini 46a/10, 49a/1,	

ķ.+ dın 115b/10, 79b/3	k. bolmağıl 10b/7
ķ.+ dın sonğra 42a/3	k. bolmaq 21a/3
ķ.+ luğ 98a/4	k. bolmaqñı 69b/9
ķ.+ nı 42a/1	k. bolsa 25b/11, 37b/3
ķađğur - Üzılmek, endişelenmek, korkmak.	k. bolsalar 9b/4
ķ.- mağıl 66a/6, 70a/9	k. bolur siz 37b/4
ķ.- mañğ 40b/7	k. bolurlar 37b/8, 9b/7
taķı ķ.- mas 91b/2	k. erenler: Kafir kişiler, kafirler topluluğı.
ķ.- masañğız 42a/1	k. erenler 25a/7, 29b/9,
ķ.- maslar 11b/5, 26b/10, 78a/9	41b/1
ķ.- mazlar 28a/2, 28a/9, 43b/4, 5a/5, 70a/11, 7a/4, 90a/8	k. erenlerni 27a/5, 70a/6
ķ.- ur men 94b/8	k.+ ler 110b/9, 113b/7, 11a/9, 15b/6, 25b/6, 37a/3, 37b/8, 48a/5, 56b/2,
ķađğurt - Kaygılandırmaq, üzmemek.	69a/1, 9b/3
ķ.- ğay 73a/4	k.+ lerdin irdi 4b/9
ķ.- masun 43b/11, 67a/8	k.+ lerga 10a/10, 11a/1, 3b/9, 40a/7, 50b/3, 56b/9, 60a/1, 60a/3, 60b/6,
ķ.- tı 42a/4	61a/11, 84a/5, 9b/5
ķ.- ur 39b/2, 77a/7	k.+ lerni 112a/11, 32a/11, 32a/2, 3a/10, 40b/11, 59b/7, 60a/7, 69a/7
ķ.- ur 112a/11	k.+ lerniñğ 103b/9, 18b/7, 59b/10
ķadır - (<Arp.) Kıymet, değer, itibar.	k.+ lerniñğ sonğın 103a/5
ķ.- sızraq turur 6b/9	k. turur 21a/6
kāfir (<Arp.) Kāfir	kāfirlik (<A.+ T.) Kāfirlik, küfr.
k. 10a/10	k. 70a/9
k. bol-: İman etmemek, kafir olmak.	k.+ ğa 43a/10
k. boldı 25b/4, 26a/8, 4a/4	kāğıd (<Sogd.) Kağıt.
k. boldılar 10b/4, 16b/1, 20a/10, 26a/3	
k. bolğannı 28a/7	

k. 75b/5	110b/10, 111a/7, 12a/2, 16a/4,
k.+ lar 81b/4	20a/5, 29b/2, 30a/10,
kâhil (<Arp.) Tembel, yavaş ve ağır davranan.	36b/10, 4a/11, 53a/7,
k.+ ler 60a/4	54a/2, 59b/8, 5a/4, 66b/5, 67a/2,
k.+ ler 112b/8	68a/11, 76b/2,
kahır (<Arp.) Zorlama, eziyet etme.	80a/2, 80b/9, 84b/3, 86b/3,
ķ. kıl-: Zulmetmek, ezmek, haksızlık etmek.	88b/11, 90b/3, 96a/4, 99a/2
ķ. kılğan 76a/7, 79a/9	ķ.+ ı 105a/6, 37a/6, 42a/5,
ķ. kılğanlar 96a/8	59a/1
ķaht (<Arp.) Kıtık.	ķ.+ ındın 27a/10
ķ. yılı: Kuraklık yılı.	ķ.+ ını 4a/10, 4b/3, 65a/10,
ķ. yılları 96b/1	92a/6
ķakı - Tehdit etmek, kızmak, öfkelenmek.	ķ.+ ları 15b/7
ķakın-: Tehdit edilmek.	ķ.+ nı 14b/9, 59b/11
ķ.- nur siz 94a/5	ķan Kan.
ķal - Kalmak.	ķ. 63a/9, 86a/5
ķ.- dı 100a/1	ķ.+ larıñızın tökmez 8b/10
ķ.- ğan 24b/10	ķ.+ larını 4b/2
ķ.- ğanlar 115a/7, 116a/1,	ķ.+ nı 16b/4, 96b/5
2b/1	ķanat Kanat.
menğü ķ.- ğanlar 21a/7	ķ.+ ı 77b/5
soñ ğ.- ğanlar 115b/2	ķanda Nerede.
ķ.- ğanlardın irdi 93b/11	ķ. 99a/11
ķ.- mazlar 90a/5	ķapsa - Kapsamak, kaplamak, kuşatmak.
ķ.- sa 19b/9	ķ.- dı 75b/8, 86a/1
ķalem (<Arp.) Kalem, ok.	ķ.- ğan 112a/11, 57a/8,
ķ.+ lerini 33a/9	58b/4
ķamuğ Bütün, her, hepsi, herkes.	ķ.- ğan kılurlar 105b/10,
ķ. 105a/3, 106b/11,	39b/4
	ķ.- mazlar 25b/9
	ķ.- sa 8b/4

kaþuę Kapı.

ka.+ ęa 61a/1, 66a/1, 6a/11,
99a/11

ka.+ ları 90b/7

ka.+ ların 78a/2

ka.+ larındın 18b/3

ķara Kara, siyah.

fecri-şādık ka. yiplükdin
18a/7

ķarabaş Cariye.

ka. 21b/4

ka.+ dın 21b/4

ka.+ larıngız 49a/4

ķaraņęu Karanlık.

ka. **bol-:** Kararmak.

ka. boldı 80b/2

ķaraņękuluķ Karanlık.

ka.+ lar 3a/7, 3a/8

ķaraņęuluķ Karanlık.

ka.+ dın 65a/8

ka.+ lar 77b/7, 84a/4

ka.+ ları 79a/6, 82a/8

ka.+ larındın 79b/1

ka.+ larını 75a/6

ķaraņķuluķ Karanlık.

ka. 26a/4

ka.+ dın 26a/2

ķarar - Kararmak.

ka.- dı 38a/8

ka.- ur 38a/8

ķarār (<Arp.) Karar verme, durma,
kalma.

ka. 24b/10

ka. **ķıl-:** Sabit kalmak, yerinde
kalmak.

ka. ķıldı 76a/1

ka. ķıldınęız 56b/11

ka. ķılęıl sen 4b/10

ka. ķılęıl 88b/11

ķarārķılęu vaķt: Tayin
edilmiş vakit.

ka.- ęu vaķt 79b/7

ka. ķılęu yer 82a/10, 89a/9

ka. ķılęu 3b/3, 5a/2, 82a/7

ka. ķılınę 99a/10

ka. ķılmak 39b/11

ka. ķılsa 74a/10, 97b/1

ka. ķılsun 101b/3, 103a/8,
26b/5

ka.+ sız 20b/7

ķarga Karga.

ka. 66b/2

ka.+ nı 66b/1

ķarı Yaşlı.

ka. 7b/2

ķar(ı)n Karın.

ka.+ ları 47a/1, 85b/1

ka.+ larınga 16b/7

ka.+ ım 32b/3

ķarındaş Kardeş.

ka. 47b/2, 48b/8, 62b/7

ka.+ ı 97a/9

ka.+ lar 47a/6

ka.+ ları 48b/4

ķ.+ larıngız 109a/1, 110a/1,
48b/4, 48b/5

ķ.+ larınga 42b/1, 43a/11

ķarıř - Birlikte yaşamak, ķarıřmak.

ķ.- saıngız 21b/2

ķ.- tı 86a/8

ķarıřtur - Karıştırmak.

ķ.- ğay irdük 75b/7

ķ.- madılar 81a/1

ķ.- maıng 5a/10

ķ.- sa 79b/4

ķ.- ur siz 35a/8

ķ.- urlar 75b/7

ķarřu Karşı, ..e doğru.

ķ. 14b/1, 17a/1, 91a/10

aıngar ķ. 15a/1

ķ. ķođtum 80b/6

ķařd (<Arp.) Kasıt, niyet, kütü
niyet.

ķ. ķıl-: Karar vermek, niyet
etmek.

ķ. ķıldı 99b/9

ķāsidlik (<A.+T.) Boşa gitme, heba
olma.

ķ.+ indin 110a/2

ķāřki (<F.) Keşke, ne olurdu!

ķ. 16a/6, 50b/10, 53a/10,
76b/10

ķat Kat, huzur.

ķ. 24a/10, 26b/9, 27a/8,
40a/6, 50b/7, 90b/4, 90b/5

ķ.+ ıngda 96b/7

ķ.+ ıngdın 32b/11, 53b/4,
54a/7

ķ.+ ıngızda 86b/1

ķ.+ ımda 78a/11, 79a/2,
79a/3

ķ.+ ımuzda 42b/2

ķ.+ ımuzdın 53a/2

ķ.+ ında 101a/10, 101a/8,
102b/11, 102b/2, 104a/3, 104b/10,
106b/1, 108b/6, 108b/7,

109b/5, 109b/7, 109b/9,
10a/2, 111a/5, 11b/1, 11b/4,
18b/6, 21a/4, 25b/8,

28a/2, 28a/8, 29a/2, 31a/1,
31a/7, 32b/9, 33a/10, 33a/9,
34b/2, 35b/2,

43a/3, 43b/2, 45b/11,
45b/5, 55b/8, 59a/8, 59b/7, 67b/6,
69b/1, 6a/5,

75a/8, 79a/4, 7a/4, 83a/5,
84a/9, 84b/2, 89b/10, 8b/2, 96b/3,
98b/9

Meş'ari'l-ħarām ķ.+ ında
19b/2

ķ.+ ındaķı 14a/1

ķ.+ ındın 103a/8, 104b/6,
10b/1, 112b/4, 30a/10, 32b/9,
36a/2, 40a/1, 43a/7,

45b/5, 45b/8, 50b/7, 54a/1,
54a/2, 54a/9, 68b/8, 9b/1

ķ.+ lar 24a/10

ķatıg Katı, sert, haşın, çetin,

şiddetli, elim, korkunç.

ķ. 103b/4, 104a/7, 106a/2,
106a/8, 16a/4, 19a/9, 20a/1,
20a/10, 30a/3,

34a/10, 3a/9, 42b/7, 63a/9,
64b/10, 72b/11, 78a/1, 84a/9,
98a/4, 99b/5, 99b/7

ķ.+ dın 102b/1

ķ.+ ın 83a/5

ķ.+ ını 5b/8, 68b/10, 97a/7,
99b/10

ķ.+ raķ 113b/9, 115a/3,
16a/3, 18b/6, 19b/5, 53a/2, 53b/9,
8a/1

ķ.+ raķ turur 54b/3

ķ.+ raķı 71a/10, 9a/6

ķ.+ sız 90a/2

ķ. turur 30b/4

ķatıġlan - Uġraşmak, çabalamak,
gayret göstermek.

ķ.- maķ 7a/5

ķatıġlık Zorluk, sertlik, sıkıntı,
güçlük.

ķ. 17a/5

ķ.+ ları 81b/10

ķatıksız Saf, katıksız.

ķ.+ sız 85b/1

ķatre (<Arp.) Katre, damla.

uluġ ķ. + lıġ yaġmur:

Saġanak yaġmur.

ķ. 27a/4, 27a/7, 27a/8

ķavm (<Arp.) Kavim.

ķ. 98a/6

ķ.+ ı 80b/7, 81a/2, 97a/2,
98a/1, 98a/4, 99a/7

ķ.+ ıġa 7a/10

ķ.+ ımız 94b/3

ķ.+ ındın 92a/11, 92b/6,
93b/1, 94a/10, 94b/4, 95b/4,
96a/6, 99a/5

ķ.+ ınġa 65b/6, 6a/3, 6b/3,
92a/9, 93b/8, 96a/9

ķ.+ ını 96a/7

ķ.+ ınıġ 114a/2, 114a/3,
92b/10, 93b/10

Nūh ķ.+ ınıġ 114a/2

ķ.+ lerindin 55a/7

ķ.+ unġ 79b/6

ķ.+ unġġa 97b/6

ķ.+ unġı 80a/11

ķ.+ unġnurġ 78a/4

ķ.+ um 65b/6, 65b/8, 6a/3,
80b/6, 85a/3, 92a/11, 92a/9,
92b/5, 92b/7,

93a/6, 93b/6, 94a/2, 94b/7,
97a/10

ķayaş Hısım, akraba.

ķ. eyeleringe 8b/7

ķayaşlık Akralalık, yakınlık.

ķ. eyeleri 108a/2

ķ. eyeleringe 50a/9

ķayda Orada, o yerde.

ķ. 108b/2, 4b/10, 55a/1,

6a/11, 76b/3, 84a/8, 90a/11

ķ. kim: Her nerede.

ķ. kim 55a/9

ķay(ı)t - Geri d6nmek, korkup kaçmak, iyi işleri bırakıp k6t6 işlere başlamak.

ķ.- arsa 115a/5a

ķ.- ğanlar 15a/11, 5b/4

ķ.- ğay miz 103b/11

ķ.- ğaylar 100a/1, 100b/2,

35a/11

ķ.- ğaylar irdi 76b/11

ķ.- ğu 12b/10

ķ.- ğu yer 103b/7, 12b/5

ķ.- ğu yerinĝiz 34a/9

ķ.- ırĝ 19b/3, 6a/4

ķ.- maĝ 65b/9

ķ.- maķ 29b/4, 32a/5, 65b/4

ķ.- maķınĝız 73a/11

ķ.- mazlar 3a/7

ķ.- mazlar mu 70b/9

ķ.- sa 21a/5, 28a/5, 40a/3,

68b/11, 72b/5

ķ.- sa miz 94b/1, 94b/2

ķ.- sarĝız 103b/10, 19a/7,

19b/1, 28b/1

ķ.- salar 105a/5, 22a/5

ķ.- tı 106a/1, 6a/5, 98a/4

ķ.- tuķ 98b/6

ķ.- ur 109a/7, 110a/8, 48a/2

ķ.- ur siz 89b/8

ķ.- ğay siz 94a/11

ķ.- tı 19b/3, 78b/9

ķaytar - Geri 9evirmek, d6nd6rmek.

ķ.- ğaylar 37b/8, 41b/3

ķ.- ğaylar sizni 21a/5

ķ.- ırĝ 52a/9, 54b/6

ķ.- maķınĝa 22a/8

ķ.- sa miz 51b/1

ķ.- salar 11a/9

ķ.- salar irdi 54a/10

ķaytarıl - Geri 9evrilmek, d6nd6r6lmek.

ķ.- -ur siz 28b/3

ķ.- dılar 55a/7, 79a/10

ķ.- mas 86a/10

ķ.- sa 73b/9

ķ.- sa miz 76b/10

ķ.- salar irdi 76b/11

ķ.- ur 105b/6, 20a/8,

24a/11, 36b/3

ķ.- ur irdinĝiz 38b/1

ķ.- ur miz 80a/4

ķ.- ur mu biz 91b/9

ķ.- ur siz 4a/9

ķ.- urlar 77b/3, 9a/5

ķaytıř Geri d6n6ř.

ķ.+ ırĝız 68a/11

ķ.- işları 83a/4

ķayu Hangi, herhangi.

ķ. 101a/6, 20a/1, 76a/8

ķ.+ larnı 47a/7

ķ.+ sı 33a/10, 80b/11

ķ. vaktın kim 19b/1, 21b/9,
23a/10, 24a/1, 54a/6, 56b/4,
79a/10

ķ. vaktın 49a/7

ķazā (<Arp.) Zamanında
yapılmamış dini bir borcu daha
sonra ödeme.

ķ. 56b/11

ķazğan - Kazanmak, edinmek,
sahip olmak.

ķ.- dı 22a/3, 28b/4, 29b/5,
31b/9, 43a/1, 80a/1, 87b/2

ķ.- dıngız 110a/1, 13b/1,
14a/2, 79a/7

ķ.- dılar 14a/2, 19b/8,
42a/11, 49b/9, 54b/9, 67a/5,
80a/3, 27a/5

ķ.- ğanınĝız 27b/2

ķ.- ğanlar 83b/1

ķ.- mas 87b/10

ķ.- mış irmez irdi 87b/2

ķ.- sa 57a/11, 57b/1, 8b/3

ķ.- sunlar 83b/1

ķ.- u birmesün 63a/6,
64a/10

ķ.- ur 57b/1

ķ.- ur irdinĝiz 90b/6

ķ.- ur irdiler 115a/5, 84a/1,
84b/7, 95a/1

ķ.- ur siz 75a/10

ķ.- urlar 83b/11, 8b/1

ķeç - Geçmek, geçip gitmek.

k.- er 53a/7

ķaddin k.-: Haddini aşmak.

ķaddin k.- e 46b/3, 49b/5

ķaddin k.- erler 7a/1

ķaddin k.- erler irdiler
38b/9, 71a/5

ķaddin k.- gen 16a/10,
93b/9

ķaddin k.- genler 108b/11,
66b/7

k.- genleri 51a/1

ķaddin k.- genleri 83b/10

k.- genlerini 92a/3

ķaddin k.- genlerini 18b/5,
71b/8

ķaddin k.- medin 16b/5

k.- merĝ 22b/2

ķaddin k.- merĝ 18b/4,
61a/1, 62a/5, 71a/2, 71b/8

ķaddin k.- mek 105b/10,
69b/5, 70a/9, 86a/6

ķaddin k.- mekimüzni
41a/11

ķaddin k.- mekni 69b/9

burun k.- mezler 90a/6

k.- se 22b/2, 47b/7

ķaddin k.- se 17a/9, 72b/1

k.- ti 101b/4, 105a/4,
105a/5, 108b/1, 25a/3, 26a/9,
28a/5, 40b/5, 41a/3,

48b/2, 48b/8, 70b/10,
72b/5, 90b/2

k.- tiŋg 26a/10
k.- tiŋgiz 111b/1
k.- tiler 14a/2, 20b/7
ħaddin k.- tiler 7a/8, 99b/3,
99b/8
k.- tim 26a/11
k.- tük 97a/3
k.- ürdi 52b/4

keçi Keçi.

k.+ din 30b/10
k.+ ler 85a/10, 85a/11
k.+ lerdin 85b/10, 85b/8
k.+ niŋg 63a/2

keç(ü)r - 1.Affetmek, bağışlamak.

2. Geri koymak, alıkoymak.

k.- di 112a/1, 112a/6, 18a/6,
41b/10, 42a/11, 44b/2, 71a/7,
72b/5,
73a/5

aşnu keç-: Kendi eliyle
yapmak.

aşnu k.- di 106a/6,10a/3
k.- gen 56a/8
k.- gen irdi 51a/4
k.- gil 29b/8, 42b/7, 65a/1
k.- se miz 113b/4
k.- seŋgiz 60b/2
k.- ür 65a/6
burun k.- seŋgiz 11b/1
burun k.- üŋg 21b/11
ħağ k.- üŋgler 11a/10

keďür - Giydirmek.

k.- ür miz 26b/2

keffāret (<Arp.) İşlenen günaha
bedel olarak yapılacak amel, iş,
kefareet.

k. 72b/4

k.+ i 71b/10, 72a/1

kel - Gelmek, hazır olmak.

k.- -gen 85a/2

k.- di 101b/3, 103b/10,
10b/1, 112a/9, 114a/3, 115b/5,
12a/9, 14b/5, 20a/10,
20a/6, 20b/4, 25b/3, 31a/8,
34b/4, 36a/9, 36b/9, 38a/7, 44b/4,
51a/2,

54a/10, 60b/10, 62a/3,
62b/4, 65a/5, 65a/6, 65b/4, 65b/5,
66b/6, 68a/9,

70b/1, 75a/11, 77a/10,
77a/4, 77a/9, 77b/11, 78b/7,
81b/3, 82b/9, 87a/9,

88a/8, 90a/11, 90a/5, 91a/2,
91b/8, 92b/2, 92b/9, 93a/7, 94a/3,
95a/6,

95b/6, 96a/5, 96b/2,
97a/11, 99b/3, 9a/9, 9b/1, 9b/2,
9b/8

k.- di mü 114a/1

k.- diŋg 39b/4, 74a/6, 7b/8,
96a/10

k.- diŋg irse 95b/2

k.- diŋg mü 93a/1

tağı k.- diŋgiz 82a/2

k.- diler 115b/9, 44b/5,
45a/2, 52b/5, 52b/8, 55a/3, 69b/3,
76b/7, 95b/9

k.- dim 33b/11, 33b/6,
95b/1

k.- dük 50b/8, 91b/6

nā-ḥōṣ k.- gen 21b/8

ağır k.- gen turur 5b/3

k.- gey 110a/3, 25b/5,
42b/11, 59a/7, 68b/11, 75a/11,
95b/6

k.- gey men 88b/9

k.- geyler 26b/6

k.- gil 104b/6, 26a/7, 95b/2

k.- inġ 18b/3, 21b/11,
21b/9, 34b/5, 34b/8, 37a/8, 3b/6,
43a/8, 52b/2,

73a/8, 80a/6, 86b/6

k.- medi 65b/5, 71b/4

k.- medi mü 84b/7

k.- medinġ 102a/8

k.- mediler 67a/10

tap k.- megey mü 39b/8

k.- mesler 112b/7

k.- meyin 20b/6

k.- mez 101a/9, 75a/10,
99b/4

k.- se 100a/3, 20a/7, 24b/9,
28a/4, 44b/3, 5a/4, 64a/4, 68b/8,
77b/8,

78a/7, 79a/10, 83a/5, 83a/6,
87a/11, 87b/1, 87b/5, 90a/6,

95a/2, 95a/3

k.- se irdi 12a/4

k.- se miz 50b/8

k.- serġ 14b/2, 77b/1,
96a/10, 96b/4, 97a/3

k.- serġiz 18b/2

k.- seler 39b/10, 48a/7,
49a/7, 67b/3, 73b/8, 9a/2

k.- sün 56b/4

k.- ür 42a/3, 47b/11, 78a/6,
87b/1

tap k.- ür 39b/9

k.- ür miz 11a/4

k.- ür mü siz 93b/8, 93b/9

k.- üriniġ 91b/7

k.- ürler 47b/8

keldür - Getirmek, getirip
göstermek, vermek.

k.- ünġ 11b/3, 3b/6

k.- ür 26a/7

kelimāt (<Arp.) İlham, sözler.

k.+ larnı 5a/3

kelime (<Arp.) Kelime, söz.

k. 33a/11

k.+ ge 34b/8

k.+ leri 103a/5

k.+ leringe 77a/10, 83b/4,
99a/4

k.+ lerni 51a/7, 64b/11,
67a/11

k.+ ni 33a/2

k.+ si 111b/7

k.+ sin 111b/7, 114a/11
kemi Gemi.
k. 15b/10, 92b/4
kem(i)ş - 1. Atmak, salmak,
bırakmak, koymak. 2. Teklif etmek,
ortaya atmak. 3. Yarmak,
kesmek.
ayırt k.-: Ayırmak.
ayırt k.- gen 17b/9, 6a/2
k.- inğ 99a/11
k.- genler 95b/8
k.- gey irdi 21b/3
k.- gey men 103b/1
k.- gey miz 41b/5
k.- gey sen 95b/8
k.- gil 95b/10
ayırt k.- gil 66a/4
k.- inğ 95b/8
ayırt k.- mediler 60b/7
k.- megil 112a/10
k.- menğ 19a/1
k.- mek 52b/5
ayırt k.- mek 105a/10
ayırt k.- mez miz 13b/5,
29b/3, 36b/5
k.- se 72a/5
k.- seler 55a/5, 55a/8
k.- ti 55b/7, 62a/6, 95b/3,
95b/9, 98a/5
yaraşuk k.- ti 38a/2
k.- tük 69b/10
ayırt k.- ür 104a/5

k.- ürler 33a/9
ayırt k.- ürler 10b/7
kem(i)şil - Atılarak verilmek.
k.- di 96a/1
kenğeş - İstişare etmek, danışmak.
k.- gil 42b/7
k.- mek din 23a/6
keremlüğ (<Arp.) Kerem sahibi,
şerefli.
k. 49b/7
kes - Kesmek.
k.- erler 4a/6
k.- gey men 96a/3
k.- gey siz 23b/6
k.- geyler 58a/3
k.- inğ 67a/4
k.- mek 40a/2
k.- se 103a/5
k.- tiler 93b/4
k.- tük 93a/5, 99a/6, 99b/10
kesb (<Arp.) Kazanma.
k. kıl-: Kazanmak.
k. kılğan: Kazanan.
k. kılğanlardın 63b/5
kesig Cizye, vergi.
k.+ ni 110b/3
kesil - 1. Bir yerden ayrılmak, göç
etmek. 2. Ayrı durmak, ayrılmak,
uzak durmak.
k.- di 16a/5, 78a/3, 82a/4
k.- miş 58a/2
k.- se 66b/8

ket(ü)r - Getirmek, almak.

k.- di 110a/5, 27a/7

īmān k.- İman etmek.

īmān k.- di 25b/3

küfr k. -: İnkâr etmek.

küfr k.- di 12b/9, 63b/11,
65a/9, 70b/4, 70b/7

küfr k.- diler 103b/1,
103b/5, 104b/11, 104b/3, 105a/2,
105a/4, 106a/5, 106a/7, 106b/1,

106b/5, 107a/5, 107b/9,
108a/10, 110a/8, 110b/5, 111a/9,
111b/4, 111b/7, 112b/7,

114a/11, 115a/8, 115b/6,
11a/2, 15b/6, 30a/2, 30b/2, 30b/5,
34a/10, 34a/7,

34a/8, 35a/11, 36b/8,
37a/2, 37a/3, 39a/3, 40a/2, 41b/3,
41b/5, 42b/1,

50b/9, 51b/7, 52a/1, 53b/5,
54b/10, 56b/2, 56b/6, 59b/5,
61b/11, 62a/1,

63b/1, 64b/2, 67a/1, 70b/8,
71a/4, 71a/7, 71b/6, 73a/7, 74a/6,
75a/7,

75b/5, 76b/8, 92b/6, 94b/4

küfr k.- düngüz 113b/3,
38a/8

küfr k.- ür irdingiz 38a/9

küfr k.- ür siz 35a/7

küfr k.- gen 111a/10, 70a/9,
94b/8

küfr k.- gen irdiler 80a/3

küfr k.- genler 112b/9,
114a/10, 115a/10, 60b/5, 67b/11,
73a/6, 84b/9, 91a/7, 91b/4,

93b/3

küfr k.- genler irdiler 6b/11,
90b/1

küfr k.- genlerge 103b/4

küfr k.- genlerini 108a/7

küfr k.- genlerinin 110a/8,
95a/8

küfr k.- genlerinin evveli
5a/9

k.- gey 14b/8

k.- gil 86b/3, 90b/4, 93b/4

k.- gül 93a/1

küfr k.- medi 10b/4

küfr k.- mek 21a/4

küfr k.- mekleri 61a/2

k.- mesün 115a/9

taḡḡa k.- mesün 112b/8

küfr k.- se 12a/11, 31a/9,
59b/3, 64b/9, 74b/3, 81a/11

taḡḡa k.-: Şaşırmaq.

taḡḡa k.- se 21b/5, 21b/6,
73a/2

küfr k.- seḡiz 54b/10,
59a/5

küfr k.- seler 52b/1

küfr k.- ür irdingiz 104b/11

küfr k.- ür irdiler 77a/3

küfr k.- ür mü siz 9a/4

küfr k.- ür siz 4a/8	ķ.- dı 32b/11, 89a/6, 91a/10,
küfr k.- ürlr 31b/1, 60b/3	91a/3, 91a/5, 91b/2
küfr k.- ürlr irdiler 38b/8	ķ.- dılar 91a/3, 91a/8
ketürül - Getirilmek.	ķ.- ğan 91a/5
k.- diler 4a/1	ķ.- ğannı 45a/9
küfr k.- megey siz 39a/2	ķ.- maķnı 16b/2
küfr k.- ür 59b/9	ķıl - Kılmak, yapmak, etmek,
keyd (<Arp.) Tuzak.	meydana getirmek.
k.+ i 53b/6	beyān ķ.- alıńđ 82b/11
k.+ ininđ 103b/9	rāzılık ķ.- alım 34b/6
k. ķılıńđlar 102a/1	ķ.- ayın 5a/8
k.+ leri 39b/3	yād ķ.- ayın 15a/6
keyim Giyim.	ķ.- dı 100b/1, 101b/3,
k.+ i 23a/4	111b/6, 28a/9, 3b/3, 46b/1, 4b/3,
kez Kez, defa.	65b/7, 69b/1,
k. 106b/2, 10a/11, 114b/11,	72b/8, 75a/6, 82a/6, 82a/8,
115a/7, 16a/6, 22a/10, 3b/10,	88a/1, 97b/2, 98b/4
55a/7, 69b/10,	‘ahd ķ.- dı 114b/4, 44b/2,
70b/1, 9a/9	96b/7
k.+ de 109a/5, 82a/2	‘aķd ķ.- dı 49b/11
k.+ din 22a/10	anuk ķ.- dı 115b/4, 55b/6,
kezig Kez, defa.	56b/9
k.+ de 83a/7	arığ ķ.- dı 33a/7
ķible (<Arp.) Namaz kılarken	cihād ķ.- dı 109b/5
dönülen Kâbe yönü.	du‘ā ķ.- dı 101b/4, 32b/10
ķ. 14b/8	eğgölük ķ.- dı 106a/9,
ķ.+ rığga 14b/3	53a/4, 53a/8, 55b/9, 66a/1, 78b/6
ķ.+ lerindin 14a/4	eğgölükdin ķ.- dı 32a/7
ķ.+ ni 14a/7	ħalifeler ķ.- dı 92b/10, 93a/9
ķ.+ sinğa 14b/3, 14b/4	ħarām ķ.- dı 110b/2,
ķıkır - 1.Açıkça bildirmek, ilan	111a/10, 16b/4, 28a/4, 37a/7,
etmek. 2. Çağırmak, bağırmak.	70b/6, 85b/11, 86a/1, 86b/4,

86b/6, 86b/9, 89b/11,
90a/3, 91b/4
hālîş k.- dı 58b/1
helâk k.- dı 39a/6
helâl k.- dı 28a/4, 48b/10,
63b/4, 71b/8
hıyānet k.- dı 42b/11
hicret k.- dı 45b/3
hüküm k.- dı 75a/8
icābet k.- dı 103a/7, 45b/1
ķabül k.- dı 18a/5, 32b/7,
5a/3, 6a/5, 70b/3
ķarār k.- dı 76a/1
ķaşd k.- dı 99b/9
körklüglük k.- dı 87a/4
ķulluk k.- dı 69b/2
küç k.- dı 22b/8, 60b/2
la'net k.- dı 51a/10, 51b/8,
58a/2
melikler k.- dı 65b/7
menfa'at k.- dı 91a/11
namāznı k.- dı 109b/2,
17a/3
nikāh k.- dı 48b/2
öwke k.- dı 55b/5, 69b/1,
71a/7
raħmet k.- dı 76a/5
red k.- dı 54b/9
rüzī k.- dı 104a/9, 50b/6,
71b/9, 85b/4, 85b/9, 91b/3
tamām k.- dı 12b/3
tanuk k.- dı 100a/9

tüz k.- dı 4a/10
üküş k.- dı 94a/7
va'de k.- dı 113b/7, 114a/7,
56a/1, 64b/1, 91a/4, 91a/5
vaşıyyet k.- dı 13a/7, 86a/2,
86b/9, 87a/2, 87a/3
yalğanğa nisbet k.- dı 76b/2,
79b/6, 86b/1, 87a/9, 90a/10,
94b/5
yarağlığ k.- dı 107b/3
yawuzlukdın k.- dı 32a/8
yobılamışırñ k.- dı 114b/10
yünğül k.- dı 107a/5
ziyān k.- dı 58a/5, 77a/3,
85b/3
belgülig k.- dırñğ 84b/5
hüküm k.- dırñğ 52b/10
hıvār k.- dırñğ 45a/9
'ahd k.- dırñğız 108a/5
duħül k.- dırñğız 48b/6
hıle k.- dırñğız 96a/2
i'rāz k.- dırñğız 110a/6
ķarār k.- dırñğız 56b/11
küç k.- dırñğız 6a/3
nisbet k.- dırñğız 9a/10
taķdīr k.- dırñğız 23b/8
yalğanğa nisbet k.- dırñğız
79a/1
k.- dırñğız mu 109b/3
iķrār k.- dırñğız mu 36a/10
k.- dılar 100a/5, 101b/5,
23a/11, 24a/4, 28a/7, 3b/9, 40b/2,

52a/4, 58a/7,
71a/6, 72a/8, 85a/4, 89b/4,
98a/10
‘ameller ҡ.- dılar 62b/1,
64b/1, 90b/10
‘amellerni ҡ.- dılar 72a/9,
8b/5
baħıllıķ ҡ.- dılar 114b/5,
44a/9
bedel ҡ.- dılar 108b/10,
45a/1
beyān ҡ.- dılar 15b/5
boynaġuluk ҡ.- dılar 93b/4
cihād ҡ.- dılar 107b/10,
107b/4, 108a/2, 109b/6
eđġü ‘amellerni ҡ.- dılar
34a/11
eđġülük ҡ.- dılar 115b/8
ħarām ҡ.- dılar 85b/4
ħarc ҡ.- dılar 50a/3
ħālīş ҡ.- dılar 60a/10
ħıyānet ҡ.- dılar 107b/3
hicret ҡ.- dılar 107b/10,
107b/4, 107b/7, 108a/1, 109b/6
ħilāf ҡ.- dılar 103b/3,
114b/6
i‘rāz ҡ.- dılar 42a/9
icābet ҡ.- dılar 43b/6
inķıyād ҡ.- dılar 67b/8
körklüġlük ҡ.- dılar 43b/6
körksüz ҡ.- dılar 40b/1
ķurbān ҡ.- dılar 66a/7
küç ҡ.- dılar 104a/7, 16a/4,
39a/6, 39a/7, 40b/1, 52b/8, 62a/1,
78a/4, 95a/10,
99b/1, 99b/7
maşhara ҡ.- dılar 75b/8
namāznı ҡ.- dılar 28a/8
nifāķ ҡ.- dılar 43a/8
ortaqılar ҡ.- dılar 82b/4
şabr ҡ.- dılar 77a/9, 97a/1
secde ҡ.- dılar 4b/8, 88b/4
tig ҡ.- dılar 91b/5
tevbe ҡ.- dılar 15b/5, 37a/1,
60a/9, 66b/10, 98a/10
toķuş ҡ.- dılar 109a/9,
115b/3, 41a/1
va‘de ҡ.- dılar 114b/7
yalġanġa nisbet ҡ.- dılar
100b/5, 100b/7, 101a/2, 106a/10,
115b/6, 30b/4, 5a/5, 64b/2, 70b/2,
71b/6, 75a/11, 77a/4,
77b/6, 78a/10, 86b/5, 90a/8,
90b/7, 92b/3, 92b/4,
93a/5, 94b/6, 95a/1, 95a/7,
96b/10, 97b/10
yazuķ ҡ.- dılar 84a/9
ziyān ҡ.- dılar 76a/1, 76b/1,
88b/1, 91b/9
zulm ҡ.- dılar 15a/2, 6b/1
eđġülük ҡ.- dım 12b/1,
5a/7, 5b/5
ħaliş ҡ.- dım 31a/10
iħtiyār ҡ.- dım 63b/3

küçlüg k.- dım 74a/1
 nezr k.- dım 32b/3
 tamām k.- dım 63b/2
 tevbe k.- dım 48a/4, 97b/3
 tükel k.- dım 63b/2
 k.- duḡ 12b/5, 14a/5,
 49b/11, 55a/9, 64b/10, 68a/9,
 75b/3, 76b/6, 83a/9,
 84a/5, 88b/2, 89b/3
 ‘afv k.- duḡ 60b/10, 6a/1
 ‘ahd k.- duḡ 12b/6
 ‘ibret k.- duḡ 7a/9
 anuḡ k.- duḡ 48a/5, 50b/2,
 60b/6, 61a/11
 āzār k.- duḡ 96a/10
 beyān k.- duḡ 12a/5, 15b/4,
 39a/9
 cem‘ k.- duḡ 31b/8
 ḥarām k.- duḡ 61a/9, 86a/7,
 86a/8
 ikrār k.- duḡ 36a/11
 kıṣṣa k.- duḡ 61b/7
 kölike k.- duḡ 6a/8, 99a/8
 küç k.- duḡ 89a/7
 la‘net k.- duḡ 51b/2
 rüzī k.- duḡ 102b/10, 16b/3,
 25b/5, 2a/4, 99a/9
 şüret k.- duḡ 88b/3
 taḡşır k.- duḡ 77a/5
 tiriglig k.- duḡ 97a/1
 tükel k.- duḡ 94b/3, 97a/9
 vahy k.- duḡ 61b/4, 95b/10,
 99a/6
 vaşıyyet k.- duḡ 59a/3
 vekıl k.- duḡ 81a/11
 yaruḡ k.- duḡ 84a/3
 şıfat k.- duḡlarını 85b/3
 hicret k.- gu yer 56a/9
 taḡdīr k.- ġanġızınġ 23b/9
 k.- ġan 110b/1, 22a/10,
 25b/7, 31a/7, 4b/1, 67a/4, 85a/3
 ‘āciz k.- ġan 85a/2
 eḡgülük k.- ġan 11b/4,
 71b/4
 ḥarc k.- ġan 112b/7
 ḥālīş k.- ġan 13a/1
 ḥikmet birle iş k.- ġan
 111b/7, 24a/5, 26b/7, 30a/5,
 34b/7, 40a/1, 49a/11, 49a/2,
 55b/4,
 59a/3
 ḥilāf k.- ġan 3b/5
 ḥuşūmet k.- ġan 57a/4
 ḥükm birle iş k.- ġan 74b/11
 ḥükm k.- ġan 50a/7
 ḥvār k.- ġan 108a/7, 44a/4,
 47b/8, 50b/3, 56b/9, 60b/6, 9b/6
 iş k.- ġan 21b/3
 ḡabūl k.- ġan 13a/2, 48a/1,
 52b/9, 5a/3, 6a/5
 ḡahr k.- ġan 76a/7, 79a/9
 kölike k.- ġan 100a/7
 küç k.- ġan 106a/6, 109b/5,
 44b/2, 76b/2, 78a/8, 79b/9, 86a/4,

91a/10, 98a/7
oğrı .- ğan 67a/4
örġin .- ğan 106a/8
peyvestelik .- ğan 18a/9
raĥmet .- ğan 107a/11,
107b/2, 108b/4, 110a/9, 115b/9,
13a/2, 14a/10, 15b/6, 15b/9,
16b/6, 17b/4, 18b/8, 19b/4,
20a/4, 21a/9, 22a/5, 32a/11,
32a/9, 37a/1,
40a/5, 48a/1, 49a/9, 52b/9,
56a/11, 56a/3, 57a/11, 57a/5,
59a/2, 5a/3,
60b/8, 63b/4, 66b/11,
67a/6, 6a/5, 70b/9, 72b/11, 78b/9,
86a/7, 88a/2,
98a/11, 99b/10
şabr .- ğan 107a/6
saķıř .- ğan 19b/8, 46b/6,
54b/7
ťā‘at .- ğan 23b/11
řefā‘at .- ğan 78b/3, 80a/2
şükr .- ğan 15b/2
yazuk .- ğan 57a/6,
86a/10, 96b/6
yersiz .- ğan 6a/1
ziyān .- ğan 95a/4
.- ğan irdi 49b/4
‘afv .- ğan irdi 60b/3
ĥıyānet .- ğan irdi 57a/6
ķabül .- ğan irdi 60b/1
raĥmet .- ğan irdi 48b/9
küç .- ğan eyesi 53b/3
ķabül .- ğan men 15b/5
aldaşmaqda yinġgenning
‘amelin .- ğan turur 60a/4
şabr .- ğan turur 16b/9
yazuk .- ğan turur 29a/9
vaşıyyet .- ğandın 17b/3
‘āciz .- ğanı 108a/6, 108a/9
cem‘ .- ğanı 59b/10
süst .- ğanı 103b/9
yıraķ .- ğanı 10a/6
.- ğanınġ 12b/4
arıġ .- ğanınġ men 34a/7
.- ğanlar 22b/3
bā‘ıl .- ğanlar 100b/1
fesād .- ğanlar 2b/9, 6b/6,
97a/10
ĥāliř .- ğanlar 13a/1,
13b/10
ĥuřū‘ .- ğanlar 45b/10
ķahr .- ğanlar 96a/8
küç .- ğanlar 106a/11,
109b/11, 25b/6, 37a/10, 40a/4,
68a/3, 81b/10, 85a/4, 88a/9,
9b/9
la‘net .- ğanlar 15b/4
maşara .- ğanlar 3a/2
nafaķa .- ğanlar 31a/5
namāz .- ğanlar 5b/1
namāznı .- ğanlar 61b/2
örelık .- ğanlar 50a/2
raġbet .- ğanlar 113a/3

rükū' kı.- ğanlar 33a/8,
69a/4
şabr kı.- ğanlar 105b/9,
107a/3, 107a/7, 15a/7, 17a/4,
25a/5, 31a/4
secde kı.- ğanlar 96a/1
tā'at kı.- ğanlar 31a/5, 50a/3
şükr kı.- ğanlar 88b/10
taşşır kı.- ğanlar 115b/5
toķuş kı.- ğanlar 55b/10
vefā kı.- ğanlar 17a/4
yazuk kı.- ğanlar 103a/6,
113b/4
ziyān kı.- ğanlar 100b/8,
105a/4, 114a/1, 12a/11, 41b/4,
4a/8, 65b/10, 68b/11, 94b/6
zulm kı.- ğanlar 6b/2
kulluk kı.- ğanlar biz 13b/8
ġazāt kı.- ğanlar irdiler
42b/2
küç kı.- ğanlar irdiler 98a/2
ziyān kı.- ğanlar siz 94b/4
kesb kı.- ğanlardın 63b/5
küç kı.- ğanlardın 14b/5,
4b/11, 73b/8, 89a/2
şefā'at kı.- ğanlardın 91b/9
şükr kı.- ğanlardın 101b/5,
79b/2, 97b/5
yazuk kı.- ğanlardın 73b/5
ziyān kı.- ğanlardın 98a/4
ziyān kı.- ğanlardın bolġay
miz 89a/8

secde kı.- ğanlardın bolmadı
88b/4
küç kı.- ğanlardın bolsarıġ
78b/5
kı.- ğanlarġa 27b/8, 92a/4
'afv kı.- ğanlarġa 40a/11
eđġülük kı.- ğanlarġa
115b/8, 6b/1, 81a/5, 99b/1
hıyānet kı.- ğanlarġa 57a/4
körklüġlük kı.- ğanlarġa
23b/7
küç kı.- ğanlarġa 45a/9,
70b/6, 90b/10, 90b/9, 91a/6
peyvestelik kı.- ğanlarġa
12b/7
rükū' kı.- ğanlarġa 12b/7
şabr kı.- ğanlarġa 15a/10
secde kı.- ğanlarġa 12b/7
şükr kı.- ğanlarġa 41a/5,
41a/8
küç kı.- ğanları 12b/5
helāl kı.- ğanlarıdın 63a/3
rūzī kı.- ğanlarımıznıġ
6a/9
'adl kı.- ğanlarını 67b/5
artuksı kı.- ğanlarını 114b/8
fesād kı.- ğanlarını 34b/7,
70a/1
hıyānet kı.- ğanlarını 106b/4
isrāf kı.- ğanlarını 85b/8,
89b/11
körklüġlük kı.- ğanlarını

19a/2, 40a/11, 41b/2, 65a/2,
72a/10

küç kı.- ğanlarını 10a/4,
112a/8, 34b/1, 40b/10, 79a/4

şabr kı.- ğanlarını 41a/1,
41a/10

şükr kı.- ğanlarını 78b/7

tevbe kı.- ğanlarını 21b/10

tevekkül kı.- ğanlarını 42b/8

toķuş kı.- ğanlarını 55b/11,
56a/2

kı.- ğanlarının 78b/10

‘amel kı.- ğanlarının 40b/4

eğgülık kı.- ğanlarının
71b/6

ħac kı.- ğanlarının 109b/3

ħesāb kı.- ğanlarının 79a/11

ħile kı.- ğanlarının 104b/3

ħükm kı.- ğanlarının 79a/2,
94a/9, 94b/3

küç kı.- ğanlarının 66a/11,
84b/6

maşħara kı.- ğanlarının 3a/3

mekr kı.- ğanlarının 104b/4,
34a/6

melāmet kı.- ğanlarının
69a/2

raħmet kı.- ğanlarının 98a/8

yazuk kı.- ğanlarının 84a/6

zılm kı.- ğanlarının 41b/6

fesād kı.- ğanlarının sonđı
94a/7, 95a/10

nisbet kı.- ğanlarının sonđı
40b/6

yalđanđa nisbet kı.-
đanlarının sonđı 75b/10

yazuk kı.- ğanlarının sonđı
94a/1

küç kı.- ğannı 56a/4

du‘ā kı.- ğannınđ 18a/2

küç kı.- ğanraķ 14a/1, 76b/1,
81b/8, 86a/2, 87a/9, 90a/9

raħmet kı.- ğanraķı 98a/8

kı.- ğay 104b/1, 47b/10,
50b/7

bedel kı.- ğay 111b/3

ħükm kı.- ğay 94a/9

raħmet kı.- ğay 114a/6

kı.- ğay irdi 68a/10

musallať kı.- ğay irdi 55a/4

üküş kı.- ğay irdim 101b/1

kı.- ğay irdük 75b/7

kışşa kı.- ğay miz 88a/10

şadaķa kı.- ğay miz 114b/4

beyān kı.- ğay siz 44b/11

endışe kı.- ğay siz 21b/1,
27b/1

hicret kı.- ğay siz 54b/11

şükr kı.- ğay siz 104a/9,
18a/1, 39b/8, 64a/7, 6a/2, 6a/8,
72a/2

zıkr kı.- ğay siz 23b/2

kı.- ğaylar 77b/11

endışe kı.- ğaylar 100b/6

harc k.- ğaylar 105a/1	k.- ğu 84b/5
rāzīlık k.- ğaylar 94b/9	ķarār k.- ğu 3b/3, 5a/2,
anuk k.- ğaylar irdi 112a/5	82a/7
sa'y k.- ğaylar irdi 112a/7	secde k.- ğu 89b/7
ğusl k.- ğıngızķağa 51a/1	ķarār k.- ğu yer 82a/10,
k.- ğıl 12b/11, 26b/6, 53b/3,	89a/9
53b/4, 97a/4	secde k.- ğu yer 89b/10
'afv k.- ğıl 65a/1	iķāmet k.- ğu yeri 41b/7
du'ā k.- ğıl 96b/7	hicret k.- ığlı bolup 56a/10
il amānlığ k.- ğıl 12b/8	k.- ıng 18b/11, 5a/7, 7b/2,
hük m k.- ğıl 67b/3, 67b/5,	85a/3, 8b/8
68a/8, 68b/1, 94b/3	'adl k.- ıng 64a/11
iriglik k.- ğıl 114a/10	'afv k.- ıng 11a/10
ķabül k.- ğıl 12b/11, 13a/2,	anuk k.- ıng 106b/5
32b/3	def' k.- ıng 43a/9, 43b/1
ķarār k.- ğıl 88b/11	harc k.- ıng 112b/5, 19a/1,
ķıřsa k.- ğıl 100b/6	25b/5, 27b/2
namāz k.- ğıl 33a/6	icābet k.- ıng 104a/4
namāznu k.- ğıl 80a/7	ķarār k.- ıng 99a/10
niřān k.- ğıl 33a/4	körklüğlük k.- ıng 19a/2
raħmet k.- ğıl 29b/8, 98b/5	ķulluk k.- ıng 34a/2, 3b/2,
rāst k.- ğıl 89b/6	50a/8, 70b/5, 74b/8, 82b/7, 89b/7,
rükū' k.- ğıl 33a/8	92a/9, 92b/5,
secde k.- ğıl 33a/8	93a/6, 94a/2
ķā'at k.- ğıl 33a/8	men' k.- ıng 108b/2
te'hīr k.- ğıl 95b/5	mesh k.- ıng 51a/3, 64a/2,
tevekkül k.- ğıl 106b/9,	64a/5
42b/8, 54a/8	mübāseret k.- ıng 18a/6
yād k.- ğıl 100a/8, 102a/11,	mücāhede k.- ıng 67a/1
33a/5, 74a/1	namāznu k.- ıng 11a/11,
ķarār k.- ğıl sen 4b/10	53b/7, 56b/11, 5a/11
nikāh k.- ğınķa 22b/4	nikāh k.- ıng 46a/8, 49a/5

rāstlık k̄.- ınḡ 87a/1
 rukū^c k̄.- ınḡ 5a/11
 şabr k̄.- ınḡ 105b/8, 46a/1,
 94a/9, 96a/9
 secde k̄.- ınḡ 4b/8, 88b/4
 selām k̄.- ınḡ 54b/6
 şükr k̄.- ınḡ 15a/6, 16b/3
 tamām k̄.- ınḡ 18a/8
 tanuḳ k̄.- ınḡ 47b/9
 tevekkül k̄.- ınḡ 66a/2
 teyemmüm k̄.- ınḡ 51a/3
 toḳuş k̄.- ınḡ 111b/8
 tükel k̄.- ınḡ 108a/11, 19a/2,
 94a/3
 vefā k̄.- ınḡ 63a/2, 87a/1
 yād k̄.- ınḡ 104a/7, 105b/7,
 12a/11, 15a/5, 19b/1, 19b/2,
 19b/4, 19b/8, 22b/8,
 24a/1, 38a/1, 56b/10, 5b/4,
 63b/6, 64a/8, 64b/3, 65b/7, 7a/6,
 92b/10,
 92b/11, 93a/11, 93a/9,
 94a/6
 zulum k̄.- ınḡ 18b/11
 ḥarc k̄.- ınḡızçağa 37a/5
 keyd k̄.- ınḡlar 102a/1
 yād k̄.- ınḡlar 5a/7
 küç k̄.- ın 53b/11
 ḥelāl k̄.- ındı 63a/2, 72b/6
 k̄.- madı 103a/7, 39a/3,
 55a/5, 73a/6
 asıḡ k̄.- madı 3a/4
 hicret k̄.- madı 107b/6
 ḥilāf k̄.- madı 20b/3
 ḥükm k̄.- madı 68a/6
 niyābet k̄.- madı 110a/5
 zulum k̄.- madı 39a/6
 k̄.- madı ınḡız 3b/8
 k̄.- madılar 45a/3
 ‘ayb k̄.- madılar 114b/1
 küç k̄.- madılar 99a/9
 peyvestelik k̄.- madılar
 40b/2
 süstlük k̄.- madılar 41a/9
 tazarru^c k̄.- madılar 77b/11
 zulum k̄.- madılar 6a/9
 endīşe k̄.- madılar mu
 101a/4
 küç k̄.- madın 16b/5
 cimā^c k̄.- madın turur siz
 23b/5
 k̄.- maduḳ 14a/7
 orun k̄.- maduḳ 75b/2
 saḳçı k̄.- maduḳ 83a/2
 zulum k̄.- maduḳ 73b/7
 duḥül k̄.- maduḳ bolsarınḡız
 48b/7
 zīnā k̄.- maḡanlık 49a/6
 k̄.- maḡay 60a/3
 ḥilāf k̄.- maḡay 8b/2
 niyābet k̄.- maḡay 103b/11
 ziyān k̄.- maḡay 38b/4,
 41a/5
 k̄.- maḡay siz 3b/8

85a/9	q.- maḡaylar irdi 53a/1,	muḡālefet q.- maḡ 13b/7
	q.- maḡıl 91a/10, 98a/7	raḡmet q.- maḡ 56a/3
	ḡvār q.- maḡıl 45b/1	saḡıř q.- maḡ 82a/7
	namāz q.- maḡıl 115a/8	te'ḡır q.- maḡ 111a/8
	q.- maḡ 22a/1	tevbe q.- maḡ 55b/4
	bāḡıl q.- maḡ 27a/2	ün q.- maḡ 104b/10
	bedel q.- maḡ 5a/9, 67b/10	vaşıyyet q.- maḡ 24a/3
	fesād q.- maḡ 2b/8, 92a/3,	yād q.- maḡ 92b/2, 92b/9
94a/4		yüḡül q.- maḡ 17a/9
	ḡarām q.- maḡ 71b/7	zāyi' q.- maḡ 14a/9
	ḡelāl q.- maḡ 63a/4	ziyāret q.- maḡ 19a/5
	ḡıyānet q.- maḡ 104a/10	zılm q.- maḡ 18b/9, 63a/8,
	isrāf q.- maḡ 85b/8, 89b/11	9a/2
	küç q.- maḡ 111a/6	qurbān q.- maḡdın 19a/5
	mişiller q.- maḡ 3b/5	nikāḡ q.- maḡğa 23b/3
	mübālaḡat q.- maḡ 6b/6	āsān q.- maḡı 107a/7, 21b/7,
	mübāřeret q.- maḡ 18a/8	92a/8
	nikāḡ q.- maḡ 21b/3,	āzād q.- maḡı 55a/11,
48b/2		55b/1, 55b/3, 72a/1
	nūsıpāsılıq q.- maḡ 15a/6	bedel q.- maḡı 48a/10
	süstluq q.- maḡ 57a/1	def' q.- maḡı 25a/9
	va'de q.- maḡız 23b/2	endāze q.- maḡı 82a/7
	cimā' q.- maḡ 18a/4	ḡac q.- maḡı 37b/2
	farıza q.- maḡ 47a/8	va'de q.- maḡı 58a/8
	fesād q.- maḡ 20a/1	zılm q.- maḡırḡız 22b/7
	ḡarāb q.- maḡ 11b/10	āsān q.- maḡım 74a/3,
	ḡelāk q.- maḡ 20a/1	74a/4, 74a/5
	ḡükm q.- maḡ 20b/3	ḡelāl q.- maḡım 33b/11
	qarār q.- maḡ 39b/11	tamām q.- maḡım 15a/3
	köp q.- maḡ 84b/3	niřān q.- maḡımuz 26b/1
	küç q.- maḡ 61a/9	ülüş q.- maḡğa 46b/8
		küç q.- maḡları 60b/10,

86a/9	endîşe kı.- maslar mu 54a/8
şifat kı.- maqlarını 85b/3	ibtilâ kı.- masun 89b/1
arığ kı.- mas 16b/8, 35b/10	küç kı.- matn 86a/6
asığ kı.- mas 10b/9, 12b/2,	namâz kı.- mayın tururlar
80a/4, 87b/1	56b/5
hılâf kı.- mas 30b/1	teklîf kı.- maz 29b/4
qabûl kı.- mas 5b/6	harâm kı.- maz irdük 86a/11
menfa'at kı.- mas 30b/2	şabr kı.- maz miz 6b/6
va'de kı.- mas 58a/6	teklîf kı.- maz miz 86b/11,
zâyî kı.- mas 43b/5	90b/10
ziyân kı.- mas 80a/4	zâyî kı.- maz miz 100a/6
zulmet kı.- mas 50b/6	kı.- maz mu siz 78b/2
zâyî kı.- mas men 45b/2	'ayb kı.- maz sen 96a/5
hılâf kı.- mas sen 45b/1	qulluq kı.- maz siz 8b/7
küç kı.- mas siz 28b/1	vaıy kı.- mazınğızdın aşnu
kı.- masa 44a/1	23b/8
hüküm kı.- masa 67b/10,	'âciz kı.- mazlar 106b/5
68a/2	harç kı.- mazlar 111a/2,
rahmet kı.- masa 98a/3	112b/8
qulluq kı.- masa miz 34b/8	hîle kı.- mazlar 84a/6
yalğança nisbet kı.- masa	taqsîr kı.- mazlar 39a/8,
miz 76b/10	79a/10
kı.- masanğ 70a/5	zulm kı.- mışı 18b/11
rahmet kı.- masanğ 89a/8	yâd kı.- mışınğıznıñ 19b/5
'adl kı.- masanğız 64a/11	zulm kı.- mışındın sorıñ
küç kı.- masanğız 46a/10	67a/6
kı.- maslar 77a/8	kı.- sa 105a/2, 105a/3, 22b/7,
bedel kı.- maslar 45b/10	24a/10, 32a/3, 42b/3, 48a/9,
harâm kı.- maslar 110b/2	49b/5, 57a/10,
şükr kı.- maslar 24a/9	57b/7, 58a/11, 64a/6,
yâd kı.- maslar 60a/5,	70a/11, 78b/9
85a/11	'afv kı.- sa 17a/7, 23b/9,

56a/8	tükel kı.- sa 110b/8, 23a/3
‘amelni kı.- sa 70a/11	vefâ kı.- sa 35b/7
arıĝ kı.- sa 103a/10, 67b/2	yawuzlukını kı.- sa 58a/10
artuqsı kı.- sa 15b/2, 17b/7	yüñgöl kı.- sa 49b/1
beyân kı.- sa 49a/9	zıulm kı.- sa 18b/10
farîza kı.- sa 19a/9	cem‘ kı.- sa irdinĝ 102a/8
hıyânet kı.- sa 42b/11	kı.- sa irdük 75b/7
hicret kı.- sa 56a/9	kı.- sa miz 91b/9
hılâf kı.- sa 103b/3	hata kı.- sa miz 29b/6
hüküm kı.- sa 105b/1, 105b/6,	kıulluk kı.- sa miz 93a/1
12a/3, 33b/4	la‘net kı.- sa miz 51b/1
hıvâr kı.- sa 40a/2	hamle kı.- sañĝ 100b/4
i‘râz kı.- sa 36b/1	harc kı.- sañĝ 106b/11
ķabül kı.- sa 40a/3, 49a/10,	hüküm kı.- sañĝ 57a/3, 67b/4
49a/11	ikâmet kı.- sañĝ 56b/3
ķarâr kı.- sa 74a/10, 97b/1	peyvestelik kı.- sañĝ 35b/5
kıulluk kı.- sa 110b/7	secde kı.- sañĝ 88b/5
küç kı.- sa 114a/3, 57a/10	sihr kı.- sañĝ 96b/4
meded kı.- sa 39b/8	kı.- sañĝız 107b/9, 19a/10,
mîve kı.- sa 85b/7	20b/10, 29a/5, 39a/2, 58b/7, 60a/7
muħâlif kı.- sa 113a/10	‘afv kı.- sañĝız 23b/10
muṭ‘a kı.- sa 19a/5	‘iddet kı.- sañĝız 63a/7
muṭṭali‘ kı.- sa 44a/6	âşkârâ kı.- sañĝız 60b/2
nesh kı.- sa 11a/4	cem‘ kı.- sañĝız 48b/8
nikâh kı.- sa 49a/3	cimâ‘ kı.- sañĝız 51a/2,
sa‘y kı.- sa 11b/9	64a/5
şadaķa kı.- sa 68a/2	edĝülük kı.- sañĝız 22a/2
şefâ‘at kı.- sa 54b/3, 54b/4	harc kı.- sañĝız 106b/7,
tamâm kı.- sa 64a/7	20b/9, 27b/10, 27b/7, 37a/6
teslîm kı.- sa 11b/4	hicret kı.- sañĝız 56a/5
tevbe kı.- sa 67a/5	hüküm kı.- sañĝız 52a/6,
tevekkül kı.- sa 106a/4	52a/7

i'rāz kı.- sarğız 108a/9	huccet kı.- salar 31a/9
körklüglük kı.- sarğız	i'rāz kı.- salar 32a/11,
58b/10	34b/10, 34b/7, 55a/1
namāzdın kı.- sarğız 56b/1	körklüglük kı.- salar 72a/10
namāznı kı.- sarğız 64b/6	meyl kı.- salar 56b/7
nezr kı.- sarğız 27b/8	muvāfaķat kı.- salar 111a/9
nikāh kı.- sarğız 58b/6	namāznı kı.- salar 108b/3,
şabr kı.- sarğız 39b/3, 39b/9,	109a/1
44b/10, 49a/9	nikāh kı.- salar 22b/11
şadaķa kı.- sarğız 28b/2	nisbet kı.- salar 44b/5
suķluk kı.- sarğız 58b/11	önġin kı.- salar 106a/9
ţalāk kı.- sarğız 22b/10	şadaķa kı.- salar 55a/11
şükr kı.- sarğız 60a/11	secde kı.- salar 56b/4
tamām kı.- sarğız 18a/1	ta'n kı.- salar 109a/3
tevbe kı.- sarğız 108a/8,	şefā'at kı.- salar 91b/9
28b/1	tevbe kı.- salar 108b/3,
tükel kı.- sarğız 19b/4	109a/1, 114b/2
tüzlük kı.- sarğız 58b/11,	toķuş kı.- salar 112a/3,
59b/1	115a/2
ülüş kı.- sarğız 63a/11	yalġanġa nisbet kı.- salar
ķ.- salar 104b/3, 47b/11	86a/9
ʿafv kı.- salar 23b/9	ķ.- salar irdi 53a/1
ʿahd kı.- salar 17a/4	beyān kı.- sun 7b/1, 7b/3,
ʿimārın kı.- salar 109a/11	7b/5
cedel kı.- salar 84a/2	hükme kı.- sun 31b/5, 68a/5,
fesād kı.- salar 96a/7	79a/8
fitne kı.- salar 68b/1	hıvār kı.- sun 109a/6
hakem kı.- salar 52b/9	ķarār kı.- sun 101b/3,
harc kı.- salar 50b/6	103a/8, 26b/5
helāl kı.- salar 111a/10	tevekkül kı.- sun 112b/3,
hile kı.- salar 84a/6	39b/6, 42b/10, 64b/5
hoşnüd kı.- salar 113a/9	icābet kı.- sunlar 101b/10,

18a/3	harām kı.- ur 111a/9, 98b/10
namāz kı.- sunlar 56b/5	harc kı.- ur 27a/3, 69b/8
küç kı.- u 49b/5	hāş kı.- ur 11a/3, 35b/3
ta'n kı.- u 51a/9	helāl kı.- ur 98b/10
ţama' kı.- u 92a/4	hîle kı.- ur 104b/2, 104b/3
zārî kı.- u 79b/1	hüküm kı.- ur 11b/8, 60a/2,
āsān kı.- u birdi 66a/11	63a/3, 67b/7, 72b/3
kı.- u yazmadılar 7b/8	i'rāz kı.- ur 31b/6
‘adl kı.- ubilmesengiz 46a/8,	icābet kı.- ur 77b/2
46a/9	işāret kı.- ur 83a/10
ikāmet kı.- ubilmeseler	ķabül kı.- ur 109a/7, 48a/3,
22b/1	66a/8
kı.- ur 108b/10, 13a/4,	kinġ kı.- ur 24a/11
14a/3, 14b/2, 23a/11, 23a/8,	körġen kı.- ur 105a/6
25b/4, 26b/9, 27a/8,	la'net kı.- ur 15b/4, 90b/3
33a/4, 42a/2, 58b/10,	menfa'at kı.- ur 75a/1
60a/11, 77b/7, 84a/10, 84a/8, 9a/6	namāz kı.- ur 33a/1
‘amelin kı.- ur 104b/3	raġbetsizlık kı.- ur 13a/4
‘imāret kı.- ur 109b/1	rūzî kı.- ur 32b/10
açuk kı.- ur 18a/9, 65a/5,	sa'y kı.- ur 20a/1
65b/4	saķ(i)nuķluk kı.- ur 63b/10
arıġ kı.- ur 15a/4, 51b/5	şūret kı.- ur 30a/4
asıġ kı.- ur 15b/10	şefā'at kı.- ur 25b/8
ayb kı.- ur 113a/1	tar kı.- ur 24a/11
beyān kı.- ur 21b/7, 22b/5,	tedbîr kı.- ur 54a/7
24a/6, 27b/1, 38a/3, 62b/10, 72a/2	teklîf kı.- ur 99b/10
bilġen kı.- ur 55b/9, 59b/1	tevbessin ķabül kı.- ur 67a/6
cedel kı.- ur 57a/9	va'de kı.- ur 103a/3, 27b/4,
cem' kı.- ur 73b/10	27b/5, 58a/5
cezāsı kı.- ur 9a/4	vaħy kı.- ur 102a/9, 103a/11
cezāsını kı.- ur 3a/3	vaşıyyet kı.- ur 47a/2, 47a/6,
fesād kı.- ur 4b/1	47b/4

ķ.- ur irdi 97a/2	93b/5
ķulluķ ķ.- ur irdi 93a/1	ķ.- ur siz 109a/10, 11b/2,
ķ.- ur irdinġiz 73b/1, 79a/9,	14a/2, 14b/11, 23b/10, 37b/5,
91a/3	37b/7, 44a/10, 64b/1,
ħıyānet ķ.- ur irdinġiz 18a/5	81b/4
ķulluķ ķ.- ur irdinġiz 90a/11	ařikāre ķ.- ur siz 73a/1
ķ.- ur irdiler 101a/1, 69b/5,	az ķ.- ur siz 105b/5
71a/6, 78a/1, 81a/10, 83a/4,	āřkārā ķ.- ur siz 4b/7
84a/5, 84b/3, 95b/11,	bilgen ķ.- ur siz 27b/10,
97a/5, 97b/11	29a/9
mekr ķ.- ur irdiler 84a/9	ħarc ķ.- ur siz 27b/3
zūlm ķ.- ur irdiler 100b/7	iřāret ķ.- ur siz 95b/5
ķ.- ur irdük 91b/9	körġen ķ.- ur siz 107b/8,
endāze ķ.- ur men 33b/6	42b/4
ħükm ķ.- ur men 34a/9	ķulluķ ķ.- ur siz 101b/9,
icābet ķ.- ur men 18a/2	13a/9, 16b/4
ķabül ķ.- ur men 15b/5	ķulluķ mu ķ.- ur siz 71a/1
yād ķ.- ur men 52b/9	neteg ķ.- ur siz 96b/1
beyān ķ.- ur miz 70b/11	raġbet ķ.- ur siz 58b/6
dōst ķ.- ur miz 84b/6	şama' ķ.- ur siz 8a/3
inkār ķ.- ur miz 91b/6	şükr ķ.- ur siz 88b/3
taşşil ķ.- ur miz 90a/2	vaşıyyet ķ.- ur siz 47b/1
tig ķ.- ur miz 91b/5	ķ.- urlar 10a/6, 13b/1, 2a/3,
vaħy ķ.- ur miz 33a/9	2b/5, 39a/5, 3a/8, 47b/11, 47b/8,
yād ķ.- ur miz 77a/3	48a/2,
ķulluķ ķ.- ur mu miz 80a/4	57a/8, 70a/4, 70b/4, 84b/11
ķ.- ur mu sen 4b/1	'amelin ķ.- urlar 60a/4
'ayb ķ.- ur mu siz 69a/10	'ayb ķ.- urlar 114b/8
'aziz ķ.- ur sen 31b/10	āřkārā ķ.- urlar 8a/9
endāze ķ.- ur sen 74a/3	baħillik ķ.- urlar 44a/8,
rüzī ķ.- ur sen 32a/2	50b/1
va'de ķ.- ur sen 93a/2,	bedel ķ.- urlar 16b/6, 35b/8,

45a/2, 51a/5
cedel k.- urlar 103a/2
cem⁶ k.- urlar 42b/5
endîşe k.- urlar 45a/7
fesâd k.- urlar 4a/7
hakem k.- urlar 67b/5
harc k.- urlar 102b/10,
104b/11, 115b/11, 115b/8, 20b/9,
21a/11, 26b/10, 26b/7, 26b/9,
27a/6, 28a/1, 2a/4, 40a/10,
50b/3
hased mü k.- urlar 51b/10
helâl k.- urlar 111a/9
hıyânet k.- urlar 57a/5
hîle k.- urlar 104b/3
hoşnüd k.- urlar 108b/9
huşümet k.- urlar 33a/10
hüküm k.- urlar 85a/7
ikâmet k.- urlar 22b/5
inkâr k.- urlar 77a/8
kapsağan k.- urlar 105b/10,
39b/4
kıtâl k.- urlar 21a/4
kulluk k.- urlar 102a/2,
83a/3
küç k.- urlar 99a/10
mashara k.- urlar 75b/1,
75b/9
minnet k.- urlar 43a/3
mücâhede k.- urlar 69a/1
namâznı k.- urlar 102b/10,
114a/5, 69a/4
öwke k.- urlar 113a/2
peyvestelik k.- urlar 97a/3
râstlık k.- urlar 99a/5
sa'y k.- urlar 66b/7, 69b/11
secde k.- urlar 102b/3,
38b/10
şıfat k.- urlar 82b/5
şükr k.- urlar 92a/9
tağdır k.- urlar 83b/6
tedbîr k.- urlar 54a/7, 57a/7
terğ k.- urlar 75a/7, 86b/6
teklîf k.- urlar 5b/8, 97a/7
tevbe k.- urlar 48a/2
tevekkül k.- urlar 102b/9
toğuş k.- urlar 66b/7
tüzlük k.- urlar 101a/2
vaşıyyet k.- urlar 47a/10
vesvese k.- urlar 84a/2
yawuzluk k.- urlar 48a/4
yâd k.- urlar 45a/6
zılm k.- urlar 114a/4, 88b/2
k.- urlar irdiler 65a/4, 69b/7
küç k.- urlar irdiler 6a/10,
99b/2
va'de k.- uştuk 5b/11
kılığlı: Huylu, tabiatlı.
hâliş k.+ lar 89b/7
kılın -: Yapılmak, kılınmak,
edilmek.
anuk k.- dı 3b/9, 40a/7,
40a/9
harâm k.- dı 33b/11, 48b/3,

63a/9, 72b/7, 83b/9, 85a/10
 hāzır k.- dı 58b/9
 helāl k.- dı 18a/3, 61a/10,
 63b/5
 kabūl k.- dı 66a/7
 la'net k.- dı 71a/4
 mashāra k.- dı 75b/8
 nisbet k.- dı 44b/5
 tamām k.- dı 20a/8
 ün k.- dı 16b/5, 63a/10
 vahy k.- dı 76a/9, 81b/9,
 82b/11, 86a/4
 yalğanga nisbet k.- dı 77a/8,
 77a/9
 yād k.- dı 102b/8, 83b/7,
 83b/8
 yıraḳ k.- dı 44b/7
 k.- dılar 20b/7
 habs k.- dılar 27b/10, 80a/2
 beyān k.- ğay 73a/5
 raḥmet k.- ğay 102a/11,
 87a/6
 hüküm k.- ğay irdi 75b/6,
 79a/3
 raḥmet k.- ğay siz 40a/8,
 92b/3
 tavḳ k.- ğaylar 44a/9
 kabūl k.- madı 66a/7
 vahy k.- madı 81b/9
 yād k.- madı 84a/1
 kabūl k.- mağay 112b/6,
 36b/7, 37a/2, 37a/4, 67a/2
 küç k.- mas 58b/1
 teklif k.- mas 23a/4, 54b/2
 yünğül k.- mas 15b/7,
 36b/11, 9a/7
 küç k.- mas siz 106b/8,
 27b/10, 28b/1
 küç k.- maslar 28b/4, 31b/9,
 43a/1, 51b/5, 87b/6
 kabūl k.- maz 12b/2
 k.- miş 105b/1, 105b/6,
 40a/6, 43b/8, 51b/2
 arıĝ k.- miş 52a/5, 65b/8
 āzād k.- miş 32b/3, 73a/7
 belgölüg k.- miş 41a/6,
 97a/11, 97a/9, 98b/2
 cem' k.- miş 30b/9
 farīza k.- miş 46b/8, 49a/1
 harām k.- miş 66a/5, 85b/2,
 86a/4, 9a/3
 hāzır k.- miş 32a/7
 men' k.- miş 85a/10
 nişān k.- miş 30b/10
 teslīm k.- miş 55b/2
 yawuḳ k.- miş 62a/10
 vaḳtı belgölüg k.- miş irdi
 56b/11
 farīza k.- mişdın soñĝ 49a/2
 arıĝ k.- mişlar 31a/2, 4a/1
 yawuḳ k.- mişlardın 33b/1,
 95b/7
 āşkārā k.- sa 73a/4
 habs k.- sa 80a/1

ķabl ķ.- sa 112b/6	va'de ķ.- tuķ 97a/8
tz ķ.- sa 50b/10	ķilf ķ.- ur irdinġiz siz
yd ķ.- sa 11b/9	68a/11
selm ķ.- sarġız 54b/5	ķilf ķ.- ur irdinġiz 34a/9,
maşhara ķ.- ur 59b/9	87b/11
va'de ķ.- ur 85a/2	cedel ķ.- ur mu siz 93a/3
vaħy ķ.- ur 78b/1	ħuccet ķ.- ur siz 35a/2
helķ ķ.- ur mu 78a/8	ķilf ķ.- urlar 11b/8
ķılıř - : Karşılıklı yapmak.	cedel ķ.- urlar 76b/7
ķ.- a miz 34b/6	ķımr (<Arp.) Kumar.
ķilf ķ.- ġay irdinġiz 105b/1	ķ. 72a/3, 72a/5
şabr ķ.- ırġ 46a/1	ķ.+ dın 21a/9
tiriglik ķ.- ırġ 48a/8	ķ. oķları 63b/1, 72a/3
ķilf ķ.- madı 31a/7	ķ. oķlarını 33a/9
cedel ķ.- maġıl 57a/5	ķın Azap, eziyet, işkence.
cedel ķ.- maķ 19a/10	ķ. 107a/10, 108a/10,
tzlk ķ.- maķ 68a/2	111a/2, 111b/2, 112b/4, 113a/8,
zin ķ.- mas 63b/11	113b/8, 114b/10, 114b/3,
zin ķ.- mayın 48b/11	115b/7, 11a/1, 15b/8,
ķilf ķ.- sa 57b/8	16b/8, 17a/9, 2b/4, 2b/7, 30a/3,
va'de ķ.- sa irdinġiz 105b/1	34a/10, 35b/11,
satıġ ķ.- sarġız 29a/4	36b/11, 37a/5, 38a/7,
'ahd ķ.- tı 64a/8	44a/2, 44a/3, 44a/4, 45a/3, 47b/8,
'ahd ķ.- tırġ 106b/1	48a/6, 50b/3,
'ahd ķ.- tırġız 108a/10,	55b/6, 56b/9, 59b/6, 60b/6,
108b/7	61b/1, 62b/2, 66b/10, 67a/3,
cedel ķ.- tırġız 57a/9	67a/4, 67a/5,
ķilf ķ.- tırġız 7b/9	67b/2, 70b/8, 71a/8, 72b/1,
ħuccet ķ.- tırġız 35a/1	78a/10, 79b/4, 80a/3, 84a/9,
'ahd ķ.- tılar 10a/11	90b/4, 93a/9,
ķilf ķ.- tılar 16b/10, 20b/3,	99b/2, 99b/6, 9a/7, 9b/5
20b/5, 25b/3, 38a/6, 61a/6	ķ.+ dın 45a/3, 49a/8

ķ.+ ı 103b/3, 103b/4,
104a/7, 106a/8, 16a/4, 19a/9,
20a/10, 30b/4, 63a/9,
77b/8, 78a/7, 88a/2, 99b/10
ķ.+ ım 98b/6
ķ.+ ın 106a/6, 44b/1
ķ.+ ındın 19b/7, 31a/4,
45a/8, 67a/2, 76a/5, 92a/10
ķ.+ ınğa 12b/10
ķ.+ ını 82a/1
ķ.+ nı 104b/10, 16a/4,
16a/5, 16b/9, 38a/9, 52a/3, 77a/3,
90b/6
ķ.+ nıng 5b/8, 87a/10,
99b/10, 9a/6
ķına - Ceza vermek, işkence
etmek, azap etmek.
ķ.- dı 110a/8
ķ.- ğanı turur 99b/5
ķ.- ğay 111b/2, 114b/2
ķ.- ğay miz 113b/4
ķ.- ğayı 104b/7
ķ.- maķ 54b/3
ķ.- maķğa 47b/5
ķ.- maķı 74b/4
ķ.- maķķa 22a/4, 23b/5,
27a/1, 42a/11, 73a/5
ķ.- maz men 74b/4
ķ.- r 65b/2
ķ.- sa 104b/7, 104b/8,
112b/9, 115a/10, 40a/3
ķ.- saıg 74b/11

ķ.- sun 109a/6
ķ.- yur 40a/5, 62b/2, 65b/2,
67a/7
ķ.- yur men 34a/10, 74b/4
ķırağ Kenar, kıyı.
ķ.+ ı 38a/3
ķırķ Kırk.
ķ. 5b/11, 66a/5, 97a/9
ķısarla - Maruz bırakmak,
zorlamak.
ķ.- yur men 12b/9
ķısarlın - Maruz bırakılmak,
zorlanmak.
ķ.- dıngız 83b/9
ķ.- sa 16b/5, 63b/3, 86a/6
ķ.- saıgız 19a/3
ķısaş (<Arp.) Kısas, suçluya
işlediği suçun aynısıyla ceza
verme.
ķ. 17a/10, 17a/6
ķ. turur 18b/10
ķısır Kısır.
ķ. 33a/3
ķısķa Kısa.
ķ. 56b/1
ķıssa (<Arp.) Kıssa, hikaye.
ķ. 90a/7, 95a/6
ķ. ay-: Hikaye etmek,
anlatmak.
ķ. aymaduķ 61b/7
ķ. ķıldıķ 61b/7
ķ. ķılğay miz 88a/10

ķ. ķılķıl 100b/6
ķış - 1. Yoldan çıkmak, sapıtmak,
azmak, itaat etmemek. 2.
Meyletmek.

ķ.- ģan 35a/3

ķ.- ģıl 106b/9

ķ.- mańģız 58b/11

ķ.- maķ 17b/3, 30a/7,
49b/1, 56b/7

ķ.- maķdın 63b/4

ķ.- maķnıńģ 59a/1

ķ.- mazlar 21a/4

ķ.- sa 49b/1

ķ.- salar 106b/8

ķ.- tı 100b/4

ķ.- tırńģız 111b/1

ķ.- urlar 101a/1

ķ.- mas sen 64b/11

ķ.- u 103b/6

ķıştur - 1. Deĝiřtirmek 2.
Azdırmak.

ķ.- maĝıl 30a/10

ķ.- urlar 51a/7, 64b/10,
67a/11, 8a/5

ķıtāl (<Arp.) Savaş, vuruş.

ķ. **ķıl-**: Muharebe etmek,
savaşmak.

ķ. ķılurlar 21a/4

ķıvanĝan Kendini beĝenen,
övünen.

ķ. boldı 50b/1

ķıy - Yanlamasına kesmek.

ķ.- iřturĝıl 26b/5

ķıyāmet (<Arp.) Kıyamet.

ķ. 2b/5, 80a/10

ķ.+ ĝa 69b/10

ķ. kün 100a/10, 11b/8,
16b/8, 20b/1, 35b/10, 42b/11,
44a/9, 44b/7, 45b/1,

57a/9, 59b/4, 60a/2, 61a/9,
77a/4, 77b/8, 90a/2

ķ. künı: Kıyamet ĝünü.

ķ. künđın 101a/8

ķ. künģe 12b/9, 22a/7,
23a/1, 27a/3, 7a/3, 99b/9

ķ. künıģe 34a/8

ķ. künıńģe 17a/1, 54b/7,
61b/3, 65a/4, 70a/10, 75b/11

ķ. künınde 9a/5

ķ. künńıńģ 67a/2

ķız Kız, kız çocuk.

ķ. 47b/2, 48b/4, 48b/5,
62b/7

ķ.+ lar 82b/4

ķ.+ ları 48b/4, 48b/5

ķ.+ larıńģız 48b/4

ķızĝut İbret olsun diye
cezalandırılıp rezil edilen, ibret
verici ceza.

ķ. 67a/5

ķızıtıl - Ateşin kızdırılması.

ķıķe Gece, geceleyin.

ķ. 33a/6, 78b/4

ķ.+ de 102b/1

k.- ur 111a/2	107b/2, 107b/4, 107b/5, 107b/6,
kiçig Küçük.	107b/8, 107b/9, 108a/1,
k. 57b/2	108a/10, 108a/5, 108a/9,
kiçiglik Küçüklük, yaşça küçük	108b/10, 108b/2, 108b/5, 108b/6,
olma.	109a/10, 109a/11, 109a/2,
k.+ i 29a/1	109a/4, 109a/5, 109a/8,
kim ki bağlacı	109a/9, 109b/10, 109b/2, 109b/3,
k. 100a/10, 100a/3, 100a/5,	109b/4, 109b/6, 109b/9,
100a/7, 100a/8, 100b/1, 100b/2,	10a/1, 10a/3, 10a/5, 10a/6,
100b/3, 100b/5,	10a/7, 10a/8, 10b/10, 10b/2,
100b/6, 100b/7, 100b/8,	10b/3, 10b/4,
101a/1, 101a/11, 101a/2, 101a/3,	10b/5, 10b/7, 10b/8, 10b/9,
101a/5, 101a/6, 101b/2,	110a/1, 110a/2, 110a/6, 110a/8,
101b/6, 101b/9, 102a/1,	110a/9, 110b/1,
102a/2, 102a/6, 102a/9, 102b/10,	110b/10, 110b/2, 110b/5,
102b/2, 102b/8, 102b/9,	110b/8, 110b/9, 111a/1, 111a/10,
103a/10, 103a/2, 103a/4,	111a/11, 111a/4, 111a/5,
103a/5, 103b/1, 103b/5, 103b/8,	111a/9, 111b/4, 111b/7,
104a/1, 104a/10, 104a/3,	112a/1, 112a/2, 112a/3, 112a/4,
104a/4, 104a/5, 104a/6,	112b/10, 112b/2, 112b/4,
104a/8, 104b/1, 104b/11, 104b/2,	112b/6, 112b/7, 112b/9,
104b/3, 104b/7, 104b/8,	113a/1, 113a/10, 113a/11, 113a/2,
105a/1, 105a/2, 105a/4,	113a/4, 113a/6, 113a/8,
105a/5, 105a/6, 105a/8, 105a/9,	113a/9, 113b/1, 113b/10,
105b/1, 105b/10, 105b/2,	113b/11, 113b/4, 114a/1, 114a/11,
105b/5, 105b/6, 105b/9,	114a/3, 114b/1, 114b/11,
106a/2, 106a/3, 106a/4, 106a/6,	114b/6, 114b/7, 114b/8,
106a/7, 106a/8, 106a/9,	114b/9, 115a/10, 115a/11, 115a/2,
106b/1, 106b/10, 106b/11,	115a/5, 115b/1, 115b/10,
106b/3, 106b/5, 106b/7, 107a/10,	115b/11, 115b/2, 115b/5,
107a/2, 107a/4, 107a/5,	115b/6, 115b/7, 115b/8, 115b/9,
107a/8, 107b/1, 107b/10,	11a/10, 11a/2, 11a/3,

11a/4, 11a/7, 11b/1, 22a/3, 22a/4,
 11b/10, 11b/2, 11b/7, 11b/8, 22a/7, 22a/9, 22b/1,
 11b/9, 12a/1, 12a/10, 22b/11, 22b/2, 22b/4, 22b/5,
 12a/2, 12a/4, 12a/5, 12a/6, 22b/9, 23a/1, 23a/11,
 12a/9, 12b/1, 12b/6, 12b/8, 12b/9, 23a/3, 23a/5, 23a/7, 23a/8,
 13a/5, 23a/9, 23b/1, 23b/10, 23b/2,
 13a/8, 13b/1, 13b/3, 13b/4, 23b/4, 23b/5,
 13b/5, 13b/6, 14/8, 14a/1, 14a/2, 23b/9, 24a/10, 24a/2,
 14a/3, 24a/4, 24a/6, 24b/10, 24b/2,
 14a/4, 14a/7, 14a/9, 14b/1, 24b/3, 24b/8, 24b/9,
 14b/11, 14b/2, 14b/4, 14b/5, 25a/11, 25a/2, 25a/3, 25a/4,
 14b/8, 15a/1, 25a/8, 25b/2, 25b/3, 25b/4, 25b/5,
 15a/10, 15a/2, 15a/5, 15a/6, 25b/8,
 15a/7, 15a/8, 15b/10, 15b/2, 25b/9, 26a/2, 26a/3, 26a/5,
 15b/3, 15b/5, 26a/6, 26a/8, 26b/10, 26b/4,
 15b/6, 16a/10, 16a/2, 26b/7, 26b/8,
 16a/3, 16a/5, 16a/6, 16a/8, 16b/1, 26b/9, 27a/1, 27a/2, 27a/3,
 16b/10, 16b/2, 27a/5, 27a/6, 27a/7, 27a/8, 27a/9,
 16b/3, 16b/5, 16b/6, 16b/8, 27b/1,
 17a/1, 17a/5, 17a/6, 17b/1, 27b/10, 27b/2, 27b/7,
 17b/10, 17b/2, 28a/1, 28a/3, 28a/5, 28a/7, 28a/9,
 17b/4, 17b/5, 17b/6, 17b/8, 28b/4, 28b/7,
 18a/1, 18a/6, 18b/2, 18b/4, 18b/5, 28b/8, 29a/1, 29a/10,
 18b/8, 29a/3, 29a/4, 29a/8, 29a/9, 29b/1,
 19a/10, 19a/3, 19a/6, 29b/5, 29b/7,
 19b/1, 19b/10, 19b/3, 19b/5, 2a/3, 2a/4, 2a/5, 2b/2,
 19b/6, 19b/8, 20a/10, 2b/6, 2b/8, 30a/1, 30a/2, 30a/4,
 20a/4, 20a/5, 20a/6, 20a/7, 30a/6,
 20b/1, 20b/10, 20b/3, 20b/4, 30a/7, 30a/8, 30b/1, 30b/2,
 20b/5, 20b/6, 30b/5, 31a/1, 31a/10, 31a/8,
 20b/7, 20b/8, 20b/9, 21a/7, 31b/1, 31b/10,
 21a/8, 21b/9, 22a/1, 22a/11, 31b/2, 31b/3, 31b/4, 31b/6,

31b/8, 31b/9, 32a/2, 32a/4, 32a/5,
 32a/6,
 32a/7, 32a/8, 32b/3, 32b/5,
 32b/8, 33a/4, 33b/10, 33b/11,
 33b/4, 33b/9,
 34a/10, 34a/11, 34a/4,
 34a/7, 34a/8, 34a/9, 34b/10,
 34b/4, 34b/8, 35a/1,
 35a/10, 35a/11, 35a/2,
 35a/5, 35b/1, 35b/4, 35b/5, 35b/6,
 35b/7, 35b/8,
 36a/3, 36a/5, 36a/6, 36a/7,
 36a/8, 36a/9, 36b/11, 36b/2,
 36b/3, 36b/4,
 36b/8, 37a/11, 37a/2,
 37a/3, 37a/6, 37a/7, 37a/8,
 37b/10, 37b/5, 37b/6,
 37b/7, 38a/11, 38a/6,
 38a/7, 38a/8, 38a/9, 38b/6, 38b/8,
 38b/9, 39a/3,
 39a/7, 39a/8, 39a/9, 39b/4,
 39b/8, 39b/9, 3a/10, 3a/4, 3b/2,
 3b/3,
 3b/8, 3b/9, 40a/10, 40a/2,
 40a/5, 40a/7, 40b/11, 40b/2,
 40b/9, 41a/11,
 41a/2, 41a/6, 41a/7, 41a/9,
 41b/3, 41b/5, 41b/6, 41b/8, 41b/9,
 42a/1,
 42a/10, 42a/11, 42a/2,
 42a/6, 42a/7, 42a/8, 42a/9, 42b/1,
 42b/11, 42b/3,

42b/4, 42b/5, 42b/9, 43a/1,
 43a/10, 43a/11, 43a/3, 43a/6,
 43a/7, 43a/8,
 43b/11, 43b/2, 43b/3,
 43b/4, 43b/5, 43b/7, 44a/1,
 44a/10, 44a/11, 44a/3,
 44a/5, 44a/8, 44a/9, 44b/1,
 44b/10, 44b/11, 44b/2, 44b/3,
 44b/4, 44b/9,
 45a/10, 45a/2, 45a/3, 45a/6,
 45b/10, 45b/3, 45b/6, 45b/7,
 45b/8, 45b/9,
 46a/1, 46a/10, 46a/4, 46a/6,
 46a/8, 46a/9, 46b/1, 46b/10,
 46b/11, 46b/4,
 46b/6, 46b/7, 47a/10,
 47a/11, 47a/5, 47a/9, 47b/1,
 47b/8, 48a/1, 48a/4,
 48a/5, 48a/6, 48a/7,
 48b/10, 48b/11, 48b/2, 48b/5,
 48b/6, 48b/7, 48b/8,
 48b/9, 49a/10, 49a/11,
 49a/2, 49a/3, 49a/4, 49a/8, 49a/9,
 49b/1, 49b/11,
 49b/2, 49b/3, 49b/8, 49b/9,
 4a/10, 4a/2, 4a/3, 4a/4, 4a/6,
 4a/7,
 4a/9, 4b/1, 4b/10, 4b/3,
 4b/5, 4b/7, 50a/11, 50a/2, 50a/4,
 50b/1,
 50b/10, 50b/11, 50b/2,
 50b/3, 50b/4, 50b/6, 50b/9,

51a/11, 51a/4, 51a/5,
 51a/7, 51b/1, 51b/10,
 51b/3, 51b/4, 51b/6, 51b/7, 51b/8,
 52a/1, 52a/11,
 52a/3, 52a/6, 52a/7, 52a/8,
 52b/1, 52b/10, 52b/11, 52b/2,
 52b/3, 52b/4,
 52b/5, 52b/6, 53a/1,
 53a/11, 53a/4, 53a/6, 53b/10,
 53b/11, 53b/2, 53b/4,
 53b/5, 53b/7, 54a/11,
 54a/3, 54a/4, 54a/7, 54b/2, 54b/3,
 54b/9, 55a/1,
 55a/10, 55a/11, 55a/2,
 55a/3, 55a/6, 55a/7, 55b/6, 55b/7,
 55b/9, 56a/3,
 56a/5, 56b/1, 56b/2, 56b/5,
 56b/6, 56b/8, 57a/2, 57a/3, 57a/4,
 57a/5,
 57a/7, 57a/8, 57a/9,
 57b/10, 57b/11, 57b/3, 57b/5,
 57b/6, 57b/7, 57b/9,
 58a/7, 58a/9, 58b/1,
 58b/10, 58b/11, 58b/3, 58b/4,
 58b/5, 58b/6, 58b/7,
 59a/3, 59a/4, 59a/5, 59a/6,
 59a/9, 59b/1, 59b/11, 59b/2,
 59b/3, 59b/5,
 59b/6, 5a/1, 5a/5, 5a/7,
 5a/8, 5a/9, 5b/3, 5b/4, 5b/5,
 60a/6,
 60a/7, 60a/9, 60b/2, 60b/3,

60b/4, 60b/5, 60b/6, 60b/8, 61a/9,
 61b/10,
 61b/11, 61b/2, 61b/8,
 62a/1, 62a/4, 62a/8, 62a/9,
 62b/10, 62b/2, 62b/5,
 62b/8, 62b/9, 63a/11,
 63a/2, 63a/3, 63a/4, 63a/7, 63a/9,
 63b/1, 63b/5,
 63b/6, 63b/8, 63b/9, 64a/1,
 64a/11, 64a/8, 64a/9, 64b/1,
 64b/11, 64b/2,
 64b/3, 65a/10, 65a/11,
 65a/2, 65a/3, 65a/4, 65a/5, 65a/7,
 65a/9, 65b/2,
 65b/3, 65b/5, 65b/8, 65b/9,
 66a/1, 66a/10, 66a/9, 66b/10,
 66b/11, 66b/2,
 66b/7, 66b/8, 67a/1,
 67a/10, 67a/2, 67a/3, 67a/5,
 67a/8, 67a/9, 67b/1,
 67b/10, 67b/2, 67b/8,
 68a/10, 68a/11, 68a/2, 68a/4,
 68a/5, 68a/6, 68a/7,
 68a/8, 68a/9, 68b/1,
 68b/11, 68b/2, 68b/4, 68b/7,
 68b/8, 68b/9, 69a/10,
 69a/3, 69a/5, 69a/6, 69a/9,
 69b/1, 69b/10, 69b/4, 69b/5,
 69b/7, 69b/9,
 6a/11, 6a/6, 6b/1, 6b/10,
 6b/2, 6b/3, 6b/7, 6b/9, 70a/10,
 70a/3,

70a/4, 70a/5, 70a/7, 70a/8, 78b/5,
 70a/9, 70b/1, 70b/2, 70b/4, 70b/7, 78b/7, 79a/11, 79a/2,
 70b/8, 79a/3, 79a/5, 79a/7, 79a/8,
 71a/1, 71a/10, 71a/11, 79b/10, 79b/11, 79b/3,
 71a/4, 71a/5, 71a/6, 71a/7, 71a/9, 79b/7, 7a/1, 7a/11, 7a/2,
 71b/1, 71b/10, 7a/5, 7a/6, 7a/8, 7a/9, 7b/3,
 71b/11, 71b/2, 71b/3, 80a/1,
 71b/4, 71b/5, 71b/6, 71b/7, 71b/8, 80a/10, 80a/2, 80a/3, 80a/4,
 71b/9, 72a/1, 80a/5, 80a/7, 80a/8, 80a/9,
 72a/11, 72a/3, 72a/5, 72a/8, 80b/10, 80b/11,
 72a/9, 72b/1, 72b/10, 72b/2, 80b/6, 80b/8, 80b/9, 81a/1,
 72b/3, 72b/5, 81a/10, 81a/3, 81b/1, 81b/10,
 72b/7, 72b/8, 73a/1, 81b/3, 81b/5,
 73a/10, 73a/11, 73a/3, 73a/7, 81b/7, 81b/8, 82a/1,
 73a/9, 73b/1, 73b/10, 82a/10, 82a/11, 82a/2, 82a/3,
 73b/6, 73b/8, 73b/9, 82a/4, 82a/8, 82a/9,
 74a/10, 74a/11, 74a/6, 74a/7, 82b/11, 82b/3, 82b/5,
 74a/8, 74a/9, 74b/3, 83a/3, 83a/4, 83a/9, 83b/1,
 74b/4, 74b/6, 74b/7, 74b/8, 83b/11, 83b/2, 83b/3,
 74b/9, 75a/10, 75a/3, 75a/6, 83b/5, 83b/7, 83b/8, 83b/9,
 75a/7, 75a/8, 84a/1, 84a/10, 84a/2, 84a/3,
 75b/1, 75b/11, 75b/2, 84a/4, 84a/5,
 75b/5, 75b/7, 75b/8, 76a/1, 84a/6, 84a/7, 84a/8, 84a/9,
 76a/11, 76a/3, 76a/9, 84b/1, 84b/10, 84b/11, 84b/2,
 76b/1, 76b/2, 76b/3, 76b/4, 84b/3, 84b/5,
 76b/5, 76b/6, 76b/8, 76b/9, 84b/6, 84b/7, 85a/1,
 77a/11, 77a/3, 85a/10, 85a/2, 85a/3, 85a/4,
 77a/4, 77a/5, 77a/6, 77a/7, 85a/6, 85a/8, 85a/9,
 77a/9, 77b/10, 77b/2, 77b/4, 85b/1, 85b/3, 85b/4, 85b/5,
 77b/6, 77b/9, 85b/9, 86a/1, 86a/11, 86a/2,
 78a/1, 78a/10, 78a/2, 78a/3, 86a/3, 86a/4,
 78a/4, 78a/5, 78b/1, 78b/2, 78b/3, 86a/5, 86a/7, 86a/8, 86b/1,

86b/10, 86b/4, 86b/5, 86b/6,
86b/8, 86b/9,
87a/10, 87a/11, 87a/3,
87a/4, 87a/6, 87a/9, 87b/1,
87b/11, 87b/3, 87b/4,
87b/5, 88a/2, 88a/5, 88a/6,
88a/9, 88b/1, 88b/10, 88b/5,
88b/6, 88b/7,
88b/8, 89a/1, 89a/2, 89a/3,
89b/11, 89b/2, 89b/3, 89b/4,
89b/6, 8a/1,
8a/10, 8a/2, 8a/3, 8a/4,
8a/5, 8a/6, 8a/7, 8a/8, 8a/9, 8b/1,
8b/3, 8b/5, 90a/1, 90a/11,
90a/2, 90a/3, 90a/4, 90a/5, 90a/8,
90a/9,
90b/10, 90b/11, 90b/3,
90b/6, 90b/7, 91a/1, 91a/11,
91a/2, 91a/3, 91a/4,
91a/5, 91a/6, 91a/8, 91b/1,
91b/10, 91b/3, 91b/4, 91b/8,
91b/9, 92a/5,
92a/8, 92b/10, 92b/2,
92b/3, 92b/4, 92b/6, 92b/9, 93a/1,
93a/3, 93a/5,
93b/1, 93b/10, 93b/2,
93b/3, 93b/4, 93b/5, 94a/10,
94a/6, 94a/8, 94a/9,
94b/2, 94b/4, 94b/5, 94b/6,
95a/1, 95a/2, 95a/3, 95a/4, 95a/5,
95a/7,
95b/10, 95b/11, 95b/4,

95b/8, 96a/10, 96a/2, 96a/3,
96a/5, 96a/7, 96a/9,
96b/10, 96b/11, 96b/3,
96b/4, 96b/7, 97a/1, 97a/2, 97a/5,
97b/10, 97b/11,
97b/4, 98a/10, 98a/5,
98a/9, 98b/1, 98b/11, 98b/4,
98b/7, 98b/8, 99a/1,
99a/2, 99a/4, 99a/7, 99a/9,
99b/1, 99b/2, 99b/4, 99b/5, 99b/6,
99b/7,
99b/8, 99b/9, 9a/10, 9a/4,
9a/6, 9a/9, 9b/1, 9b/10, 9b/2,
9b/3,
9b/4, 9b/6, 9b/7
ançaga tegrü k. 94b/10
kayda k. 55a/9
ne k. 25b/7, 39a/2
neçeme k. 21b/5
neteg k. 11a/7
ol vaqtın k. 100a/8, 7a/10
ol vaqtın kim: -dığı zaman.
97b/2, 100a/6, 101b/3,
101b/4, 101b/5, 102a/10, 102a/6,
102a/7, 102a/8, 102b/8,
103a/11, 103a/3, 103a/6,
103a/9, 103b/5, 103b/8, 104a/5,
104a/8, 104b/2, 104b/4, 104b/5,
105a/10, 105b/11, 105b/3, 105b/4,
105b/5, 105b/6, 106a/1, 106a/2,
106a/4,
108b/1, 10b/1, 110a/5,

111a/11, 111b/4, 111b/5, 114b/5,
 115a/11, 115b/8, 115b/9,
 12b/10, 12b/3, 12b/5,
 12b/7, 13a/6, 13a/8, 13a/9,
 16a/10, 16a/4, 16a/5,
 17a/11, 17a/4, 18a/2, 19a/5,
 19a/7, 19b/4, 20a/2, 22b/10,
 22b/11, 22b/6,
 24b/1, 24b/4, 25a/3, 25a/6,
 26a/5, 26b/3, 28b/5, 29a/1, 29a/4,
 2b/8,
 31b/8, 32b/2, 32b/4,
 33a/10, 33a/6, 33a/9, 33b/4,
 34a/2, 34a/6, 38a/1,
 39b/4, 39b/5, 39b/8, 3a/1,
 3a/6, 41b/11, 41b/7, 41b/8, 42b/1,
 42b/8,
 43a/3, 44b/11, 46b/2,
 46b/5, 46b/8, 48a/4, 50b/8, 52a/6,
 52b/2, 52b/4,
 52b/8, 53a/8, 53b/8,
 54a/10, 54b/5, 55b/6, 56a/11,
 56b/10, 56b/3, 56b/9,
 57a/7, 59b/8, 5b/11, 5b/7,
 5b/9, 60a/4, 63b/10, 64a/1, 64a/8,
 64b/3,
 65b/6, 65b/7, 66a/1, 66a/7,
 69a/8, 69b/3, 6a/10, 6a/2, 6a/3,
 6a/5,
 6b/3, 6b/6, 71b/1, 72a/1,
 72a/9, 73a/11, 73a/4, 73a/8,
 73b/1, 73b/11,

74a/1, 74a/2, 74a/3, 74a/5,
 74a/6, 74a/7, 74a/8, 74b/4, 74b/9,
 75a/11,
 76b/7, 77a/2, 77a/4,
 77b/11, 78a/2, 78a/3, 78b/7,
 79b/7, 7a/4, 7b/8,
 80a/11, 80b/2, 80b/3,
 80b/4, 80b/5, 81b/2, 82b/3, 83a/6,
 84a/7, 85b/7,
 86a/2, 87a/1, 88a/8, 89a/5,
 8a/6, 8b/10, 8b/6, 90a/11, 90a/5,
 90b/3,
 91a/9, 92a/5, 92b/10,
 93a/9, 93b/7, 94a/7, 96a/5, 96b/2,
 96b/6, 96b/8,
 97a/11, 97a/6, 97b/2,
 98a/2, 98a/4, 98b/3, 99a/10,
 99a/6, 99b/3, 99b/5,
 99b/6, 99b/8, 99b/9, 9b/1,
 9b/10, 9b/2, 9b/6, 12a/3, 36a/7,
 89b/4, 63a/6, 103b/3, 103b/5,
 110b/10, 110b/7, 12a/11, 13b/8,
 14a/1, 19b/9, 27a/3,
 28b/6, 28b/9, 29a/9, 31a/9,
 36a/11, 36b/6, 37b/2, 3a/5, 3a/6,
 40a/4,
 40b/2, 41a/4, 41a/7,
 42a/10, 42b/11, 46b/4, 47b/7,
 48a/9, 49b/1, 49b/4,
 4b/7, 51b/3, 53a/3, 54a/5,
 54b/4, 55a/10, 55b/3, 55b/4,
 57a/10, 57a/11,

57b/1, 57b/10, 57b/11,
58a/10, 58a/11, 59a/8, 60a/6,
60b/10, 63b/11, 63b/3,
64a/6, 66b/5, 67a/5, 68a/2,
68b/11, 68b/6, 69a/4, 70b/5,
72b/5, 77a/6,
7b/9, 80a/7, 81b/8, 82b/10,
87b/5, 88a/9, 24b/11, 2b/10,
4a/11, 4b/8
95b/8

ançığa tegrü kim: -e kadar.

106a/9, 107a/8, 107b/7, 108b/5,
10b/6, 110a/3, 110b/3, 112a/1,
112a/9,

11a/11, 18b/7, 18b/8,
21a/5, 21b/4, 21b/5, 21b/9, 23b/6,
41b/8, 44a/5,

44b/3, 47b/10, 52b/9,
54b/11, 59b/9, 65b/11, 70a/7,
76b/7, 77a/9, 78a/2,

79b/8, 84a/7, 86b/1,
86b/10, 90a/10, 90b/3, 90b/8,
92a/5, 94a/9

neçeme k. : Her ne kadar,
son derece.

110b/9, 21b/6

ol vaqtğa tegrü k. : -ceye kadar.

96b/9

k.+ din 31b/10

k.+ ge 20b/1, 24b/8, 26b/9,
27b/6, 32a/2, 32b/10, 51b/3,
57b/11, 69a/2,

96a/9

k.+ ge turur 75b/10

k. kim 11a/8, 11b/4, 11b/8,
15b/1, 17a/7, 17a/9, 17b/2, 17b/5,
17b/7,

17b/9, 18b/10, 19a/4,
19a/5, 19a/6, 19a/9, 19b/9, 20a/9,
21a/5, 22b/7,

25a/1, 25b/11, 27b/6,
28a/4, 32a/3, 37a/9, 37b/3, 37b/9,
44b/7, 47b/5,

49a/3, 56a/10, 56a/8,
57b/8, 58a/4, 59b/3, 5a/4, 62a/10,
64b/9, 68a/2,

68a/6, 70a/10, 72b/1,
72b/2, 76a/5, 78a/9, 78b/8, 82b/9,
86a/6, 88a/11,

88b/1, 8b/3, 90a/7

k.+ ni 100b/7, 100b/8,
101a/7, 14a/5, 20b/5, 30b/8,
31b/10, 35b/2, 35b/3,

40a/4, 40a/5, 44a/7, 45a/8,
51b/5, 51b/8, 54b/10, 65b/2,
65b/3, 67a/7,

67a/8, 67b/1, 77b/7, 81a/9,
84a/10, 84a/9, 98b/4, 98b/5,
98b/6

k.+ niñ 100b/2

k. turur 24a/10, 34a/3,
42b/9, 54b/8, 68b/4, 85a/3

ķim ķim: Her kim ki

kim k. 11a/8, 11b/4, 11b/8,

15b/1, 17a/7, 17a/9, 17b/2, 17b/5,
17b/7,

17b/9, 18b/10, 19a/4,
19a/5, 19a/9, 19b/9, 20a/9, 21a/5,
22b/7, 25a/1,

25b/11, 27b/6, 28a/4,
32a/3, 37a/9, 37b/3, 37b/9, 44b/7,
47b/5, 49a/3,

56a/10, 56a/8, 57b/8,
58a/4, 59b/3, 5a/4, 62a/10, 64b/9,
68a/2, 68a/6,

70a/10, 72b/1, 72b/2,
76a/5, 78a/9, 78b/8, 82b/9, 86a/6,
88a/11, 88b/1,

8b/3, 90a/7, 19a/6

bolğay kim: Umulur ki.

100a/1, 87a/2, 89b/1,
40a/6, 100a/8, 100b/1, 100b/6,
101a/6, 102a/11, 104a/9, 105b/7,
106b/3, 109a/3, 109b/3, 15a/3,
17a/10, 17b/5, 18a/1, 18a/10,
18a/3, 18b/3, 20b/11, 21a/1,
21b/7, 24a/6, 27b/1, 35a/11,
38a/4, 39b/7, 40a/8, 46a/1, 48a/9,
54b/2,

56a/8, 64a/7, 67a/1, 6a/1,
6a/2, 6a/7, 72a/2, 72a/4, 73a/3,
77b/11,

78b/3, 79b/10, 79b/5, 7a/6,
86b/10, 87a/4, 87a/5, 87a/6,
92a/7, 92b/11,

92b/3, 94b/9, 96a/11,

96b/2, 99a/4, 99b/6

neteg kim : Nitekim.

102b/11, 111a/7, 113b/10,
14b/6, 15a/3, 16a/6, 17b/4, 19b/2,
24a/1,

28a/3, 28b/6, 29b/7, 30a/5,
51b/2, 54b/10, 57a/2, 61b/4,
76a/11, 82a/2,

83a/7, 89b/2, 89b/7, 97a/4,
2b/10, 4b/6, 91b/5

ğayu vağtın kim : Her ne vakit.

20a/1

19b/1, 21b/9, 23a/10,
24a/1, 54a/6, 56b/4, 79a/10

kimerse Kimse, kişi.

k. 105b/2, 108b/4, 109a/8,
109b/2, 109b/4, 10b/9, 110a/9,
115a/8, 11b/2,

12b/8, 12b/9, 15a/7, 19a/7,
19b/10, 23a/3, 23a/5, 25a/2,
27a/2, 29b/3,

2b/4, 35b/1, 41b/11, 43a/1,
47b/11, 49a/8, 60b/1, 64a/4,
65a/7, 69b/1,

73a/11, 73b/7, 80a/5,
83b/7, 84a/4, 88b/10, 9a/4, 9b/4

k.+ din 101a/2, 11b/9, 14/8,
14a/1, 28b/10, 58b/1, 65b/2,
81b/8, 86a/3,

87a/9, 90a/9, 93b/8

k.+ ge 107a/2, 107b/1,
108a/11, 10b/6, 10b/8, 17a/1,

18b/2, 31a/10, 35a/11,
37b/3, 53b/10, 55b/7,
65b/8, 93b/1

k.+ ler 106b/3, 113b/11,
14a/9, 17b/2, 42b/1, 96b/3, 9b/2

k.+ lerge 113a/4, 48a/5

k.+ lerni 65a/10

k.+ lerniñg 16b/1, 3a/8,
83b/5

k. mü 43a/1, 84a/3

k.+ ni 112a/10, 113a/1,
14/8, 16a/2, 20a/4, 25b/3, 25b/4,
26a/5, 35b/4,

35b/5, 37b/6, 41b/9, 45b/9,
4b/1, 50b/1, 51b/11, 52a/1, 53a/7,
54b/9,

57a/6, 76a/9, 81a/3, 81b/7,
94a/6, 99b/9

k.+ niñg 16b/1, 3a/5

kīn (<F.) Kin, nefret.

k.+ din 91a/1

kiñg Geniş. 2. Çok, bol.

a. 12a/1, 35b/2, 52a/5, 56a/5,
59a/3, 69a/3, 6a/11, 86a/10, 27b/6

k. 24b/8, 26b/9

k. kıılır 24a/11

k. bol-: Geniş olmak.

k. boldı 110a/6, 80b/9,
94b/2

kiñglik Bolluk, refah, rahatlık.

k. 56a/9, 92b/11

k.+ ge 49a/3

k. 23b/6, 24b/7, 24b/8

k.+ de 40a/10

k. eyeleri 115b/1

kir - Girmek.

k.- di 32b/8, 90b/3

k.- dirñgiz 113b/11

k.- diler 113b/11, 69b/3

k.- genler 65b/11, 83a/8

k.- gey 90b/8

k.- gü yer 112b/11

k.- irñg 20a/5, 61a/1, 65b/8,
66a/1, 6a/10, 6a/11, 90b/2, 91b/1,
99a/11

k.- mediler 91a/9

k.- megen 22a/3

k.- megey 11b/2

k.- megey miz 65b/10,
66a/3

k.- mezler 90b/8

k.- se 37b/2

k.- señgiz 20b/6, 40b/11,
66a/1

k.- seler 11b/10, 59b/9,
79b/8

k.- ür 33a/10

k.- ür irdük 113b/2

k.- ürler 58b/1, 79b/7

kirit (<Yun.) Anahtar.

k.+ leri 79a/4

k.+ lerni 79a/4

kişi Kişi, insan.

k. 12b/4, 13b/5, 27b/9,

33b/3, 49b/2, 99a/8
k.+ ler 104a/8, 108a/7,
16a/8, 19b/3, 20b/1, 20b/3, 24a/8,
2b/10, 37b/2,
3b/1, 3b/8, 40b/9, 43b/7,
46a/4, 57a/4, 57b/7, 59a/7, 62a/2,
62b/3,
6b/5, 84a/4, 99a/2
k.+ lerde 10a/4, 71a/10
k.+ lerdin 105b/11, 14a/3,
16a/2, 19b/5, 20a/3, 2b/4, 31b/3,
38b/7, 40a/11,
53b/8, 57a/7, 67b/9, 68b/3,
70a/6
süzgevik k.+ lerdin bisre
10a/2
k.+ lerge 10b/5, 12b/4,
12b/5, 14a/10, 14a/6, 15a/2,
15b/10, 15b/4, 17b/9,
18a/10, 18b/1, 21a/10,
21b/7, 26b/2, 27b/10, 30b/8,
33a/5, 33b/2, 36a/4,
38b/2, 40b/6, 45a/1, 50b/2,
51b/10, 54a/4, 55a/2, 5b/1, 60a/5,
61b/8,
72b/9, 74a/2, 74b/5, 81b/4,
8b/8, 94a/4, 97b/4
k.+ leriñ 24a/8
k.+ leriñge 71b/11
k.+ lerindin 75b/2
k.+ lerini 75b/4, 93b/11
k.+ lerni 25a/9, 66b/5,

86a/3
köndürügü k.+ lerni 30a/2
k.+ leriñ 105b/10,
110b/11, 15b/7, 30b/1, 36b/10,
61a/11, 63a/6, 64a/10
kitāb (<Arp.) Kitap.
k. 100a/3, 100a/5, 107a/9,
11a/9, 15b/4, 23b/3, 2a/2, 35b/11,
44b/6,
57a/1, 58b/5, 61a/8,
63b/10, 65a/6, 75b/4, 77b/5,
79a/6, 81b/6, 87a/6,
87a/7, 87a/8, 88a/5, 91b/6,
9b/1
k.+ dın 16b/6, 22b/9, 31b/5,
36a/1, 36a/8, 51a/5, 51b/7, 65a/6,
68a/8,
90a/10
k. eyeleri: Kitap ehli,
k. eyeleri 34b/10, 34b/8,
35a/7, 35a/8, 37b/4, 37b/5, 38b/3,
60b/8, 62a/5,
65a/4, 65b/4, 69a/9, 70a/1,
70a/7, 71a/2
k. eyelerindin 11a/2,
35a/10, 35a/6, 35b/4, 38b/9,
45b/9
k. eyeleriniñ 58a/9
k.+ ge 17a/2, 39a/11, 59b/2,
59b/3
k.+ ı 108a/3, 111a/5, 31b/5
k.+ ındın 67b/9

k.+ ını 10b/2
k.+ lar 44b/6
k.+ larıŋge 59b/4
k.+ larıŋge 29b/2
k.+ nı 100a/2, 102a/1,
10b/2, 110b/3, 11b/7, 12a/10,
13a/3, 14b/1, 14b/3,
14b/5, 15a/5, 16b/10,
20b/2, 30a/6, 31a/10, 31a/8,
33b/5, 36a/3, 36a/5,
37b/8, 43a/5, 44b/11,
44b/9, 51a/11, 51b/11, 57a/3,
57b/5, 59a/4, 59b/8,
5b/2, 60b/8, 63b/8, 68a/7,
69a/7, 6a/2, 74a/2, 76a/11,
81a/10, 81b/3,
83b/2, 83b/3, 87a/4, 8a/10,
8a/9, 9a/8

k.+ nuŋ 30a/7, 9a/3

k.+ süzlerge 31a/11

kiter - Gidermek, yok etmek,
ortadan kaldırmak.

k.- gey irdük 70a/1

k.- gey men 64b/8

k.- gey 104b/1

k.- gey men 45b/4

k.- gey miz 49b/6

k.- gil 45a/11

k.- ür 28a/6

kiw(ü)r - Girdirmek, dahil etmek.

k.- ür sen 31b/11, 32a/1

k.- gey 47b/6, 47b/7, 62b/5

k.- gey irdük 70a/2

k.- gey men 45b/4, 64b/8

k.- gey miz 49b/7, 52a/4,
52a/5, 58a/7

k.- gil 98a/8

k.- se 71b/4

k.- seŋ 45a/8

kiwresi yer: Girdirilen yer.

k.+ si yer 49b/7

kiwrül - Dahil edilmek.

k.- di 44b/7

kiydür - Giydirmek.

k.- ünŋ 46b/1

kizle - Gizlemek, saklamak.

k.- yür siz 33b/9

k.- yürler 8a/8

ko - Koymak, bırakmak, terk
etmek.

tirig k.- mağ 5b/8

koğ - (bkz. koy-) Koymak,
bırakmak, terk etmek, rahat
bırakmak.

k.- arlar 23a/9, 24a/2

k.- dı 24b/10, 27a/4, 32b/4

k.- ğan 47a/3

k.- ğay 85a/1

tirig k.- ğay miz 96a/8

k.- ğıl 79b/11

k.- ğu yer 82a/10

k.- ğul 115b/1, 81b/5, 85a/9

k.- maduğ 77b/5

tirig k.- mağ 97a/7

ķ.- sa 44a/5, 96a/11
ķ.- sa irdiņđ 53b/10
ķ.- sa miz 93a/1
ķ.- saņđ 100b/5
ķ.- saņđız 59a/1
ķ.- salar 46b/10
ķ.- tı 3a/6, 46b/6, 46b/7,
47a/5, 49b/11, 62b/8, 62b/9
ķ.- tılar 47a/10
ķ.- tuņđuz 47a/11, 47b/1,
82a/2
ķ.- tum 32b/4, 32b/5
ķarşı ķ.- tum 80b/6
ķ.- uņđ 101a/1, 28a/9,
50a/4, 83b/11
nişān ķ.- uņđ 93a/8
ķođul - Terk olunmak, yalnız
bırakılmak.
ķ.- ğan 37a/11
ķol Vadi.
ķ.+ nuņđ 105a/11
ķoldaş Arkadaş.
ķ. 50b/5, 53a/5
ķ.+ inđa 111b/5
ķ.+ ları 80a/6
ķolđuķı Dilenci.
ķ.+ larđa 17a/3
ķoņşı (bkz. ķoņşı) Komşu.
ķ. 106a/1
ķonum: Şehirde küçük belde
veya binaların toplu halde
bulunduğu yer.

ķ. 26a/9, 84a/5, 94b/8
ķ.+ da 99a/10
ķ.+ dın 53b/3, 88a/7
ķ.+ ğa 6a/10
ķ.+ lar 94b/11, 95a/6
ķ.+ lar eyelere 95a/2, 95a/3
ķ.+ larıığızdın 93b/10
ķ.+ larınığ 84b/10
ķ.+ umızdın 94a/11
ķop - Kıyam etmek, haşrolmak,
ayağa kalkmak.
ķ.- ğanlar 59a/10
ķ.- ğanlar boluņđ 64a/10
ķ.- ğanrak 29a/2
ķ.- mağıl 115a/8
ķ.- maķ 46b/1
ķ.- maķlarını 112a/6
ķ.- saņđız 58b/7
ķ.- sun 56b/3
ķ.- tılar 60a/4
namāzđa ķ.- tılar 60a/4
ķ.- tuņđuz 64a/1
ķ.- uņđ 23b/11
ķ.- ar 28a/3
ķ.- mazlar 28a/3
ķopar - 1. Diriltmek. 2. İnşa etmek.
3. Göndermek, hazırlamak,
biraraya getirmek.
ķ.- dı 26a/10
ķ.- saņđız 70a/7
ķ.- la 73b/6
ķoparı - Diriltmek, haşredilmek.

ķ.- urlar 88b/7	56b/1
ķopġar - Diriltmek.	ķ.- salar 22a/11, 73b/9
ķ.- duķ 6a/7	ķ.- sun 46b/10
ķ.- ur 77b/2	ķ.- tı 102b/8, 49a/8
ķ.- ur miz 26b/2	ķ.- tılar 46b/11
ķ.- salar 70a/2	ķ.- urġ 12b/1, 15a/3, 23b/4,
ķopġarıl - Diriltmek.	34a/1, 37b/10, 39b/7, 3b/8,
ķ.- muşlar 77a/2	43b/11, 43b/8,
ķopuġlı bol - Ayakta tutmak.	5a/10, 5a/8, 5b/5, 63b/2,
ķ.+ lı bolup 31a/6	67b/1, 67b/9, 72a/7
ķork - Korkmak, endişe etmek.	ķorkġanlıķ Korkmuş halde.
ķ.- a 102b/1	ķ. 11b/10
ķ.- ar men 106a/2, 66a/9,	ķorkınc (bkz. ķorkunç) Korku.
76a/4, 80b/10, 92a/10	ķ.+ ı 53b/8
ķ.- ar miz 68b/7	ķorkuġ Korku.
ķ.- ar mu siz 109a/5	ķ. 28a/2, 28a/8, 43b/4,
ķ.- ar siz 110a/2, 113b/1	5a/5
ķ.- arlar 104a/8, 112b/10,	ķ.+ dın 54a/10
113a/11, 50a/4, 53b/8, 66a/1,	ķ.+ nı 103b/1, 41b/5
78b/2, 98b/2	ķ.+ siz mu boldılar 95a/2
ķ.- ġıl 20a/2, 68b/1	ķorkunç (bkz. ķorkınc) Korku.
ķ.- madı 109b/3	ķ. 11b/5, 53b/9, 70a/11,
ķ.- maġıl 111b/5	78a/9, 7a/4, 90a/7, 91b/2
ķ.- maġ 15a/2, 43b/11,	ķ.+ dın 15a/9
63b/2, 67b/9	ķ.+ ı 3a/9
ķ.- maz men 80b/8	ķ.+ ındın 24a/7, 8a/3
ķ.- maz siz 80b/10	ķ.+ larını 56b/5
ķ.- mazlar 69a/2	ķ.+ siz bolmas 95a/4
ķ.- sa 17b/3, 58b/8	ķ.+ siz mu boldılar 95a/2,
ķ.- saġ 106b/3	95a/3
ķ.- saġız 109a/5, 110a/11,	ķ.+ urġuznı 53a/6, 56b/9
22b/1, 24a/1, 46a/7, 46a/9, 50a/6,	ķorkunçluk hāl Korkarak.

ķ. 92a/4	110b/10, 84a/3
ķorkut - ok korkutmak, dehsete dūřirmek.	ortak ķ.- ğanlar irmedūk
ķ.- ğan 101a/4, 101b/2,	76b/4
12a/6, 65b/6	ķ.- ğanlardın 85a/8
ķ.- ğandın 65b/5	ortak ķ.- ğanlardın 108a/10,
ķ.- ğanlar 61b/8	108a/5, 108a/8, 108b/4, 11a/2,
ķ.- ğıl 78b/2	13b/2, 76a/4, 83a/1
ķ.- madıĝ mu 2b/2	ortak ķ.- ğanlardın irmedi
ķ.- sa 92b/10, 92b/3	37a/11, 87b/7
ķ.- saĝ 81b/7, 88a/5	ortak ķ.- ğanlardın irmes
ķ.- sam 76a/9	35a/4
ķ.- tılar 95b/9	ortak ķ.- ğanlardın irmez
ķ.- tuĝ mu 2b/2	men 80b/7
ķ.- ur 32a/4, 32a/8, 43b/10	ortak ķ.- ğanlarĝa 108b/6,
ķ.- ur siz 106b/6	109a/11
ķ.- urlar 84b/8	ortak ķ.- ğanlarını 108b/1,
ķorkutĝulı Uyarıcı.	111a/7, 21b/5
ķ.+ lar 78a/9	ortak ķ.- maĝay irdūk
ķorkutuĝlı Uyarıcı.	86a/11
ķ.+ lar 20b/2	ortak ķ.- maĝaylar irdi
ķoř - Koşmak.	83a/1
ortak ķ.-: Allah'a ortak	ortak ķ.- maĝ 50a/9, 86b/6
ķořmak.	ortak ķ.- maķ 105a/5, 18b/6
ortak ķ.- ar siz 76a/11,	ortak ķ.- masa miz 34b/9
77b/10, 79b/3, 80b/6, 80b/8	ortak ķ.- sa 51b/3, 57b/11,
ortak ķ.- arlar 101b/6,	70b/5
110b/7	ortak ķ.- saĝız 90a/4
ortak ķ.- arlar mu 101b/6	ortak ķ.- salar irdi 81a/9
ortak ķ.- ğan 21b/4	ortak ķ.- tı 100a/11
ortak ķ.- ğandın 21b/6	ortak ķ.- tılar 10a/5, 44b/10,
ortak ķ.- ğanlar 110a/10,	71a/11, 76b/3, 86a/11
	ortak ķ.- tuĝuz 80b/10

koşnu (bkz. konuş) Komşu.	k. 16a/1, 4a/10, 77b/1
k.+ ğa 50a/10, 50a/11	k.+ de 30a/4
k.+ ka 50a/10	k.+ din 103a/10, 104b/6,
kowul - Kovulmak.	14a/10, 15b/11, 3b/4, 60b/8, 6b/2,
k.- salar 66b/9	74a/9, 74b/1,
koy - (bkz. koğ-)Koymak.	82a/11, 95a/1, 99b/2
k.- a turur 3a/3	k.+ e 3b/3
k.- ar 101a/7	k.+ ge 84a/11
k.- ar miz 83a/7	k.+ i 24b/10
k.- ar mu sen 96a/7	k.+ ini 106a/11
k.- dı 113b/6, 43a/3, 47a/9	k.+ inirġ 106a/10
k.- dılar 87b/3	Fir'avn k.+ inirġ 106a/7
arķuru k.- ġan 22a/1	k.+ ler 101a/9, 12a/2,
k.- ġul 25a/6	25b/7, 29a/10, 32a/6, 36b/2,
k.- maz 4a/2	38b/1, 40a/4, 40a/9,
k.- sa 105a/3, 42b/9, 96a/7	58b/3, 59a/3, 59a/5, 59a/6,
k.- salar 56b/8	62a/4, 62a/8, 72b/10, 75a/9,
koyu bir- : Mühlet vermek.	75b/10
k.- u birgey miz 57b/10	k.+ lerge 25b/10
koy Koyun.	k.+ lerni 111a/6, 4a/11,
k. 30b/10	75a/6, 80a/8, 80b/6, 91b/10
k.+ lar 85a/10, 85a/11	k.+ lernirġ 101a/5, 11a/6,
k.+ lardın 85b/10, 85b/8,	12a/3, 15b/9, 44a/10, 45a/4,
86a/7	45a/5, 45a/7, 4b/7,
koyul - Koyulmak.	65a/11, 65b/3, 67a/7,
k.- sanġız 109a/8	75a/3, 76a/2, 80b/1, 82b/5, 99a/3
köç - Göçmek.	k.+ ni 3b/3, 75b/2
k.- ġü 108b/3	k.+ nürġ 90b/7
k.- tiler 21a/8	köküz Gönül, yürek.
köge Arş, taht, dam, çatı, tavan.	k.+ irġe 109a/7
k.+ leri 26a/9	k.+ leri 39a/9, 55a/3,
kök Gök.	90b/11

k.+ leringiz 32a/5
k.+ üng 88a/5
kölige Gölge.
k.+ ge 52a/6
k. **kıı-**: Gölgelemek.
k. kııduķ 6a/8, 99a/8
k. kııķan 100a/7
kölik Binek hayvanı.
k.+ lerde 106a/11
kön - Hidayete ermek, doğru yola girmek.
k.- genler bolmadılar 3a/5
köndür - Hidayete erdirmek, doğru yol göstermek.
k.- di 100b/7, 14a/9, 18a/1, 19b/2, 20b/4, 80a/5, 80b/8, 81b/1, 87b/6,
89b/8, 91a/1, 91a/2
k.- dük 81a/4, 81a/8
k.- gen 101a/7
k.- gey irdi 86b/3
k.- gey irdük 53a/3
k.- mek 91b/7
k.- mes 109b/5, 110a/4, 111a/10, 115a/1, 26a/8, 27a/5, 36b/9, 68b/6, 70a/6, 86a/3, 98a/2
k.- mese 80b/4
k.- mez 73b/10
k.- se 49a/10, 59b/6, 62a/1, 84a/10
k.- seņgiz 54b/9

k.- ügli kişileri 30a/2
k.- ür 14a/5, 20b/5, 36b/8, 4a/5, 62b/6, 65a/7, 65a/8, 81a/9, 98b/5, 99a/5
k.- ürler 101a/2
köndürül - Hidayete erdirilmek
k.- di 37b/10
köņg(ü)ı Kalp, yürek, gönül.
k. 112b/5, 30a/10, 82b/9
k. eyesinin 39b/2
k.+ le 9b/11
k.+ i 41b/5, 42b/6
k.+ ini 84a/10, 84a/11
k.+ üng 10a/7
k.+ üngüzni 103a/11
k.+ üm 26b/5, 74b/7
k.+ ler 100b/9, 105b/4, 64a/9
k.+ ler eyesini 64a/9
k.+ leri 102b/8, 103b/1, 106a/3, 108b/9, 112a/4, 113a/5, 113b/1, 114b/6, 115b/2, 116a/1, 12a/5, 2b/3, 2b/7, 30a/7, 42b/3, 43a/11, 52b/6, 67a/9, 68b/7, 76b/6, 78a/1, 83b/1, 90b/11, 95a/5, 95a/8
k.+ leringe 38a/2
k.+ leringiz 103a/11, 103a/8, 107b/1, 22a/3, 40a/1, 42a/8, 42a/9, 78a/5
k.+ lerimüz 61a/3, 74a/11

k.+ lerin 67b/2
k.+ lerini 64b/10, 83a/6
k.+ leriniñ 107a/1, 109a/7
k.+ lerni 106b/11
k.+ ni 104a/6
k.+ süz 112b/5

könğül - Doğru yola girmek.

k.- genler 85b/5
k.- genlerdin irmez men
79a/1
k.- genlerni 83b/7

köni Gerçek, doğru, hak.

k. 10a/8, 38b/10, 5a/4,
62b/6, 81a/9
k.+ rek 29a/2, 51b/8, 87a/8
k.+ sindin 11a/8
k. turur 75a/1

k. yol: 1. Doğru yol. 2. Yol gösterici.

k. yol turur 12a/8
k. yol 101b/8, 102a/3,
102a/9, 110b/9, 14a/5, 17b/9,
20b/6, 25b/11, 2b/1,
34a/2, 35b/1, 37b/1, 3a/4,
40b/6, 57b/9, 5a/4, 65a/8, 68a/5,
77b/1,
77b/7, 80a/6, 80a/7, 81b/4,
87a/5, 87a/9, 87b/6, 98b/1
k. yoldın 15b/3, 17b/9
k. yolğa 37b/10, 53a/3
k. yolu 12a/8, 35b/1, 80a/6
k. yolınğa 81b/1

k. yolluğ 18a/3

k. yolunğda 88b/8

könilik Gerçek, hak, doğruluk.

k. 16b/9, 46b/3, 67b/7,
68a/4
k. yolını 97b/8

könül - Doğru yola girmek.

k.- diler 13b/6, 31a/11

könülgen: Hidayete eren, doğru yolu bulan.

k.- gen 15b/1
k.- genler 81a/2, 89b/9
k.- genler biz 7b/6
k.- genlerdin 109b/3
k.- gey 100b/8
k.- gey siz 13b/2, 15a/3,
38a/4, 6a/2
k.- geyleyler 99a/5
k.- mek 2a/2
k.- mesler 56a/7, 73a/10
k.- mezler 16b/1, 36b/11
k.- serğiz 73a/11, 82a/8

köp Çok, fazla.

k. 107a/8, 14a/10, 24a/11,
27b/7, 30b/9, 35b/4, 41a/8, 41a/9,
48a/10,
48a/9, 56a/9, 81b/6, 87a/6,
94b/10
k.+ egü 11a/9
k. kılmak 84b/3
k.+ ni 46a/5
k.+ rek 113b/9

k.+ rekleri 10b/1
kör - 1. Görmek, 2. Farkına
varmak, haberdar olmak.
k.- di 80b/2, 80b/3, 80b/5
k.- diler 16a/4, 16a/5
k.- düñg 52b/3
k.- düñgüz 41a/2, 78a/4
k.- er 89b/3
k.- er men 106a/2, 80a/11
k.- er miz 14a/10, 92a/11,
92b/7
k.- er sen 102a/3, 68b/7,
69b/4, 71a/6, 71b/2
k.- erler 30b/7
k.- gen 10a/6, 27a/9, 31a/3,
31b/1, 43a/3, 52a/8, 59a/9, 70b/3,
78b/1
k.- gen kıur siz 107b/8,
42b/4
k.- gen kıur 105a/6
k.- gen turur 11b/2, 23a/8,
23b/11
k.- genler 102a/7
k.- gey 97b/1
k.- medinğ mü 24a/11,
24a/6, 26a/4, 31b/4, 51a/4, 51b/4,
51b/6, 52a/11, 53b/6
k.- medinğiz 110a/7, 111b/6
k.- mediler mü 75b/1, 98a/1
k.- megey sen 97b/1
k.- meki 105b/10, 27a/3,
30b/7

k.- mez miz 82a/3
k.- mez siz 106a/2, 89b/3
k.- mezler 100b/10, 102a/4,
3a/7
k.- se 16a/3, 82b/9
k.- se irdinğ 81b/10
k.- se irdinğiz 106a/4
k.- se miz 6a/6
k.- serñg 76b/9, 77a/2, 79b/7
k.- serñgiz 46b/3
k.- seler 76b/7, 97b/8, 97b/9

körgür- (bkz. körgüz-) Göstermek.

k.- gey men 97b/7
k.- gül 97a/11
k.- se irdi 105b/3
k.- ür 105b/3, 16a/7
k.- di 41b/9, 57a/4
k.- gül 60b/9
k.- ürler 60a/4

körgüz - (bkz. körgür-) Göstermek.

k.- gil 13a/1
k.- se 89b/3
k.- sün 66b/1
k.- ür 105b/5, 7b/10
k.- ür miz 80b/1

körk Güzellik.

k.+ ini 41b/2
k.+ süz 113b/5, 114a/5,
27b/5, 38a/5, 38b/2, 39a/1, 47b/8,
48a/8, 48b/3,
49a/7, 71a/6, 86b/8, 89b/4,
90a/3, 93b/8, 98b/10

k.+ süz kıldılar 40b/1
k.+ süzini 87a/11
k.+ süzlük 89b/5
körklüg İyi, güzel.
k. 100b/11, 103b/9, 22b/7,
23b/3, 24a/10, 26b/10, 32b/7,
40b/4, 46b/10,
46b/2, 54b/3, 64b/7
k. boldı 53a/5
körklügrek: Daha iyi, daha
güzel.
k.+ rek 13b/8, 52a/10,
56a/1, 58b/1, 58b/2, 68b/4,
86b/10, 97a/1
körklügli İyi, güzel.
k. 45b/6
körklüglük İyilik.
k. 17a/8, 22a/10, 22a/9,
22b/11, 22b/6, 23a/11, 23a/4,
23b/7, 46b/5,
48a/8, 92a/4, 98b/9
k.+ din 24a/4
k. kııl-: İyilik etmek.
k. kııldı 87a/4
k. kıldılar 43b/6
k. kıılğan: İyilik eden.
k. kıılğanlarğa 23b/7
k. kıılğanlarını 19a/2, 40a/11,
41b/2, 65a/2, 72a/10
k. kıılınğ 19a/2
k. kıılınğız 58b/10
k. kıılsalar 72a/10

körksüzlük Çirkinlik.
k. 60b/1
körküt - Göstermek.
k.- gil 26b/4
körün Ortaya çıkan, görünen.
k.ü 99b/4
körül - Görülmek.
za'if k.- diler 93b/1
za'if k.- mişler 104a/8,
53b/2, 56a/4, 56a/6, 58b/6
nâ-höş k.- miş turur 20b/11
körüş - Görüşmek.
k.- ti 106a/1
köşk (<F.) Köşk, saray.
k.+ ler 93a/10
köter - Kaldırmak, yükseltmek.
k.- dük 7a/5
kötrül - Kaldırılmak, yükseltilmek.
ün k.- di 86a/6
köt(ü)r - 1. Bulup almak. 2.
Çekmek, kaldırmak. 3. Ağır yük
yüklenmek (Mecazi olarak günaha
girmek)
k.- di 100a/6, 101b/3,
25b/1, 51b/4, 57b/2, 86a/8, 88a/1,
92a/5
yakın k.- di 61a/7
k.- dük 60b/11, 9b/10
k.- gen 85b/8
yük k.- gen 87b/10
k.- geniğ men 34a/7
k.- gey irdük 100b/3

k.- mek 101b/3	k.+ süz boldılar 70b/2,
k.- mekni 60b/1	70b/3
k.- mez 87b/10	k.+ süzler 16b/2, 3a/7
k.- seňg 66a/10	k.+ süzni 74a/4
k.- ür 24b/10	toga közsüz: Doğuştan kör.
k.- ür miz 81a/2	toğa k.+ süzni 33b/8
k.- ür irdiler 97a/2	köz yum-: Göz yummak.
k.- ürler 77a/5, 77a/6	k. yumsaňgız 27b/4
kötürül – Götürülmek,	k.+ ge ilgergen: Göz
kaldırılmak.	boyayan, vesvese veren.
k.- memişler 85b/5	ķudret (<Arp.) Kudret, varlık,
k.- miş 54a/1, 85b/5	zenginlik.
köy - Ateşe atılmak, ateşe maruz	ķ. 16a/4
bırakılmak.	ķul Kul, köle.
k.- geyler 47a/1	ķ. 17a/7, 21b/5
köydür - Ateşe sokmak, atmak.	ķ. bol-: Kul olmak.
k.- gey miz 49b/5, 52a/2,	ķ. bolsa 62a/10
57b/10	ķ.+ dın 73a/7
köz 1. Göz. 2. İyice yanmış kömür.	ķ.+ lar 36a/4
k. 67b/11, 68a/1, 82b/8	ķ.+ lar turur 101b/9
k.+ ge 102a/6	ķ.+ larđa 106a/6, 20a/4,
k.+ ler 100b/10, 30b/8	44b/2
k.+ leri 105b/5, 115b/10,	ķ.+ ları 76a/7, 79a/9, 90a/1
2b/3, 82b/9, 91a/9	ķ.+ larıňg 74b/11
k.+ leriňgiz 105b/5	ķ.+ larıňgdın 58a/2
k.+ leriňgizni 78a/5	ķ.+ larım 18a/2
k.+ lerin 95b/9	ķ.+ larımız 105a/9
k.+ lerini 3a/10, 3b/1,	ķ.+ larındın 81a/9, 96a/9,
71b/2, 83a/6	9b/5
k.+ nürňg 30b/7	ķ.+ larıňga 32a/9
k.+ süz 78b/1, 82b/10,	ķ.+ larnı 31a/3, 31b/1
92b/5	ķ.+ luķ ķılıňg 3b/2

ķ.+ umuz 3b/6
ķulak Kulak.
ķ. 113a/7, 68a/1
ķ.+ ı 113a/7, 73a/7
ķ.+ ırğız 78a/5
ķ.+ lar 100b/10
ķ.+ ları 101b/11, 2b/3, 3a/9,
76b/6
ķ.+ ların 58a/3
ķ.+ larını 3b/1
ķ. tutar 76b/6
ķulluk Kulluk, ibadet.
ķ.+ ındın 102b/3, 62a/11
ķ. **ķıl-**: Kulluk etmek, ibadet
etmek.
ķ. ķıldı 69b/2
ķ. ķılğanlar biz 13b/8
ķ. ķılırğ 34a/2, 50a/8,
70b/5, 74b/8, 82b/7, 89b/7, 92a/9,
92b/5, 93a/6,
94a/2
ķ. ķılmasa miz 34b/8
ķ. ķılmaz siz 8b/7
ķ. ķılsa miz 93a/1
ķ. ķılsa 110b/7
ķ. ķılır irdi 93a/1
ķ. ķılır irdinğiz 90a/11
ķ. ķılır mu miz 80a/4
ķ. ķılır siz 101b/9, 13a/9,
16b/4
ķ. ķılırlar 102a/2, 83a/3
ķ.+ larınğıznu 19b/4

ķ. mu ķılır siz 71a/1
ķ.+ um 87b/8
ķur'an (<Arp.) Kur'an-ı Kerim
K. 102a/10, 17b/9
ķ. 73a/5, 76a/9
ķ.+ nu 54a/9
ķurbān (<Arp.) Kurban.
ķ. 19a/4, 44b/3
ķ.+ dın 19a/3, 19a/6
ķ.+ ı 66a/7
ķ. **ķıl-**: Kurban etmek.
ķ. ķıldılar 66a/7
ķ. ķılmağdın 19a/5
ķ.+ nu 72b/9
ķurtar - (bkz. ķurtğar-) Kurtarmak.
ķ.- dı 38a/3
ķ.- duķ 5b/10, 92b/4, 97a/6
ķ.- ğıl 108b/4
ķ.- maķ 108b/4
ķ.- sarğ 79b/1
ķ.- ur 79b/1
ķurtarıl - Kurtarılmak.
ķ.- mış 7b/7
ķurtğar - (bkz. kurtar-) Kurtarmak.
ķ.- duķ 93b/11
ķ.- ur 79b/2
ķurtul- Kurtulmak, muradına
ermek, kazanmak, felaha ermek.
ķ.- dı 44b/8
ķ.- durğız 19a/5
ķ.- ğan 37b/2
ķ.- ğanlar 109b/7, 115b/4,

38a/6, 88a/11, 99a/2

ķ.- ğay 40a/7

ķ.- ğay siz 105b/7, 46a/2,
67a/1, 72a/4, 73a/3, 92b/11

ķ.- ğu 108b/5

ķurtulğu yer: Kurtuluş yeri.

ķ.- ğu yer 58a/7

ķ.- maķ 103a/9, 114a/9,
115b/5, 45a/3, 47b/7, 65a/7,
75a/3, 76a/5, 81a/1

ķ.- maķdın 54a/10

ķ.- mas 76b/2, 85a/4

ķ.- mışlarınça 108b/7

ķ.- sarğız 24a/1

ķ.- salar 55a/6, 55a/7

ķuruğ Kuru.

ķ.+ dın 79a/6

ķuş Kuş.

ķ. 33b/7, 74a/3, 74a/4

ķ.+ dın 26b/5

ķuşluk Kuşluk (vakti).

ķ. vaktinde 95a/3

ķutğar - Kurtarmak.

ķ.- dı 94b/1

ķ.- duķ 5b/7, 93a/4, 99b/7

ķ.- maķ 103a/6

ķuvvat (<Arp.) Kuvvet.

ķ. 9b/11

ķuvvatlan- (<A.+T.)

Kuvvetlenmek.

ķ.- durdılar 99a/1

ķ.- durur 30b/7

ķuvvatlandur- (<A.+T.)

Kuvvetlendirmek.

ķ.- dı 111b/6

ķ.- duķ 25b/2, 9a/9

ķuy - Dökmek, akıtmak,
boşaltmak.

ķ.- ğıl 96a/6

ķüç 1. Zulüm, zorbalık. 2. Güç,
kuvvet.

k. 100a/7, 113b/9, 16a/4,
22b/3, 25a/3, 27b/8, 29b/7, 81a/1,
83a/3,

97b/6, 9b/4

ķ.+ dın 106b/6

ķ. ķıl-: Zulmetmek, eziyet
etmek, haksızlık etmek.

ķ. ķıldı 22b/8, 60b/2

ķ. ķıldırğız 6a/3

ķ. ķıldılar 104a/7, 16a/4,
39a/6, 39a/7, 40b/1, 52b/8, 62a/1,
78a/4, 95a/10,

99b/1, 99b/7

ķ. ķıldıķ 89a/7

ķ. ķılğan: Zulmeden.

ķ. ķılğan eyesi 53b/3

ķ. ķılğan 106a/6, 109b/5,
44b/2, 76b/2, 78a/8, 79b/9, 86a/4,
91a/10, 98a/7

ķ. ķılğanlar irdiler 98a/2

ķ. ķılğanlar 106a/11,
109b/11, 25b/6, 37a/10, 40a/3,
68a/3, 81b/10, 85a/4, 88a/9,

9b/9
k. kılğanlardın bolsanğ
78b/5
k. kılğanlardın 14b/5,
4b/11, 73b/8, 89a/2
k. kılğanlarğa 45a/9, 70b/6,
90b/10, 90b/9, 91a/6
k. kılğanları 12b/5
k. kılğanlarını 10a/4, 112a/8,
34b/1, 40b/10, 79a/4
k. kılğanlarınuğ 66a/11,
84b/6
k. kılğannı 56a/4
k. kılğanraq 14a/1, 76b/1,
81b/8, 86a/2, 87a/9, 90a/9
k. kılın 53b/11
k. kılınmas siz 106b/8,
27b/10, 28b/1
k. kılınmas 58b/1
k. kılınmaslar 28b/4, 31b/9,
43a/1, 51b/5, 87b/6
k. kılmadılar 99a/9
k. kılmadın 16b/5
k. kılmanğ 111a/6
k. kılmağ 61a/9
k. kılmaqları 60b/10, 86a/9
k. kılmas siz 28b/1
k. kılmasanğız 46a/10
k. kılmatın 86a/6
k. kılma 114a/3, 57a/10
k. kılı 49b/5
k. kılurlar irdiler 6a/10,

99b/2
k. kılurlar 99a/10
k.+ leri 17b/6
k.+ ni 38a/11, 90a/3
k.+ üngüz yetti 106b/5
k.+ ün 47a/1, 48a/6
küçe - Zorlamak.
k.- mek 25b/11
küçey Meşakkatli ve yorucu.
k. 111b/10
küçeylik Güçlük, zorluk.
k. 94b/10, 94b/9
k.+ ini 54b/3
k.+ ni 17b/11
küçlüg 1. Metin, çok güçlü, çok kuvvetli, çok çetin. 2. Zorba, zalim.
k. 101a/4, 106a/8
k. kıl-: Kuvvetlendirmek, takviye etmek.
k. kıldım 74a/1
küdegü Koca, zevc.
k.+ leri 22a/8
k.+ ni 22b/4
küfr (<Arp.) Küfür, kâfirlik.
k. 109a/11, 111a/8,
114a/11, 36a/7, 37a/2, 44a/1,
67a/9, 69b/3
k. ket(ü)r- : İnkâr etmek, küfretmek.
k. ketrür irdinğiz 38a/9
k. ketrür siz 35a/7
k. ketürdi 12b/9, 63b/11,

65a/9, 70b/4, 70b/7

k. ketürdiler 103b/1,
103b/5, 104b/11, 104b/3, 105a/2,
105a/4, 106a/5, 106a/7, 106b/1,

106b/5, 107a/5, 107b/9,
108a/10, 110a/8, 110b/5, 111a/9,
111b/4, 111b/7, 112b/7,

114a/11, 115a/8, 115b/6,
11a/2, 15b/6, 30a/2, 30b/2, 30b/5,
34a/10, 34a/7,

34a/8, 35a/11, 36b/8,
37a/2, 37a/3, 39a/3, 40a/2, 41b/3,
41b/5, 42b/1,

50b/9, 51b/7, 52a/1, 53b/5,
54b/10, 56b/2, 56b/6, 59b/5,
61b/11, 62a/1,

63b/1, 64b/2, 67a/1, 70b/8,
71a/4, 71a/7, 71b/6, 73a/7, 74a/6,
75a/7,

75b/5, 76b/8, 92b/6, 94b/4

k. ketürdüngüz 113b/3,
38a/8

k. ketürgen irdiler 80a/3

k. ketürgen 111a/10, 70a/9,
94b/8

k. ketürgenler irdiler 6b/11,
90b/1

k. ketürgenler 112b/9,
114a/10, 115a/10, 60b/5, 67b/11,
73a/6, 84b/9, 91a/7, 91b/4,

93b/3

k. ketürgenlerge 103b/4

k. ketürgenlerni 108a/7

k. ketürgenlerning evveli
5a/9

k. ketürgenlerning 110a/8,
95a/8

k. ketürmedi 10b/4

k. ketürmek 21a/4

k. ketürmekleri 61a/2

k. ketürse 12a/11, 31a/9,
59b/3, 64b/9, 74b/3, 81a/11

k. ketürserngiz 54b/10,
59a/5

k. ketürseler 52b/1

k. ketürülmegey siz 39a/2

k. ketürülür 59b/9

k. ketürür irdingiz 104b/11

k. ketürür irdiler 77a/3

k. ketürür mü siz 9a/4

k. ketürür siz 4a/8

k. ketürürler irdiler 38b/8

k. ketürürler 31b/1, 60b/3

k.+ leri 10a/1, 51a/10,
61a/3, 61a/4

k.+ ni 109b/10, 11a/8,
34a/2, 44a/2, 59b/5

k.+ nüng 109a/3

kül- Gülmek.

k.- üngler 115a/4

kümüş Gümüş.

k.+ din 30b/10

k.+ ler 111a/1

kün 1.Gün. 2. Gündüz. 3. Güneş.

k. 103b/6, 105b/11, 111a/2,
111a/5, 15b/9, 19b/9, 23a/10,
25a/3, 25b/5,

26a/11, 32a/7, 33a/5,
42a/10, 43a/10, 43a/8, 50b/9,
63b/1, 63b/2, 63b/7,

73b/10, 75a/1, 76a/1,
76a/5, 76b/2, 80a/10, 80a/9,
81b/11, 84b/3, 87b/1,

88a/11, 91b/11, 91b/5,
92a/1, 99b/4

kıyāmet k.: Kıyamet günü.

kıyāmet k. 100a/10, 11b/8,
16b/8, 20b/1, 35b/10, 42b/11,
44a/9, 44b/7, 45b/1,

57a/9, 59b/4, 60a/2, 61a/9,
77a/4, 77b/8, 90a/2

k. batış 96b/11

k.+ de 38a/7

k.+ din 12b/1, 28b/3, 5b/5

kıyāmet k.+ din 101a/8

k.+ ge 109b/2, 109b/4,
110b/1, 112a/3, 112a/4, 31b/8,
88b/7

kıyāmet k.+ ge 12b/9,
22a/8, 23a/1, 27a/3, 7a/3, 99b/9

kıyāmet k.+ ige 34a/8

k.+ inġe 114b/6, 2b/5,
99b/3

kıyāmet k.+ inġe 17a/1,
54b/7, 61b/3, 65a/4, 70a/10,
75b/11

k.+ inde 105a/10, 108a/8,
110a/5, 85b/7, 91b/7

kıyāmet k.+ inde 9a/5

k.+ ke 30b/1

k.+ ler 17b/5, 17b/6, 19b/9,
31b/7, 40b/9, 8b/2

k.+ lerdin 17b/11

k.+ leriġe 91b/5

k.+ ni 26a/7, 80b/5, 82a/7

k.+ nürġ 19a/6, 35a/10,
45a/5, 72a/1, 76a/4, 92a/10

kıyāmet k.+ nürġ 67a/2

k. toġış Güneşin doğması.

k. toġış 96b/11

k.+ ünġ 110a/3, 26a/11

k.+ ünġüzge 84b/8

kündüz Gündüz.

k. 28a/1, 79a/7, 88a/8

k.+ ge 32a/1, 91b/11

k.+ ni 32a/1

kürsī (<Arp.) Kürsü, taht.

k.+ si 25b/9

küy - 1. Durmak, beklemek,
gözetlemek. 2. Korumak, riayet
etmek, gözetmek.

k.- er miz 112b/4

k.- er mü siz 112b/3

k.- erler 22a/6, 23a/9,
59b/11

k.- genler 112b/5

k.- genler müz 87b/3

k.- genlerdin 93a/4

k.- gül 51a/8, 51a/9	L.+ nı 81a/7
k.- meŋg 102a/1	ma'bud (<Arp.) İlah, kendisine tapılan, ibadet edilen.
k.- mek 28b/2	m. 76a/10
k.- meki 22a/4	mādām (<Arp.) Mâdem.
k.- mez siz 41b/11	m. 72b/7, 74b/9
k.- ürŋg 11a/1, 87b/3, 93a/4	m. 23b/5
k.- ürŋg biz 112b/5	mağrib (<Arp.) Batı.
ķ. birinŋ 108b/3	m. 14a/5
küyül - Mühlet verilme, süre tanınmak.	m.+ dın 26a/7
k.- mesler 75b/6	m.+ ğa 17a/1
lākin (<Arp.) Lakin, fakat, ama.	māl (<Arp.) Mal, servet, mülk.
a. 61b/1	m. 113b/9, 35b/4, 48a/10, 49a/3
la'net (<Arp.) Lanet, Allah'ın mağfiretinden yoksunluk.	m.+ dın 24b/7, 27b/10
l.+ i 15b/7, 36b/10, 91a/6, 9b/3	m.+ inĝa 86b/10
l.+ ini 34b/6	m.+ ını 27a/3
l. kııl- : Lanetlemek.	m.+ lar 110a/1
l. kııldı 51a/10, 51b/8, 58a/2	m.+ ları 107b/4, 109b/6, 112a/3, 112b/8, 115a/2, 115a/9, 115b/3, 30b/2, 39a/3,
l. kılduķ 51b/2	55b/11
l. kılganlar 15b/4	m.+ larınĝız 104a/11,
l. kılındı 71a/4	111b/8, 44b/8, 46a/7
l. kılsa miz 51b/1	m.+ larınĝıznı 46a/11,
l. kıılır 15b/4, 90b/3	49b/3
laṭif (<Arp.) Lütuf sahibi. (Esmā-yı hüsnâdan Lâtîf)	m.+ larınĝıznıŋ 28b/1
l. 82b/9	m.+ ların 110b/11, 61a/11
Lūṭ (<ö.a.) Kur'an- Kerim'de adı zikredilen peygamberlerdendir.	m.+ larındın 30b/9, 50a/3
Hz. Lut peygamber.	m.+ larını 104b/11, 26b/10, 26b/7, 27a/6, 28a/1, 46a/7, 46b/3, 46b/5, 47a/1,
L. 114a/3, 93b/7	

50b/3	M. 94a/2
m.+ nı 17a/2	M. eyeleriniĝ 114a/2
m.+ lardın 15a/9	meger (<F.) Meĝer, belki, ancak, sadce, yalnız, -in dışında.
m.+ larınıĝız 18a/10	m. 100a/4, 101a/11,
Mārūt (ö.a.) Harut isimli melekle Babil halkına büyü ve sihir öğreten meleĝin ismi.	101a/4, 101a/9, 101b/2, 103a/8, 103b/6, 104b/10, 104b/5,
M. 10b/6	104b/9, 107b/8, 107b/9,
maşara (<Arp.) Maskara, soytarı, gülünç, rezil, rüsva.	108a/10, 108b/6, 109b/3, 10b/8, 110b/7, 110b/8, 111b/2,
m. kıl-: Alay etmek, alçaltmak, alay konusu etmek.	111b/4, 112a/10, 112a/7,
m. 69a/6, 69a/8	112b/2, 112b/3, 112b/7, 112b/8,
m. kıldılar 75b/8	114b/1, 114b/9, 11b/10,
m. kılĝanlar 3a/2	11b/2, 13a/5, 13a/8, 14a/7,
m. kılĝanlarınĝ 3a/3	14a/9, 15a/2, 15b/5, 15b/8, 16b/2,
m. kılındı 75b/8	16b/7,
m. kılınur 59b/9	18b/9, 20a/7, 20b/4,
m. kılurlar 75b/1, 75b/9	22a/11, 23a/4, 23b/2, 23b/9,
maşrık (<Arp.) Doĝu.	24b/4, 25a/2, 25b/7,
m. 14a/4	25b/8, 25b/9, 27b/4, 27b/7,
m.+ dın 26a/7	28a/3, 29a/2, 29a/3, 29b/4, 2b/6,
m.+ ĝa 17a/1	30a/10,
meded (<Arp.) Yardım.	30a/5, 30a/9, 31a/6, 31a/8,
m. bir-: Yardım etmek.	31b/7, 32a/4, 33a/5, 34b/6, 34b/8,
m. birgey 39b/10	35a/1,
m. birĝüçinĝız 103a/7	35a/7, 35b/5, 36b/11,
m. birürler 102a/7	37a/7, 37b/11, 38b/4, 38b/6,
m. kılsa 39b/8	40a/1, 40b/2, 41a/11,
Medyen (<ö.a.) Medyen. Hz. şuayb'in kavminin yerleřtiĝi yerin adıdır.	41a/3, 41a/6, 43a/6, 44b/8,
	48a/7, 48b/2, 48b/8, 48b/9, 49b/3,
	4a/5,
	4b/5, 4b/9, 51a/1, 51a/10,

52b/5, 52b/7, 53a/1, 54b/1, 54b/2,
54b/7,

55a/10, 55a/11, 55a/2,
56a/6, 57b/4, 57b/6, 58a/1, 58a/6,
5b/3, 60a/5,

60a/9, 60b/1, 61a/4, 61a/7,
61a/8, 62a/1, 62a/5, 63a/11,
63a/2, 65a/1,

66a/4, 66b/10, 69a/10,
70b/10, 70b/7, 73a/1, 74a/6,
74b/8, 75a/10, 75b/5,

76a/6, 76b/4, 76b/8, 76b/9,
77a/1, 77a/6, 77b/5, 78a/8, 78b/1,
79a/2,

79a/5, 79a/6, 80b/8, 81b/2,
82b/7, 83a/1, 83a/9, 83b/6, 83b/9,
84a/6,

84b/5, 85a/10, 86a/5,
86a/8, 86b/10, 86b/11, 86b/2,
86b/6, 86b/9, 87a/11,

87b/10, 87b/5, 88a/9,
88b/4, 88b/5, 89a/3, 8a/10, 8a/9,
8b/1, 8b/7,

8b/9, 90b/10, 91b/7, 92a/8,
93b/10, 93b/11, 94b/2, 94b/8,
95a/4, 95b/1,

96a/5, 97b/11, 98b/4,
99a/3, 9a/5

Mekke (<ö.a.) Mekke. Kabe'nin
bulunduğu kutsal şehir.

M.+ de turur 37b/1

M.+ ni 81b/7

M.+ niñ 3b/1, 81b/7

mekr (<Arp.) Hile, düzen, tuzak,
aldatma.

m. kııl-: Hile yapmak, düzen
kurmak.

m. kıılğanlarınñ 104b/4,
34a/6

m. kıılur irdiler 84a/9

melāmet (<Arp.) Kınama, azar,
ayıplama.

m.+ indin 69a/2

m. kııl-: Ayıplamak,
kınamak.

m. kıılğanlarınñ 69a/2

melik (<Arp.) Hükümdar,
hükümranlık.

m. 24b/6

m.+ ler kııldı 65b/7

men Teklik birinci kişi zamiri. Ben.

m. 103a/7, 103b/1, 106a/1,
106a/2, 12b/1, 12b/4, 18a/2,
26a/6, 32b/3,

32b/4, 32b/5, 32b/6, 33b/6,
34a/6, 36a/11, 45b/2, 48a/4, 4b/1,
4b/3,

4b/7, 53a/10, 5b/5, 64b/6,
66a/10, 66a/4, 66a/9, 74b/3,
76a/10, 76a/2,

76a/3, 76a/4, 76b/4, 78b/1,
78b/10, 79a/1, 80a/11, 80b/6,
81b/1, 85a/3,

87b/6, 87b/9, 89a/4,

92a/10, 92b/1, 92b/8, 92b/9,
 93a/4, 95a/11, 97b/3,
 99a/2
 arıĝ kılĝanıĝ m. 34a/7
 asĝay m. 96a/4
 aydı m. 88b/5
 aymaz m. 78a/11
 azdurĝay m. 58a/3
 başlayur m. 102b/5, 2a/1,
 63a/1, 75a/5, 88a/4
 birür m. 12b/9
 bilmez m. 74b/7
 bilür m. 26b/3, 4b/3, 4b/7,
 92b/2
 bitigey m. 98b/7
 bızār m. 76a/10, 80b/6
 bolĝay m. 80b/4
 bulmaz m. 115b/10, 86a/4
 buyurĝay m. 58a/3, 58a/4
 endāze kılur m. 33b/6
 indürgey m. 81b/9
 erklenmez m. 101a/11,
 66a/4
 irmez m. 79b/6, 82b/10
 irmez mü m. 100a/9
 ewürgey m. 97b/7
 ĥaber birür m. 33b/9
 ĥaber birür mü m. 69a/11
 ĥükm kılur m. 34a/9
 icābet kılur m. 18a/2
 isteyür m. 83b/2, 87b/9,
 97a/6
 ĥabül kılĝan m. 15b/5
 ĥabül kılur m. 15b/5
 ĥadĝurur m. 94b/8
 kelgey m. 88b/9
 kemişgey m. 103b/1
 kesgey m. 96a/3
 kitergey m. 64b/8
 kewürgey m. 45b/4, 64b/8
 kılĝuĝısı m. 34a/8
 kınamaz m. 74b/4
 kınayur m. 34a/10, 74b/4
 kısarlayur m. 12b/9
 kitergey m. 45b/4
 ĥorĥar m. 106a/2, 66a/9,
 76a/4, 80b/10, 92a/10
 ĥorĥmaz m. 80b/8
 köĝgülgenlerdin irmez m.
 79a/1
 körer m. 106a/2, 80a/11
 körgürgey m. 97b/7
 kötürgeĝ m. 34a/7
 mühlet birgen m. 101a/3
 oĝaltur m. 33b/8
 olturĝay m. 88b/8
 ortak ĥořĝanlardın irmez m.
 80b/7
 öĝüt birür m. 92b/1
 öldürgey m. 66a/8
 öldürür m. 26a/6
 sewmez m. 80b/3
 sıĝındurur m. 32b/6
 sıĝınur m. 7a/11

tanuqluk birmes m. 76a/10
teger m. 98b/6
tegrür m. 92b/1, 92b/8
tileyür m. 66a/10
tirgürür m. 26a/6, 33b/8
toldurgay m. 88b/11
tutğay m. 58a/2
tükel alğanıñ m. 34a/7
uyar m. 102a/9
uymaz m. 78b/1, 78b/11
ümendürgey m. 58a/3
ürer m. 33b/7
yawuzluk irmez m. 101b/1
yād kılur m. 52b/9
yükleyür m. 115b/10
zāyif kılmas m. 45b/2
m.+ inğ 66a/8, 80b/8,
92a/11
m.+ im 102a/9, 115a/6,
12b/4, 26a/6, 34a/7, 34a/8, 53a/8,
5a/7, 5a/9,
70b/5, 74b/9, 78a/11,
78b/1, 79a/2, 79a/3, 81b/9, 86a/4,
92b/8, 93a/3,
95b/1, 76a/8, 76a/9
mini : Men zamirinin belirtme hali.
m.+ i 101b/1, 15a/5, 18a/3,
33b/3, 66a/9, 74b/10, 74b/5,
80b/4, 80b/8,
87b/6, 88b/5, 88b/8, 97b/1,
98a/6, 98a/7, 98b/3
mindin: Men zamirinin ayrılma

hali.
m.+ din 15a/3, 18a/2, 25a/1,
25a/2, 32b/3, 43b/11, 44b/4,
5a/10, 5a/4,
5a/8, 63b/2, 67b/9, 97a/10,
98a/5
m.+ din sonğ 98a/5
m.+ din sonğra 13a/9
marğa: Teklik 1. kişi zamirinin
yönelme durum eki almış şekli.
m. 112a/10, 15a/6, 18a/3,
26b/4, 31a/10, 32a/10, 32b/11,
33a/3, 33a/4,
33b/3, 34a/1, 36a/4, 4b/4,
66b/2, 74a/7, 74b/6, 74b/8, 78a/7,
88b/7,
97a/11, 98a/8
men' (<Arp.) Yasak, haram.
m. kılın-: Yasaklanmış,
haram kılınmış.
m. kılınğ 108b/2
m. kılınmış 85a/10
menfa'at (<Arp.) Fayda, menfaat.
m. 5a/2
m. al-: Faydalanmak, istifade
etmek.
m. aldı 84b/4
m. aldırğız 113b/10, 48b/11
m. aldılar 113b/10
m. alğu 89a/9
m.+ i 53b/10
m. kıldı 91a/11

m. kılmaz 30b/2
m. kılmaz 75a/1
m.+ leri 87a/6
m.+ ligleri 81b/6
menğizlig Gibi, benzer, eş, denk,
misal.
m. 100a/3, 100b/1,
100b/10, 100b/4, 103a/2, 104a/2,
105b/9, 106a/10, 106a/7,
109b/4, 113b/11, 113b/9,
11a/5, 11b/7, 12a/5, 16a/3, 16a/7,
16b/1, 18a/9,
18b/11, 18b/7, 22a/9,
23a/5, 24a/6, 26a/8, 26b/8, 27a/2,
27a/4, 27a/7,
27b/1, 28a/3, 30b/3, 32b/5,
33a/4, 33b/3, 33b/7, 34b/2, 38a/3,
38a/6,
39a/5, 3a/5, 3a/8, 40b/9,
42b/1, 43a/1, 53a/9, 53b/9, 59a/1,
59b/10,
62b/10, 66b/2, 72a/2,
72b/3, 74a/3, 78b/10, 78b/6,
7b/10, 80a/5, 80b/1,
81a/5, 81b/10, 82b/10,
83a/3, 83a/9, 84a/4, 84a/5, 84a/7,
84b/6, 85a/7,
86b/1, 8a/1, 90a/2, 90b/8,
90b/9, 92a/7, 92a/8, 94b/6, 95a/7,
98a/10,
99b/4
m. irdirgiz 55b/8

m. irmez 104b/5
menğü Ebedi, ölümsüz.
m. kalğanlar 21a/7
menğze - Benzemek.
m.- yürler 110b/5
menğzeş Benzer olmak.
m.+ i 87b/6
m.+ irge 13b/6
m.+ ini 35b/1
m.+ inirg 87b/5
menğzeşik Misil, benzer, gibi,
emsal.
m.+ leringiz 101b/9, 77b/5
meretebe (<Arp.) Basamak,
yükseklik mertebesi, derece.
m. 109b/7
m.+ ler 102b/11, 25b/1,
43a/2, 56a/1, 56a/2, 81a/2, 88a/1
Merve (<ö.a.) Sa'y yapılan
tepelere denir.
M. 15b/1
Meryem (<ö.a.) Hz Meryem. Hz.
İsa'nın annesinin adıdır.
M. 25b/1, 32b/6, 32b/9,
33a/11, 33a/6, 33a/7, 61a/4,
62a/6, 70b/4
M.+ ge 33a/10
M. oğlu 110b/6, 33b/1,
61a/5, 62a/6, 65a/10, 65a/9,
68a/3, 70b/10, 71a/5,
73b/11, 74a/8, 74b/1,
74b/5, 9a/8

mescid (<Arp.) Mescit, cami.	m.+ ni 23b/8
M.-i H̄arām 108b/7, 14b/10, 14b/11, 18b/6	mihrāb (<Arp.) Mabed, mescid.
M.-i H̄arāmdın 104b/8, 63a/7	m.+ ğa 33a/1
M.-i H̄arāmġa 110a/10	m.+ a 32b/8
M.-i H̄arāmnunġ 19a/8	Mikāyil (<ö.a.) Dört büyük melekten biri.
M.-i H̄arāmnunġ 109b/4	M.+ ge 10a/9
M.- i H̄arām.dın 21a/3	miġ Bin (Sayı)
m.+ ler 18a/9	m. 103a/7, 107a/7, 10a/5, 39b/10, 39b/9
m.+ lerin 109a/11, 109b/2	m.+ ge 107a/4, 107a/7
m.+ lerini 11b/9	m.+ ler 24a/7
meşel (<Arp.) Misal, örnek,ibret, sıfat, teşbih.	minnet (<Arp.) Minnet, yapılan iyiliġe karşılıkta bulunma, nimetlendirme, lütufta bulunma.
m. 4a/2, 4a/4	m. 27a/2
meşh (<Arp.) Meshetmek, silmek.	m. kı1-: Lutfetmek, lütufta bulunmak.
m. kı1ıġ 51a/3, 64a/2, 64a/5	m. kı1urlar 43a/3
Mesih (<ö.a.) Hz. İsa'nın lakabı.	m.+ ni 26b/10
M. 33a/11, 62a/5, 62a/9	mīrās (<Arp.) Miras.
metā' (<Arp.) Eşya, dünya hayatında nefse hoş gelen şeyler.	m. 55a/11, 55b/2
m. 45b/6	m. al-: Miras almak.
m.+ ı 44b/8	m. aldılar 100a/1
m.+ larınızı 56b/6	m. alġan: Mirasa konan, varis.
meyl (<Arp.) Eğilim, yönelim, istek.	m. alġan 23a/5
m. kı1-: Meyletmek, yönelmek.	m. alġanlar 49b/11
m. kı1salar 56b/7	m. alınur 47b/2
mihr (<Arp.) Mehir, evlilik öncesi kadına verilen hediye.	m. alsa 47a/5
	m. alsanġız 48a/6
	m. alur 62b/8

m. alurlar 95a/4	ayırt kemişmez m. 13b/5,
m. birdük 96b/10	29b/3, 36b/5
m. birür 96a/9	ayırtlayur m. 100b/1,
m.+ ı 44a/10	109a/2, 78b/10
miskîn (<Arp.) Alçaltıcı, zillete	aytur m. 44b/1, 76b/3,
düşürücü, yoksul, düşkün.	95a/6
m.+ ni 71b/10	başlayur m. 29b/10, 46a/3
misâfir (<Arp.) Konuk, misafir.	birgey m. 41a/7, 41a/8,
m.+ ler 29a/6	53b/1, 57b/8, 60b/7, 61b/3
miş(i)l (<Arp.) Eş, benzer.	birilse m. 84a/7
m.+ ler 3b/5	beyân kıılır m. 70b/11
m.+ ler kıılmañğ 3b/5	bilse m. 74a/11
m.+ indin 3b/6	bilür m. 77a/7
mîve (<F.) Meyve.	biter m. 60b/4, 9b/6
m. 82b/3	bitigey m. 44a/11
m. kııl-: Meyve vermek.	bitmegey m. 6a/6, 84a/7
m. kıılsa 85b/7	bitnese m. 44b/3
m.+ lerdin 12b/8, 15a/9,	bitmez m. 71b/3
3b/4, 96b/1	bîzâr bolsa m. 16a/6
m.+ lerniñğ 27a/10, 92a/6	bolğay m. 101b/5, 114b/4,
m.+ si 85b/6	79b/2
m.+ sindin 85b/7	bolsa m. 74a/11, 76b/10,
m.+ sinğa 82b/3	94a/11, 95b/7
m.+ sini 27a/8	boyun sügenler m. 34a/4,
miz Çokluk birinci şahıs zamiri.	74a/8
Biz.	boyun süse m. 80a/7
m. 11a/4, 13b/10, 4b/2,	cezâ birgey m. 87a/10
98a/4	cezâ birür m. 81a/5, 90b/8,
‘ivaž almas m. 73b/4	90b/9, 98a/10
arığlayur m. 4b/2	çıkarğay m. 94a/10
arturdu m. 81a/7	çıkarur m. 82b/1, 92a/7
arturğay m. 6b/1, 99b/1	döst kıılır m. 84b/6

iletgey m. 101a/3
irmes m. 77a/1
irmez m. 96b/4
ewrer m. 78a/6, 79b/5,
82b/10, 83a/6, 92a/8
ewrülgey m. 96a/5
ewürgey m. 14a/10
haṭā kılsa m. 29b/6
ıdmas m. 78a/8
inkār kıılır m. 91b/6
kıaytarılma m. 76b/10
kıaytarılır m. 80a/4
kıaytarsa m. 51b/1
kıaytğay m. 103b/11
kıaytsa m. 94b/1, 94b/2
keçürse m. 113b/4
keçürür m. 26b/2
kelse m. 50b/8
kelür m. 11a/4
kemişgey m. 41b/5
kewürgey m. 49b/7, 52a/4,
52a/5, 58a/7
kıılışma m. 34b/6
kıılma m. 91b/9
kıınağay m. 113b/4
kıışşma kıılğay m. 88a/10
kıirmegey m. 65b/10, 66a/3
kıitergey m. 49b/6
kıoğsa m. 93a/1
kıopğarur m. 26b/2
kıorğar m. 68b/7
kıoyar m. 83a/7
kıoyu birgey m. 57b/10
kıörer m. 14a/10, 92a/11,
92b/7
kıörgüzür m. 80b/1
kıörmez m. 82a/3
kıörse m. 6a/6
kıötürür m. 81a/2
kıöydürgey m. 49b/5,
52a/2, 57b/10
kıulluğ kıılmasa m. 34b/8
kıulluğ kıılma m. 93a/1
kıulluğ kıılır mu m. 80a/4
kıüyer m. 112b/4
la'net kıılma m. 51b/1
mühr urur m. 95a/5
oğıyur m. 25a/10, 34b/1,
38a/11
oğıtu birür m. 44a/4
oğıutu birür m. 44a/3
ornatmadı m. 75b/2
ortak kıoşmasa m. 34b/9
öldürgey m. 96a/8
örtmez m. 73b/5
rüzī birür m. 86b/8
şabr kıılmaz m. 6b/6
şadağa kıılğay m. 114b/4
sizer m. 92b/7
sınağay m. 15a/8
sınayur m. 99b/4
sorğay m. 88a/10, 88a/9
şama' tutar m. 71b/4
tafşil kıılır m. 90a/2

tanar m. 60b/4
tapunur m. 13a/10
tig kıılır m. 91b/5
teklif kıılmaz m. 86b/11,
90b/10
tezgindürür m. 40b/9
tilese m. 100b/3
tileyür m. 74a/10, 81a/3,
85a/10
tirig koğğay m. 96a/8
unutsa m. 29b/6
unuttursa m. 11a/4
uruşmasa m. 24b/3
vahy kıılır m. 33a/9
yalğanga nisbet kıılmasa m.
76b/10
yanut birgey m. 41a/8
yād kıılır m. 77a/3
yise m. 74a/10
yığar m. 76b/2, 84b/3
yuysa m. 51b/1
zāyī kıılmaz m. 100a/6
ziyān kıılğanlardın bolğay
m. 89a/8
mu Soru edatı.
alınmadı m. 100a/3
anlar m. 91b/1
anlarğa m. 101b/10,
101b/11
aymadım m. 4b/6, 89a/7
bakarlar m. 20a/7, 87a/11,
91b/7

bağmadılar m. 101a/5
bar m. 42a/5, 86b/1, 91b/8,
95b/7
belğülüg bolmadı m. 95a/4
berāber bolur m. 78b/1
buyurur m. 36a/7
dōst tutar m. 27a/9
endīşe kıılmadılar m.
101a/4
endīşe kıılmaslar m. 54a/8
helāk kıılınur m. 78a/8
iqrār kııldırğız m. 36a/10
kıaytmazlar m. 70b/9
kııldırğız m. 109b/3
kıorkıutmadırğ m. 2b/2
kıorkıutturğ m. 2b/2
munlar m. 68b/9, 78b/6,
91b/1
müselmān boldurğuz m.
31a/11
ortak kıoşarlar m. 101b/6
sakındırğız m. 109a/8,
20b/6, 40b/11
tarğladırğız m. 92b/2,
92b/9
vaqtın m. 43a/6
yakın boldurğuz m. 111b/1
yawuķ boldurğuz m. 24b/2
yārīçi olarğa m. 51b/9
yığmadım m. 89a/6
yığmaduķ m. 60a/2
kıaytarılır m. biz 91b/9

korquqsız m. boldılar 95a/2
korqunqsız m. boldılar
95a/2, 95a/3
m.+ rġa 91a/1
m.+ rġlar 60a/5
m.+ rġsuz 37b/3
kulluk m. kıılır siz 71a/1
kulluk kıılır m. miz 80a/4
m.+ nda 42a/7, 66a/4
m.+ ndın 100a/10, 79b/2,
96a/2
m.+ ndın aşnu 25b/5, 37a/8,
41a/2, 43a/5, 51b/1, 66b/10,
96a/10
m.+ ndın sonġ 103a/2,
11a/10, 57b/9, 74b/3, 96a/10
m.+ ndın sonġra 20a/10,
20a/6, 20b/4, 31a/8, 34b/4, 38a/7,
41b/8, 43b/6, 64b/9,
8a/5
m.+ nı 26a/9, 39a/8, 45a/7,
67a/11, 86b/4
m.+ nlar 51b/8, 90b/4,
97a/5, 97b/10
m.+ nlar mu 68b/9, 78b/6,
91b/1
m.+ nlardın 12a/5
m.+ nlarını 106a/3, 14a/4
m.+ nlarınġ 4b/4
m.+ nurġ 103a/10, 103a/5,
103b/2, 103b/8, 104b/11, 104b/3,
104b/5, 104b/7, 105a/2,
105b/1, 105b/5, 106a/6,
106a/8, 107a/5, 108b/5, 110a/6,
110b/10, 111a/9, 113a/9,
113b/4, 114a/3, 114b/11,
114b/6, 114b/7, 115a/5, 115b/5,
14b/1, 16b/10, 28a/3,
34a/4, 34b/10, 35b/6,
36a/5, 38a/9, 38b/8, 38b/9, 42a/1,
42a/8, 42b/3, 43a/8, 4a/4,
57a/3, 59b/6, 61b/8, 64a/11,
66a/9, 69a/9, 6b/11, 6b/3,
71b/1, 73b/6, 74a/8, 76a/9,
77a/3, 77b/4, 78a/10, 79b/3, 7a/1,
80a/3, 81b/7, 82a/1, 82a/8,
83a/9, 84a/2, 84a/6, 84a/9, 85a/8,
86a/2, 86a/3, 87b/4, 88a/2,
88a/5, 88b/1, 88b/8, 89a/2, 89b/2,
90b/6, 91a/2, 91a/3, 92b/10,
92b/3, 93a/1, 95a/11, 96a/3,
96a/7, 96b/10, 96b/4, 97a/1,
99b/2, 99b/4, 99b/8
kıılır m. sen 4b/1
kıoyar m. sen 96a/7
tutar m. sen 80a/11
yoġatur m. sen 100b/1,
98b/4
‘ayb kıılır m. siz 69a/10
arġmaz m. siz 80b/9
alur m. siz 48a/11
aytur m. siz 13b/10, 89b/6,
8b/3
buldurġuz m. siz 91a/5

buyrur m. siz 5b/1
cedel kılışur m. siz 93a/3
kılmaz m. siz 78b/2
korkar m. siz 109a/5
sakınmas m. siz 92b/6
tokušmaz m. siz 109a/4
tutar m. siz 7a/11, 8a/3
yığılganlar m. siz 72a/6

muḥālefet (<Arp.) Muhalefet, uyuşmama.
m. kııl-: Muhalefet etmek, isyan etmek, bozgunculuk yapmak.
m. kıılmak 13b/7

muḥālif (<Arp.) Uymayan, muhalif.
m. kııl-: İsyân etmek, bozgunculuk etmek.
m. kıılsa 113a/10

Muḥammed (<ö.a.) Hz. Muhammed.
M. 41a/3

muḥtelif (<Arp.) Çeşitli, türlü, birbirine uymayan.
m. bol-: İhtilafa düşmek, birbirinden ayrılmak.
m. boldı 52b/10

muḳīm (<Arp.) Sürekli olarak bir yerde oturan, yerleşen.
m. bol-: Var olmak, kalıcı olmak.
m. bolmadılar 94b/6

muḳ Sıkıntı, darlık.

muḳsuz: Hiçbir şeye muhtaç olmayan, ğaniyy(Allah'ın isimlerinden)
m.+ sız 39a/3

mundagok İşte böylece.
m. 14a/5

musahḫar (<Arp.) Ele geçirilmiş, emri altına alınmış.
m.+ lar 92a/1

Mūsā (<ö.a.) Tevrat adlı semâvi kitap indirilen peygamber. Hz. Musa.
M. 11a/7, 13b/4, 24b/10, 36b/5, 5b/11, 65b/10, 65b/6, 66a/3, 6a/3, 6a/6, 6b/3, 6b/6, 7a/10, 81b/4, 95a/11, 95b/10, 95b/8, 96a/8, 96b/3, 96b/7, 97a/11, 97a/4, 97a/8, 97a/9, 97b/2, 97b/3, 98a/4, 98b/2, 99a/5, 99a/6, 9b/9
M.+ dın 24b/1, 60b/9, 98b/1
M.+ ğa 60b/11, 61b/8, 6a/2, 87a/4, 9a/8
M.+ nı 81a/5, 95a/9, 96a/7
M.+ nıḳ 96a/1, 98a/1

musallaḫ (<Arp.) İlişmiş, sataşmış, rahat bırakmayan.
m. kııl-: Musallat etmek.
m. kılgay irdi 55a/4

muşibet (<Arp.) Musibet, felaket, bela.

m. 112b/1, 15a/10	bilmediler m. 113a/10,
muş̄ibet teg-: Belâya maruz	114b/7
kalmak.	bilmezler m. 8a/8
m. tegdi 43a/6	birle m. 113b/2, 113b/3
muḥ'a (<Arp.) Boşanan kadına	bitmedinĝ m. 26b/4
verilen yardım.	bittinĝiz m. 96a/2
m. birinĝ 23b/6	cezâ birilürler m. 97b/11
m. birmek 23b/7, 24a/5	irdinĝiz m. 86a/2
m. kı̄l-: Faydalanmak.	irkekin m. 85b/10
m. kı̄lsa 19a/5	irkekni m. 86a/1
muḥṭali' (<Arp.) Bilgili, haberdar,	irmedi m. 56a/5
öğrenmiş.	irmedük m. 60a/1
m. bol-: Haberdar olmak,	irmez m. 77a/2, 78b/7
ortaya çıkmak, bakmak, muttali	iwdünĝüz m. 98a/5
olmak,	isteyürler m. 59b/7
m. bolunsa 73b/5	keldi m. 114a/1
m. bolur sen 64b/11	keldinĝ m. 93a/1
m. kı̄l-: Haberdar etmek,	kelmedi m. 84b/7
bildirmek, göstermek.	kimerse m. 43a/1, 84a/3
m. kı̄lsa 44a/6	körmedinĝ m. 24a/11,
muvāfaḳat (<Arp.) Razi olma,	24a/6, 26a/4, 31b/4, 51a/4, 51b/4,
uzlaşma.	51b/6, 52a/11, 53b/6
m. 52b/5	körmediler m. 75b/1, 98a/1
m. kı̄l-: Mutabık olmak,	nerseni m. 86a/1
uyuşmak.	önĝini m. 76a/2, 83b/2
m. kı̄lsalar 111a/9	önĝinni m. 77b/8
muz Biz	öldi irse m. 41a/4
ıdĝay m. 96b/8	öldürüldi irse m. 41a/4
mü Soru edatı.	özge m. 36b/1
m. 38a/8, 74b/5, 76a/9,	özgeni m. 87b/9
78a/4, 9a/9	Tanĝrıdın önĝin m. 97a/6
bilmedinĝ m. 11a/5, 67a/7	tanuĝlar irdinĝiz m. 13a/8

tap kelmegey m. 39b/8
teğiştürmek m. 6b/8
tişini m. 86a/1
unubilür m. 74a/9
ündedingiz m. 101b/8
yarlıkayu tilemez m. 70b/9
‘āciz m. boldum 66b/2
ħased m. kılurlar 51b/10
irmez m. men 100a/9
ħaber birür m. men 69a/11
bilmes m. siz 100a/5, 35a/1
bilmez m. siz 5b/2, 77a/7,
8a/8
bilür m. siz 93b/2
biter m. siz 9a/3
ħucetleşür m. siz 13b/9,
80b/8
kelür m. siz 93b/8, 93b/9
küfr ketürür m. siz 9a/4
küyer m. siz 112b/3
sözleyür m. siz 8a/7
tileyür m. siz 11a/7, 54b/9,
60a/7
mücrim (<Arp.) Suç işleyen, günah
işleyen.
m.+ ler 72b/7
mübālağat (<Arp.) Abartmalar,
mübalağalar.
m. kılmañğ 6b/6
mübāşeret (<Arp.) Cinsi
münasebette bulunma, temas
etme, dokunma.

m. kıl-: Cinsi münasebette
bulunmak, temas etmek.
m. kılınğ 18a/6
m. kılmañğ 18a/8
mücāhede (<Arp.) Savaş, uğraş,
cihat etme, savaşma.
m. kıl-: Savaşmak, cihat
etmek.
m. kılınğ 67a/1
m. kılurlar 69a/1
mühlet (<Arp.) Bir işin yapılması
için tanınan süre.
m. bir-: Süre tanımak, süre
vermek.
m. birgen men 101a/3
m. birgil 88b/7
m. birilmes 15b/8
m. birilmişlerdin 88b/8
m. birmeñğ 102a/1
müühr (<Arp.) Mühür.
m. ur-: Mühürlemek.
m. urdı 116a/1, 2b/3, 61a/3
m. ursa 78a/5
m. uruldı 115b/2
m. urur miz 95a/5
m. urur 95a/7
müjde (<F.) Müjde, muştı.
m. 103a/8, 10a/8
m. bir- : Müjde vermek.
m. birgeler 92a/5
m. birgen: Müjde veren,
müjdeleyici.

m. birgen 101b/2, 12a/6,
65b/5

m. birgendin 65b/5

m. birgenler 61b/8

m. birgil 108a/9, 111a/2,
15a/10, 22a/1, 31b/3, 3b/9, 59b/6

m. birigli: Müjdeleyici.

m. birigliler 20b/2, 78a/8

m. birür 109b/7, 33a/1,
33a/11

mükāteb (<Arp.)

Tamamlandığında azat edilmek
üzere bedel bağlanan köle.

m.+ lerge 17a/3

m.+ ler 113a/5

mülk (<Arp.) Mülk, ülke,
memleket.

m. 24b/1, 24b/6

m.+ ge 24b/6

m.+ i 101a/5, 10b/4, 11a/6,
45a/4, 65a/11, 65b/3, 67a/7,
75a/3, 99a/3

m.+ ini 80b/1

m.+ ininğ 24b/9

m.+ ni 24b/8, 25a/8, 26a/5,
31b/10, 51b/11

m.+ nünğ 31b/9

mü'min (<Arp.) İman eden,
mümin.

m. 114a/7, 55a/11, 55b/7

m.+ ler 32a/2, 39b/6,
41b/11, 56b/11, 60a/10, 60a/2,

60a/3, 69a/1, 9b/8

m.+ ler irdinğiz irse 33b/10

m.+ lerdin bisre 32a/3,
59b/7, 60a/7

m.+ lerga 107a/3, 10a/8,
113a/7, 39b/8, 60a/11

m.+ lerni 39b/5, 44a/5

m.+ ninğ 55b/1, 55b/3

mü'mine (<Arp.) İman eden kadın.
m. 114a/7

münāfık (<Arp.) Münafık,
ikiyüzlü.

m. 113b/5, 113b/7

m. irdiler 113b/4

m.+ lar 106a/3, 113a/11,
113b/6, 114a/10, 114b/6, 54b/8,
60a/3, 60a/8

m.+ larğa 59b/6

m.+ larnı 52b/3

m.+ larnınğ 59b/10

münğeş - Üst üste binmek, birbiri
üzerine binmek.

m.- gen 82b/1

münügli Biniciler, kabile, kervan.

m.+ ler 105a/11, 24a/1

müselmān (<Arp.) Müslüman.

m. 13b/2, 58b/2, 80b/7

rāst m. 87b/7

m. boldılar 67b/8

m. boldunğuz mu 31a/11

m. bolmuşlarındın sonğ
114a/11

m. bolsalar 31a/11
m.+ larınıñ 55a/7
müselmānlık (<A.+T.)
Müslümanlık, islam.
m. 37a/10, 84a/10
m.+ nı 13a/8, 63b/3
müsteħaķ (<Arp.) Hak etmiş,
layık.
müsteħaķ bol-: Haketmek.
m. boldılar 73b/6
müteħayyir (<Arp.) Şaşmış,
şaşırmış.
m. bol-: Şaşırmak.
m. 80a/6
m. boldı 26a/8
m. bolurlar 101a/7, 3a/3,
66a/6, 83a/7
m. bolurlar 112a/5
mütekebbir (<Arp.) Kibirli,
azametli.
m. 50b/1
mütereddid (<Arp.) Kararsız,
tereddüt eden.
m.+ ler 60a/5
müz Çokluk birinci kişi zamiri. Biz.
bitgey m. 96b/8
küygenler m. 87b/3
nā (<F.) Olumsuzluk anlamı katan
edat, olmayan, -sız.
n.-ħōş kelgen 21b/8
n.-ħōş körilmiş turur 20b/11
nafaķa (<Arp.) Nafaka, geçinecek

para.

n. bir-: Nafaka vermek.
n. birmek 24a/3
n.+ dın 27b/8
n. kılğanlar 31a/5
nāgāh (<F.) Ansızın, birdenbire
naķırçe (<Arp.) Ufacık, minnacık,
azıcık, zerre kadar.
n. 58b/1
namāz (<F.) Namaz.
n. 12b/6, 15a/7, 56b/11,
5b/2, 69a/8
n.+ dın 72a/6
n. kıl-: Namaz kılmak.
n.+ dın kılсанғız 56b/1
n.+ dın sonғ 73b/4
n.+ ğa 112b/7, 50b/11,
64a/2, 8b/8
n.+ ğa qoptılar 60a/4
n.+ ı 104b/10
n.+ ım 87b/8
n. kılğanlar 5b/1
n. kılğıl 33a/6
n. kılmağıl 115a/8
n. kılmayın tururlar 56b/5
n. kılsunlar 56b/5
n. kılur 33a/1
n.+ lar 23b/11
n.+ ları 81b/8
n.+ nı 100a/6, 2a/3, 56b/10,
56b/3
orta n.+ nı 23b/11

n.+ nı kıldı 109b/2, 17a/3
n.+ nı kıldılar 28a/8
n.+ nı kılganlar 61b/2
n.+ nı kılgıl 80a/7
n.+ nı kılrıg 11a/11, 53b/7,
56b/11, 5a/11
n.+ nı kılsaıgız 64b/6
n.+ nı kılsalar 108b/3,
109a/1
n.+ nı kıurlar 102b/10,
114a/5, 69a/4
n. 101a/9, 77a/4, 78a/3,
78a/7, 94b/10
ne Ne, niçin.
n. 106b/7, 112a/1, 11b/1,
19a/10, 27b/7, 35a/7, 35a/8,
37a/6, 37b/4, 37b/5, 40a/4,
44b/4, 54a/3, 54a/4, 56a/4, 58b/3,
58b/7, 59a/3, 59a/5, 60a/11,
65b/2, 65b/3, 67a/2, 77b/11, 7b/5,
83b/8, 85a/6, 88b/5, 95b/5,
95b/8, 96b/4, 99b/5, 9b/3,
9b/8
n.+ ge 13a/9
n. kim 25b/7, 39a/2
n.+ ni 20b/9, 21a/11,
65a/11, 73b/10
n. turur 104b/8, 111a/11,
20b/9, 24b/3, 4a/4, 50b/5, 53b/1,
54a/2, 71b/3,
7b/1, 7b/3
n. için 53b/9

neçe Nice, bir hayli.
n. 20a/9, 25a/4, 26a/10,
41a/8, 75b/1, 88a/7
neçeme Her ne kadar, son derece,
nice.
n. kim 110b/9, 21b/5, 21b/6
nefs (<Arp.) 1.Can, nefis. 2. Kendi.
n.+ din 66b/4
n.+ ler 58b/10
n.+ leri 70b/1
n.+ leriıgız 9a/10
n.+ lerindin 11a/10
n.+ üıg 74b/7
neme Çok, pek,ne!
n. 103b/7, 105a/7, 10a/1,
10b/10, 114a/10, 12b/10, 16b/9,
20a/3, 27b/9, 30b/5, 40b/4,
41b/6, 43a/2, 43b/8, 45a/2, 45b/7,
50b/5, 52a/7, 69b/5, 69b/7,
71a/6, 71a/7, 77a/5, 85a/7, 98a/5
neıg 1. Şey. 2. Mal, mülk.
n. 14a/4, 63b/4, 83a/6
nerse 1. Şey. 2. Mal, mülk. 3. Hiçbir
şey.
n. 100b/1, 101b/5, 103b/11,
107a/10, 107b/7, 108a/11, 10a/1,
10a/3, 10a/8, 110a/6,
111b/3, 114b/1, 11a/5, 11b/6,
11b/8, 12a/2, 13b/5, 14a/2, 14b/9,
15a/8, 16b/2, 18a/1, 19a/3,
19a/6, 20b/3, 21b/8, 22a/1, 22a/3,
22a/9, 22b/2, 22b/9, 23a/10,

23b/1, 24a/4, 24b/10, 27a/5,
28b/8, 2a/4, 2a/5, 2b/8, 30a/4,
30b/3, 31b/8, 32a/4, 33b/9, 34a/9,
34b/9, 35a/1, 35a/2, 36a/9,
37a/7, 37b/5, 38a/11, 39a/9, 3b/3,
40a/3, 40b/2, 41a/5, 42a/1,
42a/2, 42a/6, 42b/11,
43a/7, 43b/3, 44a/3, 44a/5, 44a/8,
44b/4, 45a/2, 45a/3, 46a/9,
48b/10, 48b/11, 48b/2, 49a/1,
50a/1, 50a/11, 50a/2, 50a/4,
51b/10, 52a/7, 52a/9,
52b/10, 52b/4, 54b/5, 54b/6,
59a/5, 5a/2, 5b/9, 61b/10, 62a/4,
62a/8, 62b/10, 63a/9, 65a/4,
67b/1, 67b/4, 67b/8, 68a/10,
68a/11, 68a/6, 68a/8, 68b/9,
69b/9, 6b/9, 70a/7, 70b/1, 71a/5,
71b/10, 71b/5, 72a/11, 72a/9,
72b/3, 72b/4, 73a/9, 73b/1, 76a/7,
76a/8, 77a/5, 77a/9, 78a/3,
79a/8, 7a/6, 7a/9, 80a/1, 80a/2,
80a/3, 80b/9, 81b/9, 83a/4,
83b/11, 83b/9, 84a/7, 84b/2,
84b/7, 85a/2, 85b/1, 86a/4, 86a/8,
86b/10, 87a/4, 87b/11,
87b/4, 88a/2, 88b/2, 89a/9, 8a/7,
90a/11, 90a/3, 90a/4, 93b/2,
95a/1, 95a/7, 96b/7, 97a/2, 97a/8,
9a/10, 9b/2, 9b/3
n.+ din 101a/6, 101b/6,
102b/10, 105a/8, 106b/7, 107a/10,

107b/2, 110b/7, 13b/1, 14a/1,
14a/3, 14b/11, 14b/2, 16a/8,
19b/8, 22a/11, 24b/10, 25a/8,
25b/5, 2a/4, 32a/4, 36a/8, 37a/6,
37b/6, 3b/6, 42a/5, 42b/5, 44a/1,
46a/11, 46b/6, 46b/7, 47a/10,
47a/11, 47a/4, 47b/1, 49a/4,
49b/11, 49b/9, 50b/6, 57b/4, 5a/1,
62b/9, 63b/6, 65a/3, 65a/5, 68a/9,
6b/7, 70b/8, 71b/2, 72b/5,
76a/11, 76b/1, 77b/6, 78b/4,
78b/5, 79b/10, 80b/10, 80b/6,
80b/8, 81b/3, 82b/5, 83b/7, 83b/8,
84a/1, 84b/11, 85a/4, 85b/9,
86a/11, 8a/3, 8b/1, 91b/3,
97b/5, 97b/6, 99b/8, 9a/6
n.+ din songra 12a/9, 14b/4
n.+ ge 102a/9, 104a/5,
10b/2, 10b/3, 13b/3, 13b/4, 20b/5,
29b/1, 30a/1, 30a/8, 34a/4,
35a/10, 36b/3, 41a/9, 45b/10,
45b/9, 51a/11, 52a/11, 52b/3,
5a/8, 61b/2, 71a/1, 71a/9,
76b/11, 78b/1, 7a/9, 80a/4,
82b/11, 88a/6, 94a/8, 94b/2,
9b/1, 9b/4, 9b/6, 9b/7
tigme bir nerse: Herşey
tigme bir n.+ ge 98b/7
n.+ ler 102a/9, 16a/10,
38b/1, 59a/6, 80a/11
n.+ lerdin 73a/4
n.+ leringni 96a/7

n.+ lerin 112b/7
n.+ lerini 114b/8, 94a/4
n.+ lerni 98b/10
n.+ lerninġ 27b/2
n.+ ni 101a/5, 101b/6,
102a/4, 105a/6, 105b/10, 106b/5,
10a/6, 10b/10, 10b/5, 10b/8,
111a/10, 12b/2, 16a/10, 16b/1,
16b/4, 17a/8, 19b/1, 20b/11,
21a/1, 22a/11, 22b/10, 23a/11,
23a/8, 23b/10, 25b/9, 29a/6,
32a/5, 32a/6, 32b/5, 33b/10,
39b/4, 3a/6, 41b/6, 42a/2, 42a/6,
42a/9, 42b/4, 43a/1, 43a/10,
43a/11, 43a/3, 48a/11, 48a/9,
4a/10, 4a/11, 4a/3, 4b/3, 50a/9,
51a/11, 51b/3, 55b/9, 57b/5,
58b/4, 5a/9, 5b/6, 63a/5, 65a/9,
68a/4, 68a/5, 68a/7, 69b/4, 6b/10,
6b/9, 70a/3, 70a/5, 72b/1, 72b/11,
73a/10, 7a/5, 80b/11, 80b/9,
81a/10, 82b/7, 85a/1, 85a/9,
86b/6, 86b/7, 87a/5, 8a/1, 8a/2
tigme bir n.+ ni 108a/3,
49b/10, 82b/6, 83a/8
n.+ ni mü 86a/1
n.+ ninġ 111a/9, 13b/6,
16b/3, 33b/11, 35b/1, 39a/4,
42a/10, 47a/3, 47a/8,
48a/7, 49a/7, 49b/6, 62b/8,
71b/11, 71b/8, 75b/1, 81b/6,
82a/11, 82b/7,

87b/9, 91b/9, 99a/9
tigme bir n.+ ninġ 78a/2
n.+ si 63b/8, 72b/4
tigme bir n. üze yaraġlıġ
111b/3
taķı ol tigme bir n. üze
82b/8
tigme bir n. üze 105a/10,
26b/3, 29b/1, 31b/11, 32a/6, 3b/1,
45a/4, 65b/1, 67a/8,
74b/10, 75a/4
tigme n. üze 65b/6
nesh (<Arp.) Hükümsüz bırakma,
Kur'an-ı Kerim'in sonra gelen bir
ayetin önce gelmiş bir ayetin
hükümünü deġiştirmesi.
n. kııl-: Hükümünü kaldırmak,
iptal etmek.
n. kılsa 11a/4
neşe Ne kadar, kaç tane.
n. 35a/2
n. huccetleşür siz 34b/11
neteg Nasıl, nice, ne şekilde.
n. 108b/6, 108b/8, 110b/5,
26a/9, 26b/2, 26b/4, 31b/8, 33a/3,
33b/3, 36b/7, 37b/8, 40b/6,
43a/6, 48a/11, 4a/8, 50b/8, 51b/5,
52b/4, 66b/1, 67b/5, 69b/8,
70b/11, 76b/4, 78a/6, 79b/5,
80b/10, 82a/6, 82b/5, 85a/1,
91a/11, 94a/1, 94a/7,
94b/7, 95a/10

n. boldı 75b/9
n. bolur 24b/6
n. kıılır siz 96b/1
neteg kim: Nitekim.
n. kim 102b/11, 111a/7,
113b/10, 11a/7, 14b/6, 15a/3,
16a/6, 17b/4, 19b/2,
24a/1, 28a/3, 28b/6, 29b/7,
2b/10, 30a/5, 4b/6, 51b/2, 54b/10,
57a/2,
61b/4, 76a/11, 82a/2,
83a/7, 89b/2, 89b/7, 91b/5, 97a/4
nevmîd (<F.) Ümitsiz, ümidini
kaybetmiş.
n. **bol-:** Ümitsizliğe
düşmek.
n. boldı 63b/1
n. bolğanlar 78a/3
n.+ ler 40a/2
neẓr (<Arp.) Adak.
n.+ din 27b/8
neẓr kııl-: Adamak.
n. kııldım 32b/3
n. kıılşarğız 27b/8
nifāk (<Arp.) Nifak, bozgunculuk.
n. **kııl-:** Münafıklık etmek.
n. kııldılar 43a/8
nikāh (<Arp.) Nikah, evlenme.
n. 23b/3
n.+ ğa 46b/2
n. **kııl-:** Nikahlamak,
evlenmek.

n. kııldı 48b/2
n. kıılğınça 22b/4
n. kıılınğ 46a/8, 49a/5
n. kıılmarğı 21b/3, 48b/2
n. kıılmağğa 23b/3
n. kıılşa 49a/3
n. kıılşarğız 58b/6
n. kıılşalar 22b/11
n.+ nırnğ 23b/9
ni‘met (<Arp.) Nimet, ihsan, bağış,
iyilik, lütuf.
n. 43b/5, 43b/9
n.+ i 38a/2
n.+ im 5b/4
n.+ imni 12b/1, 15a/3, 5a/7,
63b/3, 74a/1
n.+ in 65b/7
n.+ ini 20a/10, 38a/1, 64a/7,
64a/8, 64b/3
n.+ ler 109b/8
n.+ lerin 92b/11
n.+ lerini 22b/8, 93a/11
n.+ lerninğ 70a/2
nirde Nerde.
n. 14b/8, 15a/1, 18b/5,
38b/6
nirdin Nerden.
n. 14b/11, 14b/9, 32b/9
nirge Nereye.
n. 12a/1
nisbet (<Arp.) 1. Mensubiyet.
2. Nisbet, kıyas, mukayese,

yalğanga n. 77a/8
yalğanga nisbet kıl-: Yalan söylemek.

yalğanga n. kıldı 76b/2, 79b/6, 86b/1, 87a/9, 90a/10, 94b/5

n. kıldıngız 9a/10

yalğanga n. kıldıngız 79a/1

yalğanga n. kıldılar 100b/5, 100b/7, 101a/2, 106a/10, 115b/6, 30b/4, 5a/5, 64b/2, 70b/2, 71b/6, 75a/11, 77a/4, 77b/6, 78a/10, 86b/5, 90a/8, 90b/7, 92b/3, 92b/4, 93a/5, 94b/6, 95a/1, 95a/7, 96b/10, 97b/10

n. kılğanlarınıñ sonıǵı 40b/6

yalğanga n. kılğanlarınıñ sonıǵı 75b/10

n. kılındı 44b/5

yalğanga n. kılındı 77a/8, 77a/9

yalğanga n. kılmasa miz 76b/10

n. kılsalar 44b/5

yalğanga n. kılsalar 86a/9

n.+ ligler 36a/5, 41a/9, 67b/8, 69b/6

nişān (<F.) 1. Nişan, alamet, iz, mucize. 2. Ayet.

n. 10a/10, 12a/4, 24b/11, 30b/6, 33b/11, 33b/6, 74b/2, 7b/7, 83a/5,

84a/7

n.+ dın 20a/9

n.+ ı 24b/9

n.+ ırıǵ 33a/4

n. kıl-: İşaretlemek, damga basmak.

n. kılǵıl 33a/4

n. kılınmış 30b/10

n. kılmaǵımız 26b/1

n. koǵunıǵ 93a/8

n.+ lar 33b/10, 37b/1, 45a/5

n.+ lardı 34b/1

n.+ ları 25a/10, 91a/11, 91a/8

n.+ larıñnı 13a/3

n.+ larımıznı 15a/4, 30b/4

n.+ larındın 15b/1

n.+ larınǵa 31a/9, 31b/2, 37b/4

n.+ larını 18a/10, 21b/7, 24a/6, 38a/4

n.+ larını 27b/1

niyābet (<Arp.) Vekalet, vekillik.

n. kıl-: Yerini tutmak.

n. kılmadı 110a/5

n. kılmaǵay 103b/11

Nūh (<ö.a.) Kur'an-ı Kerim'de adı geçen peygamberlerdendir. Hz. Nuh peygamber.

N. 61b/4, 92b/10

N. kavmınıñ 114a/2

N.+ nı 32b/1, 81a/4, 92a/9

nūr (<Arp.) Nur, aydınlık.	ādem o.+ ları 89b/1, 89b/10
n.+ ğa 99a/1	Ādem o.+ ları 89a/10, 90a/6
n.+ ını 110b/8, 3a/6	Ya'qūb o.+ ları 12a/11,
n.+ ları 82b/8	33b/6, 5a/7, 70b/5, 97a/1, 97a/3
n.+ larınğa 82b/8	o.+ larınğız 104a/11, 47a/2
n.+ nı 62b/4	o.+ larınğıznı 23a/7
nūsipāslık (<F.) Nankörlük, iyiliğe karşılık kötülükle karşılık vermek.	o.+ larınğznı 86b/7
n. kııl-: Nankörlük etmek.	o.+ larımdın 12b/4
n. kıılmanğ 15a/6	o.+ larımuздın 13a/1
nuşret (<Arp.) 1. Yardım. 2. Zafer, başarı.	o.+ larındın 81a/4, 81a/8,
n. 103b/10, 104b/1	85a/2
n. bir-: Yardım etmek.	Ya'qūb o.+ larındın 24b/1
n. birsenğiz 64b/7	Ya'qūb o.+ larınğa 20a/9,
n. tileyürler 9b/2	37a/7
oğ Kefalet, borçlanma.	o.+ larını 100a/9, 23a/2,
o.+ ğa 33a/10	32b/6, 85b/3, 95b/2
o.+ ğa kirgen: Kefil olan, kefil.	Ya'qūb o.+ larınırğ 70a/11,
o.+ ğa kirgen 83a/8	8b/6
oğlan Oğul, çocuk, erkek çocuk.	Ya'qūb o.+ ları 66b/4
o. 12a/2, 22a/7, 32b/11,	oğrı Hırsız.
33a/3, 33b/3, 47a/11, 47a/5,	o.+ ı 67a/4
47a/9, 62a/8,	o. kııl-: Hırsızlık yapmak.
62b/7, 62b/8, 82b/6	o.+ ı kıılğan 67a/4
o.+ ı 23a/5	oğ(u)l Oğul, evlat, erkek çocuk.
o.+ lar 100a/11, 113b/9,	o.+ ı 110b/4, 25b/1, 70b/4,
32b/2, 46b/10	98a/6
o.+ lardın 53b/2, 56a/7,	Meryem o.+ ı 110b/6,
58b/6	33b/1, 61a/5, 62a/6, 65a/10,
o.+ ları 112b/8, 115a/9,	65a/9, 68a/3, 70b/10, 71a/5,
13b/4, 30b/2, 39a/3, 85a/8	73b/11, 74a/8, 74b/1,
	74b/5, 9a/8
	o.+ ınğa 17a/3

o.+ ınırğ 66a/7
o. 13b/4, 61b/5
o.+ lar 82b/4
o.+ lardın 30b/9
o.+ ları 36b/4, 65b/1
Ya'küb o.+ ları 5b/4
o.+ larırğız 109b/11, 47a/7
o.+ larırğıznı 34b/5, 5b/8,
97a/7
o.+ larırğıznırğ 48b/7
o.+ larım 13a/7
o.+ larımızdın 24b/4
o.+ larımıznı 34b/5
Âdem o.+ larındın 100a/8
Ya'küb o.+ larındın 71a/4
o.+ larırğa 13a/9, 61b/5
İbrâhîm o.+ larırğa 13a/7
o.+ larını 14b/6, 76a/11,
96a/8
Ya'küb o.+ larını 74a/5,
96b/8
Ya'küb o.+ larınırğ 64b/5
o.+ sız 62b/7
oḥṣa - Benzemek.
o.- ğanlar 30a/7
oḥṣaṣ - Benzeşmek.
o.- ğan 4a/1, 85b/6
o.- mağan 82b/2, 85b/7
o.- tı 12a/5, 30a/8
oḥṣaṣ Benzerlik.
o. 82b/2
o. boldı 7b/5

oḥṣatıl - Benzetilmek, benzer gösterilmek.
o.- dı 61a/6
oḥ 1. Mutlaka, kesinlikle. 2. Şans oku.
o. 109a/9, 12a/2, 14a/2, 16b/4, 44b/11
kımâr o.+ ları 63b/1, 72a/3
kımâr o.+ larını 33a/9
o. turur 80a/7
oḥı - (bkz. oḥı-) 1. Okumak, ders almak. 2. Davet etmek, çağırarak. 3. İbadet etmek.
o.- maḥnırğ 12a/10
o.- yur 10b/3, 13a/3, 15a/4, 43a/4
o.- yur irdirğiz 36a/6
o.- yur miz 25a/10, 34b/1, 38a/11
o.- yur siz 5b/2
o.- yurlar 11b/7, 12a/10, 38b/10
oḥın - 1. Okunmak. 2. Çağrılmak.
o.- dı 102b/9
o.- ur 37b/9, 58b/5
oḥı - (bkz. oḥı-) 1. Okumak, ders almak. 2. Davet etmek, çağırarak. 3. İbadet etmek.
o.- dılar 100a/4
o.- durğ 82b/11
o.- ğayın 86b/6
o.- ğıl 66a/6

o.- ğul 100b/2	111a/5, 111a/6, 111a/9, 111b/1,
o.- rġ 37a/8	111b/5, 111b/7, 111b/9,
o.- maqındın 87a/8	112b/2, 113a/10, 113a/11,
oġun - 1. Okunmak. 2. Çaġrılmak.	113a/2, 113a/4, 113a/7, 113b/11,
o.- dı 102a/10	113b/8, 114a/1, 114a/9,
o.- ur 104b/4, 63a/3	114b/1, 114b/11, 114b/3,
oġ(u)t – Okutmak.	115b/5, 11b/2, 11b/3, 11b/4,
o.- u birür miz 44a/3	11b/8, 11b/9, 12a/6,
o.- u birür miz 44a/4	12a/8, 12a/9, 12b/1, 12b/8,
ol Teklik üçüncü şahıs zamiri, o.	12b/9, 13a/5, 13a/8, 13b/1, 13b/3,
o. 100a/4, 100a/7, 100b/1,	13b/4,
100b/2, 100b/5, 100b/6, 100b/7,	13b/6, 13b/7, 13b/9, 14/8,
101a/2, 101a/3,	14a/1, 14a/2, 14a/3, 14a/4, 14a/7,
101a/4, 101a/5, 101a/9,	14a/9,
101b/2, 101b/4, 101b/5, 101b/6,	14b/10, 14b/11, 14b/2,
102a/1, 102a/6, 102a/9,	14b/4, 14b/5, 14b/8, 15a/7,
102b/10, 103b/10, 103b/2,	15b/10, 15b/2, 15b/8,
103b/4, 103b/6, 103b/9, 104a/5,	16a/10, 16a/2, 16a/8, 16a/9,
104a/6, 104b/6, 105a/4,	16b/1, 16b/10, 16b/2, 16b/3,
105a/6, 105a/8, 105b/10,	16b/4, 17a/1,
105b/2, 105b/4, 106a/6, 106a/8,	17a/8, 17b/2, 17b/7, 17b/8,
106b/10, 106b/3, 106b/5,	18a/1, 18a/9, 18b/1, 18b/2, 18b/5,
106b/9, 107a/1, 107a/10,	19a/3,
107a/11, 107a/2, 107a/9, 107b/2,	19a/6, 19a/7, 19b/10,
107b/8, 108a/8, 108b/10,	19b/3, 19b/6, 19b/7, 19b/8, 20a/1,
108b/5, 109a/8, 109b/2,	20a/6, 20b/11,
109b/4, 10a/1, 10a/3, 10a/6,	20b/3, 20b/5, 20b/9, 21a/1,
10a/7, 10a/8, 10b/10,	21a/10, 21a/6, 21a/7, 21a/9,
10b/2, 10b/3, 10b/5, 10b/7,	21b/8, 21b/9,
10b/8, 10b/9, 110a/8, 110a/9,	22a/11, 22a/3, 22a/9,
110b/4, 110b/7,	22b/2, 22b/4, 22b/5, 22b/7, 22b/9,
110b/9, 111a/10, 111a/2,	23a/1, 23a/10,

23a/11, 23a/3, 23a/5, 23a/6, 39a/4, 39a/9, 39b/6,
 23a/8, 23b/1, 23b/10, 23b/9, 3a/1, 3a/5, 3a/6, 3b/2,
 24a/10, 24a/4, 3b/3, 3b/6, 3b/8, 40a/7, 40b/2,
 24b/10, 25a/10, 25a/11, 40b/9,
 25a/2, 25a/3, 25a/8, 25b/10, 41a/7, 41a/9, 41b/10,
 25b/5, 25b/7, 25b/8, 41b/4, 41b/6, 42a/1, 42a/10,
 25b/9, 26a/5, 26a/6, 26a/8, 42a/2, 42a/6, 42a/8,
 26a/9, 26b/8, 27a/1, 27a/2, 27a/3, 42a/9, 42b/1, 42b/11,
 27a/4, 42b/4, 42b/5, 42b/9, 43a/1,
 27a/7, 27b/10, 27b/9, 43a/10, 43a/11, 43a/3,
 28a/3, 28a/5, 28b/10, 28b/7, 43a/6, 43a/7, 43b/10,
 28b/8, 28b/9, 29a/10, 43b/3, 44a/2, 44a/5, 44a/8, 44a/9,
 29a/2, 29a/5, 29a/8, 29a/9, 44b/1, 44b/10,
 29b/1, 29b/5, 2a/2, 2a/4, 2a/5, 44b/4, 45a/2, 45a/3,
 2b/8, 45b/10, 45b/8, 45b/9, 46a/4,
 30a/1, 30a/4, 30a/5, 30a/6, 46a/6, 46a/7, 46a/9,
 30a/7, 30a/8, 30b/1, 30b/10, 46b/1, 46b/6, 46b/7,
 31a/10, 31a/5, 47a/10, 47a/11, 47a/4, 47a/8,
 31a/6, 31a/7, 31b/4, 31b/6, 47b/1, 47b/11, 47b/3,
 31b/8, 32a/5, 32a/6, 32a/7, 32b/5, 47b/5, 47b/6, 48a/1, 48a/5,
 32b/9, 48a/7, 48b/10, 48b/11, 48b/2,
 33a/1, 33a/8, 33b/10, 48b/3, 48b/5,
 33b/11, 33b/9, 34a/10, 34a/4, 48b/8, 49a/1, 49a/4, 49a/7,
 34a/9, 34b/1, 34b/6, 49a/8, 49b/11, 49b/5, 49b/6,
 35a/1, 35a/10, 35a/11, 49b/9, 4a/10,
 35a/2, 35b/6, 35b/9, 36a/1, 36a/7, 4a/11, 4a/3, 4a/4, 4a/9,
 36a/8, 36a/9, 4b/1, 4b/11, 4b/3, 4b/5, 50a/11,
 36b/2, 36b/3, 36b/7, 36b/8, 50a/2,
 37a/11, 37a/6, 37a/7, 37b/3, 50a/4, 50b/1, 50b/4, 50b/5,
 37b/5, 37b/6, 50b/6, 50b/9, 51a/11, 51b/10,
 38a/10, 38a/11, 38a/7, 51b/3, 51b/6,
 38b/1, 38b/11, 38b/7, 38b/9, 51b/9, 52a/10, 52a/11,

52a/7, 52b/10, 52b/3, 52b/4,
 53a/5, 53b/10, 54b/7,
 54b/9, 55b/1, 55b/7, 55b/9,
 57a/6, 57a/7, 57b/11, 57b/5,
 57b/6, 58a/11,
 58b/1, 58b/2, 58b/4, 58b/9,
 59a/5, 59a/6, 59b/10, 59b/2,
 59b/3, 5a/1,
 5a/3, 5a/7, 5a/8, 5a/9,
 5b/3, 5b/4, 5b/5, 5b/9, 60a/4,
 60b/1,
 61b/10, 61b/2, 62a/2,
 62a/4, 62a/8, 62b/8, 62b/9,
 63a/11, 63a/3, 63a/9,
 63b/1, 63b/5, 63b/6, 64a/1,
 64a/11, 64a/8, 65a/10, 65a/3,
 65a/4, 65a/5,
 65a/7, 65a/9, 65b/2, 65b/9,
 66a/10, 66a/5, 66a/7, 66b/3,
 66b/4, 66b/5,
 66b/9, 67b/2, 67b/8,
 68a/10, 68a/11, 68a/2, 68a/4,
 68a/5, 68a/6, 68a/7,
 68a/8, 68a/9, 68b/6, 68b/9,
 69a/2, 69a/9, 69b/1, 69b/4, 69b/5,
 69b/7,
 69b/9, 6a/4, 6a/5, 6b/10,
 6b/11, 6b/7, 6b/9, 70a/3, 70a/5,
 70b/1,
 70b/4, 70b/5, 70b/8, 71a/1,
 71a/2, 71a/5, 71a/7, 71a/9, 71b/1,
 71b/10,

71b/11, 71b/2, 71b/5,
 71b/6, 71b/8, 71b/9, 72a/1, 72a/9,
 72b/1, 72b/10,
 72b/3, 72b/5, 72b/8,
 73a/11, 73a/9, 73b/1, 73b/10,
 73b/3, 73b/5, 73b/6,
 73b/7, 73b/8, 75a/1, 75a/3,
 75a/4, 75a/6, 75a/7, 75a/8, 75a/9,
 75b/1,
 75b/8, 76a/1, 76a/10,
 76a/11, 76a/3, 76a/5, 76a/6,
 76a/7, 76a/9, 76b/1,
 76b/11, 76b/2, 76b/5,
 76b/9, 77a/5, 77a/7, 77a/9, 78a/3,
 78b/1, 78b/8,
 78b/9, 79a/1, 79a/11,
 79a/2, 79a/3, 79a/4, 79a/5, 79a/7,
 79a/8, 79a/9,
 79b/3, 79b/6, 7a/1, 7a/5,
 7a/6, 7a/9, 7b/1, 7b/2, 7b/4, 7b/5,
 7b/6, 80a/1, 80a/10, 80a/2,
 80a/4, 80a/5, 80a/7, 80a/8, 80a/9,
 80b/10,
 80b/11, 80b/6, 80b/8,
 81a/10, 81a/2, 81a/3, 81a/9,
 81b/10, 81b/2, 81b/3,
 81b/6, 81b/7, 81b/8, 81b/9,
 82a/10, 82a/11, 82a/4, 82a/6,
 82a/7, 82a/8,
 82a/9, 82b/11, 82b/3,
 82b/5, 82b/6, 82b/7, 82b/8, 82b/9,
 83a/1, 83a/4,

83a/6, 83b/1, 83b/10,
83b/11, 83b/2, 83b/3, 83b/5,
83b/6, 83b/7, 83b/8,
83b/9, 84a/1, 84a/3, 84a/4,
84a/5, 84a/7, 84b/10, 84b/11,
84b/2, 84b/3,
84b/5, 84b/7, 85a/1,
85a/10, 85a/2, 85a/3, 85a/4,
85a/6, 85a/9, 85b/1,
85b/3, 85b/5, 85b/8, 85b/9,
86a/1, 86a/3, 86a/4, 86a/5, 86a/8,
86a/9,
86b/10, 86b/5, 86b/6,
86b/8, 86b/9, 87a/2, 87a/3, 87a/4,
87a/9, 87b/1,
87b/11, 87b/9, 88a/11,
88a/2, 88a/6, 88b/10, 88b/5,
88b/7, 89a/2, 89a/4,
89a/5, 89a/6, 89b/1,
89b/11, 89b/2, 89b/3, 8a/3, 8a/7,
8b/1, 90a/1,
90a/11, 90a/2, 90a/3, 90a/4,
90a/9, 91a/1, 91a/3, 91a/7,
91b/10, 91b/3,
91b/4, 91b/7, 91b/9, 92a/3,
92a/4, 92a/5, 92a/8, 93b/1, 93b/2,
93b/5,
94a/4, 94a/6, 94a/8, 94a/9,
94b/1, 94b/4, 94b/5, 95a/1, 95a/6,
95a/7,
95b/10, 95b/11, 95b/3,
96b/11, 96b/3, 96b/7, 96b/9,

97a/2, 97a/5, 97a/6,
97a/8, 97b/10, 97b/11,
98a/2, 98b/11, 98b/4, 98b/5,
98b/8, 99a/1, 99a/2,
99a/3, 99a/4, 99a/9,
99b/10, 99b/2, 99b/4, 99b/8,
99b/9, 9a/10, 9a/3,
9a/4, 9a/6, 9b/1, 9b/2,
9b/3, 9b/4, 9b/6, 9b/7
taķı o. 63a/6
o. cihān 53b/10
taķı o. tigma bir nerse ūze
82b/8
o. turur 4a/9
o. vaķtġa tegrŭ kim 96b/9
o. vaķtın kim 100a/6,
100a/8, 101b/3, 101b/4, 101b/5,
102a/10, 102a/6, 102a/7, 102a/8,
102b/8, 103a/11, 103a/3,
103a/6, 103a/9, 103b/5, 103b/8,
104a/5, 104a/8, 104b/2,
104b/4, 104b/5, 105a/10,
105b/11, 105b/3, 105b/4, 105b/5,
105b/6, 106a/1, 106a/2,
106a/4, 108b/1, 10b/1,
110a/5, 111a/11, 111b/4, 111b/5,
114b/5, 115a/11, 115b/8,
115b/9, 12b/10, 12b/3,
12b/5, 12b/7, 13a/6, 13a/8, 13a/9,
16a/10, 16a/4,
16a/5, 17a/11, 17a/4, 18a/2,
19a/5, 19a/7, 19b/4, 20a/2,

22b/10, 22b/11,
22b/6, 24b/1, 24b/11,
24b/4, 25a/3, 25a/6, 26a/5, 26b/3,
28b/5, 29a/1,
29a/4, 2b/10, 2b/8, 31b/8,
32b/2, 32b/4, 33a/10, 33a/6,
33a/9, 33b/4,
34a/2, 34a/6, 38a/1, 39b/4,
39b/5, 39b/8, 3a/1, 3a/6, 41b/11,
41b/7,
41b/8, 42b/1, 42b/8, 43a/3,
44b/11, 46b/2, 46b/5, 46b/8,
48a/4, 4a/11,
4b/8, 50b/8, 52a/6, 52b/2,
52b/4, 52b/8, 53a/8, 53b/8,
54a/10, 54b/5,
55b/6, 56a/11, 56b/10,
56b/3, 56b/9, 57a/7, 59b/8, 5b/11,
5b/7, 5b/9,
60a/4, 63b/10, 64a/1,
64a/8, 64b/3, 65b/6, 65b/7, 66a/1,
66a/7, 69a/8,
69b/3, 6a/10, 6a/2, 6a/3,
6a/5, 6b/3, 6b/6, 71b/1, 72a/1,
72a/9,
73a/11, 73a/4, 73a/8,
73b/1, 73b/11, 74a/1, 74a/2,
74a/3, 74a/5, 74a/6,
74a/7, 74a/8, 74b/4, 74b/9,
75a/11, 76b/7, 77a/2, 77a/4,
77b/11, 78a/2,
78a/3, 78b/7, 79b/7, 7a/10,

7a/4, 7b/8, 80a/11, 80b/2, 80b/3,
80b/4,
80b/5, 81b/2, 82b/3, 83a/6,
84a/7, 85b/7, 86a/2, 87a/1, 88a/8,
89a/5,
8a/6, 8b/10, 8b/6, 90a/11,
90a/5, 90b/3, 91a/9, 92a/5,
92b/10, 93a/9,
93b/7, 94a/7, 95b/8, 96a/5,
96b/2, 96b/6, 96b/8, 97a/11,
97a/6, 97b/2,
98a/2, 98a/4, 98b/3,
99a/10, 99a/6, 99b/3, 99b/5,
99b/6, 99b/8, 99b/9,
9b/1, 9b/10, 9b/2, 9b/6
bî-hûş o. vaktın kim 97b/2
takı o. vaktın kim 12a/3,
36a/7, 89b/4
arınga : Ona.
a. 100b/11, 100b/2, 101a/7,
101b/3, 101b/5, 102a/10, 102b/3,
105a/9, 106b/9,
107a/8, 10b/9, 110b/7,
111b/3, 111b/4, 112a/5, 113a/10,
113a/2, 114b/7, 11a/6,
11b/4, 12a/10, 12a/11,
12a/2, 12a/3, 12b/9, 13a/6,
13b/10, 13b/5, 13b/6,
13b/8, 16b/4, 17a/7, 17a/9,
17b/7, 18a/9, 19b/6, 20a/10,
20a/2, 20a/3,
21a/3, 22b/3, 24a/10,

24b/6, 25a/8, 25b/10, 25b/7,
26a/1, 26a/5, 26b/2,
26b/3, 27a/1, 27a/10,
27a/4, 27a/7, 27a/9, 28a/4, 28a/5,
29b/5, 30a/9,
32b/6, 33b/4, 33b/5, 34a/2,
34b/3, 34b/9, 36a/10, 36a/3,
36a/9, 36b/2,
36b/4, 36b/6, 37b/2, 37b/6,
39a/2, 41a/7, 41a/8, 47a/4, 47a/5,
47a/6,
47b/11, 47b/2, 47b/8,
50b/4, 51b/3, 51b/9, 52a/1, 52b/2,
53b/1, 54b/10,
54b/4, 54b/5, 55b/6,
57b/10, 57b/8, 57b/9, 58a/10,
59b/9, 5a/9, 60a/6,
61a/8, 62a/8, 62b/5, 62b/7,
62b/8, 65b/10, 66a/1, 66a/11,
66a/3, 66b/1,
67a/7, 67b/1, 68a/2, 68a/4,
69a/10, 71b/9, 72b/1, 73a/6,
76a/1, 76a/5,
76a/6, 76b/7, 79a/11,
80a/1, 80a/6, 80a/8, 80a/9, 80b/6,
81a/11, 81a/3,
81b/8, 82b/4, 82b/5, 82b/6,
82b/7, 82b/8, 83a/5, 83a/7, 84a/3,
85a/4,
86b/7, 87a/3, 87a/6, 87b/5,
87b/8, 88a/8, 89b/7, 91a/9, 92a/1,
93b/3,

94a/6, 96a/2, 97a/11,
97b/5, 97b/8, 98a/1, 99a/1, 99a/2,
99a/4

arıgar : Ona.

a. 14b/1, 27a/8

a. karşı 15a/1

arığa tegrü kim: -e kadar.

a.+ ğa 43a/6

a.+ ğa tegi 77a/4

a.+ ğa tegrü kim 106a/9,
107a/8, 107b/7, 108b/5, 10b/6,
110a/3, 110b/3, 112a/1, 112a/9,

11a/11, 18b/7, 18b/8,
21a/5, 21b/4, 21b/5, 21b/9, 23b/6,
41b/8, 44a/5,

44b/3, 47b/10, 52b/9,
54b/11, 59b/9, 65b/11, 70a/7,
76b/7, 77a/9, 78a/2,

79b/8, 84a/7, 86b/1,
86b/10, 90a/10, 90b/3, 90b/8,
92a/5, 94a/9, 94b/10

a.+ ğa tegrü 105a/5, 46b/2,
48a/4, 6a/6, 79a/9

a.+ sı 100b/3, 10b/4, 15a/8,
22a/3, 25b/3, 26b/4, 35a/3, 36a/4,
6a/9,

71a/9, 73a/7, 79b/10, 90b/5

arıdan : Ondan.

a. 100b/2, 101a/10, 101b/3,
103a/9, 103b/8, 104a/1, 109a/5,
109b/8, 111a/6,

113a/1, 113a/2, 11a/5,

12b/2, 19b/3, 21a/4, 22b/2, 23b/4,
24b/7, 25a/1,
25a/2, 27a/5, 27b/2, 27b/3,
27b/5, 28b/7, 30a/6, 30a/8, 31a/1,
33a/11,
36b/7, 38a/3, 41a/7, 41a/8,
46a/11, 46a/5, 46b/8, 46b/9,
47a/5, 47b/3,
48a/11, 49b/6, 4a/3, 4a/9,
4b/10, 52a/1, 52a/3, 52b/10,
54a/7, 54b/4,
54b/5, 54b/6, 56a/2, 58a/7,
59b/10, 5a/1, 5a/4, 5b/6, 5b/7,
60b/9,
61a/11, 61a/6, 62a/6,
62b/5, 62b/8, 63b/6, 64a/6,
64b/11, 65b/11, 67a/4,
69a/11, 6a/11, 6b/4,
70b/10, 70b/9, 71b/9, 72a/4,
72b/6, 73a/4, 73a/5,
74a/10, 75a/11, 75a/2,
76a/5, 76b/8, 76b/9, 77a/1, 79b/2,
80a/2, 82b/1,
84a/4, 86b/8, 87a/10,
88a/5, 88b/10, 88b/5, 88b/6,
89a/10, 8a/1, 8a/2,
90a/3, 90a/8, 90b/7,
92a/10, 94b/1, 96a/3, 96b/10,
97b/10, 99a/10, 99a/6,
99a/7, 99b/11, 99b/8, 9b/7
a. bisre 102a/2, 51b/3,
57b/11, 58a/1, 78b/3, 88a/7,

99b/11
a. önğin 6b/2, 79b/8, 92b/6,
93a/7, 94a/2, 99b/1
a. sonğ 101b/11, 102a/1,
102a/8, 105a/1, 106b/1, 108a/10,
108b/5, 110a/6, 110a/8,
12b/9, 15b/3, 17a/9, 19b/3,
22b/3, 24a/8, 26a/10, 26b/10,
26b/2, 26b/5,
26b/6, 28b/4, 31b/6, 34a/8,
34b/3, 34b/6, 35a/1, 36a/4, 36a/9,
36b/1,
37a/2, 38b/5, 41b/10,
42a/2, 42b/10, 42b/11, 45b/7,
48a/2, 4a/10, 4a/9,
4b/3, 52b/10, 52b/4,
56a/10, 57a/10, 57b/2, 59b/5,
60b/10, 66b/6, 67b/6,
6a/1, 6a/7, 70b/11, 70b/3,
72a/10, 73a/6, 75a/7, 75a/8,
75b/6, 75b/9,
76b/2, 76b/3, 76b/4, 77b/2,
77b/6, 78a/6, 78b/9, 79a/10,
79a/7, 79a/8,
79b/3, 7a/6, 81b/5, 83a/4,
87a/4, 87b/10, 87b/4, 88b/3,
88b/9, 8a/10,
8a/5, 8b/10, 8b/9, 91b/11,
94b/9, 95a/9, 96a/4, 98a/1,
98a/10, 9b/9
fecri-kāzib a. sonğ 18a/8
a. sonğra 110a/9, 25b/3,

37a/1, 37a/9, 5b/11, 61b/4, 6a/1,
72b/1, 7a/6
anı : Onu.
a. 100a/3, 100a/7, 100a/8,
100b/3, 101a/1, 101a/11, 101a/8,
102a/8, 103a/7,
103b/4, 105a/1, 105a/3,
106a/2, 106a/9, 106b/11, 107b/8,
107b/9, 108b/4, 108b/5,
109a/10, 10a/11, 10a/3,
10a/7, 10b/7, 10b/9, 110a/1,
110a/2, 110a/7, 110b/2,
111a/2, 111a/4, 111a/9,
111b/4, 111b/6, 112a/6, 113a/9,
113b/1, 114a/11, 114b/7,
115b/10, 115b/11, 115b/8,
11a/4, 11b/1, 11b/2, 12a/10,
12b/9, 13a/5, 14b/6,
15a/5, 15b/3, 15b/4, 16a/3,
16b/6, 17b/1, 17b/2, 18a/6,
19a/10, 19b/2,
20a/3, 20b/10, 20b/4,
22a/7, 22b/3, 22b/4, 22b/5, 23a/7,
23b/4, 24a/10,
24a/2, 24b/10, 24b/7,
25a/10, 25a/3, 25b/2, 25b/4,
25b/8, 26a/10, 26b/10,
26b/2, 27a/4, 27a/8,
27b/10, 27b/8, 27b/9, 28a/1,
28a/3, 28a/9, 28b/4,
28b/5, 28b/6, 29a/10,
29a/3, 29a/4, 29a/9, 29b/7, 31b/9,

32a/3, 32a/5,
32a/7, 32b/11, 32b/3,
32b/4, 32b/6, 32b/7, 33a/4, 33b/4,
34b/1, 34b/2,
35b/2, 35b/4, 35b/5, 36a/1,
37a/6, 37a/8, 38a/11, 39a/6,
39b/4, 40b/9,
41a/2, 41b/7, 41b/9, 42b/3,
44a/10, 44a/11, 44a/9, 44b/11,
44b/3, 45a/1,
45a/9, 46a/11, 46a/8,
46b/3, 47b/6, 47b/7, 48a/11,
48b/1, 48b/2, 48b/9,
49b/5, 49b/8, 4a/6, 4b/7,
50b/11, 50b/2, 50b/7, 52a/9,
52b/6, 53a/1,
54a/10, 54a/11, 54a/7,
54b/6, 55b/5, 57a/2, 57a/7, 57a/8,
57b/1, 57b/10,
57b/11, 57b/7, 58b/10,
58b/5, 58b/7, 59a/6, 59b/1, 61a/5,
61a/7, 61b/10,
62a/6, 63a/11, 63a/3,
64b/1, 65a/7, 65b/8, 66a/11,
67a/11, 69a/1, 69a/2,
69a/8, 69b/1, 69b/11,
70a/4, 70a/7, 70a/8, 70b/4, 71a/6,
71b/2, 72a/11,
72b/10, 72b/2, 73a/1,
73a/6, 74b/6, 74b/7, 74b/8,
75a/10, 75b/11, 75b/2,
75b/5, 75b/7, 76a/11,

77b/10, 77b/7, 77b/9, 78a/1,
78a/2, 79a/1, 79a/10,

79a/5, 79a/7, 79b/1, 79b/6,
7a/9, 7b/10, 7b/3, 7b/8, 7b/9,
80a/5,

80a/6, 81a/2, 81b/4, 81b/5,
81b/6, 82a/2, 83b/1, 83b/9,
84a/10, 84a/3,

84b/6, 85a/10, 85a/9,
85b/4, 86a/4, 86b/2, 87a/6, 88a/7,
88b/6, 89a/2,

89b/6, 8a/5, 8a/8, 8b/3,
8b/4, 90a/5, 90b/11, 91a/3, 91a/4,
91a/5,

91b/6, 91b/8, 92a/1, 92a/4,
92a/6, 92b/2, 92b/3, 92b/4, 93a/1,
93a/3,

93a/4, 93a/8, 93b/11,
93b/4, 95b/10, 95b/5, 96a/3,
97a/5, 97a/9, 97b/11,

97b/2, 97b/4, 97b/6, 97b/9,
98a/2, 98a/6, 98b/7, 98b/8, 99a/1,
99b/4,

99b/6, 9b/10, 9b/3

anıng : Onun.

a. 100a/3, 100a/4, 100a/8,
100b/1, 100b/10, 100b/3, 100b/4,
100b/9, 101a/1,

101a/10, 101a/2, 101a/8,
101b/10, 101b/11, 101b/3, 101b/4,
103a/10, 103a/11, 103a/8,

104a/6, 104b/9, 106b/6,

109b/8, 109b/9, 10a/1, 10b/10,
10b/7, 10b/8, 110a/2,

111a/3, 111a/7, 111a/9,
111b/6, 112b/11, 112b/4, 112b/9,
113a/11, 113a/4, 113b/1,

113b/8, 114a/8, 114b/5,
115a/10, 115b/10, 115b/3, 115b/5,
11a/5, 11b/7, 11b/8,

11b/9, 12a/5, 13a/7, 14a/4,
14a/7, 15a/11, 15b/2, 15b/7,
16a/7, 16b/5,

16b/7, 17a/8, 17b/2, 17b/3,
17b/9, 18a/9, 18b/11, 18b/7,
19a/4, 19a/8,

19a/9, 19b/10, 19b/9,
20a/1, 20b/3, 20b/5, 20b/8, 21a/2,
21a/7, 22a/8,

22b/2, 22b/9, 23a/1, 23a/4,
23a/5, 23b/1, 23b/6, 23b/7, 23b/9,
24a/11,

24b/11, 24b/9, 25a/3,
25b/5, 25b/8, 25b/9, 26a/4, 26a/7,
27a/10, 27a/3,

27a/4, 27b/1, 27b/3, 27b/4,
28a/5, 28a/6, 28b/3, 28b/7, 28b/8,
29b/1,

29b/5, 29b/8, 2a/2, 30a/4,
30b/1, 30b/8, 31a/2, 31b/8, 32a/8,
32b/8,

32b/9, 33a/11, 33a/4,
33b/3, 33b/7, 33b/9, 34a/9, 34b/4,
35a/1, 35a/2,

35b/6, 36a/10, 36b/11, 71b/10,
 36b/2, 37a/4, 37b/1, 37b/11, 71b/6, 72a/2, 72b/3, 72b/4,
 37b/3, 38a/10, 38a/3, 72b/8, 73a/9, 73b/4, 74a/11,
 39a/4, 39a/5, 39b/3, 3a/6, 74a/4, 74b/3,
 3a/8, 3b/4, 3b/6, 3b/8, 40a/1, 74b/8, 75a/2, 75a/3, 75a/8,
 40a/9, 75b/1, 75b/11, 75b/6, 75b/9,
 40b/4, 40b/9, 41a/9, 41b/5, 77a/5, 77b/3,
 41b/6, 44a/5, 44a/9, 44b/1, 45a/1, 77b/9, 78a/2, 78a/6,
 45b/5, 78b/10, 78b/6, 79a/2, 79a/3,
 45b/8, 46a/6, 46b/1, 79a/4, 79a/8, 7a/6,
 47a/10, 47a/6, 47b/1, 47b/4, 7b/10, 7b/2, 7b/4, 7b/9,
 47b/6, 47b/8, 48a/9, 80a/1, 80a/8, 80a/9, 80b/1,
 48b/10, 49a/1, 49a/2, 80b/11, 80b/2,
 49b/8, 4a/1, 4a/5, 4a/7, 4a/9, 80b/7, 80b/8, 81a/5, 81a/9,
 4b/1, 4b/2, 81b/1, 81b/3, 81b/9, 82a/11,
 50a/7, 50a/9, 52a/5, 52a/7, 82b/10, 82b/3,
 53a/2, 53a/9, 54a/9, 54b/7, 54b/9, 83a/11, 83a/3, 83a/9,
 55a/7, 83b/8, 83b/9, 84a/1, 84a/4, 84a/5,
 55b/5, 55b/8, 56a/5, 57a/4, 84a/6, 84b/10,
 57b/2, 58a/10, 58a/8, 59a/8, 5a/1, 84b/5, 84b/6, 85a/7, 85b/2,
 5a/6, 86a/1, 86a/10, 86a/6, 86b/1,
 5b/4, 60a/5, 60b/5, 61a/6, 86b/9, 87a/11,
 61a/7, 62a/2, 62a/6, 62b/6, 87a/2, 87a/4, 87b/10,
 63a/10, 63b/7, 87b/11, 87b/2, 87b/5, 87b/6,
 64a/8, 64b/11, 65a/3, 87b/8, 88a/6, 88b/2,
 65b/10, 65b/3, 66a/3, 66b/11, 88b/7, 89a/10, 89b/5, 8a/7,
 66b/3, 67a/1, 67a/2, 8b/4, 8b/6, 90a/2, 90a/4, 90a/9,
 67a/5, 67a/6, 67b/1, 90b/11,
 67b/10, 67b/11, 67b/6, 67b/7, 90b/3, 90b/8, 90b/9, 92a/6,
 67b/9, 68a/2, 68a/4, 92a/7, 92a/8, 92b/4, 93a/4, 93a/5,
 68a/6, 68a/8, 68b/1, 68b/8, 93b/11,
 69b/1, 69b/3, 69b/8, 70b/6, 71a/9, 93b/2, 93b/5, 93b/8, 94a/4,

94a/8, 94b/2, 94b/5, 94b/6,
95a/10, 95a/7,
95b/2, 96b/3, 96b/4, 96b/9,
97a/1, 97a/5, 98a/10, 98a/11,
98a/6, 98b/4,
98b/6, 99a/1, 99a/5, 99b/4,
99b/7, 9a/4, 9b/3

A. 24a/6

anlar : Onlar.

a. 100a/1, 100a/3, 100a/5,
100a/6, 100b/1, 100b/10, 100b/11,
100b/2, 100b/5,
100b/6, 100b/8, 101a/2,
101b/7, 102a/2, 102a/4, 102a/6,
102a/7, 102b/10, 102b/2,
102b/8, 102b/9, 103a/3,
103b/2, 103b/5, 104a/1, 104a/10,
104a/2, 104a/3, 104a/4,
104a/6, 104b/1, 104b/11,
104b/2, 104b/4, 104b/8, 105a/1,
105a/11, 105a/3, 105a/4,
105b/6, 105b/9, 106a/10,
106a/3, 106a/7, 106b/1, 106b/2,
106b/3, 106b/4, 106b/5,
107a/5, 107b/10, 107b/4,
107b/5, 107b/6, 107b/8, 107b/9,
108a/1, 108a/10, 108a/11,
108a/2, 108a/5, 108b/10,
108b/11, 108b/6, 108b/7, 109a/3,
109a/4, 109a/6, 109b/1,
109b/11, 109b/3, 109b/6,
109b/7, 109b/9, 10b/10, 10b/3,

10b/8, 110a/9, 110b/10,
110b/3, 111a/1, 111a/11,
111b/10, 111b/4, 112a/1, 112a/2,
112a/4, 112a/9, 112b/1,
112b/10, 112b/11, 112b/7,
112b/8, 112b/9, 113a/11, 113a/2,
113a/6, 113a/8, 113b/10,
113b/11, 113b/6, 113b/9,
114a/1, 114a/10, 114a/6, 114b/5,
114b/8, 114b/9, 115a/10,
115a/8, 115a/9, 115b/11,
115b/2, 115b/3, 115b/4, 115b/6,
115b/7, 115b/9, 116a/1,
11a/2, 11b/10, 11b/5,
11b/6, 11b/7, 12a/10, 12a/11,
12a/4, 12a/5, 12b/3,
13b/7, 14b/1, 14b/5, 14b/7,
15a/10, 15a/11, 15a/2, 15a/6,
15b/3, 15b/4,
15b/5, 15b/6, 16a/3, 16a/5,
16a/6, 16a/7, 16b/10, 16b/2,
16b/3, 16b/6,
16b/7, 16b/8, 16b/9, 17a/5,
17a/6, 17b/4, 17b/6, 18a/10,
18a/3, 18a/4,
18b/6, 18b/8, 19b/7, 20a/5,
20b/4, 20b/8, 21a/6, 21a/7, 21a/8,
21b/6,
21b/7, 21b/9, 22a/9, 22b/3,
23a/9, 24a/2, 24a/7, 24b/4,
25a/11, 25a/3,
25a/4, 25b/2, 25b/5, 25b/6,

26a/3, 26a/4, 26b/10, 26b/9,
 27a/2, 27b/1,
 28a/1, 28a/2, 28a/3, 28a/5,
 28a/6, 28a/7, 28a/8, 28a/9, 28b/4,
 29b/7,
 2a/4, 2a/5, 2b/1, 2b/2,
 2b/5, 2b/6, 2b/9, 30a/2, 30a/7,
 30b/2,
 30b/3, 31a/3, 31a/8, 31b/1,
 31b/3, 31b/6, 31b/9, 34a/10,
 34a/11, 35a/10,
 35a/11, 35a/5, 35b/10,
 35b/7, 35b/8, 35b/9, 36a/2, 36b/1,
 36b/10, 36b/11,
 36b/9, 37a/10, 37a/2,
 37a/3, 37a/4, 37a/9, 37b/10,
 37b/7, 38a/10, 38a/5,
 38a/6, 38a/7, 38a/8, 38a/9,
 38b/10, 38b/6, 38b/7, 39a/1,
 39a/3, 39a/4,
 39a/7, 3a/3, 3a/4, 3a/7,
 3b/2, 40a/10, 40a/3, 40a/5, 40b/3,
 40b/9,
 41b/3, 42a/11, 42a/7,
 42a/9, 42b/7, 43a/1, 43a/11,
 43a/4, 43a/8, 43a/9,
 43b/11, 43b/3, 43b/4,
 43b/5, 43b/7, 44a/1, 44a/2, 44a/3,
 44a/8, 44b/10,
 44b/2, 45a/6, 45b/10,
 45b/3, 45b/7, 46a/1, 46b/10,
 46b/11, 46b/6, 47b/3,

47b/8, 47b/9, 48a/2, 48a/3,
 48a/5, 48a/6, 48a/8, 48b/6, 48b/7,
 49a/1,
 49a/11, 49b/11, 49b/2,
 4a/1, 4a/3, 4a/4, 4a/6, 4a/7,
 50a/4, 50a/6,
 50b/1, 50b/10, 50b/3,
 50b/5, 50b/9, 51a/11, 51a/9,
 51b/8, 52a/1, 52a/11,
 52a/3, 52a/8, 52b/11,
 52b/5, 52b/7, 53a/1, 53a/10,
 53a/11, 53a/3, 53a/4,
 53a/5, 53a/6, 53a/8, 53b/2,
 53b/4, 53b/5, 53b/8, 54a/11,
 54a/6, 55a/2,
 55a/6, 55a/9, 55b/6, 56a/3,
 56a/5, 56a/8, 56b/2, 56b/3, 56b/6,
 57a/1,
 57a/7, 58a/11, 58a/6, 58a/7,
 58b/4, 58b/5, 59a/9, 59b/11,
 59b/2, 59b/4,
 59b/6, 59b/9, 5a/5, 5a/6,
 5b/3, 5b/4, 5b/7, 60a/10, 60a/6,
 60a/9,
 60b/3, 60b/5, 60b/6, 60b/7,
 60b/8, 61a/3, 61a/6, 61a/9,
 61b/11, 61b/3,
 62b/2, 62b/5, 63a/2, 63a/4,
 63b/1, 64a/9, 64b/2, 64b/3, 65a/9,
 66a/1,
 66a/5, 66a/6, 66b/10,
 66b/11, 67a/1, 67a/3, 67a/8,

67b/1, 67b/10, 67b/11,
67b/2, 67b/6, 67b/8, 68a/3,
68a/6, 68a/7, 68b/10, 68b/11,
68b/4, 68b/9,
69a/3, 69a/4, 69a/5, 69b/2,
69b/3, 6b/1, 6b/10, 70a/10,
70a/11, 70a/2,
70a/3, 70a/9, 70b/1, 70b/3,
70b/4, 70b/7, 71a/10, 71a/11,
71a/4, 71a/7,
71a/8, 71b/1, 71b/6, 71b/7,
72a/11, 72a/3, 72a/8, 72b/2,
73a/10, 73a/3,
73a/7, 73b/1, 73b/6, 74a/6,
74b/10, 74b/11, 74b/9, 75a/7,
75b/2, 75b/5,
75b/7, 76a/1, 76a/11,
76b/1, 76b/3, 76b/8, 77a/1, 77a/4,
77a/5, 77a/7,
77b/2, 77b/6, 78a/10,
78a/2, 78a/3, 78a/4, 78a/6, 78a/9,
78b/3, 78b/5,
78b/6, 78b/7, 79a/10,
79b/10, 79b/5, 7a/2, 7a/4, 7a/8,
80a/2, 81a/1,
81a/10, 81b/1, 81b/7,
81b/8, 82a/3, 82a/4, 83a/2, 83a/8,
83b/1, 83b/11,
83b/3, 83b/6, 84a/8, 84b/9,
85a/8, 85b/2, 85b/3, 86a/11,
86a/8, 86b/1,
86b/4, 86b/5, 87a/5, 87b/3,

87b/6, 88a/10, 88a/11, 88a/8,
88a/9, 88b/1,
88b/8, 89b/1, 89b/5, 89b/8,
89b/9, 8a/10, 8a/5, 8a/7, 8b/10,
8b/4,
8b/5, 8b/6, 90a/10, 90a/7,
90a/8, 90a/9, 90b/1, 90b/10,
90b/11, 90b/7,
91a/6, 91a/7, 91a/9, 91b/4,
91b/8, 92b/4, 92b/6, 93a/5, 93b/1,
93b/10,
93b/3, 94a/1, 94a/10,
94a/9, 94b/10, 94b/11, 94b/5,
94b/6, 94b/9, 95a/2,
95a/3, 95a/5, 95b/11,
96b/2, 96b/5, 96b/6, 96b/9, 97a/5,
97b/10, 97b/7,
98a/10, 98a/3, 98a/9,
98b/10, 98b/11, 98b/2, 98b/7,
98b/8, 98b/9, 99a/1,
99a/8, 99b/1, 99b/6, 99b/9,
9a/2, 9a/6
sıkçağay a. 70b/8
a.+ ça 30b/7
a.+ da 48a/4
a.+ dın 100a/1, 103b/2,
106b/1, 107a/4, 107b/3, 109a/5,
10a/11, 10a/5, 10b/2,
110b/2, 112a/10, 112b/6,
113a/1, 113a/6, 114b/1, 114b/10,
114b/4, 115a/5, 115a/8,
115b/1, 115b/6, 12b/8,

13a/3, 13b/5, 14b/6, 15a/2, 15b/7,
16a/5, 16a/6,
19b/6, 24b/4, 25a/3, 25b/3,
26b/6, 30b/2, 31b/6, 32a/4, 34a/2,
34a/7,
35b/11, 35b/5, 36b/11,
37b/7, 38b/4, 39a/3, 40a/2,
41b/10, 42a/10, 42a/11,
42b/7, 43a/10, 43b/11,
43b/7, 43b/8, 44b/9, 45b/4, 46b/3,
49a/1, 51a/7,
51b/11, 51b/8, 52a/1,
52b/6, 53a/1, 53b/8, 54a/11,
54a/7, 54a/8, 54b/11,
55a/2, 56a/8, 56b/3, 57a/5,
57a/9, 57b/3, 60b/7, 61a/2, 61a/9,
61b/1,
63b/2, 63b/9, 64a/1, 64b/6,
65a/1, 65a/2, 66a/1, 66b/6,
67a/10, 67a/3,
67a/9, 67b/4, 68b/1, 68b/6,
69a/6, 69b/4, 69b/9, 70a/2, 70a/4,
70a/8,
70b/3, 70b/8, 71a/7, 71a/9,
71b/1, 73b/6, 74a/6, 75a/2, 75b/8,
76b/5,
79b/8, 81a/10, 86b/1,
87a/9, 87b/4, 88b/11, 8a/4, 8a/9,
91b/10, 93b/2,
93b/6, 94b/7, 96b/8, 96b/9,
98b/11, 99b/1, 99b/11, 99b/5,
9a/7

a.+ dın bisre 106b/7
a.+ dın sorıg 100a/11, 75b/4
a.+ ğa 100a/3, 100a/4,
100a/7, 100b/10, 100b/9, 101a/3,
101b/7, 101b/9, 102a/6,
102a/8, 102b/10, 102b/11,
102b/9, 103b/5, 104a/4, 104b/8,
105a/4, 105b/11, 106b/5,
108a/1, 108a/9, 109a/3,
109b/7, 109b/8, 10b/1, 10b/8,
10b/9, 111a/10, 111a/2,
112a/1, 112a/8, 113a/2,
113a/8, 113b/1, 113b/2, 113b/8,
114a/1, 114a/3, 114a/6,
114b/10, 114b/11, 114b/2,
114b/3, 114b/5, 114b/6, 115b/3,
115b/4, 115b/6, 11a/10,
11b/10, 12a/10, 13a/3,
14a/2, 14b/2, 14b/5, 15a/10,
15b/4, 16a/10, 16a/7,
16b/7, 16b/8, 18a/5, 19b/7,
20a/10, 20a/7, 20a/9, 20b/4,
21b/2, 21b/9,
22a/11, 22a/4, 22a/6, 22a/8,
23b/2, 23b/6, 23b/8, 24a/7, 24b/5,
24b/9,
25b/3, 26b/10, 28a/2,
28a/8, 2a/3, 2a/4, 2b/10, 2b/4,
2b/7, 2b/8,
30a/3, 30b/5, 31a/1,
31a/10, 31a/8, 31b/3, 31b/4,
34a/11, 35b/10, 35b/11,

35b/9, 36b/9, 37a/5, 38a/7, 38b/3, 39a/6, 3a/1, 3b/10, 3b/9, 41a/9,
 41b/2, 41b/3, 42b/6, 42b/7, 43a/2, 43a/4, 43a/8, 43b/3, 43b/4, 43b/6,
 43b/7, 43b/8, 43b/9, 44a/1, 44a/2, 44a/3, 44a/4, 44a/8, 44a/9, 45a/3,
 45b/1, 45b/7, 46b/1, 46b/2, 46b/3, 46b/5, 46b/9, 47a/10, 47a/11, 47a/3,
 47a/9, 47b/10, 48a/1, 48a/3, 48a/5, 48a/7, 49a/1, 49a/5, 4a/1, 4b/6,
 50a/1, 50b/2, 50b/6, 51a/10, 51b/10, 51b/11, 51b/7, 52a/2, 52a/5, 52b/2,
 52b/4, 52b/6, 53a/2, 53b/7, 54a/1, 54a/10, 54a/2, 56b/3, 58a/3, 58a/4,
 58a/5, 58a/6, 58b/5, 58b/6, 59a/4, 59b/6, 60a/9, 60b/10, 60b/7, 61a/1,
 61a/6, 61b/3, 62b/1, 62b/3, 63b/10, 63b/4, 63b/6, 63b/9, 64b/1, 64b/7,
 65a/4, 66b/6, 66b/9, 67a/1, 67a/3, 67a/4, 67b/2, 67b/8, 68b/2, 6b/2,
 70b/1, 70b/11, 71a/10, 71a/11, 71a/7, 71b/5, 73a/8, 74a/6, 74b/11, 74b/8,
 75a/1, 75a/10, 75a/11, 75b/11, 76a/11, 76b/11, 76b/3, 77a/4, 77a/6, 77a/9,
 77b/1, 77b/11, 78a/1, 78b/2, 7a/3, 7a/8, 80a/3, 81a/1, 81a/10, 83a/3,
 83a/5, 83a/8, 83b/3, 84a/7, 84b/2, 85b/2, 85b/4, 86a/9, 86b/8, 87a/11,
 87b/4, 88a/8, 88a/9, 88b/9, 89b/4, 8a/10, 8a/6, 8a/7, 8b/1, 90a/1,
 90a/10, 90a/11, 90b/4, 90b/7, 90b/9, 91b/1, 91b/6, 93b/1, 94b/4, 95a/2,
 95a/3, 95a/4, 95a/5, 95a/6, 96b/2, 97a/4, 98a/9, 98b/1, 98b/10, 98b/7,
 98b/9, 99a/10, 99b/1, 99b/10, 99b/2, 99b/3, 99b/4, 99b/8, 9b/1, 9b/2,
 9b/6
 a.+ ġa mu 101b/10, 101b/11
 a.+ ı 12b/3
 a.+ inġ 11b/7, 12a/5, 26a/2
 a. mu 91b/1
 a.+ ni 100a/9, 101a/1, 101a/3, 101a/7, 101b/8, 101b/9, 102a/3, 103b/1, 103b/7,
 103b/8, 104b/7, 104b/8, 105a/5, 105b/3, 105b/5, 106a/11,

106a/4, 106a/7, 106b/2,
 106b/3, 106b/5, 106b/7,
 108b/2, 109a/6, 109a/9, 10a/4,
 110a/8, 110b/1, 110b/5,
 111a/9, 112a/11, 112a/6,
 112b/6, 112b/9, 113b/6, 113b/8,
 114b/1, 114b/2, 115a/10,
 115b/9, 13b/7, 16b/8,
 18b/4, 18b/5, 18b/7, 20b/5, 20b/7,
 22b/11, 22b/6,
 22b/7, 24a/6, 25a/7, 26a/2,
 26a/3, 26b/5, 26b/6, 2b/2, 30b/4,
 30b/7,
 31b/2, 31b/4, 31b/7, 31b/8,
 34a/10, 35b/10, 39a/10, 39b/2,
 3a/3, 40a/2,
 40a/3, 40b/11, 41a/1,
 42a/4, 43a/4, 43b/2, 44b/4, 45a/2,
 45a/3, 45b/4,
 47b/10, 47b/11, 47b/9,
 48a/7, 48a/8, 49a/5, 50a/4, 50a/5,
 51a/10, 51a/4,
 51b/1, 51b/4, 51b/6, 51b/8,
 52a/11, 52a/2, 52a/4, 52a/5,
 52b/2, 52b/6,
 52b/8, 53a/3, 53b/7, 54b/9,
 55a/1, 55a/4, 55a/8, 55a/9, 56a/3,
 58a/3,
 58a/5, 58a/7, 59b/6,
 60b/11, 60b/9, 61b/7, 62a/1,
 62a/11, 62b/1, 62b/2,
 62b/5, 62b/6, 64b/10,

65a/7, 65a/8, 68b/6, 68b/7, 69a/1,
 69a/6, 69b/1,
 69b/6, 70a/2, 75b/2, 75b/3,
 75b/8, 76b/2, 77b/1, 77b/10,
 77b/2, 78a/10,
 78a/3, 78b/2, 78b/3, 78b/5,
 79b/11, 79b/7, 81a/8, 81b/5,
 82b/4, 83a/7,
 84b/3, 84b/9, 85a/9,
 87a/10, 89b/3, 90a/11, 91a/11,
 91b/5, 92b/4, 93b/10,
 93b/5, 94b/10, 94b/5,
 95a/1, 96b/9, 98a/2, 98b/10,
 98b/3, 99a/6, 99b/11,
 99b/7, 9a/3
 a.+ nīṅ 101a/4, 102a/7,
 102b/11, 102b/9, 103b/1, 104a/3,
 104b/10, 104b/7, 106a/10,
 106a/3, 106b/11, 107a/1,
 107b/9, 108a/2, 108b/2, 109b/8,
 10a/5, 10b/2, 110b/4,
 110b/5, 111b/6, 114a/1,
 115a/9, 13a/2, 13a/3, 14b/3,
 14b/4, 15b/5, 16a/6,
 17b/5, 20b/2, 20b/6, 21a/6,
 21b/2, 22a/8, 22a/9, 23a/4,
 25a/11, 25b/1,
 26a/3, 26b/7, 27a/6, 28a/8,
 31a/1, 33a/10, 33a/9, 34a/8,
 36b/5, 37a/4,
 39b/3, 3a/4, 3a/5, 3a/6,
 40b/3, 41a/11, 41b/5, 41b/6,

43b/2, 44a/11,
44b/11, 45b/11, 45b/6,
48a/10, 48b/6, 48b/7, 49a/10,
49a/7, 4a/3, 50b/10,
54b/3, 57a/10, 59b/10,
59b/7, 5b/3, 60b/11, 63a/6, 63b/8,
66b/7, 68b/7,
72b/9, 75a/10, 75a/7,
77a/2, 77b/6, 78a/1, 78b/2, 78b/3,
79b/10, 7a/3,
81b/1, 83a/4, 83b/1, 84b/1,
84b/2, 86a/7, 86b/5, 87a/5, 87a/7,
8a/6,
93b/4, 95a/6, 96a/8, 98a/9,
98b/2, 99b/5, 9a/3, 9b/1, 9b/7
a.+ nırŋ soŋını 93a/5

oldur - (bkz. oltur-) Oturmak.

oldurĝan: Oturan.

o.- ganlar 66a/4

o.- ĝanlar 115b/1, 55b/10,

56a/1, 56a/2

o.- up 56b/10

oltur - (bkz. oldur-) Oturmak.

o.- ĝanlar 112a/6

o.- ĝay men 88b/8

o.- maĝıl 79b/9

o.- maŋĝ 94a/5

o.- maŋĝız 59b/9

o.- maĝĝa 115a/7

o.- urŋ 112a/6, 115a/7

o.- up 45a/6

on On (Sayı)

o. 111a/5, 19a/7, 23a/10,
64b/6, 6b/4, 71b/10, 97a/9, 99a/6,
99a/7

o.+ ı 87b/5

ona - Saymak, itaat etmek.

o.- maz 108b/9

onĝalt - İyileştirmek.

o.- ur men 33b/8

o.- ur sen 74a/4

onĝar - Onarmak, düzeltmek,
yoluna koymak.

o.- dı 67a/6

o.- dılar 15b/5, 37a/1, 60a/9

o.- ĝandın 21b/3

o.- ĝanlar 2b/9

o.- ĝanlarınŋ 100a/6

o.- ĝıl 97a/10

o.- ırŋ 102b/7

onĝarmak: Düzeltme, dargınlığı
barıştırmak, işleri yoluna koyma.

o.- maĝ 21b/1, 22a/8,
57b/7, 58b/9

o.- maĝındın soŋĝ 94a/4

o.- mışındın soŋĝ 92a/3

o.- sa 17b/3, 78a/9, 78b/9,
90a/7

o.- sarŋız 22a/2, 59a/1

o.- salar 47b/11, 58b/9

onĝurĝa Omurga.

o.+ larırŋızdın turur 48b/8

ornat- Yerleştirmek,
saĝlamlaştırmak, imkan vermek,

tasarruf hakkı vermek, başına geçirmek, kadri yüce kılmak.

o.- madı miz 75b/2

o.- tuğ 75b/2

o.- tuğ 88b/2

orta Orta.

o. 111b/10, 7b/2

o. namāz: İkinci namazı.

o. namāznı 23b/11

o.+ raqı 71b/11

o. yaşlıg: Orta yaşlı.

o. yaşda 33b/2

o. yaşlıg 74a/2

ortaçalıg Mutedil, iktisatlı.

o. 70a/4

ortak Ortak, eş, şerik.

o. 85a/7, 87b/8

o. koş-: Ortak koşmak.

o. koşar siz 76a/11, 77b/10, 79b/3, 80b/6, 80b/8

o. koşarlar mu 101b/6

o. koşarlar 101b/6, 110b/7

o. koşgan: Müşrik, ortak koşan.

o. koşgan 21b/4

o. koşgandın 21b/6

o. koşganlar irmedük 76b/4

o. koşganlar 110a/10, 110b/10, 84a/3

o. koşganlardın irmedi 37a/11, 87b/7

o. koşganlardın irmes 35a/4

o. koşganlardın 108a/10, 108a/5, 108a/8, 108b/4, 11a/2, 13b/2, 76a/4, 83a/1

o. koşganlarğa 108b/6, 109a/11

o. koşganlarını 108b/1, 111a/7, 21b/5

o. koşmağay irdük 86a/11

o. koşmağaylar irdi 83a/1

o. koşmağ 50a/9, 86b/6

o. koşmak 105a/5, 18b/6

o. koşmasa miz 34b/9

o. koşsa 51b/3, 57b/11, 70b/5

o. koşsağız 90a/4

o. koşsalar irdi 81a/9

o. koştı 100a/11

o. koştılar 10a/5, 44b/10, 71a/11, 76b/3, 86a/11

o. koştunğuz 80b/10

o.+ lar 101b/5, 82a/4, 85b/2

o.+ lar kıldılar 82b/4

o.+ ları 85a/8

o.+ larıñız 76b/3

o.+ larıñıznı 101b/11

o.+ larımızğa 85a/5

o.+ larınga 85a/6, 85a/7

o. tururlar 47b/3

o. koşganlardın irmez men 80b/7

oruk Sınır, had, ölçü, hedef.

o. 32a/8

or(u)n 1. Makam, yer, mahal. 2. İçinde bulunulan hal, durum.

o.+ ı 37b/2

o.+ ında 73b/6, 94b/9, 97b/1

o.+ ındın 12b/6

o.+ ınğa 19a/4, 48a/10

o.+ unğuz 85a/3

o. 69b/2

o. kıl-: Yerleştirmek.

o. kılmaduk 75b/2

o.+ larda 39b/5

o.+ larındın 51a/7, 64b/11, 67a/11

orunluğ Sarsılmaz, sabit ve sağlam, kadri yüce, mertebesi yüksek.

o. 92b/11

osarığ Gafil.

o. 37b/6

ot 1. Cehennem ateşi, ateş. 2. Ot.

o. 106a/5, 109b/1, 16b/10, 19b/7, 21b/6, 31a/4, 31b/7, 3a/5, 41b/6,

44b/3, 47a/1, 70b/6,

76b/10, 84b/5, 8b/1, 8b/4, 90b/2

o.+ dın 16a/8, 38a/3, 3b/8, 40a/7, 44b/7, 60a/8, 67a/3, 88b/5, 90b/4

o. eyelere 21a/7, 26a/4, 28a/5, 39a/4, 5a/6, 90a/9, 91b/2

o. eyelerindin 66a/10

o.+ ğa 45a/8, 47b/8, 49b/5, 52a/2

o.+ ı 111a/3, 113a/10, 115a/3

o.+ ın 113b/8

o.+ ını 82a/11, 92a/7

o.+ nı 16b/7, 69b/11

o.+ nurğ 103b/4, 12b/10, 44b/1, 45a/8

o.+ nurğ tumduki 30b/3

otluk Ateşlik, yangın yeri.

o. 52a/1

ot(u)r - Oturmak.

o.- dı 115b/6

o.- dılar 43a/11

o.- maqları 115a/2

o.- unğ 108b/2

otuz Otuz(sayı).

o. 97a/8

oyna - Oynamak, eğlenmek.

o.- yur irdük 113b/2

o.- yurlar 81b/6, 95a/3

oyun Oyun, eğlence.

o. 69a/6, 69a/9, 77a/6, 79b/11, 91b/4

oz - Geçmek, öne geçmek, tekaddüm etmek.

o.- dı 107a/10

o.- dılar 106b/5

o.- madı 93b/8

ozuş - Yarış etmek, yarışmak.

o.- unğ 14b/8, 68a/10

öç İntikam, öç.

ö. al-: Öç almak, intikam almak.

ö. alduğ 96b/9

ö. almak 72b/6

ö. alur 72b/5

ö. eyesi irür 30a/3

ög - Övmek.

ö.- mek 75a/6, 78a/4, 91a/1

ö.- mekiğ 4b/2

öğren - Öğrenmek.

ö.- megen 7b/6

ö.- ürler 10b/7, 10b/8

öğret - Öğretmek, alıştırmak.

ö.- igli 63b/5

ö.- mesler 10b/6

ö.- ti 24a/1, 25a/8, 4b/3,

57b/5, 63b/6

ö.- tiğ 4b/5

ö.- tiğiz 63b/5

ö.- tim 74a/2

ö.- ür 13a/3, 15a/4, 15a/5,

29a/6, 33b/5, 43a/4

ö.- ür irdiğiz 36a/5

ö.- ür siz 63b/5

ö.- ürler 10b/5

öğrettil - Öğretilmek.

ö.- diğiz 81b/5

öğül - Öğülmek.

ö.- miş 27b/4, 59a/6

ö.- seler 45a/3

öğür 1. Topluluk, grup, kısım. 2.

İleri gelenlerin oluşturduğu topluluk. 3. Taraf, millet. 4. Nesil, kavim.

ö. 101a/2, 103a/1, 106a/1, 10a/11, 10b/2, 115a/5, 13a/1, 14a/6, 14b/6,

20b/1, 30b/6, 30b/7, 31b/6, 35a/9, 38a/4, 39b/5, 42a/3, 53a/7, 53b/8,

54a/7, 54b/8, 56b/3, 56b/5, 57b/3, 68a/10, 70a/4, 87a/7, 8a/4, 90b/3,

94a/8, 99a/5, 99b/5

ö.+ de 80b/11

ö.+ din 113b/4, 25a/5

ö.+ ge 103b/6, 105b/7, 37b/7, 42a/3, 83a/4, 90a/5

ö.+ i 35b/11, 69a/5, 89b/3

ö.+ i turur 14a/2

ö.+ ler 99a/6, 99b/11

ö.+ lerge 79b/4

ö.+ leri 84b/3, 84b/7

ö.+ ni 113b/4, 24a/11, 25a/5, 40a/2, 70b/2, 89b/8, 9a/1, 9a/10

ö.+ nünğ 103a/3, 105a/10

ö.+ ünğüz 103b/11

öğüt Öğüt, nasihat.

ö. 28a/4, 40b/7, 68a/5, 7a/10, 88a/7, 97b/5

ö. al-: Öğüt almak.

ö. alğay siz 87a/2

ö. alğaylar 106b/3, 89b/1,
96b/2

ö. alurlar 84b/2

ö. bir-: Öğüt vermek.

ö. birdim 94b/7

ö. birgen: Öğüt veren.

ö. birgen 92b/9

ö. birgenlerdin 89a/4

ö. birür men 92b/1

öğütle - Öğütlemek.

ö.- dim 93b/7

ö.- genlerni 93b/7

ö.- gil 52b/6

ö.- rıg 50a/4

ö.- yür 22b/9, 52a/7

ö.- yür siz 99b/5

öğütlen - Öğütlenmek.

ö.- ür 23a/1

ö.- ürler 53a/1

ök Mutlaka, kesinlikle.

ö. 13a/10, 13b/9, 14a/2,
27b/10, 36a/9, 5a/10, 5a/8, 61a/8,
82b/10

ökçe Ökçe, topuk, evlat.

ö.+ leriñiz 41a/4, 41b/4

ö.+ lerimüz 80a/4

ö.+ si 106a/1, 14/8, 41a/5

öksüz Büluğ çağına girmeden
babasını kaybetmiş çocuk, yetim.

ö. 86b/10

ö.+ ler 46a/8, 46b/9, 58b/7

ö.+ lerge 105a/8, 46a/7,

50a/10

ö.+ lerni 46b/2

ökün - Üzülmek, kaygılanmak,
endişe etmek.

ö.- di 98a/3

ö.- genler 68b/9

ö.- genlerdin 66b/3

ökünç Pişmanlık, hasret, özlem.

ö. 42b/3

ö.+ ler 16a/7

öl - Ölmek.

ö.- di 115a/8

ö.- di irse mü 41a/4

ö.- diler 115a/9, 15b/6,

37a/3

ö.- dürdi 103b/8

ö.- dürmediñiz 103b/7

ö.- megeyler irdi 42b/2

ö.- merñ 37b/11

ö.- merñiz 13a/8

ö.- mekindin 61a/8

ö.- miş 63a/10

ö.- mişinğizdin sonğra 6a/7

ö.- mişindin 26a/10

ö.- se 21a/6, 41a/6

ö.- serñiz 42b/4, 42b/5

ö.- ügse 63a/9

ö.- ünğ 24a/8, 39b/1

ö.- ür 87b/8

ö.- ür siz 89a/10

ö.- ürler 23a/9, 24a/2, 48a/5

öl Yumuşak, taze, yaş.

ö.+ din 79a/6
ölç - Ölçmek.
ö.- mek 88a/11
öldür - Öldürmek.
ö.- di 110b/5, 25a/8, 26a/10,
4a/9, 66a/11, 72b/3
ö.- diler 85b/3
ö.- düñg 74b/10
ö.- düñgüz 44b/4, 7b/9
ö.- dük 61a/5
ö.- gey men 66a/8
ö.- gey miz 96a/8
ö.- gil 45a/11, 96a/6
ö.- mediler 61a/5, 61a/7
ö.- menğ 49b/4, 72b/2,
86b/7, 86b/9
ö.- mek 42a/8
ö.- mekdin 18b/6, 21a/4
ö.- mekin 66a/11, 85a/8
ö.- mekleri 61a/3
ö.- meklerin 44b/1
ö.- mişinğ 66b/5
ö.- se 107a/8, 55a/10, 55b/4,
56b/2, 66b/4, 72b/2
ö.- serñg 66a/9
ö.- seler 104b/3
ö.- sem 66a/9
ö.- ü 98a/7
ö.- ünğ 105a/5, 108b/1,
109a/3, 109a/6, 110b/1, 111a/7,
18b/4, 18b/5, 18b/7,
52b/11, 55a/1, 55a/8, 6a/4

ö.- ülür 15a/7
ö.- ür 106a/4, 26a/6, 42b/3,
79a/7, 99a/3, 9a/1
ö.- ür men 26a/6
ö.- ür siz 41b/7, 9a/10, 9b/8
ö.- ürler 111a/7, 18b/4,
31b/2, 38b/8, 6b/11, 70b/2, 97a/7
ö.- ler 56a/3
öldürül - Öldürülmek, vefat
etmek.
ö.- di irse mü 41a/4
ö.- diler 43b/2, 45b/4
ö.- megey irdük 42a/7
ö.- megeyler irdi 42b/3,
43b/1
ö.- miş 17a/6, 63a/10
ö.- se 53b/1
ö.- serñgiz 42b/4, 42b/5
ö.- seler 66b/8
öldürüş - Çarpışıp vuruşmak.
ö.- geyler 18b/7
ö.- megey irdi 25b/2
ö.- megey siz 115a/6
ö.- megeyler irdi 25b/4
ö.- menğ 18b/6
ö.- meserñgiz 24b/3
ö.- seler 18b/7
ö.- sün 53a/10
ö.- ti 41a/8
ö.- tiler 45b/4
ö.- ünğ 18b/8, 24a/9, 53b/5
ö.- ür 30b/6

ö.- ürler 53b/4, 53b/5	44b/1,
öltür - Öldürmek.	48b/10, 52a/3, 54a/7,
ö.- ür 90a/11	56b/5, 59b/10, 61a/3, 63a/3,
ölüg Ölü.	66b/4, 67a/10, 71a/3,
ö. 85b/2, 92a/6	73b/2, 73b/6, 75b/4,
ö.+ din 32a/1, 82a/5	76a/10, 78a/6, 82a/1, 85a/2,
ö. irdi 84a/3	85b/4, 86a/3, 90a/4,
ö.+ ler 15a/8, 43b/2, 77b/2,	92a/10, 97b/8
83a/8	andın ö. 6b/2, 79b/8,
ö.+ ler irdingiz 4a/8	92b/6, 93a/7, 94a/2, 99b/1
ö.+ lerni 7b/10, 92a/7	ö.+ ge 16b/5, 63a/10, 86a/6
ö.+ ni 26b/4, 32a/1, 33b/8,	ö.+ i 54a/9, 55b/10
74a/5, 82a/6	ö.+ i mü 76a/2, 83b/2
ö.+ se 86a/5	ö.+ inge 57b/9
ölügse Kesilmeden ölen hayvan	ö.+ ini 91b/9
ö.+ ni 16b/4	ö. kılğan: Değiştiren.
ölüm Ölüm.	ö. kılğan 106a/8
ö. 103a/2, 13a/9, 17a/11,	ö. kıl-: Değiştirmek.
24a/7, 3a/9, 47b/10, 48a/4,	ö. kılsalar 106a/9
53b/11, 56a/10,	ö.+ ler 59a/7
73b/2, 79a/10	ö.+ lerni 106b/7, 55a/6
ö.+ ni 10a/3, 41a/2, 43b/1	Tanrıdın ö. mü 97a/6
ö.+ nünğ 44b/6, 73b/3,	ö.+ ni 36b/6
81b/10	ö.+ ni mü 77b/8
önğ Ön.	ö.+ ninğ 87b/10
ö.+ isi 103a/4	ö. turur 9b/7
ö.+ leri 90b/5	ör - : Ayağa kalkmak,
ö.+ leriñge 90b/4	yükselmek, kalkmak.
ö.+ ümizge 74b/2	ö.- e turup 45a/6, 56b/10
önğın Başka, diğer.	ö.- eturğan 33a/1
ö. 111b/3, 17b/11, 17b/6,	örelık Destek olma hali, üstünlük.
22b/4, 30a/7, 31b/2, 38b/9, 42a/4,	örelık kıl-: Muhafaza edip

gözetmek, üstünde durmak.

ö. 25b/7

ö. kılğanlar 50a/2

ört - 1. Bağışlamak, affetmek, kötülüğü örtbas etmek. 2. Örtmek, kaplamak, bürümek.

ö.- er 103a/9, 27b/10, 39a/9, 66b/2, 89a/11

ö.- er irdiñiz siz 65a/5

ö.- er irdiñiz 4b/8, 7b/9

ö.- er siz 35a/9, 73a/1, 81b/4

ö.- erler 14b/6, 15b/3, 16b/6, 42a/5, 43a/11, 50b/2, 57a/6, 76b/11

ö.- erler irdiler 69b/4

ö.- gen turur 68a/2

ö.- megey siz 45a/1

ö.- meñg 29a/8, 5a/10

ö.- mez 50b/10

ö.- mez miz 73b/5

ö.- mezler 57a/7

ö.- se 29a/9

ö.- serñiz 27b/9, 32a/5, 60b/2

ö.- seler 22a/7, 85a/8

ö.- sem 66b/3

ö.- ti 14a/1

ö.- tiler 2b/2, 68b/9, 9b/2, 9b/3

ö.- üñgüz 23b/1

örtüg 1. Örtü, perde. 2. Elbise, kılıf.

ö. 2b/4

ö.+ ler 76b/6, 90b/9

ö.+ lüg 92a/2

ö.+ lügin 4b/7

örtüglüg Gayb, bilinmeyen.

ö. 104b/2, 114b/8, 23b/1, 28a/1, 61a/3, 79b/1, 95a/3, 95a/4, 96a/2

ö. bol-: Gizli olmak, gizli kalmak.

ö. boldı 86b/9, 90a/3

ö.+ in 83b/11

ö.+ lerniñg 114b/8, 73b/11

ö.+ ni 50a/3, 74b/8

ö.+ üñgüzni 75a/9

örtül - Örtülmek, korunmak, muhafaza edilmek, saklanmak.

ö.- di 89a/2

ö.- mes 30a/4

öte - 1. Ödemek, eda etmek, yerine getirmek. 2. Emaneti sahibine vermek.

ö.- diñiz 56b/9

ö.- gey 35b/4

ö.- megey 35b/5

ö.- mek 17a/8

ö.- mez 12b/2, 5b/6

ö.- seler 83b/1

ö.- sün 29a/8

ötgün Gök gürültüsü.

ö. 3a/8

ötünç Ödünç, borç.

ö. 24a/10
ö. bir-: Ödünç vermek, borç vermek.
ö. birür 24a/10
öwke Öfke, gazap, kin.
ö. 93a/3, 98a/9, 98b/1, 9b/5
ö.+ ge 103b/6, 38b/7, 43a/2, 6b/10, 9b/5
ö.+ nğizdin 39b/1
ö. kı1-: Öfkelenmek, gazap etmek.
ö. kıldı 55b/5, 69b/1, 71a/7
ö. kıurlar 113a/2
ö.+ lerin 109a/7
ö.+ lig 98a/4
ö.+ ni 40a/10
öz Öz, kendi, nefis, can.
ö. 11a/10, 23b/1, 46a/7, 51b/10
ö.+ i 37a/7, 57b/1, 75b/11, 78b/8
ö.+ inğe 22b/8, 57a/10, 82b/9
ö.+ indin 32a/4, 32a/9
ö.+ ini 11b/4, 13a/5, 20a/4
ö.+ leri 100a/9, 106a/9, 109a/11, 22a/6, 23a/11, 23a/9, 24a/4, 42a/4, 42a/6, 52b/10, 68b/9, 71a/7, 76b/5, 84a/6, 84b/9, 90b/1
ö.+ leriñge 100b/7, 101b/7,

102a/3, 114a/4, 39a/6, 39a/7, 40b/1, 44a/4, 52b/8, 57a/6, 6a/10, 76a/1, 76b/1, 88b/1, 91b/10, 99a/10
ö.+ leriñgiz 111a/4, 11b/1, 43a/7, 59a/10
ö.+ leriñgizdin 43b/1
ö.+ leriñgizge 111a/7, 18a/5, 6a/3
ö.+ leriñgizni 49b/4, 52b/11, 6a/4
ö.+ lerimiz 84b/9
ö.+ lerimizge 89a/7
ö.+ lerindin 27a/7, 43a/4
ö.+ lerini 10b/10, 111b/11, 13a/1, 2b/6, 35a/7, 51b/4, 57b/4, 76b/9, 9b/3
ö.+ leriniñ 56a/3
ö.+ ünğdin 54a/4
ö.+ ünğni 54b/2
ö.+ ünğüz 21b/11
ö.+ ünğüzdin 5a/10
ö.+ ünğüzge 27b/10
ö.+ ünğüzni 5b/1, 9a/1
ö.+ ümge 101a/11
ö.+ ümni 31a/10, 66a/4
özge Başka, diğer.
ö. mü 36b/1
ö.+ ni mü 87b/9
özr (<Arp.) Mazeret, bahane.
‘. ay-: Özür dilemek
‘. aymanğ 113b/3

ç. aymağ 99b/6

pāre (<F.) Parça.

p. 105a/3, 108a/3, 25a/11, 25a/9, 49b/8, 50a/2, 5a/1, 78b/6, 84b/4, 88a/1

p.+ din 113b/5, 32b/2, 45b/3, 49a/5

p.+ ğa 29a/7, 34b/9, 48b/1, 60b/4, 60b/5, 83a/10, 84b/6, 89a/9, 9a/4

p.+ nġiz 29a/7, 45b/2, 48b/1, 49a/5, 5a/1, 89a/9

p.+ nġizġa 79b/5

p.+ nġizni 49b/8, 88a/1

p.+ leri 107b/5, 108a/2, 113b/5, 114a/4, 68b/5, 83a/10

p.+ lerini 25a/9, 50a/2, 78b/6

p.+ lerniġ 107b/6

p.+ miz 34b/9, 84b/4

p.+ ni 26b/6

p.+ niġ 107b/9, 114a/4, 68b/5, 79b/5

p.+ si 107b/9, 14b/4, 26a/11, 32b/2, 33b/11, 42a/10, 48a/7, 68b/2, 68b/3, 7b/10, 87b/1, 8a/6

p.+ sin 84b/6

p.+ siġa 25b/1, 8a/6, 9a/4

p.+ sini 105a/3, 25a/11

p.+ siniġ 14b/4

perī (<F.) Cin.

p.+ lerdin 100b/9, 83a/10, 90b/2

p.+ lerni 82b/4

p.+ lerniġ 84b/3, 84b/7

peygāmbār (<F.) Peygamber.

p. 107a/11, 107a/2, 114a/9, 33a/2, 83a/10, 98b/8, 99a/4

p.+ dın 41a/8, 52b/7, 94b/8

p.+ ğa 107a/8, 24b/1, 35a/5, 42b/11

p.+ ı 24b/5

p.+ lar 13b/5, 36b/5, 61b/4, 65b/7, 67b/7

p.+ lardın 53a/4

p.+ larġa 17a/2

p.+ ları 24b/9

p.+ larını 9b/8

p.+ larnı 20b/2, 31b/2, 36a/6, 38b/8, 44b/1, 61a/3, 7a/1

p.+ larnıġ 36a/8

p.+ nı 113a/6

peygāmbārлық (<F.+T.)
Peygamberlik.

p.+ nı 25a/8, 36a/3, 81a/11

peyveste (<F.) Devamlı, biteviye.

p. kıl-: Bir işi devamlı yapmak, vazgeçmemek.

p. 11a/11, 25b/7, 28a/7, 2a/3, 53b/7, 69a/4

p. bol-: Ardı arkası kesilmemek, sürekli olmak.

p. bolmuşlarınca 66a/3	r. eyesi 85a/1
peyvestelik (<F.+T.) Devamlılık.	r.+ i 102b/5, 11a/3, 29b/10,
p. kııl- : Devamlı ibadet	2a/1, 35b/3, 38a/10, 46a/3, 54b/1,
etmek, ibadetten ayrılmamak.	57b/3,
p. kıılınğ 8b/8	63a/1, 75a/5, 75b/11, 7a/7,
p. kıılğan 18a/9	88a/4, 92a/4
p. kıılmadılar 40b/2	r.+ inğ 98a/8
p. kıılınğ 35b/5	r.+ inğe 62b/5
p. kıılurlar 97a/3	r.+ im 98b/6
p. kıılğanlarğa 12b/7	r.+ ini 110a/7, 21a/9
piş - Pişmek.	r.+ ininğ 92a/5
p.- se 52a/2	r. kııl- : Bağışlamak,
rağbet (<Arp.) Rağbet, istek, arzu.	merhamet etmek, acımak.
r. 105b/9	r. kııldı 76a/5
r. kııl- : İstemek, arzulamak.	r. kıılğan irdi 48b/9
r. kıılğanlar 113a/3	r. kıılğan 107a/11, 107b/2,
r. kıılur siz 58b/6	108b/4, 110a/9, 115b/9, 13a/2,
rağbetsiz (<Arp.) Rağbet etmeme,	14a/10, 15b/6, 15b/9,
isteksizlik.	16b/6, 17b/4, 18b/8, 19b/4,
rağbetsizlik kııl- : Yüz çevirmek.	20a/4, 21a/9, 22a/5, 32a/11,
r. kıılur 13a/4	32a/9, 37a/1,
rahm : Ana rahmi, karabet,	40a/5, 48a/1, 49a/9, 52b/9,
akrabalık, yakınlık.	56a/11, 56a/3, 57a/11, 57a/5,
r.+ ler 30a/5	59a/2, 5a/3,
r.+ leri 22a/7, 86a/2	60b/8, 63b/4, 66b/11,
rahmet (<Arp.) Acıma, merhamet,	67a/6, 6a/5, 70b/9, 72b/11, 78b/9,
esirgeme.	86a/7, 88a/2,
r. 102a/10, 109b/8, 113a/7,	98a/11, 99b/10
15a/11, 17a/9, 42b/5, 42b/6,	r. kıılğanlarıninğ 98a/8
49b/4, 86a/10,	r. kıılğanraqı 98a/8
87a/5, 87a/9, 91b/1, 91b/7,	r. kıılğay 114a/6
93a/5, 98b/1	r. kıılğıl 29b/8, 98b/5

r. kılin-: Bağışlanmak, merhamet edilmek.

r. kılinğay siz 40a/8, 92b/3

r. kılinğay 102a/11, 87a/6

r. kılmak 56a/3

r. kılmasa 98a/3

r. kılmasanğ 89a/8

r.+ ler 15a/11

r.+ ni 78b/8

r.+ i lāzım: Rahmet sahibi.

l. 102b/5, 113a/5, 29b/10, 2a/1, 46a/3, 63a/1, 75a/5, 88a/4

rahmetlig (<A.+T.) Merhametli, rahmetli.

r. 102b/5, 15b/8, 29b/10, 2a/1, 46a/3, 63a/1, 75a/5, 88a/4

rā'inā (<Arp.) Kur'an-ı Kerimde ifade edilmesi yasaklanan bir sözcük.

r. 11a/1

Ramazān (<Arp.) Şaban işe Şevval arasındaki ay.

R. 17b/8

rāst (<F.) 1. Gerçek, hak, hakikat. 2. Doğru, sözlü, dini bütün.

r. 102b/11, 107b/10, 111a/6, 13a/4, 13b/2, 36b/9, 58b/2, 5a/8, 60b/6,

79a/11, 80a/9, 80b/7, 83b/4

r. ay-: Doğru söylemek.

r. aydı 37a/10, 41b/7

r. aydıñ 74a/11

r. aydılar 112a/2, 17a/5

r. ayğan: Doğru söyleyen.

r. ayğanlar irdinğiz irse 3b/7, 44b/5

r. ayğanlar irsenğiz 101b/10, 77b/9

r. ayğanlar 11b/3, 31a/4, 37a/9, 43b/2, 4b/4, 85b/11, 86a/9

r. ayğanlardın 93a/2, 95b/2

r. ayğanlarğa 75a/1

r. bol-: Doğru olmak, doğrulukla hareket etmek.

r. boldı 89b/8

r. dīnğa 87b/7

r. irdinğiz 10a/3

r. kııl-: Gerçekleştirmek, yerine getirmek, sadık olmak.

r. kılgıl 89b/6

r. müselmān 87b/7

r.+ rağ 51a/10, 54b/8, 58a/9

rāst söz: Doğru, gerçek söz.

r. sözlüglerdin 53a/4

r. sözni 46b/11

rāstla - (<F.+T.) Doğrulamak, tasdik etmek.

r.- ğan 10a/8, 10b/1, 33a/2, 51a/11, 68a/3, 68a/4, 68a/7, 70b/10, 9b/1,

9b/7

r.- ğanı 81b/6

r.- ğan 30a/1, 33b/10, 36a/9

rāstlık (<F.+T.) Doğruluk.

- r. 16b/10
- r. kııl-:** Doğru çıkarmak, gerçek kılmak.
- r. kıılınğ 87a/1
- r. kıılurlar 99a/5
- r.+ ları 75a/1
- rasül** (<Arp.) Rasül, peygamber.
- r.+ inğa 102b/7
- R.+ ninğ 109a/4
- rāz** (<F.) Sır.
- r.+ larından 57b/6
- r.+ larını 114b/8
- rāzī** (<Arp.) Rızı, memnun.
- r. bol-:** Rıza göstermek, sevgiyle karşılamak, sevmek, tercih etmek. r. boldılar 116a/1
- r. boldum 63b/3
- r. bolur siz 28b/10
- r. boluş-:** Birbirini rızı etmek, birbirinden hoşlanmak.
- r. boluştuñguz 49a/2
- rāzīlık** (<A.+T.) Rıza gösterme, kabul etme.
- r. kııl-:** Rıza göstermek, kabul etmek.
- r. kıılalım 34b/6
- r. kıılğaylar 94b/9
- red(d)** (<Arp.) Red, kabul etmeme.
- r. kııl-:** Onaylamamak, red etmek.
- r. kııldı 54b/9
- reng** (<F.) Renk.
- r.+ i 7b/3, 7b/4
- revā** (<F.) Uygun, yerinde, yakışır.
- r. bol-:** Helal olmak.
- r. bolmas 22a/11
- revān** (<F.) Akma, akış, giden, yürüyen.
- r. 19b/8, 45b/11
- saķışr r. :** Allah'ın sıfatı olup hesaba çekmesi çabuk olan.
- saķışr r. 31a/9, 63b/7
- rızā** (<Arp.) Rıza, rızı olma.
- r.+ sı 12a/1
- r.+ sın 27b/10
- ribā** (<Arp.) Tefecilikte alınan fahiş faiz.
- r. 28a/3
- r.+ nı 28a/3, 28a/4, 40a/6
- r.+ nınğ 28a/6
- risālet** (<Arp.) Elçiye verilip gönderilen, elçinin vazifesi, risalet.
- r.+ ini 70a/5
- r.+ lerim 97b/4
- r.+ lerini 84a/8, 92b/8, 93b/7, 94b/7
- r.+ lerni 92b/1
- rūze** (<F.) Oruç.
- r. 17b/4, 18a/4, 72b/5
- r.+ din 19a/5
- r.+ ni 18a/8
- r. tut-:** Oruç tutmak.
- r. tutmaķı 19a/6, 55b/3, 72a/1

r. tutsanğız 17b/8
r. tutsun 17b/10
rūzī (<F.) Rızık.
r. 102b/11, 108a/1, 32b/9,
3b/4
r. birgen: Rızık veren.
r. birgenlerniñ 74b/2
r. bir-: Nimet vermek,
rızıklandırmak.
r. birgil 74b/2
r. birinğ 46b/1, 46b/9
r. birilürler 43b/3
r. birür miz 86b/8
r. birür 20b/1
r.+ din 90a/1
r. kıl-: Nimet vermek,
rızıklandırmak.
r. kıldı 104a/9, 50b/6,
71b/9, 85b/4, 85b/9, 91b/3
r. kıldıq 102b/10, 16b/3,
25b/5, 2a/4, 99a/9
r. kılğanlarımuznıñ 6a/9
r. kılur sen 32a/2
r. kılur 32b/10
r.+ sındın 6b/5
r.+ si 23a/4
rükū' (<Arp.) Namazda dizlere
tutunarak vücudun belden
yukarısını yere paralel gelecek
şekilde eğilme.
r. kıl-: Rükuya gitmek,
rükü etmek.

r. kılınğ 5a/11
r. kılğan: Rükuya giden,
rükü eden.
r. kılğanlar 33a/8, 69a/4
r. kılğanlarğa 12b/7
r. kılğıl 33a/8
sā'at (<Arp.) Vakit, saat.
s. 90a/6
s.+ lerinde 38b/10
şabr (<Arp.) Sabır.
ş. 15a/7, 5b/2
ş. kıl-: Sabretmek, sabırlı
olmak, beklemek, kendini tutmak.
ş. kıldılar 77a/9, 97a/1
ş. kılğan: Sabreden.
ş. kılğan turur 16b/9
ş. kılğan 107a/6
ş. kılğanlar 105b/9, 107a/3,
107a/7, 15a/7, 17a/4, 25a/5, 31a/4
ş. kılğanlarğa 15a/10
ş. kılğanlarını 41a/1, 41a/10
ş. kılınğ 105b/8, 46a/1,
94a/9, 96a/9
ş. kılşınğ 46a/1
ş. kılmaz miz 6b/6
ş. kılсанğız 39b/3, 39b/9,
44b/10, 49a/9
ş.+ nı 25a/6, 96a/6
saçlın - Bir yere çekilmek,
uzaklaşmak, ayrılmak.
s.- masalar 55a/8
s.- salar 55a/5

şadaka (<Arp.) Sadaka, bağış.	s. 43b/8, 54a/6, 54b/5,
ş. 57b/7	62a/9, 64b/6, 79b/6
ş.+ dın 19a/5, 27a/1	s. irdi 46a/6
ş. kıl-: Sadaka vermek,	s. irdinğ sen 74b/10
bağışta bulunmak.	s. irmes sen 83a/2
ş. kılğay miz 114b/4	s. kılmaduğ 83a/2
ş. kılsa 68a/2	s.+ lar 79a/9
ş. kılsağınız 28b/2	sak(ı)n - Korumak, sakınmak.
ş. kılsalar 55a/11	(Allah'ın azabından korkup
ş.+ lar 113a/1, 113a/4,	sakınmak.)
114b/9, 27a/2	s.- dı 18b/3, 19b/10, 31a/1,
ş.+ larını 27b/9, 28a/6	53b/10
Şafā (<ö.a.) Kabe'ye yakın bir yer	s.- dıngız mu 109a/8, 20b/6,
olup Merve ve bu tepe arasında	40b/11
yedi kez gidip gelinir.	s.- dılar 102a/6, 102a/7,
Ş. 15b/1	43b/7, 45b/7, 70a/1, 72a/10
sağ Sağ, sağ taraf.	sakınğan: Sakınan, çekinen,
s. 48b/10, 49a/4, 50a/1,	takva sahibi.
50a/11	s.- ğanlar 104b/9, 111a/8
s. eliglerinğiz 46a/9	s.- ğanlardın 66a/8
s.+ larındın 88b/9	s.- ğanlarğa 108b/1, 40a/9,
şağır Sağır.	68a/5, 7a/10, 96a/10
ş. bol-: Sağır olmak.	s.- ğanlarını 108b/8, 112a/3,
ş. boldılar 70b/3	35b/8, 39a/2
ş.+ lar 104a/3, 16b/2, 3a/7,	s.- ğay 17b/5, 78b/3
77b/6	s.- ğay siz 100a/8, 17a/10,
şağ Ölçekle ölçme, ölçek, ölçü.	87a/4, 92a/7
s.+ nı 94a/3	s.- ğaylar 18a/10, 99b/6
sāhir (<Arp.) Büyücü.	s.- ğu 32a/4, 89a/11
s.+ ler 96a/1	s.- ınğ 18b/3, 19a/11, 19a/8,
s. tileyür 95b/4	19b/10, 21b/11, 22b/9, 23a/8,
sakçı Başkan, sözcü, bekçi.	28a/9, 28b/3,

29a/5, 40a/6, 40a/7, 46a/1,
46a/4, 46a/5, 59a/4, 63a/8, 64a/9,
18b/11

s.- mağıl 45a/2, 45a/3,

s.- mağdın 27b/10

s.- mağırğız 36a/1

s.- mağırınğ 37b/11

s.- mas 27b/7, 30a/10

s.- mas mu siz 92b/6

s.- masun 44a/3, 44a/8

s.- mazlar 106b/2

s.- sa 35b/8, 90a/7

s.- sañğız 104b/1, 22a/2,
32a/4, 39b/3, 39b/9, 44a/7,
44b/10, 49b/6, 58b/10,

59a/1, 7a/6, 92b/3

s.- salar 72a/10, 72a/9,
94b/11

s.- sun 28b/7, 29a/8, 46b/4

s.- sunlar 46b/11

s.- urlar 100a/5, 77a/7,
79b/10, 98b/7

s.- ırğ 102b/6, 104a/6,
107a/11, 63b/7, 64a/11, 64b/4,
66b/11, 69a/7, 71b/9,

72b/8, 73a/3, 73b/9,
74a/10, 80a/8, 87a/6

s.- urlar 79b/11

sak(i)nuq Korunan, sakınan, takva
sahibi, Allah'tan korkan.

s.+ lar 63b/9

s.+ lar 17a/6, 19a/1, 63b/9

s.+ larğa 17b/1, 24a/5, 2a/2,
40b/7

sak(i)nuqluq Korunma, sakınma,
takva sahibi olma, takva.

s. 49a/6

s. 19a/11, 48b/11, 64a/11

s.+ ğa 23b/10

s.+ ka 63a/8

s. kıl-: Sakınmak, çekinmek.

s. kılur 63b/10

sakış Hesap, sorgu.

s.+ ı 45b/11

s.+ ı revān 31a/9, 63b/7

s.+ ırğdın 78b/5

s. kıl-: Hesaba çekmek.

s. kılğan: Herşeyin hesabını
yapan, Allah'ın hasīb ismi.

s. kılğan 19b/8, 46b/6,
54b/7

s. kılmağ 82a/7

s.+ larındın 78b/4, 79b/10

sakla – Korumak, saklamak,
gözetlemek.

s.- dı 105b/4, 50a/4

s.- ğan: Gözetleyen,
koruyan.

s.- ğan 59a/7, 82b/10, 82b/8

s.- ğan bolur 57a/10

s.- ğandın 73a/7

s.- ğanlar 50a/3

s.- ğıl 19b/7, 31a/4, 45a/8

s.- rğ 23b/11, 72a/2

s.- mağaylar 108b/8
s.- maķı 25b/10
s.- yur 70a/6
s.- yurlar 81b/8
saķlan - Korkmak, korunmak.
s.- ırıĝ 72a/4
Şālih (<ö.a.) Semud kavmine gönderilen peygamber. Hz. Salih peygamber.
Ş. 93b/2, 93b/4
Ş.+ ni 93a/6
salkum Salkım.
s.+ lar 82b/1
san Sayı.
s. 17b/11, 17b/6
s.+ ı 111a/5
s.+ ınĝa 111a/10
s.+ nı 18a/1
s.+ sız 20b/1, 32a/2, 32b/10
sanç - Dürtüklemek, yellemek, ara bozmak, vesvese.
s.- ar bolsa 102a/5
s.- maķ 102a/5
sanĝa kir- Boş söz etme, çirkin söz söyleme, boş yere yemin etme.
s. 22a/3
sanlıĝ: Sayılı, sayısı belli.
s. **kün**: Gün, gündüz, güneşin doğuşu ile batışı arasında geçen süre.
s. 17b/5, 19b/8, 31b/7, 8b/2

sarāy (<F.) 1. Yer, mekan, makam.
2. Ahiret sarayı.
s. 100a/4, 77a/6
sorıĝ s. 10a/2
s.+ ı 84b/2
s.+ ın 97b/7
s.+ ları 93b/6, 94b/5
s.+ larımızdın 24b/4
s.+ larındın 105b/9, 24a/7, 45b/3, 9a/1
s.+ nırıĝ sorıĝı 85a/4
şarıĝ Sarı.
ş. 7b/4
sat - Satmak.
s.- ar 20a/4
satĝın al:- Satın almak.
s.- ĝın aldılar 3a/4
s.- tılar 10b/10, 9b/3
satĝaş - Karşılaşmak, bulmak, rastlamak.
s.- ĝanları 22a/1, 25a/4
s.- ĝanları turur 5b/4
s.- maķdın 84b/8
s.- maķı 43a/8, 77a/4, 87a/5, 97b/11
s.- maķnı 91b/5
s.- sarıĝız 105b/7, 41a/2
s.- tı 8a/6
s.- tırıĝız 103b/5, 105b/5
s.- tılar 30b/6, 3a/1
s.- urlarınırıĝ 114b/6
s.- usı 105a/10

- s.- tuķı 42a/10
- satġın** Satın alma, satma.
- s. **al-**: Satın almak.
- s. aldı 10b/9
- s. aldılar 16b/9, 44a/2, 9a/6
- s. alurlar 53a/11
- satıġ** Alışveriş, ticaret.
- s. 25b/5, 28a/3
- s. **ķılıř-**: Alışveriş yapmak.
- s. ķılıřsańġız 29a/4
- sa'y** (<Arp.) 1. Hızlıca yürümek, yetiştirmek, çabalamak, çalışmak.
2. Hac ibadetinde Safa ile Merve arasında koşmak.
- s. ķılġaylar irdi 112a/7
- s. ķılsa 11b/9
- s. ķılur 20a/1
- s. ķılurlar 66b/7, 69b/11
- sāz** (<F.) Silah, savaş aleti
- s.+ larıńġız 56b/8
- s.+ larıńġızdın 56b/6
- s.+ larını 56b/6
- sebeb** (<Arp.) Neden.
- s.+ i 7a/9, 96b/3
- s.+ ini 66b/11
- s.+ ler 16a/6
- secde** (<Arp.) Secde, eğilme.
- s. **ķıl-**: Secde etmek.
- s. ķıldılar 4b/8, 88b/4
- s. **ķılġan**: Secde eden.
- s. ķılġanlar 96a/1
- s. ķılġanlardın bolmadı
- 88b/4
- s. ķılġanlarġa 12b/7
- s. ķılġıl 33a/8
- s. ķılġu yer 89b/10
- s. ķılġu 89b/7
- s. ķılıńġ 4b/8, 88b/4
- s. ķılsańġ 88b/5
- s. ķılşalar 56b/4
- s. ķılurlar 102b/3, 38b/10
- seç** - Ayırdetmek, seçmek.
- s.- se 105a/2
- sefer** (<Arp.) Sefer, yolculuk
- s. 111b/10, 17b/10, 17b/6, 29a/6, 51a/2, 64a/4
- seġāb** (<Arp.) Gökyüzü, gök.
- s.+ dın 3a/8
- seġer** (<Arp.) Sabahın erken vakti.
- s.+ lerde 31a/5
- sekkiz** Sekiz (Sayı).
- s. 85b/10
- s.+ de 47b/1
- selām** (<Arp.) Esenlik, güvenlik, selam, selam olsun!
- s. 54b/6
- s. **ķıl-**: Selam vermek.
- s. ķılıńġ 54b/6
- s. ķılınsańġız 54b/5
- s.+ nı 55b/7
- selāmatlık** (<A.+T.) Esenlik, selamet.
- s. 84b/2, 91a/8
- ġemūd** (<ö.a.) Salih peygamberin

kavminin adı.

Ş. 93a/6

Ş.+ nırŋ 114a/2

sen Teklik ikinci kişi zamiri. Sen.

s. 101a/10, 12a/7, 12b/11,
13a/2, 13a/4, 14b/3, 14b/5,
25a/11, 29b/8,

31b/11, 32b/3, 32b/4,
45a/8, 45b/1, 4b/5, 54b/2, 55b/7,
73b/11, 74b/10,

74b/11, 74b/2, 74b/5,
74b/8, 88b/11, 88b/7, 88b/8,
94b/3, 97b/1, 98a/8,

98b/5

‘ayb kılmaz s. 96a/5

‘aziz kıılır s. 31b/10

aytur s. 39b/8, 54a/7

azdurur s. 98b/4

barğıl s. 66a/3

bilür s. 27b/10, 74b/7

bulğay s. 10a/4

bulmağay s. 51b/9, 54b/10,
60a/9

bulmas s. 88b/10

çıkarur s. 32a/1, 74a/5

endäze kıılır s. 74a/3

indürür s. 39b/4

erklenmegey s. 67b/1

erkligi birür s. 31b/10

irmes s. 87b/4

irür s. 100a/9

hiläf kıılması s. 45b/1

karär kılgıl s. 4b/10

kemişgey s. 95b/8

kiwrür s. 31b/11, 32a/1

kılır mu s. 4b/1

kısmas s. 64b/11

koyar mu s. 96a/7

körer s. 102a/3, 68b/7,
69b/4, 71a/6, 71b/2

körmegey s. 97b/1

muṭṭali‘ bolur s. 64b/11

oŋaltur s. 74a/4

rüzı kıılır s. 32a/2

sağçı irdinğ s. 74b/10

sağçı irmes s. 83a/2

sözleyür s. 74a/2

tapmağay s. 60a/6

tartar s. 31b/10

tilese s. 98b/5

tirgürür s. 26b/4

tutar mu s. 80a/11

ürer s. 74a/4

va‘de kıılır s. 93a/2, 93b/5

yaraştırmağay s. 106b/11

yoğatur mu s. 100b/1,
98b/4

sindin: Sen zamirinin ayrılma hali.

s.+ din 108b/4, 112a/1, 112a/2,
112a/4, 115a/11, 115a/6, 115b/11,
12a/7, 2a/5, 44b/5, 52b/1, 52b/3,
58b/4, 60b/8, 62b/6, 74a/5, 74b/2,
75b/8, 77a/9

sini: Sen zamirinin belirtme hali.

s.+ i 102a/5, 102b/11, 104b/3,
106b/10, 112b/8, 113a/1, 115a/5,
115a/9, 12a/6,

14a/10, 26b/1, 33a/7,
43b/11, 44b/5, 45b/6, 4b/2, 52b/9,
54a/4, 54a/6,

66a/8, 66a/9, 67a/8, 70a/6,
73a/2, 74a/1, 76a/6, 77a/7, 77a/8,
80a/11,

83a/2, 83b/5, 86a/9, 88b/5,
92a/11, 92b/7, 94a/10, 96a/7,
97b/4

seniᅡ: s.+ inᅡ 102a/4,
25a/10, 26b/5, 29b/4, 2a/5, 30a/6,
31b/1, 32b/11, 33a/4,

34b/1, 34b/4, 35b/4,
38a/11, 4b/2, 50b/8, 52a/11,
54a/2, 56b/3, 56b/5,

57a/3, 57b/3, 57b/5, 57b/6,
61b/10, 61b/2, 61b/4, 61b/7,
66a/9, 68a/7,

68b/2, 69b/9, 70a/5, 70a/8,
74a/1, 74b/11, 75b/4, 76b/6,
77a/11, 78b/4,

79b/6, 82b/11, 88a/5,
94a/10, 95a/6, 96b/7, 96b/8,
97a/11, 97b/3, 98b/6

10a/10

saᅡga : Sana.

s. 101a/10, 101a/8, 102b/6,
103a/2, 103a/3, 105b/3, 106b/10,
107a/2, 111b/10,

112a/1, 112a/11, 112a/9,
112b/1, 115b/9, 12a/9, 13a/1,
14b/5, 18a/2, 18b/1,

20b/9, 21a/10, 21a/2,
21a/9, 21b/1, 26b/6, 32b/3, 32b/6,
32b/9, 33a/1,

33a/11, 33a/9, 34a/8,
34b/4, 35b/5, 40a/3, 42a/6, 45a/8,
4b/5, 52b/5,

52b/8, 54a/3, 54a/4, 57a/4,
57b/4, 57b/5, 63b/4, 67a/10,
67b/3, 67b/4,

67b/5, 68a/10, 68a/9, 6a/6,
74a/2, 74b/6, 76b/7, 77a/10,
78b/7, 79b/9,

88b/11, 88b/5, 88b/6,
91b/3, 95b/6, 96b/4, 96b/8, 97b/3,
97b/4

sevāb (<Arp.) Hayırlı iş, mükafat.

ᅡ. 43b/7, 44a/8, 53a/3,
57b/8, 60a/11, 60b/1, 61b/3,
64b/1

ᅡ. birdi 71b/5

ᅡ.+ ın 43b/5

ᅡ.+ ınırᅡ 41b/2

ᅡ.+ ları 28a/2, 7a/3

ᅡ.+ ların 60b/7, 62b/1

ᅡ.+ larını 34b/1

ᅡ.+ larnı 26b/10

sew - Sevmek, dilemek, tercih etmek.

s.- diler 39a/8

s.- er 108b/1, 108b/8, 19a/2,
21b/10, 35b/8, 40a/11, 41a/10,
41b/2, 42b/8,

65a/1, 67b/5, 69a/1, 72a/10

s.- er irsenğiz 32a/9

s.- er siz 37a/6, 39a/10,
41b/9

s.- erler 16a/3, 45a/2, 69a/1

s.- gey siz 21a/1

s.- meki 17a/2

s.- mes 106b/4, 18b/4,
20a/2, 28a/7, 32a/11, 34b/1,
40b/10, 57a/6, 60b/1,

70a/1, 71b/8, 85b/8,
89b/11, 92a/3, 9a/10, 70b/1

s.- mes siz 93b/7

s.- mez 50b/1

s.- mez men 80b/3

s.- mezler 39a/10

s.- miş 16a/3

s.- seler 109b/10

s.- sün 32a/10

sewüg Sevilen, sevgili.

s. 16a/3

s.+ i 30b/9

s.+ lügrek 110a/2

sew(ü)n - Sevinmek.

s.- di 115a/1

s.- diler 78a/3

s.- genler 43b/3

s.- ürler 112b/2, 39b/3,
43b/4

sewündür - Sevindirmek.

s.- ür 7b/4

sezā (<F.) 1. Hak, doğru, gerçek. 2.
Hak etme, layık.

s. 104b/5, 12b/4, 31b/9,
74b/1, 95a/11

s. bol-: Layık olmak,
yaraşmak.

s. boldı 103b/6, 43a/1,
73b/6

s. boldılar 38b/7, 6b/10,
9b/5

s.+ rağ 108a/2, 109a/5,
113a/9, 22a/8, 24b/6, 73b/7

sezārağ: Daha iyi, daha layık.

s. 80b/11

sı - Ant ya da ahtı bozmak.

s.- dılar 25a/7

sıbt (<Arp.) Torun, kuşak.

s.+ lar 99a/6

şifat (<Arp.) Sıfat.

ş. 100b/6

ş.+ ı 100b/4, 100b/5, 20b/7,
26b/7, 26b/8, 27a/3, 27a/4, 27a/6,
27a/7,

34b/2, 39a/4, 39a/5, 3a/5

tarğsuk ş.+ ı 16b/1

ş. kııl-: Vasıflandırmak,
benzetmek, birini bir şeye
yakıştırmak.

ş. kılduklarını 85b/3

ş. kıılmağlarını 85b/3

- ş. kılurlar 82b/5
 ş.+ ları 3a/8
sığın - Sığınmak.
 s.- ğıl 102a/6
 s.- ğu 112b/11, 56a/6, 70b/6
s.- ğu yer: Sığınacak yer.
 s.- ğu yeri 103b/7, 41b/6,
 43a/2
 s.- ğu yerleri 114a/10,
 45b/7, 58a/6
 s.- ur men 7a/11
sığındur - Himaye etmek,
 barındırmak, sığındırmak.
 s.- dı 104a/9
 s.- dılar 107b/10, 107b/5
 s.- ur men 32b/6
şığır Şığır.
 ş.+ dın 30b/10
 ş.+ lar 85a/10, 85a/11
 ş.+ lardın 86a/1
sığır Şığır.
 s. 86a/7
 s.+ lar 100b/10
 s.+ lardın 85b/8
 s.+ nırñ 63a/2
sıka - Temas etmek, dokunmak,
 değmek.
 s.- dı 102a/6, 20b/7, 94b/10
 s.- ğay anlar 70b/8
 s.- ğay irdi 107a/10
 s.- madı 33b/3, 43b/9
 s.- mağay 8b/1
 s.- mağay irdi 101b/1
 s.- mañ 93a/8
 s.- sa 76a/6
 s.- salar irdi 75b/5
 s.- yur 78a/10, 8b/3
sıkır - Islık çalmak.
 s.- mağ 104b/10
sına - Sınamak, tecrübe etmek,
 denemek, imtihan etmek.
 s.- dı 12b/3
 s.- duk 78b/6, 99b/11
 s.- ğanıñız turur 25a/1
 s.- ğay 72a/11
 s.- ğay miz 15a/8
 s.- rñ 46b/2
 s.- mağ 41b/10, 42a/8,
 68a/10
 s.- mağı 72b/11
 s.- mağıñ 98b/4
 s.- sa 88a/2
 s.- yur miz 99b/4
 s.- yuroğ 44b/8
sınağ Sınav, imtihan, tecrübe
 edinme.
 s. 10b/6, 5b/9, 97a/8
 s. turur 104a/11
sınğar-e doğru, tarafına.
 s. 14a/10, 14b/10, 15a/1
sihr (<Arp.) Büyü, sihir.
 s. 74a/6, 75b/5
s. kıl-: Büyü yapmak.
 s. kılsañ 96b/4

s.+ ni 10b/5	66a/2, 67a/1, 6a/1, 6a/2, 6a/7,
siṅgek Sinek.	6a/8,
s. 4a/2	70a/7, 71b/9, 72b/2, 72b/8,
s.+ ni 4a/2	73a/3, 73b/3, 75a/8, 77b/10,
siṅgr Sınır, can damarı.	79a/3, 79b/3,
s.+ in 93b/4	79b/7, 7a/6, 81b/11, 82a/1,
siṅgüt- Afiyet.	84a/3, 85a/2, 86b/10, 87a/2,
s. bol- : Afiyet olmak.	87a/4, 87a/6,
s. bolsun 46a/11	89a/1, 89a/3, 89a/4, 89a/6,
siz Çokluk 2. şahıs zamiri, siz.	8b/10, 8b/3, 91b/2, 92a/7, 92b/11,
s. 100a/8, 101b/8, 102a/11,	92b/3,
104a/1, 104a/10, 104a/8, 104a/9,	93a/11, 93a/3, 93b/9,
105a/10, 105a/6,	94b/4, 95b/7, 97a/4, 99a/4, 9a/1,
106a/2, 106b/8, 108a/6,	9a/2, 9a/6
108a/9, 112b/6, 115a/7, 13a/8,	‘ayb kıılır mu s. 69a/10
14a/3, 14b/2, 15a/3,	arıḡmaz mu s. 80b/9
17a/10, 17b/5, 18a/1,	alur mu s. 48a/11
18a/4, 18a/5, 18a/9, 18b/1, 18b/3,	alur s. 48b/1, 88a/7
19b/10, 21a/1,	aşikâre kıılır s. 73a/1
22a/1, 23a/11, 23a/2, 23a/8,	ayḡay s. 87a/7
23b/2, 24a/6, 27a/8, 27b/1,	aytur mu s. 13b/10, 89b/6,
27b/10, 34a/9,	8b/3
35a/1, 35a/2, 35a/8, 35a/9,	aytur s. 50b/11
36a/7, 36a/9, 37b/11, 37b/6,	az kıılır s. 105b/5
38a/4, 39a/10,	ârzülayur s. 103a/4
39b/7, 3b/2, 3b/3, 3b/5,	âşkârâ kıılır s. 4b/7
40a/6, 40a/8, 40b/7, 42a/2, 43a/6,	baḡar s. 41a/3, 5b/11, 6a/7
44a/5,	barur s. 41b/11
44b/9, 46a/1, 4b/11,	belgürtür s. 81b/4
50b/11, 55b/9, 57a/8, 58b/10,	birmez s. 58b/5
59b/1, 59b/10, 5a/11,	beyân kıılıḡay s. 44b/11
5b/1, 63a/3, 64a/7, 65b/2,	bilgen kıılır s. 27b/10,

29a/9
bilgey s. 24a/6, 71a/10,
71a/11, 85a/3, 86b/10, 96a/3
bilmedir̄giz s. 81b/5
bilmes mü s. 100a/5, 35a/1
bilmes s. 15a/8, 21a/2,
35a/2, 47a/7, 89b/6
bilmez mü s. 5b/2, 77a/7,
8a/8
bilmez s. 106b/7, 16a/10,
4b/3, 90a/5, 90b/5, 92b/2
bilür mü s. 93b/2
bilür s. 104a/11, 18b/1,
35a/9, 3b/5, 5a/11
biter mü s. 9a/3
biter s. 38b/3, 39a/11
buldur̄guz mu s. 91a/5
bulğay s. 11b/1, 55a/6,
71a/10
bulmağay s. 37a/5
buyrulur s. 7b/3
buyrur mu s. 5b/1
buyurur s. 38b/2
cedel kılışur mu s. 93a/3
cimā^c kılmadın turur s.
23b/6
çıkarılır s. 89a/10
çıkarur s. 9a/1
çıkmağay s. 115a/6
endişe kılğay s. 21b/1,
27b/1
irmes s. 108a/6, 108a/9,
27b/3, 85a/2, 86b/2
eşitür s. 104a/1
ewrülgey s. 41b/4, 65b/9
ewrülür s. 82a/6
harc kılur s. 27b/3
hicret kılğay s. 54b/11
hilāf kılışur irdir̄giz s.
68a/11
huccet kılışur s. 35a/2
huccetleşür mü s. 13b/9,
80b/8
iglenür s. 57a/2
isteyür s. 36b/1, 37b/6,
55b/8, 94a/6
işāret kılur s. 95b/5
karişturur s. 35a/8
kayıtğay s. 94a/11
kaytarılır s. 28b/3, 4a/9
kaytur s. 89b/8
kazğanur s. 75a/10
kāfir bolur s. 37b/4
kelür mü s. 93b/8, 93b/9
kesgey s. 23b/6
kıkınur s. 94a/5
kılmağay s. 3b/8
kılmaz mu s. 78b/2
kılur s. 109a/10, 11b/2,
14a/2, 14b/11, 23b/10, 37b/5,
37b/7, 44a/10, 64b/1,
81b/4
kizleyür s. 33b/9
korğar mu s. 109a/5

qorqar s. 110a/2, 113b/1
qorqmaz s. 80b/10
qorqutur s. 106b/6
k6n6lgey s. 13b/2, 15a/3,
38a/4, 6a/2
k6rgey qılur s. 107b/8,
42b/4
k6rmez s. 106a/2, 89b/3
qılluq qılmaz s. 8b/7
qılluq qılur s. 101b/9,
13a/9, 16b/4
qılluq mu qılur s. 71a/1
qırtulgey s. 105b/7, 46a/2,
67a/1, 72a/4, 73a/3, 92b/11
k6q qılınmas s. 106b/8,
27b/10, 28b/1
k6q qılmas s. 28b/1
k6fr ketr6r s. 35a/7
k6fr ket6r6lmegey s. 39a/2
k6fr ket6r6r m6 s. 9a/4
k6fr ket6r6r s. 4a/8
k6yer m6 s. 112b/3
k6ymez s. 41b/11
neqe h6cctleq6r s. 34b/11
neteg qılur s. 96b/1
oqıyur s. 5b/2
ortaq qoqar s. 76a/11,
77b/10, 79b/3, 80b/6, 80b/8
6rget6r s. 63b/5
6g6t algey s. 87a/2
6g6tley6r s. 99b/5
6ld6r6r s. 41b/7, 9a/10,
9b/8
6ld6r6rmegey s. 115a/6
6l6r s. 89a/10
6rter irdingiz s. 65a/5
6rter s. 35a/9, 73a/1, 81b/4
6rtmegey s. 45a/1
raqbet qılur s. 58b/6
raqmet qılıngey s. 40a/8,
92b/3
r6zi bolur s. 28b/10
saqıngey s. 100a/8, 17a/10,
87a/4, 92a/7
saqınmas mu s. 92b/6
sewer s. 37a/6, 39a/10,
41b/9
sewgey s. 21a/1
sewmes s. 93b/7
sorulmas s. 13b/1
s6zley6r m6 s. 8a/7
qama' qılur s. 8a/3
q6kr qılgey s. 104a/9,
18a/1, 39b/8, 64a/7, 6a/2, 6a/8,
72a/2
q6kr qılur s. 88b/3
tanuqluq bir6r s. 35a/8,
76a/9
tapgey s. 18b/3
tezgind6r6r s. 29a/3
tileq6r s. 46a/6
tiley6r m6 s. 11a/7, 54b/9,
60a/7
tiley6r s. 103a/6, 107a/8,

6b/9, 79a/2	ziyân tegürmegey s. 111b/3
tirilür s. 89a/10	s.+ de 51a/2
toğuşmaz mu s. 109a/4	s.+ din 103a/10, 103b/11,
tutar mu s. 7a/11, 8a/3	104a/7, 104b/1, 105a/11, 106a/2,
tutar s. 93a/10	107a/3, 107a/4, 107a/5,
umanmaz s. 57a/2	107a/6, 107a/7, 107b/2,
umanur s. 57a/2	107b/7, 108a/10, 108a/2, 109a/9,
unamağay s. 58b/11	109b/11, 110a/5, 111b/3,
unayur s. 110a/2	112b/10, 112b/6, 113a/8,
unutur s. 5b/1	113b/4, 113b/9, 15a/4, 17b/10,
uruşmaz s. 53b/1	17b/5, 17b/6, 18a/6,
uymaz s. 86b/2	19a/4, 20b/7, 21a/5, 23a/1,
üneyür s. 77b/8, 77b/9,	23a/9, 24a/2, 27b/10, 38a/4,
79b/1	39b/6, 3b/2,
vaşyyet kıllur s. 47b/1	40b/10, 40b/5, 41a/1,
yalğan sözleyür s. 86b/2	41b/10, 41b/9, 42a/10, 42a/2,
yārī birgey s. 36a/10	42a/3, 44b/9, 45b/2,
yinğilgey s. 30b/5	47b/11, 47b/9, 48b/1,
yitürür s. 71b/11	49a/3, 49a/8, 49b/2, 49b/4, 49b/7,
yyür s. 33b/9	52a/9, 53a/7,
yığar s. 111a/4, 37b/5,	55a/5, 55a/8, 64b/4, 64b/8,
38b/2, 73b/3, 94a/5	64b/9, 68a/9, 68b/11, 68b/6,
yığğay s. 75b/11	69a/7, 6a/1,
yığılğanlar mu s. 72a/6	72b/2, 72b/3, 73a/6, 73b/2,
yığılğay s. 30b/5	74b/3, 78b/9, 7a/8, 81b/1, 82a/4,
yığılur s. 42b/6, 72b/8,	84b/7,
80a/8	88b/11, 8b/9, 90a/7,
yığlur s. 49b/6	91a/11, 92b/10, 92b/3, 93b/8,
yular s. 9a/2	94a/8, 9a/1, 9a/5
yüreksiz bolğay s. 105b/8	s.+ din bisre 39a/8
zıkr kıllğay s. 23b/2	s.+ ge 101a/9, 101b/10,
ziyân kıllğanlar s. 94b/4	101b/8, 103a/3, 103a/4, 103a/7,

103b/10, 104a/9, 104b/1,
 104b/2, 105b/11, 105b/5,
 106a/1, 107b/1, 107b/2, 107b/6,
 108a/8, 108b/7, 109a/5,
 109a/6, 10a/1, 10a/2,
 110a/4, 111a/11, 111b/9, 112a/7,
 112b/4, 113a/7, 113a/9,
 11a/6, 13a/7, 13b/9, 14a/2,
 15a/4, 15a/5, 16a/9, 16b/3,
 17a/10, 17b/11,
 17b/8, 18a/4, 18a/6, 18a/7,
 20a/6, 20b/11, 20b/6, 21a/1,
 21b/11, 21b/8,
 21b/9, 22a/11, 23a/2,
 24a/1, 24a/6, 24b/11, 24b/5,
 24b/9, 25b/5, 27b/10,
 27b/2, 27b/4, 27b/5, 28b/1,
 28b/3, 29a/6, 30b/6, 32a/10,
 33b/10, 33b/11,
 33b/6, 33b/9, 35a/1, 35a/2,
 35b/1, 36a/6, 36a/7, 36a/8, 36a/9,
 38a/3,
 38b/4, 39a/8, 39a/9,
 39b/10, 39b/11, 39b/3, 39b/7,
 39b/8, 40b/8, 41b/7,
 42a/1, 42a/2, 42b/10,
 42b/9, 43a/6, 43a/7, 43a/9, 43b/8,
 44a/7, 44b/4,
 46a/10, 46a/11, 46a/8,
 46b/1, 47a/11, 47a/2, 47a/7,
 47a/8, 47a/9, 48a/6,
 48b/10, 49a/10, 49a/9,

49b/4, 4b/7, 52a/6, 53a/7, 53a/9,
 53b/1, 53b/11,
 54b/8, 55a/3, 55a/6, 55a/9,
 55b/1, 56b/2, 58b/4, 59a/4,
 59b/11, 5a/2,
 5a/4, 5b/8, 5b/9, 62a/3,
 62a/7, 62b/10, 62b/4, 62b/7,
 63a/2, 63a/6,
 63b/2, 63b/3, 63b/5, 63b/6,
 63b/8, 64a/10, 65a/5, 65a/6,
 65b/4, 65b/5,
 65b/8, 65b/9, 68a/11,
 69a/11, 69b/3, 6a/4, 6a/9, 6b/1,
 6b/9, 71a/1,
 71b/8, 71b/9, 72a/2, 72b/6,
 72b/7, 73a/11, 73a/4, 73a/5,
 73b/3, 75b/2,
 77b/8, 78a/11, 78a/6,
 79a/8, 7a/10, 7a/5, 7b/10, 82a/3,
 82a/8, 82b/3,
 82b/9, 83a/6, 83b/8, 83b/9,
 84b/7, 85b/9, 86a/2, 86b/8, 86b/9,
 87a/2,
 87a/3, 87a/9, 87b/11,
 88a/2, 88b/2, 89a/7, 89a/9, 8a/4,
 90a/6, 92a/10,
 92b/1, 92b/2, 92b/6, 92b/8,
 92b/9, 93a/7, 93a/8, 93b/6, 93b/7,
 94a/2,
 94a/3, 94a/5, 94b/7, 95b/1,
 96a/2, 97a/6, 97a/7, 97b/7,
 99a/11, 99a/9,

9a/2, 9a/9, 9b/10, 9b/8
s.+ inġ 14a/7, 18b/11,
19a/11, 21a/5, 34b/8, 5a/8, 5b/10,
5b/5, 6a/8,
70b/5, 7a/7
s.+ ler 108a/2, 18a/8, 23a/2,
37b/9, 41a/3, 5b/10, 6a/3, 8b/9,
93b/9,
9b/9
yigrengey s.+ ler 20b/11
s.+ lerde 73b/1
s.+ lerdin 17a/11, 64a/4,
90b/2
s.+ lerge 39b/2, 3b/3, 3b/4,
50a/5, 90b/6
s.+ lerni 15a/8, 18b/4,
39a/10, 48b/5, 60a/2, 65b/7,
84b/8
s.+ ni 101b/2, 103a/9,
104a/5, 104a/8, 104a/9, 108b/9,
110a/11, 110a/5, 111a/7,
111b/2, 113a/9, 11a/9,
14a/6, 14b/8, 15a/4, 15a/6, 18a/1,
18b/6, 19b/2,
21b/3, 21b/5, 21b/6, 22a/2,
22a/3, 22b/9, 30a/5, 32a/10,
32a/4, 32a/8,
35a/6, 37b/8, 38a/3, 3b/2,
41b/10, 41b/3, 42a/1, 42b/9,
44a/5, 44b/8,
46a/4, 49a/10, 49b/7, 4a/9,
52a/7, 54b/7, 56b/2, 59a/7, 5b/10,

5b/5,
5b/7, 63a/7, 64a/7, 64b/8,
65b/2, 68a/10, 6a/6, 6a/7, 71b/10,
72a/11,
72a/6, 75a/7, 76a/9, 79a/7,
79b/1, 79b/2, 79b/4, 82a/2, 82a/9,
85a/1,
86b/3, 87a/3, 88a/1, 88a/2,
88b/2, 88b/3, 89b/1, 89b/3, 89b/7,
92b/10,
92b/11, 92b/3, 93a/10,
93a/9, 94a/7, 95b/4, 96a/11,
96a/4, 97a/6
kaytarġaylar s.+ ni 21a/5
s.+ ning 101b/8, 103a/10,
103b/1, 106b/8, 107b/7, 107b/8,
108a/11, 108b/8, 110a/2,
110a/6, 111b/11, 112a/6,
112a/8, 112b/4, 112b/5, 11a/3,
12b/1, 15a/2, 15a/3,
15a/4, 16b/4, 17a/11,
17a/6, 17b/4, 18a/6, 18b/11,
18b/7, 20b/11, 22b/8,
22b/9, 23a/10, 23a/7,
23b/1, 23b/4, 23b/5, 24a/4, 24b/2,
24b/7, 29a/4,
29a/5, 33b/11, 34a/9,
35b/1, 36a/11, 36a/9, 37b/9,
38a/1, 38b/5, 39b/1,
3a/2, 42a/3, 45b/10, 46a/6,
48b/10, 48b/3, 48b/7, 49a/10,
49a/11, 4a/10,

51b/1, 53a/9, 54b/1, 55a/4,
55a/5, 55a/6, 55a/8, 55b/7, 55b/9,
56b/1,

56b/7, 58a/9, 58b/5,
59b/11, 59b/8, 5a/7, 5a/9, 60a/1,
60a/11, 60a/2,

60a/8, 61a/7, 62b/4, 63a/3,
63a/9, 63b/3, 63b/6, 64a/6, 64a/7,
64a/8,

64b/3, 64b/4, 64b/6, 65b/7,
68b/10, 69a/3, 6a/5, 70a/8, 72b/7,
73a/10,

74b/3, 74b/9, 76a/9, 77b/5,
78b/8, 79a/4, 79a/9, 79b/3, 79b/6,
80b/11,

82a/3, 82a/4, 82b/10,
83b/2, 83b/9, 84a/2, 84b/8, 86b/1,
86b/6, 88a/6,

89a/11, 90a/7, 91a/8,
91b/2, 92a/10, 93a/2, 93a/4,
99a/2, 9a/3

siz - Sanmak, zannetmek.

s.- diler 100a/7, 70b/2

s.- er 27b/10

s.- er miz 92b/7

s.- erler 25a/4, 42a/4, 5b/3,
8a/10

s.- megil 106b/4, 43b/2

s.- seler 22b/5

sizig Şüphe, zan, sanı.

s.+ ge 83b/6, 86b/2

s.+ in 42a/4

sizin - Sanmak, zannetmek.

s.- ürler 89b/9

soğan Soğan.

s.+ dın 6b/8

sol Sol, sol taraf.

s.+ larındın 88b/9

sonğ 1. Sonra, 2. Akibet, son. 3.
Arka, ard.

s. 100a/1, 109b/2, 109b/4,
110b/1, 112a/2, 112a/4, 115a/1,
115a/7, 116a/1,

19b/9, 26a/10, 47a/6,
53b/9, 80a/5, 85a/1, 90a/5,
96a/10, 96a/11

andın s. 101b/11, 102a/1,
102a/8, 105a/1, 106b/1, 108a/10,
108b/5, 110a/6, 110a/8,

12b/9, 15b/3, 17a/9, 19b/3,
22b/3, 24a/8, 26a/10, 26b/10,
26b/2, 26b/5,

26b/6, 28b/4, 31b/6, 34a/8,
34b/3, 34b/6, 35a/1, 36a/4, 36a/9,
36b/1,

37a/2, 38b/5, 41b/10,
42a/2, 42b/10, 42b/11, 45b/7,
48a/2, 4a/10, 4a/9,

4b/3, 52b/10, 52b/4,
56a/10, 57a/10, 57b/2, 59b/5,
60b/10, 66b/6, 67b/6,

6a/1, 6a/7, 70b/11, 70b/3,
72a/10, 73a/6, 75a/7, 75a/8,
75b/6, 75b/9,

76b/2, 76b/3, 76b/4, 77b/2,
77b/6, 78a/6, 78b/9, 79a/10,
79a/7, 79a/8,
79b/3, 7a/6, 81b/5, 83a/4,
87a/4, 87b/10, 87b/4, 88b/3,
88b/9, 8a/10,
8a/5, 8b/10, 8b/9, 91b/11,
94b/9, 95a/9, 96a/4, 98a/1,
98a/10, 9b/9
anlardın s. 100a/11, 75b/4
bitmişingizdin s. 113b/3,
11a/9
bitmişlerindin s. 36b/8
farīza kılınmışdın s. 49a/2
fecri-kāzib andın s. 18a/8
mindin s. 98a/5
mundın s. 103a/2, 11a/10,
57b/9, 74b/3, 96a/10
müselmān bolmuşlarındın s.
114a/11
namāzdın s. 73b/4
oᅡarmaķındın s. 94a/4
oᅡarmışındın s. 92a/3
vaķtdın s. 94b/1
vaşıyyetdin s. 47b/1, 47b/4
yalavaçlardın s. 61b/9
zūlm kılmuşındın s. 67a/6
s. birdi 114b/6
s.+ ı 72b/5, 78a/4
fesād kılğanlarınıᅡ s.+ ı
94a/7, 95a/10
nisbet kılğanlarınıᅡ s.+ ı

40b/6
sarāynıᅡ s.+ ı 85a/4
yalğanğa nisbet
kılğanlarınıᅡ s.+ ı 75b/10
yazuk kılğanlarınıᅡ s.+ ı
94a/1
kāfirlerniᅡ s.+ ın 103a/5
s.+ ınça 45a/5
s.+ ında 35a/11, 9a/8
yalawaçınıᅡ s.+ ında
115a/2
s.+ ında turur 7a/9
s.+ ındın 92b/11, 98a/11
‘ahdlarınıᅡ s.+ ındın
109a/2
s.+ ını 103b/6
anlarınıᅡ s.+ ını 93a/5
s. kalğanlar 115b/2
s.+ lar 100a/1
s.+ ları 51b/1, 90b/4
s.+ larınıᅡ 110a/6, 65b/9
s.+ larında turur 106b/3
s.+ larındın 43b/4, 46b/10,
88b/9, 95a/9
s.+ larına 106a/5, 90b/5
s.+ larını 38b/5
s.+ larını 103b/5
s.+ ra 100a/1, 110a/10,
22a/10, 24b/1, 36a/7, 4a/6, 79b/9
‘Addın s.+ ra 93a/9
andın s.+ ra 110a/9, 25b/3,
37a/1, 37a/9, 5b/11, 61b/4, 6a/1,

72b/1, 7a/6
antlarından s.+ ra 73b/9
bitmişingizdin s.+ ra 37b/8,
38a/9
bitmişlerindin s.+ ra 37a/2
ışitmişindin s.+ ra 17b/2
eyesindin s.+ ra 95a/5
kağğudın s.+ ra 42a/3
mindin s.+ ra 13a/9
mundın s.+ ra 20a/10,
20a/6, 20b/4, 31a/8, 34b/4, 38a/7,
41b/8, 43b/6, 64b/9,
8a/5
nersedin s.+ ra 12a/9, 14b/4
ölmişingizdin s.+ ra 6a/7
vaşıyyetdin s.+ ra 47a/10
s.+ radın 108a/1
s.+ rakı 77a/6
s. sarāy 10a/2
s. tiriglik 9a/7
s.+ unğuz 42a/1
s.+ unğuzdın 56b/4, 85a/1
s.+ umizge 74b/2
s.+ unda turur 25b/2
s. **konmuşlar:**

Geridekalanlar

s. konmuşlar 115a/1

sonğlaş - Birbiri arkasından
gelmek.

s.- maķı 15b/9

sor - Sormak.

s.- arlar 101a/10, 101a/8,

102b/6, 18b/1, 20b/9, 21a/10,
21a/2, 21a/9, 21b/1,
21b/8
s.- dı 73a/6
s.- ğan 101a/10
s.- ğay miz 88a/10, 88a/9
s.- ğul 20a/9, 99b/2
s.- maņğ 73a/4
s.- sa 18a/2
s.- sarğ 113b/2
s.- sarğız 73a/4

sorul - Sorulmak, sorguya
çekilmek.

s.- mas 12a/7, 14a/3

s.- mas siz 13b/1

sowuqluk Şiddetli, dondurucu
soğuk.

s. 39a/5

soy - Soymak.

s.- ar 89b/2

sög - Sövmek.

s.- geyler 83a/3

s.- menğ 83a/2

sökel Hasta.

s. bol-: Hastalanmak.

s. 17b/6, 19a/4

s. bolsa 17b/10

s. bolsarğız 51a/1

s.+ ler 115b/7, 64a/4

s.+ ler bolsarğız 56b/8

sökellik Hastalık.

s. 106a/3, 17a/5, 20b/7,

2b/7, 76a/6, 94b/9
s. iwerler 68b/7
s.+ ni 2b/7
söndür - Söndürmek, kısmak.
s.- di 69b/11
s.- seler 110b/8
söz Söz, kelim, haber.
s. 23b/3, 26b/10, 34b/6,
46b/2, 46b/9, 52b/7, 54b/8, 58a/9,
74a/1
s.+ din 102b/1, 57a/8, 60b/1
s.+ ge 101a/6, 113b/2,
59b/10, 79b/8
s.+ i 110b/4, 11b/7, 12a/5,
33b/8, 80a/9, 83b/4, 97a/1
s.+ inçe 110b/5
s.+ ini 108b/5, 44a/11, 8a/5
s.+ leri 104b/5
bâtil s.+ leri 76b/8
s.+ lerindin 69b/6
s.+ ni 100b/6, 41a/11,
50b/10, 54a/3, 62a/6, 6b/2, 8b/8,
99b/1
râst s.+ ni 46b/11
s.+ nürğ 83a/10
s.+ üm 97b/4
sözle - 1. Söylemek, konuşmak. 2.
Anlatmak, hikaye etmek.
s.- di 25b/1, 61b/7, 89a/2,
97a/11
s.- diğiz 23b/1
yalğan s.-: Yalan söylemek.

yalğan s.-gen: Yalan
söyleyen, yalancı.
yalğan s.- genler 77a/1
yalğan s.- genlerdin 92b/7
yalğan s.- genlerini 112a/2
s.- mek 61b/8
s.- mes 16b/7, 35b/10
yalğan s.- rler 114b/7
s.- yür 33b/2
s.- yür mü siz 8a/7
s.- yür sen 74a/2
yalğan s.- yür siz 86b/2
yalğan s.- yürler 2b/8,
83b/6
sözleş - Konuşmak.
s.- e irdi 83a/8
s.- mek 18a/4
s.- mes 98a/2
s.- mesenğ 33a/5
s.- se irdi 12a/4
sözlüg Sözlü, söz sahibi.
râst s.: Çok doğru sözlü, çok
sâdık, çok doğru.
râst s.+ lerdin 53a/4
suğar - Sulamak.
s.- duğ 92a/6
sukluk: Aç gözlülük.
s. kıl-: Hırs göstermek,
rağbeti artırmak, üzerine düşmek.
s. kılsanğız 58b/11
sukrak Daha hırslı
s. ı 10a/4

şūr (<Arp.) Üfürüldüğü zaman kıyametin kopacağına inanılan düdük.

ş.+ ğa 80a/10

sūre : Sure.

s. 113b/1, 115a/11, 3b/6

şūret (<Arp.) Suret, şekil.

ş.+ i 33b/7, 74a/3

ş. kıl-: Şekil vermek.

ş. kıldıķ 88b/3

ş. kılur 30a/4

suw Su, akarsu.

s. 6b/3, 8a/2

s.+ dın 80a/3, 91b/3

s. içür-: Su içirmek.

s. içürmek 99a/6

s. içürmekini 109b/4

s.+ nı 103a/10, 3b/4, 51a/3,

64a/5, 82a/11, 92a/6

yirĝen s.+ nı 96b/5

s.+ suz 82a/8

suwĝar - Sulamak.

s.- mas 7b/7

sū - Uzatmak, sunmak.

boyun s.- : 1. İtaat etmek, boyun eğmek, teslim olmak. 2. Tahrik etmek. 3. Sulh, harbi terk etme.

boyun s.- di 36b/2, 54a/5

boyun s.- dük 29b/3, 51a/9,

64a/9

boyun s.- düm 13a/6

boyun s.- gen 35a/3

boyun s.- genler 12a/2, 13a/8, 13b/6, 34b/10, 36a/7, 36b/6, 37b/11, 96a/6

boyun s.- genler miz 34a/4, 74a/8

boyun s.- genlerinĝ 76a/3, 87b/9

boyun s.- gey 36b/2

boyun s.- gil 13a/6

boyun s.- rĝ 102b/7, 104a/1, 105b/7, 32a/11, 34a/1, 40a/7, 52a/8, 72a/7

boyun s.- mek 20a/5, 31a/7, 52b/11, 54a/6

boyun s.- mekni 55a/5

boyun s.- meyü 36b/2

boyun s.- rler 114a/6

boyun s.- se 47b/5, 50a/5, 52b/10, 53a/3, 54a/5

boyun s.- se miz 80a/7

boyun s.- serĝ 83b/5

boyun s.- serĝiz 37b/7, 41b/3, 84a/2

boyun s.- seler 43b/1

boyun s.- süĝ 52b/7

Süleymān (<ö.a.) Davud peygamberin oĝlu olup Kur'an-ı Kerim'de adı geĝen peygamberlerdendir. Hz. Süleyman.

S. 10b/3, 10b/4, 61b/6

S.+ nı 81a/4
sünnet (<Arp.) Sünnet, doğru
olduğu tahakkuk eden her türlü
söz, amel, hikmet.

s.+ i 105a/5

s.+ ler 40b/5

sünğük Kemik.

s. 86a/9

s.+ lerge 26b/2

sür - 1. Sürmek, meshetmek. 2.
Sürmek, zorla başka yere
göndermek, kovmak.

s.- di 113b/8, 55b/5, 69b/1

s.- dük 64b/10

s.- er 7b/7

s.- erler 103a/2

s.- megil 78b/3

s.- se 51b/9

s.- senğ 100b/4, 78b/5

süri - Cezbetmek, çekmek.

s.- yür 98a/6

sürül - Sürülmek, uzaklaştırmak.

s.- diler 69b/8

s.- miş 88b/10

s.- mişler 7a/9, 99b/9

süst (<F.) Gevşek.

süst bol- 1. Gevşeklik
göstermek, zaafa düşmek, yılmak.
2. Güç kaybetmek, zayıflamak.

s. bolmadılar 41a/10

s. bolmanğ 40b/7

s. irdi 53b/6

s. kılğanı 103b/9

süstlük (<F.+T.) Fetret, boşluk, ara.

s. 107a/6, 65b/4

s. kıl-: Tembellik etmek,
ihmal etmek.

s. kılmadılar 41a/9

s. kılmanğ 57a/1

süzgevük Halis, ihlase erdirilmiş.

s. kişilerdin bisre 10a/2

şarāb (<Arp.) İçecek.

ş.+ unğğa 26b/1

şefā'at (<Arp.) Şefa, iltimas.

ş. 12b/2, 25b/6, 54b/4,
5b/6

ş. kılğan: Şefa eden.

ş. kılğan 78b/3, 80a/2

ş. kılğanlardın 91b/9

ş. kıl-: Şefa etmek.

ş. kılsa 54b/3, 54b/4

ş. kılsalar 91b/9

ş. kıllur 25b/8

şefī' (<Arp.) Şefa, iltimas.

ş.+ leriğizni 82a/3

şehīd (<Arp.) Şehit, Allah yolunda
cihat edip ölen.

ş.+ ler 40b/10

ş.+ lerdin 53a/4

şek(k) (<Arp.) Şüphe, kuşku.

ş. 2a/2, 30b/1, 31b/8, 3b/5,
54b/7, 61a/6, 75b/11, 83b/4,
88a/5

ş.+ leri 112a/5

ş. tutğan: Şüpheci.
ş. tutğanlardın 14b/7, 34b/4
şeker (<F.) Şeker.
yandağ ş.+ in 6a/8, 99a/8
şeklig (<A.+T.) Şüpheci.
ş. 75a/8
ş. bol-: Şüphe etmek.
ş. boldı 112a/4
ş. bolsarğız 29a/3
şenbele - (<F.+T.) İstirahat etmek,
dinlenmek, cumartesi günü
üzerine düşen vazifeyi yapmak.
şenbelemek: Yahudilerin
tatil yaptıkları gün, cumartesi.
ş.- mek 51b/2, 61a/1, 7a/8,
99b/3
ş.- mekleriniñ 99b/3
ş.- mesler 99b/4
şerī'at (<Arp.) Din yolu, şeriat.
ş. 68a/9
ş.+ dın 22b/9
ş.+ nı 13a/3, 15a/5, 33b/5
şeytān (<Arp.) Şeytan, iblis.
ş. 53b/5
ş.+ ğa 25b/11, 51b/7, 69b/2
ş.+ lar 26a/3
ş.+ ları 3a/2
ş.+ nıñ 103a/10, 16a/9,
20a/5
şifā (<Arp.) Şifa.
ş. **bir-:** Şifa vermek,
rahatlatmak.

ş. birsün 109a/7
Şu'ayb (<ö.a.) Medyen halkına
peygamber olarak gönderilen
Şuayb peygamber.
Ş. 94a/10
Ş.+ ğa 94b/4
Ş.+ nı 94a/2, 94b/5, 94b/6
şükr (<Arp.) Şükür, hamd.
ş. kıl-: Şükretmek.
ş. kılğan: Şükreden.
ş. kılğan 15b/2
ş. kılğanlar 88b/10
ş. kılğanlardın 101b/5,
79b/2, 97b/5
ş. kılğanlarğa 41a/5, 41a/8
ş. kılğanlarını 78b/7
ş. kılğay siz 104a/9, 18a/1,
39b/8, 64a/7, 6a/2, 6a/8, 72a/2
ş. kılınğ 15a/6, 16b/3
ş. kılmaslar 24a/9
ş. kılsarğız 60a/11
ş. kılur siz 88b/3
ş. kılurlar 92a/9
ta'ām (<Arp.) Yemek, yiyecek.
t. 6b/7
t.+ nı 70b/11
t.+ nurıñ 37a/6
t.+ unıñ 26b/1
t.+ unıñuz 63b/8
t.+ ı 17b/7
ta'at (<Arp.) İbadet, Allah'ın
emirlerini yerine getirmek.

t. kıl-: İbadet etmek.	t. kıl-: 1. Allah'ın ezelde
‡. kılğan 23b/11	olacak şeyleri bilmesi. 2. Değer
‡. kılğanlar 31a/4, 50a/3	biçme, ölçme.
‡. kılğıl 33a/8	t. kıldırğız 23b/8
tābūt (<Arp.) Sandık.	t. kılğanğızırğ 23b/9
t. 24b/9	t. kılurlar 83b/6
tafşıl (<Arp.) Açıklama, ayrıntı.	taķı Ve, daha, henüz, sonra.
t. kıl-: Açıklamak.	t. 100a/1, 100a/11, 100a/2,
t. kılur miz 90a/2	100a/4, 100a/5, 100a/6, 100a/7,
tağ Dağ.	100a/8, 100a/9,
t. 100a/7, 112b/11, 15b/1,	100b/1, 100b/10, 100b/11,
26b/6, 97b/1	100b/2, 100b/3, 100b/4, 100b/7,
t.+ ğa 97b/2	100b/8, 100b/9, 101a/1,
‡ür t.+ ını 9b/10	101a/11, 101a/2, 101a/3,
t.+ larını 93a/11	101a/5, 101a/6, 101a/7, 101a/9,
t.+ nı 100a/6	101b/1, 101b/2, 101b/3,
‡āğılık (<A.+T.) Azmak, azgınlık	101b/4, 101b/7, 101b/8,
etme, haddi aşmak.	102a/1, 102a/10, 102a/11, 102a/2,
‡.+ ları 3a/3	102a/3, 102a/4, 102a/5,
tağlan - Dağlanmak.	102a/7, 102a/8, 102a/9,
t.- ur 111a/3	102b/1, 102b/10, 102b/11, 102b/2,
tahta (<Arp.) Levha.	102b/3, 102b/6, 102b/7,
t.+ lar 97b/5	102b/8, 102b/9, 103a/1,
t.+ larını 98a/5	103a/10, 103a/11, 103a/3, 103a/4,
t.+ larını 98b/1	103a/5, 103a/6, 103a/7,
‡ā'ife (<Arp.) Cemaat, grup, bölük,	103a/8, 103a/9, 103b/10,
taife.	103b/11, 103b/2, 103b/3, 103b/5,
‡. 35a/6	103b/7, 103b/8, 104a/1,
‡. 60a/8	104a/10, 104a/11, 104a/2,
‡ākat (<Arp.) Güç, kuvvet.	104a/3, 104a/4, 104a/5, 104a/6,
‡.+ larını 114b/9	104a/7, 104a/9, 104b/1,
taķdīr (<Arp.) Takdir, yazgı.	104b/10, 104b/2, 104b/3,

104b/4, 104b/5, 104b/7, 104b/8, 10b/8, 10b/9, 110a/1,
 104b/9, 105a/1, 105a/10, 110a/11, 110a/2, 110a/3, 110a/4,
 105a/11, 105a/2, 105a/3, 110a/5, 110a/6, 110a/7,
 105a/4, 105a/5, 105a/6, 105a/7, 110a/8, 110a/9, 110b/1,
 105a/8, 105a/9, 105b/10, 110b/10, 110b/11, 110b/2, 110b/3,
 105b/11, 105b/2, 105b/3, 110b/4, 110b/6, 110b/7,
 105b/4, 105b/5, 105b/6, 105b/7, 110b/8, 111a/1, 111a/10,
 105b/8, 105b/9, 106a/1, 111a/2, 111a/3, 111a/6, 111a/7,
 106a/10, 106a/11, 106a/2, 111a/8, 111a/9, 111b/10,
 106a/3, 106a/4, 106a/5, 106a/6, 111b/11, 111b/3, 111b/6,
 106a/7, 106a/9, 106b/10, 111b/7, 111b/8, 112a/10, 112a/11,
 106b/11, 106b/2, 106b/3, 112a/2, 112a/3, 112a/4,
 106b/4, 106b/5, 106b/6, 106b/7, 112a/5, 112a/6, 112a/7,
 106b/8, 106b/9, 107a/11, 112a/8, 112a/9, 112b/1, 112b/10,
 107a/2, 107a/4, 107a/5, 112b/2, 112b/4, 112b/6,
 107a/7, 107a/9, 107b/10, 107b/2, 112b/7, 112b/8, 112b/9,
 107b/3, 107b/4, 107b/5, 113a/1, 113a/10, 113a/2, 113a/3,
 107b/6, 107b/7, 107b/8, 113a/4, 113a/5, 113a/6,
 108a/1, 108a/2, 108a/5, 108a/6, 113a/7, 113a/8, 113a/9,
 108a/7, 108a/8, 108a/9, 113b/11, 113b/2, 113b/3, 113b/5,
 108b/10, 108b/11, 108b/2, 113b/7, 113b/8, 113b/9,
 108b/3, 108b/4, 108b/6, 108b/8, 114a/1, 114a/10, 114a/11,
 108b/9, 109a/1, 109a/10, 114a/2, 114a/3, 114a/4, 114a/5,
 109a/2, 109a/3, 109a/4, 114a/6, 114a/7, 114a/8,
 109a/6, 109a/7, 109a/8, 109a/9, 114a/9, 114b/1, 114b/10,
 109b/1, 109b/10, 109b/11, 114b/2, 114b/3, 114b/4, 114b/5,
 109b/2, 109b/4, 109b/5, 114b/7, 114b/8, 114b/9,
 109b/6, 109b/7, 109b/8, 10a/10, 115a/1, 115a/10, 115a/11,
 10a/3, 10a/4, 10a/5, 115a/2, 115a/3, 115a/4, 115a/6,
 10a/6, 10a/8, 10a/9, 10b/1, 115a/8, 115a/9, 115b/1,
 10b/10, 10b/3, 10b/4, 10b/5, 115b/10, 115b/11, 115b/2,
 10b/6, 10b/7, 115b/3, 115b/5, 115b/6, 115b/7,

115b/8, 115b/9, 116a/1,
11a/1, 11a/11, 11a/2, 11a/3,
11a/4, 11a/6, 11a/7, 11a/8, 11b/1,
11b/2,
11b/4, 11b/5, 11b/6, 11b/7,
11b/8, 11b/9, 12a/1, 12a/11,
12a/2, 12a/3,
12a/4, 12a/6, 12a/7, 12a/8,
12a/9, 12b/1, 12b/10, 12b/11,
12b/2, 12b/3,
12b/4, 12b/5, 12b/6, 12b/7,
12b/8, 12b/9, 13a/1, 13a/10,
13a/2, 13a/3,
13a/4, 13a/5, 13a/7, 13a/8,
13b/1, 13b/10, 13b/2, 13b/3,
13b/4, 13b/5,
13b/6, 13b/7, 13b/8, 13b/9,
14/8, 14a/1, 14a/2, 14a/3, 14a/4,
14a/6,
14a/7, 14a/9, 14b/1,
14b/10, 14b/11, 14b/2, 14b/3,
14b/4, 14b/6, 14b/7,
14b/9, 15a/1, 15a/10,
15a/11, 15a/2, 15a/3, 15a/4,
15a/5, 15a/6, 15a/7,
15a/8, 15a/9, 15b/1,
15b/10, 15b/2, 15b/3, 15b/4,
15b/5, 15b/6, 15b/7,
15b/8, 15b/9, 16a/1,
16a/10, 16a/2, 16a/3, 16a/4,
16a/5, 16a/6, 16a/7,
16a/9, 16b/1, 16b/10,

16b/2, 16b/3, 16b/4, 16b/5, 16b/6,
16b/7, 16b/8,
16b/9, 17a/1, 17a/10,
17a/2, 17a/3, 17a/4, 17a/5, 17a/7,
17a/8, 17a/9,
17b/1, 17b/10, 17b/11,
17b/3, 17b/6, 17b/7, 17b/9, 18a/1,
18a/10, 18a/2,
18a/3, 18a/4, 18a/6, 18a/7,
18a/8, 18b/1, 18b/10, 18b/11,
18b/2, 18b/3,
18b/4, 18b/5, 18b/6, 18b/8,
18b/9, 19a/1, 19a/10, 19a/11,
19a/2, 19a/3,
19a/7, 19a/8, 19b/10,
19b/2, 19b/3, 19b/6, 19b/7, 19b/8,
19b/9, 20a/1,
20a/2, 20a/3, 20a/4, 20a/5,
20a/8, 20a/9, 20b/1, 20b/10,
20b/11, 20b/2,
20b/3, 20b/4, 20b/5, 20b/6,
20b/7, 20b/8, 20b/9, 21a/1,
21a/10, 21a/3,
21a/4, 21a/5, 21a/6, 21a/7,
21a/8, 21a/9, 21b/1, 21b/10,
21b/11, 21b/2,
21b/3, 21b/4, 21b/5, 21b/6,
21b/7, 21b/8, 21b/9, 22a/1,
22a/11, 22a/2,
22a/4, 22a/5, 22a/6, 22a/7,
22a/8, 22a/9, 22b/10, 22b/2,
22b/5, 22b/6,

22b/7, 22b/8, 22b/9, 23a/1, 23a/10, 23a/11, 23a/2, 23a/3, 23a/4, 23a/5,
 23a/6, 23a/8, 23a/9, 23b/10, 23b/11, 23b/2, 23b/3, 23b/4, 23b/6, 23b/7,
 23b/8, 24a/11, 24a/2, 24a/4, 24a/5, 24a/7, 24a/9, 24b/10, 24b/3, 24b/4,
 24b/5, 24b/6, 24b/7, 24b/8, 24b/9, 25a/1, 25a/11, 25a/3, 25a/4, 25a/5,
 25a/6, 25a/7, 25a/8, 25a/9, 25b/1, 25b/10, 25b/2, 25b/3, 25b/4, 25b/6,
 25b/7, 25b/8, 26a/1, 26a/3, 26a/6, 26a/8, 26a/9, 26b/1, 26b/10, 26b/2,
 26b/3, 26b/7, 26b/9, 27a/1, 27a/10, 27a/2, 27a/3, 27a/5, 27a/6, 27a/7,
 27a/8, 27a/9, 27b/10, 27b/2, 27b/3, 27b/4, 27b/5, 27b/6, 27b/7, 27b/8,
 27b/9, 28a/1, 28a/2, 28a/4, 28a/5, 28a/6, 28a/7, 28a/8, 28a/9, 28b/1,
 28b/10, 28b/2, 28b/3, 28b/4, 28b/5, 28b/7, 28b/9, 29a/10, 29a/2, 29a/4,
 29a/5, 29a/6, 29a/7, 29a/8, 29a/9, 29b/1, 29b/2, 29b/3, 29b/4, 29b/5,
 29b/7, 29b/8, 2a/3, 2a/4, 2a/5, 2b/1, 2b/10, 2b/3, 2b/4, 2b/5,
 2b/6, 2b/7, 2b/8, 30a/1, 30a/10, 30a/2, 30a/3, 30a/4, 30a/7, 30a/8,
 30a/9, 30b/10, 30b/2, 30b/3, 30b/4, 30b/5, 30b/7, 30b/9, 31a/10, 31a/11,
 31a/2, 31a/3, 31a/4, 31a/5, 31a/6, 31a/7, 31a/9, 31b/1, 31b/10, 31b/2,
 31b/4, 31b/6, 31b/7, 31b/8, 31b/9, 32a/1, 32a/10, 32a/11, 32a/2, 32a/3,
 32a/4, 32a/6, 32a/7, 32a/8, 32a/9, 32b/1, 32b/2, 32b/5, 32b/6, 32b/7,
 32b/8, 33a/1, 33a/10, 33a/2, 33a/3, 33a/5, 33a/6, 33a/7, 33a/8, 33a/9,
 33b/1, 33b/10, 33b/11, 33b/2, 33b/5, 33b/8, 33b/9, 34a/1, 34a/10, 34a/11,
 34a/4, 34a/5, 34a/6, 34a/7, 34a/9, 34b/1, 34b/11, 34b/2, 34b/5, 34b/6,
 34b/8, 34b/9, 35a/11, 35a/2, 35a/3, 35a/4, 35a/5, 35a/6, 35a/7, 35a/8,
 35a/9, 35b/10, 35b/11,

35b/2, 35b/3, 35b/4, 35b/5, 35b/7,
 35b/8, 35b/9,
 36a/1, 36a/10, 36a/11,
 36a/2, 36a/3, 36a/4, 36a/5, 36a/6,
 36a/8, 36b/10,
 36b/11, 36b/2, 36b/3,
 36b/4, 36b/5, 36b/6, 36b/7, 36b/8,
 36b/9, 37a/1,
 37a/11, 37a/3, 37a/4, 37a/5,
 37a/6, 37b/1, 37b/11, 37b/2,
 37b/3, 37b/4,
 37b/6, 37b/8, 37b/9, 38a/1,
 38a/11, 38a/2, 38a/3, 38a/4,
 38a/5, 38a/6,
 38a/7, 38a/8, 38a/9, 38b/1,
 38b/10, 38b/11, 38b/2, 38b/3,
 38b/4, 38b/5,
 38b/6, 38b/7, 38b/8, 38b/9,
 39a/1, 39a/10, 39a/2, 39a/3,
 39a/4, 39a/5,
 39a/6, 39a/8, 39a/9,
 39b/10, 39b/11, 39b/2, 39b/3,
 39b/4, 39b/5, 39b/6,
 39b/7, 39b/9, 3a/1, 3a/3,
 3a/4, 3a/5, 3a/6, 3a/8, 3a/9, 3b/1,
 3b/2, 3b/3, 3b/4, 3b/5,
 3b/6, 3b/7, 3b/8, 3b/9, 40a/1,
 40a/10,
 40a/11, 40a/4, 40a/5, 40a/6,
 40a/7, 40a/8, 40a/9, 40b/1,
 40b/10, 40b/2,
 40b/3, 40b/4, 40b/6, 40b/7,
 40b/9, 41a/1, 41a/10, 41a/2,
 41a/3, 41a/4,
 41a/5, 41a/6, 41a/7, 41a/8,
 41b/1, 41b/10, 41b/11, 41b/2,
 41b/3, 41b/4,
 41b/6, 41b/7, 41b/8, 41b/9,
 42a/1, 42a/11, 42a/2, 42a/3,
 42a/8, 42a/9,
 42b/1, 42b/10, 42b/11,
 42b/3, 42b/4, 42b/5, 42b/6, 42b/7,
 42b/9, 43a/1,
 43a/11, 43a/2, 43a/3, 43a/4,
 43a/5, 43a/7, 43a/8, 43b/10,
 43b/11, 43b/2,
 43b/3, 43b/4, 43b/5, 43b/6,
 43b/7, 43b/8, 43b/9, 44a/10,
 44a/11, 44a/2,
 44a/3, 44a/4, 44a/6, 44a/7,
 44a/8, 44b/1, 44b/10, 44b/11,
 44b/2, 44b/4,
 44b/6, 44b/7, 44b/8, 44b/9,
 45a/1, 45a/10, 45a/11, 45a/2,
 45a/3, 45a/4,
 45a/5, 45a/6, 45a/7, 45a/9,
 45b/1, 45b/10, 45b/3, 45b/4,
 45b/5, 45b/8,
 45b/9, 46a/1, 46a/10,
 46a/11, 46a/4, 46a/5, 46a/6,
 46a/7, 46a/8, 46a/9,
 46b/1, 46b/10, 46b/11,
 46b/2, 46b/3, 46b/4, 46b/6, 46b/7,
 46b/8, 46b/9,

47a/1, 47a/10, 47a/11, 52b/5, 52b/6,
 47a/3, 47a/4, 47a/5, 47a/7, 47a/8, 52b/7, 52b/8, 53a/1, 53a/2,
 47b/1, 47b/11, 53a/3, 53a/4, 53a/5, 53a/7, 53a/8,
 47b/2, 47b/5, 47b/6, 47b/7, 53a/9,
 47b/8, 48a/10, 48a/11, 48a/3, 53b/1, 53b/10, 53b/11,
 48a/5, 48a/7, 53b/2, 53b/3, 53b/4, 53b/5, 53b/7,
 48a/8, 48a/9, 48b/1, 53b/9, 54a/1,
 48b/10, 48b/2, 48b/3, 48b/4, 54a/10, 54a/11, 54a/4,
 48b/5, 48b/6, 48b/7, 54a/5, 54a/6, 54a/7, 54a/8, 54a/9,
 48b/8, 48b/9, 49a/1, 54b/1, 54b/11,
 49a/10, 49a/11, 49a/2, 49a/4, 54b/3, 54b/4, 54b/5, 54b/8,
 49a/5, 49a/6, 49a/9, 54b/9, 55a/1, 55a/10, 55a/11,
 49b/10, 49b/11, 49b/2, 55a/2, 55a/3,
 49b/4, 49b/5, 49b/7, 49b/9, 4a/1, 55a/4, 55a/5, 55a/7, 55a/8,
 4a/11, 4a/3, 55a/9, 55b/1, 55b/10, 55b/11,
 4a/5, 4a/6, 4a/7, 4b/10, 55b/2, 55b/3,
 4b/2, 4b/3, 4b/4, 4b/7, 4b/8, 55b/4, 55b/5, 55b/6, 55b/7,
 4b/9, 56a/1, 56a/10, 56a/11, 56a/2,
 50a/10, 50a/11, 50a/2, 56a/3, 56a/6,
 50a/4, 50a/5, 50a/6, 50a/7, 50a/9, 56a/7, 56a/8, 56a/9,
 50b/1, 50b/10, 56b/10, 56b/3, 56b/4, 56b/5,
 50b/11, 50b/2, 50b/3, 56b/6, 56b/7, 56b/8,
 50b/4, 50b/5, 50b/6, 50b/7, 50b/8, 56b/9, 57a/1, 57a/10,
 50b/9, 51a/1, 57a/11, 57a/2, 57a/4, 57a/5,
 51a/10, 51a/3, 51a/5, 51a/6, 57a/7, 57a/8, 57b/1,
 51a/7, 51a/8, 51a/9, 51b/1, 57b/10, 57b/11, 57b/2,
 51b/11, 51b/2, 57b/3, 57b/4, 57b/5, 57b/7, 57b/8,
 51b/3, 51b/5, 51b/6, 51b/7, 57b/9, 58a/10,
 51b/8, 52a/1, 52a/10, 52a/11, 58a/11, 58a/2, 58a/3, 58a/4,
 52a/3, 52a/4, 58a/5, 58a/6, 58a/7, 58a/9, 58b/1,
 52a/5, 52a/6, 52a/8, 52a/9, 58b/10,
 52b/1, 52b/10, 52b/2, 52b/3, 58b/11, 58b/2, 58b/3,

58b/4, 58b/6, 58b/7, 58b/8, 58b/9,
 59a/1, 59a/10,
 59a/2, 59a/3, 59a/4, 59a/5,
 59a/6, 59a/7, 59a/9, 59b/1,
 59b/10, 59b/2,
 59b/3, 59b/4, 59b/6, 59b/8,
 59b/9, 5a/1, 5a/10, 5a/11, 5a/2,
 5a/3,
 5a/4, 5a/5, 5a/7, 5a/8,
 5a/9, 5b/1, 5b/10, 5b/11, 5b/2,
 5b/3,
 5b/5, 5b/6, 5b/7, 5b/9,
 60a/1, 60a/10, 60a/11, 60a/2,
 60a/3, 60a/4,
 60a/5, 60a/6, 60a/9, 60b/1,
 60b/10, 60b/11, 60b/2, 60b/3,
 60b/4, 60b/5,
 60b/6, 60b/7, 60b/9, 61a/1,
 61a/10, 61a/11, 61a/2, 61a/3,
 61a/4, 61a/5,
 61a/6, 61a/7, 61a/9, 61b/1,
 61b/10, 61b/11, 61b/2, 61b/3,
 61b/4, 61b/5,
 61b/6, 61b/7, 61b/8, 61b/9,
 62a/1, 62a/10, 62a/11, 62a/2,
 62a/3, 62a/4,
 62a/5, 62a/6, 62a/7, 62a/8,
 62a/9, 62b/1, 62b/10, 62b/2,
 62b/3, 62b/4,
 62b/5, 62b/6, 62b/7, 62b/8,
 62b/9, 63a/10, 63a/11, 63a/3,
 63a/4, 63a/5,

63a/6, 63a/7, 63a/8, 63a/9,
 63b/11, 63b/2, 63b/3, 63b/5,
 63b/6, 63b/8,
 63b/9, 64a/1, 64a/10,
 64a/11, 64a/2, 64a/3, 64a/4,
 64a/5, 64a/6, 64a/7,
 64a/8, 64a/9, 64b/1,
 64b/10, 64b/11, 64b/2, 64b/4,
 64b/5, 64b/6, 64b/7,
 64b/8, 65a/1, 65a/10,
 65a/11, 65a/2, 65a/4, 65a/6,
 65a/7, 65a/8, 65b/1,
 65b/10, 65b/2, 65b/3,
 65b/5, 65b/6, 65b/7, 65b/8, 65b/9,
 66a/10, 66a/11,
 66a/2, 66a/3, 66a/4, 66a/5,
 66a/6, 66a/7, 66b/11, 66b/3,
 66b/5, 66b/7,
 66b/8, 66b/9, 67a/1,
 67a/10, 67a/11, 67a/2, 67a/3,
 67a/4, 67a/5, 67a/6,
 67a/7, 67a/8, 67a/9, 67b/1,
 67b/10, 67b/11, 67b/2, 67b/4,
 67b/5, 67b/6,
 67b/7, 67b/8, 67b/9, 68a/1,
 68a/10, 68a/11, 68a/2, 68a/3,
 68a/4, 68a/5,
 68a/6, 68a/7, 68a/8, 68b/1,
 68b/10, 68b/2, 68b/3, 68b/4,
 68b/5, 68b/6,
 68b/8, 68b/9, 69a/1,
 69a/10, 69a/11, 69a/2, 69a/3,

69a/4, 69a/5, 69a/6,
69a/7, 69a/8, 69a/9, 69b/1,
69b/10, 69b/11, 69b/2, 69b/3,
69b/4, 69b/5,
69b/6, 69b/7, 69b/8, 69b/9,
6a/1, 6a/10, 6a/11, 6a/2, 6a/3,
6a/5,
6a/7, 6a/8, 6a/9, 6b/1,
6b/10, 6b/11, 6b/2, 6b/3, 6b/4,
6b/6,
6b/8, 70a/1, 70a/10,
70a/11, 70a/2, 70a/3, 70a/4,
70a/5, 70a/7, 70a/8,
70a/9, 70b/1, 70b/10,
70b/2, 70b/3, 70b/4, 70b/5, 70b/6,
70b/7, 70b/8,
70b/9, 71a/1, 71a/10,
71a/2, 71a/3, 71a/4, 71a/5, 71a/8,
71a/9, 71b/1,
71b/3, 71b/4, 71b/6, 71b/8,
71b/9, 72a/10, 72a/11, 72a/2,
72a/3, 72a/5,
72a/6, 72a/7, 72a/8, 72a/9,
72b/10, 72b/11, 72b/2, 72b/5,
72b/6, 72b/7,
72b/8, 72b/9, 73a/1,
73a/11, 73a/2, 73a/3, 73a/4,
73a/5, 73a/7, 73a/8,
73a/9, 73b/4, 73b/5, 73b/7,
73b/9, 74a/1, 74a/10, 74a/11,
74a/2, 74a/3,
74a/4, 74a/5, 74a/6, 74a/7,

74a/8, 74b/10, 74b/11, 74b/2,
74b/4, 74b/5,
74b/7, 74b/9, 75a/10,
75a/2, 75a/3, 75a/4, 75a/6, 75a/7,
75a/8, 75a/9,
75b/10, 75b/2, 75b/3,
75b/4, 75b/6, 75b/7, 75b/8, 76a/1,
76a/10, 76a/2,
76a/3, 76a/5, 76a/6, 76a/7,
76a/9, 76b/1, 76b/10, 76b/11,
76b/2, 76b/5,
76b/6, 76b/7, 76b/8, 76b/9,
77a/1, 77a/10, 77a/2, 77a/5,
77a/6, 77a/8,
77a/9, 77b/1, 77b/10,
77b/2, 77b/3, 77b/4, 77b/5, 77b/6,
77b/7, 77b/9,
78a/1, 78a/10, 78a/4, 78a/5,
78a/8, 78a/9, 78b/1, 78b/10,
78b/2, 78b/3,
78b/4, 78b/5, 78b/6, 78b/7,
78b/9, 79a/1, 79a/11, 79a/2,
79a/4, 79a/5,
79a/6, 79a/7, 79a/9, 79b/1,
79b/10, 79b/11, 79b/2, 79b/4,
79b/6, 79b/7,
79b/8, 7a/10, 7a/2, 7a/3,
7a/4, 7a/5, 7a/7, 7a/8, 7a/9,
7b/10,
7b/2, 7b/5, 7b/7, 7b/8,
7b/9, 80a/1, 80a/10, 80a/11,
80a/2, 80a/3,

80a/4, 80a/7, 80a/8, 80a/9, 85b/9, 86a/1,
 80b/1, 80b/10, 80b/11, 80b/2, 86a/10, 86a/11, 86a/6,
 80b/7, 80b/8, 86a/7, 86b/10, 86b/2, 86b/5,
 80b/9, 81a/1, 81a/10, 86b/7, 86b/8, 86b/9,
 81a/11, 81a/2, 81a/3, 81a/4, 87a/1, 87a/10, 87a/2, 87a/3,
 81a/5, 81a/6, 81a/7, 87a/5, 87a/6, 87a/7, 87a/9,
 81a/8, 81a/9, 81b/10, 87b/10, 87b/11,
 81b/11, 81b/2, 81b/4, 81b/5, 87b/3, 87b/5, 87b/6, 87b/7,
 81b/6, 81b/7, 81b/8, 87b/8, 87b/9, 88a/1, 88a/10,
 81b/9, 82a/1, 82a/10, 88a/2, 88a/6,
 82a/11, 82a/2, 82a/3, 82a/4, 88a/7, 88a/8, 88b/1,
 82a/5, 82a/6, 82a/7, 88b/11, 88b/2, 88b/3, 88b/6,
 82a/8, 82a/9, 82b/1, 88b/9, 89a/1, 89a/10,
 82b/10, 82b/11, 82b/2, 82b/3, 89a/11, 89a/3, 89a/4, 89a/5,
 82b/4, 82b/5, 82b/6, 89a/6, 89a/7, 89a/8, 89a/9,
 82b/8, 82b/9, 83a/1, 89b/10, 89b/3,
 83a/10, 83a/11, 83a/2, 83a/4, 89b/5, 89b/6, 89b/7, 89b/8,
 83a/6, 83a/7, 83a/8, 89b/9, 8a/1, 8a/2, 8a/3, 8a/4,
 83a/9, 83b/1, 83b/10, 8a/5,
 83b/11, 83b/2, 83b/4, 83b/5, 8a/6, 8a/9, 8b/1, 8b/10,
 83b/6, 83b/7, 83b/8, 8b/5, 8b/6, 8b/7, 8b/8, 8b/9,
 83b/9, 84a/1, 84a/10, 90a/1,
 84a/2, 84a/3, 84a/5, 84a/6, 84a/7, 90a/3, 90a/4, 90a/5, 90a/6,
 84a/9, 84b/1, 90a/7, 90a/8, 90b/1, 90b/10,
 84b/10, 84b/11, 84b/2, 90b/11, 90b/5,
 84b/3, 84b/4, 84b/6, 84b/7, 84b/8, 90b/7, 90b/8, 90b/9, 91a/1,
 84b/9, 85a/1, 91a/10, 91a/11, 91a/3, 91a/6,
 85a/10, 85a/11, 85a/2, 91a/7, 91a/8,
 85a/4, 85a/5, 85a/6, 85a/7, 85a/8, 91a/9, 91b/10, 91b/11,
 85a/9, 85b/1, 91b/2, 91b/4, 91b/5, 91b/6, 91b/7,
 85b/10, 85b/11, 85b/2, 92a/1, 92a/2,
 85b/4, 85b/5, 85b/6, 85b/7, 85b/8, 92a/3, 92a/4, 92a/6, 92a/7,

92a/8, 92b/10, 92b/11, 92b/2,
92b/3, 92b/4,
92b/5, 92b/7, 92b/9, 93a/1,
93a/10, 93a/3, 93a/5, 93a/6,
93a/8, 93a/9,
93b/10, 93b/11, 93b/4,
93b/5, 93b/6, 93b/7, 94a/1,
94a/10, 94a/3, 94a/4,
94a/5, 94a/6, 94a/7, 94a/8,
94a/9, 94b/1, 94b/10, 94b/11,
94b/3, 94b/4,
94b/5, 94b/7, 94b/8, 94b/9,
95a/1, 95a/10, 95a/11, 95a/2,
95a/3, 95a/5,
95a/6, 95a/7, 95a/8,
95b/10, 95b/11, 95b/3, 95b/5,
95b/6, 95b/7, 95b/8,
95b/9, 96a/10, 96a/11,
96a/2, 96a/4, 96a/5, 96a/6, 96a/7,
96a/8, 96b/1,
96b/10, 96b/11, 96b/2,
96b/3, 96b/4, 96b/5, 96b/6, 96b/8,
96b/9, 97a/1,
97a/10, 97a/11, 97a/2,
97a/3, 97a/5, 97a/6, 97a/7, 97a/8,
97a/9, 97b/10,
97b/11, 97b/2, 97b/3,
97b/4, 97b/5, 97b/6, 97b/8, 97b/9,
98a/1, 98a/10,
98a/11, 98a/2, 98a/3, 98a/4,
98a/5, 98a/6, 98a/7, 98a/8, 98a/9,
98b/1,

98b/10, 98b/11, 98b/2,
98b/3, 98b/5, 98b/6, 98b/7, 98b/9,
99a/1, 99a/10,
99a/11, 99a/3, 99a/4, 99a/5,
99a/6, 99a/8, 99a/9, 99b/10,
99b/11, 99b/2,
99b/4, 99b/5, 99b/6, 99b/7,
99b/9, 9a/1, 9a/10, 9a/2, 9a/3,
9a/4,
9a/5, 9a/6, 9a/7, 9a/8,
9a/9, 9b/1, 9b/10, 9b/11, 9b/2,
9b/5,
9b/6, 9b/7, 9b/8, 9b/9,
8b/10, 9b/1, 91b/2, 82a/2, 82b/8,
12a/3, 36a/7, 89b/4
63a/6, 69a/4

taķıl - Bölünmek, ayrılmak.

t.- dılar 38a/6

t.- ğay irdiler 42b/7

t.- sa 87a/3

taķıt - Parçalamak, ayırmak,
ayrılık çıkarmak.

t.- ğıl 106b/3

t.- sa 87a/3

taķşır (<Arp.) Kusurlu olma, geri
dönme, vazgeçme.

t. kıl:- Geri durmak,
vazgeçmek.

t. kılduk 77a/5

t. kılğanlar 115b/5

t. kılmazlar 39a/8, 79a/10

taķāk (<Arp.) Boşama, boşanma.

ṭ. birserḡız 23b/7
ṭ.+ ḡa 22a/5
ṭ. kı1-: Boşamak.
ṭ. kılsaḡız 22b/10
t. birilmiş 24a/5
Ṭālūt (<ö.a.) İsrail oğullarının
meliklerindedir.
Ṭ. 24b/11
Ṭ.+ nı 24b/6
ṭama' (<Arp.) Açgözlülük.
ṭ. kı1-: Arzu etmek, istekte
bulunmak.
ṭ. kılu 92a/4
ṭ. kı1ur siz 8a/3
ṭ. tut-: Arzu etmek, ummak.
ṭ. tutar miz 71b/4
ṭ. tutarlar 91a/9
tamām (<Arp.) Tamam, tam,
eksiksiz.
t. 100a/7, 101a/10, 103a/2,
10b/3, 66b/4, 66b/5, 84a/11,
94b/6
t. bol-: Bitmek, sona ermek.
t. bolmaduḡ 53a/9
t. kı1-: Tamamlamak.
t. kıldı 12b/3
t. kıldım 63b/2
t. kı1ıḡ 18a/8
t. kı1ındı 20a/8
t. kı1maḡım 15a/3
t. kılsa 64a/7
t. kılsaḡız 18a/1

tamuḡ (<Soḡ.) Cehennem.
t. 100b/9, 103b/7, 105a/2,
105a/3, 111a/3, 112a/11, 113b/7,
114a/10, 115a/3,
12a/7, 20a/3, 30b/5, 43a/2,
45b/7, 52a/1, 55b/5, 56a/6, 58a/6,
59b/11,
62a/1
t.+ dın 90b/9
t. eyeleri: Cehennem ehli.
t. eyeleri 64b/2, 71b/7
t. eyelerige 91a/9
t. eyelerinḡe 91a/4
t.+ ḡa 47a/2, 57b/10
t.+ nı 88b/11
t.+ nuḡ 113a/10
ṭa'n (<Arp.) Ayıp, ayıplama.
ṭa'n kı1-: Ayıplamak, kusur
bulmak.
ṭ. kılsalar 109a/3
ṭ. kılu 51a/9
tan - İnkâr etmek, iman etmemek.
t.- ar miz 60b/4
t.- dılar 114b/11, 44a/3,
45b/6, 54b/3, 5a/5
tanḡan: İnkâr eden, kâfir.
t.- ḡan 30b/7
t.- saḡız 62a/3
tanḡ Tuhaf, şaşılması.
t.+ ḡa 110a/5, 115a/9
t. kel-: 1. İmrenmek, hoşa
gitmek. 2. Şaşırtmak.

t.+ ğa ketürmesün 112b/8	10a/9, 10b/1, 110a/11, 110a/3,
t.+ ğa ketürse 21b/5, 21b/6,	110a/4, 110a/7,
73a/2	110a/8, 110a/9, 110b/2,
t.+ nıñğ 82a/6	110b/5, 110b/8, 111a/1, 111a/10,
tañğla - Şaşmak, şaşırmaq.	111a/11, 111a/2, 111a/5,
t.- dıñğız mu 92b/2, 92b/9	111a/8, 111b/11, 111b/3,
Tañğrı İlah, Tanrı, Allah.	111b/4, 111b/5, 111b/6, 111b/7,
T. 100a/4, 100b/7, 101a/10,	111b/8, 112a/1, 112a/3,
101a/11, 101a/5, 101a/7, 101b/6,	112a/6, 112a/8, 112b/10,
102a/1, 102b/5,	112b/2, 112b/4, 112b/9, 113a/2,
102b/8, 103a/3, 103a/4,	113a/3, 113a/5, 113a/6,
103a/7, 103a/8, 103a/9, 103b/11,	113a/9, 113b/1, 113b/2,
103b/3, 103b/7, 103b/8,	113b/7, 113b/8, 114a/11, 114a/3,
103b/9, 104a/3, 104a/5,	114a/6, 114a/7, 114b/1,
104a/7, 104b/2, 104b/3, 104b/5,	114b/10, 114b/11, 114b/2,
104b/7, 104b/8, 105a/1,	114b/7, 114b/8, 115a/1, 115a/10,
105a/10, 105a/2, 105a/6,	115a/3, 115a/5, 115b/4,
105a/7, 105b/1, 105b/10, 105b/2,	115b/9, 116a/1, 11a/3,
105b/3, 105b/4, 105b/6,	11a/4, 11a/5, 11a/6, 11b/1, 11b/2,
105b/9, 106a/2, 106a/4,	11b/7, 12a/1,
106a/6, 106a/8, 106a/9, 106b/1,	12a/4, 13b/7, 13b/9, 14a/1,
106b/10, 106b/4, 106b/7,	14a/9, 14b/11, 14b/2, 14b/8,
106b/8, 106b/9, 107a/1,	14b/9, 15a/7,
107a/11, 107a/2, 107a/5, 107a/7,	15a/8, 15b/10, 15b/2,
107a/9, 107b/1, 107b/10,	15b/4, 16a/10, 16a/4, 16a/7,
107b/2, 107b/3, 107b/5,	16b/10, 16b/5, 16b/6,
107b/8, 108a/3, 108a/6, 108a/8,	16b/8, 17b/11, 17b/2,
108b/1, 108b/4, 108b/6,	17b/4, 18a/1, 18a/10, 18a/5,
108b/7, 109a/10, 109a/5,	18a/6, 18b/4, 18b/8,
109a/6, 109a/8, 109a/9, 109b/5,	19a/1, 19a/10, 19a/2, 19a/8,
109b/6, 109b/7, 109b/9,	19b/4, 19b/8, 20a/10, 20a/2,
10a/2, 10a/4, 10a/6, 10a/7,	20a/4, 20a/7,

20a/8, 20b/1, 20b/10, 32b/9, 33a/1,
 20b/2, 20b/4, 20b/5, 21a/1, 21a/3, 33a/11, 33a/4, 33a/6,
 21a/4, 21a/9, 33b/3, 34a/1, 34a/3, 34a/6, 34b/1,
 21b/10, 21b/2, 21b/3, 34b/2, 34b/6,
 21b/6, 22a/2, 22a/3, 22a/4, 22a/5, 34b/7, 34b/9, 35a/2, 35a/5,
 22a/7, 22a/9, 35b/10, 35b/2, 35b/3, 35b/7,
 22b/10, 23a/11, 23a/2, 35b/8, 36a/2,
 23a/8, 23b/10, 23b/11, 23b/2, 36a/3, 36a/8, 36b/1, 36b/8,
 23b/4, 24a/11, 24a/4, 36b/9, 37a/1, 37a/10, 37a/6,
 24a/6, 24a/7, 24a/8, 24a/9, 37a/9, 37b/11,
 24b/2, 24b/3, 24b/5, 24b/7, 24b/8, 37b/3, 37b/4, 37b/5, 37b/6,
 25a/1, 38a/11, 38a/3, 38b/1, 39a/2,
 25a/10, 25a/5, 25a/8, 39a/6, 39b/1,
 25b/1, 25b/2, 25b/4, 25b/6, 26a/1, 39b/4, 39b/5, 39b/6, 39b/7,
 26a/10, 26a/2, 3a/3, 3a/6, 3a/9, 3b/1, 40a/1,
 26a/5, 26a/7, 26a/8, 40a/11,
 26b/10, 26b/3, 26b/7, 26b/8, 40a/5, 40b/10, 40b/11,
 26b/9, 27a/1, 27a/2, 40b/2, 40b/9, 41a/1, 41a/10,
 27a/5, 27a/8, 27b/1, 41a/5, 41a/6, 41a/9,
 27b/10, 27b/4, 27b/5, 27b/6, 41b/10, 41b/2, 41b/4,
 27b/8, 28a/1, 28a/4, 41b/7, 42a/11, 42a/2, 42a/8,
 28a/5, 28a/6, 28a/9, 28b/3, 42a/9, 42b/10, 42b/3,
 28b/6, 29a/2, 29a/6, 29a/9, 29b/1, 42b/4, 42b/5, 42b/8, 42b/9,
 29b/10, 43a/11, 43a/2, 43a/3, 43a/7,
 29b/4, 2a/1, 2b/3, 2b/6, 43a/8, 43a/9,
 2b/7, 30a/3, 30a/4, 30a/9, 30b/1, 43b/10, 43b/2, 43b/3,
 30b/4, 43b/5, 43b/8, 44a/1, 44a/10,
 30b/6, 30b/7, 31a/3, 31a/5, 44a/11, 44a/5, 44a/6,
 31a/7, 31a/9, 31b/1, 31b/9, 44a/8, 44b/11, 44b/2,
 32a/10, 32a/11, 45a/4, 45b/11, 45b/5, 45b/8,
 32a/4, 32a/5, 32a/6, 32a/9, 46a/3, 46a/6, 46b/1,
 32b/1, 32b/10, 32b/2, 32b/5, 46b/6, 47a/2, 47a/8,

47b/10, 47b/5, 48a/1, 48a/3, 60b/4, 60b/7, 61a/10,
 48a/9, 48b/8, 49a/11, 61a/3, 61a/7, 61a/8, 61b/10,
 49a/2, 49a/4, 49a/9, 49b/1, 61b/11, 61b/7, 61b/9,
 49b/10, 49b/4, 49b/6, 49b/8, 4a/2, 62a/1, 62a/2, 62a/4, 62a/5,
 4a/4, 62a/7, 62a/9, 62b/10, 62b/6,
 4a/5, 4a/7, 50a/1, 50a/4, 63a/1, 63a/3,
 50a/6, 50a/8, 50b/6, 51a/10, 63a/8, 63b/4, 63b/6, 63b/7,
 51a/4, 51a/6, 64a/11, 64a/6, 64a/9, 64b/1,
 51b/10, 51b/2, 51b/4, 64b/4, 64b/5,
 51b/5, 51b/8, 51b/9, 52a/3, 52a/6, 64b/6, 65a/1, 65a/11,
 52a/7, 52a/9, 65a/4, 65a/7, 65a/9, 65b/6, 65b/7,
 52b/3, 52b/5, 52b/6, 65b/9, 66a/1,
 53a/10, 53a/4, 53a/6, 53a/8, 66a/2, 66a/8, 66b/1,
 53b/2, 53b/5, 54a/1, 66b/10, 66b/7, 67a/5, 67a/6,
 54a/2, 54a/5, 54a/7, 54a/8, 67a/7, 67a/8, 67b/1,
 54b/10, 54b/2, 54b/3, 54b/5, 67b/10, 67b/2, 67b/5,
 54b/6, 54b/7, 68a/10, 68a/11, 68a/3, 68a/6,
 54b/9, 55a/1, 55a/4, 55a/6, 68a/8, 68b/1, 68b/10,
 55b/11, 55b/4, 55b/5, 55b/6, 68b/11, 68b/2, 68b/6,
 55b/8, 55b/9, 68b/8, 69a/2, 69a/3, 69b/1,
 56a/1, 56a/10, 56a/11, 69b/11, 69b/4, 70a/5,
 56a/3, 56a/8, 56a/9, 56b/9, 57a/3, 70a/6, 70b/3, 70b/4, 70b/6,
 57a/4, 57a/5, 70b/7, 70b/9, 71a/2, 71a/7, 71b/5,
 57a/6, 57a/8, 57a/9, 57b/1, 71b/8,
 57b/10, 57b/5, 58a/2, 58b/10, 71b/9, 72a/10, 72a/11,
 58b/3, 58b/4, 72a/2, 72b/1, 72b/10, 72b/11,
 58b/7, 59a/1, 59a/11, 72b/5, 72b/6, 72b/8,
 59a/2, 59a/5, 59a/6, 59a/8, 59a/9, 73a/1, 73a/11, 73a/5, 73a/6,
 59b/1, 59b/10, 73a/8, 73a/9, 73b/10, 73b/11,
 59b/5, 5a/10, 60a/10, 73b/7, 73b/9,
 60a/11, 60a/2, 60a/3, 60a/6, 74b/1, 74b/3, 74b/4, 74b/5,
 60b/1, 60b/2, 60b/3, 75a/1, 75a/2, 75a/5, 75a/9,

76a/10, 76a/6,
76a/8, 76b/1, 76b/4, 77b/1,
77b/2, 77b/3, 77b/7, 78a/5, 78b/6,
78b/7,
79a/11, 79a/4, 79b/2,
7a/10, 7b/10, 7b/6, 7b/9, 80a/5,
80b/8, 81a/9,
81b/1, 81b/10, 81b/3,
81b/5, 81b/9, 82a/1, 82a/5, 82a/6,
82b/7, 83a/1,
83a/5, 83a/9, 83b/5,
84a/10, 84a/8, 84a/9, 84b/6,
85a/6, 85a/9, 85b/4,
85b/9, 86a/11, 86a/2,
86a/3, 86b/4, 86b/9, 87b/4, 88a/4,
89b/5, 89b/6,
8a/3, 8a/5, 8a/7, 8a/8,
8b/2, 8b/3, 90a/5, 90a/9, 91a/2,
91a/6,
91b/1, 91b/10, 91b/3,
91b/4, 92a/2, 93a/4, 94a/6, 94a/9,
94b/1, 94b/2,
95a/7, 95b/1, 96b/3, 99b/5,
9a/6, 9b/1, 9b/4, 9b/6
T. atı tuta 73b/4
T.+ dın 102b/6, 103b/7,
104b/1, 106a/2, 107a/10, 107a/11,
108a/5, 108a/7, 109b/3,
110a/3, 113a/6, 114a/9,
12a/9, 13b/8, 14a/1, 16b/5,
18b/11, 18b/3, 19a/8,
19b/10, 19b/4, 20a/2,

21b/11, 23a/8, 28b/7, 29a/5,
29a/8, 30b/2, 31a/3,
32a/4, 33a/2, 34a/1, 34b/6,
37b/10, 38b/6, 38b/7, 39a/3,
39b/7, 40a/6,
42b/5, 42b/6, 43a/2, 43b/5,
43b/9, 46a/1, 46a/5, 46b/11,
47a/8, 47b/5,
49b/10, 50b/10, 52b/8,
53a/5, 53a/9, 54a/4, 54b/8, 55b/4,
57a/2, 57a/5,
57a/7, 58a/9, 59a/4,
59b/11, 63a/10, 63a/8, 64a/9,
64b/4, 65a/6, 65a/9,
66a/9, 67a/5, 67b/1, 68b/4,
69a/7, 6b/11, 71b/9, 72b/8, 73a/3,
73b/9,
74a/10, 77b/8, 78a/6,
86a/6, 87b/9, 92b/2, 96a/9
T.+ dın bisre 101b/9,
109a/9, 110b/6, 11a/6, 16a/2,
34b/10, 36a/4, 3b/7, 58a/10,
58a/5, 62b/3, 71a/1, 74b/5,
80a/1, 80a/4, 83a/3, 89b/9, 90a/11
T.+ dın öngin mü 97a/6
T.+ ğa 100b/11, 101b/4,
102a/6, 102b/6, 102b/7, 103b/3,
104a/1, 104a/10, 104a/5,
105a/6, 105a/8, 105a/9,
105b/8, 107b/3, 109b/2, 109b/4,
10a/9, 110b/1, 112a/2,
112a/4, 112b/7, 113a/10,

113a/7, 114a/6, 114b/4, 114b/7,
115a/1, 115a/11, 115a/8,
115b/8, 11b/4, 12b/9,
13b/3, 14a/4, 15a/10, 16a/3,
16a/4, 16b/3, 17a/1,
18b/9, 19b/8, 21a/4, 22a/7,
22b/9, 23a/1, 24a/1, 24a/10,
26a/1, 27a/3,
29a/10, 29b/2, 2b/5,
31a/10, 32a/11, 34a/4, 36b/3,
37b/2, 37b/9, 38a/11,
38b/11, 38b/3, 3b/5, 40a/4,
40a/8, 41a/5, 41b/6, 42a/4, 42a/5,
42b/8,
43b/6, 44a/10, 44a/3,
44a/7, 45a/4, 45b/10, 45b/9,
47b/5, 47b/7, 4a/8,
50a/9, 50b/4, 50b/5, 51b/3,
52a/10, 52a/8, 53a/3, 54a/5,
57a/11, 57b/11,
58b/2, 58b/3, 59a/10,
59a/3, 59a/5, 59a/6, 59b/2, 59b/3,
59b/8, 60a/10,
60a/4, 60a/5, 60a/7, 60a/9,
60b/3, 60b/6, 61b/3, 62a/10,
62a/4, 62a/7,
62b/5, 63b/7, 64a/10,
64a/11, 64b/7, 65a/11, 65b/3,
66b/11, 69a/10, 70a/10,
70b/5, 71a/8, 71b/4, 72a/7,
74b/9, 75a/3, 75a/6, 75b/10,
78a/4, 79a/2,

7a/11, 7a/3, 80b/10, 82b/4,
83a/3, 85a/4, 85a/5, 85a/6, 86b/3,
87b/8,
8b/7, 90a/4, 91a/1, 92a/9,
92b/6, 93a/1, 93a/7, 94a/2, 96a/9,
99a/3, 99a/4
T.+ nı 105b/7, 113b/6,
115b/6, 16a/3, 19b/2, 19b/4,
22a/1, 32a/9, 40b/1,
45a/6, 52b/9, 56b/10,
57a/11, 60b/9, 69a/5, 6a/6, 81b/2
T.+ nırğ 106a/7, 106b/6,
107a/7, 108a/3, 108a/6, 108a/9,
108b/10, 108b/5, 109a/11,
109b/1, 10b/2, 10b/8,
110b/4, 110b/8, 111b/7, 112a/9,
113a/8, 115a/2, 11b/9,
12a/1, 12a/8, 13b/8, 15b/1,
15b/6, 18a/9, 20a/4, 20a/9, 20b/8,
21a/8,
22b/1, 22b/2, 22b/3, 22b/5,
22b/8, 25a/10, 25a/4, 25a/5,
25a/7, 25a/9,
27a/6, 30a/3, 31a/9, 31b/1,
31b/5, 33b/7, 33b/8, 34a/3, 34b/6,
35a/7,
35b/1, 35b/9, 36b/10,
37b/4, 37b/9, 38a/1, 38a/10,
38b/10, 38b/8, 43a/1,
43b/9, 45b/10, 47b/5,
48b/10, 4a/6, 51b/2, 52b/7, 53b/8,
54a/9, 56a/5,

57b/3, 57b/6, 57b/8, 58a/4,
58a/8, 59b/9, 61a/2, 61a/5, 62a/6,
63a/4,

63b/7, 64a/8, 64b/3, 65b/1,
67b/6, 67b/9, 69a/2, 69a/5, 69b/7,
6b/11,

6b/5, 72a/6, 73b/5, 76a/2,
77a/10, 77a/4, 77a/8, 77b/8,
78a/11, 78a/7,

7a/7, 80a/6, 83b/2, 83b/7,
83b/9, 84a/1, 84a/8, 85a/11,
87a/1, 87a/10,

89b/1, 89b/11, 91a/5,
92a/4, 92b/11, 93a/11, 93a/8,
95a/3, 95a/4, 99a/2, 9b/3,
9b/8

tanırsuk Acayip, tuhaf, mucize.

t.+ ı 12a/3, 82b/5

t. şıfatı 16b/1

tanuğ 1. Tanık, şahit. 2. Doğru,
gerçek şahit.

t. 14a/7, 29a/4, 29a/5,
37b/4, 50a/1, 50b/8, 50b/9, 53a/8,
54a/5,

61a/9, 61b/10, 73b/6,
74b/10, 74b/9, 76a/8

t. bolđul 74a/8

t. erenlerinđizdin 28b/9

t. kıl-: Tanık tutmak.

t. kıldı 100a/9

t. kılınđ 47b/9

t.+ lar 14a/6, 29a/1, 37b/6,

40b/10, 59a/10, 64a/10, 71b/3,
86a/2

t.+ lar irdinđiz mü 13a/8

t.+ lar irdiler 67b/9

t.+ lardın 36a/11, 74a/11

t.+ larinđiznı 3b/7, 86b/3

t. teg-: şahit tutmak.

t. teginđ 46b/5, 29a/4

tanuğluk şahitlik, tanıklık.

t. 29a/2, 73b/8, 76a/8

t. bir-: şahitlik etmek,
tanıklık vermek.

t. birdi 31a/5

t. birdiler 36b/8, 84b/9,

90b/1

t. birdük 100a/10, 84b/8

t. birgen 109a/11

t. birgenler 34a/5

t. birgil 34a/4

t. birinđ 34b/10, 36a/11

t. birmegil 86b/4

t. birmes men 76a/10

t. birseler 47b/9, 86b/4

t. birür siz 35a/8, 76a/9

t. birür 61b/9

t. birürler 61b/10, 86b/4

t.+ ğa 73b/7

t.+ ı 73b/1

t.+ ındın 73b/7

t.+ ını 73b/5

t.+ nı 14a/1, 29a/9

t.+ umuz 73b/4, 73b/7

tap - 1. Tapmak, ibadet etmek. 2. Bulmak.

t.- ğay siz 18b/3

t.- mağay sen 60a/6

zafer t.- maḡ 53a/10

zafer t.- sam 53a/10

tap Yeter, kâfi.

t. 106b/10, 107a/2, 113a/3, 113b/8, 20a/3, 43b/8, 46b/6, 51a/6, 53a/5,

54a/5, 54a/8, 59a/6, 61b/10, 62a/9, 73a/9, 78b/1

t. bol-: Yeterli olmak.

t. boldı 51b/6, 52a/1

t. kel-: Yetmek, yeterli olmak.

t. kelmegey mü 39b/8

t. kelür 39b/9

tapa -a, -a doğru.

t. 100b/4, 101b/3, 101b/8, 102a/3, 102a/4, 102a/9, 103a/2, 104a/6, 105a/2,

105b/6, 106b/4, 106b/8, 108a/11, 108a/5, 108a/7, 10a/10, 110a/2, 111b/1, 112b/11,

113a/3, 115a/5, 12b/6, 13b/3, 13b/4, 14a/5, 15a/11, 17a/8, 19b/10, 20a/8,

20b/6, 21b/6, 21b/7, 24a/11, 26a/2, 26a/4, 26b/5, 28a/5, 28b/3, 29b/1,

29b/4, 2a/5, 30b/5, 31b/5,

32a/5, 33b/6, 34a/3, 34a/7, 34a/8, 35b/10,

35b/4, 36b/2, 37b/3, 38a/4, 38b/1, 3a/2, 40a/8, 42b/5, 44b/3, 45b/10,

4a/10, 4a/9, 52a/11, 52a/9, 54a/11, 55a/5, 55a/8, 55b/7, 56a/10, 57a/3,

5b/4, 60a/5, 60a/6, 61a/7, 61b/10, 61b/2, 61b/4, 61b/5, 61b/6, 62a/6,

62b/4, 62b/6, 64b/4, 65a/8, 65b/3, 66a/8, 66a/9, 66b/11, 68a/11, 68a/7,

68b/2, 69a/10, 69a/8, 69b/8, 69b/9, 6a/4, 70a/3, 70a/5, 70a/8, 70b/1,

70b/9, 71a/9, 71b/2, 72b/8, 73a/11, 73a/9, 76a/9, 76b/6, 77b/10, 77b/3,

77b/6, 77b/9, 78b/1, 78b/2, 79a/11, 79a/8, 80a/6, 80a/8, 81a/8, 81b/9,

82b/11, 83a/11, 83a/4, 83a/8, 83b/2, 83b/9, 84a/10, 85a/6, 86a/4, 87b/11,

87b/4, 87b/6, 88a/5, 88a/6, 88a/9, 92b/5, 93a/6, 94a/2, 95a/10, 95b/10,

96a/5, 97a/11, 97b/1, 97b/3, 98a/4, 98a/6, 98b/6, 99a/2, 99a/6, 99b/6,

9a/6
taplat- Sevindirmek, yüzünü güldürmek.
t.- mağıl 98a/7
tap(u)n - İbadet etmek, kulluk etmek, tapınmak.
t.- ğu 110b/7, 25b/6, 30a/5, 31a/6, 54b/7, 62a/8, 80a/11, 82b/7, 83a/1,
96a/7, 97a/4, 97a/6, 99a/3
t.- ğu turur 76a/10, 78a/5
t.- ğudın 70b/7, 92a/10, 92b/6, 93a/7, 94a/2
t.- ğuğa 110b/7
t.- ğular 97a/4
t.- maqqa 104b/5, 31b/9, 74b/1
t.- ur miz 13a/10
tar Sıkıntılı, zor.
t. 84a/11
t. bol: Dar olmak.
t. boldı 110a/6, 55a/3
t. kııl-: Darlık vermek.
t. kıılur 24a/11
tarıl - Dağılmak, parça parça olmak, bölünmek.
t.- marğ 38a/1
tarlıq Sıkıntı.
t. 115b/8, 52b/10
t.+ dın 64a/6
tart - Çekip çıkarmak.
t.- ar 89b/2

t.- ar sen 31b/10
t.- tuq 90b/11
tartıq - Tartışmak, münakaşa etmek, savunmak, mücadele etmek.
t.- marğ 105b/8
t.- sarğız 52a/9
t.- tırğız 41b/8
taşdıq (<Arp.) Doğrulama, onama.
t. bir-: Doğrulamak, onamak.
t. birse 103b/8
taş 1. Taş. 2. Dışarı, fazla.
t. 27a/4, 32b/7, 63a/11
t.+ ğa 99a/7
t.+ lar 104b/6, 3b/9, 8a/1
t.+ lardın 8a/1
t.+ nı 6b/4
tat - Tatmak, tadına bakmak.
t.- ğannı 44b/6
t.- ırğ 103b/4, 104b/10, 106a/5, 111a/4, 38a/9, 44b/1, 77a/3, 90b/6
t.- masa 25a/2
t.- sun 72b/5
t.- sunlar 52a/3
t.- tılar 86b/1, 89a/5
tattur - Tattırmak.
t.- sa 79b/4
tavāf (<Arp.) Dönüp dolaşma.
ṭ. kııl-: Ka'be etrafını dolaşmak.

<p>‡. kılingaylar 44a/9</p> <p>tayak 1. Deęnek, sopa. 2. Düstur, dayanak.</p> <p>t.+ irę 6b/4</p> <p>t.+ iręni 95b/10</p> <p>t.+ in 99a/7</p> <p>t.+ mı 95b/3</p> <p>tayığ Cilalı, parlamış, pürüzsüz.</p> <p>t. 27a/4</p> <p>tayın - Kaymak, yüz çevirmek, günaha girmek, haktan sapmak.</p> <p>t.- sanız 20a/6</p> <p>t.- maę 42a/10</p> <p>tażarru' (<Arp.) Yalvarma.</p> <p>t. kııl-: Yalvarmak.</p> <p>t. kıılmadılar 77b/11</p> <p>te - Söylemek.</p> <p>t.- yü 62a/7</p> <p>tedbır (<Arp.) Öncelikle düşünme, düzenleme.</p> <p>t. kııl-: Gizlice kurmak, düzenlemek.</p> <p>t. kıılur 54a/7</p> <p>t. kıılurlar 54a/7, 57a/7</p> <p>teg - 1. İsbet etmek, ulaşmak, erişmek, gelmek, maruz kalmak, dokunmak.</p> <p>2. Kapamak, kuşatmak.</p> <p>t.- di 100b/2, 27a/10, 27a/4, 27a/7,</p> <p>teg- 39a/5, 41a/9, 42a/2, 43a/6, 43a/7, 48b/1, 52b/4, 76a/9,</p>	<p>84a/7</p> <p>baş teg.- di 40b/8</p> <p>muşıbet t.- di 43a/6</p> <p>t.- dük 84b/5</p> <p>t.- er men 98b/6</p> <p>t.- gen 52b/4, 53a/8</p> <p>t.- geni 72b/4, 73b/3</p> <p>t.- genleri 96b/9</p> <p>t.- gey 115b/6, 84a/8, 86b/10, 98a/9</p> <p>t.- gey bolsarığız 53b/11</p> <p>t.- gey irdük 95a/5</p> <p>t.- ginęe 19a/3, 23b/3</p> <p>t.- medi 43b/9</p> <p>t.- megey 112b/2</p> <p>t.- mese 27a/8</p> <p>t.- mesün 104a/6</p> <p>t.- se 112a/11, 112b/1, 112b/4, 15a/10, 39b/2, 40b/8, 53a/7, 53a/9, 54a/1, 54a/2, 54a/3, 54a/4, 56a/10, 68b/2, 68b/8, 73b/3, 96b/2</p> <p>t.- seler 22b/10, 22b/6, 23a/10, 46b/2</p> <p>t.- ürmek 31b/1</p> <p>t.- er 90a/10</p> <p>tanuğ t.- irę 46b/5</p> <p>tegi -e kadar.</p> <p>t. 108a/11, 18a/8, 53b/10</p> <p>t. i 72b/4</p> <p>t. , 99b/9</p> <p>arığa t. 77a/4</p>
---	--

tegre Çevre.

t.+ sinde turur 3a/6

tegrü ...kadar, değin.

t. 114b/6, 19a/3, 19a/6,
23b/3, 24a/3, 28b/5, 29a/2, 37a/5,
47b/10,

50b/11, 51a/1, 5a/2, 64a/2,
64a/3, 65a/4, 69b/10, 89a/9

ançağa t. 105a/5, 46b/2,
48a/4, 6a/6, 79a/9

uygınçağa t. 12a/8

ançağa t. kim 106a/9,
107a/8, 107b/7, 108b/5, 10b/6,
110a/3, 110b/3, 112a/1, 112a/9,

11a/11, 18b/7, 18b/8,
21a/5, 21b/4, 21b/5, 21b/9, 23b/6,
41b/8, 44a/5,

44b/3, 47b/10, 52b/9,
54b/11, 59b/9, 65b/11, 70a/7,
76b/7, 77a/9, 78a/2,

79b/8, 84a/7, 86b/1,
86b/10, 90a/10, 90b/3, 90b/8,
92a/5, 94a/9, 94b/10

ol vaqtğa t. kim 96b/9

tegşür - 1. Değiştirmek. 2. Vermek,
ulaştırmak.

t.- di 6b/1, 99b/1

t.- dük 52a/2, 94b/9

t.- gen 83b/4

t.- merğ 46a/7

t.- se 11a/8, 20a/9

t.- mek mü 6b/8

teg(ü)r - 1. Musibet vermek,
eriştirmek. 2. Ulaştırmak.

t.- düm 93b/6, 94b/7

ziyân t.- genler 10b/8

t.- gil 108b/5

t.- gül 70a/5

t.- me 73a/1

t.- meding 70a/5

ziyân t.- medin 47b/4

ziyân t.- megey 44a/1,
44a/2

ziyân t.- megey siz 111b/3

ziyân t.- megeyler 67b/4

t.- mek 72a/8

ziyân t.- mes 29a/4, 39b/3,
73a/11

ziyân t.- mesler 57b/4

ziyân t.- ür 10b/8

t.- ür 91b/11

t.- ür men 92b/1, 92b/8

t.- üldiler 45b/3

t.- ülgey 27b/10

ziyân t.- ülmes 23a/5

t.- ül 44b/7

tükel t.- ül 42b/11

t.- ülgey 106b/8

te'hür (<Arp.) Erteleme, eda
etmeme.

t. kıł-: Ertelemek, eda
etmemek.

t. kılgıl 95b/5

t. kılmak 111a/8

tek Sessiz, sakin.

t. tur-: Susmak, sessiz kalmak.

t. turğanlar 101b/9

t. turunĝ 102a/11

teklif (<Arp.) Birinden bir şey isteme, dileme.

t. kıl-: İş, vazife yüklemek, gücü yeteceği kadar iş yüklemek, mükellef kılmak.

t. kılınmas 23a/4, 54b/2

t. kılmaz miz 86b/11, 90b/10

t. kılmaz 29b/4

t. kıllur 99b/10

t. kıllurlar 5b/8, 97a/7

ten (<F.) Beden, ten, nefis, can.

t. 12b/2, 23a/4, 28b/4, 31b/9, 32a/7, 42b/11, 44b/6, 46a/11, 5b/6,

67b/11, 80a/1, 87b/10, 98a/1

t.+ din 101b/2, 12b/2, 46a/4, 5b/6, 82a/9

t.+ ge 29b/4, 41a/6, 86b/11, 87b/2, 90b/10

t.+ i 66a/11

t.+ lerdin 15a/9

t.+ leri 107b/5, 109b/7, 112a/3, 115a/3, 115b/3, 52b/6, 55b/11

t.+ leringiz 111b/8, 29a/10,

44b/9

t.+ leringizni 34b/5, 73a/11

t.+ lerimüzni 34b/5

t.+ ni 66b/4, 7b/9, 86b/9

t.+ niĝ 55a/11

teĝ Eşit, aynı.

t. 16a/2

t. kıl-: Eş tutmak.

t. kıllurlar 75a/7, 86b/6

t. tutmanĝ 54b/11

t.+ tuşlar 16a/2

teĝiz Deniz.

t. 15b/10, 79a/5, 96b/10

t.+ ni 5b/10, 97a/3

t.+ niĝ 72b/6, 79b/1, 82a/8, 99b/3

tepren - Sarsılmak, sallanmak.

t.- mez 104b/3

t.- ür 93b/5, 94b/5

teprenmek: Deprem.

t.- mek 98b/3

tepretil - Harekete geçirilmek, sarsılmak, yerinden oynatılmak.

t.- diler 20b/7

ter Ücret, karşılık, mükafat.

t. 81b/1

ter bar Evet anlamında.

t. 95b/7

terazü (<F.) Ölçü, mizan.

t.+ ları 88a/11, 88b/1

t.+ nı 94a/3

teri Deri.

t.+ ler 52a/2
t.+ leri 52a/2
tersā (<F.) Hristiyan.
t. 35a/3
t.+ lar 110b/4, 11b/3, 11b/5,
11b/6, 12a/7, 13b/2, 65b/1, 68b/5,
70a/10,
71a/11, 7a/2, 65a/2
teslīm (<Arp.) Teslim, bir şeyi
sahibine verme.
t. **ķıl-**: Teslim olmak,
kurtarmak, selamete erdirmek,
İslam'a girmek.
t. ķılınmış 55b/2
t. ķılsa 11b/4
tevbe (<Arp.) Tövbe.
t. 47b/11, 48a/1, 48a/3
t.+ rġizni 18a/5, 49a/10,
49a/11, 6a/5
t. **ķıl-**: Tövbe etmek.
t. ķıldılar 15b/5, 37a/1,
60a/9, 66b/10, 98a/10
t. ķıldım 48a/4, 97b/3
t. **ķılġan**: Tövbe eden.
t. ķılġanlarını 21b/10
t. ķılmaķ 55b/4
t. ķılsa 67a/5
t. ķılsarġız 108a/8, 28b/1
t. ķılşalar 108b/3, 109a/1,
114b/2
t. ķılurlar 48a/2
t.+ leri 37a/2

t.+ lerin 15b/5, 48a/2
t.+ mizni 13a/2
t.+ ni 13a/2, 15b/5, 48a/1,
52b/9, 5a/3, 6a/5
t.+ sin 109a/7, 40a/3, 5a/3
t.+ sin ķabūl ķılır 67a/6
tevekkūl (<Arp.) Kadere razı
olma, tevekkūl.
t. **ķıl**: Allah'a dayanmak,
işini Allah'a bırakmak, tevekkūl
etmek.
t. ķılġanlarını 42b/8
t. ķılġıl 106b/9, 42b/8,
54a/8
t. ķılınġ 66a/2
t. ķılsa 106a/4
t. ķılşun 112b/3, 39b/6,
42b/10, 64b/5
t. ķılurlar 102b/9
tevfīķ (<Arp.) Allah'ın yardımı.
t. birgey 50a/8
te'vīl (<Arp.) Te'vīl, söze ayrı
mana vermeye çalışma.
t.+ in 30a/8
t.+ ini 30a/9
Tevrāt (<ö.a.) Tevrat.
T. 34b/11, 37a/8, 67b/6,
98b/9
T.+ da 33b/11
T.+ dın 68a/4, 68a/5
T.+ nı 30a/1, 33b/5, 67b/7,
70a/2, 70a/7, 74a/3

teyemmüm (<Arp.) Toprakla abdest alma, teyemmüm.	108b/2, 10a/11, 11a/5, 14b/3, 14b/9, 22b/10,
t. kı1- : Teyemmüm abdesti alma.	26b/6, 26b/8, 28a/7, 28b/4, 29a/6, 31b/9, 32a/7, 32b/8, 3a/10, 3b/10,
t. kı1ıñğ 51a/3	
tezgin- Dolanıp durmak, bocalamak.	42b/11, 43a/7, 44b/6, 47a/4, 47b/2, 49b/10, 50a/1, 50b/8, 52a/2, 54b/5,
tezingen: Vesvese, felaket.	54b/6, 55a/7, 56a/1, 58b/4, 59a/2, 62b/10, 66b/9, 68a/9, 69b/10, 6b/5,
t.- gen 102a/6	70b/1, 72b/11, 76a/7,
t.- gen 68b/8	76b/7, 79b/3, 79b/6, 81a/3, 81a/6, 81a/7, 82a/11,
t.- genlerge 12b/7	82b/6, 82b/7, 83a/3, 83a/9, 84a/5, 86a/7, 87a/5, 87b/10, 87b/9, 89b/10,
t.- se 15b/2	89b/7, 90a/5, 90b/2, 90b/5, 91a/8, 94a/5, 94b/2, 95b/6, 97b/5, 97b/6,
tezgindür- Döndürmek, devretmek.	97b/8, 99a/8, 9a/9
t.- ür miz 40b/9	
t.- ür siz 29a/3	t. bir nerse üze yarağlığ 111b/3
tırnaqlığ Tırnaklı.	t. bir nerse üze 105a/10, 26b/3, 29b/1, 31b/11, 32a/6, 3b/1, 45a/4, 65b/1, 67a/8, 74b/10, 75a/4
t.+ nı 86a/7	tağı ol t. bir nerse üze 82b/8 t. bir nersenge 98b/7
ti- (bkz. te-) Söylemek.	t. bir nerseni 108a/3, 49b/10, 82b/6, 83a/8
t.- p 11a/1, 15a/8, 82b/11	t. bir nerseniñğ 78a/2
ticâret (<Arp.) Kazanç kastıyla yapılan alışveriş.	
t. 29a/3	
tig Gibi.	
91b/5	
tig- (bkz. teg-) 1. İsbet etmek, ulaşmak, erişmek, gelmek, maruz kalmak, dokunmak.	
tig- 33a/3, 43b/6	
tigme Bütün, hepsi, her şey, hep, her.	
t. 103b/2, 106a/11, 106b/2,	

t. bir yandın birin 96a/4	t.- megil 114b/10
t. birge 14b/7	t.- meki 10b/8
t. nerse üze 65b/6	t.- mekindin 23b/1
tik- Dikmek, yamamak.	t.- mes 17b/11
t. - e 89a/5	t.- mesler 27b/10
til Lisan, dil.	t.- mez 38a/11, 64a/6, 81b/1
t.+ i 71a/4	destür t.- mez 112a/2
t.+ in çıkarur 100b/5	yarlıkayu t.- mez mü 70b/9
t.+ leri 51a/8	t.- r 108b/4
t.+ lerini 35b/11	t.- se 110a/11, 11a/4, 14a/5,
tile - 1. İstemek, dilemek, arzu	20b/1, 20b/5, 21b/3, 24b/8, 25b/2,
etmek. 2. Aramak. 3. Sevmek,	25b/4,
hoşlanmak.	26b/9, 27b/6, 30a/5, 30b/8,
t.- di 101a/11, 23a/3, 25b/9,	32b/10, 33b/4, 35b/2, 35b/3,
42a/10, 4a/4, 6b/3, 84b/6, 99a/6	40a/4, 40a/5,
t.- dirğiz 6b/10, 84b/3	41a/7, 44a/7, 51b/3, 51b/5,
t.- diler 60b/9	55a/4, 57b/11, 59a/7, 65a/10,
destür t.- diler 115a/11	65a/11, 65b/2,
yarlıkayu t.- diler 40b/1,	65b/3, 67a/7, 67a/8, 67b/1,
52b/8	68a/10, 69a/2, 69b/8, 77b/1,
yarlıkayu t.- genler 31a/5	77b/10, 77b/7,
t.- gil 114b/10, 6b/7, 7b/1,	7b/6, 80b/9, 81a/9, 83a/1,
7b/3, 7b/5	83a/11, 83a/9, 84a/10, 85a/1,
yarlıkayu t.- gil 42b/7	85a/9, 86a/11,
yarlıkayu t.- gil 57a/4	86b/3, 94b/2, 96a/9
t.- rğ 28b/9, 49b/9	yarlıkayu t.- se 52b/8,
yārī t.- rğ 15a/6, 5b/2,	57a/11
96a/9	t.- se irdük 104b/4, 95a/5
t.- rğiz 19b/3	t.- se miz 100b/3
t.- medi 112a/5, 67b/2	t.- se sen 98b/5
t.- medük 52b/5	t.- se rğ 114b/11, 31b/10,
	32a/2, 98b/3, 98b/4

t.- serġiz 11a/7, 21b/11,
23a/7, 48a/10, 4b/10, 6a/11,
73b/4, 89a/1, 99a/11
feth t.- serġiz 103b/10
t.- seler 106b/9, 107b/3,
107b/7, 22a/8, 23a/6, 50a/8
destür t.- seler 115a/6
t.- seler irdi 112a/5
t.- sem 98b/6
t.- yür 103a/4, 107a/9,
109a/8, 110a/9, 115a/10, 17b/11,
25a/8, 25b/4, 33a/4,
41b/9, 44a/1, 49a/11,
49a/9, 49b/1, 52b/2, 60b/8, 63a/4,
64a/7, 68b/2,
72a/4, 85a/1, 9b/5
destür t.- yür 112a/4
iwe t.- yür 79a/3
sāhir t.- yür 95b/4
t.- yür irse 59a/8
t.- yür men 66a/10
t.- yür miz 74a/10, 81a/3,
85a/10
t.- yür mü siz 11a/7, 54b/9,
60a/7
t.- yür siz 103a/6, 107a/8,
6b/9, 79a/2
t.- yürler 110b/8, 112b/9,
51a/5, 52b/1, 55a/6, 5b/8, 60b/4,
60b/5, 67a/3,
78b/4, 97a/7
cevāb t.- yürler 58b/4,

62b/6

destür t.- yürler 115b/11

nuşret t.- yürler 9b/2

yarlıkayu t.- yürler 104b/8

tilek İste, arzu.

t.+ ge 59a/11

t.+ leringizni 18b/3

tilekçe İsteğine göre, arzusuna göre.

t. yürüt- Emre amade kılmak, emir altına almak.

t. 16a/1

tilen - İstenmek.

t.- di 11a/7

t.- diler 67b/8

tileş - Karşılıklı istemek.

t.- ür siz 46a/6

tirgi Meşinden yapılan yemek sofrası.

aşlıġ t. 74a/9, 74b/1

tirgür - Diriltmek.

t.- di 24a/8, 4a/8, 66b/5

t.- dük 84a/3

t.- se 66b/5

t.- ür 104a/5, 26a/6, 26a/9,
42b/3, 4a/9, 7b/10, 99a/3

t.- ür men 26a/6, 33b/8

t.- ür sen 26b/4

tirig Diri, canlı.

t. 25b/7

t.+ din 32a/2, 82a/6

tirig **koğ-**: Sağ bırakmak,

öldürmemek.

t. koğğay miz 96a/8

t. koğmak 97a/7

t. komak 5b/8

t.+ ler 15a/8, 43b/2

t.+ ni 32a/1, 82a/5

tiriglik 1. Hayat, yaşantı, ömür. 2.

Yaşayış, yaşayış tarzı. 3. Geçim

kaynağı, geçimini sağlama vakt.

t. 17a/10, 10a/5

t.+ im 87b/8

t.+ imüz 77a/1

sonğ t.: Ahiret.

sonğ t. 9a/7

yağınrağ t.: Dünya hayatı.

yağınrağ t. 100a/2, 111b/1,
112b/9, 39a/5, 57a/9, 79b/11,
90a/1, 91b/5, 98a/10, 84b/9

9a/5

yağınrağ t. irmes 77a/6

yağınrağ t. irmez 44b/8

t. kılduğ 97a/1

t. kılış-: Muaşeret etmek,
geçinmek, kaynaşmak.

t. kılışırğ 48a/8

yağınrağ t.+ ni 53a/11, 9a/7

t.+ niğ 103a/4

yağınrağ t.+ niğ 111b/2,
55b/8

tiril - Yaşamak.

t.- di 105b/2

t.- gü 88b/2

t.- sün 105b/2

t.- ür siz 89a/10

tirse Dirsek.

t.+ lerge 64a/2

tiş Diş.

t. 68a/1

tişi Kadın, kız, dişi.

t. 17a/7, 28b/10, 32b/5,
47b/2, 58b/8, 67a/4

t.+ din 45b/2, 58a/11

t.+ ge 64a/5

t.+ ler 113b/5, 114a/4,
22a/6, 47a/3, 48b/9, 49a/3, 49a/8,
50a/2, 50a/3,

58b/11, 58b/4, 62b/9, 63b/9

t.+ lerdin 21b/8, 30b/9,
46a/8, 48b/2, 48b/9, 53b/2, 56a/7

t.+ lerdin bisre 93b/9

t.+ lerge 113b/7, 114a/7,
24a/5, 33a/2, 46a/10, 46b/7, 49b/9

t.+ leri 33a/7, 48b/7

t.+ leriğiz 21b/10

t.+ leriğizdin 47b/9, 49a/4

t.+ leriğizge 18a/4

t.+ leriğizni 34b/5, 97a/8

t.+ leriğizniğ 48b/6

t.+ lerimüzni 34b/5

t.+ lerindin 22a/4

t.+ lerini 96a/8

t.+ lerni 21b/4, 22b/10,
22b/6, 23b/5, 46a/5, 48a/6, 49a/3,
51a/2, 58a/1

t.+ lerniᅡ 23b/1, 58b/5
t.+ m 33a/3
t.+ ni mü 86a/1
t.+ niᅡ 47a/2, 62b/10,
86a/2

t.+ si 32b/3
t.+ sini 93b/11

tiwe Deve.

t. 90b/8
t.+ din 30b/10, 73a/7
t.+ ler 85a/10, 85a/11
t.+ lerdin 85b/11, 85b/8
t.+ leriniᅡ 58a/3
t.+ lerniᅡ 85b/1
t.+ niᅡ 63a/2

toᅡ - Doᅡmak.

toᅡa közsüz: Anadan doᅡma kör.

t.- a közsüzni74a/4
t.- ᅡan 80b/3, 80b/5

toᅡrul - Doᅡurulmak.

t.- miᅡ 23a/3
t.- miᅡ turur 23a/5

toᅡuᅡ Doᅡuᅡ, ortaya çıkma,
gerçekleşme.

t.+ ı 80a/10

toᅡı- Hırpalamak, çarpmak.

t.- r 28a/3

toᅡuᅡ Savaş, çarpışma.

t. 103b/6, 106b/2, 107a/3,
20b/11, 24b/2, 24b/4
t.+ dın 110a/3
t.+ ᅡa 69b/11

t.+ inᅡa 55a/7

t. kıl-: Cihat etmek,
savaşmak.

t. kıldılar 109a/9, 115b/3,
41a/1

t. kılᅡanlar 55b/10

t. kılᅡanlarını 55b/11, 56a/2

t. kılınᅡ 111b/8

t. kılsalar 112a/3, 115a/2

t. kılurlar 66b/7

t.+ nı 43a/9

toᅡuᅡ - Öldürmek, savaşmak, cihat
etmek, çarpışmak, mücadele
etmek.

t.- ᅡaylar irdi 55a/4

t.- ᅡul 114a/9

t.- maᅡ 39b/5

t.- masalar 55a/5

t.- maz mu siz 109a/4

t.- salar 38b/5

t.- unᅡ 115a/11, 66a/3

tola - Eᅡip bükme, çevirmek.

t.- ᅡayu 51a/8

toldur - Doldurmak.

t.- ᅡay men 88b/11

tolu Tam, dolu.

t.+ sı 37a/4

ton Elbise, giyim kuşam.

t. 89a/11

t.+ ı 89a/11

t.+ ları 71b/11

t.+ larını 89b/2

- t. turur 18a/4, 18a/5
- tonğuz** Domuz.
- t. 16b/4, 63a/9, 86a/5
- t.+ lar 69b/1
- toprak** Toprak.
- t. 27a/4
- t.+ dın 34b/3
- t.+ ğa 51a/3
- t.+ ı 92a/7
- topuk** Topuk.
- t.+ ka 64a/3
- tök** - Dökmek.
- t.- er 4b/2
- kanlarınğıznu t.- mez 8b/10
- t.- ünğ 91b/3
- tök(ü)l** - Akıtmak, dökülmek.
- t.- miş 86a/5, 97b/2
- t.- ür 71b/2
- t.- ür 115b/10
- tölen** - Karar kılmak, bir yerde durmak, sebat etmek.
- t.- mek 17b/1, 58a/8
- tölendür** - Sabit kılmak.
- t.- gil 25a/7, 41b/1
- t.- mek 27a/7, 53a/2
- t.- mekininğ 101a/8
- t.- se 103a/11, 103a/5
- t.- ünğ 103b/1
- tölengen** 1. Hak, gerçek, doğru. 2. Derinleşen, rusuh sahibi olan, yüksek payeye erişen.
- t.+ ler 30a/9:
- t.- gen 79b/6
- t.- genler 61b/1
- t.- mek 17b/1, 58a/8
- tönğüt** – Eğmek, bükmek.
- t.- üp 61a/1
- tört** Dört. (Sayı)
- t. 108a/6, 111a/6, 22a/4, 23a/10, 26b/5, 47b/9, 63a/2
- t.+ de 47a/10, 47a/11
- t.+ ün 46a/9
- töşek** Döşek, yatak, beşik.
- t. 20a/3, 3b/3, 45b/7, 90b/9
- t. turur irdi 30b/6
- töşen** - Döşenmek, yayılmak.
- t.- gen 85b/8
- tuğ** - (Güneş) doğmak.
- kün t.- ı 96b/11
- tumduq** (Cehennem) yakıt.
- t.+ ı 3b/8
- otnunğ t.+ ı 30b/3
- Ṭūr** (<ö.a.) Tūr dağı.
- Ṭ.+ nı 60b/11, 7a/5
- Ṭ. tağını 9b/10
- tur** - 1. Durmak, kalmak, ayakta durmak. 2. Var, mevcut olmak. 3. -dır/-dir.
- tek t.- ğanlar 101b/9
- t.- ğu 110a/2
- t.- ğu yerler 114a/8
- tek t.- unğ 102a/11
- t.- uqup 35b/6
- öre t.- up 45a/6, 56b/10

t.- ur 10a/1, 10a/8, 10b/2,
16b/2, 20b/6, 21a/4, 22a/9,
23a/11, 23b/4,
25b/8, 25b/9, 32a/6, 36a/9,
51b/1, 59a/6, 7a/6, 96b/3, 9b/1,
9b/7
ağır kelgen t.- ur 5b/3
artında t.- ur 48b/10
aşnu t.- ur 17b/5
berāber t.- ur 2b/2
bilgen t.- ur 10a/4, 22b/10,
37a/6, 4a/11
bīzār t.- ur 108a/8
çıkarğan t.- ur 7b/9
ekin t.- ur 21b/10
eliglerinġizde t.- ur 107b/1
ewürgeni t.- ur 14b/8
fazl eyesi t.- ur 25a/10
fazllıġ t.- ur 11a/4
ħaħ t.- ur 14b/2, 4a/3
ileyimde t.- ur 33b/10
ileyinde t.- ur 7a/9, 81b/7
inek t.- ur 7b/2, 7b/4
kaħan t.- ur 101a/8
kađrsızraħ t.- ur 6b/9
kađıġ t.- ur 30b/4
kađıġraħ t.- ur 54b/3
kāfir t.- ur 21a/6
kınaġanı t.- ur 99b/5
kışāş t.- ur 18b/10
kim t.- ur 24a/10, 34a/3,
42b/9, 54b/8, 68b/4, 85a/3

kimge t.- ur 75b/10
koya t.- ur 3a/3
kōni t.- ur 75a/1
kōni yol t.- ur 12a/8
kōrgen t.- ur 11b/2, 23a/8,
23b/11
kullar t.- ur 101b/9
Mekkede t.- ur 37b/1
nā-ħōş kōrilmiş t.- ur
20b/11
ne t.- ur 104b/8, 111a/11,
20b/9, 24b/3, 4a/4, 50b/5, 53b/1,
54a/2, 71b/3,
7b/1, 7b/3
onġurkalarınġızdın t.- ur
48b/8
oħ t.- ur 80a/7
ol t.- ur 4a/9
ōġuri t.- ur 14a/2
ōnġin t.- ur 9b/7
ōrtgen t.- ur 68a/2
şabr kılġan t.- ur 16b/9
satġaşġanları t.- ur 5b/4
sınaġ t.- ur 104a/11
sınaġanınġız t.- ur 25a/1
sonġında t.- ur 7a/9
sonġlarında t.- ur 106b/3
sonġunda t.- ur 25b/2
tapunġu t.- ur 76a/10, 78a/5
teġresinde t.- ur 3a/6
toġrulmuş t.- ur 23a/5
ton t.- ur 18a/4, 18a/5

tüşgen t.- ur 26a/9
tüz t.- ur 34b/8
uluğ t.- ur 5b/3
uluğrağ t.- ur 21a/4
yağşırak t.- ur 21b/4, 6b/9
yanutı t.- ur 71b/6
yazuğ kılğan t.- ur 29a/9
yerde t.- ur 40a/4, 4a/10
yoğ t.- ur 19a/11
yoğatğanı t.- ur 99b/5
zālimrağ t.- ur 11b/9
töşek t.- ur irdi 30b/6
cimā' kılmadın t.- ur siz
23b/6
t.- urlar 15a/8, 9a/6
aşnu t.- urlar 12a/5
erenler t.- urlar 112b/10
namāz kılmayın t.- urlar
56b/5
ortak t.- urlar 47b/3
uyalarınğız t.- urlar 21b/2
yaraşturulmuş t.- urlar
113a/5
turuğ Saf, duru.
t. 7b/4
turuğğan Daimi, bâki.
t.- ğan 67a/4
turuğtur - Durdurmak, ayakta
dikmek.
t.- salar 76b/9, 77a/2
tut - 1. Tutmak, almak, yakalamak.
2. Tutmak, edinmek, sahiplenmek,

sahip çıkmak, kabul etmek. 3.
Yapmak, elde etmek. 4. Saklamak,
muhafaza etmek.
t.- a 77a/3
and t.- a 76b/4
Tanğrı atı t.- a 73b/4
t.- ar 22a/3
dōst t.- ar 50b/9
kulağ t.- ar 76b/6
ğama' t.- ar miz 71b/4
t.- ar mu sen 80a/11
t.- ar mu siz 7a/11, 8a/3
dōst t.- ar mu 27a/9
t.- ar siz 93a/10
t.- arlar 100a/5
azğunluğ yolını t.- arlar
97b/9
dōst t.- arlar 71a/7
fāl t.- arlar 96b/3
ğama' t.- arlar 91a/9
şek t.- ğanlardın 14b/7,
34b/4
t.- ğay 93a/9
t.- ğay men 58a/2
t.- ğıl 26b/5, 97b/4, 97b/6
dōst t.- mağanlık 49a/6,
63b/11
'ār t.- mağay 62a/9
t.- mağıl 29b/6
t.- marğ 22b/7, 22b/8,
55a/2, 69a/6
terğ t.- marğ 54b/11

t.- maḳ 22a/10
düşmen t.- maḳ 48b/3
rûze t.- maḳı 19a/6, 55b/3,
72a/1
t.- maḳıñgız 6a/3
t.- masun 32a/2
t.- maz 22a/2, 25b/7,
71b/10
döst t.- maz 11a/2
t.- mazlar 97b/9
şār t.- sa 62a/10
döst t.- sa 109b/11, 68b/6,
69a/4
emîn t.- sañg 35b/4, 35b/5
rûze t.- sañgız 17b/8
t.- salar 60b/4
rûze t.- sun 17b/10
t.- sunlar 97b/6
t.- tı 106a/7, 20a/3, 30b/4,
60b/9, 6a/6, 93b/5, 94b/5, 98a/1,
98a/6,
98b/3
döst t.- tı 35a/6, 57b/10
t.- tılar 63b/6, 69a/6, 69a/8,
98a/9
zaʿif t.- tılar 98a/6
t.- tu 95b/3
t.- tuḳ 77b/10, 78a/3,
94b/10, 94b/8, 95a/1, 96b/1,
99b/7
t.- unḡ 100a/7, 108b/2,
22b/6, 47b/9, 53a/6, 55a/1, 55a/8,

7a/5, 89b/10,
9b/10
emîn t.- uldı 29a/8
tutuḡ Rehin,tutsak.
t. 91a/7
t. alın-: Rehin alınmak, rehin
bırakılmak.
t. alınmış 29a/7
t.+ lılar 83b/4
tutun - 1. Tutunmak, sarılmak. 2.
Yapmak, ortaya konmak, edinmek.
t.- dı 12a/1, 58b/2
t.- dılar 110b/6, 60b/10,
79b/11, 89b/8, 91b/4, 98a/2
t.- dunḡız 5b/11
t.- dunḡuz 8b/2, 9b/9
t.- madılar 109a/9
t.- maḡaylar irdi 71a/9
t.- mañḡ 109b/9, 39a/7,
60a/6, 68b/5
t.- masa 34b/9
t.- mazlar 110b/2
döst t.- sa 58a/4
t.- sañgız 36a/6
t.- salar 60b/5
t.- sun 40b/10
t.- unḡ 12b/5, 74b/5
t.- ur 76a/2
t.- urlar 16a/2, 59b/7
tuzḡu Ziyafet, ikram.
t. 45b/8
tüḡ - Cimrilik etmek.

t.- erler 113b/6
tügün Dügün.
nikâhınñg t.+ i: Nikah,
evlenme.
t.+ i 23b/9
t.+ inçe 23b/3
tükel Hep, tam olarak.
t. 106b/8, 19a/7, 23a/3,
27b/10, 44b/7, 79a/10, 87a/4
t. alğanınç men 34a/6
t. alğınçağa 47b/10
t. bir-: Yerine getirmek,
tamamlamak.
t. birildi 31b/9
t. birilür 28b/4
t. birür 34a/11, 62b/1
t. bol-: Gerçekleşmek,
tamamlanmak.
t. boldı 83b/4, 97a/1, 97a/9
t. kıl-: 1. Yerine getirmek. 2.
Tamamlamak.
t. kıldım 63b/2
t. kılduğ 94b/3, 97a/9
t. kılınç 108a/11, 19a/2,
94a/3
t. kılsa 110b/8, 23a/3
t. kılsañız 19b/4
t. teğrülür 42b/11
tün Gece.
t. 15b/9, 45a/5, 76a/1,
80b/2, 97a/9
t.+ ge 18a/8, 32a/1

t.+ inde 18a/4
t.+ le 28a/1, 79a/7, 88a/8,
95a/2
t.+ ni 31b/11, 5b/11, 82a/7,
91b/11, 97a/9
t.+ nünç 38b/10
türlüg Çeşitli, türlü.
t. 79b/4, 85b/6
tüş - Düşmek.
tüşgen tur-: Boş bomboş,
harabe, virane, çökük, devrilmiş.
t.- gen 100a/7
t.- gen turur 26a/9
t.- mez 79a/5
t.- ti 56a/11, 93a/2, 95b/10,
96b/6
yüzün t.- ti 97b/2
t.- tiler 112a/10
t.- üp 63a/10
tüşül - Hata yapmak, yanılmak,
şaşırmak.
t.- di 98a/3
tüz Düz, aynı seviyede, müsavi,
uygun, doğru.
t. 83b/4, 84b/1, 87a/2
tüz bol-: Birbirine denk gelmek,
müsavi olmak, düzgün olmak.
t. bolmas 73a/2
t. bolunç 108b/7
t.+ indin 71a/4
t.+ ini 64b/9
tüz kıl-: Düzeltmek, düzene

koymak, eşit kılmak, eşitlemek.

t. kıldı 4a/10

t. kılınsa 50b/10

t. turur 34b/8

tüzlük Denk, eşit, adalet.

t. 106b/4, 28b/6, 28b/9,
52a/7, 58b/7, 64a/10, 67b/5,
86b/11, 89b/6

t. eyesi: Adalet sahibi.

t. eyesi 72b/3, 73b/2

t. kıl-: Adalet etmek, zulüm
etmemek, doğru ve düzgün
kılmak.

t. kılışmak 68a/2

t. kılsağız 58b/11, 59b/1

t. kılurlar 101a/2

u - Gücü yetmek, muktedir olmak.

u.- sağı 77a/11

uç Uç.

u. 39b/1

uç - Uçmak.

u.- ar 77b/5

u.- gandin 77b/5

uçmak Cennet.

u. 21b/7, 84b/2, 89a/6,
8b/5, 91a/3

u.+ da 4b/10, 89a/1

u.+ din 89b/2

uçmak eyeleri: Cennet ehilleri.

u. eyeleri 90b/11, 91a/4,
91a/8

u. eyelerinçe 91b/3

u.+ ğa 11b/2, 40a/9, 41a/1,
47b/6, 90b/8, 91b/2

u.+ ka 20b/6, 44b/7, 45b/4,
52a/4, 58b/1

u.+ larğa 64b/8

u.+ nı 70b/6

uç - Uymak, arkasından gitmek,
tabi olmak.

u.- uıĝ 32a/10

uftan - Utanmak.

u.- maz 4a/2

uĝra - 1. Arzu etmek, niyetlenmek,
hatırından geçmek, meyletmek. 2.
Uĝramak, rastlamak, karşılaşmak.

u.- dı 39b/5, 4a/10, 64b/3

u.- dılar 109a/4, 114b/1

u.- ğanlarını 63a/5

u.- ğay irdi 57b/3

u.- nıĝ 64a/5

u.- maıĝ 27b/3

u.- maıĝız 23b/3

u.- maıındın 44b/11

u.- sa 15b/1

u.- saıĝ 42b/8

u.- salar 22a/5

u.- yu 55b/5, 72b/3

uĝur Vakit, zaman.

u.+ a 73b/5

u.+ da 14b/5, 51b/9,
59b/10, 73b/8, 81b/10, 88b/5,
94b/4, 95b/10, 95b/3, 76b/9,
79a/1

uķ - Anlamak, aklını kullanmak, idrak etmek, farkına varmak.

u.- arlar 82a/10

u.- ğanlar 115a/4

u.- ğaylar 79b/5

u.- mazlar 100b/9, 107a/5, 115b/2

u.- salar 76b/6

uķmak Anlamak, idrak etmek.

u.+ ķa 54a/3

ul Temel, esas.

u. 12b/10

ulaĝan İkiz olarak doĝan dişi davar.

u.- ğandın 73a/7

ulan - Erişmek.

u.- maķ 66b/11

u.- mas 85a/6

u.- sa 4a/7

u.- ur 85a/6

ulaş - Katılmak, birleşmek.

u.- salar 90b/3

u.- urlar 55a/2

u. u 55b/3

ulaşu 1.Birer birer, teker teker. 2.Birbiri arkasından, devamlı sürekli ebediyen.

u. 109b/8, 109b/9, 10a/3, 113b/8, 115a/6, 115a/8, 52a/5, 62a/2, 66a/3,

75a/2

ulĝay- Büyümek, yaşlanmak.

u.- salar 46b/4

uluĝ 1. Büyük, ulu, yüce. 2. İleri gelen kimse, sözü geķen kişi, hayırlı ve faziletli kişi.

u. 104b/1, 104b/2, 107a/10, 107b/10, 109b/9, 113a/11, 114a/9, 115b/5, 11a/4,

14/8, 21a/10, 21a/2,

25b/10, 27a/4, 27a/7, 27a/8, 2b/4, 33a/2, 35b/3,

38a/7, 43b/10, 43b/7,

44a/2, 44a/8, 47b/7, 49b/1, 50b/8, 51b/11, 51b/4,

53a/10, 53a/2, 53b/1,

55b/6, 56a/2, 57b/2, 57b/6, 57b/8, 5b/9, 60a/11,

61a/4, 61b/3, 64b/2,

66b/10, 67b/3, 75a/3, 76a/4, 92a/10, 95b/3, 95b/9,

97a/8

u. bol-: Büyümek.

u. boldı irse 77a/10

u. irdi 50a/6

u.+ ların 109a/3

u.+ raķ: 1. Daha büyük, en büyük, esas, ana. 2.

u.+ raķ 108a/7, 109b/7, 114a/9, 21a/10, 21a/4, 39a/9, 76a/8, 80b/5

u.+ raķ turur 21a/4

u.+ raķındın 49b/6

u.+ raķlarını 84a/6

u.+ raknı 60b/9
u. turur 5b/3
u. yazuk: Büyük günah. 2.
İftira, yalan.
u. yazuk irdi 46a/7
uluğla - Ululamak, takdir etmek.
u.- maşınğız 18a/1
uluğluk 1. Büyüklük, azamet. 2.
İhtiyarlık. 3. Lütuf.
u. 27a/10, 33a/3
u.+ ı 29a/1
uluğsın - 1. Büyüklenmek,
kendini büyük göstermek. 2.
Büyültmek, çok tesirinde kalmak.
u.- dı 4b/9
u.- dıngız 91b/1, 9a/10
u.- dılar 62b/2, 90a/8,
90b/7, 93b/1, 93b/3, 94a/10,
96b/6
u.- maslar 102b/2, 71b/1
u.- sa 62a/11
u.- sarğ 88b/6
u.- ur irdinğiz 82a/1
u.- urlar 97b/7
uman - 1. Korkmak, kaçınmak. 2.
Umutlanmak.
u.- maz siz 57a/2
u.- ur siz 57a/2
u.- urlar 21a/8
umanç Ümit, umma, bekleme.
u.+ lar 8a/9
ü.+ ları 58a/9

ü.+ larınğız 58a/9
umandır - Kuruntu vermek,
ümitlendirmek.
u.- gay men 58a/3
u.- ur 58a/5
umınç Ümit, umma, bekleme.
u.+ ları 11b/3
un - Gücü yetmek.
u.- maslar 101b/7, 102a/2
u.- salar 21a/5
u.- ubilür mü 74a/9
una- Muktedir olmak, yapabilmek.
u.- madı 110b/8, 4b/9
u.- mağay siz 58b/11
u.- yur siz 110a/2
unaş - Birbirini razı etmek,
birbirinden hoşlanmak.
u.- mağdın 23a/6
unut - Unutmak.
u.- marğ 23b/10
u.- mış 91b/5
u.- sa miz 29b/6
u.- tılar 113b/6, 64b/11,
65a/2, 78a/2, 91b/8, 99b/6
u.- tursa 79b/9
u.- tursa miz 11a/4
u.- ur 77b/10
u.- ur siz 5b/1
ur - 1. Vurmak. 2. Söylemek, misal
vermek.
mühr u.- dı 116a/1, 2b/3,
61a/3

u.- ğıl 99a/7
u.- ğul 6b/3
u.- maḡnı 4a/2
u.- sa 4a/2
mühr u.- sa 78a/5
u.- urıĝ 103b/2, 50a/5,
7b/10

u.- up 63a/10
mühr u.- ur 95a/7
mühr u.- ur miz 95a/5
u.- urlar 106a/5

urḡan İp (Mecaz anlamda İslam dini)

u.+ inĝa 37b/11

uruĝ Çocuk, nesil.

u.+ nı 20a/2

urul - Vurulmak, dövülmek.

u.- dı 38b/6, 38b/7
mühr u.- dı 115b/2

uruş - Savaşmak.

u.- alrıĝ 24b/2
u.- ğul 54b/1
u.- maḡ 21a/2
u.- maḡdın 21a/2
u.- masa miz 24b/3
u.- maz siz 53b/1
u.- salar 55a/4
u.- tılar 21a/8
u.- urıĝ 43a/9

uruş Savaş.

u. 53b/8, 53b/9

uluĝ Akıllı.

yüńgöl u. 28b/8

yüńgöl u.+ lar 14a/3

yüńgöl u.: Kıt akıllı olma, akılsızca davranmak, cahillik etme.

yüńgöl u.+ lar 98b/4

yüńgöl u.+ larĝa 46a/11

uluĝluĝ Akıllılık.

yüńgöl u. 92b/7, 92b/8

yüńgöl u.+ ındın 85b/3

uş İşte.

u. 35a/1, 39a/10, 51b/8,
57a/8

uşbu Bu, işte bu.

u. 57a/8

utan - Utanmak.

u.- ip 4a/2

uvut Haya, utanma.

u.+ suz 18a/4

uy - Uymak, tabi olmak, arkasından gitmek.

u.- alar 38a/2

u.- ar 14/8, 27a/1, 79a/2

u.- ar men 102a/9

u.- arlar 30a/8, 49b/1, 98b/8

u.- dı 100b/4, 107a/2,
31a/10, 35a/11, 43a/1, 58b/2,
65a/7, 88b/11

u.- dılar 10b/3, 16a/5,
16a/6, 34a/8, 35a/5, 43b/9, 99a/1

u.- duk 34a/5

u.- ĝan 14b/3, 14b/4

u.- ĝay irdinĝiz 54b/1

u.- ğay irdük 43a/9
u.- ğaylar irdi 111b/10
u.- ğınçağa tegrü 12a/8
u.- ğul 81b/1, 82b/11
u.- mağaylar 14b/3
u.- mağıl 68a/8, 86b/5,
97a/10
u.- maŋ 16a/9, 20a/5,
59a/11, 68b/1, 71a/3, 85b/9,
87a/3, 88a/6
u.- maķ 17a/8
u.- maķı 61a/7
u.- maķķa 12b/4
u.- maslar 83b/6
u.- maz men 78b/1, 78b/11
u.- maz siz 86b/2
u.- mazlar 101b/8
u.- sa 57b/9, 5a/4
u.- saŋ 12a/8, 14b/4
u.- saŋız 94b/4
u.- uŋ 37a/10, 87a/3,
87a/6, 88a/6, 99a/4
uya 1. Kardeş. 2. Akraba.
u.+ lar 62b/9
u.+ ları 92b/5, 93a/6, 94a/2
u.+ larıŋız tururlar 21b/2
u.+ larıŋıznı 109b/10
u.+ larındın 81a/8
u.+ mĝa 98a/8
u.+ mnı 66a/4
u.+ mnunĝ 66b/3
u.+ nınĝ 48b/4, 48b/5

u.+ sı 90b/3
u.+ sındın 17a/8
u.+ sını 66a/11, 95b/5
u.+ sınırĝ 66b/2, 98a/6
uydur- Göndermek, tabi kılmak.
u.- duķ 68a/3, 9a/8
u.- ğan: Gönderilen.
u.- ğanlar 103a/7
uydurul - Peşine takmak,
kavuşmak, tabi olmak, yetişmek.
u.- dılar 16a/5
uyķu Uyku.
u. 25b/7
u.+ rĝ 105b/3
uyu - Uyumak.
u.- ğanlar 88a/8, 95a/2
uzak Uzak.
u. 5a/2, 89a/9
uzunluk Cismen boylu poslu
olmak.
u. 24b/8
üç Üç. (Sayı)
ü. 19a/6, 22a/6, 33a/5,
39b/9, 62a/7, 72a/1
ü.+ de 47a/5, 47b/3, 62b/9
ü.+ nünĝ 70b/7
ü.+ ün 46a/8
ü.+ ünçisi 70b/7
üçün 1. İçin. 2. -ıncaya kadar.
ü. 100b/9, 101b/3, 103a/10,
103a/5, 103a/8, 103a/9, 103b/6,
103b/8, 104b/11,

104b/3, 104b/7, 105a/2,
105b/1, 105b/10, 105b/2, 105b/5,
108b/2, 108b/7, 110b/10,
111a/4, 111a/9, 112a/1,
113a/9, 114a/3, 115b/5, 11a/10,
11b/1, 14a/6, 14a/7,
14a/9, 14b/1, 15a/2, 15a/3,
18a/1, 19a/2, 20a/1, 20b/3, 20b/4,
21b/11,
22b/7, 23a/4, 23a/5,
23b/11, 26b/1, 27a/3, 27a/7,
29a/2, 31a/8, 31b/5,
35a/7, 35a/8, 36a/1, 36a/9,
37a/11, 37b/4, 37b/5, 39b/11,
39b/5, 3a/9,
40a/2, 40b/10, 40b/11,
40b/9, 41b/10, 42a/1, 42a/8,
42b/3, 43a/8, 44a/4,
44a/6, 44b/4, 48a/11,
48a/7, 4a/10, 50b/3, 52a/3, 52b/7,
57a/3, 58b/7,
61b/8, 65b/2, 66a/9, 66b/1,
66b/3, 67a/10, 67a/5, 68a/10,
69b/11, 6b/7,
72b/1, 72b/10, 72b/5,
72b/7, 76a/9, 77b/11, 78b/10,
78b/6, 79a/8, 7b/1,
7b/3, 7b/5, 80b/2, 81b/7,
82a/8, 82a/9, 82b/11, 83a/9,
83b/1, 84a/2,
84a/6, 85a/8, 86a/3, 88a/2,
88a/5, 88b/8, 89a/2, 89b/2, 8a/7,

90a/1,
91a/2, 92a/6, 92b/10,
92b/3, 93a/1, 93b/9, 96a/3, 96a/7,
96b/4, 99b/5,
9b/4, 9b/8
ne ü. 53b/9
üğründü Seçkin, hayırlı, iyi (kişi)
ü.- düler 34a/3, 74a/8
ü.+ lerge 74a/7
üç(ü)r - Seçmek, seçkin kılmak,
üstün tutmak, tercih etmek.
ü.- di 13a/7, 24b/7, 32b/1,
33a/7, 98b/2
ü.- dük 13a/5, 81a/8
ü.- düm 97b/4
üküş Pek çok, çok, çoğu, bir çoğu.
ü. 102b/5, 105b/7, 110a/5,
110b/11, 115a/4, 15b/8, 25a/5,
29b/10, 2a/1,
33a/5, 44b/10, 46a/3,
54a/9, 55b/8, 57b/6, 60b/1, 63a/1,
66b/6, 68b/3,
70a/4, 70b/3, 71a/9, 75a/5,
83b/10, 88a/4
ü. bol- Çok olmak.
ü. boldı 46b/8
ü. bolsa 103b/11
ü.+ din 65a/6
ü.+ ge 69b/9, 70a/8
ü. kıl- çok....yapmak.
ü. kıldı 94a/7
ü. kılğay irdim 101b/1

ü.+ lügi 73a/2
ü.+ ni 100b/9, 105b/3, 4a/5,
61a/10, 65a/5, 69b/4, 71a/3,
71a/6, 81b/5

ü.+ rek: Pek çok, çoğu.

ü.+ rek 47b/3

ü.+ reki 24a/8

ü.+ rekiñge 83b/5

ü.+ rekleri 101a/11, 104b/9,
108b/9, 38b/4, 73a/8, 77b/4,
83a/9, 96b/3

ü.+ rekleriñge 95a/8

ü.+ rekleriñiz 69a/11

ü.+ reklerini 88b/10, 95a/9

ülüş 1. Nasip, kısmet, hisse, pay. 2.
Parça, cüz.

ü. 19b/8, 31b/5, 35b/9,
44a/1, 46b/8, 49b/8, 49b/9, 51a/4,
51b/6,

51b/9, 54b/4, 54b/5, 60a/1,
62b/9, 65a/3, 85a/5

ü.+ din 10b/9, 19b/6

ü.+ i 46b/6, 46b/7, 47a/2,
47a/3, 62b/10

ü. kıl-: Pay istemek,
paylaştırılmasını istemek payına
düşeni arzu etmek.

ü. kılmağka 46b/8

ü. kılsañiz 63a/11

ü.+ leri 90a/10

ü.+ leriñiz 113b/10

ü.+ lerini 50a/1

ü.+ lerni 113b/11

ü.+ ni 58a/2, 64b/11

ümmet (<Arp.) Ümmet, dini
topluluk.

ü. 38b/10

ü.+ din 50b/8

ü.+ ler 77b/10, 77b/5, 90b/2

ü.+ lerdin 38b/1

ümmī (<Arp.) Okuma yazma
bilmeyen.

ü.+ ler 35b/6

ün Gürültü, ses.

ü. 60b/1, 93b/5, 94b/5

ü.+ din 3a/9

ü. kıl-: 1.Ses çıkarmak. 2.
Adını alarak kurban etmek.

ü. kılındı 16b/5, 63a/10

ü. kılmağ 104b/10

ü. kötrül-: Adını anarak
kurban etmek.

ü. kötrüldi 86a/6

ünde - 1. Çağırarak, davet etmek,
seslenmek, bağırarak. 2. Dua
etmek. 3. Okumak.

ü.- di 104a/5

ü.- diñiz 69a/8

ü.- diñiz mü 101b/8

ü.- genni 45a/9

ü.- gil 26b/6

ü.- ñğ 100b/11, 101b/11,
3b/6, 92a/2, 92a/4

ü.- mekni 16b/2

ü.- mesler 58a/1
ü.- mezler 58a/1
ü.- se 18a/3
ü.- sergiz 101b/8, 102a/3
ü.- yür 21b/6, 42a/1, 45a/10
ü.- yür siz 77b/8, 77b/9,
79b/1
ü.- yürler 21b/6, 38a/4,
78b/3, 80a/6
ü.- gelinğ 34b/5
ünden - Çağrılmak, davet edilmek.
ü.- ürler 31b/5
ündenil - Seslenilmek.
ü.- seler 29a/1
ündür - Yetiştirmek, büyütme.
ü.- di 26b/8, 32b/7
ü.- mek 32b/7
ü.- mesler 26b/10
ü.- ür 6b/7
ünle - Çağırılmak, seslenmek.
ü.- nğ 101b/9
üngür Büyük ve geniş mağara.
ü. 111b/5
ü.+ lerni 112b/11
ür- Üfleme.
ü.- er men 33b/7
ü.- er sen 74a/4
ürül - Üflenme.
ü.- ür 80a/10
üstün Üst, üstü, üzeri. 2. Yüksek,
ulu, yüce.
ü.+ inde 34a/8, 76a/7,

79a/9
ü.+ leri 91a/7
ü.+ lerindin 70a/3, 90b/9
ü.+ lerininğ 91a/10
ü.+ üngüzdin 79b/4
ü.+ üngüzge 7a/5
ü. 47a/3, 4a/3
üstüvâr (<F.) 1. Değer verilen, esas.
2. Hikmetli.
ü. 4b/5
üşele - Eşelemek.
ü.- yür 66b/1
üyre - Seçmek.
ü.- r 44a/6
üyüründü Hayırlı, üstün, faziletli.
ü. 14a/6
üze Üzeri, üst, -e hakkında,
arasında, -de/-da.
ü. 100a/3, 100a/6, 100a/9,
100b/2, 100b/4, 101b/8, 102b/9,
103a/10, 103a/11,
104b/4, 104b/6, 105a/1,
105a/3, 105a/9, 106a/1, 106a/4,
106a/9, 106b/4, 106b/9,
107a/3, 107b/7, 107b/8,
108a/11, 108b/8, 109a/11, 109a/6,
109a/8, 109b/10, 10a/5,
10a/7, 10b/4, 10b/5,
110a/6, 110a/7, 110a/9, 110b/10,
111a/3, 111b/10, 111b/6,
112b/2, 113a/11, 113a/4,
114a/10, 115a/8, 115b/10,

115b/11, 115b/2, 115b/7, 115b/9,
 116a/1, 11a/3, 11a/5,
 11b/5, 11b/6, 12b/1, 13a/3, 13a/5,
 14/8, 14a/4,
 14a/7, 14a/9, 14b/9,
 15a/11, 15a/2, 15a/3, 15b/2,
 15b/5, 15b/6, 16a/10,
 16a/7, 16b/10, 16b/4,
 16b/5, 17a/11, 17a/2, 17a/6,
 17b/10, 17b/2, 17b/3,
 17b/4, 17b/5, 17b/6, 18a/1,
 18a/6, 18b/11, 18b/9, 19a/11,
 19b/10, 19b/9,
 20b/11, 22a/9, 22b/2,
 22b/4, 22b/8, 22b/9, 23a/10,
 23a/3, 23a/5, 23a/6,
 23a/7, 23b/1, 23b/11,
 23b/5, 23b/6, 23b/7, 24a/4, 24a/8,
 24b/2, 24b/4,
 24b/6, 24b/7, 25a/10,
 25a/11, 25a/6, 25a/7, 26a/9,
 26b/6, 27a/4, 27a/5,
 28a/2, 28a/8, 28b/7, 28b/8,
 29a/4, 29a/6, 29b/5, 29b/6, 29b/7,
 29b/9,
 2b/1, 2b/2, 2b/3, 30a/4,
 30a/6, 31b/1, 32b/1, 32b/8, 33a/7,
 33b/11,
 34b/1, 34b/6, 35a/10,
 35b/6, 35b/7, 36a/10, 36a/2,
 36b/10, 36b/3, 36b/4,
 37a/7, 37a/9, 37b/2, 37b/5,
 37b/9, 38a/1, 38a/11, 38a/3,
 38b/6, 38b/7,
 39b/1, 39b/6, 3b/6, 40a/3,
 40b/2, 41a/4, 41a/5, 41b/1,
 41b/11, 41b/4,
 42a/1, 42a/2, 42a/3, 42a/7,
 42b/10, 43a/3, 43a/4, 43a/7,
 43b/4, 44a/5,
 45a/6, 45b/1, 46a/6,
 46b/11, 46b/6, 47b/9, 48a/1,
 48a/3, 48b/10, 48b/3,
 48b/7, 49a/1, 49a/10,
 49a/11, 49a/7, 49a/8, 49b/6,
 49b/8, 50a/1, 50a/2,
 50a/6, 50b/5, 50b/9, 51a/2,
 51b/1, 51b/10, 51b/5, 52b/11,
 53a/4, 53a/8,
 53b/8, 53b/9, 54a/6, 54a/8,
 54b/1, 54b/5, 54b/6, 55a/4, 55a/6,
 55a/9,
 55b/5, 55b/9, 56a/1,
 56a/11, 56a/2, 56b/1, 56b/10,
 56b/11, 56b/7, 57a/10,
 57a/4, 57b/1, 57b/3, 57b/5,
 57b/6, 58b/5, 58b/9, 59a/10,
 59a/11, 59a/8,
 59b/3, 59b/8, 5a/5, 5a/7,
 5b/3, 5b/5, 60a/2, 60a/3, 60a/8,
 60b/11,
 60b/8, 61a/3, 61a/4, 61a/9,
 61b/7, 61b/9, 62a/5, 63a/11,
 63a/3, 63a/8,

63a/9, 63b/3, 63b/6, 63b/7, 84b/8, 84b/9,
64a/11, 64a/4, 64a/6, 64a/7, 85a/2, 85a/3, 85a/8, 85b/2,
64a/8, 64b/3, 85b/4, 86a/1, 86a/3, 86a/4, 86a/7,
64b/4, 65a/1, 65b/4, 65b/7, 86a/8,
65b/9, 66a/1, 66a/2, 66a/5, 66a/6, 86b/6, 87a/4, 87a/7, 87a/8,
66b/10, 87b/10, 88a/1, 88a/10, 89a/11,
66b/4, 66b/8, 67a/6, 89a/6, 89b/5,
67b/11, 67b/9, 68a/3, 68a/8, 89b/6, 89b/8, 8a/7, 8b/3,
68b/9, 69a/1, 69b/1, 90a/5, 90a/7, 90a/9, 90b/1, 90b/6,
6a/5, 6a/8, 6b/10, 6b/2, 91a/7,
6b/7, 70a/11, 70a/7, 70a/9, 70b/3, 91a/8, 91b/11, 91b/2,
70b/6, 91b/3, 91b/4, 91b/7, 92a/10,
71a/5, 71a/8, 72a/8, 72b/7, 92a/2, 92a/4, 92b/10,
73a/1, 73a/10, 73a/8, 73a/9, 92b/3, 93a/2, 94a/1, 94b/1,
73b/6, 73b/8, 94b/11, 94b/2, 94b/8, 95a/11,
74a/1, 74a/11, 74a/9, 95a/5, 95a/6,
74b/1, 74b/10, 74b/3, 74b/9, 95a/8, 95b/1, 96a/6, 96b/5,
75b/11, 75b/2, 75b/4, 96b/6, 97a/1, 97a/3, 97a/6,
75b/5, 75b/6, 75b/7, 76a/7, 98b/10, 98b/11,
76b/1, 76b/10, 76b/5, 76b/6, 99a/8, 99b/1, 99b/9, 9a/2,
77a/11, 77a/2, 9a/3, 9b/2, 9b/3, 9b/4, 9b/5, 9b/7
77a/5, 77a/9, 77b/1, 77b/3, ھاқиқат ü. 100a/11, 100a/7,
77b/4, 77b/7, 78a/2, 78a/5, 78a/9, 101a/10, 101a/3, 101a/8, 101b/9,
78b/4, 102a/1, 102a/6, 102a/9,
78b/5, 78b/6, 78b/8, 79a/1, 102b/2, 102b/8, 103a/1,
79a/9, 79b/10, 79b/3, 79b/6, 7a/4, 103a/3, 103a/4, 103a/7, 103a/9,
7a/7, 103b/1, 103b/11, 103b/3,
7b/5, 80a/4, 80b/11, 80b/2, 103b/4, 103b/9, 104a/11,
81a/2, 81a/7, 81b/1, 81b/3, 81b/8, 104a/2, 104a/5, 104a/6, 104a/7,
81b/9, 104b/11, 105a/6, 105a/7,
82a/1, 82b/10, 83a/2, 105a/8, 105b/2, 105b/4,
83a/8, 83b/8, 83b/9, 84a/1, 84b/1, 105b/9, 106a/1, 106a/11, 106a/2,

106a/4, 106a/6, 106a/8,
 106a/9, 106b/10, 106b/4,
 106b/5, 106b/9, 107a/1, 107a/11,
 107a/6, 107b/4, 108a/3,
 108a/6, 108a/8, 108a/9,
 108b/1, 108b/10, 108b/3, 108b/7,
 109a/3, 109b/1, 109b/9,
 10a/7, 10a/9, 10b/10,
 10b/6, 110a/10, 110a/11, 110b/11,
 111a/4, 111a/8, 111b/5,
 112a/1, 112a/11, 112a/3,
 112b/10, 112b/6, 112b/7, 112b/9,
 113a/10, 113a/2, 113a/4,
 113b/1, 113b/2, 113b/6,
 114a/7, 114b/11, 114b/7, 114b/8,
 115a/10, 115a/7, 115a/8,
 115b/11, 11a/5, 11a/6,
 11b/2, 12a/1, 12a/3, 12a/6, 12b/1,
 12b/11, 12b/4,
 13a/2, 13a/4, 13a/5, 13a/7,
 13b/10, 13b/7, 14a/9, 14b/1,
 14b/10, 14b/2,
 14b/5, 14b/6, 14b/9, 15a/7,
 15b/1, 15b/2, 15b/6, 15b/9,
 16b/10, 16b/5,
 16b/6, 17b/2, 17b/3, 18a/2,
 18a/5, 18b/4, 18b/8, 19a/1,
 19a/11, 19a/2,
 19a/8, 19b/10, 19b/2,
 19b/4, 20a/10, 20a/6, 20a/7,
 20b/10, 20b/8, 21a/7,
 21b/10, 21b/3, 22a/1,

22a/5, 22b/10, 23a/8, 23b/10,
 23b/2, 23b/4, 23b/5,
 24a/8, 24a/9, 24b/11,
 24b/5, 24b/7, 24b/9, 25a/1,
 25a/11, 25a/2, 25a/4,
 26a/7, 26b/3, 26b/7, 27b/4,
 27b/8, 28a/1, 28a/3, 28a/7, 29a/5,
 29a/9,
 2b/9, 30a/2, 30a/3, 30b/1,
 30b/2, 30b/8, 31a/3, 31a/5, 31a/7,
 31a/9,
 31b/1, 31b/11, 31b/6,
 32a/11, 32b/1, 32b/10, 32b/11,
 32b/3, 32b/5, 32b/6,
 33a/1, 33a/11, 33a/6,
 33b/4, 33b/6, 33b/9, 34a/1, 34b/2,
 34b/6, 34b/7,
 35a/4, 35b/1, 35b/11,
 35b/2, 35b/8, 36b/10, 36b/8,
 37a/1, 37a/11, 37a/3,
 37a/6, 37b/3, 39a/3, 39b/1,
 39b/4, 3a/2, 3b/1, 3b/10, 40a/3,
 42a/10,
 42a/11, 42a/5, 42a/9,
 42b/8, 43a/5, 43a/7, 43b/10,
 43b/5, 43b/7, 44a/1,
 44a/11, 44a/2, 44a/3, 44a/4,
 44b/10, 44b/2, 44b/6, 45a/5,
 45a/8, 45b/1,
 45b/11, 45b/2, 45b/9,
 46a/6, 46a/7, 46b/11, 47a/1,
 47a/8, 48a/1, 48a/4,

48b/3, 48b/8, 49a/2, 49b/10, 49b/4, 4a/2, 4a/3, 4b/1,
 4b/3, 4b/5,
 4b/7, 50a/1, 50a/6, 50a/8,
 50b/6, 51a/4, 51b/2, 52a/1,
 52a/11, 52a/3,
 52a/6, 52a/7, 52b/7, 53a/1,
 53a/7, 53b/6, 54b/6, 55b/9, 56a/3,
 56b/11,
 56b/2, 56b/9, 57a/1, 57a/5,
 57a/6, 57b/1, 57b/10, 58b/10,
 58b/7, 59a/1,
 59a/5, 59b/1, 59b/10,
 59b/4, 59b/8, 5a/3, 5b/3, 5b/5,
 60a/3, 60a/8,
 60b/3, 61a/6, 61a/8,
 61b/11, 62a/4, 62a/5, 62a/7,
 63a/3, 63a/8, 63b/4,
 63b/7, 64a/11, 64a/9,
 64b/6, 65a/1, 65a/9, 65b/10,
 66a/10, 66a/2, 66a/3,
 66a/4, 66a/5, 66a/8, 66a/9,
 66b/10, 66b/4, 66b/6, 66b/7,
 67a/1, 67a/6,
 67a/7, 67b/5, 68b/10,
 68b/2, 68b/3, 68b/6, 69a/11,
 69a/3, 69a/5, 6a/3,
 6a/5, 6b/9, 70a/1, 70a/2,
 70a/6, 70a/9, 70b/4, 70b/5, 70b/7,
 71b/1,
 71b/8, 72a/8, 72b/10,
 72b/11, 73b/11, 74a/8, 74b/11,
 74b/3, 74b/8, 76a/10,
 76a/4, 76b/2, 77a/1, 77a/7,
 77b/2, 77b/3, 78b/8, 78b/9, 79a/1,
 79a/3,
 7a/10, 7a/2, 7b/1, 7b/2,
 7b/4, 7b/5, 7b/6, 80a/11, 80a/6,
 80b/10,
 80b/6, 81a/3, 82a/4, 82a/5,
 82b/3, 83a/5, 83a/6, 83b/10,
 83b/11, 83b/3,
 83b/6, 84a/1, 84a/2, 84a/3,
 84b/6, 84b/9, 85a/2, 85a/3, 85a/4,
 85b/3,
 85b/8, 85b/9, 86a/3, 86a/5,
 86a/6, 86a/9, 86b/4, 87a/2, 87a/7,
 87a/8,
 88b/7, 88b/8, 89a/4, 89a/7,
 89b/11, 89b/3, 89b/5, 89b/8,
 89b/9, 8a/1,
 8a/2, 8a/8, 90a/3, 90b/1,
 90b/6, 91b/10, 91b/4, 92a/10,
 92a/3, 92b/4,
 92b/7, 93a/4, 93b/10,
 93b/2, 93b/3, 93b/9, 94b/11,
 94b/4, 95a/11, 95a/8,
 95b/4, 95b/7, 96a/2, 96a/5,
 96a/8, 96a/9, 96b/3, 97a/4, 97a/5,
 97b/10,
 97b/3, 98a/11, 98a/2,
 98a/3, 98a/6, 98a/9, 99a/2, 99b/10
 ḥaḳīḳāt ü. 15b/3, 16a/4,
 16a/6, 16a/9, 16b/4, 72a/3, 72a/4,

87b/3, 87b/4,

87b/6, 87b/7, 88a/2

ü.+ nğizge 9b/10

ü.+ lerinde 96a/8

ü.+ sinde 103b/2

tigme bir nerse üze:

Herşeye.

tigme bir nerse ü. 26b/3,

29b/1, 45a/4, 65b/1, 67a/8,

74b/10, 82b/8, 105a/10, 31b/11,

32a/7, 3b/1, 75a/4, 111b/3

tigme nerse ü. 65b/6

üzüm Üzüm.

ü.+ lerdin 82b/2

ü.+ lerindin 27a/9

vâcib (<Arp.) Dinde farzdan sonra gelen yükümlülük.

v. bol-: Sabit ve vâcib olma, gerçekleşme.

v. bolğan 23b/7

v. bolmağ 24a/5

va'de (<Arp.) 1. Vade. 2. Vaat, verilen söz.

v. 105b/1

v.+ ge 30b/1, 45b/1

v. kıl-: Vaadetmek.

v. kıldı 113b/7, 114a/7, 56a/1, 64b/1, 91a/4, 91a/5

v. kıldılar 114b/7

v. kılınur 85a/2

v. kılışa irdinğiz 105b/1

v. kılıştuğ 97a/8

v. kılmanğız 23b/2

v. kılmağı 58a/8

v. kılmas 58a/6

v. kılur sen 93a/2, 93b/5

v. kılur 103a/3, 27b/4,

27b/5, 58a/5

v. kılıştuğ 5b/11

v.+ sini 41b/7

vahy (<Arp.) İlahi haber.

v. kıl-: Vahy etmek.

v. kıldığ 61b/4, 95b/10, 99a/6

v. kılındı 76a/9, 81b/9, 82b/11, 86a/4

v. kılınmadı 81b/9

v. kılınur 78b/1

v. kılur miz 33a/9

v. kılur 102a/9, 103a/11

vakt (<Arp.) Zaman, vakit.

v. 75a/8, 90a/5

atanmış v. 79a/8

karakılığ v. 79b/7

v.+ dın 36a/7

v.+ dın sonğ 94b/1

v.+ ğa 28b/5, 53b/10, 5a/2,

89a/9

ol v.+ ğa tegrü kim 96b/9

v.+ ı 101a/8, 101b/4, 41a/6,

97a/9

v.+ ı belgölüg kılınmış irdi

56b/11

v.+ ım 87b/8

v.+ ımuzğa 84b/5, 97a/11, 28b/5, 29a/1,
98b/2 29a/4, 2b/10, 2b/8, 31b/8,
v.+ ın 113a/2, 20a/1, 3a/1, 32b/2, 32b/4, 33a/10, 33a/6,
80a/5, 95b/3, 96b/9 33a/9, 33b/4,
қыу v.+ ın 49a/7 34a/2, 34a/6, 38a/1, 39b/4,
v.+ ın kim 63a/6 39b/5, 39b/8, 3a/1, 3a/6, 41b/11,
bī-hūş ol v.+ ın kim 97b/2 41b/7,
қыу вақтын kim: Her ne 41b/8, 42b/1, 42b/8, 43a/3,
zaman. 44b/11, 46b/2, 46b/5, 46b/8,
қыу v.+ ın kim 19b/1, 48a/4, 4a/11,
21b/9, 23a/10, 24a/1, 54a/6, 4b/8, 50b/8, 52a/6, 52b/2,
56b/4, 79a/10 52b/4, 52b/8, 53a/8, 53b/8,
ol v.+ ın kim 100a/6, 54a/10, 54b/5,
100a/8, 101b/3, 101b/4, 101b/5, 55b/6, 56a/11, 56b/10,
102a/10, 102a/6, 102a/7, 102a/8, 56b/3, 56b/9, 57a/7, 59b/8, 5b/11,
102b/8, 103a/11, 103a/3, 5b/7, 5b/9,
103a/6, 103a/9, 103b/5, 103b/8, 60a/4, 63b/10, 64a/1,
104a/5, 104a/8, 104b/2, 64a/8, 64b/3, 65b/6, 65b/7, 66a/1,
104b/4, 104b/5, 105a/10, 66a/7, 69a/8,
105b/11, 105b/3, 105b/4, 105b/5, 69b/3, 6a/10, 6a/2, 6a/3,
105b/6, 106a/1, 106a/2, 6a/5, 6b/3, 6b/6, 71b/1, 72a/1,
106a/4, 108b/1, 10b/1, 72a/9,
110a/5, 111a/11, 111b/4, 111b/5, 73a/11, 73a/4, 73a/8,
114b/5, 115a/11, 115b/8, 73b/1, 73b/11, 74a/1, 74a/2,
115b/9, 12b/10, 12b/3, 74a/3, 74a/5, 74a/6,
12b/5, 12b/7, 13a/6, 13a/8, 13a/9, 74a/7, 74a/8, 74b/4, 74b/9,
16a/10, 16a/4, 75a/11, 76b/7, 77a/2, 77a/4,
16a/5, 17a/11, 17a/4, 18a/2, 77b/11, 78a/2,
19a/5, 19a/7, 19b/4, 20a/2, 78a/3, 78b/7, 79b/7, 7a/10,
22b/10, 22b/11, 7a/4, 7b/8, 80a/11, 80b/2, 80b/3,
22b/6, 24b/1, 24b/11, 80b/4,
24b/4, 25a/3, 25a/6, 26a/5, 26b/3, 80b/5, 81b/2, 82b/3, 83a/6,

84a/7, 85b/7, 86a/2, 87a/1, 88a/8,
89a/5,
8a/6, 8b/10, 8b/6, 90a/11,
90a/5, 90b/3, 91a/9, 92a/5,
92b/10, 93a/9,
93b/7, 94a/7, 95b/8, 96a/5,
96b/2, 96b/6, 96b/8, 97a/11,
97a/6, 97b/2,
98a/2, 98a/4, 98b/3,
99a/10, 99a/6, 99b/3, 99b/5,
99b/6, 99b/8, 99b/9,
9b/1, 9b/10, 9b/2, 9b/6
taķı ol v.+ ın kim 12a/3,
36a/7, 89b/4
v.+ ın mu 43a/6
v.+ ında 102b/1, 17a/5,
73b/2
v.+ ınĝa 101a/9, 23b/4,
29a/2
kuşluk v.+ inde 95a/3
v.+ lar 18b/1
v.+ ları 101a/6, 90a/5
v.+ larınĝa 108a/11, 22b/10,
22b/6, 23a/10
v.+ nı 75a/8
vaşıyyet (<Arp.) Vasiyet.
v. 47b/4, 73b/2
v.+ din 47a/6
v.+ din sonĝ 47b/1, 47b/4
v.+ din sonĝra 47a/10
v. kıl-: Vasiyet etmek.
v. kıldı 13a/7, 86a/2, 86b/9,

87a/2, 87a/3
v. kıldıķ 59a/3
v. kılĝandın 17b/3
v. kılmaķ 24a/3
v. kılur siz 47b/1
v. kılur 47a/2, 47a/6, 47b/4
v. kılurlar 47a/10
vaty (<Arp.) Cinsi münasebette bulunma, temas etme.
v. kıl-: Cinsi münasebette bulunmak, temas etmek.
v. kılmazırnĝızdın aşnu 23b/8
vefā (<Arp.) Sadakat, vefa.
v. kıl-: Vefa göstermek.
v. kılĝanlar 17a/4
v. kılınĝ 63a/2, 87a/1
v. kılrsa 35b/7
vekīl (<Arp.) Vekil, başkasının yerine iş yapan.
v. 43b/8
v. kıldıķ 81a/11
vekīllik (<A.+T.) Vekillik.
v.+ ge 54a/8
velī (<Arp.) 1. Dost, yardımcı. 2. Vay, hayret doğrusu. 3. Fakat, ama, lakin.
v. 101a/10, 103b/7, 103b/8, 104b/9, 105b/1, 105b/4, 107a/1, 111b/10, 112a/5,
112b/10, 114a/3, 115b/2, 17a/1, 18b/2, 23b/2, 24a/8, 25a/9,

25b/4, 26b/4,	41b/4, 42b/2, 42b/4, 42b/5,
39a/6, 44a/6, 45b/7,	43a/9, 43b/10, 45b/2, 46a/9,
51a/10, 61a/6, 61b/9, 64a/7,	46b/8, 47a/10,
68a/10, 6a/9, 77a/8,	47a/7, 47b/1, 47b/2, 47b/4,
77b/4, 78a/1, 83a/9, 92b/1,	51a/1, 51a/2, 51a/8, 51b/1, 51b/4,
92b/8, 93b/7, 95a/1, 96b/3, 97b/1,	52b/11,
99a/9	53a/7, 53b/1, 53b/9,
v.+ leri 107b/6, 107b/9	54a/10, 54b/6, 55a/3, 55a/4,
velîlik (<A.+T.) Yardım etmek,	56b/8, 57a/10, 57b/2,
işlerini yürütmek.	57b/7, 58a/11, 58b/8,
v.+ larındın 107b/6	59a/10, 59a/11, 59b/1, 60b/2,
vesvese (<Arp.) Vesvese.	61a/1, 64a/4, 64a/5,
v. kııl-: Vesvese vermek,	66b/4, 66b/8, 66b/9, 67b/4,
dürtüklemek.	68b/8, 71b/11, 72b/4, 73a/7,
v. kııurlar 84a/2	73b/2, 73b/9,
v.+ sinġe 103a/10	75b/2, 76b/2, 77b/8, 78a/7,
yā (<F.) Ve, ya da, veya.	79b/4, 81b/9, 83b/6, 86a/1, 86a/2,
y. 100a/11, 100b/5,	86a/5,
101b/10, 101b/11, 101b/8, 102a/6,	86a/8, 87a/3, 87a/8, 87b/1,
103b/6, 104b/3, 104b/6,	87b/2, 88a/8, 89a/4, 8a/1, 8b/3,
112b/11, 112b/4, 112b/5,	90a/10,
114b/10, 11a/4, 11a/5, 11b/3,	91b/3, 91b/9, 92b/2, 92b/9,
12a/4, 13b/1, 13b/10,	94a/11, 95a/2, 99b/5
15b/1, 17b/10, 17b/3,	yābān (<F.) Kara.
17b/6, 19a/4, 19a/5, 19b/5,	y. 79a/5
22a/10, 22b/6, 23b/1,	yād (<F.) 1. Anma, yad. 2. Öğüt.
23b/6, 23b/9, 24a/1,	y. 19b/5
26a/11, 26a/8, 27b/8, 28b/8,	y. kııl-: Zikretmek, anmak,
29a/1, 29b/6, 2b/2,	akla gelmek, hatırlamak.
32a/5, 34b/6, 35b/1, 40a/2,	y. kıılayın 15a/6
40a/3, 40b/1, 40b/10, 40b/11,	y. kııġıl 100a/8, 102a/11,
40b/9, 41a/4,	33a/5, 74a/1

y. kılınç 104a/7, 105b/7,
12a/11, 15a/5, 19b/1, 19b/2,
19b/4, 19b/8, 22b/8,

24a/1, 38a/1, 56b/10, 5b/4,
63b/6, 64a/8, 64b/3, 65b/7, 7a/6,
92b/10,

92b/11, 93a/11, 93a/9,
94a/6

y. kılınçlar 5a/7

y. kılındı 102b/8, 83b/7,
83b/8

y. kılınmadı 84a/1

y. kılınsa 11b/9

y. kılmaç 92b/2, 92b/9

y. kılmaslar 60a/5, 85a/11

y. kılmışınğınzınğ 19b/5

y. kılur men 52b/9

y. kılur miz 77a/3

y. kılurlar 45a/6

yağağ Yerde yürüyen, yaya.

y.+ ın 24a/1

yağ Yağ.

y.+ larını 86a/8

yağdur - Yağdırmak.

y.- duğ 94a/1

y.- ğul 104b/6

yağmur Yağmur.

y. 27a/4, 27a/7, 27a/8,
75b/2

y.+ dın 56b/8

y.+ luğ 3a/8

y.+ nı 94a/1

yağu - Yaklaşmak.

y.- mañ 86b/10, 86b/8

yağşı 1. Güzel, hoş. 2. İyilik, hayırlı
iş. 3. İyi, hayırlı.

y. 101a/10, 102b/11,
105a/7, 108a/1, 39a/1, 43b/8,
44a/4, 46a/7, 50a/3,

52a/7, 7a/3, 92a/7

y.+ lardın 53a/5, 81a/6

y.+ rağ: Daha hayırlı, daha
iyi.

y.+ rağ 100a/4, 103b/10,
108a/8, 111b/9, 11a/5, 17b/7,
17b/8, 21b/2, 21b/5,

27a/1, 27b/10, 28b/2,
31a/1, 38b/2, 42b/5, 44a/9, 45b/9,
49a/9, 52a/10,

53a/2, 53b/10, 54b/6,
58b/9, 62a/3, 62a/7, 6a/4, 77a/6,
88b/5, 89b/1,

94a/4

y.+ rağ bolğay irdi 51a/10

y.+ rağ irdi 38b/3

y.+ rağ turur 21b/4, 6b/9

y.+ rağdın 27b/2

y.+ rağı 104b/4, 19a/11,
34a/6, 41b/5, 74b/3, 79a/3, 94a/9,
94b/3, 97b/6,

98b/5

y.+ rağındın 99a/9

y.+ rađnıñ 113a/7

yağşılık İyilik, güzellik.

y. 38a/4
y.+ dın 39a/2
y.+ nı 104a/3
Yahyā (<ö.a.)Zekeriyya
peygamberin oğlu Yahya
peygamber.
Y. 33a/1
Y.+ nı 81a/6
yaqın 1. Yakın olan. 2. Yakın, en
yakın.
y. 18a/2, 53b/10, 82b/2
y. bol-: Yakınlaşmak, dost
edinmek.
y. bolduḡuz mu 111b/1
y.+ dın 48a/2
y.+ raq: 1. Daha yakın. 2.
Dünya, bu dünya.
y.+ raq 105a/11, 29a/2,
43a/10, 46a/10, 47a/7, 59a/11,
64a/11, 77a/1
y.+ raq tiriglig 84b/9
y.+ raq tiriglik irmes 77a/6
y.+ raq tiriglik irmez 44b/8
y.+ raq tiriglik 100a/2,
111b/1, 112b/9, 39a/5, 57a/9,
79b/11, 90a/1, 91b/5, 98a/9,
9a/5
y.+ raq tiriglikni 53a/11,
9a/7
y.+ raq tiriglikniḡ 111b/1,
55b/8
y.+ raqlar 46b/7, 49b/11,

59a/11
yaqın (<Arp.) Kesin bilgi.
y. 2a/5, 80b/2
y. bil-: Kesin olarak bilmek.
y. bilürler 12a/6, 68b/4
y. kötürdi 61a/7
y.+ raqlarğa 20b/9
Ya'qūb (<ö.a.) Kur'an-ı Kerim'de
adı geçen bir peygamber olup
İshak peygamberin oğludur.
Y. 13a/7, 13b/4, 36b/4,
37a/7, 61b/5, 95b/1
Y.+ ğa 13a/9
Y.+ nı 81a/3
Y. oqlanları: İsrā'îl oğulları.
Y. oqlanları 66b/4
Y. oqlanları 12a/11, 33b/6,
5a/6, 70b/5, 97a/1, 97a/3
Y. oqlanlarındın 24b/1
Y. oqlanlarıḡa 20a/9,
37a/7
Y. oqlanlarıniḡ 70a/11,
8b/6
Y. oğulları 5b/4
Y. oğullarındın 71a/4
Y. oğullarını 74a/5, 96b/8
Y. oğullarıniḡ 64b/5
yalav/waç 1. Peygamber. 2. Elçi,
Cebrail.
y. 15a/4, 33b/5, 36a/9,
41a/3, 42a/1, 52a/9, 52b/8, 62a/3,
67a/8,

70b/1, 70b/10, 71b/2,
73a/1, 92b/1, 92b/8
y.+ ğa 34a/5, 43b/6, 50b/9,
52b/3, 71a/9, 72a/7
y.+ ı 13a/2, 37b/9, 62a/6,
66b/7, 69a/3
y.+ ımuuz 65a/5, 65b/4
y.+ ındın 28b/1
y.+ ınĝa 47b/7
y.+ ını 69a/5
y.+ lar 44b/4, 61b/7, 61b/8,
70b/1, 70b/10
y.+ lardın 65b/5
y.+ lardın sonĝ 61b/9
y.+ ları 91a/2
y.+ larımuuz 66b/6
y.+ larındın 44a/7
y.+ larınĝa 44a/7, 62a/7
y. 10b/1, 115b/2, 14a/6,
20b/8, 29b/1, 36b/8, 43a/4,
54a/11, 54a/4,
70a/4, 95a/11, 99a/2, 9a/9
y.+ ğa 102b/6, 104a/5,
105a/8, 14/8, 32a/11, 40a/8,
44b/3, 52a/8, 53a/3,
54a/5, 57b/9, 59b/2, 98b/8
y.+ ı 108a/8, 108b/6,
110a/7, 110b/2, 113a/2, 113a/9,
113b/3, 114b/1, 115a/11,
56a/10, 59b/3, 60b/4,
61a/5, 73a/9
y.+ ıdın 108a/7, 113a/3

y.+ ınĝızĝa 11a/7
y.+ ımĝa 74a/7
y.+ ımuuz 72a/8
y.+ ındın 108a/5, 109a/10,
110a/3
y.+ ınĝa 103b/3, 104a/1,
104a/10, 105b/8, 112b/7, 113a/10,
114a/6, 115a/1, 115a/9,
115b/8, 47b/6, 99a/4
y.+ ını 110b/9, 113a/8,
115b/6
y.+ ınınĝ sonĝında 115a/2
y.+ lar 25a/11, 41a/4,
44b/5, 61b/6, 75b/8, 77a/9, 84b/7,
90a/6
y.+ ları 114a/3, 84a/8,
91b/8, 95a/6
y.+ larınĝ 45b/1
y.+ larımĝa 64b/7
y.+ larımuuz 79a/10, 90a/11
y.+ larındın 29b/3
y.+ larınĝa 10a/9, 29b/2,
59b/4, 60b/3, 60b/6
y.+ larını 73b/10, 9a/8
yalbar - Yalvarmak.
y.- u 102b/1
yalĝan Yalan, uydurma, iftira.
y. 76b/1, 90a/10
y. ay-: Yalan söylemek.
y. aydılar 76b/5
y. çatarlar irdiler 76b/5
y.+ ğa 40b/6, 44b/5, 9a/10

y.+ ğa nisbet kıl-: Yalan söylemek.

y.+ ğa nisbet kıldı 76b/2, 79b/6, 86b/1, 87a/9, 90a/10, 94b/5

y.+ ğa nisbet kıldırğız 79a/1

y.+ ğa nisbet kıldılar 100b/5, 100b/7, 101a/2, 106a/10, 115b/6, 30b/4, 5a/5, 64b/2, 70b/2, 71b/6, 75a/11, 77a/4, 77b/6, 78a/10, 86b/5, 90a/8, 90b/7, 92b/3, 92b/4,

93a/5, 94b/6, 95a/1, 95a/7, 96b/10, 97b/10

y.+ ğa nisbet kılğanlarınğ sorğı 75b/10

y.+ ğa nisbet kılındı 77a/8, 77a/9

y.+ ğa nisbet kılmasa miz 76b/10

y.+ ğa nisbet kılsalar 86a/9

y.+ ğa nisbet 77a/8

y.+ lar 112a/1

y.+ nı 35b/7, 36a/2, 37a/9, 51b/6, 67a/10, 67b/3, 73a/8, 81b/9, 86a/3,

94b/1

y. sözle-: Yalan söylemek.

y. sözlegenler 77a/1

y. sözlegenlerdin 92b/7

y. sözlegenlerni 112a/2

y. sözlerler 114b/7

y. sözleyür siz 86b/2

y. sözleyürler 2b/8, 83b/6

yalğançı Yalan söyleyen, yalancı.

y.+ lar 34b/6

yalğuz Yalnız, tek.

y. 110b/7, 93a/1

y.+ lar 82a/2

yalınğ Yalın, çıplak.

y. 27a/5

yalka - Üşenmek.

y.- marğ 29a/1

yan 1. Yan, taraf, kenar. 2. -dan yana.

y.+ dın 101a/3, 66b/9, 96b/11

tigme bir y.+ dın birin 96a/4

y.+ ında 45b/9

y.+ ındın 100b/6, 109b/7, 113b/9, 115a/4, 13b/8, 16a/3, 19b/5, 24b/8, 37a/2,

39a/8, 39b/1, 46a/11, 47a/7, 48a/11, 48b/3, 51b/8, 52a/1, 52a/10, 53a/2,

53b/9, 54b/3, 54b/8, 58a/9, 58b/1, 58b/8, 68b/4, 69a/11, 69b/2, 71a/10,

71a/11, 72b/5, 76a/8, 80b/9, 83a/3, 85b/4, 92b/11, 94b/2

y.+ ları 111a/3, 45a/6

y.+ larınğız 56b/10

y.+ ların 96b/11

yan - Dönmek, geri dönmek.

y.- ğu yer: Sonunda gidilecek, dönülecek yer.

y.- ğu 56a/6

y.- ğu yer 43a/2, 57b/10

yana - Kefil kılmak, himayesine verdirmek, baktırmak.

y.- dı 32b/8

y.- yu 103b/6

yandağ şekeri Kudret helvası.

y. şekerin 6a/8, 99a/8

yandur - Döndürmek, çevirmek.

y.- dı 3a/5

y.- dılar 69b/10

yanğıl - Yanılmak.

y.- ıp 55a/10

yanış Dönüş, dönülecek yer.

y. + ıngız 79a/8, 87b/11

ya'nī (<Arp.) Yani.

y. 100b/4, 101a/6, 102a/1, 103a/11, 104b/3, 105a/5, 109a/7, 10a/2, 10b/3,

111b/1, 12b/4, 12b/6,

13b/8, 16a/4, 16b/7, 18a/4, 18a/5, 18a/7, 18a/8,

18b/11, 19a/10, 19a/5,

20a/8, 21a/4, 22a/10, 22a/7, 22b/9, 23b/2, 23b/3,

25a/9, 27b/6, 28b/1, 29a/6,

33a/9, 38a/1, 39b/9, 3b/1, 3b/3, 3b/5,

3b/6, 42a/9, 43b/8, 44a/6,

45a/9, 47b/11, 47b/8, 48a/2, 48b/10, 49a/3,

49a/4, 4a/2, 5b/3, 60a/2,

63b/3, 64a/9, 67b/8, 6a/5, 71a/10, 71a/6,

75a/8, 76b/5, 7a/1, 7a/9,

80a/10, 82b/4, 83b/1, 84a/7, 85b/1, 85b/3,

89b/2, 90b/11, 90b/3,

91a/7, 92a/7, 95b/3, 98a/3, 9b/4

yanut Karşılık, mükafat.

y. 109b/9, 115a/5, 45b/5, 50b/7, 53b/1, 56a/2, 67a/5, 69a/11, 95b/7

y. bir-: Karşılık vermek, mükafatlandırmak, cezalandırmak.

y. birgey miz 41a/8

y. birgey 41a/5

y. birilgeyler 101a/1

y.+ ı 110a/8, 11b/4, 28a/8, 40b/4, 55b/5, 56a/11, 59a/9, 66a/11, 66b/7,

72b/3

y.+ ı turur 71b/6

y.+ ın 100a/6, 93b/10

y.+ ın birdiler 34a/5

y.+ ını 41a/7, 59a/8

y.+ ını birdi 34a/5

y.+ larıngızını 44b/7

y.+ nurğ 45b/5

yapurgak Yaprak.

y.+ dın 79a/5

y.+ ının 89a/6
yapuş - Sarılmak, dört elle sarılmak.

y.- sa 37b/9

y.- tı 26a/1

y.- tılar 60a/9, 62b/5

y.- urğ 37b/11

yapuştur - Bağlamak, sarmak.

y.- duğ 65a/3

yapuşturul - Yapıştırılmak, vurulmak.

y.- dı 6b/10

yar - Yarmak, bozmak.

y.- ğan: Bozan, yaran, yarıcı.

y.- ğanı 82a/5, 82a/6

yarağ Güç, iktidar.

y.+ ı yet-: Gücü yetmek, muktedir olmak.

y.+ ı yetmese 49a/3

y.+ ı yetmişinçe 23a/4

y.+ ı yetse 37b/3

y.+ inçanı 87a/1

y.+ ını 29b/4, 90b/10

y.+ ları 27a/5, 27b/10

y.+ ları yetmes 56a/7

y. yetmes 28b/8

yarağlıg Hakikat, gerçek, hak.

y. 105a/10, 11a/5, 14b/9, 26b/3, 29b/1, 31b/11, 32a/7, 3b/1, 43a/7,

45a/4, 59a/8, 60b/3, 65b/1, 65b/6, 67a/8, 75a/4, 76a/7, 77b/3,

79b/3

tigme bir nerse üze y.
111b/4

y. bol-: Gücü yetmek, takdir etmek, kaderini belirlemek.

y. bolsa irdük 111b/11

y. bolsanğız 66b/10

y. kıldı 107b/3

yaraştur – Hazırlamak, düzeltmek, barıştırmak.

y.- dı 106b/11, 107a/1

y.- mağay sen 106b/11

yaraşturul- Islah edilmek.

y.- mış tururlar 113a/5

yaraşuğ Anlaşma, barış.

y. kemiş-: Birleştirmek, barıştırmak.

y. kemişti 38a/2

yarat - Yaratmak.

y.- ğan: Yaratan.

y.- ğanı 76a/2, 82b/7

y.- ğanınğız 6a/4, 6a/5

y.- madırğ 45a/7

y.- mağ 92a/1

y.- mağı 15b/9, 45a/5, 45a/7

y.- mas 101b/6

y.- tı 101a/5, 101b/2, 111a/5, 22a/7, 34b/2, 3b/2, 46a/4, 46a/5, 4a/9,

65b/2, 75a/6, 75a/7, 80a/8, 80b/6, 82a/9, 82b/4, 82b/6, 85a/1,

85a/4,
85b/5, 91b/10
y.- tırğ 88b/5, 88b/6
y.- tuğ 100b/8, 101a/2,
75b/4, 82a/2, 88b/3
y.- ur 33b/4, 65a/11
yaratıl - Yaratılmak.
y.- dı 49b/2
y.- muş 65b/2, 81b/3
y.- muşka 36a/3
y.- urlar 101b/7
yarıl - 1. Fışkırmak. 2. Yarılmak.
y.- dı 6b/4
y.- muşdın 73a/7
y.- ur 8a/1, 8a/2
yarım Yarı.
y. 47a/4
yarış - Yarışmak, müsabaka etmek.
y.- ğay irdinğiz 105b/4
yārī (<F.) Yardım.
y. bir-: Yardım etmek,
yardımcı olmak.
y. 101b/7, 102a/1, 103a/8,
104b/1
y.+ inğizge 102a/2
y. birdi 106b/10, 110a/4,
111b/4, 39b/7
y. birdiler 107b/10, 107b/5,
99a/1
y. birgen 105a/7
y. birgendi 114b/3
y. birgenlerdin 31b/4,

34a/11, 37a/5, 45a/9, 70b/7
y. birgenleri 34a/4
y. birgey siz 36a/10
y. birgeylerninğ 41b/4
y. birgil 25a/7, 29b/8, 41b/1
y. birgüci: Yardım eden.
y. birgüci 105a/7
y. birgüçisi 39b/6
y. biril-: Yardım edilmek.
y. birilmes 9a/7
y. birilmesler 12b/3, 38b/5,
5b/7
y. birişinğ 63a/7
y. biriş-: Karşılıklı yardımda
bulunmak.
y. birişmediler 108a/11
y. birişmerinğ 63a/8
y. birişür 9a/1
y. birmek 107b/7, 40a/1
y. birmek 106b/10
y. birmesenğiz 111b/4
y. birmesler 102a/3
y. birse 110b/10, 42b/9
y. birsün 109a/6
y. birür 102a/1, 42b/10
y.+ müz 77a/9
y.+ si 104a/9, 20b/8, 30b/8
y. tile-: Yardım istemek.
y. tilenğ 15a/6, 5b/2, 96a/9
yārīci (<F.+T.) Yardımcı, kurtarıcı,
destek olan.
y. 12a/10, 51a/6, 53b/4,

55a/2, 58a/10, 60a/9, 62b/3, 78b/3

y.+ din 11a/7, 12a/9

y.+ r̄giz 41b/4

y.+ lerdin 27b/8

y.+ lerim 34a/3

y. olarğa mu 51b/9

yarlık Emir, buyruk.

y. 23b/7

yarlıka - Affetmek, bağışlamak, merhamet etmek.

y.- ğalırḡ 99a/11

y.- ğan 107a/11, 107b/2, 108b/4, 110a/9, 115b/9, 16b/6, 17b/4, 18b/8, 19b/4,

21a/9, 22a/4, 22a/5, 23b/5,

32a/10, 37a/1, 40a/5, 42a/11, 49a/9, 51a/4,

56a/3, 56a/8, 57a/11, 59a/2,

60b/8, 63b/4, 66b/11, 67a/6, 70b/9, 72b/11,

73a/5, 78b/9, 86a/6, 88a/2,

98a/11, 99b/10

y.- ğan: Bağışlayan, affedici.

y.- ğan irdi 48b/9, 56a/11, 57a/5

y.- ğanlarınĝ 98b/5

y.- ğay 100a/2, 104b/2, 107b/2

y.- ğıl 29b/8, 31a/3, 41a/11, 45a/10, 98a/8, 98b/5

y.- maĝay 114b/11

y.- maĝ 102b/11, 108a/1,

16b/9, 21b/7, 27a/1, 40a/8, 40b/3, 42b/4, 56a/2,

64b/1

y.- maĝırĝ 29b/4

y.- maĝnı 27b/5

y.- mas 51b/3

y.- masa 98a/3

y.- masarĝ 89a/8

y.- maz 57b/10

y.- r 51b/3, 65b/2

y.- sa 59b/6, 62a/1

y.- sarĝ 74b/11

y.- sun 32a/10

y.- yu 114b/10, 114b/11, 19b/3

y.- yu tilediler 40b/1, 52b/8

y.- yu tilegenler 31a/5

y.- yu tilegil 42b/7

y.- yu tilemez mü 70b/9

y.- yu tilese 52b/8, 57a/11

y.- yu tileyürler 104b/8

y.- yur 40a/4, 40b/2, 57b/11, 67a/7

y.- yu tilegil 57a/4

yarlıkan - Bağışlanmak.

y.- ğay 105a/4

yarı Yarım, yarı.

y.+ sı 23b/9, 47a/9, 49a/8, 62b/8

yaruk Apaçık, görünür kılıcı, göz açıcı.

y. 44b/6, 65a/6

y. kı1-: Işı1ık vermek.
y. kıldu1ık 84a/3
yaru1ıklu1ık G1z aydınlı1ı, nur.
y. 26a/2, 65a/8, 67b/7,
68a/4, 75a/7, 81b/4
y.+ dın 26a/3
yarut - Işı1ık vermek, ışıtmak.
y.- tı 3a/6
yasmu1ık Mercimek.
y.+ dın 6b/8
yaş Yaş.
orta y.: Ne yaşı1ı ne de 1ok
gen1.1.
orta y.+ da 33b/2
y.+ dın 115b/10, 71b/2
orta y.+ lı1ı 74a/2
y.+ nı 82b/1
yaşatıl - 1m1r vermek, yaşatmak.
y.- sa 10a/5, 10a/6
yaşı1ı1ık Yaşı1ı, yaşında.
y. 7b/2
yaşru Gizli.
y. 23b/2, 49a/6, 63b/11
yat - Yatmak, uyumak.
y.- ğan 22a/7
y.- ğu yerlerine 42a/8
y.- ğu yerlerini 50a/5
yawu - Yaklaşmak, yakın kılmak.
y.- mağan 33a/2
y.- mağ 18a/9, 21b/9,
50b/11, 89a/1
y.- masunlar 110a/10

y.- mazlar 54a/3
yawu1ık Yakın, eş, dost, akraba.
y. 111b/9, 20b/8, 92a/4
y. bol-: Allah'ın rızasını
kazanmak, 1ok yaklaşmak, yakın
olmak.
y. boldı 101a/6
y. boldılar 98a/7
y. bolduğuz mu 24b/2
y. kı1ınmış: Yaklaştı1ırılmış,
yakınlık kazandırılmış, Allah
katında y1ksek mertebeye nail
olmuş.
y. kı1ınmış 62a/10
y. kı1ınmışlardın 33b/1,
95b/7
y.+ ları1ığız 110a/1
y.+ ra1ık 23b/10, 73b/8
y.+ ra1ı 35a/4
y.+ ra1ı1arğa 17b/1
y.+ ra1ı1arını 71a/11
yawu1ı1a- Yıldırımın 1akması.
y.- yur 3a/10
yawu1ıklu1ık Yakınlık, arkadaşı1ık,
akrabalık.
y. 17a/2, 46a/6
y. eyeleri: Akrabalar,
yakınlar, akrabalık.
y. eyeleri 46b/8
y. eyelerine 105a/8
y. eyesi bolsa 73b/5
y. eyesi 50a/10, 50a/11,

87a/1

yawut - Umdurmak, tama'a sevk etmek.

y.- tı 89a/4

yawuz 1. Kötü, kötülük. 2. Günah, kusur, hata. 3. Kötü kişi.

y. 100a/1, 103b/7, 10a/1, 10b/10, 114a/10, 12b/10, 20a/3, 21a/1, 30b/6,

41b/6, 43a/2, 44a/9, 45a/2, 45b/7, 50b/5, 54b/4, 69b/5, 69b/7, 71a/6,

71a/7, 77a/5, 85a/7, 98a/5, 9b/3

y. bol-: Kötü olmak.

y. boldı 100b/6, 108b/10, 48b/3, 56a/6, 57b/10, 70a/4

y.+ ındın 69b/2

y.+ raq: En kötü, daha kötü, çirkin.

y.+ raq 69b/2

y.+ raqı 106a/11

yawuzluk Kötülük, musibet, hayasızlık.

y. 16a/10, 39b/3, 54a/2, 78b/9, 87b/5, 93a/8, 96b/2

y.+ dın 54a/4, 60b/3, 99b/7

y. kııl-: Kötülük yapmak.

y.+ dın kııldı 32a/8

y. irmez men 101b/1

y.+ ı 111a/10, 72b/5

y. kııurlar 48a/4

y.+ lar 100a/1

y.+ larıñızdın 27b/10

y.+ larıñıznı 49b/7

y.+ larımuznı 45a/11

y.+ ların 70a/2

y.+ larını 45b/4

y.+ larıñıñ 96b/3

y.+ nı 48a/2, 57a/10, 8b/3, 98a/10

y.+ nı kılsa 58a/10

yay - Yaymak, sermek, döşemek.

y.- dı 46a/5

y.- dılar 54a/10

y.- ğan 66a/9

y.- ğanlar 81b/11

y.- sa 64b/4

y.- sañğ 66a/8

yayağ Yaya, yerde yürüyen.

y. 96b/5

yayıl -Yayılmak, serilmek.

y.- mışlar 69b/8

yaz - 1. İsyân etmek, baş kaldırmak. 2. Yakınlık bildiren yardımcı fiil. 3. El uzatmak.

y.- dıñız 41b/8

y.- dılar 38b/9, 50b/9, 71a/5, 7a/1

y.- duq 51a/8, 9b/11

kılu y.- madılar 7b/8

y.- maqlarındın 50a/4

y.- sa 47b/7

y.- sam 76a/4

yazuk Günah, suç, hata.

y. 15b/2, 16b/5, 17b/3,
18b/1, 19b/1, 19b/9, 20a/3,
21a/10, 22b/1,

22b/4, 23a/10, 23a/11,
23a/6, 23a/7, 23b/5, 24a/4, 29a/4,
44a/4, 48a/11,

48b/7, 49a/1, 51b/6, 56b/1,
56b/7, 58b/8, 63a/8, 69b/5, 69b/9,
6a/11,

72a/9, 78b/10, 99a/11, 9a/2

y.+ dın 104a/6

uluğ y. irdi 46a/7

y.+ ğa 73b/6

y.+ ı 17b/2, 21a/10, 8b/4

y.+ ını 68a/2

y.+ ka 63b/4

y. kıl-: Günah işlemek.

y. kıldılar 84a/9

y. kılğan turur 29a/9

y. kılğan: Günahkâr.

y. kılğan 57a/6, 86a/10,
96b/6

y. kılğanlar 103a/6, 113b/4

y. kılğanlardın 73b/5

y. kılğanlarınuñ sonğı 94a/1

y. kılğanlarınuñ 84a/6

y.+ lar 95a/5

y.+ ları 106a/11, 106a/8,
30b/4, 75b/3

y.+ larınıñız 32a/10, 65b/2

y.+ larınıñıznu 104b/2,

64b/8, 6b/1, 99a/11

y.+ larımıznu 31a/4,
41a/11, 45a/10

y.+ larını 40b/2, 77a/5

y.+ larınıñ 68b/2, 68b/3

y.+ larını 40b/2

y.+ nı 51b/4, 57a/11, 57b/2,
69b/6, 83b/11, 90a/3

y.+ nurıñ 83b/11

y.+ urıñnu 66a/10

y.+ umnu 66a/10

y.+ nıñ 72b/7, 79b/1

yegirmi Yirmi. (Sayı)

y. 107a/3

yenğı Yeni.

y. 18b/1

yenğıle Yeniden, baştan.

y. 75b/4, 80b/6, 82a/9

yer 1. Yer, yeryüzü, belde. 2.
Toprak.

y. 100b/4, 101a/9, 106b/11,
107a/8, 107b/9, 110a/6, 111b/1,
12b/10, 12b/6,

16a/1, 20a/1, 22a/7, 25a/9,
25b/8, 38b/1, 40a/9, 50b/10,
56a/6, 59a/5,

59a/6, 62a/9, 65a/10, 67a/2,
6b/7, 72b/10, 72b/9, 83b/5, 92a/7,
93b/5,

94b/5, 96a/9

hicret kılgu y. 56a/9

qarār kılgu y. 82a/10, 89a/9

ķaytġu y. 103b/7, 12b/5
kirġu y. 112b/11
ķoġġu y. 82a/10
ķurtulġu y. 58a/7
secde ķılġu y. 89b/10
yanġu y. 43a/2, 57b/10
y.+ de 104a/8, 108a/6,
108b/3, 114b/3, 12a/2, 16a/8,
27a/7, 27b/10, 29a/10,
2b/9, 30a/4, 32a/6, 36b/2,
40b/5, 42b/2, 4a/7, 4b/1, 56a/4,
56a/9,
56b/1, 58b/3, 59a/3, 5a/2,
62a/4, 66a/6, 66b/4, 66b/6, 66b/8,
69b/11,
6b/6, 73b/3, 75a/9, 75b/10,
75b/2, 75b/9, 77b/4, 7a/1, 80a/5,
88b/2,
89a/9, 89b/7, 92a/3,
93a/10, 94a/4, 96a/7, 97b/8,
99b/11
y.+ de turur 40a/4, 4a/10
y.+ din 18b/5, 19b/3, 21b/9,
27b/3, 51a/2, 66b/9, 89b/3, 95a/1
y.+ ge 25b/10, 49b/7, 64a/5,
65b/9
y.+ i 12b/5, 56a/5, 93a/8
iķāmet ķılġu y.+ i 41b/7
sıġıġu y.+ i 103b/7, 41b/6,
43a/2
y.+ iġe 108b/5
y.+ iġiz 84b/5

ķaytġu y.+ iġiz 34a/9
y.+ iġizdin 95b/5
y.+ inde 45a/3
y.+ ler 110a/2, 54a/1
turġu y.+ ler 114a/8
y.+ lerde 110a/4
y.+ leri 56a/6
sıġıġu y.+ leri 114a/10,
45b/7, 58a/6
yatġu y.+ leriġe 42a/8
y.+ lerimizni 13a/1
y.+ lerin 6b/5
y.+ lerindin 93a/10
iġġu y.+ lerini 99a/8
yatġu y.+ lerni 50a/5
y.+ lerniġ 101a/5
y.+ ni 111a/6, 12b/8, 3b/3,
66b/1, 75a/6, 7b/7, 80a/9, 80b/7,
91b/11,
95a/4
y.+ niġ 11a/6, 12a/3,
15b/9, 37a/4, 44a/10, 45a/4,
45a/5, 45a/7, 4b/7,
65a/11, 65b/3, 67a/7,
75a/3, 76a/2, 79a/6, 80b/1, 82a/8,
82b/5, 88a/1,
96b/11, 99a/3
y.+ siz ķılġan 6a/1
yeril - Yerilmek, kınanmak.
y.- miş 88b/10
Yesa' (<ö.a.) İsrail oġullarına gelen
peygamberlerden biridir. Yesa

peygamber.

Y.+ nı 81a/7

yet - 1. Yetmek, yetişmek, ulaşmak, katılmak. 2. Yetmek, yeterli gelmek.

y.- er 17b/6, 82b/8

y.- mediler 43b/4

y.- mes 27b/10

yarağ y.- mes 28b/8

yarağları y.- mes 56a/7

yarağı y.- mese 49a/3

y.- mez 27a/5, 82b/8, 91b/1

yarağı y.- mişinçe 23a/4

yarağı y.- se 37b/3

y.- ti 25b/9, 98b/6

küçünğüz y.- ti 106b/5

yetim (<Arp.) Yetim.

y.+ lerdin 21b/1

y.+ lerge 17a/2, 20b/10, 8b/8

y.+ leri 58b/5

y.+ lerniğ 47a/1

yetiz Tam, mükemmel.

yetiz söz: Beliğ söz.

y. 86b/3, 52b/7

yetmiş : Yetmiş.(Sayı)

y. 114b/11, 98b/2

yeti : Yedi. (Sayı)

y. 19a/7, 26b/8, 4a/10

y.- ürü 13b/7

yetür Kâfi gelmek, yeterli olmak.

y.- ü birgey 13b/7

yığ - 1. Uzak tutmak, yasaklamak, sakındırmak, vazgeçirmek, korumak. 2.

Bekletmek, alıkoymak, engel olmak, saptırmak, yoldan çevirmek.

y.- ar 65a/9, 98b/10

y.- ar miz 76b/2, 84b/3

y.- ar siz 111a/4, 37b/5, 38b/2, 73b/3, 94a/5

y.- arlar 104b/8, 105b/10, 111a/1, 113b/5, 114a/5, 38a/5, 38b/11, 76b/8, 91a/6,

95b/6, 99b/7

y.- arlar irdiler 87a/11

y.- dı 11b/9, 64b/4, 87a/10, 88b/5

y.- dıngız 111a/4

y.- dılar 108b/10, 61b/11, 63a/7

y.- dım 74a/5

y.- ğanı 30b/1

y.- ğay 54b/3, 54b/7, 62a/11

y.- ğay irdi 77b/1

y.- ğay siz 75b/11

y.- ırğ 53b/7

y.- madı 112b/6, 89a/3

y.- madım mu 89a/6

y.- maduğ mu 60a/2

y.- marğ 48a/7

y.- mağ 21a/3

- y.- maķı 25a/9
y.- maķıngıznı 91a/11
y.- maķlar 61a/10
y.- masa irdi 69b/6
y.- masalar 55a/8
y.- mazlar 71a/6
y.- sa 72a/6
y.- sa irdük 83a/8
y.- salar 104b/11
- yıgāç** 1. Ağaç. 2. Bitki, nebat.
y.+ dın 89a/3, 89a/6
y.+ ğa 4b/11, 89a/1
ħurmā y.+ ındın 82b/1
ħurmā y.+ lar 85b/6
y.+ larındın 27a/9
y.+ nı 89a/5
- yıgıl** - 1. Kaçınmak, vazgeçmek, sakınmak, uzak durmak, men edilmek, yasaklanmak. 2. Yıgılmak, toplanmak.
y.- dılar 43b/7, 77a/1, 99b/8
y.- dım 78b/10
y.- ğanlar mu siz 72a/6
y.- ğay siz 30b/5
y.- ırlar 87a/10
y.- maķ 7a/9
y.- masalar 70b/8
y.- maslar 102a/8
y.- mazlar 71a/6
y.- sa 28a/5
y.- salar 105a/4, 18b/8, 18b/9, 78b/2
- y.- ur 19b/10
y.- ur siz 42b/6, 72b/8, 80a/8
y.- urlar 77b/6
y.- u birinĝ 111b/8
y.- ur siz 49b/6
y.- urlar 104a/6, 105a/2
- yıgımıl** - Vazgeçmek, son vermek.
y.- sa 105a/6
- yıgıla** - Ağlamak.
y.- sunlar 115a/4
- yıgılın** - Yasaklanmak, men edilmek, haram, uzak durulmak.
y.- dılar 61a/11
y.- ğaylar 109a/3
y.- ınĝ 62a/7
y.- maķ 52b/4
y.- masun 28b/6
y.- sarıĝız 103b/10
y.- urlar 52b/3
- yıl** Yıl, sene.
y. 10a/5, 111a/9, 23a/3, 26a/10, 66a/5
y.+ ğa 24a/3
kaħt y.+ ları 96b/1
y.+ larındın 110a/10
- yılan** Yılan.
y. 95b/3
- yıldırım** Yıldırım.
y. 3a/10, 3a/8
- yıraķ** Uzak.
y. 32a/8, 50a/10, 52b/2,

58a/1, 59b/4

y. azmak 61b/11

y. bol-: Gizlenmek, gizli kalmak, kaçmak.

y. bolmak 58b/8

y. bolurlar 76b/8

y. kılğanı 10a/6

y. kılındı 44b/7

y.+ rak 105a/11

yışın Şimşek.

y. 60b/10, 6a/6

y.+ dın 6b/89

yi - Yemek, yemek yemek.

y.- di 63a/11

y.- diler 72a/9

y.- gen 86a/4

y.- genler 67b/3

y.- geyley irdi 70a/3

y.- gü 63b/8, 72b/4

y.- rıg 107a/10, 16a/8, 16b/3, 18a/7, 46a/11, 4b/10, 63b/6, 6a/10, 6a/9,

6b/5, 71b/9, 83b/7, 85b/7,

85b/9, 89a/1, 89b/10, 99a/10, 99a/9

y.- merıg 18a/10, 40a/6, 46a/7, 46b/3, 49b/2, 84a/1

y.- mes 85a/10

y.- mesenıgiz 83b/8

y.- mesler 16b/7

y.- se miz 74a/10

y.- sün 46b/5, 93a/8

y.- yür 44b/3, 86a/4

y.- yür siz 33b/9

y.- yürler 110b/11, 28a/3, 46b/11, 47a/1, 70b/11

yigit Genç erkek, genç kız.

y. 49a/4, 7b/2

yigren - Çirkin karşılamak, hoşlanmamak, iğrenmek.

y.- diler 115a/2

y.- genler 103a/1, 112a/10, 112b/8, 94a/11

y.- gey sizler 20b/11

y.- meki 63a/7, 64a/10

y.- mekni 65a/3, 69b/10, 72a/5

y.- se 103a/6, 110b/10, 110b/9

y.- serıgiz 48a/8, 48a/9

yigrenç(i)lik Buğz, hoşlanmama.

y. 39a/8

yil 1. Yel, rüzgar. 2. Etki, tesir, güç.

y. 39a/5

y.+ lerni 92a/5

y.+ lernıg 16a/1

y.+ irıgiz 105b/8

yimek Yiyecek, yemek.

y.+ i 72b/6

y.+ leri 61a/11, 69b/5

y.+ lerindin 69b/6

yıng -Yenmek, galip gelmek, üstün gelmek.

y.- di 25a/5, y.- se 53b/1, y.-

geyler 107a/4

yinġen: Allah'ın aziz, üstün, kuvvetli anlamına gelen ismi.

y.- en 67a/5, 72b/6, 106a/4, 107a/1, 107a/9, 111b/7, 20a/7, 21b/3, 40a/1, 61a/8, 61b/9, 52a/3, 105b/11, 114a/7, 30a/3

y.- enler 66a/2, 69a/5, 95b/7

y.- gen 22a/10, 26b/7, 30a/5, 31a/7, 34b/7, 42b/9, 74b/11, 24a/5

aldaşmağda y.- genniġ amelin kılğın turur 60a/4

y.- medük mü 60a/1

yinġen suw: Su baskını, su felaketi, tufan.

y. suwnı 96b/5

yinġil - Yenilmek.

y.- diler 95b/11

y.- gey siz 30b/5

y.- ürler 105a/1

yip İp.

ħurmā çekirdekniġ y.+ inçe 51b/5

yiplük İplik.

ağ y. 18a/7

fecri-şādık kara y.+ din 18a/7

yitür - Yedirmek.

y.- mek 71b/11

y.- ür 76a/3

y.- ür siz 71b/11

yitürül - Yedirilmek.

y.- mes 76a/3

yobı Alay.

y. 7a/11

y.+ ġa 22b/8

yobıla - Alay etmek, alçaltmak, alay konusu etmek.

y.- riġ 113b/1

y.- mışırġ kıldı 114b/10

y.- yur irdinġiz 113b/3

y.- yurlar 114b/9

yok 1. Hayır. 2. Yok. -sız.

y. 101a/4, 101a/7, 103a/8, 105b/11, 107b/6, 109a/3, 10b/9, 110b/7, 114b/3,

115b/7, 115b/8, 115b/9, 11a/6, 11b/5, 12a/9, 15b/2, 15b/8, 16b/5, 17b/3,

18b/9, 19a/10, 19a/9, 19b/6, 19b/9, 20b/6, 22b/1, 22b/4, 23a/10, 23a/11,

23a/6, 23a/7, 23b/5, 24a/4, 25a/3, 25b/10, 25b/11, 25b/5, 25b/6, 26a/1,

27b/8, 28a/2, 28a/8, 29a/3, 29b/7, 2a/2, 30a/5, 30b/1, 31a/5, 31a/6,

31b/4, 31b/8, 34a/10, 34b/6, 35a/2, 35b/6, 35b/9, 37a/5, 40a/3, 42b/9,

43a/10, 43b/4, 45a/9, 48a/5, 48b/7, 49a/1, 4b/5, 54b/7,

54b/8, 56b/1,

56b/7, 57b/6, 58b/8, 5a/5,
61a/6, 61a/8, 62b/7, 70a/11,
70b/6, 70b/7,

72a/8, 73a/1, 73b/11,
75b/11, 76a/6, 77a/10, 77b/4,
77b/5, 77b/9, 78a/9,

78b/2, 78b/3, 78b/4, 78b/5,
79a/6, 79b/10, 7a/4, 7b/7, 80a/1,
82b/7,

83a/1, 83b/4, 87b/8, 8b/3,
90a/7, 91b/2, 92a/10, 92a/11,
92b/6, 92b/7,

93a/7, 94a/2, 99a/3

y. turur 19a/11

yoka - Dokunmak, el sürmek.

y.- mağay 31b/7

y.- sa 39b/2

yokal - Yok olmak, boşa gitmek.

y.- dı 105b/2

y.- ğanlar 41b/4

y.- ğanlardın 7a/7

y.- mağğa 19a/1

y.- sa 62b/7

y.- sun 105b/2

yokat - Yok etmek, helak etmek.

y.- ğanı 84b/10

y.- ğanı turur 99b/5

y.- ğay irdiğ 98b/3

y.- mağ 40b/11

y.- mazlar 76b/9

y.- sa 65a/10, 96a/11

y.- salar 85a/8

y.- tuğ 106a/10, 75b/1,
75b/3, 88a/7, 97a/2

y.- ur mu sen 100b/1, 98b/4

y.- urlar 111b/11

yokatıl - Yok edilmek, yıkılmak.

y.- mışlar 97a/5

yol 1. Yol, kurtuluş yolu, doğru
yol. 2. Defa, kere.

y. 10a/8, 111b/10, 113a/5,
115b/11, 17a/3, 35b/6, 35b/7,
47b/10, 48b/3,

50a/11, 50a/6, 51b/8,
54b/10, 55a/6, 60a/3, 60a/6,
60b/5, 68a/9, 6b/4,

81a/8, 97b/9, 99a/7, 82b/9

köni y. 101b/8, 102a/3,
102a/9, 110b/9, 14a/5, 17b/9,
20b/6, 25b/11, 2b/1,

34a/2, 35b/1, 37b/1, 3a/4,
40b/6, 57b/9, 5a/4, 65a/8, 68a/5,
77b/1,

77b/7, 80a/6, 80a/7, 81b/4,
87a/5, 87a/9, 87b/6, 98b/1

y.+ da 94a/5

y.+ dın 115b/9

köni y.+ dın 15b/3, 17b/9

y. erenlerge 105a/9

y. erinçe 20b/10

y.+ ğa 37b/3, 56a/7, 59b/6,
62a/1, 62b/6, 98a/2

köni y.+ ğa 37b/10, 53a/3

y.+ ı 113a/5, 18b/4, 21a/8,
27b/10, 30b/7, 41a/9, 53a/10,
53b/2, 55b/11,
67a/1, 78b/10, 81a/9, 84b/1
köni y.+ ı 12a/8, 35b/1,
80a/6
y.+ ında 106b/8, 107b/10,
107b/5, 109b/5, 109b/6, 110a/3,
111a/11, 111a/2, 111b/9,
115a/3, 15a/8, 19a/1, 24a/9,
24b/2, 24b/3, 26b/10, 26b/8,
42b/4, 43a/9,
43b/2, 53b/5, 54b/2, 55a/1,
55b/7, 56a/9, 69a/2
y.+ ındın 105a/1, 105b/10,
108b/10, 111a/1, 21a/3, 37b/5,
61a/10, 61b/11, 83b/6,
83b/7, 87a/3, 91a/6, 94a/6
y.+ ınğa 62a/2, 97a/10
köni y.+ ınğa 81b/1
könilik y.+ ını 97b/9
azgunluk y.+ ını tutarlar
97b/9
y.+ larğa 87a/3
y.+ larınğa 49a/10, 65a/7
y.+ larını 108b/3
köni y.+ luğ 18a/3
y.+ nı 51a/5
y.+ nunğ 11a/8, 51a/1,
64b/9, 69b/2, 71a/4
köni y. turur 12a/8
köni y.+ urğda 88b/8

y.+ um 45b/3, 87a/2
yon - Yontmak.
y.- ar 93a/10
yoy - Boşa gitmek, zayi olmak.
y.- sa 103a/6
yön Yan, cihet.
y.+ i 73b/8
yöndür -Teşvik etmek.
y.- gil 107a/2, 54b/2
yöre Etraf, etrafında, civarında.
y.+ rğdin 42b/7
y.+ sinde 81b/7
yöri - 1. Gezip dolaşmak. 2. Sefere
çıkmaq. 3. Çalışmaq, çabalamak,
sarfetmek. 4. Akıp gitmek,
yüzmek, esmek.
y.- diler 42b/2
y.- gendin 77b/4
y.- genlerge 72b/7
y.- genlerninğ 104a/2
y.- rğ 75b/9
y.- mekkege 27b/10
y.- seŋiz 55b/6, 56a/11,
73b/3
y.- yür 15b/10, 84a/4
y.- yürler 101b/10
yörü - Yürümek, dolaşmaq.
y.- rğ 108a/5, 40b/5
y.- meki 45a/5
yu - Yıkamak.
y.- rğ 64a/2
yula - Fidyeye vermek.

y.- r siz 9a/2
yulduz Yıldız.
y.+ lar 92a/1
y.+ larını 82a/8
y.+ nı 80b/2
yuluğ Fidyeye.
y. 12b/2, 17b/7, 19a/5,
5b/7
yuluğ bir-: Fidyeye vermek.
y. birmekni 80a/2
y. birsenğ 80a/2
yulun - Fidyeye vermek.
y.- dı 22b/2
y.- sa 37a/4
y.- sunlar 67a/2
yum - Yummak, kapamak.
k. yum-: Göz yummak.
köz y.- sanğız 27b/4
yumşa - Isınıp yumuşamak,
gevşemek.
y.- dınğ 42b/6
yumşak Yumuşak, tatlı, hoş.
y. 93a/10
Yūnus (<ö.a.) Ninova ahalisine
gönderilen Yunus peygamber.
Y. 61b/6
Y.+ nı 81a/7
yurd Delik.
igne y.+ usinge 90b/8
Yūsuf (<ö.a.) Hz. Ya'kup'un oğlu,
Hz Yusuf peygamber.
Y.+ nı 81a/5

yut - Yutmak.
y.- ar 95b/10
y.- ğanlarğa 40a/10
yuttur - Boğmak.
y.- duğ 96b/9
yuy - Temizlemek, silmek,
yıkamak.
y.- sa mız 51b/1
yük Yük, günah yükü.
y. 85b/8
y.+ ge 7b/6
y.+ in 87b/10
y. kötürgen 87b/10
y.+ lerini 98b/11
y.+ ni 29b/6
yükle - İş, vazife yüklemek, gücü
yeteceği kadar işi yüklemek,
mükellef kılmak.
y.- dınğ 29b/7
y.- megil 29b/6, 29b/7
y.- serğ 115b/9
y.- yür men 115b/10
yüksek Yüksek, ulu, yüce.
y. 111b/7, 25b/10, 27a/7,
50a/6, 92a/2
y. bol-: Mukaddes ve
münezzeh olmak, şanı yüce olmak.
y. boldı 101b/6, 82b/5
y.+ ler 40b/7
yüli - Tıraş etmek.
y.- merğ 19a/3
yüñgül Hafif.

y. 101b/4, 14a/3, 28b/8,
46a/11
y. bolsa 88b/1
y. kıl-: Hafifletmek.
y. kıldı 107a/5
y. kılınmas 15b/7, 36b/11,
9a/7
y. kılmak 17a/9
y. kılsa 49b/1
y.+ ler 111b/8
y. usluğ: Kıt akıllı, akılsız.
y. usluğlar 98b/4
y. usluğluk: Kıt akıllılık,
akılsızlık.
y. usluğluk 92b/7, 92b/8
y. usluğlukındın 85b/3
yüñgülle - Cahillik yapmak,
akılsızlıkta bulunmak.
y.- di 13a/5
yüreksiz Korkak.
y. bol-: Gevşemek, korkaklık
göstermek, zayıf düşmek, yılmak,
tedirgin olmak.
y.+ siz bolsalar 39b/6
y.+ siz boldunğuz 41b/8
y.+ siz bolğay irdinğiz
105b/3
y.+ siz bolğay siz 105b/8
yüz Yüz, surat.
y. 107a/4, 107a/6, 26a/10,
26b/8
y. ewür-: Yüz çevirme, yüz

vermeme.
y. ewrerler 78a/7, 96b/9
y. ewürdi 52a/1
y. ewürdünğüz 7a/6, 8b/9
y. ewürgenler 104a/4,
114b/5, 31b/6, 75a/11, 8b/9
y. ewürgil 102a/5, 52b/6,
54a/8, 67b/4, 79b/8
y. ewürgül 83a/1
y. ewürmek 58b/8
y. ewürmekleri 77a/11
y. ewürse 54a/6
y. ewürserñ 67b/4
y. ewürserñiz 59b/1
y. ewürseler 13b/6
y. ewürünğ 47b/11
y.+ ini 58b/2
y.+ ler 38a/8
y.+ leri 38a/10, 38a/8
y.+ leriñge 106a/5
y.+ leriñgizge 64a/6
y.+ leriñgizni 14b/1, 15a/1,
51a/3, 64a/2, 89b/7
y.+ lerni 51b/1
y.+ ni 107a/4
y.+ ünğni 14a/10, 14b/10
y.+ ünğni ewürgil 14b/11
y.+ ünmi 80b/6
y.+ ün tüşti 97b/2
yüz Sayı.
y.+ ge 107a/6
zafer (<Arp.) Başarı, üstünlük.

z.+ ni 60a/2
z. tap-: Kurtulmak,
kurtuluşa ermek, kazanmak.
z. tapmak 53a/10
z. tapsam 53a/10
zāhid (<Arp.) Sofu, dindar, râhip.
z.+ ler 71b/1
z.+ lerdin 110b/11
z.+ lerin 110b/6
zāhir (<Arp.) Açık, belli, aşikar.
z. bol- :Zuhur etmek, ortaya
çıkılmak, tecelli etmek.
z. boldı 97b/2
zā'if (<Arp.) Zayıf, zavallı, güçsüz.
z. 28b/8, 49b/2
z. körül- : Küçümsenmek.
z. körüldiler 93b/1
z. körülmüşler 104a/8,
53b/2, 56a/4, 56a/6, 58b/6
z.+ ler 115b/7, 39b/7,
46b/10
z. tut-: Zayıf, aciz görmek.
z. tuttılar 98a/6
z. tutulurlar 96b/11
z. tutul - : Hor görülmek.
zā'if t.- urlar 96b/11
zālim (<Arp.) Zalim, zulmeden.
z. erenlerni 26a/8, 36b/9,
68b/6
z.+ ler 18b/9, 77a/8
z.+ lerni 24b/5
z.+ raq turur 11b/9

zamāne (<Arp.) çağ, vakit.
z. kişiler: Aynı zamanın
insanı, muassır olan.
z. kişiler 75b/2, 75b/4
z.+ niñ 12b/1, 5b/5
zārī (<F.) Ağlama, inleme.
z. kııl-: Yalvarıp yakarmak,
niyazda bulunmak.
z. kılu 79b/1
zāt (<Arp.) Zat, kendi.
z.+ nı 78b/4
zāyi' (<Arp.) Yitik, telef.
z. kııl-: Zāyi etmek, boşa
çıkarmak.
z. kıılmak 14a/9
z. kıılmas men 45b/2
z. kıılmas 43b/5
z. kıılmaz miz 100a/6
Zebūr (<ö.a.) Hz. Davud'a
indirilen mukaddes kitap.
Z.+ nı 61b/6
zekāt (<Arp.) Zekat.
z.+ nı 11b/7, 61b/3, 64b/7,
8b/9
z. bir-: Zekat vermek.
z.+ nı birdi 109b/2, 17a/4
z.+ nı birdiler 28a/8
z.+ nı birinç 11b/1, 53b/7,
5a/11
z.+ nı birseler 108b/3,
109a/1
z.+ nı birürler 114a/6, 98b/7

taķı z.+ nı bir-ürler 69a/4
Zekeriyyā (<ö.a.) Zekeriya
peygamber.

Z. 32b/10, 32b/8

Z.+ nı 81a/6

zerre (<Arp.) Zerre, çok küçük
parça.

z. 50b/7

zeytūn (<Arp.) Zeytin.

z.+ nı 82b/2, 85b/6

zıkr (<Arp.) Zıkr, tefekkür ile
hatırlamak, söz, laf, kıssa,
indirilmiş kitaplar.

z.+ din 34b/2

z.+ indin 72a/6

z. **ķıl-:** Zikretmek,
hatırlamak, anmak, hatıra
getirmek, kadrini bilmek, övmek.

z. ķılğay siz 23b/2

zinā (<Arp.) Zina.

z. **ķıl-:** Nikah olmaksızın
cinsi münasebette bulunmak, zina
yapmak.

z. ķılmağanlık 49a/6

z. **ķılış-:** Karşılıklı zina
yapmak.

z. ķılışmas 63b/10

z. ķılışmayın 48b/11

ziyāde (<Arp.) Güç, kudret,
üstünlük.

z. **bol-:** Artmak, katılmak,
katmak, artırmak.

z. boldılar 37a/2

z.+ ğa 49a/3

ziyān (<F.) Zarar, zıyan.

z. 101a/11, 58a/5, 71a/1

z. eyelerining 55b/10

z. **ķıl-:** Zarar vermek,
hüsrana uğramak.

z. ķıldı 58a/5, 77a/3, 85b/3

z. ķıldılar 76a/1, 76b/1,

88b/1, 91b/9

z. **ķılğan:** Zarar veren.

z. ķılğan 95a/4

z. ķılğanlar siz 94b/4

z. ķılğanlar 100b/8, 105a/4,
114a/1, 12a/11, 41b/4, 4a/8,
65b/10, 68b/11, 94b/6

z. ķılğanlardın bolğay miz
89a/8

z. ķılğanlardın 98a/4

z. ķılmağay 38b/4, 41a/5

z. ķılmas 80a/4

z.+ lığlardın 36b/7, 66b/1

z. **teg(ü)r-:** Zarar vermek.

z. tegrülmes 23a/5

z. tegrür 10b/8

z. tegürgenler 10b/8

z. tegürmedin 47b/4

z. tegürmegey siz 111b/3

z. tegürmegey 44a/1, 44a/2

z. tegürmegeyler 67b/4

z. tegürmes 29a/4, 39b/3,

73a/11

z. tegürmesler 57b/4
ziyankâr (<F.) Ziyana uğrayanlar.
z.+ lardın 64a/1
ziyâret (<Arp.) (Kabe'yi) ziyâret
etme.
z.+ ğa 15b/1
z. kııl-: Ziyaret etmek.
z. kıılmak 19a/5
z.+ ni 19a/2
zullet (<Arp.) Sıkıcı ve boğucu
hava, gölge.
z.+ ler 20a/8
zulm (<Arp.) Zulüm, haksızlık.
z. 18b/11
z. kııl-: Zulmetmek,
haksızlık etmek.
z. kııldılar 15a/2, 6b/1
z. kıılğan: Zulmeden,

haksızlık eden.
z. kıılğanlar 6b/2
z. kıılğanlarınırğ 41b/6
z. kıılınırğ 18b/11
z. kıılmadı 39a/6
z. kıılmadılar 6a/9
z. kıılmaduk 73b/7
z. kıılmak 18b/9, 63a/8, 9a/2
z. kıılmağınırğız 22b/7
z. kıılmışı 18b/11
z. kıılmışındın sonırğ 67a/6
z. kıılma 18b/10
z. kıılır irdiler 100b/7
z. kıılurlar 114a/4, 88b/2
zulmet (<Arp.) Karanlık.
z. kııl-: Haksızlık etmek.
z. kıılma 50b/6

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الَّذِي هَدَىٰ لَنَا هَذَا الْكِتَابَ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ

الَّذی هدٰی لنا هذا الکتب لا ریب فیہ ہدیٰ للمتقین

الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ

الذین یؤمنون بالغیب ویقیمون الصلوة

وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا

ومما رزقناهم ینفقون والذین یؤمنون بما

أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَبِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ

انزل الیک وما انزل من قبلك وبالآخرة هم یوقنون

يَعْلَمُونَ وَإِن لِّقَوْلِ الَّذِينَ مِنَّا قَوْلًا مَّتَابًا إِذَا خَلَوْا
إِلَىٰ شَيْطَانِهِمْ قَالُوا إِنَّمَا مَعَكُمْ أَلْمَاحُظُ مَشْتَهَرُونَ
اللَّهُ لِيَسْتَهْزِي بِهِمْ وَيَعْلَمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ لِيَعْلَمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ
الَّذِينَ آمَنُوا وَالصَّالِحِينَ الَّذِينَ آمَنُوا وَالصَّالِحِينَ الَّذِينَ آمَنُوا
وَمَا كَانُوا مُفْتَدِينَ مِمَّا كَانُوا يَكْفُرُونَ الَّذِينَ كَانُوا يَكْفُرُونَ
فَلَمَّا أَصَابَتْ مَحْوِلَةَ ذَهَبِ اللَّهِ يَوْمَئِذٍ وَتَرَكَهُمْ
فِي ظِلْمَاتٍ لَا يَبْصُرُونَ وَتَرَكَهُمْ فِي ظِلْمَاتٍ لَا يَبْصُرُونَ
أَوْ كَصَيْبٍ مِنَ السَّمَاءِ فِي ظِلْمَاتٍ وَتَرَكَهُمْ فِي ظِلْمَاتٍ
أَعْمَاءَ إِذَا نَجَّاهُم مِّنَ الضُّلُمَاتِ إِلَىٰ نُورٍ بِإِذْنِ اللَّهِ
بِأَيْ كَافِرِينَ يَكَادُ الْبَرَقُ يُخَطِفُ الْبَصَارَ إِذْ أَتَاهُمْ
لَهُمْ مَثْوَاهُ وَإِذَا ظَلَمَ عَلَيْهِمْ فَأَسَاءُوا لَوْلَا أَنَّهُمْ كَانُوا

سَمِعْتُمْ وَأَبْصَرْتُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ مِنْكُمْ لَشَيْءٌ قَدِ ابْتِغَا بِهَا النَّاسُ
 عَبْدًا وَإِيَّاكُمْ الَّذِينَ خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ
 تَتَّقُونَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً
 أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَخَرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ
 فَلَا تَتَّخِذُوا لِلَّهِ آدَادًا وَإِنَّمَا تَعْبُدُونَ إِيَّاهُ وَإِن كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ
 مِمَّا نَزَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْكُتُبَ فَانظُرُوا إِلَى آيَاتِنَا فِي مَا نَزَّلْنَا
 شَهَادَاتٍ كَبِيرَةٍ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنَّ كُنْتُمْ صَادِقِينَ فَإِن لَمْ
 تَفْعَلُوا وَلَيْسَ بِنِعْمَتِنَا تَفْعَلُوا فَانفِقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ
 وَالْحِجَارَةُ أَعْيَتْ لِلْكَافِرِينَ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
 الصَّالِحَاتِ إِن لَّهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلَّمَا
 رَزَقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ رَزَقُوا لَهَا ذَلِكَ الَّذِي رَزَقُوا مِنْ قَبْلُ

والتوا به متشابهاً ولهم فيها ازواج مطهرة وهم فيها خا
لدون ان الله لا يستجيب ان يضرب مثلاً ما يعوضه مما
وقوعها فاما الذين منوا فبعضهم من الحق من الجور واما
الذين كفروا فيقولون ماذا اراد الله بهذا مثلا يضل
به كثيرا ويضل به كثيرا وما يضل به الا الفاسقين
الذين يتقصون عند الله من بعد ميثاقه ويفطعون ما
امر الله به ان يوصل ويفسدون في الارض وليكنهم
الخاسرون كيف تكفرون بالله وكنتم امواتا فاحيا
كنتم يميتكم ثم يحييكم ثم اليه ترجعون هو الذي خلق
لكم ما في الارض جميعاً ثم استوى الى السماء فسوا سبع
سموات وهو بكل شيء عليم واذا قال اليك للملايكة

اتي بها علي الارض خليفة قالوا اتخذ فلها من يفسد

فيها ويسفك الدماء ونحن نسبح بحمدك ونقدس لك قال

ان اذ اعلم مالا تعلمون وعلم ادم الاسماء كلها ثم عرضهم على

الملائكة فقال نبوي باسم هؤلاء ان كنتم صادقين قالوا

سبحانك لا علم لنا الا ما علمتنا انك انت العليم الحكيم

قال يا ادم انبئهم باسميهم فلما انباهم باسميهم قال انزل

عليك اذ اعلم غيب السموات والارض واعلم ما تتدرون وما

كنتم تكفون واذا قلنا للملائكة اسجدوا لادم فسجدوا

الا ابليس اذى واستكبر وكان من الكافرين وقلنا يا ادم

اصبر انت واولادك الجنة وكلوا منها حيث شئتم

ولا تقربوا هذه الشجرة فتكونوا من الظالمين قال لهما الشيطان

ولا تقربوا هذه الشجرة فتكونوا من الظالمين قال لهما الشيطان

ولا تقربوا هذه الشجرة فتكونوا من الظالمين قال لهما الشيطان

ولا تقربوا هذه الشجرة فتكونوا من الظالمين قال لهما الشيطان

ولا تقربوا هذه الشجرة فتكونوا من الظالمين قال لهما الشيطان

ولا تقربوا هذه الشجرة فتكونوا من الظالمين قال لهما الشيطان

ولا تقربوا هذه الشجرة فتكونوا من الظالمين قال لهما الشيطان

ولا تقربوا هذه الشجرة فتكونوا من الظالمين قال لهما الشيطان

وامرهم ان ياتوا بالبر ويتوبون انفسهم وانتم
تستغفرون انكم انتم انتم انتم انتم انتم انتم انتم
وانها كبيرة الاعداء الخاشعين الذين يظنون انهم ملائكة
ولهم والهم الله الرجوعون يا بني سر اذكر وانعمي التي
انعمت عليكم والى فضلكم على العالمين وانفوا يوما
لا تجزي نفس عن نفس شيئا ولا يقبل منها شفاعة ولا يؤ
خذ منها عدل ولا هم ينصرون واذا جئناكم من قبل
فيسوهو منكم سوال العذاب يدعون اننا كم ويستحيون
نيناكم وفي ذلكم بلاغ لمن يك عظيم واذا فرقنا
بينكم البحر فاجئناكم واغرقنا ال فرعون وانتم
تظنون واذا وعدنا موسى اربعين ليلة ثم اخذتم العجل

من بعدوا وانتم ظالمون ثم عفونا عنكم من بعد ذلك لعلكم
 تشكرون واذا اتينا موسى لكتاب والفرقان لعالم تحتل بين
 واذا قال موسى لقومه يا قوم انكم ظالمتم انفسكم بالخذل
 العجل فتوبوا الى بارئكم فاقتلوا انفسكم ذلك خير لكم
 عند بارئكم فتاب عليكم انه هو التواب الرحيم واذا قلتم
 يا موسى لن نموت لك حتى نرى الله جهنم فاخذلكم الصواع
 عققه وانتم تنظرون ثم اخذناكم من بعد موتكم لعلكم
 تشكرون وظللنا عليكم العوام وانزلنا عليكم امنين و
 لسئوي كلوا من ثياب ما رزقناكم وما ظاهرونا وكن
 كالوا انفسهم يظاهرون واذا قلنا ادخلوا هذه القرية فكلوا
 منها حيث شئتم رغدا وادخلوا الباب سجدا وقولوا حطة